

MONUMENTA HISTORICA BUDAPESTINENSIA XVI.

Végh András

Buda város

középkori helyrajza II.

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM

Buda város középkori helyrajza

II.

*

MONVMENTA HISTORICA BVDAPESTINENSIA

XVI.

VÉGH ANDRÁS

Buda város középkori helyrajza
II.

BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM
BUDAPEST, 2008

Szerkesztette:
F. Romhányi Beatrix

A borítón
Erhard Schön Budát ábrázoló metszetének (Nürnberg, 1541) részlete,
valamint Buda város köcimere (Ltsz.: BTM-KO 662).

Lektorálta:
Spekner Enikő

Fényképek: Bakos Ágnes és Tihanyi Bence
Térképek: Kuczogi Zsuzsanna, Végh András

HU-ISSN 0077-1430
HU-ISBN 978-963-9340-72-5

Minden jog fenntartva
© Végh András
© Budapesti Történeti Múzeum

Kiadta a Budapesti Történeti Múzeum
Felelős kiadó: Bodó Sándor főigazgató

Nyomdai előkészítés: Halas István
Felelős vezető: Halász Iván
Nyomdai kivitelezés: HTSART Kiadó és Nyomda

Tartalomjegyzék

Bevezetés	7
Rövidítések jegyzéke	9
Latin címzések	9
Latin naptári kifejezések	9
Levéltárak és könyvtárak	10
Folyóiratok	12
Forráskiadások	12
Oklevélkivonatok	19
1250–1299	21
1300–1349	22
1350–1399	31
1400–1449	51
1450–1499	85
1500–1577	134
Névmutató	203
Az oklevelek őrzési helyének mutatója	285
Képek	297
Képjegyzék	299
Képek	303
A képek forrásai	363

BEVEZETÉS

Buda város középkori helyrajzának második kötete az ingatlantörténet segédleteit tartalmazza: a felhasznált oklevelek és egyéb források magyar nyelvű tartalmi kivonatait, személy- és helynévmutatót, a források őrzési helyének mutatóját, valamint a helyrajz szempontjából fontos fényképeket, régi látképek és térképek reprodukcióit és e könyv számára szerkesztett új, tematikus térképeket.

Az oklevélkivonatokat időrendi sorrendbe rendeztük el (1–770. sorszám), és a könnyebb használhatóság érdekében az egyes kivonatok élén, bal oldalon az oklevelek (és egyéb adatok) kelte áll, mivel az első kötetben a főszovegbe helyezett és zárójelbe tett kelettel hivatkoztunk forrásainkra. A mai keltezés mellett zárójelben olvashatjuk az oklevél eredeti keltezését rövidített formában. Ennek hiánya arra utal, hogy az oklevelet a ma szokásos hónap és nap megjelöléssel keltezték. A kelet mellett a kibocsátás helye áll, de csak abban az esetben, ha ezt az oklevélben külön feltüntették. Jobb oldalon találjuk meg a sorszámot.

Az oklevélkivonatok készítésénél elsődleges szempont volt a budai helyrajz számára fontos információk kiemelése. Minden olyan adatot tartalmaznak, amelyek valamely ingatlanhoz kötődő cselekmény (adás-vétel, zálogosítás, adomány stb.) számára jelentőséggel bírtak, de sokszor elhagytuk azokat a részeket, amelyeknek semmiféle kapcsolatuk nem volt a budai helyrajzzal. Például kölesönös örökösödési szerződések esetében, amikor a budai ingatlan csupán egy kicsiny részét képezte az amúgy hatalmas uradalmak felsorolásának, nem gondoltuk feladatunknak a témánk szempontjából felesleges, mindenre kiterjedő kivonat készítését. A helyrajz számára fontos szövegeket, Pataki Vidor példáját követve, latinul is átírtuk a jobb ellenőrizhetőség kedvéért, ahogy bizonyos nehezen értelmezhető kifejezéseket, illetve az idegen helyneveket is. A nevek írásmódjánál a következő elvek szerint jártunk el. A keresztneveket azok ma használatos formájába írtuk át, és figyelemmel voltunk egykori viselőjük nemzetiségére, amennyiben ez megállapítható volt. A magyar János helyett tehát például, ha az illető személy német volt, neve Hans, ha olasz, Giovanni formában található meg. A vezetékneveket az oklevélben található ortográfia szerint írtuk át, így jártunk el a helynevekből képzett vezetéknevek esetében is, ahol az eredeti írásmóddal leírt helynévhez kötőjellel kapcsoltuk az -i képzőt. A nevekhez társuló címzéseket rövidítve közöltük, feloldásuk a rövidítésjegyzékben található meg. Eredeti írásmóddal írtuk át a nem latin kifejezéssel írt, tehát magyar és német helyneveket is. Az egyes oklevelek és más írott források őrzési helyét a magyar történelem szakmában használatos hagyományos magyar formában, rövidítve adtuk meg. Ezek feloldása, illetve az őrző intézmények jelenlegi hivatalos neve szintén a rövidítésjegyzékben található. Igyekeztünk feltüntetni a szövegek teljes kiadásait, illetve megjelent oklevélkivonatait is, bár ez a gyűjtésünk bizonyára nem sikerült tökéletesen. A digitális adatbázisokat nem tüntettük fel, az ott található oklevélkivonatok ugyanis csak tájékoztató jellegűek.

A mind a két kötethez használható névmutatót összevontan állítottuk össze, tehát a személy- és helyneveket egymás mellett találhatjuk meg benne. A vezetéknevek és helynevek átírásánál itt tudatosan eltértünk az oklevélkivonatokban követett elvtől, és a keresztnemekhez hasonlóan ezeket is a ma használatos, vagy a mai helyesírásnak megfelelő formában írtuk át azért, hogy a használatot megkönnyítsük. Igyekeztünk bőséges kereszttulásokkal is segíteni a keresést az igen terjedelmes személynév anyagban. A néhol előforduló kövér betűvel szedett nevek nem középkori, hanem mai személy- és helyneveket jelölnek. Megjegyzendő még, hogy a Budán belüli helyrajzi fogalmak, például utcák, egyházak stb., a mutatóban nem szétszórtan, hanem a Buda címszó alatt találhatóak. Az oldalszámok között a normál betűvel írtak az első kötet oldalszámaira, míg a kövér betűvel írtak az oklevélkivonatok sorszáma utalnak! A dőlt betűt akkor használtuk, ha a névmutatóban szereplő személlyel valamilyen módon kapcsolatba hozható ingatlantulajdonról van szó a megadott oldalon, illetve az oklevélkivonatban.

Külön mutatót állítottunk össze az írott forrásainkat őrző intézményekről. Segítségével látványosan elénk tárul, hogy az elpusztult városi levéltár hiányában hányféle helyről kellett adatainkat összegyűjteni. Talán még ennél is fontosabb, hogy e mutató segítségével láthatjuk a források erősen aránytalan eloszlását az egyes levéltárak között, amely a feldolgozásban kapott képet is erőteljesen befolyásolta.

Végül szeretnék köszönetet mondani a második kötet összeállításában munkámat segítőknek. Elsősorban kollégámnak, Spekner Enikőnek, aki kezdettől fogva idejét nem kímélve segített a Budapesti Történeti Múzeum Középkori Osztályának oklevélmásolat-gyűjteményében a kutatásban, akihez bármikor fordulhattam egy-egy nehezebben érthető szöveg olvasatának megfejtésekor, és aki aprólékos munkával gondozta az oklevélkivonatokat általam másolt latin szövegeinek helyesírását. Köszönöm F. Romhányi Beatrixnak, mindkét kötet szerkesztőjének mindenre kiterjedő figyelmét és jótanácsait. Köszönet illeti Bodó Sándort, a Budapesti Történeti Múzeum főigazgatóját, hogy a múzeum anyagi forrásainak felhasználásával lehetővé tette a munka megjelenését. Szerettem volna megköszönni személyesen is, de már nem tehetem, professzoromnak, Kubinyi Andrásnak a tőle kapott tudást és a támogatást, amellyel egykori budai témája továbbmunkálását nagylelkűen segítette. Fáj, hogy bár e könyv alapjául szolgáló doktori disszertációmát még előtte védhettem meg, a kész könyvet már nem mutathattam meg neki.

Az illusztrációk elkészítésénél külön köszönet illeti az általam kigondolt térképeket megrajzoló Kuczogi Zsuzsannát, valamint a fényképeket részben elkészítő és teljes egészében gondozó Bakos Ágnes és Tihanyi Bencét. Egyes reprodukciók megszerzéséért, illetve rendelkezésemre bocsátásáért szeretnék köszönetet mondani Fazekas Istvánnak (Bécs, Österreichisches Staatsarchiv), Gecsényi Lajosnak és Rácz Györgynek (Budapest, Magyar Országos Levéltár), Gödölle Mátyásnak (Magyar Nemzeti Múzeum, Történeti Képcsarnok), Hegedűs Istvánnak (Prímási Levéltár Esztergom), Hermann Istvánnak (Veszprém Megyei Levéltár), Kenyeres Istvánnak (Budapest, Fővárosi Levéltár), Papp Adriennek (Budapesti Történeti Múzeum), Stjepan Razumnak (Hrvatski Državni Arhiv), Várszegi Asztriknak és Dénesi Tamának (Magyar Bencés Kongregáció, Pannonhalmi Főapátság). A kötet technikai szerkesztése Halas István munkáját dicséri.

RÖVIDÍTÉSEK

Latin címzések

c.	circumspectus
c. mg.	circumspectus magister
c. v.	circumspectus vir
d.	discretus
d. v.	discretus vir
e.	egregius
e. mg.	egregius magister
e. n.	egregius et nobilis
e. v.	egregius vir
f. v.	fidedignus vir
g.	generosus, generosa
g. m.	generosa et magnifica
hon.	honestus, honesta
h.	honorabilis
h. mg.	honorabilis magister
h. v.	honorabilis vir
i.	illustris, illustrissima, illustrissimus
i. prin.	illustrissimus princeps
i. v.	idoneus vir
m.	magnificus
m. e. v.	magnificus et egregius vir
m. v.	magnificus vir
mg.	magister
n.	nobilis
n. e.	nobilis et egregius
n. g. v.	nobilis et generosus vir
n. h.	nobilis et honesta
n. mg.	nobilis magister
n. s. mg.	nobilis et strenuus magister
n. v.	nobilis vir
p.	providus

p. hon.	providus et honestus
p. v.	providus vir
pot. m.	potens vir et magnificus
pr.	prudens
pr. c.	prudens et circumspectus
pr. v.	prudens vir
r.	reverendus, reverendissimus
rel.	religiosus, religiosa
rel. v.	religiosus vir
sap.	sapiens
s. m.	spectabilis et magnificus
str. m.	strenuus miles
str. mg.	strenuus magister
v.	venerabilis
v. d.	venerabilis et deodevotus
v. e.	venerabilis et egregius

Latin naptári kifejezések

a.	ante
crast.	crastina
d.	dies
Dom.	Dominica
f.	feria
fest.	festum
Id.	Idus
Kal.	Kalendae
oct.	octava
p.	post
prof.	profestum
Sab.	Sabbatum
vig.	vigilia

Levéltárak

ASP	Padova. Archivio di Stato di Padova
ASMo	Modena, Archivio di Stato di Modena
ASV	Roma, Archivio Segreto Vaticano
ASVenezia	Venezia, Archivio di Stato di Venezia
BFL	Budapest, Budapest Főváros Levéltára
Batthyány es. körmendi lt.	egykor Batthyány család körmendi levéltára
BTM-KO	Budapest, Budapesti Történeti Múzeum, Középkori Osztály
DL	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Diplomatikai Levéltár
DF	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Diplomatikai Fénykép-gyűjtemény
Egri k. m. lt.	Eger, Heves Megyei Levéltár, Egri káptalan magánlevéltára
ELTE	Budapest, Eötvös Loránd Tudományegyetem
Eperjes v. lt.	Prešov, Štátny archív v Prešove, pobočka Prešov, Magistrát mesta Prešova (Eperjes város levéltára)
Erd. Múz. Egy. lt.	Cluj, Arhiva Istorica a Filialei din Cluj a Academiei RR. (Erdélyi Múzeum Egyesület egykori levéltára)
Erdődy es. galgóci lt.	egykor Erdődy család galgóci levéltára
Erdődy es. vasvörösvári lt.	egykor Erdődy család vasvörösvári levéltára
Erdődy es. vépi lt.	Pannonhalma, Főapátsági Levéltár, Erdődy család vépi levéltára
Eszt. Prim. lt.	Esztergom, Primási Levéltár
Eszt. k. m. lt.	Esztergom, Esztergomi Főkáptalan Levéltára, Esztergomi főkáptalan magánlevéltára
Eszt. k. hh. lt.	Esztergom, Esztergomi Főkáptalan Levéltára, Esztergomi főkáptalan hiteleshelyi levéltára
Garamszentbenedeki konv. hh. lt.	Bratislava, Slovenský národný archív (Garamszentbenedeki konvent hiteleshelyi levéltára)
Győri k. m. lt.	Győr, Egyházmegyei Levéltár, Győri káptalan magánlevéltára
Győri k. hh. lt.	Győr, Egyházmegyei Levéltár, Győri káptalan hiteleshelyi levéltára
Jászói kvt. hh. lt.	Bratislava, Slovenský národný archív, Premonštráti v Jasove (Jászói konvent hiteleshelyi levéltára)
Kassa v. lt.	Košice, Archív mesta Košice (Kassa város levéltára)
Komárom m. lt.	Nitra, Štátny archív v Nitre (Komárom megye levéltára)
Leleszi kvt. hh. lt.	Bratislava, Slovenský národný archív, Premonštráti v Lelesi (Leleszi konvent hiteleshelyi levéltára)
Lőcse v. lt.	Levoča, Štátny archív v Levoči, Magistrát mesta Levoče (Lőcse város levéltára)
MOL Kanc. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Magyar Kancelláriai Levéltár
MOL Kolozsmonostori kvt. hh. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Erdélyi országos kormányhatósági levéltárakból, Kolozsmonostori konvent hiteleshelyi levéltára
MOL MKA	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Magyar Kamara Archivuma
MOL MNM Törzsanyag	Budapest, Magyar Országos Levéltár, 1526 utáni gyűjtemény, egykor Magyar Nemzeti Múzeumi Törzsanyag
MOL Gyulaféhevári kápt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Erdélyi országos kormányhatósági levéltárakból, Gyulaféhevári káptalan országos levéltára
MOL Balassa lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Balassa család levéltára
MOL Károlyi es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Károlyi család levéltára

MOL Kende es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Kende család levéltára
MOL Khuen-Héderváry es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Khuen-Héderváry család levéltára
MOL Mérey es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Mérey család levéltára
MOL Mocsáry es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Mocsáry család levéltára
MOL Szögyén-Marich es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Szögyén-Marich család levéltára
MOL Újhelyi es. lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Újhelyi család levéltára
MOL Zichy es. zsélyi lt.	Budapest, Magyar Országos Levéltár, Családi levéltárak, Zichy család zsélyi levéltára
Nyitrai k. lt.	Nitra, Kapitulsky Archív v Nitre
OSZK	Budapest, Országos Széchényi Könyvtár
ÖStA HHStA	Wien, Österreichisches Staatsarchiv, Haus-, Hof- und Staatsarchiv
Pannonhalmi Főapátság lt.	Pannonhalma, Főapátsági Levéltár
Pannonhalmi Főapátság kv. lt.	Pannonhalma, Főapátsági Levéltár, Konventi levéltár
Pannonhalmi Főapátság hh. lt.	Pannonhalma, Főapátsági Levéltár, Hiteleshelyi levéltár
PML	Budapest, Pest Megyei Levéltár
Pozsony v. lt.	Bratislava, Archív Hlavného Mesta SR Bratislavy (Pozsony város levéltára)
PTE	Pécs, Pécsi Tudományegyetem
Révay es. közp. lt.	Bratislava, Slovenský národný archív, Spoločný archív rodu Révai, (Révai család központi levéltára)
Révay es. sztyavnyieskai lt.	egykor Révai család sztyavnyieskai levéltára
Szepesi k. hh. lt.	Bratislava, Slovenský národný archív, Spišská kapitula (Szepesi káptalan hiteleshelyi levéltára)
Szombathelyi k. m. lt.	Szombathely, Vasvár-Szombathelyi Székeskáptalan Levéltára, Káptalani magánlevéltár
Tiszántúli Ref. Egyhk. kv.	Debrecen, Tiszántúli Református Egyházkerületi és Kollégiumi Nagykönyvtár
Újbánya v. lt.	Kremnica, Štátny archív v Banskej Bystrici, pobočka Kremnica, Magistrát mesta Novej Bane (Újbánya város levéltára)
Uzovích es. könyöki lt.	Nitra, Štátny archív v Nitre (Uzovích család könyöki levéltára)
Vasvári k. hh. lt.	Szombathely, Vas Megyei Levéltár, Vasvár-Szombathelyi Székeskáptalan Hiteleshelyi Levéltára
Veszp. pk. lt.	Veszprém, Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár, Veszprémi Püspöki Levéltár
Veszp. k. m. lt.	Veszprém, Veszprémi Érseki és Főkáptalani Levéltár, Veszprémi Káptalan Magánlevéltára
Veszp. k. hh. lt.	Veszprém, Veszprém Megyei Levéltár, Veszprémi Káptalan Hiteleshelyi Levéltára
Zágrábi k. lt.	Zagreb, Hrvatski Državni Arhiv, Kaptolski arhiv Zagreb (Zágrábi káptalan levéltára)
Zágrábi Ér. lt.	Zagreb, Hrvatski Državni Arhiv, Arhiv Zagrebačke nadbiskupije (Zágrábi érsekség levéltára)

Folyóiratok:

AK	Archaeologiai Közlemények
BpRég	Budapest Régiségei
LK	Levéltári Közlemények
MTT	Magyar Történelmi Tár
TBM	Tanulmányok Budapest Múltjából
TT	Történelmi Tár

Forráskiadások:

A I.	<i>Anjoukori Okmánytár (1301–1321). Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis.</i> I. Szerk.: Nagy Imre. Budapest 1878.
A II.	<i>Anjoukori Okmánytár (1322–1332). Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis.</i> II. Szerk.: Nagy Imre. Budapest 1881.
A IV.	<i>Anjoukori Okmánytár (1340–1346). Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis.</i> IV. Szerk.: Nagy Imre. Budapest 1884.
A V.	<i>Anjoukori Okmánytár (1347–1352). Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis.</i> V. Szerk.: Nagy Imre. Budapest 1887.
A VI.	<i>Anjoukori Okmánytár (1353–1357). Codex diplomaticus Hungaricus Andegavensis.</i> VI. Szerk.: Nagy Imre. Budapest 1891.
ÁLDÁSSY 1895	ÁLDÁSSY Antal: Regesták a vatikáni levéltárból. <i>TT</i> 1895. 58–89, 260–288
AMB II.	<i>Archiv mesta Bratislavy. Inventár listin a listov (1501–1563).</i> II. Vypracoval Vladimír HORVÁTH. Bratislava 1966.
AO I.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1301–1305).</i> I. Szerk.: KRISTÓ Gyula. Budapest–Szeged 1990.
AO III.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1311–1314).</i> III. Szerk.: KRISTÓ Gyula. Budapest–Szeged 1994.
AO IV.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1315–1317).</i> IV. Szerk.: KRISTÓ Gyula. Budapest–Szeged 1996.
AO V.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1318–1320).</i> V. Szerk.: KRISTÓ Gyula. Budapest–Szeged 1998.
AO VI.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1321–1322).</i> VI. Szerk.: KRISTÓ Gyula. Budapest–Szeged 2000.
AO XI.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1327).</i> XI. Szerk.: ALMÁSI Tibor. Budapest–Szeged 1996.
AO XXV.	<i>Anjou-kori Oklevéltár (1341).</i> XXV. Szerk.: SEBŐK Ferenc. Budapest–Szeged 2004.
ÁÚO X.	<i>Árpádkori új okmánytár: Codex diplomaticus Arpadianus continuatus.</i> X. Közzé teszi WENZEL Gusztáv. Pest 1873.
BALOGH 1955	BALOGH Jolán: <i>Az esztergomi Bakócz kápolna.</i> Budapest 1955.
Balassa	<i>A Balassa család levéltára 1193–1541.</i> Fekete Nagy Antal kézírata alapján sajtó alá rendezte és szerkesztette BORSÁ Iván. Budapest 1990.
Bánffy I.	<i>Oklevéltár a Tomaj nemzetségheli losonci Bánffy család történetéhez (1214–1457).</i> I. Szerk.: VARIČ Elemér. Budapest 1908.
BAKÁCS 1982	BAKÁCS István: <i>Iratok Pest megye történetéhez 1002–1437.</i> Budapest 1982.
BARTFAI SZABÓ 1935	BARTFAI SZABÓ László: <i>Óbuda egyházi intézményei a középkorban.</i> Budapest 1935.

- BÁRTEAI SZABÓ 1938 BÁRTEAI SZABÓ László: *Pest megye történetének okleveles emlékei 1002–1599*. Budapest 1938.
- BATHIYANY 1827 BATHIYANY, Ignatius: *Leges ecclesiasticae regni Hungariae et provinciarum adiacentium*. Tom II. Claudiopoli 1827.
- BEKE 1881 BEKE Antal: Egy adat a kanai apátság, és a veszprémi püspökség történetéhez. *TT* 1881, 384–385.
- BÉKEFI 1910 BÉKEFI Remig: *A káptalani iskolák története Magyarországon 1540-ig*. Budapest 1910.
- BEVILAQUA-BORSODY 1931 BEVILAQUA-BORSODY Béla: *A budai és pesti mészáros céhek ládáinak okiratai 1270–1872*. I. Budapest 1931.
- BÓNIS 1997 BÓNIS György: *Szentszéki regeszták*. Budapest 1997.
- BOTKA 1880 BOTKA Tivadar: *Bars megye monographiája*. I. Budapest 1880.
- CDC *Codex diplomaticus regni Croatiae, Dalmatiae ac Slavoniae, Diplomaticki zbornik kraljevine Hrvatske, Dalmacije i Slavonije*. I–XV. Ed.: Tade SMIČIKLAS. Zagrabiae 1904–1934.
- CDII *Codex diplomaticus Hungariae ecclesiasticus ac civilis*. I–XII. Studio et opera Georgii FEJÉR. Budae 1829–1844.
- CSÁNKI 1906 CSÁNKI Dezső: Kuncz ispán majorja Budán. *Századok* 40 (1906), 685–725.
- CSÁNKI–NEDA 1924 CSÁNKI Dezső – REKOVIC, Neda: Újbánya város levéltára és rövid története. *LK* 2 (1924), 86–107.
- DAP *Documenta artis Paulinorum. A magyar rendtartomány monostorai A–Zs*. 1–3. füzet. Az anyagot gyűjtötte Gyéressy Béla, sajtó alá rendezte TÓTH Melinda – ifj. ENTZ Géza – SZÉPHELYI FRANKL György. A bevezetést és az egyes fejezetek előszavát írta HERVAY Ferenc. (A MTA Művészettörténeti Kutató Csoportjának Forráskiadványai X, XIII–XIV.) Budapest 1975, 1976, 1978.
- EHFU *Elenchus fontium historiae urbanae*. III/2. Ed. KUBINYI András. Budapest 1997.
- Egyháztörténelmi emlékek III. *Egyháztörténelmi emlékek a magyarországi hitújítás korából*. III. Szerk.: BUNYITAY Vince - RAPAČS Raimund – KARÁCSONYI János. Budapest 1906.
- ENDLICHER 1849 ENDLICHER, Stephanus Ladislaus: *Rerum Hungaricarum monumenta Arpadiana*. Sangalli 1849.
- Eperjes *Eperjes szabad királyi város levéltára 1245–1526*. Írta és összeállította IVÁNYI Béla. Szeged 1931.
- Estei Hippolit *Estei Hippolit püspök egri számadáskönyvei 1500–1508*. Közzéteszi E. KOVÁCS Péter. Eger 1992.
- Esztergom *Az esztergomi főkáptalan fekvő, s egyéb birtokaira vonatkozó okmányok tára*. (Kiadó nélkül.) Pest 1871.
- FARLAI 1775 FARLAI, Daniel: *Illyricum sacrum*. V. Venetiis 1775.
- FÜSSY 1901 FÜSSY Tamás: Ákosházi Sárkány Ambrus végrendelete 1522. évből. *TT* 1901, 138–145.
- GEREVICH 1950 GEREVICH László: Gótikus házak Budán. *BpRég* 15 (1950), 123–238.
- GYONGYOSI 1988 GYONGYOSI, Gregorius: *Vitae fratrum eremitarum ordinis Sancti Pauli primi eremitaе*. Ed. Franciscus L. HERVAY. Budapest 1988.
- HAJNAL 1921 HAJNAL István. *Írástörténet az írásheliség felhúklása korából*. Budapest 1921.
- HAJNAL 1923 HAJNAL István: Kivonatok Hunyadi János kormányzói okleveleiből. *LK* 1 (1923), 98–125.

- Héderváry* *A Héderváry-család oklevéltára.* I–II. A M. Tud. Akadémia történelmi bizottsága megbízásából közlik br. RADVANSZKY Béla és ZAVODSZKY Levente. Budapest 1909–1922.
- HO III.* *Hazai Okmánytár. Codex diplomaticus patrius.* III. Kiadják: NAGY Imre – PAUR Iván – RÁTH Károly – VEGHELYI Dezső. Budapest 1866.
- HIO VI–VIII* *Hazai Okmánytár. Codex diplomaticus patrius.* VI–VIII. Kiadják: POLNY Arnold – NAGY Imre – VEGHELYI Dezső. Budapest 1876, 1880, 1891.
- HORVÁTH 1861* HORVÁTH Mihály: Magyar regesták a bécsi császári levéltárból 1186–1605. In: *MTT* 9 (1861). 1–96.
- HUSZÁR 1958* HUSZÁR Lajos: *A budai pénzverés története a középkorban.* (Budapest várostörténeti monográfiái 20.) Budapest 1958.
- IVÁNYI 1929* IVÁNYI Béla: Könyvek, könyvtárak, könyvnyomdák. *Magyar Könyvszemle* 36 (1929). 33–48.
- Károlyi* *A nagy-károlyi gróf Károlyi család oklevéltára.* I–V. Sajtó alá rendezte GÉRESI Kálmán. Budapest 1882–1897.
- KATONA 1790a.* KATONA, Stephanus: *Historia critica regum Hungariae stirpis mixtae.* Tomulus IV. Ordine XI. Budae 1790.
- KATONA 1790b* KATONA, Stephanus: *Historia critica regum Hungariae stirpis mixtae.* Tomulus V. Ordine XII. Budae 1790.
- KATONA 1790c* KATONA, Stephanus: *Historia critica regum Hungariae stirpis mixtae.* Tomulus VI. Ordine XIII. Budae 1790.
- KERCHELICH 1770* KERCHELICH, Balthasar Adamus: *Historia cathedralis ecclesiae Zagrabienensis.* Pars I. Tomus I. Zagrabiae 1770.
- KIS 2005* KIS Péter: Bakócz Tamás budai házingatlanaira vonatkozó oklevelek az Erdődy család levéltárából 1464–1518. *Fons* 12 (2005). 399–421.
- KOLLÁNYI 1905* KOLLÁNYI Ferenc: Regesták a római és parmai levéltárakból. *TT* 1905. 311–376.
- KOLLER 1801* KOLLER, Josephus: *Historia episcopatus Quinqueecclesiarum.* Tomus V. Pisonii et Pestini 1801.
- Kolozsmonostor II.* *A kolozsmonostori konvent jegyzőkönyvei (1485–1556).* II. Kivonatokban közléteszi és a bevezető tanulmányt írta JAKÓ Zsigmond. Budapest 1990.
- Komárom* *Komáromvármegye levéltárának középkori oklevelei.* Kiadja ALAPI Gyula. Komárom 1917.
- KOMÁROMY 1900* KOMÁROMY András: A báró Perényi család levéltárából. *TT* 1900. 99–134.
- KNAUZ 1863* KNAUZ Nándor: A budai káptalan regestái 1148–1649. *MTT* 12 (1863). 3–156.
- KUBINYI 1964* KUBINYI András: A budai vár udvarbírói hivatala (1458–1541). *LK* 35 (1964). 69–96.
- KUMOROVITZ 1963* KUMOROVITZ L. Bernát: A budai várkápolna és a Szent Zsigmond-prépostság történetéhez. *TBM* 15 (1963). 109–151.
- KUJÁNI 1908* KUJÁNI Gábor: Brodaries István levelezése. *TT* 1908. 258–293, 321–346.
- Máriássy* *A márkusfalvi Máriássy család levéltára 1243–1803.* Írta és sajtó alá rendezte IVÁNYI Béla. Lőcse 1917.
- Mészáros céhkönyv* *A budai mészárosok középkori céhkönyve és kiváltságlevelei.* *Zunftbuch und Privilegien der Fleischer zu Ofen aus dem Mittelalter.* Szerk. KENYERES István. Budapest 2008.

- MCZ II. *Monumenta historica liberae et regiae civitatis Zagrabiae, metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae*. II. Collegit et sumptibus eiusdem civitatis edidit Johannes Bapt. TRALČIĆ. Zagrabiae 1894.
- MCZ III. *Monumenta historica liberae et regiae civitatis Zagrabiae, metropolis regni Dalmatiae, Croatiae et Slavoniae*. III. Collegit et sumptibus eiusdem civitatis edidit Johannes Bapt. TRALČIĆ. Zagrabiae 1896.
- MERÉNYI 1894
MHEZ VI *Monumenta historica episcopatus Zagrabiensis (1421–1440)*. VI. Ad edendum paravit Andreas LUKIČIĆ. Zagreb 1994.
- Mon. Str. *Monumenta ecclesiae Strigoniensis*. I–II. Ed.: Ferdinandus KNAUZ. Strigonii 1874–1882. III. Ed.: DEDEK. Ludovicus Crescens. Strigonii 1924.
- MRHR *Monumenta rusticorum in Hungaria rebellium anno MDXIV*. Maiorem partem collegit Antonius FERETI NAGY. Ediderunt Victor KENÉZ et Ladislaus SOLYMOSSI atque in volumen redegit Geisa ÉRSZEGI. Budapest 1979.
- MZsO II. *Magyar-Zsidó Oklevéltár*. II. Gyűjtötte és összeállította MANDI Bernát. Budapest 1937.
- MZsO IV. *Magyar-Zsidó Oklevéltár*. IV. Gyűjtötte és összeállította KOVÁTS Ferenc. Budapest 1938.
- MZSO V/I. *Magyar-Zsidó Oklevéltár*. V/I. Szerk.: GRÜNVALD Fülöp – SCHEIBER Sándor. Budapest 1959.
- MZSO VIII.
MZSO XII. *Magyar-Zsidó Oklevéltár*. VIII. Szerk.: SCHEIBER Sándor. Budapest 1965.
XII. Szerk.: SCHEIBER Sándor. Budapest 1969.
- OMOI. *Olaszországi Magyar Oklevéltár*. I. *A XV. századi pápák oklevelei. V. Márton pápa (1417–1431)*. I. Kiadja LUKSICS Pál. Budapest 1931.
- ÓVÁRY 1890 *ÓVÁRY Lipót: A Magyar Tudományos Akadémia Történelmi Bizottságának oklevél-másolatai*. I. Budapest 1890.
- PALACKÝ 1873 *Franz PALACKÝ: Urkundliche Beiträge zur Geschichte des Hussitenkrieges*. II. Prag 1873.
- PALUGYAI 1852 *PALUGYAI Imre: Buda-Pest szabad királyi városok leírása*. Pest 1852.
- PATAKI 1950 *PATAKI Vidor: A budai vár középkori helyrajza*. *BpRég* 15 (1950). 241–299.
- PODIHRADČKY 1833 *PODIHRADČKY József: Buda és Pest szabad kir. városok volt régi állapotjokról*. Pest 1833.
- Podmaniczky I. *A podmanini Podmaniczky család levéltára*. I. Közzétette, családtörténeti bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta LUKINICH Imre. Budapest 1937.
- Podmaniczky II. *A podmanini Podmaniczky család levéltára*. II. Közzétette, családtörténeti bevezetéssel és jegyzetekkel ellátta LUKINICH Imre. Budapest 1939.
- PÖR 1909 *PÖR Antal: Az Esztergom-várbeli Szent István első vértanúról nevezett prépostság története*. Budapest 1909.
- PRT III. *A pannonhalmi Szent-Benedek-Rend története*. III. *A pannonhalmi főapátság története*. III. Szerk.: SORÓS Pongrác – REZNER Tibold. Budapest 1905.
- PRT VIII. *A pannonhalmi Szent-Benedek-Rend története*. VIII. *A bakonybéli apátság története*. I. *Az önállóság kora 1023–1548*. Írta SORÓS Pongrác. Budapest 1903.
- RA *Regesta regum stirpis Arpadianae critico diplomatica* I–II/I. Szerk.: SZENTPÉTERY Imre. Budapest 1923–1943. II/2–3. Szerk.: SZENTPÉTERY Imre–BORSA Iván. Budapest 1961. II/4. Szerk.: SZENTPÉTERY Imre–BORSA Iván. Budapest 1987.

- RDES* *Regesta diplomatica nec non epistolaria Slovaciae*. I–II. Ed.: Vincent SEDLÁK. Bratislava 1980–1987.
- RÓMER 1877 RÓMER Flóris: Adalék a budai várnak a törökfoglalás előtti helyszíneléséhez. *AK* 1877. 49–59.
- SCHWARTNER 1802 SCHWARTNER, Martinus: *Introductio in artem diplomaticam praecipue Hungaricam*. Budae 1802.
- SCHIER 1774 SCHIER, P. Xistus: *Buda Sacra sub priscis regibus*. Viennae 1774.
- SCHMITT 1768 SCHMITT, Nicolaus: *Episcopi Agrienses fide diplomatum concinnati*. Tom. I. Tyrnaviae 1768.
- Sopron II.* *Sopron vármegye története, Oklevéltár(1412–1653)*. II. Szerkeszti NAGY Imre. Sopron 1891.
- SZABÓ 1889 SZABÓ Károly: Az erdélyi múzeum eredeti okleveleinek kivonatai. Első közlemény *TT* 1889, 521–554.
- SZABÓ 1890 SZABÓ Károly: Az erdélyi múzeum eredeti okleveleinek kivonatai. Harmadik közlemény *TT* 1890, 102–129.
- SZAKÁLY–SZÜCS 2005 SZAKÁLY Ferenc – SZÜCS Jenő: *Budai hortizedjegyzékek a 16. század első harmadából*. (História Könyvtár – Okmánytárak 4.) Budapest 2005.
- SZÁNTÓFY 1867 SZÁNTÓFY Antal: A Bakacs-kápolna Sion hegyén Esztergomban. *Magyar Sion* 5 (1867), 427–448, 513–523, 610–621, 674–702.
- Sztáray II.* *A nagymihályi és sztárai gróf Sztáray család oklevéltára*. II. Szerk.: NAGY Gyula. Budapest 1889.
- Teleki* *A Római Szent Birodalmi gróf széki Teleki család oklevéltára (1206–1526)*. I–II. Szerk.: BARABÁS Samu. Budapest. 1895.
- Temes* *Oklevelek Temesvármegye és Temesvár város történetéhez 1183–1430*. I. *Temesvármegye és Temesvár város története*. IV. Másolta és gyűjtötte PESTY Frigyes. Sajtó alá rendezte ORTVAY Tivadar. Pozsony 1896.
- UGDS III.* *Urkundenbuch zur Geschichte der Deutschen in Siebenbürgen (1391–1415)*. III. Hrsg. ZIMMERMANN, FRANZ – WERNER, Carl – MÜLLER, Georg. Hermannstadt 1902.
- Vas I.* *Középkori oklevelek Vas megyei levéltárakban. I. Regeszták a vasvári káptalan levéltárának okleveleiről (1130) 1212–1526*. Készítette KÓTA Péter. Szombathely 1997.
- Vat. V/1.* *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. Vatikáni Magyar Okirattár V/1. Rationes collectorum pontificorum in Hungaria. Pápai tized-szedők számadásai (1281–1375)*. Ed. Ladislaus FEJÉR-PATAKY. Budapest 1887.
- Vat V/2.* *Monumenta Vaticana historiam regni Hungariae illustrantia. Vatikáni Magyar Okirattár V/2. Acta legationis cardinalis Gentilis. Gentilis bíbornok magyarországi követségének okiratai (1307–1311)*. Ed. Ladislaus FEJÉR-PATAKY. Budapest 1885.
- WENZEL 1855 WENZEL Gusztáv: Budai regesták. A magyar történet legrégibb idejétől 1541-ig. *MTT* 1 (1855), 71–124.
- WENZEL 1857 WENZEL Gusztáv: Budai regesták az Anjouk korában. *MTT* 4 (1857), 91–182.
- WENZEL 1874 WENZEL Gusztáv: *Sibor vajda. Életrajzi tanulmány*. Budapest 1874.
- WENZEL 1884 WENZEL Gusztáv: Okmánytár Ozorai Pipo történetéhez. *TT* 1884, 1–31, 220–247, 412–437, 613–627.
- Veszp. Reg.* *Veszprémi Regeszták (1301–1387)*. Összeállította KUMOROVITZ L. Bernát. Budapest 1953.

- VESZPRÉMY 1991. VESZPRÉMY László: Testamentum magistri Jacobi de Arquade phisici. *Aetas* 1991/2, 101–105.
- ZÁKONYI 1911. ZÁKONYI Mihály: A Buda melletti Szent Lőrinc pálos kolostor története. *Századok* 45 (1911), 513–530, 586–606, 686–711, 764–780.
- Zala II. *Zala vármegye története. II. Oklevéltár.* Kiadja NAGY Imre – VÉGHÉLY Dezső – NAGY GYULA. Budapest 1890.
- Zichy II. *A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. I.* Szerk.: NAGY Imre – NAGY Iván – VÉGHÉLY Dezső. Pest 1872.
- Zichy IV. *A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. IV.* Szerk.: NAGY Imre – NAGY Iván – VÉGHÉLY Dezső. Budapest 1878.
- Zichy IX. *A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. IX.* Szerk.: KAMMERER Ernő. Budapest 1899.
- Zichy X. *A zichi és vásonkeői gróf Zichy-család idősb ágának okmánytára. X.* Szerk.: KAMMERER Ernő. Budapest 1907.
- Zs I. *Zsigmondkori Oklevéltár (1387–1399).* I. Összeállította MÁLYUSZ Elemér. Budapest 1951.
- Zs II/1. *Zsigmondkori Oklevéltár (1399–1406).* II/1. Összeállította MÁLYUSZ Elemér. Budapest 1956.
- Zs II/2. *Zsigmondkori Oklevéltár (1407–1410).* II/2. Összeállította MÁLYUSZ Elemér. Budapest 1958.
- Zs III. *Zsigmondkori Oklevéltár (1411–1412).* III. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA Iván. Budapest 1993.
- Zs IV. *Zsigmondkori Oklevéltár (1413–1413).* IV. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA Iván. Budapest 1994.
- Zs V. *Zsigmondkori Oklevéltár (1415–1416).* V. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA Iván. Budapest 1997.
- Zs VI. *Zsigmondkori Oklevéltár (1417–1418).* VI. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA Iván. Budapest 1999.
- Zs VII. *Zsigmondkori Oklevéltár (1419–1420).* VII. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA Iván. Budapest 2001.
- Zs IX. *Zsigmondkori Oklevéltár (1422).* IX. Mályusz Elemér kéziratát kiegészítette és szerkesztette BORSA Iván és C. TÓTH Norbert. Budapest 2004.

OKLEVÉLKIVONATOK

1255. július 25. (VIII. Kal. Augusti)**1.**

IV. Béla király a tatárjárás után általa a pesti hegyen építtetett, nagyszámú ember befogadására alkalmas vár („...inter alia castra defensionis regni congrua in monte Pestiensis castrum quoddam exstrui fecimus refertum multitudine hominum numerosa...”) (vagyis Buda városa) vásárvámját („...tributum de foro seu mercato ipsius castris...”) és a várban épülő Szűz Mária egyház (Boldogasszony plébánia) kegyuraságát („...ius patronatus, quod in ecclesia sancte Marie in ipso castro construenda nobis... competebat...”), amely mint patrónust őt illette, a szintén általa a Duna szigetén alapított Szűz Mária apácakolostornak (nyulakszigeti domonkos apácakolostornak) adományozza.

Átírta IV. László király 1279-ben: DL 1030, Károly Róbert király 1326. október 25-én: DL 3632, Károly Róbert király 1326. október 26-án: DL 2344, a fehérvári kereszties konvent 1348. december 10-én: DL 402, Zsigmond király 1411. március 11-én: DL 400, a budai káptalan a 16. század elején: DL 399. – **K:** SCHMITZ 1768. 170; SCHER 1774. 101–103; KAVONA 1790c. 235–238; *CDH* IV/2. 320–323. 453–455 (tévés kelettel: 1258); BATHYÁN 1827. 390; *BTOE* I. 40. sz. – **R:** WENZEL 1855. 30. sz; *Mon. Str.* I. 551. sz; *RA* 1043. sz.

1255. július 25. (VIII. Kal. Augusti)**2.**

IV. Béla király a pesti várban és a vár területén kívül (vagyis Buda városában) a királynak járó hétköznapi és ünnepnapos vásárvámot („...tributum fori sive sollempnis seu cottidiani in castro Pestiensis nechon extra districtum eiusdem castris...”) a nyulakszigeti domonkos apácakolostornak adományozva megállapítja az egyes áruk után szedendő vámok mennyiségét és módosításait, kivonva a vámfizetés alól az új pénz verése idején a pénzverdében dolgozó esztergomi pénzverőket, amennyiben családjukkal együtt ott tartózkodnak („Excipimus autem fabros nostros de Strigonio illos, qui tempore nove monete donec in fabrica laborabant(!), si cum uxore et familia sua in castro notato superius morabuntur.”).

DL 398. – Átírta V. István király 1270-ben: DL 401. III. András király 1291. szeptember 21-én: DL 1245, Károly Róbert király 1320. június 7-én: DL 2023, Károly Róbert király 1326. október 26-án: DL 2343, V. László király 1453. augusztus 10-én: DL 403, a budai káptalan 1448-ban: DL 1246, a budai káptalan a 16. század elején: DL 399, 15. századi másolata: DL 32335. – **K:** *CDH* IV/2. 310–313; ENDELSCHER 1849. 493–496; *BTOE* I. 41. sz; *EHFÜ* 38. sz. – **R:** WENZEL 1855. 31. sz; *Mon. Str.* I. 550. sz; *RA* 1044. sz.

1283. október 19. Esztergom (in crast. Luce)**3.**

IV. László király a nagyszigeti Bagamérfölde (*terra Bogomerii*) és Chepteluk nevű földeket Moys mester (n.) özvegyének adományozza, és átírja a budai káptalannak a földek határjárásáról és a beiktatásról szóló (1283.) október 18-án kelt oklevelét.

Átírta Fenenna királyné 1290-ben: DL 31055. – **K:** *HO* VI. 214. sz; *HO* VIII. 187. sz; *BTOE* I. 244. sz. – **R:** BARTFAI SZABO 1938. 106. sz; PATAKI 1950. 106. j; *RA* II/2-3. 3270. sz; BAKÁCS 1982. 188. sz.

1290.**4.**

Fenenna királyné átírja IV. László király 1283. október 19-én kelt adománylevelét, és Bagamérfölde (*terra Bogomerii*) és Chepteluk földek birtoklásában Moys mester özvegyét és általa a ferences kolostor környékén élő ferences apácákat (beginákat) („...monialibus de ordine beati Francisci circa ecclesiam beati Iohannis evangeliste in castro Budensi...”) megerősíti.

DL 31055. – **K:** *HO* VIII. 236. sz; *BTOE* I. 244. sz. – **R:** BARTFAI SZABO 1938. 130. sz; PATAKI 1950. 106. j; BAKÁCS 1982. 223. sz.

1292.**5.**

Buda város tanácsa előtt Vosk fia Gergely budai polgár elmondja, hogy Péter vászonkereskedő olyan feltétellel adta el neki házát, hogy ezen ház és Péter szomszédos háza közötti kőfalat közösen birtoklják, és erre a falra Péternek joga van a maga részén bármiféle épületet emelni („...domum suam

taliter vendidisset, quod murum predictae domus in vicinitate eiusdem Petri existentis in communi possiderent. tantum super ipso muro edificandi omnia edificia pro portione idem Petrus liberam haberet facultatem...”).

Veszprémi k. hh. lt. Instr. Regnicol. Fam. P. 236 (DF 229963). – K: BTOE I. 262. sz.

1293. május 26. (f. III. p. oct. Pentecostes) Buda

6.

III. András király megengedi, hogy mindazon birtokokat, amelyeket Moys mester (n.) özvegye a Nagyszigeten és az Óbuda feletti Meger-en királyi adományként birtokolt életében, az özvegy házában élő apácák (beginák) („...*dominabus sanctimonialibus videlicet pro salute anime sue in domo sua manentibus et commorantibus...*”) zavartalanul bírassák.

Átírta III. András király [1298]-ban: Erd. Múz. Egy. lt. Törzsgyűjtemény 6 (DF 253634). – K: BTOE I. 263. sz.; AÜO X. 76. sz. – R: SZABÓ 1889. 17. sz.; BARTFAI SZABÓ 1938. 138. sz.; BAKÁCS 1982; RA II/4. 3925. sz.

1296. július 5. (f. V. infra oct. Petri et Pauli) Buda

7.

III. András király mindazokat a Meger-i, Chepteluk-i és Bogomelfeulde-i népeket, amelyeket rokona (*soror nostra*), Moys mester (n. rel.) özvegye halálakor az általa a ferences kolostor mellett építtetett beginakolostornak („...*sororibus suis in claustro degentibus, quod ipsa apud monasterium beati Iohannis evangeliste de ordine fratrum minorum de castro Budensi pro remedio anime sue in perpetuum elemosinam construxit...*”) adott, mentesíti mindennemű pénz- és terményadó, meg a királynak járó tízed fizetésétől, és Werner comes, budai rektor oltalma alá helyezi.

DL 30587. – K: HO VIII. 301. sz.; BTOE I. 282. sz. – R: BARTFAI SZABÓ 1938. 150. sz.; PATARI 1950. 106. j.; BAKÁCS 1982. 257. sz.; RA II/4. 4065. sz.

[1298.]

8.

III. András király a ferences kolostor előtt. Moys mester néhai (n.) özvegyének házában lakó ferences apácák (beginák) kérésére („...*religiose domine sanctimoniales de ordine fratrum minorum in domo nobilis domine quondam relicte magistri Moysi in castro Budensi ante claustrum fratrum minorum commorantes...*”) átírja és megerősíti saját 1293. május 26-án kelt oklevelét.

Erd. Múz. Egy. lt. Törzsgyűjtemény: Oklevelek és iratok 6 (DF 253634). – K: AÜO X. 190. sz.; BTOE I. 263. sz. – R: SZABÓ 1889. 21. sz.; BAKÁCS 1982. 273. sz.; RA II/4. 4203. sz.

1302. szeptember 1. Buda, a ferencseknel

9.

Benedek veszprémi püspök, továbbá a prépost és a székeskáptalan elmondják, hogy köztük és a bélakúti (pétervárad) ciszterci apát és konventje között évek óta pereskedés folyt a kispesti (*de Kereinfuld*) tízed és a sasadi (*de Sasag*) szőlőnegyed (*quarta magistralis*) ügyében, amely a néhai (v.) Lodomér esztergomi érsek által kirendelt bírák előtt kezdődött, majd átkerült a római kúriába, miután pedig Benedek püspök, prépostja és papjai kíséretében az 1300-as szentév alkalmából Rómában járt, a pert áthelyezték (v.) Antal ferences testvér, csanádi püspök, valamint Domonkos váci prépost és Pál fehérvári olvasókanonok elé, akik szintén nem tudtak egyezséget létrehozni; végül a felek Budán, a ferences kolostorban („...*Bude in castro apud fratres minores...*”) megállapodtak egymással és a kispesti dézsmakerületet a következő határvonal mentén megosztották. Eszerint a budai vár Kreinfeldinek nevezett kapujától kiindulva a határ a hévizek mellet lévő hídhoz tart. a hídtól pedig az úton nyugati irányba felkapaszkodik arra a helyre, ahol a püspöki nagydézsmát szokták összegyűjteni, vagyis a hídtól kiindulva az út mellett először is Bálint pap testvérenek. Péter mesternek a szőlője terül el, majd mellette továbbmenve egy kevésbé feljebb a sarokban (a kanyarban?) a néhai Nagyszombati Jakab szőlője található, amely akkor Grifo fia Eberhardé és az ő kiskorú fiaié volt, azután ezen szőlő és az út mellett Jeckel mézsáros szőlője következik, majd pedig ugyanazon út mellett

Werner fia László szántóföldjei vannak, és ezen földek mellett Berthold nyerges szőlője terül el, végül ahol ezen út a fehérvári nagy útba csatlakozik, a szögletben Gellért orvos fiának, Jánosnak szőlője van. Innen egészen a budai vár faláig elterülő területen a dézsma a veszprémi püspököt illeti meg, (... *Ita videlicet, quod a porta castris Budensis, que dicitur porta de Kereinfeld descendendo usque ad pontem, qui est iuxta calidas aquas, et ab illo ponte directe ascendendo per viam, per quam itur versus occidentem ad aream seu locum, in quo vina magne decime nostre episcopalis modernis temporibus congregantur; et a predicto ponte incipiendo primo iuxta illam viam est vinea magistri Petri fratris Valentini sacerdotis, et iuxta eandem viam parum ascendendo in angulo est vinea Iacobi Tyrnensis iam defuncti, que nunc est Eberhardi (!) filii Grifonis et puerorum eius, et iuxta eandem vineam et viam est vinea Jeckel carnificis, item iuxta eandem viam sunt agri seu terre arabiles magistri Ladizlai filii Vernelii, et iuxta eosdem agros seu terras est vinea Pertoldi sellatoris, et ubi eadem via iungitur magne vie Albensis in angulo est vinea Iohannis filii magistri Gerardi fisici, et ibi mete terminantur, et ita intra ipsam viam usque ad muros castris Budensis omnes decime vinearum et frugum intra ipsas metas existentium nobis Vesprimiensi episcopo...*) ügy, hogy a tized negyede, valamint a sasadi szőlőnegyed (*quarta magistralis*) a veszprémi káptalané, amely sasadi negyedből a káptalan a sasadi papnak évente öt hordó bort volt köteles adni. A régi határok közötti fennmaradó területekről valamint a budai vár alatt, a Duna környékén lévő részről (... *per metas antiquas et terminos confectos et etiam decime vinearum existentium sub castro Budensi circa Danubium...*) a dézsma a bélakúti apátot és a konventet illeti meg, amelyből a kerienfeuld-i Szt. Gellért egyház papjának évente öt hordó bort köteles adni. A püspök továbbá visszavon minden korábbi peres keresetet, és ha a bélakúti konvent eddig jogtalanul birtokolta volna a dézsmát, akkor az ő adományából ezután jogosan fogják birtokolni azt.

Veszprémi ptk. II. Dec. Bud. 11. (DF 200080). – R: *DBI* VI:2, 176. (tévés kelettel: 1298); *Uspz Reg.* 12. sz. 401. 272. sz.

1302. szeptember 1. Buda, a ferenceseknél

10.

Vilmos apát és a bélakúti (pétervárad) ciszterci konvent elmondják, hogy konventjük és (v.) Benedek veszprémi püspök, valamint káptalanja között évek óta pereskedés folyt a kispesti (*de Kereinfeld*) tized és a sasadi (*de Sasag*) szőlőnegyed (*quarta magistralis*) ügyében, amely a néhai (v.) Lodomér esztergomi érsek által kirendelt bírák előtt kezdődött, majd átkerült a római kúriába, miután pedig Benedek püspök, prépostja és papjai kíséretében az 1300-as szentév alkalmából Rómában járt a pert áthelyezték (v.) Antal ferences testvér, esanádi püspök, valamint Domonkos váci prépost és Pál fehérvári olvasókanonok elé, akik szintén nem tudtak egyezséget létrehozni: végül a felek Budán, a ferences kolostorban (... *Bude in castro apud fratres minores...*) megállapodtak egymással és a kispesti dézsmakerületet a következő határvonal mentén megosztották. Eszerint a budai vár Kreinfeldinek nevezett kapujától kiindulva a határ a hévizek mellett lévő hídhoz tart, a hídtól pedig az úton nyugati irányba felkapaszkodik arra a helyre, ahol a püspöki nagyzésmát szokták összegyűjteni, vagyis a hídtól kiindulva az út mellett először is Bálint pap testvérenek, Péter mesternek a szőlője terül el, majd mellette továbbmenve egy kevésbé feljebb a sarokban (a kanyarban ?) a néhai Nagyszombati Jakab szőlője található, amely most Grifó fia Eberhardé és az ő kiskorú fiaié, azután ezen szőlő és az út mellett Jeckel mészáros szőlője következik, majd pedig ugyanazon út mellett Werner fia László szántóföldjei vannak, és ezen földek mellett Berthold nyerges szőlője terül el, végül ahol ezen út a fehérvári nagy útba csatlakozik a szögletben Gellért orvos fiának, Jánosnak szőlője van. Innen egészen a budai vár faláig elterülő területen a dézsma a veszprémi püspököt illeti meg (... *Ita videlicet, quod a porta castris Budensis, que dicitur porta Kereinfeld usque ad pontem, qui est iuxta calidas aquas, et ab illo ponte directe ascendendo per viam, per quam itur versus occidentem ad aream seu locum, in quo vina magne decime episcopalis modernis temporibus congregantur, et a predicto ponte incipiendo primo iuxta illam viam est vinea magistri Petri fratris Valentini sacerdotis, et iuxta eandem viam parum ascendendo in angulo est vinea Iacobi Tyrnensis iam defuncti, que nunc est Eberhardi filii*

Grifonis et puerorum eius, et iuxta eandem vineam et viam est vinea Jeckel carnificis, item iuxta eandem viam sunt agri seu terre arabiles magistri Ladizlai filii Vernelii, et iuxta eosdem agros seu terras est vinea Pertoldi sellatoris et ubi eadem via iungitur magne vie Albensis in angulo est vinea Iohannis filii magistri Gerardi fisici et ibi mete terminantur, et ita intra ipsam viam usque muros castris Budensis omnes decime vinearum et frugum intra ipsas metas existentium ipsi domino episcopo Veszprimensi...") ügy, hogy a tized negyede, valamint a sasadi szőlőnegyed (*quarta magistratis*) a veszprémi káptalané, amely sasadi negyedből a káptalan a sasadi papnak évente öt hordó bort köteles adni: a fennmaradó területekről a dézsma a bélakúti apátot illeti, amelyből a kelenföldi Szt. Gellért egyház papjának évente öt hordó bort köteles adni; továbbá visszavon minden korábbi peres kereset és másolatban átírja Arnulf troisfontaines-i apátnak, atyakofostoruk apátjának jóváhagyását.

Veszprémi pk. lt. Dec. Bud. 9 (DF 200079). – Átírta Antal, csanádi püspök 1302. szeptember 18-án, ennek 18. századi másolatai: DL 1507 (1300. IX. 2. kelettel); Eszt. Primási lt. Arch. Saec. Acta Radicalia O-384 (1302. IX. kelettel) (DF 248496); Eszt. Primási lt. Arch. Saec. Acta Radicalia O-589/a (DF 279026); PML 74 (Váci kpt. Gazdasági lt.) (DF 280144); Löcse v. lt. 6-3-I (1302. IX. kelettel) (DF 258898). Átírta a budai káptalan 1302. (szeptember 1. után): Veszprémi k. m. lt. Epp. Dec. 10 (DF 200081). – **K:** *CDH IX/7. 731–734.* – **R:** *CDH VIII/7. 27; WENZEL. 1855. 80. sz.; BARTFAI SZABÓ 1938. 162.sz.; Veszp. Reg. 11. sz.; RDES I. 151. sz.; AO I. 273. sz.*

1302. szeptember 18. (f. III. p. fest. Exaltationis sancte Crucis) Buda

11.

Antal, ferences testvér, csanádi püspök elmondja, hogy a kispesti tized és a sasadi szőlő negyed ügyében öelötte, a budai ferences kolostorban Benedek veszprémi püspök és Vilmos bélakúti (péterváradai) apát egyezséget kötöttek, amelyről mind a püspök, mind az apát oklevelet állított ki, és az apát 1302. szeptember 1-én kelt levelét ezután átírja és megerősíti.

18. századi másolatai: DL 1507; Eszt. Primási lt. Arch. Saec. Acta Radicalia O-384 (DF 248496); Eszt. Primási lt. Arch. Saec. Acta Radicalia O-589/a (DF 279026); PML 74 (Váci kpt. Gazdasági lt.) (DF 280144); Löcse v. lt. 6-3-I (DF 258898). – **K:** *HO I. 70. sz.* – **R:** *Veszp. Reg. 13. sz.; AO I. 283. sz.*

1302. (szeptember 1. után)

12.

A budai káptalan előtt megjelent egyrészt (v.) Benedek veszprémi püspök a maga és káptalanja részéről kibocsátott privilegiális oklevéllel, amely a kispesti (*de Kereinfeldj*) dézsma és a sasadi (*de Sasagy*) szőlőnegyed ügyében született egyezséget tartalmazta, másrészt Vilmos bélakúti ciszterci apát és Mátyás szerzetes az apátság által ugyancsak privilegiális formában kiállított oklevéllel ugyanebben a tárgyban, és kérték a káptalant, hogy az egyezés megerősítése érdekében írja át az egyezés szövegét privilegiális formában, amely kérést a káptalan teljesítve átírja Vilmos apát és a ciszterci konvent 1302. szeptember 1-én kibocsátott oklevelét.

Veszprémi k. m. lt. Epp. Dec. 10 (DF 200081). – **R:** *Veszp. Reg. 15. sz.; AO I. 274. sz.*

1308. november 8. – december 23. Buda

13.

(v.) Szardíniai (*de Sardinia*) Fülöp egyházi jogi doktor, arborea-i kanonok, (r.) Gentilis bíboros, pápai legátus káplánja és ügyhallgatója előtt folytatott pereskedés jegyzőkönyvében szerepel a néhai Erzsébet háza („...*super quadam domo de Buda prope domum Petri dicti Ger...*”) és felhívízi fél szőlője („...*vinea in territorio sancti Spiritus prope vineam Alberti magni...media vinea...*”), amely miatt a domkos beginák kérésére Tamás esztergomi érsek kiközösítette Phefar (Pefer) Hench-et és feleségét Margitot, valamint Pesti (*de Peste*) Ebeger-t (Ebeer, Ebur, Eburger) és feleségét Dymudis-t, de a budai és pesti plébánosok nem hirdették ki a kiközösítést.

ASV Papi Avignonesi. Vol. I. C. 5-10. – **K:** *Mon. Vat. II. 101–112.*

1312. szeptember 4. (Pridie Nonas Septembris) Buda**14.**

Albert, a Boldogasszony egyház plébánosa tanúsítja, hogy káplánja, Dietrich és két polgár, Weydner fia Bartholomäus és Hans fia Peter jelenlétében Leyphyt apáca (*monialis*) úgy végrendelezett, hogy az Owmperg hegy (Pest-hegy) alatti Eydel nevű szőlőjét („...*unam vineam suam Eydel vocatam sitam sub monte Owmperg vocato...*”) és a háza alatti pince felét („...*dimidiam partem cellarii sui sub domo sua constructi...*”) a ferences kolostornál lévő Szibilla-házban lakó nővéreknek, avagy begináknak („...*sororibus seu beginis in domo Sibille ad sanctum Iohannem divinis obsequiis in regulari habitu mancipatis degentibus...*”) adományozta azzal a feltétellel, hogy szolgálóját, Alheydet közösségükbe befogadják, számára szállást és ellátást biztosítanak, hogy lelkiüdvösségéért imádkozzon („...*in suum consortium habitaculum atque convictum recipere debeant...*”). Ha szolgálója meggondolja magát és máshová költözik, ne illesse meg semmilyen jog a szőlőben és a pincében, mivel azt teljesen a beginákra hagyta.

DL 29662. – R: AO III. 366. sz.

1314. március 19. (f. III. p. Dom. Laetare) Buda**15.**

György, a budai Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa tanúsítja, hogy Liliom, a néhai Nitra-i Lőrinc comes leánya, Jób fia Domonkos özvegye, halottas ágyán öelötte, valamint Gottfried comes, Mykou fia Miklós, Márk kamarai tisztviselő (*camerarius*), Boek fia János, Tamás szabó és Péter mester tanúsága mellett, fiai István és János egyetértésével úgy végrendelezett, hogy atyja egykori palotáját, a telekkel, pincével és kapuval együtt („...*quoddam pallatium(!) predicti comitis Laurentii patris sui cum fundo, cellarario et porte introitu usque ad longitudinem ac omnibus utilitatibus suis et edificiis in eodem constructis ex parte(!) vicinitatis domus Vlricii constructum...*”) átadja unokatestvérének, (mg.) Péternek, amint azt már atyja a város oklevelével eladományozta Péternek és az ő testvérének, az azóta elhunyt Lampertnek, majd pedig Kelemen plébános előtt tett végrendeletében is meghagyta, amelyet ő nővérel, Rusyn-nal együtt meghamisítva pecsételtettek meg Kelemen plébánossal, majd az épületet elperelték Lodomér esztergomi érsek előtt. Érvénytelennek jelenti ki a meghamisított, Kelemen plébános által megpecsételt és Lodomér esztergomi érsek által megerősített végrendeletet, és Péternek visszaadja jogos tulajdonát, fenntartva fiai számára a telek másik részét, egy palotával, a kapu nélkül, bejárati ajtóval („...*alia autem parte situs curie cum pallatio(!) ex parte(!) domus Gregorii filii Wosk sine porta cum introitu ostii...*”).

Átírta Tamás esztergomi érsek 131(4). X. 13-án; Eszt. k. hh. lt. Capsa 18-8-15 (DF 208838). – K: *Mon. Str.* II. 783. sz.; *RDES* I. 1181. sz. – R: GUREVICH 1950. 65. j.; AO III. 709. sz.

131(4). október 13. (in quindenis Michaelis) Buda**16.**

Tamás esztergomi érsek (mg.) Péter, Nitra-i Lőrinc unokaöccse kérésére, György, a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa személyes tanúskodása mellett átírja és megerősíti Liliom, Péter nőrokona végrendeletét, amelyet György plébános 1314. március 19-én foglalt írásba.

Eszt. k. hh. lt. Capsa 18-8-15 (DF 208838) – K: *Str.* II. 791. sz. – R: *RDES* I. 1246. sz.; AO III. 838. sz.

1315. december 20. (in vig. Thome apostolis) Felhévíz**17.**

A felhévízi keresztos konvent tanúsítja, hogy (d. v.) Péter mester, orvos és gyógyszerkészítő, budai polgár kérésére betegágyához kiküldték (d. v.) Kelemen papot, aki Péter budai olvasókanonokkal, Péter és Gergely budai kanonokokkal, Hollo Jánossal, Péterrel és Henrikkel a Boldogasszony plébánia papjaival, Peter comes, Poldul, Ruprecht fia Albert és Tylman budai polgárokkal együtt tanúskodtak Péter végrendeleténél: miszerint a korábbi, Albert, a Boldogasszony egyház plébánosa által írt hagyá-

téki rendelkezését, amelyben javait a Szűz Mária szigeti (nyulakszigeti domonkos) apácákra hagyja, visszavonja és megsemmisíti, továbbá úgy rendelkezik, hogy házáinak, valamint vásárolt és zálogban tartott szőlőinek fele („...*dimidietatem domorum suarum ac vinearum...*”) feleségét, Gedrudot illesse, a házak és szőlők másik felét („...*aliam vero dimidietatem domorum et vinearum predictarum...*”) pedig Gedrud által a szegényeknek adja lelke üdvösségére.

Szepesi k. lh. lt. 2-2-32 B (DF 262656). – K: *Mon. Str.* II. 810. sz. – R: *AO* IV. 191. sz.

1315. (december 20. körül)

18.

A budai káptalan tanúsítja, hogy (d. v.) Péter orvos és gyógyszerkészítő, budai polgár kérésére betegágyához kiküldték (d. v.) Péter olvasókanonokot, valamint Péter és Gergely kanonokokat, akik Hollo Jánossal, Péterrel és Henrikkel a Boldogasszony plébánia papjaival, Peter comes, Peudul, Ruprecht fia Albert és Tylman budai polgárokkal és Kelemennel, a hévizi Szentháromság egyház papjával együtt tanúskodtak Péter végrendeleténél: miszerint a korábbi, Albert, a Boldogasszony egyház plébánosa által írt hagyatéki rendelkezését, amelyben javait a Szűz Mária szigeti (nyulakszigeti domonkos) apácákra hagyja, visszavonja és megsemmisíti, továbbá úgy rendelkezik, hogy házáinak, valamint vásárolt és zálogban tartott szőlőinek fele („...*dimidietatem domorum suarum ac vinearum...*”) feleségét, Gedrudot illesse, a házak és szőlők másik felét („...*aliam vero dimidietatem domorum et vinearum predictarum...*”) pedig Gedrud által a szegényeknek adja lelke üdvösségére.

Szepesi k. lh. lt. 2-2-32 A (DF 262655). – K: *Mon. Str.* II. 809. sz. – R: *AO* IV. 192. sz.

1318. január 20. (in vig. Agnetis) Buda

19.

Buda város tanácsa előtt Jutta (*Jouth*), a néhai Péter vászonkereskedő, budai polgár özvegye, fiai, Tamás, András és Bertalan, valamint leánya, Katalin egyetértésével eladja házáat, udvarral, pincével és a kapun átjárás jogával („...*domum suam sitam in castro predicto in vicinitate domorum Stephani dicti Fies ab una parte et Iohannis generi Gregorii filii Vosk ex altera iacentem cum curia et cellario spectantibus ad ipsam domum cum iure introitus et exitus porte...*”) Benth fia Dénes budai polgárnak 10 márka ezüstért.

Veszp. k. lh. lt. Instr. Regn. Pam. P. 237 (DF 229964). – R: *GERARCH* 1950. 64. j.; *AO* V. 20. sz.

1321. december 24. (IX. Kal. Januarii)

20.

A budai káptalan királyi utasításra, a Zala megyei Orbán fia Gervasius kérésére kiküldött embereivel tanúskodik és írásba foglalja a drávántúli nemes, Péter fia Jakab végrendeletét, amelyet az budai szállásán, Mikó fia Lukács budai polgár házában („...*ad hospitium predicti Iacobi filii Petri, videlicet ad domum Luchacii filii Mykou civis de castro Budensi accedentes...*”) tett; többek között megemlíti, hogy sírhelyét a domonkos kolostorban jelölte ki („...*in quorum claustro [sancti Nicolai ordinis Predicatorum] eodem eligente sepultus extitit...*”).

DF 2061. – K: *LI* 1. 584. sz.; *CDC* IX. 31. sz. – R: *AO* VI. 360. sz.

1322. július 24. (in vig. Iacobi)

21.

Buda város tanácsa előtt Pest-i Veres (*rufus*) Albert fia Jekulinus feleségének és összes rokonának beleegyezésével, eladja telekrészét a Szombatpiac helyének környékén kőházakkal, pincekkel és a kapu felével együtt („...*dimidietatem fundi curie situati prope locum fori Sabbati in vicinitate domorum Mark sutoris ab una parte et Dyonisii ex altera iacentis cum domibus lapideis, cellariis et dimidietate porte ac aliis utilitatibus existentibus super eadem a parte domorum predicti Mark existentem...*”) (mg.) Hotuon-i János kőgyártó (*fabro cultellorum*), budai polgárnak 20 márka ezüstért.

Veszp. k. lh. lt. B. 30 (DF 229865). – K: *WENZEL* 1857. 200. sz. – R: *PAJAK* 1959. 69. j.; *AO* VI. 704. sz.

1327.

A budai káptalan előtt (n. r.) Aglent, Sambuc-i Henard fia Miklós leánya. Rátót nembéli Pore (*Purch*) István özvegye a ferences kolostor előtt lévő Szibilla-kolostorból („...*de claustro Sibille de castro Budensi ante claustrum beati Iohannis...*”) kinyilvánítja, hogy testvérei a leánynegyedet megadták neki.

DL 2469. – K: *A II.* 301. sz. – R: BAKÁCS 1982. 433. sz.; *AO XI.* 606. sz.

1332. március 25. (in fest. Annuntiationis Marie) Visegrád

23.

I. Károly király előtt (d.) István pécsi prépost, a maga és testvérei, Miklós és Demeter nevében elpanaszolta, hogy midőn Budán Mikó fia Pető budai polgár házában lakott („...*in domo Pethe, filij Mikou Civis Budensis, in eadem habitae(!)...*”) egy ládában elzárva tartotta birtokaikra vonatkozó királyi okleveleiket, de a március 20-án (f. VI. a. Dom. Oculi) keletkezett tűzvészben, melynek során a ház több más polgár épületeivel együtt leégett („...*ipsa domus predicta Peteh inter ceteras domos aliorum civium die eadem igne fuisset miserabiliter concremata...*”), a láda a benne lévő okiratokkal és más dolgokkal együtt elhamvadt a lángokban; a király utasítja a budai káptalant, hogy küldje ki hiteles emberét, hogy a királyi emberrel és Jakab fia Miklós budai polgárral, vagy Mikó fia Lukács budai polgárral együtt vizsgálatot végezzenek, derítsék ki a történeteket, illetve István prépost és testvérei birtokait vegyék számba, majd pedig mindazt, amit megtudtak, jelentsék a királynak.

Közlésből ismert. – K: Átírta a budai káptalan 1332. április 5-én: *CDI VIII/3.* 665–666. – R: WENZEL 1857. 218. sz.

1332. április 8. (VI. Id. Aprilis) Avignon

24.

XXII. János pápa a nyulakszigeti Szűz Mária királyi monostor (domonkos apácakolostor) panaszára – amely szerint vám illeti meg őket Buda városa kapujában a szombati vásár idején („...*de foro porte Castrabude(!) dicte diocesis quolibet die sabbati...*”), de Buda városa („...*universitas dicti loci Castrabude(!)...*”) semmibe véve ezt, vásárt rendelt el Szt. János fejevétele előtti és utáni 15 nap tartamára ugyanazon a helyen („...*mundinas per quindenam ante et post festum Decollationis beati Iohannis Baptiste in eodem loco Castrabude(!) annis singulis faciendas...*”), és meghagyta, hogy az apácáknak ne fizessenek vámot – utasítja a fehérvári prépostot, hogy vizsgálja ki az ügyet, hallgassa meg a feleket és hozzon ítéletet.

DL 2712. – K: *A II.* 500. sz. WENZEL 1857. 219. sz. (1332. április 6. kelettel)

1332. április 5. (Dom. Iudica)

25.

A budai káptalan jelenti a királynak, hogy megkapta 1332. március 25-én kelt oklevelét, és az abba foglalt utasításnak megfelelően kiküldte hiteles emberét, (d.) Jakab kanonokot, aki a királyi emberrel, Mikó fia Lukácsal együtt vizsgálatot tartott a budai tanácsnál, ahol megtudták, hogy István pécsi prépost, valamint testvérei, Miklós és Demeter mely birtokokat, és milyen joggal bírtak, mivel a birtokokra vonatkozó királyi okleveleik a március 20-án (f. VI. a. Dom. Oculi) keletkezett tűzvészben bennégték a Mikó fia Pető házában tartott ládájukban („...*in scrinio ipsorum in domo Petheh, filij Mikou de eadem Civitate Budensi...*”), továbbá a vizsgálat másnapján saját szemükkal megtekintették a tűzvész nyomaint.

Közlésből ismert. – K: *CDI VIII/3.* 665–668. – R: WENZEL 1857. 218. sz.

1337. november 16. (Dom. a. oet. Martini)

26.

A váradi káptalan előtt megjelent (g.) Tamás erdélyi vajda és szolnoki ispán, valamint fia, (str. m.) Kónya királynéi asztalnokmester, másrészt Myske-i Bertalan fia János fiai, András és Jakab elmondták, hogy Tamás és Kónya a Kuruskuz-ben fekvő Sarus birtokukat vissza akarták foglalni Andrástól és

Jakabtól, és emiatt vitába keveredtek a királyi felség előtt, most azonban olyan egyezsége jutottak, hogy András és Jakab megtarthatja a saját birtokaikkal szomszédos Sarust-t, cserébe azonban átadják budai telküket palotával és más egyéb épületekkel együtt a Szt. Miklós utcában a királyi udvar közelében („...*quendam fundum curie cum palacio et aliis edificiis constructis in eodem in civitate Budensi in contrata sancti Nicolai prope ad curiam regiam ibidem sitam...*”) Tamásnak és Kónyának.

Uzovich cs. könyöki It. 20 (DF 266368). – Közöletlen.

1339–1340. Buda

27.

Feljegyzések Gervasius fia Péter Le Puy-en-Valey-i (*Aniciensis*) kanonok, pápai nuncius és adószedő számadásaiban, miszerint 1339. május 14-én Wlving budai polgár házában („...*in domo Wlvingi civis Budensis...*”) átvett Olivér királyi lovagtól az elhunyt Lengres-i Jakab *carpentras-i* (*Carpentoratensis*) örkanonok (*sacrista*), korábbi pápai nuncius és adószedő hátrahagyott javaiból 7 ferfo és 1 loto 17 karátos aranyat; továbbá 1340. január 16-án sőt adott el 269 forintért, amelyet a néhai Lengres-i Jakab az ágostonos rendházban („...*in domo heremitarum sancti Augustini Bude...*”) tárolt.

ASV Tab. Vat. Cod. saec. XIV. Rationes collect. N. 180. fol. 70–71. – K: *Fat.* 1. 421–422. – R: WENZEL 1857. 231. sz.

1341. november 8. (in oct. Omnium sanctorum)

28.

Buda város tanácsa előtt János kovács, budai polgár feleségének, gyermekeinek és rokonainak egyetértésével eladja házát a telekkel, pincével és egyéb épületekkel együtt („...*domum suam in predicto castro situatam in vicinitate domorum magistrorum Nicolai et Iohannis filiorum Gyelet et Hannus dicti Eysner adiacentem cum fundo curie, cellario, edificiis...*”) Gyelet fiainak, (mg.) Miklós és (mg.) János budai polgároknak 60 márka ezüstért.

Veszp. k. hh. It. Inst. Reg. Fam. P 238 (DF 229965). – R: *AO XXV.* 780. sz.

1343. április 20. (in oct. Pasce) Buda

29.

Tamás, a Szombatpiacon lévő Mária Magdolna egyház plébánosa („...*plebani ecclesie beate Marie Magdalene de foro Sabbati castris novimontis Pestiensis...*”) tanúsítja, hogy Margaretha, Heinz (*Hench*) budai rektor fia (mg.) Hans leánya és Weidner (*Vedner*) fia Nikolaus fia Hans (*Hannus*) budai polgár felesége öelötte mint pébánosa és gyóntatója előtt, valamint (mg.) Nikolaus budai rektor, Wulving comes, Lorand comes, Ulmann fia Michael, pásztói (*de Paztuh*) Guthkynd fia Gyahan és más tiszteletreméltó férfiak jelenlétében úgy végrendelkezett, hogy nagy palotája a Szombatpiacon („...*palatium suum magnum in foro Sabbati constructum cum curia, edificiis, cellariis et universis utilitatibus suis in vicinitate Nicolai filii Iohannis filii Gregorii ex una parte, ex altera vero Andree filii condam comitis Merklini...*”) férjét, Hans-t illesse annak életében, halála után pedig leánya, Katherina kapja azt meg, ha pedig a leány örökös nélkül halna meg, akkor a házat („...*domum seu palatium...*”) adják el, és árát mindannyiuk lelkiüdvére adják valamelyik egyháznak; továbbá többi birtokait, a városokban, falvakban, földeken, és Buda környéki szőlőt férjére, Hansra hagyja, hogy szabadon birtokolhassa, és annak adja tovább, akinek akarja; továbbá egy kamrát az említett házban („...*unam cameram in domo predicta in fine circa parkanum existentem...*”) testvérének, Marusnak, Jacob Lanchmann feleségének ad amíg él; továbbá egy telket a városfalon kívül a Szt. Péter mártír egyház felé vezető közút mellett, kö és fa épületekkel és a hozzátartozó gyümölcsösökkel együtt („...*unum fundum curie extra murum civitatis predictae constitutum cum domibus, lapideis et ligneis ac orto seu pomerio ad predictam domum et fundum pertinentibus in vicinitate comitis Petri dicti de Iaurino iurati ab una parte ab alia vero strata seu platea publica, qua itur versus ecclesiam beati Petri martiris de suburbio castris antedicti...*”) a Szt. Mária Magdolna egyházra hagy azért, hogy családja lelkiüdvösségére minden évben Nagypénteken Szent Sír állítsanak fel gyertyákkal és zsoltárok felolvasásával („...*pro sepulchro Ihesu*

Christi domini nostri in ecclesia beate Marie Magdalene anno quolibet in die Parasceven cum candelis et psalteriis legendis...) oly módon, hogy a házakból és a kertből származó jövedelmeket, míg él, Marus felügyelete alatt fordítsák a szent sirra.

Átírta a felhívízi keresztes konvent 1346. augusztus 15-én: DL 87195. – Közöletlen.

1345. december 12. (in vig. Luce)

30.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy Pál fia Balázs budai polgár házát a váralján (*.....domum suam in suburbio prefati castris situatam domibus Cristilini textoris et Iacobi paratoris sagitarum vicinam et contiguam...*) eladta Pál fia Miklós szücsnek, szintén budai polgárnak 20 márka ezüstért.

Révay es. közp. lt. Div. Fam. 1-10 (DF 260321). – Közöletlen.

1345.

31.

A budai káptalan előtt Wgal-i Ivánka (*Ivanka*) ispán fia (mg.) Pál minden örökölt és szerzett birtokának, valamint budai, fehérvári és visegrádi telkeinek (*.....ac fundorum Curiarum in Ciuitatibus Budensi Albensi et Wysesgradiensi existencium...*) felét átadja testvéreinek, Miklósnak és Antalnak, valamint az ő örökösöknek.

Közlésből ismert. Átírta tanalmát Bebek Imre országbíró 1386. május 22-én: Inkey es. berényi lt. Fasc. 1. nr. 15. – K: HO III. 180. sz.

1346. június 16. (in crast. Corporis Domini)

32.

Buda város tanácsa előtt Töttös (*Thutens*) királyi ajtónálló mester, visegrádi várnagy és Hans Weidner (*Hannus Veydner*) comes, budai polgár elmondják, hogy Töttös fiát, Miklóst eljegyezték Hans leányával, Katherinával. jegyajándékként pedig Hans nekik adta házát (*.....quandam domum suam in predicto castro situatam in vicinitate domorum Nicolai filii Iohannis filii Gregori(!) et plebani ecclesie beate Marie Magdalene existentem...*), Töttös pedig 40 márkát érő birtokot ígért nekik a város területén és környékén (*.....quadringsentis marcus in possessionibus prope et in territoriis dicte civitatis existentibus...*), ezenkívül Hans leányának, Katherinának adott két szőlőt is: az egyiket Csík faluban, a másikat pedig a Kereked dűlőben (*.....duas vineas suas. unam in territorio ville Cheek et alteram in promontorio Kereked vocato situatas...*) azzal a feltétellel, hogy ha a jegyespár egyike a házasságkötés előtt elhalálozna, akkor Hans comes megtéríti mindazokat a kipróbált férfiak által megbecsült költségeket, amelyeket Töttös a ház építésére (*.....ad edificia prenotate domus...*) fordított.

DL 76807. – K: Zichy II. 146. sz. – R: PAJAKI 1950. 76. j.

1346. július 29. (IV. Kal. Augusti)

33.

Erzsébet királyné elmondja, hogy a nyulakszigeti domonkos apácák fia, I. Lajos király előtt bevádolták Miklóst, a Boldogasszony egyház plébánosát, hogy a Boldogasszony egyház temetőjében lévő házaikat elfoglalta, leromboltatta, és helyükön palotát emeltetett (*.....domos earum in eadem civitate Budensi in cimiterio(!) eiusdem parochialis ecclesie beate Virginis existentes sua propria auctoritate destruere et in eodem loco pallacium(!) pro se edificari fecerit...*) a maga számára, a plébánia jövedelmeit (*proventus, oblatas, offertorium*) pedig, amelyek a korábbi királyok rendelkezései szerint az apácákat illetik meg, szintén elfoglalta; a király pedig nem tudván, hogy erről már korábban megegyeztek, elrendelte Miklós plébánosnak, hogy a házakat és jövedelmeket adja vissza az apácáknak, a királynénak pedig megparancsolta, hogy ha Miklós nem teljesítené utasítását, akkor az ország előkelőivel együtt véglegesen döntsék el a vitás kérdést; mivel Miklós nem egyezett bele a döntésbe, a királyné és az előkelők sok napon keresztül tárgyalván az ügyet megtudták, hogy Pál országbíró privilegiális oklevele szerint a házak tulajdona, valamint a plébánia jövedelmének harmada az apácákat illeti; ezután a felek egyez-

séget kötöttek egymással, miszerint Miklós plébános használhatja a házakat, de ezekért évente 20 budai márkát fizet a budai káptalan előtt az apácáknak, akiknek a házak megmaradnak a tulajdonukban, és ezenfelül megkapják a jövedelmek harmadát is.

DL 3854 – K: J IV. 367. sz. – R: PATAKI 1950. 24. j.

1346. augusztus 15. (in fest. Assumptionis Marie) Felhévíz 34.

A felhévizi keresztes konvent előtt Hans (*Hannus*), Weidner (*Wedner*) fia Nikolaus testvére (téves!), budai polgár bemutatta Tamásnak, a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosának 1343. április 20-án kelt oklevelét és kérte átírását.

DL 87195. – Közöletlen.

1346. augusztus 26. (Sab. p. fest. Bartholomei) Visegrád 35.

Erzsébet királyné értesíti Wulving (*Welvengus*) comes vejét, Nikolaust, harmincadosát, hogy egy bizonyos telket a ferences kolostor környékén, kő épületekkel és pincékkel együtt, amelyet a királyné azért vásárolt meg, hogy ott a klarissza apácáknak kolostort építtessen („...*fundum curie in civitate Budensi prope claustrum sancti Iohannis evangeliste pro edificatione cuiusdam claustrum sororibus sanctimonialibus ordinis sancti Francisci per nos iuxta tuum scitum pretio comparatum cum omnibus suis edificiiis lapideis, cellariis, videlicet et aliis quibuslibet suis utilitatibus sub eisdemque metis et terminorum distinctionibus, quibus ipsum priores sui possessores habuerunt et possident...*”) most hűséges szolgálatai és érdemei jutalmául eladományozott Vgal-i Ivánka (*Iwanka*) ispán fiának (mg.) Pálnak, testvérének Miklósnak és mindkét nembéli leszármazottaiknak; utasítja a harmincadosat, hogy a levél kézhezvétele után azonnal (mg.) Töttös (*Thuteus*) királyi ajtónálló mester, vagy az általa küldött személy jelenlétében iktassa be a város szokásai szerint a ház birtokába Pált és Miklóst: tudatja továbbá, hogy az adományról levélben értesítette Buda városát, amelyet Pál kezeibe adott át.

Átírta I. Lajos király 1347. január 17-én: DL 100032. – R: PATAKI 1950. 106. j.

1346. augusztus 30. (f. IV. p. fest. Decollationi Iohannis Bapt.) 36.

Buda város tanácsa előtt (mg.) Jakab jegyző, Vgal-i Ivánka (*Iwanka*) ispán fiának, (n. mg.) Pálnak, (m.) Simon fia Pál országbíró ítélőmesterének ügyvédje bemutatja Erzsébet királyné 1346. augusztus 26-án kelt oklevelét, majd az abban foglalt utasításoknak megfelelően (mg.) Töttös (*Thuteus*) mellé a tanács kijelölte Wulving (*Welvengus*) comes vejét, Nikolaust a birtokbaiktatásra, aki azt elvégezve elmondta, hogy augusztus 29-én beiktatta Pált és testvérét, Miklóst annak a teleknek a birtokába a Szt. János utcában („...*ad faciem cuiusdam fundi curie in dicta civitate nostra Budensi in vico sancti Iohannis evangeliste in vicinitate fundorum Demetrii filii Pauli ab una et Karoli filii Georgii de Idam ex altera parte existentis...*”), amelyet Fábián sóárustól (*venditore salium*) és Jakab kovácstól, budai polgároktól ő maga vett meg a királynő nevében (56 garással számított) 50 márka dénárért kolostor építés céljából („...*pro loco dicti claustrum...*”); ezt követően a város megerősíti a birtokbaiktatást, Pált és Miklóst pedig a város polgárai közé fogadja a város törvényei szerint („...*secundum civitatis nostre libertatem...*”).

Átírta I. Lajos király 1347. január 17-én: DL 100032. – R: PATAKI 1950. 106. j.

1347. január 17. (f. IV. p. oct. Epiphanie) Buda 37.

I. Lajos király előtt Vgal-i Ivánka (*Iwanka*) ispán fia (n. mg.) Pál, (m.) Simon fia Pál országbíró ítélőmestere a maga, valamint testvére, (mg.) Vgal-i Miklós nevében bemutatta Buda városának 1346. augusztus 30-án kelt oklevelét, és kérte a királyt, hogy írja át számára, aki teljesítve a kérést átírta az oklevelet és megerősítette annak tartalmát.

DL 100032 – R: PATAKI 1950. 106. j.

1347. november 18. (in oct. Martini)**38.**

Buda város tanácsa előtt Sebe, Gregor Hol...(?) özvegye, valamint fia, Domonkos eladják házukat a telekkel, pincékkel és egyéb épületekkel együtt (*...domum ipsorum in predicto castro situatam in vicinitate domorum magistri Iohannis filii Gyvelet et Iohannis filii Bochk adiacentem cum fundo curie, cellariis, edificiis...*) Benedek fia Péternek és feleségének, Annának 70 márka ezüstért.

DL. 3953. – K: J V. 68. sz.

1348. október 2. Veszprém**39.**

János veszprémi püspök, királynéi kancellár, kánonjogi licenciátus, királyi kápolnaispán és titkos kancellár végrendeletének záradékában megjegyzi, hogy a fent hagyományozott ingóságok budai házában (*...in domo mea Bude existentis...*) a kápolnaispáni hivatalban helyettesénél, Balázs fehérvári archidiakónusnál, illetve a budai ferences kolostorban (*...in claustro sancti Iohannis...*) találhatók.

Veszprémi k. m. li. Ecel. et Capit. 21 (DL 200906). – Közöletlen.

1352. előtt**40.**

Buda város tanácsa előtt Wal-i Imre budai polgár, valamint Tamás fia Pál özvegye, lányaival, Annával, Katalinnal, valamint Margittal és jegyesével, Andrással együtt eladják telküket a Szombatpiac helyének környékén, a sarokban a rajta lévő házakkal, toronnyal, pincékkel, továbbá egyéb fa- és kőépületekkel együtt (*...fundum curie in predicto castro prope locum fori Sabbati in angulo situatum in vicinitate domorum domini Thome plebani ecclesie beate Marie Magdalene ab una parte et domine relicte Iohannis Magni exalterat(?) existentem cum domibus, turri, cellariis, edificiis lapideis et ligneis...*) (h. d. mg.) Tatamér (*Thatamerius*) fehérvári prépostnak, királyi alkancellárnak és általa Domonkos fia János fiának és leányainak, akik a prépost hugától születtek, továbbá féltestvérének, Istvánnak(!), és unokaöccsének, Simon fia Lászlónak 150 márka ezüstért.

DL. 24678 (hiányos). – R: GEREVICH 1950. 106. j. (1342 körüli keltezéssel); PATAKI 1950. 76. j.

1352. március 18. (Dom. Letare) Buda**41.**

I. Lajos király előtt (h.) Tatamér (*Thatamer*) fehérvári prépost elmondja, hogy a néhai I. Károly király kegyesen engedélyezte neki, hogy minden örökölt, reászállott és vásárolt birtokát szabadon örökíthesse: élve tehát ezzel a kegyvel, a király előtt eladományozza házának tulajdonrészét, többek között egy toronnyal együtt, és a város területén fekvő szőlőit (*...porcionem suam in domo et curia in civitate Budensi in vicinitate domus Thome plebani ecclesie Marie Magdalene habitam ipsum contingentem cum omnibus edificiis, turri et aliis quibuslibet suis utilitatibus ad ipsam pertinentem, necnon vineas suas in territorio eiusdem civitatis Budensis existentes...*) féltestvérének, István fia Mátyásnak, valamint unokaöccseinek, Simon fia Lászlónak és Domonkos fia János fia Ferencnek.

DL. 4262. – K: J V. 346. sz. – R: PATAKI 1950. 76. j.

1352. március 22. (f. V. a. Dom. Judica)**42.**

Buda város tanácsa előtt (n.) István fia Mátyás, Tatamér (*Tatamer*) fehérvári prépost féltestvére és Simon fia László, Tatamér unokaöccse elmondják, hogy házukat, többek között toronnyal és pincékkel (*...quondam domum ipsorum in dicto castro in vicinitate domus Thome plebani ecclesie beate Marie Magdalene habitam... cum omnibus hedificiis(!), turri, cellariis et aliis omnibus utilitatibus ad eandem spectantibus*), amelyet Tatamér a saját pénzén vásárolt, majd nekik adott, három évre elzálogosították

(m.) Töttös (*Thetews*) királyi és királynéi ajtónálló mesternek 400 forintért, azzal a feltétellel, hogy Mátyás és László a három év alatt a ház minden peres ügyét viseli, különösen, ha Domonkos fia János fia Ferencsel keletkezne per.

DL 4265. – K: A V. 349. sz. – R: PATAKI 1950. 76. j.

1352. március 23. (f. VI. a. Dom. Judica)

43.

Buda város tanácsa előtt (n.) István fia Mátyás, Tatamér (*Tatamer*) fehérvári prépost fêltestvére és Simon fia László, Tatamér unokaöccse miután egy másik oklevélben Tatamértól kapott házukat („...domum...in dicto castro, videlicet in vicinitate domus Thome plebani ecclesie beate Marie Magdalene situatam...”) 400 forintért három évre lekötötték Töttös (*Thetews*) királyi és királynéi ajtónálló mesternél, vállalják, hogy mindazon építkezések költségeit („...quicumque hedificavit!) idem magister Thetews in ipsa domo seu curia construi seu hedificare(!) fecerit...”), amelyet Töttös az épületeken végez, a visszafizetés napján megtérítik.

DL 87265. – Közöletlen.

1352. október 6. (in oct. Michaelis)

44.

A budai káptalan tanúsítja, hogy (d.) Péter és János budai kanonokok, valamint (r.) Sceps-i Pál lector (?) és Fehérvári (*de Alba regali*) Imre ferencesek tanúsága előtt (n.) Klára, a néhai Werner (*Vernelius*) comes, budai bíró leánya, miután gyónást tett Pál lectornak és magához vette az Úr testét, úgy végrendelkezett, hogy öt szőlőjét („...quinque vineas suas...”), amelyek egykor a hitetlen és hűtlen (*perfidet infidelissimi*) Petermann (*Petumannus*) budai polgár tulajdonai voltak, és I. Károly király neki adományozott, unokáira, (mg.) Gergely fia Miklósrá és Istvánra hagyja; az öt illető javadalmakat („...purkrechta ubicumque ipsam contingentia...”), kivéve azt, amelyet unokájára, Magyichra hagyott, egyenlő mértékben hagyja összes unokájára és testvérükre, Erzsébetre; továbbá palotáját a ferences kolostor környékén („...pallatium(!) suum, quod est prope ecclesiam sancti Johannis evangeliste...”) Miklósrá és Istvánra hagyja úgy, hogy a keleti, Duna felőli fél Istváné, a másik fél nyugatról Miklósé legyen („...medietatem eiusdem a parte Danobialit!) seu orientalis Stephano, aliam dimidietatem a parte occidentali equaliter dividendo Nicolao...”); továbbá a mondott palota körüli, jelenleg beépítetlen telek harmadrészét („...tertiam partem cuiusdam sessionis circa dictum pallatium(!) existentis, nunc edificiiis carentis...”) unokahugára, Erzsébetre hagyja.

DL 4307. – Átírta tartalmát nevni Treutul Miklós tárnokmester 1408. november 17-én: DL 9375. – K: A V. 384. sz. – R: PATAKI 1950. 104. j.

1352. november 5. (f. II. p. Fest. Omnium sanctorum) Buda

45.

I. Lajos király tekintetbe véve (mg.) Serechen Jakab királyi patikárosnak (*fidelis apotecarius noster*), szerémi és pécsi kamaraispánnak hűséges szolgálatait, kérésére új adományként neki adja Gekmin patikáros örökös nélkül elhalt László nevű fiának összes birtokát, nevezetesen a Hont megyei Zazd-ot a határai között fekvő Bugathfeude, Muchudfyamihalfeude és Parlogi földekkel együtt, továbbá Iburfyastefánhaza et Herbordfyaanderashaza nevű telkeket épületeikkel együtt Esztergom városában, ugyanitt egy szőlőt, továbbá birtokrészt Thete birtokon és az ott levő ménest, valamint egy telket a rajta lévő épületekkel Buda városában („...fundum curie ipsius cum edificiiis in civitate Budensi habitum...”), amelyek a királyra szálltak.

DL 69234. – Közöletlen.

1353. november 8. (in oct. Omnium sanctorum)

46.

Buda város tanácsa előtt Erzsébet, Móric özvegye és leánya, Elekus fia János fia János felesége, valamint veje, János eladják 600 forintért házukat a ferences kolostor mellett („...domum eorum in

Castro Budensi in vicinitate claustris beati Johannis Apostoli et ewangeliste et domus Johannis dicti Chendel habitam...”) (mg.) Wgal-i Pál korábbi bánnak, feleségének, és fiának Miklósnak.

Közlésből ismert. Átírta tartalmát Mária királynő 1385. május 19-én, amelyet átírt Bebek Imre országbíró 1386. május 22-én; Inkey es. berényi lt. Fásé. I. nr. 15. – K: *HO* III. 180. sz. – R: *PATAKI* 1950. 103. j.

1354. április 30. (in vig. Philippi et Jacobi)

47.

Buda város tanácsa előtt Agria-i Jakab fia János budai polgár házát a váralján, a Duna mellett („...*quandam domum suam in suburbio penes Danubium in vicinitate domus Petri filii Tylmanni et ex opposito Blasii dicti Wamus habitam...*”) felesége és rokonai beleegyezésével eladja Türo (*Turou*) Péter fia István budai polgárnak 200 márká ezüstért.

Batthyány es. körmendi lt. *Acta Antiqua* 5-5-93. – Közölcleten. (Iványi Béla másolata alapján, BTM-KO)

1354. szeptember 19. (XIII. Kal. Oktobris)

48.

I. Lajos király megerősíti azt az egyezséget, amelyet (m.) Tamás országbíró és turóci ispán halála után örökösei: özvegye. (i.) Anna, a néhai (ex.) László oppelni herceg leánya, illetve fiai. (v.) Mihály váci püspök és (mg.) Kónya gömöri ispán és füleki várnagy kötöttek az elhunyt javainak örökösödéséről: ebben többek között szerepel két ház, az egyik a királyi udvar, a másik pedig a domonkos kolostor szomszédságában („...*item duos fundos seu curias in civitate nostra Budensi, unam in vicinitate curie nostre, aliam in vicinitate ecclesie sancti Nicolai fratrum predicatorum...*”), amelyeket Annának adtak.

DL. 4454. – K: *A* VI. 152. sz. – R: *PATAKI* 1950. 36. j.

1354. december 21. (in fest. Thome)

49.

A titeli káptalan tanúsítja, hogy előtte (mg.) Magyar Pál végrendeletében minden Sopron, Zala és Vasvár megyei vásárolt birtokát, továbbá budai és esztergomi házait, valamint egy visegrádi apotékának a telkét („...*item domos suas in Budensi, Strigoniensi et fundum apotece in Wissegrad civitatibus habitas...*”) és egy Fenewmal nevű szőlőt Óbuda területén feleségére Margitra hagyta, másrészt a Szabolcs megyei Biaach, Patnak, Byayul, Weressed és Keek birtokokat nyolc és fél halastóval együtt, továbbá Lophtelek-et halastóival együtt, a bodrog megyei Ket Adrian-t, a Keve megyei Modus, Biaka és Beech birtokokat, a Temes megyei Dag-ot és az Esztergom megyei Saros-t, valamint ménesét Adrian birtokon és egy vásárolt szőlőt Szentjakabfalva területén leányára, Erzsébetre hagyta.

Átírta I. Lajos király 1369. III. 23-án: DL. 3609. – K: *A* IV. 288. sz. (téves kelettel: 1344. december 21.)

1355. november 30. (in fest. Andree) Visegrád

50.

László eszémai prépost, királyi kápolnaispán és titkos kancellár előtt Péter, Konth Miklós erdélyi vajda és szolnoki ispán ítélmestere fia korai halálán elgondolkozva végrendeletet készít, amelyben többek között budai, alhévízi, pesti és szávaszentdemeteri házait („...*item domos suas in castro Budensi, inferioribus Calidis aquis, in Pestiensi et Zavasentdemetrus civitatibus habitas...*”), valamint szőlőt Óbuda területén Fehéregyház felett, valamint Szt. Lázár felett, amelyet *Reme*-nek neveznek, továbbá egy harmadikat Szt. Lőrinc felé a nagy út környékén („...*item vineas suas in territorio Veteris Bude supra Alham ecclesiam et supra ecclesiam sancti Lazari Reme vocatam et tertiam versus ecclesiam sancti Laurentii circa magnam stratam euntem habitas...*”) minden utódára hagyja.

DL. 4562. – K: *A* VI. 256. sz.

1360. július 11. (Sab. a. fest. Margarete) 51.

A budai káptalan előtt Pongrác fia Miklós pesti polgár és fia. Isván leányát, illetve nővérét férjhez adván Mykula-i András fia Jánoshoz, neki adja Chuth faluban levő, 300 vagy 400 hordó bort termő négy szőlőjét, 200 márkát érő budai telket (*... unum fundum curie in castro Budensi, quem ducentis marcis emere potuerunt...*), valamint száz márkát, férje pedig feleségét is beiktattatja Mykula, Orboleh és Pylis őt illető birtokaiba, továbbá három Mykula-i malomba. Kikötik, ha a házasság gyermektelen maradna, a birtokok visszazállnak az adományozókra.

DL 4969. - R: BARTEAI SZABÓ 1938. 360. sz.

1362. február 26. (IV. Kal. Martii) 52.

I. Lajos király hűséges szolgálatai jutalmául Heym fia Pál fia (mg.) Benedek szatmári és máramarosi ispánnak adományoz egy királyi tulajdonban lévő türes telket a királyi udvar szomszédságában (*... quendam fundum curie nostre vacuum in castro nostro Budensi habitum ab una parte in vicinitate curie nostre regalis ab altera vero condam magistri Stephani [dicti Saphjar (?)] adiacentem...*).

DL 41500. - K: PODHRACZKY 1833. 92-94. - R: PATAKI 1950. 112. j.

1363. szeptember 27. (in fest. Cosme et Damiani) 53.

A budai káptalan előtt Katalin, István szabó özvegye és Halap-i Domonkos fia Mihály megjelenvén Katalin özvegy elmondta, hogy leányát, Ilonát férjhez adván Mihály fiához, Benedekhez átadta az oklevélben olvashatatlan nevű Zala megyei birtokát, valamint egy budai házat (*... domum in castro Budensi in vicinitatibus domorum Stephani dicti Aranegeto ab una parte et domini Wilhelmi ecclesie Quinqueecclesiensis episcopi ex alia sitam...*) Ilonának és férjének. Domonkos fia Mihály pedig átadott Benedeknek 200 márkát, 1 márkát 4 forintra számítva, amelyből 100 márka a budai ház visszaváltására fordítandó, a fennmaradó 100 márka pedig Benedek és felesége szükségét fedezze; ha a házastársak örökös nélkül halnának meg, a birtokot és a házat, valamint a 200 márkát az életben maradt házafél öröklő.

Átírta a budai káptalan 1395. szeptember 6-án: DL 61266. - Közöletlen.

1363. december 16. Visegrád 54.

Vilmos pécsi püspök, királyi kápolnaispán és titkos kancellár előtt Bykche-i Vörös Mihály neje, Kathleen iránt érzett szeretetből vagyona egy részét neki átengedi, közte egy telket a váralján (*... quendam fundum suum sub suburbio castris Budensis prope fundum venerabilis in Christo patris domini Nicolai archiepiscopi Strigoniensis habitum...*), valamint egy szőlőt a Keegler hegyen (*... unam vineam in territorio civitatis in monte Keegler existentem...*).

Szerdahelyi es. nyitraszerdahelyi lt. (Bártfai Szabó László regesztája, OSZK) - Közöletlen.

1365. február 4. 55.

I. Lajos király (mg.) János kőfaragónak (*lapicida*), hűséges szolgálataiért és a mechanikai művészetekben való jártasságáért, amelyet a királyi épületek emelésénél bizonyított, egy telket (*... quendam fundum curie seu locum sessionalem olim Iudeorum in civitate nostra Budensi in vicinitate domorum magistri Nicolai secreti sigilli nostri prothonotarii et Benedicti filii Gregorii Bissenii de Sancto Demetrio adiacentem...*) adományoz, amely egykor zsidóké volt és a király Krazer (*Cracherius*) mestertől megvásárolt.

Észt. k. hlv. lt. 6-4-17 (DF 208573). - 16. századi másolata: Észt. k. m. lt. 64-1-7 (DF 238154). - R: PATAKI 1950. 109. j.

1369. március 23. (X. Kal. Aprilis)**56.**

I. Lajos király Szentpéteri (*de Sancto Petro*) László deáknak, az óbudai klarissza apácák ügyvédjének a kérésére átírja a titeli káptalan 1354. december 21-én kelt oklevelét, és megerősíti az abbafohlaltakat.

15. század végi másolata: DL 3609. – Közöletlen.

1369. április 5. (f. V. p. fest. Pasce)**57.**

A fehérvári keresztes konvent előtt (n.) Orsolya, a néhai (mg.) Wgal-i Pál leánya, (n.) Nezdé-i Besenyő (*Bissenus*) Mátyás felesége minden vagyonát, amely atyjától reá szállott, többek között egy budai és egy fehérvári telket (*...Item fundus(?) Curiarum in Budensi et Albensi Civitatibus sitas(?) et existentes(?) ...*) átadja férjének, illetve férje testvéreinek, Jánosnak és Andrásnak.

Közlésből ismert. Átírta tartalmát Bebek Imre országbíró 1386. május 22-én: Inkey cs. berényi lt. Fasc. 1. nr. 15. – K: HO III. 180. sz.

1370. augusztus 12. (III. d. fest. Laurentii)**58.**

Buda város tanácsa előtt (mg.) Jacob Stör budai polgár eladja házát telekkel, fa- és köépületekkel és minden elől és hátul található tartozékával együtt (*...quandam domum suam in dicto castro situatam in vicinitate domorum magistri Petri de foro Danubii ab una parte et Henslini dicti Gletzul [Gletzel] ex altera existentem cum fundo curie, cellariis, edificiiis lapideis et ligneis, necnon universis utilitatibus ante et retro spectantibus...*) (m. h.) Péter szlavón bánnak, budai polgárnak 3300 forintért.

DL 5865. Átírta Buda város tanácsa 1412. február 3-án: DL 5866. – R: PATAKI 1950. 91. j.

1371. március 30. (Dom. Ramispalmarum)**59.**

Buda város tanácsa előtt Kwn Péter budai polgár házát a Szt. György kápolnával szemben (*...quandam domum suam in dicto castro in vicinitate domus domine relicte Othlini dicti de Pazza et exopposito(?) cappelle(?) sancti Georgii martiris habitam...*) Hátoldalon: *...Item der pryff gehört uber dez hans pecham haws*), amely után évente 1 márka jól számított dénárt fizet Tylman fia (mg.) Nikolaus budai esküdtnék, eladja a járadékfizetés kötelezettségével együtt Cseh (*Bohemus*) Hänslin (*Henslinus*) kereskedő (*mercator*) budai polgárnak és feleségének, Ágnesnek 650 forintért.

DL 5919. – K: CDH IX/4. 223. sz. – R: WENZEL 1857. 278. sz; PATAKI 1950. 13. j.

1374. október 23. (f. II. p. fest. Undecim milium virginum) Visegrád**60.**

Szepesi Jakab országbíró előtt (mg.) Olugh-i Kozma 250 forintért eladja házát (*...quandam domum seu curiam suam...in castro Budensi inter curias seu sessiones filiorum magistri Rycolphy et Petri dicti Sreyber habitam...*) Heym fia Pál fia Benedek egykori bánnak, most temesi és csanádi ispánnak; megbízottja fizetett 20 forintot, és igéri, hogy Vízkereszt oktaváján fizetni fog 130 forintot. Szt. György nap oktaváján pedig 100 forintot; ha egy határidőt elmulasztana, akkor kétszeresét kell fizetnie.

Bathlyány es. körmendi lt. Misc. Heimiana 246. (Mályusz Elemér [BTM-KO kisalaku 205. sz.], Pataki Vidor [Pataki 1950. 112. j.] és Bártfai Szabó László [OSZK] regesztáiból). – R: PATAKI 1950. 112. j.

1374. november 30. (in fest. Andree) Buda**61.**

I. Lajos király hűséges szolgálatai jutalmául (v.) István zágrábi püspöknek, általa pedig testvére, a néhai Lőrinc fia (mg.) János fiainak, Miklósnak, Jánosnak, Lőrincnek és Istvánnak adományozza azt a házat (*...quandam curiam seu domum in civitate et in castro Budensi penes domum magistri Nicolai secre-*

tarii protonotharii nostri a parte septentrionali sitam et adiacentem..."), amelyet János királyi köfaragótól 3000 forintért vásárolt, és amelyet János köfaragó korábban (mg.) Treutul Jánosnak elzálogosított, de a 3000 forintból megfizették Treutul Jánosnak a zálogösszeget is.

Eszk. k. hh. lt. 67-10-17 (DF 209056). – R: PATAK: 1950. 109. j.

1374. december 15. (f. VI. p. fest. Lucie)

62.

Buda város tanácsa előtt (mg.) „Pocakos” (*ventrosus*) János kőműves (*murator*) eladja házát (*... quamdam domum suam in castro predicto in vicinitate domorum filiorum Akus et magistri Nicolai cancellarii domini nostri regis habitam...*) (v.) István zágrábi püspöknek és általa unokaöccseinek, Miklósnak, Jánosnak, Lőrincnek és Istvánnak, testvére, a néhai Lőrinc fia (mg.) János fiainak 3000 forintért.

Eszk. k. m. lt. 64-1-2 (DF 238149). – R: PATAK: 1950. 109. j.

1374. december 21.

63.

I. Lajos király előtt (mg.) Newna-i Treutul János érvényteleníti a Buda város tanácsa által kiállított záloglevelet, amellyel (mg.) János köfaragó elzálogosította azt a nagy házát (*... super impignorantione domus magistri Iohannis lapicide matoris...*"), amelyet most a király a zágrábi püspök számára megvásárolt.

Eszk. k. hh. lt. 67-10-18 (DF 209057). – Közöletlen.

1375. január 17. (in fest. Anthonii) Buda

64.

László, a budai Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa tanúsítja, hogy előtte megjelentek káplánjai: Domonkos, a néhai Branch mester özvegyének, most pedig Benedek fia Egyed feleségének, Ilonának gyóntatója, valamint Jakab pap, rajtuk kívül pedig Hans Leeb, Lando patikáros, István és Mihály ötvösök, Péter és Fekete János budai polgárok, és elmondták, hogy Ilona halottas ágyán öelöttük és még sok más ember előtt 1374. december 1-én (f. VI. p. Fest. Andree) úgy végrendelkezett, miszerint a Boldogasszony egyház szomszédságában lévő telkének (*... dimidietatem cuiusdam fundi curie sue in dicta civitate Budensi in vicinitatibus domorum Mathye apotecarii ab una parte vero ex altera fundi ecclesie beate Virginis adiacentis...*) felét leányára, Dorottyára, másik felét pedig mostani férjére, Egyedre hagyja azzal a feltétellel, hogy Egyed halála után ez a félrész is leányára, vagy annak örököseire szálljon, ezenkívül egy szőlőt a Nándor nevű területen (*... unam vineam suam in territorio Nandor in vicinitatibus vinearum Georgii Cypellus dicti ab una parte, vero ex altera Dominici doliatoris(!)...*) férje, Egyed köteles eladni, és a vételár felét a budai domonkosoknak kell adnia, ahová Ilona temetkezni kíván, az összeg másik felét pedig a temetés költségeire kell fordítania.

DL 6296. – R: PATAK: 1950. 26. j.

1375. május 20. (Dom. p. oct. Iohannis ante portam Latinam)

65.

Buda város tanácsa előtt a néhai Baranchinus patikáros özvegye korábban leányának, Dorottyának adományozta házának felét (*... medietatem cuiusdam domus sue in vicinitate domorum altaris Corporis Christi in ecclesia beate Virginis nostre parochialis fabricati et Synoth apothecarii habite...*), a ház másik felét (*... de alio quoque medietate eiusdem domus...*) pedig halála után szándékozott neki adni, illetve Erzsébet királyné jelenlétében az óbudai (*de Sicambria*) klarisszákknak, ahol leánya is él, mint apáca: miután az özvegy elhunyt, a királyné elrendeli a teljes ház átadását Dorottyának, illetve általa az óbudai klarissza kolostornak.

DL 6287. – R: PATAK: 1950. 26. j.

1376. február 16. (in fest. Juliane)

66.

Buda város tanácsa előtt Benedek fia Egyed budai polgár azt a fél házrészt („...medietatem cuiusdam domus seu fundi curie in castro predicto habite domibus ecclesie beate Virginis nostre parochialis et condam Mathie apothecarii contigue...”), amelyet feleségétől Ilonától, a néhai Baranchinus patikáros özvegyétől örökölt, azon feltétellel, hogy életében lakhatja, és halála után Baranchinus és Ilona leányára, Dorotyya klarissza apácára kell szálljon, cladja 70 forintért Dorotyyának és általa az óbudai (*de Sicambria*) klarissza apácáknak, és minden más végrendeleti, vagy adomány levelet érvénytelennek nyilvánít.

DL. 6334. – R: PATÁKI 1950. 26. j.

1376. július 23. (f. IV. a. fest. Iacobi)

67.

A csanádi káptalan előtt (mg.) Heem fia Pál fia Benedek szentföldi zarándoklatra indulván végrendeletet készít, amelyben egyebek mellett budai telkét („Item Bude unum fundum curie...”), amelyet 300 forintért vásárolt, feleségére hagyja azzal a feltétellel, hogy abból kifizeti megnevezett hitelezőit.

Batthyány es. körmendi lt. Misc. Heimiana (Bártfai Szabó László regesztája, OSZK). – Közöletlen.

1376. december 18. (f. V. p. fest. Lucie)

68.

Buda város tanácsa előtt (n. et str. mg.) Dénes, a néhai Lochnich-i István bán fia minden budai birtokát („...universas et singulas hereditates suas in territorio civitatis nostrae Budensis ubilibet habitas et existentes tam empticio, quam impignoratorio iure ipsum contingentes...”) feleségének, Annának adja azzal a feltétellel, hogy ha felesége előbb halna meg mint ő, a birtokok szálljanak vissza reá.

Erdődy es. galgóci lt. 94-7-5. – K: Bánfi I. 237. sz. (A Bánfi család oklevéltárának szövege alapján.)

1378. augusztus 12. (f. V. p. fest. Laurentii) Visegrád

69.

I. Lajos király előtt Kysyeneu-i János fia Domonkos elmondja, hogy Dada-i Benedek fia Pál szabót fiává fogadta és leányát, Borbálát eljegyezte vele, ezért felesége, Ilona, Beztch-i Lampert fia János leánya, valamint testvérei, Gergely és György beleegyezésével nekik adta a Pilis megyei Kysyeneu birtok felét a Szt. Mihály egyházzal együtt, amiért esérébe Pál szabó telkét a Szombatpíacon („...fundum curie sue in castro Budensi in foro Sabbati situm et habitam in vicinitate domorum Iohannis curifabri a parte occidentis et Petri filii woyuode a parte orientis existentem...”) és 40 hátaslovát adott apósának, Domonkosnak; kéri a királyt, hogy adományát erősítse meg, aki ezt Imre nádor és István erdélyi vajda közbenjárására meg is teszi.

Átírta a budai káptalan 1404. május 18-án: Eszt. k. lh. lt. Capsa 2-9-7 (DF 208517); átírta tartalmát Zsigmond király 1405. szeptember 9-én: Vasvári k. lh. lt. Statut. nr. 101 (DF 262433). – R: PATÁKI 1950. 70. j.

1380.

70.

A sági konvent előtti egyezség (*compositio*) egyrészt Zudar Péter szlavón bán, másrészt testvérei, György udvarmester (*magister curiae regiae*), Imre egri püspök, János fehérvári prépost és István, továbbá unokatestvérei, (mg.) Mihály fiai Pál és Antal között egy budai ház ügyében („...intuitu domus seu palatii alicuius Budensis...”).

Közlésből ismert. Átírta a jászói konvent 1411-ben. – R: CDH IX/6. 271. sz. (EX archivo fam Rátóthi, Eruii Gab. Nagy); WENZIG, 1857. 291. sz.

1381. március 31. (Dom. Judica)

71.

Buda város tanácsa előtt Mihály budai polgár, a néhai István mesternek, a királyi gyűrűspecsét örének fia zálogba adja atyjától örökölt házát („...domum suam paternalem in castro predicto in vicinitate

domus quodam(?) magistri Nicolai litterati claudi habitam...") (m.) Zudor Péter bánnak, valamint testvéreinek, Imre egri püspöknek, János fehérvári prépostnak, Györgynek és Istvánnak, illetve unokaöccsének, Mihály fia Pálnak 38 garassal számított 50 forintért.

DL. 6767. – R: PATAKI 1950. 91. j.

1381. június 10. Buda

72.

Angria-i Tedeclus fia János közjegyző oklevelet állít ki a padovai Boldizsár szállásán (*...hec Bude in hospitio stelle et domo habitationis Baldassaris de Pudua...*).

Eszk. k. m. lu. 49-1-20 (DF 237887).

1380–1382 között (f. II. a. fest. Omnium sanctorum) Visegrád

73.

Garai Miklós nádor előtt (mg.) János dobokai főesperes, a néhai Jakab szepesi ispán, egykori országbíró fia a maga és testvére, Imre nevében, valamint Mezwlak-i László fia (mg.) Zambow Miklós, főkinestartó (*supremo tesaurario*) birtokescserében állapodnak meg, amely szerint János és testvére telküket, amely egykor a néhai Lorenz Cemeteer-é volt, és amelyen a Mindenszentek kápolna van (*...quendam fundum curie eorum, qui (!) condam Laurentii dicti Cemeteer fuisset, in quo capella Omnium sanctorum esset constructa in castro, in civitate Budensi inter fundos curie Petri Celungere(?) dicti et Fredrici situm...*), valamint a Nyitra megyei Chehy-ben lévő birtokrészüket átadják Miklósnak és testvérének, Istvánnak, cserébe pedig Miklós telkét (*...quendam fundum curie sue similiter in castro, in civitate prescripta habitum, in quo videlicet nunc Petrus dictus Long residentiam facere dinosceretur...*) adja át Jánosnak és Imrének, továbbá Miklós elengedi azt a 600 forintot, amellyel a néhai Jakab ispán volt az adósa, és ezenfelül abból az 1200 forintból, amelyből a néhai Jakab ispán a fenti ház vételáraként adósa maradt Celungere Péternek, megfizet 400 forintot, végül János átad minden Chehy-re vonatkozó, tételesen felsorolt oklevelet Miklósnak és Istvánnak azzal a feltétellel, hogy ha peres ügyekben szükségük lenne rá, akkor visszaadják neki.

DL. 84194. – R: PATAKI 1950. 78. j.

1383. március 8. (Dom. Iudica) Buda

74.

Mária királynő a néhai Buldre Mihály budai polgár telkét a domonkos kolostor mellett a rajta álló fa- és kőépületekkel együtt (*...de quodam fundo curie ipsius condam Michaelis penes et iuxta claustrum sancti Nicolai confessoris fratrum ordinis predicatorum in civitate nostra Budensi a plaga meridionali existenti...*), amely a néhai Lajos király idejében, miután Mihály, mint az erdélyi sókamara ispánja nagy összeggel maradt a király adósa, a koronára szállt, eladományozza Zeech-i Miklós országbírónak.

DL. 100189. – K: BTOE III. 5. sz. – R: PATAKI 1950. 36. j.

1383. március 17. (f. III. p. Dom. Ramispalmarum) Buda

75.

Mária királynő utasítja Buda városát, hogy (m.) Zeech-i Miklós országbírót iktassa be az általa adományozott telek és a rajta álló fa- és kőépületek birtokába a domonkos kolostor mellett (*...quendam fundum curie condam Michaelis dicti Beldre penes et iuxta claustrum sancti Nicolai confessoris fratrum predicatorum in castro nostro Budensi habitum simulcum edificis eiusdem lapideis et ligneis in superficie eiusdem existentibus...*), amely a néhai Beldre Mihály tulajdona volt.

Átírta Buda város tanácsa. [1383.] május 3-án: DL. 100190. – K: BTOE III. 6. sz. – R: PATAKI 1950. 36. j.

[1383.] május 3. (in fest. Inventionis sancti crucis)

76.

Buda város tanácsa átírja és megerősíti Mária királynő 1383. március 17-én Budán kelt oklevelét.

DL. 100190. – K: BTOE III. 8. sz. – R: PATAKI 1950. 36. j.

1384. április 24. (in fest. Georgii) Esztergom

77.

Demeter bíboros, az esztergomi egyház kormányzója, pápai legátus az általa az esztergomi székesegyházban építtetett Krisztus Teste kápolna jövedelmeit meghatározza: többek között egy budai ház bérleti díja, 40 forint (*...de domo in monte castris Pestiensis in vicinitate domorum sanctimonialium de insula Leporum et Jacobi de Ewryzygeth situata...*), valamint háza a Zsidó utcában (*...domumque nostram in platea Iudeorum inter domos magistri Akus filii Stephani filii condam Mykch bani de Prodaniz et Georgii cantoris Wesprimiensis situatam...*).

Észt. k. m. lt. 72-2-5 (DF 238323). – 18. századi átirata: Észt. k. m. lt. 72-2-6 (DF 238324). – **K:** CDH X/1, 159-164; BTOE III, 18. sz. – **R:** MZSO VI/1, 31. sz.

1384. június 2. (f. V. p. fest. Penthecostes)

78.

Buda város tanácsa előtt (r.) Demeter bíboros, az esztergomi érsekség kormányzója házát (*...quandam suam domum in predicto castro in vicinitate domorum sanctimonialium de insula Leporum et Jacobi de Ewryzygeth habitam...*), hátoldalon 16. századi kézirással: „*Vulfingi littera super domum ante monetam in Buda*”) bérbe adja bolognai (*de Bononia*) de Talentis Simonnak azzal a feltétellel, hogy évente 40 forintot fizet az esztergomi Krisztus Teste kápolnának, a házat karbantartja, és ha a ház leégne a kápolna rektora esztergomi érsekkel egyetemben a bért az újjáépítés érdekében.

DL 7089. – **K:** BTOE III, 19. sz. – **R:** PATÁKI 1950, 20. j.

1385. február 3.

79.

A budai káptalan ügy ítélt a néhai (mg.) Wgal-i Pál javairól, az egyrészt Erzsébet, Wgal-i Miklós lánya, Nempti-i Thomor fia András felesége és Klára, Kapul-i Pál lánya, Jutas-i István fia János felesége, másrészt (mg.) Neзде-i Besenyő (*Byssenus*) Mátyás között folyó perben, hogy az elhunyt királyi adomány, illetve Mátyást néhai felesége, Orsolya révén illetett birtokokat, valamint egy fehérvári házat Mátyás kap meg, aki köteles megfizetni Erzsébetnek és Klárának azt a 300 forintot, amelyet Orsolya a néhai Lajos királytól egy a ferences kolostornak adományozandó budai ház megvételéért kapott (*...quandam domum in civitate Budensi habitam per condam dominum Lodovicum regem felicis recordationis adhuc vivente dicta domina Ursula consorte sua ablatam et fratribus minoribus claustris sancti Iohannis ewangeliste traditam fore...*), és korábban Pál mester elzálogosított javainak kiváltására költött, valamint ezenfelül nekik adja az elhunyt visegrádi házát is, valamint ezenfelül 50 hátsólvat.

Közlebsből ismert. Átírta Mária királynő 1385. május 19-én, amelyet átirat Bébek Imre országbíró 1386. május 22-én; Inkey es. berényi lt. Fasc. I, nr. 15. – **K:** HO III, 218; BTOE III, 24. sz. – **R:** PATÁKI 1950, 103. j.

1385. április 24. (in fest. Georgii) Esztergom

80.

Demeter bíboros, az esztergomi érsekség kormányzója, pápai legátus meghatározza az általa alapított esztergomi Krisztus Teste kápolna javadalmaival, többek között egy budai ház (*...de domo in monte castris Pestiensis in vicinitate domorum sanctimonialium de insula Leporum et Jacobi de Ewryzygeth situata...*) éves jövedelmét, 40 forintot, valamint házát a Zsidó utcában (*...domumque nostram in platea Iudeorum inter domos magistri Akus filii Stephani filii condam Mykch bani de Prodaniz et Georgii cantoris Wesprimiensis situatam...*).

Észt. k. m. lt. 72-2-2. (DF 238320). – **K:** BTOE III, 27. sz.

1385. július 15. (in fest. Divisionis apostolorum)

81.

Buda város tanácsa előtt Wernczlinus budai polgár, a néhai Bécsi (*de Byenna*) Ulrich végrendeletének végrehajtója az elhunyt házát (*...quandam domum ab eodem Ulricho derelictam in castro predicto in vicinitate domorum magistri Michaelis de Hedrehwar et Nicolai dicti Czolneker habitam...*) eladja (m.) Gara-i Miklós nádornak 1200 forintért.

DL 7158. – **K:** Hédekváry I, 91. sz; BTOE III, 28. sz. – **R:** PATÁKI 1950, 5. j.

1385. szeptember 9. Buda **82.**

Desiderato Lucio del fu Nascimbene közjegyző előtt (*eminentissimus et famosus mg.*) Giacomo da Arqua (*de Arcuale*) padovai (*de Padua*) orvos végrendeletet készített budai szállásán, Wulving házában (*...in Budua!*) *in civitate regni Ungarie in domo Vuhungi civis dicte civitatis Budue...in Budua!*) *civitate regni Ungarie in domo Vuhungi, in qua habitabat ipse recollendus testator...*”).

ASP, Notariile, Tabulario XXIV (=25) 52-54 (DF 290878). – K: VESZPREMY 1991. 101–105.

1386. július 10. (f. III. a. fest. Margarethe) **83.**

Az egrí káptalan előtt (m.) Frank és Simon, a néhai Zeehen-i Kónya bán fiai kölesönös birtokcserében állapodnak meg, többek között Frank átadja Simonnak bizonyos telekrészeit Buda városában és Gyöngös birtokon (*...portiones suas sessionarias in fundis seu sessionibus in civitate Budensi et in possessione Gunges...*”).

DL 7214. – K: BTOE III. 31. sz.

1386. október 7. (Dom. p. fest. Francisci) **84.**

A fehérvári keresztes konvent átítja a fehérvári káptalan 1373. október 20-án (f. V. p. fest. Luce evangeliste) kelt, valamint a fehérvári káptalan 1369. április 5-én (f. V. p. fest. Resurrectionis Domini) kelt okleveleit, amelyekben (n.) Orsolya, a néhai (mg.) Vgal-i Pál leánya, (n.) Neзде-i Besenyő (*Bissenus*) Mátyás felesége minden vagyonát, amely atyjától reá szállott, többek között egy budai és egy fehérvári telket a rajtuk lévő fa- és köépületekkel együtt (*...item duos fundos curiarum simulcum domibus, lapideis et ligneis in eiusdem constructis in Budensi et Albensi civitatibus sitas et existentes...*”) átadja férjének, illetve, ha ők utód nélkül halnának el, férje testvéreinek, Besenyő Jánosnak és Andrásnak.

Közlésből ismert. Átírta tartalmát Bebek Imre országbíró 1390. július 31-én: DL 100238. – K: BTOE III. 32. sz.

1388. május 7. (in crast. Iohannis ante portam Latinam) **85.**

Buda város tanácsa előtt (n.) Erzsébet budai polgárnő, a néhai Werner (*Vernelus*) comes leányának, a néhai Klárának unokája, azt a harmad telekrészt (*...tertiam partem cuiusdam sessionis penes palatium filiorum Gregorii in castro predicto habitam...*”), amelyet Klára hagyott reá, rokonai hozzájárulásával eladja 160 forintért (n. mg.) Gergely fia Tamásnak.

Átírta nevni Freutel Miklós tárnokmester 1408. november 17-én: DL 9375. K: BTOE III. 49. sz. - R: PALÁKI 1950. 104; Zs I. 539. sz.

1388. július 12. (in vig. Margarethe) **86.**

Buda város tanácsa előtt (mg.) Magyar (*Hungarus*) Mihály ötvös, budai polgár eladja sarokházát a Boldogasszony plébániatemplommal szemben (*...domum suam acialem in castro predicto ex opposito ecclesie beate Virginis nostre parochialis in vicinitate domorum monialium de insula Leporum et Wuhungi habitam...*”) a firenzei (*de Florentia*) Onofrio Zenobii budai polgárnak 400 forintért.

DL 39268 K: BTOE III. 54. sz. – R: WENZEL 1857. 313. sz. (téves kelettel: 1388. július 13.); HORVÁTH 1861. 98b. sz; PALÁKI 1950. 27. j; Zs I. 648. sz.

1388. augusztus 18. (f. III. p. fest. Assumptionis Marie) **87.**

Buda város tanácsa előtt Pwkur-i Péter fia (mg.) Benedek, saját fia, Péter nevében is elmondja, hogy (r.) János esztergomi érsektől, (m.) Miklós tárnokmestertől és Istvántól, a néhai (mg.) Kanysa-i János fiától 1500 forint kölesönt kaptak, amelyet nem tudván visszafizetni eladják telküket a Szt. György kápolnán innen a rajta álló fa- és köépületekkel együtt (*...quendam fundum curie sue simulcum*

cunctis edificiis domorum et quibuslibet promptuariis lapideis scilicet et ligneis ac singulis eiusdem commoditatibus in superficie dicti fundi curie ubique habitis in castro predicto eis ecclesiam sancti Georgii martiris inibi fundatam a plaga orientis in vicinitate domorum quondam Iohannis Pavser et C[on]fradi Tavsentmark habitum et existentem...”) ugyanazon 1500 forintért az említett János fiainak.

Észt. k. m. lt. 64-1-3 (DF 238150). – Átírta Bellyéni Albert személynéki ítélőmester a 16. század elején: Észt. k. m. lt. 64-1-7 (DF 238154). – **K:** BTOE III. 58. sz. – **R:** PATAKI 1950. 11. j.; Zs I. 710. sz.

1390. február 27. (Dom. Reminiscere)

88.

Buda város tanácsa előtt a firenzei (*de Florentia*) Francesco fia Onofrio budai polgár házát (...*quandam domum suam in castro predicto in vicinitate domorum quondam domini Nicolai Konth palatini et beginarum ordinis beati Dominici habitam...*”), amelyet a néhai padovai (*de Padwa*) Bertalan hagyott reá, eladja (m.) Kanisa-i János fia Miklós tárnokmesternek 1400 forintért.

DL 42435. – Átírta Buda város tanácsa 1392. XII. 14-én, amelyet átírt Probonici Mátyás közjegyző 1444. október 24-én: DL 8836. – **K:** BTOE III. 92. sz. – **R:** PATAKI 1950. 37. j.; Zs I. 1379. sz.

1390. április 6. (f. IV. p. fest. Pasche)

89.

Buda város tanácsa előtt (r.) János esztergomi érsek testvérei, Kanisa-i János fia (m.) Miklós tárnokmester és István beleegyezésével házát (...*domum suam in castro predicto in vicinitate domorum quondam Iohannis Pavser et Petri dicti Rauchan habitam...*”) az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak adományozza.

Észt. k. m. lt. 53-3-1 (DF 238085). – **K:** Esztergom 78. sz. BTOE III. 95. sz. – **R:** PATAKI 1950. 11. j.; Zs I. 1435. sz.

1390. november 29. (XII. d. f. VI. p. fest. Martini)

90.

Lukács budai prépost, Mária királynő titkos kancellárja ítéletlevelében említi többek között, hogy az általa vezetett speciális bíróság, amelynek tagja volt többek között János egyházi jogi doktor, dobokai főesperes, királyi kápolnaispán, valamint (mg.) Szentszalvatóri János országbírói ítélőmester és más budai kanonokok 1390. augusztus 7-én Budán (mg.) Szerecsen (*Sarachenus*) János házában (...*Bude in domo magistri Iohannis Saracheni...*”) hallgatta meg és kötelezte tanuállításra a peres feleket.

DL 3750. – **K:** BTOE III. 110. sz. – **R:** (DH XI. 641; BARTFAI 1935. 98. sz. (töves kelettel: 1390. XII. 13.); Zs I. 1769. sz.

1390. december 1. Buda

91.

Turnowya-i János fia Márton közjegyző (h.) Rogerius de Canaciis pápai adószedő, pozsegai prépost házában (...*Bude...in domo honorabilis Domini Rugerii de Canaciis...*”). Ubertinus Nicolai de Fontana de Placentia szentjánosvári (?) kanonok, Topolczano-i Péter fia Gergely esztergomi kanonok, Kerestur-i Benedek fia Miklós Esztergom egyházmegyei pap, Mihály Buda váraljai pap és Logoth falusi Elck fia Miklós tanúk jelenlétében írásba foglalja, hogy Gergely a Szt. Mária Magdolna, illetve Miklós a Boldogasszony egyházak plébánosai a köztük lévő vitás kérdéseket választott békebírók, Rogerius de Canaciis, valamint Pensauro-i Lénárt zágrábi főesperes, kanonok, esztergomi érseki helynök és kanonok, István esztergomi örkanonok, János Esztergom szenttanási prépost, Ferenc esztergomi éneklőkanonok, Vegla-i István goricaí főesperes, zágrábi kanonok, Szász (*de Saxonia*) János kánonjogász (*iuris canonici peritus*) és Kis (*parvus*) Balázs esztergomi kanonok döntésére bízták, akik előtt Gergely plébános elmondta, hogy a Szt. Mária Magdolna egyház plébánia, amelynek pontos határai vannak, majd leírta a határvonalat először a városon belül, miszerint a domonkos kolostor kapujától indulva elér egészen a város faláig, ezután a kolostor kapujától húzódik a néhai Kont nádor házához egy kis utcáig, amely Krazer háza mellett van, ezután áthalad a Woluingus (?) utcáján és megy egy kis utcához, amely Francesco Bernardi és Giovanni Leonardi háza között van és innen egyenes

vonallal húzódik el a város faláig; a határvonaltól a Szt. Mária Magdolna egyház felé eső rész a plébánia területe, ezenfelül Logod és Tótfalu falvak, továbbá a Zsidó utca és a Szt. János utca egészen a királyi kúriáig („...que mete videlicet intra castrum Budense, quam extra, que mete videlicet intra castrum Budense taliter distinguuntur: a porta claustrum Fratrum Praedicatorum usque ad murum castrum Budensis predicti, deinde de dicta porta protrahitur veniendo ad domum condam Konth Palatini ad vicum, qui est penes domum Krazer, deinde transeundo plateam Wolnugi et veniendo ad vicum, qui mediat per domum Francisci Bernhardi et Johannis Leonhardi, ita quod recta linea protrahitur usque ad muros castrum predicti, et sic versus Sanctam Mariam Magdalenam de Parochia ipsius sancte Marie Magdalene, et quod villa Logoth et Tothfalu, item platea Judeorum, et a sancto Johanne usque ad Curiam Regis fuit similiter de dicta Parochia Sancte Marie Magdalene”), elpanaszolta továbbá, hogy a Boldogasszony egyház plébánosa nem veszi figyelembe a határvonalat, és az egyházi szentségeket az ő plébániája területén is kiszolgáltatja, majd kérte a bírakat, hogy a határvonalat jelöljék ki, és tiltsák el Miklós plébánost attól, hogy az ő területén működjék; válaszul Miklós plébános elmondta, hogy a Boldogasszony egyház Buda anyaegyháza, amely alá tartozik az egész város, és a váralja, a Szt. Mária Magdolna egyház pedig ennek a filiája és kápolnája, nincs más plébánia ennek a határain belül, csupán bizonyos helyeken és az ő és elődei engedelményéből az egyházi szentségeket kiszolgáltathatják és plébániai jogokat gyakorolnak, de a papság mindenütt a Boldogasszony plébános alá van vetve, amelynek jeleként a Szt. Mária Magdolna egyház papja évente 4 márka és egy fertő ezüstöt köteles fizetni neki, Logod és Tótfalu az ő egyházához tartozik, és kérte a bírakat, hogy nyilvánítsák a Szt. Mária Magdolna egyházat a Boldogasszony egyház filiájává és kápolnává, és kötelezzék, hogy fizesse meg a cenzust, amelyet már 30 éve nem fizettek, Logoth és Tothfalu pedig legyen neki alávetve: a bírák nagyszámú tanú kihallgatása, valamint pápai legátusok, a néhai Fülöp, valamint Lodomér esztergomi érsek és más érsek oklevelei alapján, miután a feleket nem sikerült egyetértésre bírni, a következő ítéletet hozták: miszerint a Boldogasszony plébánia határa a domokos kolostor kúriájának kapujában kezdődik és elhúzódik a város faláig, ezután a kolostor kapujától halad Konth nádor házához egy kis utcáig, amely Krazer háza mellett van, ezután átmenve a Wulvingus utcáján egy kis utcához halad, amely Francesco Bernardi és Giovanni Leonardi háza között van, és innen egyenes vonallal tart egészen a város faláig, úgyhogy citől délre, egészen a királyi udvarig, a falakon kívül pedig Logoth faluval együtt a terület a Boldogasszony plébániáé, azonban ettől északra a falakon belül, a falakon kívül pedig a köves (sziklás?) úttól egyenes vonalban az új falig, avagy a kapuig, amelyen át a Szt. Lázár egyházhoz (?) lehet menni, továbbhaladva a falon kívül Szt. Lázártól a vesztőhely felé, amely a szentlőrinci pálos kolostorhoz tartó út mellett van, a Tothfalu-nak nevezett résszel együtt a Szt. Mária Magdolna plébánia területe („...quod Parochia Beate Marie Virginis incipiat in porta curie Fratrum claustrum Sancti Nicolai de Ordine Predicatorum usque ad murum castrum, deinde de dicta porta veniendo ad domum Konth Palatini ad vicum, qui est penes domum Krazer, deinde transeundo plateam Wolnugi veniendo ad vicum qui mediat per domum Francisci Bernhardi et Johannis Leonhardi, ita quod recta linea protrahatur usque ad muros castrum Budensis, ita quod versus meridiem usque ad curiam Regis sit et esse debeat cum villa Logoth extra muros castrum existente de Parochia et in Parochia Beate Marie Virginis; versus autem Septentrionem intra muros et extra muros a via petrosa recta linea usque ad novum murum, seu portam per quam itur ad sanctum Lazarum continuando ultra et extra murum a sancto Lazaro versus patibulum quod est prope viam, et per quam itur ad S. Laurentium monasterium Heremitarum sancti Pauli cum parte, que vocatur Tothfalu vulgariter, sit et esse debeat Parochie et de Parochia sancte Marie Magdalene...”), ezenkívül a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa évente egy márka ezüst, vagy 4 forint cenzust köteles fizetni Nagyboldogasszony ünnepén a Boldogasszony egyház plébánosának végül a felek a megegyezéshez hozzájárultak.

Közlésből ismert (Schier szövege alapján). – K: SCHIER 1774. 103–111; KADONA 1790a. 297–300 (részlet); CDH X/1. 622–629; PALUGYAY 1852. 180–181 (részlet); BTÖE III. 111. sz. – R: WENZLE 1857. 159–161; BARTHA SZABÓ 1938. 462. sz.; ZsE 1774. sz.

1390. december 24. (in vig. Nativitatis Christi)**92.**

Buda város tanácsa előtt Zencse-i András fia Miklós budai esküdt házát a váralján („...*quandam domum suam in suburbio castris predicti in vicinitate domorum Emerici de Brechen et Stephani dicti [Heger]*”), amely (m.g.) Simon budai polgártól adósság fejében szállt reá, eladja (r.) János esztergomi érseknek és testvéreinek, (m.) Miklós tárnokmesternek és Istvánnak, a néhai Kanyasa-i János fiainak 900 forintért.

Átírta Buda város 1396. február 24-én: DL 7657. (Kiegészítve Mályusz Elemér /BTM-KO kizalaku 276. sz./ regesztájából.) – K: BTOE III. 113. sz. – R: Zs I. 1814. sz.

1391. március 7. (f. III. p. fest. Dom. Letare)**93.**

Buda város tanácsa előtt (d.) a firenzei (*de Florentia*) Angelo Bertii budai polgár eladja sarokházát a Boldogasszony plébániatemplommal szemben („...*quandam domum suam in castro predicto ucialem ex opposito ecclesie beate virginis Marie nostre parochialis in vicinitate domorum Wlfingi filii Nicolai et monialium de insula Leporum habitam...*” Hátoldalán: „*Super domo uciali ex opposito ecclesie beate Virginis, in qua nunc aurifaber moratur*”) Kanyasa-i János fia (m.) Miklós tárnokmesternek 600 forintért.

DL 7675. – K: BTOE III. 117. sz. – R: PATAKI 1950. 27. j; Zs I. 1921. sz.

1391. június 15. Buda**94.**

Pensauro-i Lénárt zágrábi főesperes, esztergomi érseki helynök beleegyezését adja, hogy a (h.) Selmeci Heinzmann (*Heinzmannus de Sebnicia*) körmöci, selmeci és újbányai kamaraispán által alapított újbányai (*Königsperg*) ispotály és a hozzátartozó Szt. Erzsébet kápolna közvetlenül az esztergomi érsek alá tartozzon, amely számára Heinzmann budai házát a Szt. György kápolna körül a keleti oldalon („...*quandam domum suam in civitate Budensi prope ecclesiam beati Georgii martiris versus partem orientalem in vicinitate domus Marci Stoyan iurati civis in eadem Buda sitam...*”) adományozta, amelynek éves jövedelme 100 forint; ebből az újbányai tanács, valamint Heinzmann és utódai által választott és az érsek által megerősített ispotályos mester 40 forintot kap misemondásért, a szegények és betegek pedig a fennmaradó 60 forintot.

Újbánya v. lt. – 17. századi másolata: Eszt. k. m. lt. 67-7-2 (DF 238271). – K: CDH X/3. 117–119; BTOE III. 121. sz. – R: BOJKA 1880. 72; CSÁNKI–NÉDA 1924. 99; PATAKI 1950. 14. j; Zs I. 2093. sz.

1391. december 26. Esztergom**95.**

Turnowia-i Márton közjegyző előtt Canisia-i János esztergomi érsek, királyi és királynéi főkancellár az esztergomi káptalannal egyetértésben az esztergomi várban álló Szt. István protomártír egyházat társaskáptalanná szervezi át, meghatározza a káptalan létszámát, jogait, kötelmeit és felsorolja javadalmaint, többek között egy házat a Szt. György kápolna szentélyével szemben („...*domum unam in castro Budensi positam ex opposito sanctuarii capelle Georgii, cui hec sunt confinia a parte meridionali domus Conradi Thuzentmark a parte septentrionali domus Ulrici Pausar...*”), amelyet a saját örökségéből adományozott, továbbá egy másik házat („...*item aliam domum in eodem castro Budensi in vicinitate fundorum a parte meridionali magistri Nicolai filii condam magistri Nicolai de Gara... pridem palatini a parte vero septentrionali magistri Georgii filii Iakuch...*”); ezenkívül a káptalan számára rendelte azt a több ház („...*ratione quarundam domorum eorundem eidem Francisco et suis successoribus per nos feudatarum in civitate Budensi predicta existentium...*”) után járó javadalmat, évi 30 forintot, amelyet Francesco Bernardi fizet.

Eszt. k. m. lt. 53-1-2 (DF 238039); egykorú névtelen átírata: Eszt. k. m. lt. 53-1-3 (DF 238040). – Átírta az esztergomi káptalan 1636. június 24-én: Eszt. k. m. lt. 53-1-1 (DF 238038). – K: BALHIVANY 1827. 287–291; CDH X/1. 695–703; POR 1909. 94; BLKELI 1910. 386–387; BTOE III. 132. sz. – R: PATAKI 1950. 5–11 j; Zs I. 2315. sz.

1392. szeptember 8. (in fest. Nativitatis Marie)**96.**

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy az esztergomi káptalan oklevele szerint (h. mg.) Márton az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostja bérbeadta a káptalan házát („...*quandam domum ipsius ecclesie sancti Stephani in dicto castro novi montis Pestiensis in vicinitate domorum quondam Iohannis Pavser et Cunradi Thavsentmark habitam...*”) évi 33 forintért (p.) Zsigmond patikáros, budai polgárnak.

Esz. k. m. lt. 53-3-2 (DF 238086). – Átírta Buda városa 1396. február 17-én: Esz. k. m. lt. 53-3-3 (DF 238087). – K: BTOE III. 140. sz. – R: PATÁKI 1950. II. j: Zs I. 2619. sz.

1392. október 16. (in fest. Galli)**97.**

A budai káptalan előtt Bathmonostor-i Töttös (*Tutues*) fia László fia (mg.) László elmondja, hogy a fehérvári káptalannal birtokcserében állapodott meg, miszerint a káptalan neki adja a Bodrog megyei Fel birtokot, amiért cserébe László a káptalannak adja telkét (?) és házait a Szombathelyen („...*quasdam curiam et domos suas in civitate Budensi in loco Sabbati in vicinitatibus fundorum curiarum Dominici de Chabya et Iohannis filii Thome de Bathe adjacentes...*”), valamint 31 hátslovat azzal a feltétellel, hogyha László, vagy utódai a káptalant a házak birtokában nem tudja megőrizni, akkor köteles egy másik ugyanolyan értékű budai telket és házakat adni, ellenkező esetben a káptalant illeti eredeti birtoka.

DL 78084. – K: Zichy IV. 403. sz. BTOE III. 142. sz. – R: Zs I. 2643. sz.

1392. november 25. (in fest. Catharine)**98.**

Buda város tanács előtt (p.) Sente-i András fia Miklós budai esküdt. felesége, Margit, lánya, Erzsébet és fiai, László, András, Mihály, István és Imre nevében eladja két házát („...*duas domos suas in castro predicto, unam videlicet in vicinitate domorum Michaelis Nodler et quondam Ulrici Albi habitam, aliam vero domibus Petri Rauchan et Sigismundi apothecarii vicinam...*”) 1800 forintért Kö Vágó Eörs-i Miklós fia (n. mg.) György esztergomi várnagynak.

18. századi másolata: DL 106815. – K: BTOE III. 144. sz. – R: PATÁKI 1950. 7. 12. 87. j.

1392. november 29. (in vig. Andree)**99.**

A budai káptalan előtt Kanyza-i János fia (m.) Miklós tárnokmester és Kewagowrs-i Miklós fia Kis (*parvus*) György esztergomi várnagy birtokcserében állapodnak meg, miszerint Miklós tárnokmester átadja a Somogy megyei Bednek birtokot, amiért cserébe György várnagy két házát adja („...*duas domos suas in castro Budensi, unam videlicet in vicinitate domorum Michaelis Nodler [et] condam Vlrici albi habitam, aliam vero domibus Petri Rauchan et Sigismundi apotecarii vicinam...*”) azzal a feltétellel, hogyha Miklós Bednek birtokot nem tudná átadni, akkor más, azonosértékű rábavidéki birtokkal kárpótolja Györgyöt: a cseréhez, Miklós testvére, (m.) István székely ispán is hozzájárulását adta.

Átírta Zsigmond király 1393. február 18-án: DL 100255. – K: BTOE III. 146. sz.

1392. november 29. (in vig. Andree)**100.**

Buda város tanácsa előtt Kewagowrs-i Miklós fia (n. mg.) György esztergomi várnagy két házát („...*duas domos suas in castro predicto, unam videlicet in vicinitate domorum Michaelis Nodler et condam Vlrici albi habitam, aliam vero domibus Petri Rauchan et Sigismundi apothecarii vicinam...*”) átadja Kanyza-i János fia (m.) Miklós tárnokmesternek a Somogy megyei Bennuk birtokért cserébe.

DL 39270, DL 100250. – Átírta tartalmát Szécsi Miklós tárnokmester 1409. április 17-én: DL 9544. – K: BTOE III. 145. sz. – R: HORVÁTH 1861. 103. sz. PATÁKI 1950. 7. 12. 87. j: Zs I. 2700 sz. Zs II/2. 6740. sz.

1392. december 10. (f. III. p. fest. Conceptionis Marie)

101.

Buda város tanácsa előtt Kanisa-i János fia (m.) Miklós tárnokmester három házát (*...quasdam tres domos suas in castro predicto habitas, unam in vicinitate domorum Michaelis Nodler et quondam Vlrici albi sitam, et aliam domibus Petri Rauchan et Sigismundi apothecarii vicinam, necnon tertiam inter domos Michaelis Rösler et Stephani cyrologi adiacentem...*) adományozza az örményesi pálos kolostornak.

DL 7817. – K: BTOE III. 149. sz. – R: PATAKI 1950. 7, 12, 46, 87. j; DAP II. 146–147; Zs I. 2719. sz.

1392. december 14. (in crast. Lucie)

102.

Buda város tanácsa előtt (m.) Kanisa-i János fia Miklós tárnokmester két házát (*...quasdam duas domos suas in castro predicto adiacentes, unam in vicinitate domorum quondam domini Nicolai Konth palatini et beginarum ordinis beati Dominici habitam, aliam vero domibus Iohannis Oemicheyn predicti et sanctimonialium de insula Leporum vicinam...*) átadta (mg.) Francesco Bernardi (*Bernhardi*) budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy évente örök javadalom címén 60 forintot, 2 centenárium olajat, egy palack tonhalat és 100 kocka sót ad az örményesi pálos kolostornak, ha pedig az utak rossz állapota, vagy más akadály miatt az olajat és a tonhalat nem tudná szállítani, az olajat 20 forinttal, a tonhalat pedig 6 forinttal megválthatja.

DL 7818. – K: Zala II. 257; BTOE III. 151. sz. – R: PATAKI 1950. 27. j; DAP II. 146–147; Zs I. 2728. sz; Zs II/2. 6740. sz.

1392. december 14. (in crast. Lucie)

103.

Buda város tanácsa (m.) Kanisa-i János fia Miklós tárnokmester kérésére átírja saját 1390. február 27-én Budán kelt oklevelét.

Átírta Prohoniczi Mátyás közjegyző 1444. október 24-én: DL 8836. – K: BTOE III. 150. sz. – R: PATAKI 1950. 37. j; Zs I. 2727. sz.

1393. szeptember 9. (in crast. Nativitatis Marie)

104.

Buda város tanácsa előtt (mg.) Francesco Bernardi (*Bernhardi*) budai polgár, felesége, Orsola és fia, Paolo és Filippo beleegyezésével eladja házát (*...quandam domum suam in castro predicto in vicinitate domorum nobilis viri magistri Iohannis filii quondam Simonis bani et quodam vico mediante Georgii Kase habitam...*) (r.) János esztergomi érseknek 2600 forintért.

Eszt. k. m. lt. 64-2-1 (DF 238179). – Átírta Buda város tanácsa 1396. február 24-én: Eszt. k. m. lt. 64-2-2 (DF 238180); átírta vingárti Geréb Péter országhíró 1496. május 22-én: Eszt. k. m. lt. 53-2-31 (DF 238083); átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – K: BTOE III. 157. sz. – R: PATAKI 1950. 30. j; Zs I. 3072. sz.

1393. szeptember 30. (in crast. Michaelis)

105.

Buda város tanácsa előtt (r.) János esztergomi érsek házát (*...quandam domum suam in castro predicto in vicinitate domorum nobilis viri magistri Iohannis filii quondam Simonis bani et quodam vico mediante Georgii Kase habitam...*) átadja (p. mg.) Francesco Bernardi (*Bernhardi*) budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy minden évben örök javadalom címén 24, egyenként 5 márka súlyú gyertyát, valamint egy centenárium, lámpásba való olajat ad az esztergomi székesegyháznak, továbbá 20 forintot fizet a Halotti misék oltárának, és 30 forintot a Szt. István protomártír káptalannak; ha a ház leégne, vagy tönkremenne, azt Francesco köteles kijavíttatni Buda város és Nyék falu között fekvő majorsága (*...cuiusdam predii seu allodii inter supradictum castrum Budense et villam Nyek adiacentis...*) jövedelméből.

Eszt. k. m. lt. 53-3-5 (DF 238089). – Átírta Buda város 1396. február 24-én: Eszt. k. m. lt. 53-1-5 (DF 238042). Eszt. k. m. lt. 53-2-2 (DF 238053). Eszt. k. m. lt. 64-1-6 (DF 238153); átírta Berzevici Henrik fia Péter tárnokmester 1424. július 16-án: Eszt. k. m. lt. 53-2-3 (DF 238054); átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628; átírta az esztergomi káptalan 1695. október 15-én: DL 87002. – K: CDH X/2. 163–164; Esztergom 79. sz; BTOE III. 160. sz. – R: CSANKI 1906. 693–694. BARTH M. SZABÓ 1938. 468. sz; PATAKI 1950. 30. j; Zs I. 3118. sz.

1394. február 14. (XVI. Kal. Martii) 106.

A veszprémi káptalan (mg.) György veszprémi éneklőkanonokkal és unokaöccseivel, Koltha-i Domonkos fia Tamás fiaival, Tamással és Istvánnal kölcsönös birtokcserében állapodik meg: ennek keretében említik meg György kanonok házát („...*pro domo ipsorum castris Budensis...*”), amelyet korábban a tihanyi bencés apátnak és konventnek adott.

Veszp. k. m. lt. Keszi 15 (DF 201103). – Közöletlen.

1394. március 21. 107.

A fehérvári keresztes konvent előtt (mg.) György veszprémi éneklőkanonok és Caltai Domonkos fia Tamás fia István, testvére, Tamás nevében is a veszprémi káptalannal birtokcserében állapodik meg, és ennek keretében említik meg György kanonok házát („...*pro domo ipsorum castris Budensis...*”), amelyet korábban a tihanyi bencés apátnak és konventnek adott.

Veszp. k. m. lt. Endréd 6 (DF 201104). – K: BTOE III. 167. sz.

1394. április 28. (f. III. a. fest. Philippi et Iacobi) Buda 108.

Kanysa-i János fia Miklós tárnokmester Hans Ellempek és Jacob Grechenger 1460 forintos adóssága fejében Ulrich Pauser budai polgárt bevezeti nyolc szőlő, egy magtár, valamint egy házrész birtokába („...*octo vinearum, unius horrei medieque partis cuiusdam domus in dicto castro Budensi in oppositum(!) domus Iohannis Ellempek existentis, cuius videlicet [domus] medietas dicti Ellempek habetur...*”).

Átírta tartalmát Szécsi Miklós tárnokmester 1409. április 17-én: DL 9544. – K: BTOE III. 524. sz.

1394. október 8. Esztergom 109.

János esztergomi érsek, pápai legátus, királyi főkancellár a káptalannal egyetértésben beleegyezik abba a cserébe, amelyben (m.) Kanysa-i Miklós tárnokmester házát („...*quandam domum sitam in platea Budensi...*”) elcseréli (mg.) Bereckkel az esztergomi Krisztus Teste kápolna rektorával a kápolna házára a Zsidó utcában álló („...*quandam domum ad ipsam capellam pertinentem sitam in platea Iudeorum in Buda versus vineas, cui ab uno latere domus reverendi patris domini episcopi Zagradiensis a parte vero porte Iudeorum domus condam Achus bani site sunt...*”) azzal a feltétellel, hogy Bereck 20 forintot fizet évente az esztergomi Szt. László oltárnak, mivel a kápolna háza értéktelege volt Miklós tárnokmester házáénál.

Átírta Miklós esztergomi helynök 1429. augusztus 12-én: Eszt. k. m. lt. 72-1-2 (DF 238316). – K: BTOE III. 179. sz. – R: PATAKI 1950. 109. j.

1394. 110.

Chwydar Péter oklevele szerint házát („...*domum suam Bwdensem...*”), amelyet Magyar Istvántól vett, a sajlóádi pálosoknak adományozta.

ELIE Egyetemi Könyvtár. Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 72 (DF 286489). – K: DAP I. 218; BTOE III. 183. sz. – R: PATAKI 1950. 77. j; DAP II. 146.

1395. április 24. (in fest. Georgii) Buda 111.

Zsigmond király a nyulakszigeti apácák panaszára elrendeli Buda városának, hogy a viasz, faggyú és más áruk mérésére szolgáló mértőkeket ne tartsák egyesek maguknál, hanem egyedül az apácák vámházában azok embereinél („...*in domo tributaria ipsarum Bude in eadem existenti...*”).

DL 8085. – Átírta Zsigmond király 1432. november 22-én: DL 8059; átírta Pálóczi László országbíró 1463. július 6-án: DL 8062. – K: BTOE III. 188. sz.

- 1395. december 20. (in vig. Thome)** **112.**
 Buda város tanácsa előtt (n. m.) Miklós tárnokmester és István udvarmester, Kanisa-i János fia azt a házat („...*quandam domum...in castro predicto in vicinitate domorum condam magistri Nicolai cancellarii regie maiestatis et filiorum Akus habitam...*”), amelyet együtt birtokoltak testvérükkel, (r.) János esztergomi érsekkel, átadják az érseknek azzal a feltétellel, hogy szabadon eladhatja vagy eladó-mányozhatja.
 Eszt. k. m. lt. 64-1-4 (DF 238151). – K: *BTOE* III. 196. sz. – R: *PAFARI* 1950. 109. j.
- 1395. december 24. (in vig. Nativitatis Domini)** **113.**
 Buda város tanácsa előtt (n.) Anna, a néhai Friedrich Chraczer lánya, Wluing fia László budai polgár felesége eladja atyjától örökölt házat („...*quandam domum suam paternam in castro predicto in vicinitate domorum olim magistri Stephani phisici domini nostri regis et honorabilis viri Iohannis prepositi Wesprimiensis vico quodam mediante habitam...*” Hátoldalon 15. századi kéztől: „*Super domo Budensi, quam heremitit(!) tenent*”) (m.) István volt nádornak, zagorjei ispánnak és feleségének (e.) Annának 3300 forintért, amelyet Anna hozományából fizetnek ki, azzal a feltétellel, hogy István halála esetén a ház fölött özvegye, Anna rendelkezik.
 DL 8111. – Átírta tartalmát Kusalyi Jakes fia György tárnokmester 1401. augusztus 4-én; DL 8618; átírta tartalmát Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én; DL 8840. – K: *BTOE* III. 197. sz. – R: *PAFARI* 1950. 45. j.
- 1396. február 17. (f. V. a. Dom. Invocavit)** **114.**
 Buda város tanácsa (h. d.) Mártonnak, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostjának kérésére átírja és privilegiális formában megerősíti saját 1392. szeptember 8-án Budán kelt oklevelét.
 Eszt. k. m. lt. 53-3-3 (DF 238087). – K: *BTOE* III. 201. sz. – R: *PAFARI* 1950. 11. j.
- 1396. február 24. (f. V. p. Dom. Invocavit)** **115.**
 Buda város tanácsa (r.) János esztergomi érsek kérésére privilegiális formában átírja és megerősíti saját 1390. december 24-én kelt oklevelét.
 DL 7657. – K: *BTOE* III. 206. sz.
- 1396. február 24. (f. V. p. Dom. Invocavit)** **116.**
 Buda város tanácsa (r.) János esztergomi érsek kérésére privilegiális formában átírja és megerősíti saját 1393. szeptember 9-én kelt oklevelét.
 Eszt. k. m. lt. 64-2-2 (DF 238180). – Átírta vingárti Geréb Péter országbíró 1496. május 22-én; Eszt. k. m. lt. 53-2-31 (DF 238083); átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án; DL 87628. – K: *BTOE* III. 204. sz. – R: *PAFARI* 1950. 30. j.
- 1396. február 24. (f. V. p. Dom. Invocavit)** **117.**
 Buda város tanácsa (r.) János esztergomi érsek kérésére privilegiális formában átírja és megerősíti saját 1393. szeptember 30-án kelt oklevelét.
 Eszt. k. m. lt. 53-1-5 (DF 238042); Eszt. k. m. lt. 53-2-2 (DF 238053); Eszt. k. m. lt. 64-1-6 (DF 238153) – Átírta: Berzevici Henrik fia Péter tárnokmester 1424. július 16-án; Eszt. k. m. lt. 53-2-3 (DF 238054); átírta az esztergomi káptalan 1695. október 15-én; DL 87002. – K: *Esztergom* 80. sz. *BTOE* III. 205. sz. – R: *PAFARI* 1950. 30. j.
- 1396. április 20. Esztergom** **118.**
 János esztergomi érsek az esztergomi székesegyház oldala mellett kápolnát alapít Szűz Mária tiszteletére, meghatározza a kápolna helyét, papságát, valamint javadalmaikat, többek között a kápolnának ad

két szomszédos budai házat a Szt. János kapu környékén (*...domus duas nostras Budenses contiguas positas in castro Budensi in vicinitate domorum quondam magistri Nicholai cancellarii a parte porte sancti Iohannis, a parte vero aquilonis quondam Hallar civium Budensium...*), ezenkívül halála után a rektor kinevezési jogát a székeskáptalannak adja.

Eszt. k. m. lt. 46-1-6 (DF 237647). – K: *Esztergom* 82. sz.; *BTOE* III. 207. sz.

1396. május 1. (in fest. Philippi et Iacobi)

119.

Buda város tanácsa előtt egyrészt János esztergomi érsek, másrészt Peliske-i Ákos fia Mykeh (n.) özvegye, Anna és leányuk, Sára nevében a néhai Zeech-i Miklós nádor fia (n. s. mg.) Péter, valamint Boczfelde-i Pál fia Péter meghatalmazottak kölcsönös cserében állapodnak meg, miszerint János érsek az asszonyoknak adja házát (*...quandam domum suam in castro predicto habitam domui Pauli armiparii vicinam...*), Anna és Sára pedig az érseknek adják házukat (*...quandam aliam domum prenominarum dominarum Anne et Sare in eodem castro in vicinitate domorum predicti Iohannis archiepiscopi et condam Heller adiacentem...*), János érsek pedig, mivel az asszonyok háza értékesebb volt 600 forintot fizet különbözteként nekik.

Eszt. Prim. lt. Acta radicalia Q 53 (DF 248572). – K: *BTOE* III. 210. sz. – R: *PATAKI* 1950. 109. j.

1396. június 24. (in fest. Nativitatis Iohannis Baptiste)

120.

Buda város tanácsa előtt (r.) János esztergomi érsek két egymás melletti házát (*...quasdam duas domos suas in castro predicto penes sese in vicinitate domorum condam magistri Nicolai cancellarii regie maiestatis et Haller habitas...*) testvérei, Miklós tárnokmester és István udvarmester egyetértésével az esztergomi Szűz Mária kápolnának adományozza.

Eszt. k. m. lt. 64-1-5 (DF 238152). – 16. századi másolata: Eszt. k. m. lt. 46-1-8 (DF 237649). – K: *Esztergom* 81. sz.; *BTOE* III. 213. sz. – R: *PATAKI* 1950. 11. j.

1396.

121.

A nyitrai káptalan oklevele szerint néhai Galgocz-i Konth Miklós nádor (n.) özvegye és fia, (mg.) Miklós két telket (*...duos fundos curiarum in civitate Budensi...*) hagyott végrendeletileg a csatka-i pálos kolostorra.

Ugyanazon évben Buda város beiktató levele és a fehérvári keresztések 1400-ban írt levele (1400. október 6.) szerint a néhai Miklós fia Miklós egy házat (*...unam domum ibidem...*) adományozott a kolostor tartozására (*...pro reparatione claustrum...*).

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 47 (DF 286489). – K: *DAP* I. 50; *BTOE* III. 219. sz. – R: *PATAKI* 1950. 37. j.; *DAP* II. 146.

1397. március 15. (f. V. a. Dom. Reminiscere) Somogyvár

122.

Zsigmond király (mg.) Ianosfalva-i Tóbiás fia Jakab panaszára utasítja Buda városát, hogy vizsgálja ki jogtalanul foglalta-e el (mg.) Zeek-i Pouch Péter rokona, a néhai Pető fia János, budai polgár telkét és majorságát (*...unum fundum curie et allodium in eadem civitate habitum...*), a bennük lévő javakat, illetve lovait, és értesítse a vizsgálat eredményéről.

Áírta Buda város 1397. április 13-án: DL 83454. – K: *BTOE* III. 229. sz.

1397. április 9. (V. Idus Aprilis)

123.

Zsigmond király szolgálatai jutalmául és érdemei elismeréséül (s. m.) Hermann cillei (*Cillej*) grófnak adományozza a néhai Chakthornya-i Laczk fia István vajda házát a domonkos kolostor környékén (*...quandam domum seu fundum curie in castro civitatis Budensis prope claustrum beati*

Nicolai confessoris in vicinitate domorum Nicolai de Agria civis Budensis a plaga septentrionali ab inferiori vero parte domus...prepositi ecclesie Wesprimiensis sitam...). amely a vajda hűtlensége miatt szállt a királyra.

Átírta tartalmát Buda város 1489. december 1-én: DL 8842. átírta tartalmát Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – **K:** *BTOE* III. 233. sz.

1397. április 13. (f. VI. a. Dom. Ramispalmarum) 124.

Buda város tanácsa átírja Zsigmond király 1397. március 15-én Somogyváron kelt levelét, és jelenti, hogy az ügyben először kihallgatta Hans Gleczel budai polgárt, aki elmondta, hogy évekkel azelőtt egy Pető fia Jánostól hátrahagyott házat (*...quandam domum in castro predicto...*) megvásárolt 800 forintért Pouch fia Pétertől, amelyet később szüksége miatt el kellett adnia; továbbá másodjára Veres (*rufus*) Miklós budai polgár, aki fiatal kora óta szolgált Péternek elmondta, hogy Péter a néhai János szőlőjét két loért elcserélte, de a lovak értékét nem tudta megmondani, azonkívül Péter tizenkét lovat elhajtott.

DL 83454. – *BTOE* III. 234. sz.

1397. április 29. (in oct. Pasche) Székesfehérvár 125.

A fehérvári káptalan előtt Anna, a néhai István nádor özvegye tiltakozik az ellen, hogy házat Zsigmond király (*...domum...*) a (m.) cillei (*Cilie*) grófnak adományozta, és eltiltja a királyt az adományozástól.

Átírta tartalmát Buda város 1489. december 1-én: DL 8842; átírta tartalmát Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – **K:** *BTOE* III. 236. sz.

1397. május 24. – június 28. 126.

Az esztergomi főkáptalan egyházlátogatási jegyzőkönyvében szerepel többek között, hogy a Szt. Margit oltár javadalma egy nagy ház a fedett kúttal szemben (*...Bude domum magnam ex opposito putei cooperti a parte occidentali...*) a szegény diákok támogatására alapított Krisztus Teste kollégiumot Buda-i János barsi főesperes négy ház után járó javadalommal adományozta meg (*...quatuor domibus cum censibus earundem in civitate Budensi existentibus et habitis...*); az újonnan alapított Szt. Jeromos kápolna számára Keztevlez-i Mihály olvasókanonok két ház után járó javadalmat adományozott, az egyik ház a Patikáros soron a tanácslázzal szemben áll (*...quarum una est in serie apotecariorum(?) ex opposito pretorii...*), és javadalma 9 forint, míg a másik a Szombat kapun kívül a Felhézvire vezető lépcső mellett helyezkedik el (*...alia est extra portam Sabbati penes gradus, per quos itur versus Calidas aquas superiores a meridionali plaga...*), javadalma pedig 8 forint.

Átírta: Eszt. k. m. lt. 50. ...Ad acta lectoralia Tit. XII. Nr. 4." – **K:** *BTOE* III. 239. sz.

1397. június 21. (in fest. Corporis Christi) Nagyszombat 127.

Zsigmond király beleegyezik, hogy a néhai (mg.) Miklós a Somogy megyei Gyugh birtokot, valamint házat a Szt. Miklós utcában a domonkos kolostornál (*...unam domum suam in civitate Budensi in vico claustris beati Nicolai penes idem claustrum habitam...*) anyjának, Conth Miklós nádor (n.) özvegyének adta az iránta érzett szeretetből.

Átírta a budai káptalan 1491. május 3-án: DL 8841. – **K:** *BTOE* III. 240. sz. – **R:** *DAP I* 53.

1397. augusztus 25-28. 128.

Az esztergomi Szt. István protomártír káptalan egyházlátogatási jegyzőkönyvében szerepel többek között, hogy a káptalannak három javadalmas, bérbeadott háza van Budán, miszerint az elsőt János aranyhimző bérlévi 34 forintért, a másodikat Zsigmond patikáros özvegye bérlévi 33 forintért, a harmadikat pedig Francesco Bernardi bérlévi 30 forintért.

Eszt. k. m. lt. 53-1-7 (DF 238044). – **K:** *Por* 1909. 102–116; *BTOE* III. 246. sz. – **R:** *Zs I*. 4948. sz.

1398. március 17. (Dom. Letare)

129.

Buda város tanácsa előtt Francesco Bernardi (*Bernhardi*) budai polgár házát (...*quandam domum suam in castro predicto in vicinitate domorum condam Nicolai Konth palatini et beginarum ordinis sancti Dominici habitam...*), amelyért járadék címén évente egy centenárium olivaoajat és egy palack tonhalat adott az örményesi pálos kolostornak. Kaniza-i János fia Miklós tárnokmester és a pálosok beleegyezésével eladja 600 forintért (p.) Brunna-i Miklós szücsnek, budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy az oajat megválthatja 10 forinttal, a halat pedig 6 forinttal.

Átírta Prohonicz Máttyás közjegyző 1444. október 24-én: DL 8836. – K: *BTOE* III. 252. sz. – R: *PAJAKI* 1950. 27. j: *Zs I.* 5218.

1398. szeptember 13. (f. VI. p. fest. Nativitatis Marie)

130.

Buda város tanácsa előtt (p.) Francesco Bernardi (*Bernhardi*) azt a házat (...*quandam domum in castro predicto in vicinitate domorum Iohannis Oemiehein et sanctimonialium de Insula habitam...*), amelyet Kaniza-i János fia (m.) Miklós tárnokmester adott neki azzal a feltétellel, hogy évente bizonyos összegű járadékot fizet érte az örményesi pálos kolostornak, most átadja az örményesi kolostornak.

Átírta Prohonicz Máttyás közjegyző 1444. október 24-én: DL 8836. – K: *BTOE* III. 258. sz. – R: *PAJAKI* 1950. 27. j: *Zs I.* 5489. sz.

1398. november 25. (in fest. Katherine)

131.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy (r.) András, a csatkai pálos kolostor perjele bemutatta a nyitrai káptalan végrendeleti-, valamint Konth Miklós nádor fia (mg.) Miklós adománylevelét 1396-ból, amelyekben a nádor özvegye és fia a csatkai kolostornak adományoztak egy telket a domonkos kolostor mellett, valamint egy másik telket a váralján a városfalon kívül Szt. Pál háza alatt (...*quorundam duorum fundorum ... in civitate Budensi in contiguis vicinitatibus ecclesie uputa sancti Nicolai confessoris a plaga australi [in] castro predicto et in suburbio dicte civitatis Budensis penes fundum curie sancti Pauli olim per condam dominum Lodouicum regem Hungarie felicis reminiscencie ad honorem et gloriam ipsius sancti Pauli donatum et collatum a parte inferiori penes alodium Iacobi civis memorate civitatis Budensis extra murum sub eadem domo prefati sancti Pauli a parte Danobii situatorum, habitorum et existentium...*), továbbá Zsigmond király 1397-ben kelt, az adományt megerősítő levelét, majd a város szokása szerint János deák és Grolonth budai esküdtek beiktatták a kolostort a házak birtokába.

DL 8373. – K: *BTOE* III. 265. sz. – R: *PAJAKI* 1950. 37. j: *DAP I.* 53; *Zs I.* 5596. sz.

1398. november 29. (in vig. Andree)

132.

Buda város tanácsa előtt (p.) Hans Gleczel budai esküdt és (h.) Péter, a Boldogasszony plébániaegyház temetőjében álló Szt. László kápolna rektora (...*rector capelle sancti Ladislai regis in cimiterio ecclesie beate Marie virginis nostre parochialis(?) constructe...*) (h.) Kunigundának, a néhai hunfalvi (*de villa canis*) Peter Wulfing budai polgár özvegyének kérésére tanúsítják, hogy Peter Wulfing sarokházát (...*quandam domum suam acialem in predicto castro in vicinitate domus quondam Petri Rokensprot et in contiguitate scole ecclesie beate Virginis supradicte habitam...*) feleségének, Kunigundának adományozta.

DL 60482. – K: *BÉKEFI* 1910. 484–485; *BTOE* III. 267. sz. – R: *Máriássy* 343. sz; *PAJAKI* 1950. 27. j: *Zs I.* 5601. sz.

1399. november 28. Buda, váralja

133.

Közjegyzői oklevél kiállításának helye. (p.) Olasz Fábrián lakása a Szt. Péter mártír plébánián (...*in domo habitationis providi viri Fabiani Gallici sita in parochia(?) sancti Petri martiris...*).

Észl. Prim. lt. Eccl. Vetus nr. 36-2 (DL 248998). – K: *BTOE* III. 297. sz.

1400 körül**134.**

A szekszárdi bencés monostor tanúskodik a Tolna megyei Anya birtokról folyó perben, amely birtokot korábban a szekszárdi monostor adott Anyafölde-i Sáfár Lászlónak és Tamásnak, Máténak és Péternek, azok házáért cserébe (*...pro quadam domo ipsorum lapidea in civitate Budensi sub domo beati Stephani prothomartiris de Strigonio sita...*).

18. századi másolata: DL 93954. – **K:** BTOE III. 300. sz.

1400 körül**135.**

Az esztergomi Szt. István protomártír káptalan egyházlátogatási jegyzőkönyvében többek között szerepel, hogy János esztergomi érsek a káptalan javadalmára adott két házat, az egyiket a Szt. György kápolna szentélyével szemben (*...duas domos in castro Budensi: unam...ex opposito sanctuarii ecclesie sancti Georgii martiris et aliam in vicinitate domorum... Nicolai de Gara palatini et Georgii Jakcz ex altera parte adiacentes...*), valamint bizonyos házak után járó járadékot, 30 forintot, amelyet Francesco Bernardi fizet (*...valorem quarundam domorum per ipsum dominum nostrum archiepiscopum infeudatarum...*).

Eszt. k. m. lt. 53-1-8 (DF 238045). – **K:** BTOE III. 317. sz. – **R:** PATÁKI 1950. 5. 11. j.

1400. október 6. (in oct. Michaelis)**136.**

A fehérvári keresztes konvent előtt a néhai Palata-i Konth Miklós nádor fia (mg.) Bertalan fia, (n.mg.) László és Imre egy telket a domonkos kolostornál a rajta álló fa- és kőépületekkel együtt (*...quendam fundum curie eorum in civitate scilicet in castro Budensi penes claustrium ecclesie sancti Nicolai confessoris in eodem castro Budensi constructe a parte aquilonis habitum... cum omnibus domorum edificiis tam lapideis, quam ligneis in facie eiusdem habitis...*) a csatka pálos kolostornak adnak.

DL 8850. – **K:** BTOE III. 316. sz. – **R:** PATÁKI 1950. 37. j; Zs II/1. 531. sz; DAP I. 53.

1401. május 3. (in fest. Inventionis Crucis)**137.**

A budai káptalan előtt (r.) János a Buda feletti pálos kolostor perjele, a rend általános perjele a csatka kolostor nevében bemutatja és két példányban átíratja Zsigmond király 1397. június 21-én Nagyszombatban kelt oklevelét, az egyiket a pálosok, a másikat pedig a ferencesek számára.

DL 8841. – **K:** BTOE III. 327. sz.

1401. június 13. (III. d. fest. Barnabe)**138.**

A budai káptalan előtt (n.) Anna, a néhai Lachk nádor fia István fia (m.) István özvegye házát (*...quandam domum suam in castro Budensi in vicinitatibus domorum olim magistri Stephani phisici domini regis et...Johannis prepositi Wesprimiensis vico quodam mediante habitam...*), amelyet hozományából vásárolt 3300 forintért, eladományozza az óbudai klarissza kolostornak azzal a feltétellel, hogy életében, ha szükséges, használhatja.

DL 8662. – Átírta tartalmát Buda város 1489. december 1-én: DL 8842: átírta tartalmát Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – **K:** CDH X/4. 16. sz; BTOE III. 329. sz. – **K:** PATÁKI 1950. 45. j; Zs II/1. 1122. sz.

1401. június 24. (VIII. Kal. Jul.)**139.**

A veszprémi káptalan előtt (h.) János örsi prépost, veszprémi kanonok végrendeletében többek között házát (*...domum seu sessionem suam in civitate Budensi habitam... emptitiam... cum aedificiis in superficie ipsius existentibus...*) az általa a veszprémi egyházban alapított Keresztelő Szt. János, Szt. Péter és Szt. Pál oltárnak adományozza azzal a feltétellel, hogy ha halála után bárki rendelkezne a házról, akkor abból 150 forint az oltárt illesse.

Átírta a veszprémi káptalan 1750. március 2-án: Veszpr. k. m. lt. Sárberény nr. 17 (DF 201132). – **K:** BTOE III. 330. sz. – **R:** IVÁNYI 1929. 5. sz; Zs III/1. 1134. sz.

1401. augusztus 4. (IV. d. Fest. ad vincula Petri) Buda **140.**

Kwsal-i Ykach fia György tárnokmester, szabolcsi ispán elmondja, hogy július 26-án (II. d. fest. Iacobi) Fehérváron előtte és az ország előkelői előtt megjelent (d.) János, az óbudai klarissza apácák ügyvédje (n.) Anna, a néhai István nádor özvegye nevében, és bemutatta Buda város 1395. december 24-én kelt oklevelét, amellyel bizonyítani kívánta, hogy Anna házát („...*quandam domum in vicinitate domorum olim magistri Stephani phisici domini regis et honorabilis viri domini Iohannis prepositi ecclesie Vesprimiensis vico quodam mediante habitam in castro Budensi situatam...*”) Zsigmond király jogtalanul adományozta el a cillei (Cilie) grófnak, és kérte, hogy a házat adják vissza Anna tulajdonába; az előkelők a kérést jogosnak ítélték meg, és a tárnokmester kiküldte (mg.) Boztyas-i Péter altárnokmestert és János deák budai esküdtet, hogy a birtokba iktatást végezzék el, akik ezt augusztus 1-én (in fest. ad vincula Petri) a helyszínen ellentmondó nélkül elvégezték; visszatértük után ellentmondó nélkül a tárnokmester Anna tulajdonának nyilvánítja a házat.

15. századi másolata: DL 8618, átírta tartalmát Buda város 1489. december 1-én: DL 8842, átírta tartalmát Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – **K:** BTOE III. 332. sz. – **R:** Zs II/1. 1177. sz.

1401. augusztus 31. (d. ult. Augusti) Buda **141.**

Közjegyzői oklevél kiállításának helye Hertel budai bíró háza („...*in domo habitationis consuete dicti Hertel iudicis...*”).

DL 8288. – **K:** BTOE III. 334. sz. – **R:** Zs II/1. 1219. sz.

1402. november 3. (Freitag nach Allerheiligen) Bécs **142.**

Zsigmond király elzálogosítja a budai aranypénzverdét („...*unser Guldein Münze zu Offen...*”) Ulrich von Wolfürt-nak 8000 forintért.

DL 8756. – **K:** CDH X/4. 54. sz. – **R:** PATÁKI 1950. 49. j; Zs II/1. 2022. sz; HUSZÁR 1958. 184. j.

1402. november 9. (f. V. p. fest. Emerici) **143.**

Buda város tanácsa előtt (h.) Mihály budai örkanonok házát („...*quandam domum seu sessionem suam in castro Budensi predicto in vicinitatibus domorum magistri Iohannis Saracheni et Petri Galici sitam et existentem...*”), amelyet a néhai (m.) István nádor, zagorjei gróftól szolgálataiért kapott pénzen vásárolt, eladományozza a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostornak.

DL 8857. – **K:** BTOE III. 352. sz. – **R:** PATÁKI 1950. 79. j; DAP II. 430; Zs II/1. 2043. sz.

1402 körül – 1404 április 5–9. **144.**

Buda városának feljegyzése szerint (rel.) László, a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor perjele megvádolta Jacob Gretzingert, hogy a kolostor házát („...*quandam domum eiusdem monasterii in castro [Budensi] in vicinitate Petri Rauczan habitam...*”) jogtalanul lakja, ezért a király különleges utasítására a város esküdtői megidéztek Gretzingert joga bizonyítására, de ő a megjelölt határidőig nem jelentett be tiltakozást, nem jelent meg, és más módon sem védte meg jogait, így az esküdték a ház visszaadására ítélték, azzal a feltétellel, hogyha mégis megakarná védeni jogait, azt peres úton teheti meg.

DL 8848 (feljegyzés). – **K:** Zs II/1. 2168. sz; BTOE III. 356. sz. – **R:** PATÁKI 1950. 12. j.

1403. január 11. (in crast. Pauli primi heremite) **145.**

Buda város tanácsa előtt a néhai Meztegenyew-i Szercecsen (Sarrachenus) János fia (n. g.) Balázs és Mihály eladják atyjuktól örökölt házukat, a Szercecsen nagy házat („...*quandam domum ipsorum Serechen Noghaza muncupatam duas portas unam a porte orientali aliam vero a plaga occidentali habentem in*

castro predicto adiacentem domibus Iohannis dicti de Buda ab orientali et australi partibus ab una ex altera autem similiter orientali et meridionali plagis condam Tylmanni concivis nostri et filiorum eiusdem, a parte vero occidentali et meridionali nobilis viri Simonis de Sambok similiter ab una parte vero ex altera, videlicet australi similiter occidentali condam Konch pellificis et filiorum eiusdem contigue vicinam...”), egy Kerekgardon nevű kis udvarral és házzal, valamint istállókkal és egyéb épületekkel együtt (*...similem una parva curia et domo vulgo kerekgardon dictis eidem magne domui a parte videlicet occidentali contigue annexis, necnon stabulis ac edificiis in superficie eiusdem domus constructis et habitis...*) 10100 forintért (m. e.) Gara-i Miklós nádornak, a kunok bírájának és testvérének, János temesi ispánnak azzal a feltétellel, hogyha a ház birtokába nem tudnák őket megtartani, akkor a Somogy megyei Meztegenyew birtokukat a Gara-iak elfoglalhatják.

DL 8864, DL 8865. – K: BTOE III. 357, 358. sz. – R: – PATAKI 1950. 53, 79; Zs II/1. 2199. sz.

A két eredeti példányban megőrzött oklevél szövege néhol különbözik egymástól (összevont regesztá).

1403. június 28. (in vig. Petri et Pauli) Buda

146.

Gara-i Miklós nádor Marchal-i István fia Miklós egykori temesi ispán házát a Mindszent utcában (*...domus seu fundus curie in castro Budensi in vico Omnium sanctorum in contigua vicinitate domus Hertlini antiqui iudicis habita et constructa...*”), amely Miklós hűtlensége miatt a koronára szállt, a neki ez ügyben adott királyi felhatalmazással eladományozza Matteo fia (n.) Giacomo de Chesamis-nak, (e.) Zoelus de Nassis budai várnagy unokatestvérének érdemei elismeréséül, megígérve, hogy az adományt Zsigmond királlyal is megerősítetteti.

DL 8887. K: Temes 199. sz; BTOE III. 361. sz. – R: PATAKI 1950. 78. sz; Zs II/1. 2520. sz.

1404. április 7. (f. II. p. Dom. Quasimodo)

147.

Buda város tanácsa előtt Rossz (*malus*) Miklós budai polgár eladja házát a Szt. István kolostor környékén (*...quandam domum suam prope sanctum Stephanum in vicinitate domorum Emerici parte ab una et Thome sartoris habitam...*”); Hátoldalon: *„Pös Niclas Haw[er] sein haus verkauff hat Georgio Armeno gelegen in der nachperschafft Emerichs und Thoma Sneider] pey Sant Stephen.”*) 22 forintért Örmény (*Armenus*) Györgynek és feleségének, Margitnak azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 18 dénárt fizetnek a Boldogasszony plébánia Krisztus Teste oltárának.

DL 8952. – K: BTOE III. 382. sz. – R: Zs II/1. 3101. sz.

1404. május 18. (in fest. Penthecostes)

148.

A budai káptalan Márk, KysJeneu-i Tykeres Pál szabó fia kérésére átírja I. Lajos király 1378. augusztus 12-én Visegrádon kelt oklevelét.

Észt. k. hb. lt. Capsa 2-9-7 (DF 208517). – Átírta tartalmát Zsigmond király 1405. szeptember 9-én. Vasvári k. hb. lt. Statut. nr. 101 (DF 262433). – K: BTOE III. 391. sz. – R: PATAKI 1950. 70. j; Zs II/1. 3183. sz.

1404. május 24. (in vig. Trinitatis) Buda

149.

Zsigmond király utasítja Buda városát, hogy Dalka-i János fia Miklóst iktassa be a néhai (r.) Benedek veszprémi püspök házába (*...quandam domum lapideam reverendi in Christo patris condam domini Benedicti episcopi Wesprimiensis, cui quidem domui a parte meridiei domus Georgii Kwn dicti a plaga vero australi domus Andree carpentarii civium de dicta Buda vicinari dicuntur...*”), amelyet szolgálataiért Miklósnak adományozott.

Átírta Buda város tanácsa 1404. június 11-én: Komárom m. lt. Acta iuridica antiqua 63-2-2 (DF 261487). – K: Komárom 26. sz; BTOE III. 393. sz. – R: Zs II/1. 3199. sz.

1404. június 11. (f. IV. a. fest. Viti) 150.

Buda város tanácsa átírja Zsigmond király 1404. május 24-én Budán kelt parancslevelét, és a benne foglaltak szerint beiktatja (n.) Dalka-i Miklóst a néhai (r.) Benedek veszprémi püspök házába (*.....in domum reverendi in Christo patris et domini Benedicti quondam episcopi Wespriemiensis in vicinitate domorum Georgii Kwn dicti parte ab una et Andree carpentarii parte ab altera sitam...*).

Komárom m. lt. Acta iuridica antiqua 63-2-2 (DF 261487). – **K:** Komárom 27. sz. BTOE III. 395. sz. – **R:** Zs II/1. 3247. sz.

1405. augusztus 1. (in fest. ad vincula Petri) Zágráb 151.

Zsigmond király a néhai Durazzoi (*de Duracio*) Károly fia László által támasztott lázadásban hűtlenné vált Mesthekenew-i Szerecsen (*Zerechemus*) János fia Mihály házát (*.....quondam domum lapideam seu fondum(!) curie eiusdem Michaelis in civitate nostra Budensi habitam et existentem...*) a felkelés leverésében Horvátországban és Dalmáciában szerzett érdemeiért, kérésére, eladományozza (m.) Deers Márton egykori alnádornak.

DL 9066. – **K:** BTOE III. 435. sz. – **R:** Zs II/1. 4073. sz.

1406. szeptember 30. (in crast. Michaelis) 152.

Buda város tanácsa előtt Hans Ellenpek, a Boldogasszony plébánia gondnoka a plébánia házát a váralján (*.....quondam domum eiusdem ecclesie in suburbio castris predicti in vicinitate Ma[rti]ni aurifabri parte ab una et Thome tondetarii parte ab alia habitam...*) átadja Ulrich Seydelnek azzal a feltétellel, hogy évente 1 forintot fizet örök járadék címén a plébániának.

Leleszi kvt. hb. lt. Act. a. 1406. fasc. 29. nr. 19 (DF 220405). – **K:** BTOE III. 465. sz. – **R:** Zs II/1. 5025. sz.

1408. november 17. (II. d. f. VI. p. fest. Brictii) Buda 153.

Neuna-i Treutul Miklós tárnokmester ítélőszéke előtt november 14-én (f. IV. p. fest. Brictii) Gemrew-i László fia Zsigmond, budai lakos, felesége, (n.) Erzsébet, a néhai Domozlo-i Gergely fia Tamás özvegye nevében, a néhai Domozlo-i Gergely fia Miklós fia (mg.) Demeter jelenlétében elmondta, hogy egy egykor üres telek harmadrésze a Szt. János kapu és a néhai Gergely fiainak nagy palotája mellett (*.....tertia pars olym (!) cuiusdam deserte sessionis seu terre in dicto castro Budensi penes palatium magnum filiorum dicti condam Gregorii a parte australi et portam sancti Iohannis a parte meridiei habita existentis...*), valamint az annak bérbeadásából származó jövedelem (*.....cum suo censu feudali...*) feleségét illeti meg, mivel korábbi férje, Tamás ezt megvásárolta, és mint vett ingatlan az ő halála, valamint fiuk, Péter halála után egyedül öreá szállt, ezenfelül a fennmaradó két rész felét, amely egykor üres volt, és most beépített (*.....medietas residuarum duarum partium prefate terre seu sessionis deserte, nunc vero edificiiis operate simulcum suo censu wigo purgrecht dicto...*), felesége fia, Péter szintén anyjára hagyta végrendeletében, és minderről bemutatta Buda város 1388. május 7-én kelt oklevelét, valamint Péter végrendeletét, amelyre Demeter a maga és kiskorú unokaöccse, Gergely fia László fia Mihály fia László nevében azt felelte, hogy a vásárolt harmadrész birtoklását elismeri, de a fennmaradó két részt, és azok bérét, valamint egy évente 84 dénárt jövedelmező bért a váralján (*.....residue due partes eiusdem sessionis cum earum censibus et quedam purkrechta sub castro seu in suburbio castris Budensis existentia...*) előde, a néhai Klára unokáira közös birtoklásként hagyta, az említett nagy palotát pedig elől és hátul (*.....palatium magnum retro et ante...*) az ő atyjának, Gergely fia Miklósnak és atyja testvérének, Istvánnak adta végrendeletében, és István halála után, annak leányától a ráhagyott részt Demeter megvásárolta, minderről pedig bemutatta a budai káptalan 1352. október 6-án kelt bizonyáglevelét: a feleket meghallgatva és az okleveleket megtekintve a tárnokmester a nagy palotát (*.....magnum palatium...*) örökség és vétel jogán Demeternek ítélte meg, az üres telek vásárolt harmadrészeről, valamint a másik harmadrészeről és a váralji bérlemény harmadrészeről.

amelyet Péter hagyott anyjára (*...tertia pars predictae sessionis deserte... alia autem tertia pars eiusdem sessionis et purkrechti de suburbio...*) pedig úgy döntött, hogy Erzsébetet illeti meg, míg a másik két rész pedig Demetert és az ifjú Mihály fia Lászlót; ezután a támokmester kiküldte emberét (mg.) Thofew-i Lukács fia Miklós altárnokmestert, hogy Buda város bírójával és esküdteivel együtt a birtokot osszák meg, akik ezt november 16-án (f. VI. p. fest. Briccii) végrehajtották, vagyis az egykor üres, és most épületekkel ékes telket kötéllal két egyenlő félre kimérték, amelyből a Szt. János kapu felé eső rész kétharmada Erzsébetet, a nagy palota felé eső rész két harmada pedig a nagy kapuval együtt Demetert és Lászlót illeti (*...ad faciem iam dicte sessionis deserte, nunc edificiiis decorate accessissent, primo ipsam fine mensurando in duas partes equales divisissent, quarum una media pars a parte porte civitatis, porte sancti Iohannis vocate, pro premissis duabus tertiis partibus annotate domine Elyzabeth relicte ipsius condam Thome filii Gregorii, nunc vero consorti prefati Sigismundi, alia autem media pars cum porta magna similiter pro duabus tertiis partibus a parte sepedicti palatii magni filiorum Gregorii annotatis magistro Demetrio de Domozlo et Ladislao puero filio Michaelis cessisset in portionem...*), amely részek a következő határvonalon osztattak meg: kezdődik az utcán a telek előtt, ahová egy határkövet helyeztek, keresztül halad az egyik házon annak udvarára, ahol egy újabb határkövet helyeztek el, majd kelet felé áthalad az egész udvaron egészen a telek faláig, amely közben sorban négy határkövet emeltek (*...quod primo a platea ante eandem sessionem incepissent, ubi lapidem pro meta in terra fodissent, abhinc per unam domum pergendo transissent ad curiam eiusdem domus, ubi similiter lapidem pro meta posuissent, deinde tendendo ad partem orientis per totam curiam usque murum ipsius sessionis seriatim quatuor lapides pro metis erexissent...*); elrendelték továbbá, hogy a váralji bérből Demeter és az ifjú László két részt, Erzsébet pedig egy részt kapjon, valamint azt is, hogy amíg a határvonalon kerítés vagy fal (*...murum seu sepes inter ipsas...*) nem épül, a Demeter és László részén levő kaput közösen használhatják, de ha ez felépülne, vagy Demeter és László a kapu fölé épületet (*...super dicta porta edificium facere voluerint...*) akarna emelni, abban az esetben Erzsébet köteles a maga területén kaput csináltatni.

DL 9375. – K: BTOE III. 511. sz. – R: PATARI 1950. 104. j. (hibás levéltári jelzettel): Zs II/2. 6423. sz. (1408. november 15-i kelettel)

1409. április 17. (f. IV. a. Dom. Misericordiae) Buda

154.

Zeech-i Miklós tárnokmester (rel.) Miklós örményesi pálos perjel panaszára. Zsigmond király utasítására ítélezik egy házrész (*... in medietatem cuiusdam domus in castro Budensi domibus Petri Rauchan et Sigismundi apotecarii(!) vicine...*) fölött, amelyet Kanysa-i János fia Miklós korábbi tárnokmester adott a kolostornak, de Hans Grechenger fia Jacob budai polgár jogtalanul lakja: a perjel bemutatta Buda város 1392. november 29-én, valamint 1392. december 14-én kelt okleveleit, miszerint Miklós korábbi tárnokmester a kolostornak adományozta a házrészt, Grechenger ellenben bemutatta Kónya bán fia Simon ajtónállómester oklevelét, miszerint Simon bevezette őt a vitatott házrész birtokába; ezzel szemben a perjel azt állította, hogy az alperes az altárnokmestert félrevezetve iktatatta be magát, és bemutatta Kanysa-i János fia Miklós tárnokmester 1394. április 28-án Budán kelt oklevelét, amelynek alapján, korábbi adományozás címén a tárnokmester a házat a kolostornak ítéli meg, és utasítja Buda városát, hogy a kolostort a házrész birtoklásába vezesse vissza.

DL 9544. – K: BTOE III. 524. sz. – R: PATARI 1950. 12. j. D:AP II. 147; Zs II/2. 6740. sz.

1409. július 28. (Dom. p. fest. Anne)

155.

Tamás fia János, Jakab szabó, Scepus-i István és Gáspár budai esküdtek előtt (mg.) Olasz (*Galicus*) Francesco Bernardi budai polgár zálogba adta majorságát (*...allodium suum prope predictam civitatem Budensem adiacentem cum omnibus suis utilitatibus et pertinentiis unversis, videlicet terris arabilibus, fenetis et domibus in superficie eiusdem adiacentibus...*) egy bizonyos kőházat és gyümöl-

csöskertet kivéve („...*exceptis quadam domo lapidea ac orto seu pomerio ad ipsum allodium spectantibus...*”) 200 forintért (m.) Rozgon-i István országbírónak, azzal a feltétellel, hogy csak két év elteltével válthatja vissza, és ha el akarná idegeníteni, akkor István országbírónak elővételi jogot tartanak fel.

DL 9579. – K: BTOE III. 528. sz. – R: BARTEAI SZABÓ 1938. 524. sz.; Zs II/2. 6943. sz.

1410. február 23. (in Dom. Oculi) Buda

156.

Zsigmond király előtt András és Pál, a néhai Werebel-i Péter vajda fiai a maguk, valamint anyjuk (n.) Dorottya, és nővéreik, (n.) Margit és Skolasztika nevében, eladják házrészüket az Olasz utcában („...*medietatem domorum seu fundi curie in civitate nostra Budensi in platea Galicali in vicinitate domorum Francisci filii Bernaldi a meridionali, necnon condam magistri Thome sartoris civium eiusdem civitatis ab occidentali partibus existentium habitam...*”) 250 forintért (e.) Albes-i Márton fia Dávidnak, korábbi zólyomi ispánnak.

DL 9625. – K: BTOE III. 539. sz. – R: PATAKI 1950. 29. j.; Zs II/2. 7379. sz.

1410. május 6. (f. III. a. fest. Penthecostes) Véglesvár

157.

Zsigmond király tanúsítja, hogy Albews-i Márton fia (e.) Dávidtól 600 forintért megvásárolt egy egész telket házakkal az Olasz utcában („...*quasdam domos suas seu integrum fundum curie in civitate nostra Budensi in platea Galicali in vicinitate domorum Francisci Bernhardi ab orientali, necnon Petri aurifrisoris civium eiusdem nostre civitatis ab occidentali partibus sitas et adiacentem simulcum universis suis edificiiis, celariis(!), boltis...*”) azzal a feltétellel, hogy eladományozza (m.) Rozgon-i Simon országbírónak az általa a királynak kifizetett hasonló összeg fejében.

DL 10017. – K: BTOE III. 542. sz. – R: PATAKI 1950. 29. j.; Zs II/2. 7562. sz.

1410 körül

158.

Oklevél összeírásban szerepelnek többek között az alábbiak: Buda város oklevele a zágrábi püspök háza ügyében („...*item littera patens civitatis Budensis super facto domus domini episcopi Zagrabienensis fassionalis...*”), Buda város oklevele a tárnokmester háza ügyében („...*item littera patens civitatis Budensis super facto domus magistri tavarnicorum fassionalis...*”).

DL 32263. – K: BTOE III. 555. sz.

1411. április 6. (f. II. p. Dom. Ramispalmarum)

159.

Buda város tanácsa előtt (p.) György óbudai bíró, az óbudai klarissza apácák nevében, a kolostor házát a Szt. Miklós utcában („...*quandam domum conventus eiusdem monasterii in vico beati Nicolai confessoris castri predicti domibus confraternitatis venerabilis corporis Christi ab una et Nicolai Czanczath dicti ab altera contigue vicinam...*”) átadja (i.) Magyar (Ungarus) Miklós ötvös, budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy évente 16 forintot fizet örök járadék címén a kolostornak.

DL 9766. – K: BTOE III. 564. sz. – R: PATAKI 1950. 26. j.; Zs III. 322. sz.

1411. június 18. (in oct. Corporis Christi) Buda

160.

Pelseuch-i Bubek János tárnokmester, gömöri ispán előtt István, a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor vikáriusa tiltakozik az ellen, hogy Jacob Grechenger budai polgár jogtalanul birtokában tartja az örmenyesi pálos kolostor házát („...*quandam domum seu fundum curie ipsorum et ... claustrum de dicta Ermenyes in dicta civitate Budensi inter domos Petri Rowchan et Simonis apatecarii (!) sitam...*”).

DL 9791. – K: BTOE III. 567. sz. – R: DAP II. 147; Zs III. 603. sz.

1411. július 6. (f. II. p. fest. Visitationis Marie) Buda **161.**

Zsigmond király előtt (h.) Péter asszonypataki (nagybányai) plébános házait a domonkos kolostor környéki utcában („...domos suas in civitate nostra Budensi in vico seu platea prope ecclesiam sancti Nicolai confessoris sitas et adiacentes...”), amelyeket testvére, a néhai Noghlmyhal-i György fia János a királytól szolgálataiért kapott pénzből 800 forintért kiváltott bizonyos budai zsidók zálogából, halála után pedig Péter plébánosra szálltak, eladományozza rokonainak, Andrásnak, Pálnak, Péter hájszentlőrinci prépostnak, valamint Lászlónak és Miklósnak, Chapy-i Miklós fiainak.

DL 51419. – K: *Sztáray* II. 76. sz.; *MZsO* II. 514. 12. sz.; *BTOE* III. 571. sz. – R: *PELAKI* 1950. 38. j.; *Zs* III. 657. sz.

1411. augusztus 17. (III. d. fest. Assumptionis Marie) **162.**

Az egri káptalan előtt Zaka-i János, Zudar Jakab nevében, elmondja, hogy ura úgy értesült, miszerint testvére, Simon 1411. augusztus 8-án oklevelet állított ki arról, hogy atyjuk, Péter bán szerzett birtokai, jelesen a néhai Suny-i Balázs birtokai, valamint a budai nagyobb házuk („...domus lapidea maior Bude...”), egyenlő mértékben illetik meg Jakabot, Simont és Zudar Benedeket; ez ellen ura nevében tiltakozik, és eltiltja Simont az ilyen értelmű bevallástól, Benedeket pedig a birtoklástól.

Átírta Zsigmond király 1417. szeptember 26-án: DL 10160. – K: *BTOE* III. 577. sz. – R: *Zs* III. 833. sz.

1411. szeptember 30. (in crast. Michaelis) **163.**

Buda város tanácsa előtt (p.) Nikolaus Gaczar és felesége, (h.) Katherina eladják házukat a váralján, a Mészáros utcában („...quandam domum ipsorum in suburbio castris predicti in vico carnificum in vicinitate Nicolai Schon parte ab una et alterius Nicolai Polczel dictorum habitam...”); Hátoldalon: „Nicolaus von Kunigsperg” és „yber ein haws in der flascher gassn”) 32 forintért (i.) Újbányai (de Monte regis) Miklósnak, másnéven Nikolaus von Kunigsperg-nek és feleségének, Katherina-nak.

DL 9821. – K: *BTOE* III. 579. sz. – R: *Zs* III. 579. sz.

1411. november 12. (f. V. p. fest. Martini) Visegrád **164.**

Zsigmond király utasítja Buda városát hogy szolgáltatson igazságot (r.) András spaltoói érseknek, a bakonybéli apátság kommandátorának, akinek elmondása szerint az apátság házát a váralján („...domus eiusdem abbatis in suburbio Budensi existentis...”) Gagy János az apátság házában lakója (hospes domus), Eheky Péter és más budai polgárok, valamint János báta custos éjszaka feltörték, és az apát, valamint az apátság okleveleit, kincseit és más javait elvitték („...ad domum abbatis predictam in dicto suburbio situatam fractis cardinibus, hostiis et seris ac muris dicte domus in nocte subintrando litteralia instrumenta, thesaurum et etiam alia bona eiusdem abbatis et abbatis in eadem domo reperta exportassent, diripiissent et...dissipassent...”).

Pannonhalmi Főapátság lt. Konventi lt. Capsarium 51 Z2: nr. 770 (DF 207583). – K: *PRT* VIII. 154. sz.; *BTOE* III. 583. sz. – R: *Zs* III. 1199. sz.

1411. december 26. (in fest. Stephani prothomartiris) Buda **165.**

Zsigmond király hűséges szolgálatai jutalmául és különösen azért az 1000 forintért, amelyet rendelkezésére bocsátott (m.) Peren-i Péter székely és máramarosi ispánnak adományozza azt a házát a Szombatpiacon („...quandam curiam seu domum nostram in nostra civitate Budensi in foro Sabbati in vicinitate curiarum seu domorum ab oriente videlicet filiorum, necnon generorum condam Petri dicti de Zaka, ab occidente vero Jacobi dicti Tekeus civium dicte civitatis nostre Budensis existentem et habitam...”, „...simulcum univrsis edificis lapideis et ligneis, ac orto...”), amely Bela-i Sebestyén

deáktól, korábbi királyi sókamara ispántól szállott (m.) Chaak-i Miklós erdélyi vajdára, aki azt elese-
relte a királlyal a Bihar megyei Homrok birtokra.

DI. 70798. – K: BTOE III. 586. sz. – R: PATARI 1950. 61. j. Zs III. 1426. sz.

1412. február 3. (in crast. Purificationis Marie)

166.

Buda városa Péter bán fiai (n.) Jakab és Simon kérésére átírja Buda város 1370. augusztus 12-én kelt oklevelét arról a házról (*.....super quadam domo in castro predicto habita...*), amelyet a testvérek atyjuktól vásároltak.

DI. 5866. – K: BTOE III. 590. sz. – R: Zs III. 1684. sz.

1412. augusztus 25. (in crast. Bartholomei)

167.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy (m.) Gara-i Miklós nádor és testvére, (m.) János, a néhai (e.) Gara-i Miklós, korábbi nádor fiai a város által kiküldött ácsok és kőfaragók segítségével (*.....coassumptis expertis mechanicis, scilicet carpentariis et lapideis per communitatem nostram ad hoc deputatis...*) a következőképpen osztották meg házaikat: miszerint a Szt. György kápolna előtt fekvő házuk egyik része, azaz a kapun belépve jobbra, a földszinten egy bolt, alatta egy pince leeresztő nyílással és lépcsővel, innen a szőlők felé egy másik bolt, amelyet az elülső résztől deszkákkal zártak le, utána egy régi pince, majd egy további helyiségekhez vezető másik lépcső, alatta egy kis kamra, amelyet most lóistállónak használnak, azután az első emeleten a kamra fölött és az említett második lépcső alatt egy helyiség, majd az utca felé még egy helyiség, továbbá a második emeleten az istállónál, a szőlők oldala felől indulva az utca felé egy kamra, majd egy szoba és egy hálószoba kályhával, végül a nagy palota (terem) utca felőli jobboldali fele a kapu fölött János tulajdona (*.....quod una pars domus eorum ante capellam beati Georgii martiris adiacentis, prout per portam eiusdem domus versus dextram intratur, inferius quidem una volta, sub qua cellarium cum foramine existunt cum uno gradu ibidem existente, deinde versus vineas altera volta, que a parte anteriori cum asseribus recluditur, deinde cellarium antiquum, hinc alter gradus, sub quo una camera parva nunc ad conservationem equorum apta usque ad murum aliarum domorum in uno ordine et supra dictam cameram sub prefato secundo gradu existentem una domus et deinde versus prefatam portam alia domus in secundo ordine; item superius in tertio ordine, ubi reclinatorium habetur, incipiendo ex parte dictarum vinearum et tendendo versus dictam portam primo una camera et deinde una stuba et deinde una domus dormitoria cum camino et exinde medietas magni palatii supra portam ipsam a parte plathee(!) a dextra...*), míg a másik rész, azaz a kapun belépve balra a földszinten egy bolt, fölötté a nagy palota (terem) másik fele, azután lenn tovább egy bor tárolására alkalmas pince (?), továbbá a szőlők felé egy kis kőből készült konyha, alatta két kis kamra, majd a másik kőházig terjedő lóistálló, és innen észak felé egy istálló, és hátul a földszinten még egy istálló kerttel, továbbá az istállók felett az első emeleten egy szoba és egy kamra kályhával, és felettük a második emeleten két kamra, közülük az egyik kályhával Miklós tulajdona (*.....secunda vero pars eiusdem domus, prout per eandem portam intratur, ubi a parte sinistra inferius una volta et super eandem voltam medietas prefati magni palatii, subtus vero unum antrum seu foramen pro conservatione vini aptum, ulterius vero versus vineas coquina parva lapidea et sub eadem due camere parve et deinde unum stabulum equorum usque ad alias domus lapideas et dehinc versus aquilonem unum stabulum et ulterius unum stabulum cum orto ibidem retro existens in uno ordine, et in secundo ordine supra ipsa stabula una stuba et inde una camera cum camino in secundo ordine; et in tertio ordine superiori due camere, quarum una caminum continet...*), de a kaput közösen használhatják (*.....sed prefata porta et curia eiusdem domus ipsis ambabus debeant communiter deservire...*); továbbá azt a másik házat, amely néhai Szerecszen (Sarraczenus) Jánosé volt, úgy osztják meg, hogy az Olasz utca felőli rész, azaz a földszinten mindkét oldalon négy bolt, alattuk pince leeresztőnyílással, azután a kapun belépve jobboldalt egy kamra, majd két másik kamra, azonfelül egy szekér tárolására al-

kalmas tágasabb bolt, azután egy lépcső, amelyen a konyhába jutunk, továbbá a lépcsőn felmenve az első emeleten az Ólasz utcától indulva egy nagy szoba és egy palota (terem), majd innen nyugat felé egy kályhás helyiség, azután egy kis szoba, majd egy kamra, végül az említett nagy konyha ciszternával Miklósé lesz (*...pars ipsius domus, videlicet porta ex parte platee Italicorum habita et ibidem inferius ex utraque parte quatuor wolte, sub quibus cellarium cum uno foramine et ulterius a parte dextra, similiter inferius, ut per eandem portam intratur, una camera et hinc alie due camere et amplius una wolta pro conservatione currus apta et ulterius unus gradus, per quem itur ad coquinam in uno ordine, et in secundo ordine superius per gradum ascendendo ex dicta platea Italicorum una stuba magna et unum palatium, et deinde versus occidentem domus cum camino, ulterius una parva stuba et de hinc una camera et deinde dicta coquina magna cum cisterna...*), míg a másik rész a Mindszent utca felől, vagyis a földszinten mindkét oldalon két bolt, azután az egyik, a bejáratnál lévő bolt mellett a baloldalon egy kis kamra, majd egy lépcső, azután egy kamra, egy bolt, amelynek első részét deszkákkal zártak le, a földszinten, a jobboldalon pedig a kapu felől kiindulva a másik bolt mellett egy kályhás hálólhelyiség és egy pince, továbbá az említett lépcsőn felmenve az első emeleten egy palota (terem), egy szoba és két kályhás hálólhelyiség, majd ismét egy kis szoba és hálólhelyiség, valamint egy kamra, továbbá a második lépcsőn felmenve a második emeleten egy festett palota (terem) kápolnával és egy kamra, azután kelet felé egy szobácska palotával (?), valamint egy kályhás hálólhelyiség. János tulajdona (*...secunda vero pars eiusdem domus, videlicet porta a parte platee Omnium sanctorum et ibidem inferius ex utraque parte due wolte et, ut per eandem portam intratur, penes unam dictarum woltarum inferius ex parte sinistra una parva camera et ibidem gradus et ulterius una camera et dehinc una wolta, cuius anterior pars cum lignis habetur reclusa, a parte autem dextra, veluti per eandem portam ingreditur, similiter inferius penes secundam dictarum woltarum domus dormitoria cum camino et ibidem cellarium in uno ordine, in secundo vero ordine per prefutum gradum superius tendendo palatium et ibidem stuba ac due domus dormitorie cum caminis et iterum una parva stuba ac domus dormitoria et una camera in alio ordine, et exinde per secundum gradum ascendendo palatium depictum cum capella et una camera, et ulterius versus orientem stubella cum pallatio (!), necnon domus dormitoria cum camino...*), az istállót pedig a ház mellett úgy osztják meg, hogy a Mindszent utca felőli kapun belépve, a nyugati rész egészen egy fából készült ciszterna végéig, amely alatt négszögletes kő nyílás van, a nyílást beleértve Jánosé (*...deinde stabulum equorum penes eandem domum situm taliter extitit divisum, quod pars eiusdem stabuli, prout per portam ipsius a parte dicte platee Omnium sanctorum intratur incipiendo ab occidente versus orientem tendendo usque ad finem eiusdem lignee cisterne, sub qua quidem cisterna fenestra quadrangularis de lapidibus fabricata est, eadem fenestra inclusa...*), a másik, a keleti rész a nyílást leszámítva Miklósé (*...secunda vero pars, ipsa fenestra exclusa versus orientem usque ad finem...*); ezenkívül egy másik házat a Mindszent utcában (*...alteram domum ipsorum, videlicet in platea Omnium sanctorum habitam...*), amelyet 300 forintra becsültek, közösen birtokolnak továbbra is.

DL. 9937 (két példány). – K: GEREVICH 1950. 87.j; BTOE III. 607. sz. – R: PATAKI 1950. 5. 53. 79. j; Zs III. 2576. sz.

1413. április 19. (f. IV. p. Dom. Ramispalmarum) Udine

168.

Zsigmond király hűséges szolgálatai jutalmául Pobrosya-i Benedek fia Imre deáknak adományozza a Pest megyei Gyon birtokot, egy budai telket és két budai szőlőt (*...quendam fundum curie in civitate nostra Budensi habitum, ac quasdam duas vineas in territorio eiusdem civitatis nostre Budensis existentes...*), amelyek korábban a néhai Gyon-i László deák és Zenthdemeter-i János tulajdonában voltak, és azok magvaszakadtával a királyra szálltak.

Áurta a budai káptalan 1430. november 16-én: Halász esulád dabasi magángyűjteménye 2 (DF 286493), ennek XVII századi másolata: DL. 73451. – K: BTOE III. 628. sz. (a másolat alapján) – R: BÁRILAI SZABÓ 1938. 545. sz. (tévés keltezéssel: 1413. április 20); BAKÁCS 1982. 1283. sz; Zs IV. 473. sz.

1413. május 1. (in fest. Philippi et Iacobi) Galicz **169.**

Stibor erdélyi vajda és szolnoki ispán a neki 800 forintra tartozó (pr.) Peter Creczmer besztercei polgárnak fizetési haladékot engedélyez többek között azzal a feltétellel, hogy ha a megadott határidő alatt visszahívják a vajdai tisztről, a tartozást budai házában („...*in domo nostra Bude in vicinitate domus plebani beate Virginis ecclesie parochialis situata*...”) köteles megadni.

DL 10063. – K: BTOE III. 629. sz. – R: WENZEL 1874. 113. sz.; UDGS III. 1713. sz.; Zs IV. 511. sz.

1413. szeptember 29. (in fest. Michaelis) **170.**

Pest város tanácsa tanúsítja, hogy (h.) János pesti plébános a pesti tanács beleegyezésével a plébánia romos budai házát a Szombatpíacon („...*quadam(!) domus lapidea eiusdem ecclesie in castro Budensi in foro Sabbati, in vicinitatibus domorum Iacobi sartoris ab una et magistri Andree litterati de Kapi parte ab altera fundata nonnullis dispendiosis defectibus ac quampluribus edificiorum huiusmodi ruinosorum causis et gravaminibus comodius evitandis...*”) átadta (mg.) Onofrius budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy évente 14 forintot fizet örök járadék címén a pesti plébánosnak, a plébániának pedig a járadékon kívül semmilyen más joga nem marad a házhoz: Onofrius vállalta, hogy a házat rendbehozza, és ha ezt elmulasztaná, és emiatt a ház nem nyújtana fedezetet a járadékra, akkor Onofriusnak egyéb ingó vagy ingatlan tulajdonából kell kifizetnie a járadékot.

Átírta Mátyás király 1486. június 10-én: DL 10119. – K: PODIRACZKY 1833. 98–100; BTOE III. 638. sz. – R: Zs IV. 1135. sz.

1414. április 19. (f. V. p. oct. Pasche) **171.**

A győri káptalan előtt egyrészt (e. mg.) Berench-i Gergely fia István királyi számtartó, a maga és kiskorú fia, Szilveszter, György és László nevében, másrészt (m.) Ezdege-i Pál fia Pál szlavón bán birtokmegosztásban állapodnak meg, amelyben többek között szerepel egy ház a Duna mellett („...*domum vero et curiam Bude iuxta Danubium habitam...*”), amelyet a királynak 1200 forintért eladtak, de a vételárat még nem kapták meg ezt István átadja Pálnak, továbbá házukat a városban a Szombat kapu környékén („...*directam medietatem alterius domus ipsorum in castro Budensi prope portam Zombathkapu existentis... altera parte eiusdem domus...*”) elfelezik egymás között.

Nyitrai k. lt. 44-42 (DF 273581). – Átírta Pálóczi Máté nádor 1436. március 12-én: DL 9512. – K: BTOE III. 648. sz. (az átírás alapján) – R: PATAKI 1950. 71. j.; Zs IV. 1885. sz.

1415. április 19. (f. VI. a. fest. Georgii) **172.**

Buda város tanácsa előtt (h.) János pesti plébános átadja a plébánia házát a Mária Magdolna utcában („...*quandam domum plebanatus eiusdem ecclesie in castro predicto in vicinitate Iacobi sartoris parte ab una et Andree litterati de Kapi parte ab altera habitam...*”; Az átirat hátoldalán 15. század végi kézírással: „*Littera super domo Budensi in platea Marie Magdalene*”) (f. mg.) Onofrius királyi tisztviselőnek (*officialis*) azzal a feltétellel, hogy évente 14 forintot fizet örök járadék címén a pesti plébánosnak.

Átírta Mátyás király 1486. június 10-én: DL 10119. – K: BTOE III. 662. sz.; R: Zs V. 523. sz.

1415. június 25. (in crast. Iohannis Baptiste) **173.**

Buda város tanácsa előtt (p.) Jakab fuvaros, felesége, Katalin beleegyezésével, eladja a Boldogasszony plébánia részére évi 24 forint örök járadékkal terhelt házát („...*quandam domum suam in castro predicto, in vicinitatibus domorum Michaelis Nadler dicti parte ab una et Nicolai bursatoris parte ab altera habitam...*”; Hátoldalán: „*dekachaza che io o chonprao de iachob furman*”) (c.) Örmény (*Armenus*) Mártonnak 600 forintért.

DL 10359. – K: BTOE III. 663. sz. – R: PATAKI 1950. 7. 88. j. (tévés keltezéssel: 1415. június 15.); Zs V. 781. sz.

1416. október 31. (5. d. f. III. a. fest. Omnium sanctorum) Sajószentpéter 174.

Pelsewch-i Bubek János tárnokmester, Peren-i Imre titkos kancellár. Rozgon-i János főkinestartó. Paloch-i Máté diósgyőri várnagy, borsodi ispán és Pelsewch-i Imre vajda fia László választott bírák elmondják, hogy október 29-én Sajószentpéteren Rozgon-i Simon fia István, Syroka-i Thomos Péter, Nyek-i Dávid és Zvhafew-i Sebestyén deák választott bírakkal együtt a jászói konvent 1416. október 4-i oklevelébe foglalt kötelességük szerint ítéletet hoztak az egyrészt Olnod-i Zudar István fia Benedek, másrészt a néhai Zudar Péter bán fiai, Jakab és Simon között egy budai nagy ház (*.....in facto magne domus eorum lapidee in civitate Budensi constructe...*) ügyében folyt perben, valamint a Benedek és Jakab feleségei közt folyt vitában; a felek bemutatták az egri káptalan 1411. augusztus 17-én kelt oklevelét, majd Benedek azt állította, hogy a ház fele (*.....medietatem prescripte domus lapidee magne in dicta civitate Budensi constructe...*) őt illeti meg az oklevél tartalma szerint, ellenben Jakab és Simon tagadta, hogy olyan oklevél létezne, amelyben Benedek atyjának, Istvánnak részt adtak volna a házból, ezért a bírák kötelezték Jakabot és Simont, hogy az egri káptalan előtt 12 nemessel együtt tegyenek esküt december 7-ig (oct. Andrec) állításuk igazolására, és erről számoljanak be a királynak január 13-ig (oct. Epiphanie Domini).

Átírta Zsigmond király 1417. szeptember 26-án: DL 10160. – K: BTOE III. 681. sz. – R: Zs V. 2388. sz.

1416. Párizs 175.

Zsigmond király beleegyezését adja, hogy (m.) Hermann cillei és zagorjei gróf elcserelje sarokházát a Szt. Miklós utcában (*.....quandam domum suam acialem in vico sancti Nicolai habitam...*) a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor házára a Szombat utcában, amelyet a király régi házának mondanak (*.....pro quadam alia domo ipsius conventus in vico Sabbati iuxta domum condam Frankh wayuode, que antiqua domus regis dicitur...*).

Átírta tartalmát Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842. átírta tartalmát Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – K: BTOE III. 683. sz. – R: ZAKONYI 1911. 696; PATÁKI 1950. 42. j. Zs V. 1668. sz. (1416. [március 16. u.] keltezéssel)

1417. január 21. (in fest. Agnetis) 176.

A jászói premontrei konvent előtt Jakab, a néhai Olnod-i Péter bán fia zálogba bocsátja budai házát (*.....quandam domum suam in civitate Budensi sitam...*), valamint az Abaújvár megyei Sadan és Scarus birtokokat Ehth-i János kúriája kivételével Istvánnak és Györgynek, a néhai Rozgon-i Simon ispán fiainak 1000 forintért azokkal a feltételekkel, hogy egy éven belül visszafizeti a kölcsönt, de ha ezt nem tenné, akkor a budai ház a kölcsönzők birtokába kerül, a birtokokokat azonban vissza kell adják Jakabnak.

DL 87897. – K: BTOE III. 685. sz. – R: Zs VI. 43. sz.

1417. március 1. (f. II. p. Dom. Invocavit) 177.

Buda város tanácsa előtt (m.) Jakab, Olnod-i Zudar Péter egykori bán fia elmondja, hogy 1000 forintot kapott kölcsön (h.) Péter dömösi préposttól, vállalva azt, hogy január 20-ig (ad fest. Fabiani et Sebastiani) teljesen visszafizeti az összeget, és házát a Mindszent utcában (*.....quandam domum suam in castro predicto in platea Omnium sanctorum in vicinitate domorum Ladislai de Perin parte ab una et Benedicti dicti Zudar parte ab altera habitam...*) a prépostnak zálogba adta, azzal a feltétellel, hogyha a határidőig az összeget nem fizetné vissza a ház a prépost tulajdonába kerül.

DL 10547. – K: Temes 330. sz. BTOE III. 687. sz. – R: PATÁKI 1950. 91. j. Zs VI. 187. sz.

1418. március 21. (f. II. p. Dom. Ramispalmarum)**178.**

Óbuda város tanácsa a nyulakszigeti domonkos apácák, valamint Gergely fia Mátyás felesége, Ágota és annak nővére, Dorottya között egy Felhévíz környékén, Buda városának fala mellett, az apácák földjén álló palota ügyében folyó perben (*.....in facto cuiusdam domus seu palatii lapidei circa Qualidas(!) aquas superiores penes murum civitatis Budensis, in terris dictarum dominarum sanctimonialium sitae...*) a járadék nem fizetése és az apácák rágalmozása miatt az apácák javára ítélt.

DL 10680. – K: BTOE III. 720. sz. – R: BARTFAI SZABO 1938. 572. sz.; Zs VI. 1674. sz.

1418. április 24. (in fest. Georgii)**179.**

A fehérvári káptalan tanúsítja, hogy Bochka-i János fia (str. mg.) Miklós a maga, illetve felesége, (n.) Márta, fia, László, mostohafia, János és annak testvére, Vid nevében 1000 forintot (új királyi pénzben, amely 500 aranyforintot ér) adott, amelynek segítségével a káptalan 1400 forintért (új pénzben, amely 700 aranyforintot ér) meg tudott venni egy házat a Szombathelyen, a piac helyén (*.....cuiusdam fundi curie nostre in civitate Budensi in loco fori Zombathel vocati inter fundos curiarum Corradi dicti Thakach et provide domine relicte Iohannis filii Thome civium ... civitatis Budensis ... existentis...*); ennek fejében a káptalan átadja a Veszprém megyei Kapurew birtokát.

DL 94143. – Áírta Zsigmond király 1426. november 17-én; DL 94161. áírta Zsigmond király 1429. április 26-án; Erdődy es. vépi lt. 74-3436 (DF 261912). – K: BTOE III. 722. sz. – R: Zs VI. 1807. sz.

1418. június 28. (in vig. Petri et Pauli)**180.**

Az esztergomi káptalan előtt a néhai Kanysa-i János fia (m.) Miklós tárnokmester fia (c.) János teljesíteni kívánván atyjának szándékát elmondja, hogy az esztergomi Krisztus Teste kápolna rektora az atya által a székesegyházban alapított esztergomi Szt. László oltár rektorának évente 20 forintot köteles fizetni bizonyos házak cseréje után, amely atya és az említett kápolna között történt (*.....in additamentum permutationis quarundam domorum predicti condam domini Nicolai magistri tavernicorum, patris sui et memorate capelle in civitate et castro Budensi habiturum...*).

Észl. k. m. lt. 72-1-1 (DF 238315). – K: BTOE III. 725. sz. – R: Zs VI. 2104. sz.

1418. november 12. (in crast. Martini)**181.**

Buda város tanácsa előtt egyrészt (p.) Hans fia Peter és nővére (h.) Barbara, Kölni (*de Colonia*) Hermann felesége, másrészt testvérük, (c.) Konrad Gundstern (?) budai esküdt és felesége, Elisabeth megegyeztek egymással, nem akarván perre vinni vitás ügyüket, hogy atyjuktól, János takácstól örökölt javaikat megosztják, miszerint Konrad át ad egy házat a Szombatpiacon (*.....quandam domum in foro Sabbati castris antedicti (?) in (?) vicinitate domus quondam Petri [sar]ptoris et Benedicti Bator[...] Stey[...]hnyfen vocatam in vicinitate (?) [...] et Georgii [...] sitas...*) Peternek, egy másik házat (*.....alteram vero domum in eodem castro domibus Iohannis Sybenlinder (?) [...] et prenotati Michaelis Grecz contigue vicinam...*) és egy szőlőt (*.....unam (?) vineam (?) Pechrer (?) vocatam in vicinitate filii [...] dicti ac Stephani [...] sitas et habitas...*) pedig Barbarának, egy további házat pedig Peter és Barbara, valamint Konrad között megfelelnek (*.....medietatem [...] portam habiti (?) in vicinitate Francisci collectoris (?) [...] dicti Petrus et domina Barbara [...] alteram vero medietatem eiusdem (?) [...]...*).

DL 95811 (erősen sérült). – K: BTOE III. 732. sz. – R: Zs VI. 2534. sz.

1418. december 10. (IV. d. oct. Andree) Eger**182.**

János szabolcsi főesperes, egeri püspöki helynök meghagyja a Salamon-i, Essen-i és Bessed-i plébánosoknak, hogy a (m.) Lossonch-i László bán fia Dénes által nagyanyjának, a néhai Domozlo-i Gergely leányának, Erzsébetnek hitbéréért, továbbá tizenkét budai házból járó részéért (*.....portionibus duodecim*

domorum Budensium...”), négyszáz lováért, 2000 új forintért, valamint nyolc birtokból álló leánynegyedéért (n.) Domozlo-i Mihály fia László ellen indított perében, amelyben az alperes tagadott és a szokásjog szerinti bizonyítást kívánt, tartsanak vizsgálatot és tanúkihallgatást Zenthmarton faluban.

ÖStA, HHStA Archiv Erdödy 451 (Erdödy es. galgöci lt. 97-24-1). – K: *Bánffy* I. 387. sz. (téves keltezéssel: 1418. november 10.) – R: *Zs* VI. 2615. sz.

1419. május 13. (Sab. a. Dom. Cantate) Esztergom

183.

A piacenzai (*de Placentia*) Matteo de Vicedominis mindkét jog doktora, esztergomi örkanonok és a káptalan által állított helynök előtt. (d.) Tamás örkanonok, Gergely, Miklós, Mihály, Kelemen és Márton, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai, valamint Bereck plébános, a Szt. Kereszt oltár rektora megvádolták az (p.) olasz (*Gallicus*) Francesco Bernardi budai polgárt, hogy budai házuk után (*...de quadam domo ipsorum erga ipsum Franciscum Bernaldi in dicta civitate Budensi in feudum vulgo pokreth in evum habita...*) nem fizette meg 16 éve az évi 50 forintot, 30-at a káptalannak, 20-at pedig az oltárnak; a megidézett Francesco ellenben elmondta, hogy a ház után valóban 50 forintot köteles fizetni a káptalannak és az oltárnak, de miután a király fogságába került, és javait elvették, szegénysége miatt a ház is bizonyos részein tönkrement (*...in aliqua sui parte rupta et destituta fuisset...*), ezért a néhai János érsek, a káptalan és az oltár alapítója elengedte a bér fizetését, hogy a házat rendbehozathassa, amelyet az érsek életében a káptalan és a rektor sem vitatott; a feleket meghallgatva a helynök úgy ítélte, hogy Francesco köteles a továbbiakban az 50 forint járadékot fizetni, az elmaradt járadék megfizetése alól azonban felmenti.

Esz. k. m. lt. 53-3-4 (DF 238088). – K: *BTOE* III. 742. sz. – R: *Zs* VII. 446. sz.

1419. május 19. (XIV. Kal. Jun., a. II.) Firenze

184.

Domonokos, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostja kéri V. Márton pápától, hogy erősítse meg János esztergomi érseknek, a káptalan alapítójának a káptalan számára saját javaiból tett adományát: egy házat a Szt. György kápolna szentélyével szemben (*...unam domum in castro Budensi sitam ex opposito sanctuarii capelle sancti Georgii...*), egy másik házat (*...ac aliam domum in dicto castro in vicinitate fundorum sitam...*) és azt a 30 forint járadékot (*...et feuda sita in dicto castro...*), amelyet Francesco Bernardi fizet.

ASV Reg. Suppl. Vol. 130. fol. 45v-47. – K: *OMO* I. 169. sz.; *BTOE* III. 745. sz. – R: *Zs* VII. 475. sz.

1420. január 13. (in oct. Epiphaniarum Domini)

185.

Buda város tanácsa előtt (n.) Anna, Capi-i Miklós fia (mg.) András özvegye bemutatta (p.) Jakab deák, egykori esztergomi várnagy, budai polgár záloglevelét, amelyben 2226 forint kölcsönt vett fel Andrástól, majd elmondta, hogy Jakab ugyan törlesztett valamennyit az adóságból, amiről nyugtát is adott, de még mindig tartozik neki 1626 forinttal, és kérte a tanácsot, hogy hajtsák be az összeget; a tanács megidézte Jakabot, hogy vagyonát felbecsülni jelenjen meg a tanács előtt, de a többszöri felszólítás ellenére Jakab nem jelent meg, ezért a tanács úgy döntött, hogy mivel nem tudta felbecsülni Jakab árúit vagy egyéb javait, ezért tulajdonait (*hereditarias*), azaz két, egymással szomszédos házat a Szombatpíacon, valamint szőlőjét Örs faluban (*...duas domos in foro Sabbati castris predicti prescripti Iacobi sibi invicem contiguas in vicinitate relicte Iohannis filii Thome parte ab una et domus animarum parte ab altera, necnon unam vineam in territorio ville Ors in vicinitate Ladislai de Erd et cuiusdam vine tendentis versus vineam Casparis Bernardi sitas et habitas...*), illetve kilenc és fél hordó borát, összesen 1985 forintra becsült értékben az özvegynek adják át.

DI. 64201. – Átírta a budai káptalan 1454. augusztus 18-án; DI. 64373. – K: *BTOE* III. 758. sz. – R: *BÁRTEMI SZABÓ* 1938. 586. sz.; *PATAKI* 1950. 66. sz.; *BAKÁCS* 1982. 1366. sz.; *Zs* VII. 1256. sz.

1420. **186.**
Buda város oklevele szerint Katalin, Chek-i István fiának, Jánosnak özvegye házáat (*.....quandam domum sitam(!) in castro Noui Montis Pesthiensis existentem...*) a csatkaí pálos kolostornak adományozta.

ELTE Egyetemi könyvtár, Cod. I at. 115, Inv. Paulinorum coav. pag. 48 (DF 286489). – **K:** DAP I. 51. – **R:** BTOE III. 779. sz.; DAP II. 146.; Zs VII. 2431. sz.

1422. szeptember 19. (Sab. a. fest. Mathei) **187.**
A budai káptalan előtt Cheh Lőrinc alhévízi polgár (*civis de Calidis aquis inferioribus*), az esztergomi Szt. István protomártír káptalan nevében tiltakozott, hogy Konrad budai polgár, volt bíró, a káptalan házáat (*.....quandam domum ipsorum dominorum predictorum in predicto castro Budensi in vicinitatibus ab una Petri dicti Panchel, pro nunc iudicis, scilicet superiori, parte vero ex altera scilicet inferiori Martini dicti Ermen hospitis de eodem castro Budensi habitam et existentem...*) elfoglalta, és Konrádot a birtoklástól, bárki mást pedig a birtokbavételtől ítült.

Eszk. k. m. lt. 53-3-6 (DF 238090). – **K:** BTOE III. 815. sz. – **R:** Zs IX. 984. sz.

1423. március 23. (f. III. a. fest. Annuntiationis Marie) Esztergom **188.**
Az esztergomi káptalan előtt (mg.) Péter, az esztergomi Szűz Mária kápolna rektora, esztergomi kánonok a káptalan beleegyezésével átadja a kápolna kisebbik házáat a Szt. György kápolna utcájában (*.....domum suam minorem contiguam domui sue maiori in castro Budensi in vico et platea ecclesie sancti Georgii habitam et ... versus superiorem partem adiacentem...*) Andreas Grais vargának évi 17 forintért azzal a feltétellel, hogy a házat saját költségén karbantartja, és a járadék megtartása mellett szabadon eladhatja.

Eszk. k. m. lt. 46-2-5 (DF 237658). – Átírta Bellyéni Albert személynöki ítélőmester a 16. század elején; Eszk. k. m. lt. 64-1-7 (DF 238154). – **K:** BTOE III. 819. sz. – **R:** PATAKI 1950. 10.j.

1423. május 21. (f. VI. a. fest. Penthecostes) **189.**
A budai káptalan előtt Domonkos kánonjogi doktor prépost, Tamás örkanonok, valamint Gergely, Miklós, Mihály és András az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kánonokjai tanúsítják, hogy (mg.) Fekete (*Niger*) Bálint kánonokot ügyvédjüknek vallották egy budai ház ügyében (*.....in facto domus ipsorum ecclesie ipsorum in civitate Budensi in contigua vicinitate domus Petri Panchel adiacentis...*), amelyet az esztergomi székeskáptalan oklevele szerint, egykor a néhai Panchel János évi 20 forint járadék fizetés kötelezettsége mellett kapott meg a szentistváni káptalantól, majd Caspar Bernardi (*Bernaldi*) bíró idején ugyanczen oklevelüket a város tanácsa előtt bemutatva Konrad budai albírótól és esküdttől, valamint feleségétől jogtalan birtoklás címén pereltek, és Konrad elismerte ugyan, hogy nincs joga a házhoz, mégis 16 forint éves járadékért ki akarta bérelni, amelyet a káptalan elutasított, és ezért végülis a pert mégsem döntötték el; és ezután Bálint kánonokot azzal bízták meg, hogy a házat, ha lehetséges, nagyobb járadékért adja bérbe, aki Panchel Jakabnak és testvérének, Lőrincnek évi 20 forintért bérbe adta a házat, de azután Konrad albíró kényszerítésére a káptalan beleegyezése nélkül olyan bevallást tett, bejegyezve azt a város könyvébe (*.....ad tabulam seu librum civitatis...*), amelynek érvényével Konrad és felesége a mai napig lakhatják a házat; ezért Bálint kánonoknak a káptalan jogait csorbító bevallását, ahogy az a város könyvében található visszavonják.

Eszk. k. m. lt. 53-3-7 (DF 238091). – **K:** BTOE III. 821. sz.

1423. július 3. (II. d. fest. Visitationis Marie) Buda **190.**
Hermann cillei és zagorjei (*Cilie Zagorieque*) gróf, szlavón bán tanúsítja, hogy (rel.) György általános vikárius és a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor többi szerzetesei azt a nagy házat a Szombat kapu környékén, amelyet németül *Kammerhof*-nak neveznek, és amely egykor a néhai Károly királyé volt,

majd fia, a néhai Lajos király a saját, valamint, atyja, anyja, felesége és gyermekei lelkiüdvéért Remete Szt. Pál testének, továbbá az említett kolostornak és minden pálosnak adományozott, a benne levő Szt. Márton kápolnával és az összes épülettel együtt, valamint azzal a földterülettel, amelyen az anyakirályné épületalapokat rakatott le (*...quandam magnam curiam seu domum ipsorum et eiusdem claustrum, que olim condam domini Karoli regis Hungarie prefuisset, in civitate Budensi prope portam Zombatkapu existentem, in wlgari Tewtonicali Chamerhoff nuncupatam, per condam dominum Lodouicum felicem regem Hungarie, filium ipsius Karoli regis corpori sancti Pauli primi heremite in dicto claustro feliciter quiescenti et per consequens eidem claustro sancti Laurentii martiris et uniuersibus fratribus heremitis ordinis ipsius sancti Pauli pro remedio animarum dicti domini Karoli regis, patrisque sui ac sue, dominarumque reginarum, genitricis uidelicet et consortis suarum et liberorum suorum mediantibus suis litteris exinde confectis in perpetuam elemosinam datam et collatam simulcum capella in eadem curia in honore sancti Martini confessoris constructa, necnon omnibus edificiis in se habentibus et aliis quibuslibet suis utilitatibus ad eandem curiam pertinentibus, necnon cum quadam particula seu spatio terre, in quo fundamentum de lapidibus per condam dominam reginam genitricem ipsius domini Lodouici regis positum haberetur simulcum eodem fundamento...*) átadták neki cserébe az ő házáért a Középső utcában, egy kis köz mellett (*...pro concambio domus nostre in dicta civitate Budensi in uico Media platea uocata(!) existente(!), cui a parte aquilonis domus uenerabilis patris domini Andree episcopi Waradiensis, a parte uero meridiei uicus strictus, a plaga autem occidentali domus Pipponis de Ozora comitis Themesiensis uicinarentur...*), amelyről Buda város tanácsa oklevelet állított ki; ezenkívül kölcsönösen vállalták, hogy ha valamelyik fél nem jutna a cserélt birtokához, akkor visszakapja eredeti birtokát.

15. századi másolata: DL 11384, átírtá tartalmát Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842, Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – **K:** *BTÖE* III. 825. sz. – **R:** *ZARONYI* 1911. 696. *PAJAKI* 1950. 42. 45. j. *DAP* II. 430.

1423. július 3. (II. d. fest. Visitationis Marie)

191.

Buda város tanácsa tanúsítja, a cillei gróf és a pálos szerzetesek kölcsönös cseréjét.

Átírtá tartalmát Buda városa 1489. december 1-én, amelyet átírt Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – **K:** *BTÖE* III. 824. sz.

1423. augusztus 25. (f. IV. p. fest. Bartholomei) Buda

192.

Zsigmond király előtt Lazthoch-i Dénes fia János, a néhai Losonch-i László bán (n.) özvegye és fia, Dénes nevében tiltakozik, hogy a néhai Thelekd-i Tamás, az özvegy apja elfoglalta az özvegyet és fiát illető részbirtokokat a Pest megyei Kozáronban és Kelenföldön (*...nonnulla iura ... possessionaria et portiones possessionarie in possessionibus Kozaron et Kelenfwlde uocatis in comitatu Pestiensis existentibus habita et existentes...*), telkeit Budán és Kelenföldön (*...necnon quedam fundi curie in civitate nostra Budensi ac in dicta Kelenfwlde site...*), valamint budai és váradi szőlőket (*...ac nonnulla uinee in territoriis dicte nostre Budensis et Waradiensis ciuitatum existentes...*) és Tamást a birtokok elidegenítésétől, bárki mást pedig a birtokbavételtől eltilt.

Erd. Műz. Egy. It. Bánffy es. nemzetségi It. nr. 149 (DF 260728). – **K:** *Bánffy* I. 392. sz. (tévés kezezéssel: 1421. augusztus 27.), *BTÖE* III. 826. sz.

1423.

193.

Buda város oklevele szerint György pálos általános perjel bérbeadta a csatkaí pálosok házáat (*...domum de Chudka Budae existentem...*).

Vitae fratrum eremitarum Ordinis Sancti Pauli Primi heremite, Cap. XLII, pag. 92. – **K:** *DAP* I. 52; *BTÖE* III. 834. sz.; *Gyöngyösi* 1988. 87.

1424. július 16. (XVI. d. Sab. a. fest. Visitationis Marie) Buda

194.

Brezewycz-i Henrik fia Péter tárnokmester, szepesi ispán tanúsítja, hogy miután (d.) az esztergomi Szt. István káptalan kanonokjai, valamint az örkanonok és a székesegyházban tartott halotti misék rektora beperelték Buda város tanácsa előtt a néhai Francesco Bernardi (*Bernaldi*) fiát, Paolot és az ő fiát, Antoniot, hogy egy bizonyos ház (*...pretextu... domus in civitate Budensi existentis...*) után, amelyet (r.) János esztergomi érsek adott bérbe Francesconak, nem fizetik meg a járadékot, és az alperesek a tárnokmesterhez fellebbeztek, aki 1424. június 27-én (f. III. p. Fest. Nativitatis Iohannis Baptiste) Buda város tanácsával és más alkalmas férfiakkal együtt összeült a per megtárgyalására: ekkor Tamás Esztergom-szentistváni örkanonok, a felperes ügyvédje kérte a járadék visszaadátását, vele szemben azonban Paolo és Antonio azt állították, hogy őket semmiféle járadékfizetési kötelezettség nem terheli, mivel Francescotól ezt nem örökölték, sőt az esztergomi helynök előtt visszavonták bármiféle, a házat illető jogukat; ezt hallva a tárnokmester be akarta iktatni a felperest a néhai Francesco Buda és Nyék falu közötti majorságának birtokába (*...in dominium eiusdem allodii ipsius Francisci inter civitatem Budensem et villam Nyek existentis...*), ekkor azonban a néhai László bán fia (mg.) János nevében ellentmondtak az iktatásnak, amiért Jánost 1424. július 1-ére (Sab. a. Fest. Visitationis Marie) megidéztek a tárnokmester elé; a megadott határnapon a tárnokmester, a budai, fehérvári és pesti bírák és esküdtek, valamint más jogban jártas személyek jelenlétében a felperes ügyvédje a majorság számukra ítéletét kérte, ezzel szemben János azt állította, hogy a majorságot, egy ház és kert kivételével (*...allodium simulcum prato et terris arabilibus ad idem annexis demptis domo lapidea et orto ibidem habitis...*), Francesco elzálogosította nála, amelyről bemutatta Francesco Bernardi 1416. május 1-én kelt záloglevelét, a felperes ügyvédje viszont bemutatta Buda város tanácsának 1396. február 24-én kiállított oklevelét, amely tartalmazta Buda város tanácsának 1393. szeptember 30-án kelt oklevelét; ezt látva a tárnokmester úgy ítélte, hogy bár Francesco 1416-ban elzálogosította a házat, ez jogtalan volt, mivel 1393-ban a budai házat olyan feltétellel vette bérbe, hogy karbantartásának, vagy esetleges helyreállításának fedezetére lekötötte a majorság jövedelmét, így a majorságot nem idegeníthette volna el a későbbiekben, ezért a tárnokmester elrendelte, hogy az egykor a néhai Kunchlin birtokolta majorság osztatlanul a felperest illesse, és elrendelte, hogy kiküldött embere és két budai esküdt jelenlétében iktassák be a majorság és a budai ház birtokába a felperest ugyanazon feltételek mellett, amelyeket János érsek szabott; János nem értve egyet az ítélettel a királyi személyes jelenlét bíróságához fellebbezett, amely jogosnak és törvényesnek jelentette ki a tárnokmester ítéletét, és ezután (n. mg.) Zalok-i Demeter altárnokmester, valamint Erd-i László és Bator Benedek budai polgárok ellentmondás nélkül beiktatták a felperest.

ESZT. k. m. lt. 53-2-3 (DF 238054). – Átírta az esztergomi káptalan 1694. október 15-én: DL 87002. - K: BTOE III. 853. sz. – R: CSANKI 1906. 694–696; BARTFAI SZABÓ 1938. 605. sz.

1424. szeptember 23. (Sab. a. fest. Michaelis)

195.

Buda város tanácsa előtt (rel.) György pálos általános perjel az örményesi pálos kolostor házat (*...quandam domum monasterii seu domus cenobialis de Ermenes in castro predicto in vicinitate domorum Michaelis Nodler et condam Hynko concivium nostrorum sitam et habitam...*) a szerzetesek beleegyezésével átadja Hans Sighart budai polgárnak és feleségének, Katherinának életük hosszáig, illetve két örökösük élete hosszáig tartó birtoklásra azzal a feltétellel, hogy évente 20 forint járadékot fizetnek a kolostornak, a házat karbantartják, és ha leégne kötelességük helyreállítani.

DL. 11562. – K: BTOE III. 855. sz. – R: PATÁKI 1950. 7. 87. j. DAP II. 147.

1424. október 26. Pécs

196.

Henrik pécsi püspök elcsereéli a püspökséget illető ozorai, boziási és döbrönteji tizedet (*decimas rerum grossarum et minutarum*), amely évente 20 forintot jövedelmez, (m.) Ozora-i Pipo temesi ispánnal,

házáért a Szt. György utcában (*...pro quadam domo lapidea in civitate Budensi Vesprimiensis diocesis in platea beati Georgii martiris inter domos Martini Armeni ex una parte, ex altera vero Greys sutoris sita et fundata habenteque ab oriente viam profundam ab occidente vero predictam plateam sancti Georgii...*), amelyet Pipo 1600 forintért vásárolt és az éves jövedelme 30 forint; Pipo a tizedet az ozorai plébánia javadalmazására szánta.

Átírta Zsigmond király 1425. június 22-én: DL. 87983. – K: BTOE III. 856. sz.

1425. január 3. (III. Non. Jan., a. VIII.) Róma

197.

A pécsi püspök káptalanja egyetértésével együtt arra kéri V. Márton pápát, hogy járuljon hozzá ahhoz a cseréhez, amelynek során Ozora-i Pipo temesi ispán 1600 forintért vásárolt házat (*...quendam domum in Buda Vesprimiensis diocesis...*) a püspökségnek adja, cserébe pedig a püspökség átadja ozorai, boziási és döbrönteai tizedeit, amelyet Pipo az ozorai plébánia javadalmazására kíván fordítani.

ASV Reg. Suppl. Liber 182., fol. 118^v. – K: BTOE III. 862. sz. – R: ÁLDÁSSY 1895. 430. sz. OMOI. 774. sz.

1425. március 18. (Dom. Letare)

198.

A győri káptalan előtt János, egykori bátai custos elmondja, hogy a néhai Márton bakonybéli apát egy telket a váralján, a Szt. Péter mártír templommal szemben (*...quendam fundum curie in suburbio castris novi montis Pestiensis ex opposito ecclesie beati Petri martiris in vicinitatibus Petri literati et domine relicte condam Nicolai Gugi dicti habitum...*) a kolostor pénzén megvásárolt, de ő és Farkasnyye-i János királyi ítélet alapján birtokolták és birtokolják, most pedig elismeri, hogy a házat szentségtörő módon tartotta birtokában, és emiatt lelkiismeretére hallgatva és lelke üdvösségének megtartásáért, valamint meggondolva azt, hogy az apát a házat a monostor jövedelmeiből vásárolta, visszaadja a korábbi peres eljárás által jelenleg őt megillető telek felét (*...veram equalem et directam medietatem ipsius fundi...*) Mihály béli apátnak és a koventnek.

Pannonhalmi Főapátság kv. II. Capsarium nr. 832.; 51 A 3 (DF 207649). – K: PRT VIII. 172. sz. BTOE III. 868. sz.

1425. április 11. (f. IV. p. fest. Pasce)

199.

Az esztergomi káptalan előtt (c. d.) Tamás örkanonok, Thurocz-i Bálint, Finta-i Miklós, Galgocz-i Miklós, Bayna-i Gergely, Palos-i András az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai, valamint Bertalan, a székesegyház plébános, Domonkos kánonjogi doktor, szentistváni prépost jelenlétében elmondják, hogy azt a házat (*...quendam domum ipsorum in castro Budensi in vicinitate domus nobilis viri magistri Iohannis filii condam Simonis bani et quodam vico mediante Georgii Kase situatam...*) és majorságot (*...ac allodium seu predium quoddam inter villam Nyek et dictum castrum Budense adiacens cum prato, orto, domibus, terris arabilibus cultis et incultis, vineis et aliis quibuslibet utilitatibus, que infra limites antiquos dicti allodii existerent...*), amelyet a néhai Francesco Bernardi örökösaitől járadékfizetés elmulasztása miatt peres úton visszakaptak és birtokolnak, átadják (c. p.) Hans Siebenlinder (*de Septemtilys*) budai polgárnak, egykori bírónak, aki örök javadalom címén évente 32 forintot köteles fizetni a káptalannak azokkal a feltételekkel, hogy a 32 forintból évente 1 forintot az ő nevükben földadó (*terragium*) címén megfizet a felhívízi keresztéseknek, ha pedig határidőig nem fizetne, akkor a járadék naponta száz dénárral növekszik, amíg nem törleszti az egész összeget; továbbá mivel a ház rossz állapotban van (*...dicta domus Bude habita ruine minatur, si ei in hediificiis non succurratur...*), a majorság épületei pedig elpusztultak, valamint ugyanott sok kijavítandó dolog is akad (*...universe domus allodii omnino destructe existant aliaque multa ibidem reformanda sint...*), ezért a káptalan 6 évig csak a fele járadékot, azaz 15 forintot szed be, a keresztéseknek fizetendő 1 forint megtartásával, a helyreállítást Hans saját költségén fedezi, és 6 év után a teljes járadékot fogja fizetni: a járadék egy harmadát a székesegyház

világítására fordítják, a fennmaradó összeg egyik felét a székesegyház plébánosa kapja halotti mise mondásáért, másik felét pedig a káptalan; György esztergomi érsek hozzájárult az egyezséghez.

Eszt. k. m. lt. 53-2-4 (DF 238055), Eszt. k. m. lt. 53-2-5 (DF 238056), Eszt. k. m. lt. 53-2-6 (DF 238057) – K: BTOE III. 869. sz. – R: CSANKI 1906. 697.

1425. május 30. (f. IV. p. fest. Penthecostes)

200.

Buda város tanácsa előtt (h. d.) Tamás örkanonok, Turuch-i Bálint, Finta-i Miklós, Galgocz-i Miklós, Bayna-i Gergely, Palos-i András az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai, valamint Bertalan, a székesegyház plébánosa, aki a Szt. Kereszt oltárnál mondott halotti miséket tartja. Domonkos kánonjogi doktor, szentistváni prépost jelenlétében elmondják, hogy azt a házat („...*quendam domum ipsorum in nostri medio in vicinitate domus nobilis viri domini Iohannis condam Simonis bani de Zdenecz et quendam vicum tangentem...*”) és majorságot („...*ac allodium seu predium quoddam inter villam Nyek et dictum castrum Budense adiacens cum prato, orto, domibus, terris arabilibus cultis et incultis, vineis et aliis quibuslibet utilitatibus, que infra limites antiquos dicti allodii existerent...*”), amelyet a néhai Francesco Bernardi örökösaitől a járadékfizetés elmulasztása miatt peres úton visszakaptak és birtokolnak, átadják (c. p.) Hans Siebenlinder (*de Septemtilys*) budai polgárnak, egykori bírónak, aki örök javadalom címén évente 32 forintot köteles fizetni a káptalannak azzal a feltétellel, hogy a 32 forintból évente 1 forintot az ő nevükben földadó (*terragium*) címén megfizet a felhévizi kereszteseknek, ha pedig határidőig nem fizetné, a járadék naponta száz dénárral növekszik, amíg nem törleszti az egész összeget; továbbá mivel a ház rossz állapotban van („...*dicta domus in nostri medio habita ruine minatur, si ei in edificiis non succurratur...*”), a majorság épületei pedig elpusztultak, valamint ugyanott sok kijavítandó dolog is akad („...*universe domus allodii omnino destructe existant aliaque multa ibidem reformanda sint...*”), ezért a káptalan 6 évig, csak a fele járadékot, azaz 15 forintot szed be, a kereszteseknek fizetendő 1 forint megtartásával, és a helyreállítást Hans saját költségén fedezi, 6 év után pedig a teljes bért fogja fizetni; a járadék egyharmadát a székesegyház világítására fordítják, a fennmaradó összeg egyik felét a székesegyház plébánosa kapja halotti mise mondásáért, másik felét pedig a káptalan; György esztergomi érsek hozzájárult az egyezséghez.

Eszt. k. m. lt. 53-2-7.A (DF 238059). – Átírta vengárti Geréb Péter országbíró 1496. május 22-én: Eszt. k. m. lt. 53-2-31 (DF 238083), átírta az esztergomi káptalan 1694. október 15-én: DL 87002. – K: CDH XI/6. 354. sz. BTOE III. 871. sz. – R: PATÁKI 1950. 30. j.

1425. június 22. (X. Kal. Julii)

201.

Zsigmond király előtt (m.) Ozora-i Pipo temesi ispán, az ozorai Szt. Margit plébánia nevében arra kérte a királyt, hogy járuljon hozzá ahhoz a cseréhez, amelynek során Henrik pécsi püspök káptalanja egyetértésével ozorai, boziási és döbrönteit tizedeit Ozora-i Pipo temesi ispánnak adja, hogy Pipo azt az ozorai plébánia javadalmazására fordíthassa, cserébe pedig Pipo átadja vásárolt házát a Szt. György utcában („...*cuiusdam domus lapidee in civitate nostra Budensi, in platea beati Georgii martiris et in situ plagisque...*”) a püspöknek; a király átírja Henrik püspök ezen ügyben 1424. október 26-án kiállított privilegiális oklevelét, majd Borbála királyné és az országtanács javaslatára hozzájárul a cseréhez.

DL 87983. – K: BTOE III. 873. sz.

1425. július 13. (in fest. Margarethe)

202.

A budai káptalan előtt (p.) Gál bíró, az óbudai klarissza apácák familiárisa az apácák nevében tiltakozik az ellen, hogy a (m.) cillei (*Cilie*) gróf (m.) Amának, a néhai István nádor özvegyének házát („...*quendam domum... in vicinitatibus domorum olim magistri Stepani phisici domini regis et... Iohanni*”)

prepositi ecclesie Wessprimiensis vico quodam mediante habitam in castro Budensi situatam...”), amely az apácákat illeti, elfoglalva tartja, és el kívánja cserélni az Óbuda (!) feletti Szt. Lőrinc pálos kolostorral, továbbá a grófot az elidegenítéstől és cserétől, a pálosokat pedig a birtokbaiktatástól eltiltja.

15. századi másolata: DL 11689, átírta tartalmát Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842, átírta Egervári László főmestere 1494. február 19-én: DL 8840. – K: *BTOE* III. 875. sz.

1425.

203.

Buda város oklevele szerint András szentkereszti és Mátyás szentléleki pálos perjelek megvásároltak egy házat a Mindszent utcában (*...Bude quendam domum in platea Omnium sanctorum...*) Péter ezüst-olvasztótól 440 forintért.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115, Inv. Paulinorum conv. pag. 82 (DF 286489). – K: *DAP* II. 411; *BTOE* III. 881. sz. – R: *PATAKI* 1950. 85. j.

1426. szeptember 6. (f. VI. a. fest. Nativitatis Marie) Buda

204.

Zsigmond király hűséges szolgálatai fizetségéül (m.) Palocz-i Mathyws országbírónak adja a néhai Hertlin egykori budai bíró házát a Mindszent utcában, amelyben a Mindszent kápolna van (*...quendam fundum seu curiam in civitate nostra Budensi in vico platee Omnium sanctorum in qua est capella eorundem sanctorum inter fundos Mazarath wayuode et Stephani apotecarii habitum et existentem...*”), és amely Hertlin halála után, nem lévén sem örököse, sem végrendelete a királyra szállt.

DL 11849. – K: *BTOE* III. 893. sz. – R: *PATAKI* 1950. 78. j.

1426. szeptember 8. (in fest. Nativitatis Marie) Orsova

205.

Ozora-i Pipo, firenzei *Stefano (de Florentia)* de Scolaribus fia, temesi ispán és sókamara ispán a fehérvári Szűz Mária prépostságnak adományozza az általa Fehérváron Szt. Fülöp és Jakab apostolok, valamint Szt. László tiszteletére a prépostsági templom oldalához épített temetkezési kápolnája számára javadalomként többek között két házát, amelyek egyenes vonalban két utcáig érnek ki úgy, hogy az előlső az Olasz, vagy Nagy utcára, a hátsó pedig a Szt. Miklós utcára nyílik, és amelyekben maga Pipo lakott (*...utramque domum nostram in castro novi montis Pestiensis seu civitate Budensi habitam, quam semper inhabitavimus, recta linea usque ad duas plateas connexam, quarum scilicet prima et anterior protenditur ad plateam Italarum seu Maiorem, posterior vero protenditur ad plateam sancti Nicolai...*”).

Átírta a fehérvári káptalan 1426. november 15-én: DL 87996. – K: *WENZEL* 1884. 434-437; *BTOE* III. 894. sz.

1427. február 12. (pridie Id. Febr., a. X.)

206.

A váci káptalan arra kéri V. Márton pápát, hogy engedélyezze azt a cserét, amelynek során a Pest megyei Zerethwen és Pethlend nevű birtokaikat, amelyek puszták és műveletlenek, elcserélnék (m.) Gara-i Miklós nádorral, annak házáért (*...quendam domum intra muros Budenses sitam...*”), mivel a puszták jövedelme még az évi 3 és fél forintot sem éri el, a ház pedig körülbelül évi 7 forintot jövedelmezne.

ASV Reg. Suppl. Liber 208., fol. 51^v. – K: *BTOE* III. 904. sz. – R: *OMOI* 908. sz.

1427. április 23. (in fest. Adalberti)

207.

Buda város tanácsa előtt egyrészt László fia János, másrészt Maroth-i Kis (*parvus*) János, a Szombatpíacon lakó (*...in foro Sabhati residentex...*) budai polgárok elmondták, hogy a néhai Ilona asszonyt, László fia János anyját, illetve Kis János feleségét, mint mondják, ördögi sugallatra Kis János meggyilkolta, és ezért és más okok miatt is per folyt a tanács előtt, amelyben végül János szües, Anyal

István és [...] Tamás közbenjárására a felek megegyeztek egymással, miszerint László fia János a gyilkosság vádjá alól felmentí Kis Jánost, és kölesönösen eltekintenek az egymás ellen elkövetett egyéb károkozásoktól és a pereskedéstől is, továbbá Kis János házát a Szombatpiacon (*.....domum habitationis prelibati Iohannis parvi in predicto foro Sabbati in contigua vicinitate domorum nobilis viri Iohannis de Peren et Benedicti linicide cohospitis nostri...*"), valamint egy őrsi szőlőt (*.....item unam vineam in territorio possessionis Wrs vocate, prope vineas Zenthe polgar in eadem Wrs et Nicolai dicti Wadwago in civitate Pestiensi commorantium existentes et habitas...*"), egy női, aranyozott ezüst övet és egy kis ezüst poharat László fia Jánosnak adják át; Kis Jánosé lesz viszont egy szőlő a Magasalja dőlőben (*.....quandam vineam in territorio civitatis Magasalya vocato in vicinitate vinearum honestorum virorum Stephani apothecarii iunioris et Pauli cerdonis concivium nostrorum situatam et locatam...*"), a ház felszerelését (*.....supellectibus domus...*) pedig egyenlően megosztják egymás között és a továbbiakban a megosztott javakat szabadon bírják, azokat szabadon eladhatják, zálogosíthatják vagy hagyományozhatják.

Pannonhalmi Főapátság hb. It. nr. 56 (DF 274148). – K: BTOE III. 909. sz.

1427. augusztus 16. (in crast. Assumptionis Marie)

208.

Buda város tanácsa előtt (h.) Organas Péter. (r.) Klárának, az óbudai klarisszák apátnőjének és a konventnek ügyvédje, az apátnő megbízásából és a konvent egyetértésével, átadja a kolostor házát (*.....quandam domum predicti claustrum in castro iam dicto in vicinitate domorum honeste domine relicte Nicolai dicti Czawezuch monetarii et Iohannis Osterreicher dicti aurifabri concivium nostrorum existentem et habitam...*) (p.m.g.) Magyar (Hungarus) Miklós ötvösnek, budai polgárnak és feleségének, Katalinnak azzal a feltétellel, hogy évente örök javadalom címén 10 forintot fizetnek a kolostornak.

DL 11924. – K: BTOE III. 915. sz. – R: BARTFAI SZABÓ 1935. 102; PATAKI 1950. 26. j.

1427. december 1. (in crast. Andree)

209.

Buda város tanácsa előtt (h.) Márton, a Boldogasszony plébániatemplom plébánosa a tanács egyetértésével a plébánia házát, és a hátulról hozzácsatlakozó kő kamrát, amely posztó vágásra alkalmas (*.....quandam domum plebanatus sui, nostri in medio in vicinitate domorum honestorum virorum Conradii Melmeister iurati et Wolfgangi Tyrnauer dictorum concivium nostrorum existentem et habitam, necnon cameram lapideam pro incidendis pannis aptam, eidem domui a tergo immediate annexam...*"); Hátoldalon: „*Super domo et camera pannicidarum*”), átadja Wolfgang Tyrnauer budai polgárnak és feleségének, Dorotheának azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 4 forintot fizetnek a plébániának.

DL 11944. – K: BTOE III. 920. sz. – R: CDH X/8. 286. sz; PATAKI 1950. 88. j.

1428. május 27. (f. V. p. fest. Penthecostes) Galambóc vár alatti tábor

210.

(m.) Peren-i Miklós végrendeletében többek között említést tesz két ezüst kehelyről, amelyek Stibor házában (*.....in civitate [predicta apud aurifabrum] in domo domini Stiborii commorantem...*) vannak.

DL 39287. – K: BTOE III. 928. sz.

1428. június 29. (in fest. Petri et Pauli) Keve

211.

(m.) Peren-i Miklós végrendeletében többek között említést tesz két ezüst kehelyről, amelyek a Stibor házában lakó ötvösnél (*.....in predicta civitate apud aurifabrum in domo domini Stiborii...*) vannak.

DL 39288. – K: BTOE III. 929. sz.

1428. október 11. (f. II. a. fest. Galli) Palota**212.**

György esztergomi érsek elismeri, hogy budai érseki szállását a Szt. György utcában, az esztergomi Szűz Mária kápolna házában tartja (*...domum descensus nostri archiepiscopalis in monte Budensi in platea sancti Georgii martiris sitam et constructam...*), amelyért Péter kápolnaispánnak évi 50 forint bért köteles fizetni.

Atirta Bellyéni Albert személynöki ítélőmester a 16. század elején: Eszt. k. m. lt. 64-1-7 (DF 238154). – K: BTOE III. 930. sz. – R: PATAKI 1950. 10. j.

1429. augusztus 12. Esztergom**213.**

Miklós egyházjogi doktor, esztergomi éneklőkanonok és érseki helynök az öelőtte (h.) Wassard-i Miklós esztergomi kanonok, a Szt. László oltár rektora, valamint (h.) Galambok-i Mihály esztergomi kanonok, a Krisztus Teste kápolna rektora között egy bizonyos összegű évente fizetendő járadék ügyében folytatott perben Miklós kanonok kérésére átírja János esztergomi érsek 1394. október 8-án kelt oklevelét.

Eszt. k. m. lt. 72-1-2 (DF 238316). – R: PATAKI 1950. 109.

1430. október 3. (f. III. p. fest. Michaelis)**214.**

A budai káptalan előtt Tytman fia Stephan fia Hans budai polgár tanúsítja, hogy (n.) Regenzenthamas-i Michael Nodlar egykori budai bíróval közös őstől származnak, és ezért minden birtokjogát Regenzenthamas-on, valamint bármely megyében, vagy városban lévő házait, szőlőit, birtokait és majorságait, továbbá minden ingó és ingatlan javait átadja Michaelnek és általa fiainak, Michaelnek és Hansnak és leányának, Annának.

DL 12320. – K: BTOE III. 979. sz.

1431. szeptember 4. (f. III. a. fest. Nativitatis Marie) Beckó vár**215.**

Boludocz-i, másnéven Stiborziéz-i Stibor végrendeletében többek között meghagyja, hogy a Boldogasszony egyház környékén álló házat (*...domus nostra circa beatam Virginem in Buda...*) adják el, és az árán miscalapítványt hozzanak létre.

DL 88061. – K: WENZEL 1874. 147. sz. BTOE III. 1008. sz.

1432. január 24. (f. V. a. fest. Conversationis Pauli) Buda**216.**

Zsigmond király tanúsítja, hogy egyrészt (m.) Gara-i Miklós nádor, másrészt idősebb fia, Miklós, harmadrészt pedig ifjabb fia, László macsói bán úgy egyeztek meg egymással, hogy birtokaikat megosztják egymás között, kivéve Dewen, Lanser és Soploneza várakat és tartozékaikat, továbbá azokat a birtokokat, amelyek egy bizonyos registrumban vannak felsorolva, amelyek között találjuk egy részét az ún. Szerecsenháznak (*...portio in domo Zerechenhaza...*) és két házat Budán, a váralján (*...due domus in suburbio Budensi...*).

DL 12439. – K: HO VII. 407. sz. BTOE III. 1013. sz.

1432. május 8. (in fest. Apparitionis Michaelis) Buda**217.**

Mihály bakonybéli bencés apát tanúsítja, hogy Buda városának tanácsa és közössége a polgárság közé fogadva ígéretet tett arra, hogy egy házat (*...quandam domum in castro predict intra domos nobilis viri Iohannis de Peren et Francisci fratris condam reverendi patris domini Iohannis episcopi Wésprimiensis habitam...*) elad neki, ő pedig esérébe megfogadta, hogy ha megkapja az állandó szálláshelyet, minden a városi közösséget és a polgárokat illető kedvező vagy kedvezőtlen ügyet a

polgárokkal együtt visel el és vállal magára *l. ...omnia et singula prospera item et adversa ipsos et ipsorum communitatem tangentia cum ipsis... tolerare ac supportare ... promittimus...*), valamint a várost a királyi udvarnál támogatni fogja.

Pannoniálm Főapátság lt., Konventi lt., Capsarium nr. 923., 51 B3 (DF 207739). – K: PRT VIII. 186. sz; BTOE III. 1018. sz.

1432. június 2. (f. II. p. fest. Ascensionis Domini)

218.

Buda város tanácsa előtt (p.) Lewchouia-i Zacharias Cromnawer budai polgár eladja házát a váralján, a Duna mellett (*...quandam domum suam in suburbio castris predicti penes Danubium in vicinitate domorum Nicolai de Pakus et alterius Nicolai sutoris concivium nostrorum situatam et habitam...*) (rel.) Péter szenttrinitási bencés apátnak 70 forintért.

DL 12461. – K: BTOE III. 1021. sz.

1433. január 15. (III. d. XII. Jan.) Buda

219.

Bálint budai olvasókanonok, (r.) György esztergomi érsek kiküldött bírja szállásán (*...Bude in domo habitationis nostre...*) ítélkezik.

DL 12483. – K: BTOE III. 1030. sz.

1433. március 14. Pécs

220.

János zágrábi püspök, birodalmi és királyi főkancellár végrendeletében többek között minden budai házát és palotáját (?) (*...omnes domos suas et palatia Budae habita...*) az öt követő zágrábi püspökökre hagyja azzal a feltétellel, hogy évente 20 forintot fizessenek járadékként a káptalannak, amelyen három misét mondjanak.

Zágrábi k. lt. Prot. 860. sz. – K: KERCHLICH 1770. 165; FARJAIT 1775. 467; MCZ II. 72; BTOE III. 1029. sz; MHIEZ VI. 370. sz.

1433.

221.

Buda város oklevele szerint György pálos generális vikárius a sajóládi pálos kolostor házát (*...eandem domum in vico Omnium sanctorum, cui a parte meridiei domus fratrum minorum de Seghewsd ab aquilone vicus strictus ac domus prepositi de Zambok [vicinantur]...*) átadta évi 8 forint járadékért Kaueni Mihálynak.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115, Inv. Paulinorum conv. pag. 72 (DF 286489). – K: DAP I. 218; BTOE III. 1068. sz. – R: PATÁKI 1950. 77. j, DAP II. 146.

1434. május 2. (in crast. Philippi et Iacobi)

222.

Buda város tanácsa előtt (h.) Péter esztergomi kanonok és a Szűz Mária kápolna rektora a kápolna házát a Szt. György kápolna környékén (*...quandam domum eiusdem capelle in castro predicto prope sanctum Georgium in vicinitatibus domorum reverendissimi in Christo patris ac domini domini Henrici episcopi Quinqueelesiensis et capelle prescripte sitam et habitam cum omnibus utilitatibus et pertinentiis universis a parte anteriori incipiendo usque muros civitatis ad eandem spectantibus...*) átadja (p.) Tamás császári vargának és budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy örök járadék címén évente 15 forintot fizet a kápolna rektorának, a házat karbantartja, illetve a járadék megtartása mellett eladhatja és elzálogosíthatja, valamint a délről szomszédos háztól elválasztó falnál lévő kő és fa építményeket hozzácsatolhatja (*...edificia tam lignea, quam lapidea muro ipsarum et inter domum vicinam versus meridiem habito adiungendi et annexendi omnimodam habere debeant facultatem...*).

Eszt. k. m. lt. 64-4-8 (DF 238155). – K: BTOE III. 1073. sz. – R: PATÁKI 1950. 10. j.

1435. április 6. Buda**223.**

Ágoston pesti plébános és (v.) Martialis püspök, a bázeli egyetemes zsinat bírása és küldötte, mint speciális bírák tanúkat megidéző oklevelet adnak ki a Newegh-i tizedper ügyében a Boldogasszony plébánia házában (*...in domibus habitationis plebani ecclesie beate Marie virginis predicte...*).

Átírta Sírí János fia Mihály közjegyző 1435. április 6-án: Eszt. k. m. lt. 45-2-10 (DF 237437). – K: BTOE III. 1100. sz.

1435. április 6. Buda**224.**

A Newegh-i tizedperben közjegyzői oklevél kiállításának helye: a Boldogasszony plébánia házában palotája (*...in palatio domus habitationis... seu dotis ecclesie parochialis beate Marie virginis Budensis Wesprimiensis diocesis...*).

Eszt. k. m. lt. 45-2-10 (DF 237437). – K: BTOE III. 1099. sz.

Ugyanaz a helymegjelölés a nevegyi tizedperben: 1435. április 26. – Eszt. k. m. lt. 45-2-15. BTOE III. 1105. sz.; 1435. április 27. – Eszt. k. m. lt. 45-3-8. BTOE III. 1106. sz.; 1435. május 6. – Eszt. k. m. lt. 45-3-10. BTOE III. 1108. sz.

1435. április 24. Buda**225.**

Miklós, a Szt. Gellért egyház plébánosa a Newegh-i tizedperben tanúkat megidéző oklevelet állít ki saját házában (*...in domo habitationis mee...*), *...plebanus ecclesie beati Gerardi martiris de suburbio castri Budensis...*).

Átírta Sírí-i János fia Mihály közjegyző 1435. április 26-án: Eszt. k. m. lt. 45-2-15 (DF 237442). – K: BTOE III. 1104. sz.

1435. szeptember 30. (in crast. Michaelis)**226.**

Buda város tanácsa előtt (p.) Tamás varga és Zakariás kereskedő (*mercator*), budai polgárok eladják házukat a Szt. György kápolna környékén (*...quandam domum ipsorum in castro predicto prope sanctum Georgium in vicinitatibus domorum reverendissimi in Christo patris ac domini domini Georgii archiepiscopi Strigoniensis ac reverendi in Christo patris ac domini domini Henrici episcopi Quinqueecclesiensis sitam et habitam*) (r.) György esztergomi érseknek 500 forintért.

Eszt. Prim. lt. Acta radicalia Q 62 (DF 248580). – K: KATONA 1790. 740–741 (részlet); CDH X/7. 355. sz.; BTOE III. 1133. sz. –

R: PALÁKI 1950. 10. j

1436.**227.**

Buda város oklevele szerint a szentlőrinci pálosok a Szent Kereszt és Szentlélek pálos kolostoroknak azt a házát, amelyet korábban bérbeadtak, a remeték egyetértésével átadták Konrad Oczheim budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy az említett kolostorok számára évente 8 forint járadékot fizet.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 82 (DF 286489). – K: DAP II. 411.

1437. április 3. előtt, (Buda-) Basel**228.**

A baseli egyetemes zsinat számára Zsigmond király által adott jegyzék a Buda városában található házak mennyiségéről és minőségéről a zsinat esetleges Budára helyezésének előkészítésére, amelyet az 1437. április 3-án tartott ülésen felolvastak:

A házak száma Budán, mind a várban és a falak között, mind a váralján:

A budai várban, a falak között, az első részben lévő házak:

Házak	200
Fűtött szobák ezekben a házakban	458
Kamrák	991
Boltozott helyiségek (boltok ?)	471
Pincék	233
Lovak tartására alkalmas istállók ezekben a házakban	1833

A falak között, a második részben lévő házak:	
Házak	122
Fűtött szobák	221
Kamrák	425
Boltozott helyiségek	239
Pincék	127
Lovak tartására alkalmas istállók	774
A váralján lévő házak első része:	
Házak	408
Fűtött szobák	406
Kamrák	930
Boltozott helyiségek	12
Pincék	184
Lovak tartására alkalmas istállók	1786
A váralján lévő házak második része:	
Házak	237
Fűtött szobák	267
Kamrák	930
Boltozott helyiségek	20
Pincék	83
Lovak tartására alkalmas istállók	312
Összesen Budán, mind a várban, a falak között, mind a váralján:	967
Fűtött szobák összesen	1352
Kamrák összesen	3027
Boltozott helyiségek összesen	742
Pincék összesen	637
Lovak tartására alkalmas istállók összesen	4705

(„Sequitur numerus domorum Budae tam in castro et clausura murorum, quam in suburbiis existentium:

<i>Et primo, in prima parte clausurae et castro Budensi sunt domus CC</i>	200
<i>Item aestuaria seu stabae in ipsis domibus IIIcLVIII</i>	458
<i>Item camerae in eisdem IXcIIIxxXI</i>	991
<i>Item testudines IIIcLXXI</i>	471
<i>Item cellaria IIcXXXIII</i>	233
<i>Item in eisdem domibus sunt stabula pro equis locandis Mille VIIIcXXXIII</i>	1833
<i>Alia pars domorum, aestuariorum... in clausura existentium:</i>	
<i>Primo sunt domus CXXII</i>	122
<i>Item aestuaria CCXXI</i>	221
<i>Item camerae IIIcXXV</i>	425
<i>Item testudines IIcXXXIX</i>	239
<i>Item cellaria CXXVII</i>	127
<i>[Item stabula pro equis locandis</i>	774]

<i>Tertia pars aliarum domorum ibidem existentium in suburbiis:</i>	
<i>Primo sunt domus IIIcVIII</i>	408
<i>Item aestuaria IIIcVI</i>	406
<i>Item camerae IXcXXX</i>	930
<i>Item testudines XII</i>	12
<i>Item cellaria CLXXXIII</i>	184
<i>Item stabula pro equis Mille VIIcIIIxxVI</i>	1786
 <i>Secunda pars domorum in suburbiis existentium:</i>	
<i>Primo domus IIcXXXVII</i>	237
<i>Item aestuaria IIcLVII</i>	267
<i>Item camerae IXcXXX</i>	930
<i>Item testudines XX</i>	20
<i>Item cellaria IIIcxIII</i>	83
<i>Item stabula pro equis IIIcXII</i>	312
 <i>Summa totalis Budae tam in castro et clausura, quam in suburbiis IXcLXVII</i>	
	967
<i>Somma (!) aestuariorum MIIIcLII</i>	1352
<i>Somma (!) camerarum IIIcLXXVII</i>	3027
<i>testudinarum (!) sive voltarum VIIcXLII</i>	742
<i>Somma (!) cellariarum VIcXXXVII</i>	637
<i>Somma (!) pro equis in stabulis tam in castro et clausura quam in suburbiis IIIcMVIcV</i>	4705")

Paris, Sorbon. Ms. 1149. Nr. 179. – K: PALACKÝ 1873. 473–475; *BTOE* III. 1162. sz.

1438. január 18. Velence-Rialto 229.

Katiz nembeli Salgo-i Miklós magyar báró Giovanni Rizo velencei közjegyző előtt végrendeletet készít, amelyben megemlíti, hogy a Fric palotával szemköztü házának felét („...*medietatem unius domus in castro Budensi positum (!) ex opposito palatii Fric...*”) unokaöccsére, Losonc-i Lászlóra hagyja, mivel a ház másik fele is már az ő birtokában van; továbbá többi házait, mind a városban, mind a váralján, a Duna mellett és a hegyoldalon, mind pedig Óbudán („...*item omnes alias domos meas tam in castro Budensi, quam in suburbio penes Danubium et in latere montis et etiam in Veteri Buda existentes...*”) a Szt. Mária Magdolna plébániatemplomra hagyja misemondás fejében.

ASVenezia (Notae archiv.:) in fol. 1., Nr. 463, Protocollo, Sedia dell' Archivio 179/III, Protocollo Carta/48. (Mirese János másolata a MTA könyvtárának kéziratárában, Velence 17.) – K: *BTOE* III. 1160. sz. (részlet, téves kelezéssel: 1437. I. 18.) – R: ÖVÁRY 1890. 415. sz. (téves kelezéssel: 1437. I. 18.); KUMOROVITZ 1963. 16. j. (téves kelezéssel: 1437. I. 18.)

1438. január 22. (in fest. Vincentii) Buda 230.

Albert király megválasztása és megkoronázása óta mutatott érdemeiért (m.) Lewa-i Cheli Péter erdélyi vajdának adományozza azt a sarokházat, amely a királyi vártól a város felé, azaz a Széles utca, avagy Szt. György piac felé tartó két utca végénél helyezkedik el („...*quandam domum nostram lapideam acielem in hac civitate nostra Budensi in fine duarum platearum seu vicorum a parte castris nostri regalis versus et ad ipsam civitatem plateamque Latam seu circum sancti Georgii nuncupatam tendentium habitam et situatam...*”), és amely a néhai (m.) Bolondoch-i Stiboré volt, majd az ő magva szakadása után a királyra szállott.

Átírta Albert király 1438. március 30-án: DL. 13150. – K: *BTOE* III. 1179. sz. – R: PATAKI 1950. 8. 106. j.

1438. január 28. (IV. d. fest. Conversionis Pauli) Buda **231.**

Albert király tanúsítja, hogy megválasztása és megkoronázása óta mutatott érdemeiért (m.) Lewa-i Cheh Péter erdélyi vajdának adományozta azt a sarokházat, amely a királyi vártól a város felé, azaz a Széles utca, avagy Szt. György piac felé tartó két utca végénél helyezkedik el (*...quandam domum nostram lapideam acialem in civitate nostra Budensi in fine duarum platearum seu vicorum a parte castrī nostri regalis versus et ad ipsam civitatem plateamque Latam seu circum sancti Georgii nuncupatam tendentium habitam et situatam...*), és amely a néhai (m.) Bolondoch-i Stiboré volt, majd az ő magva szakadása után a királyra szállott; továbbá elrendelte, hogy (r.) György esztergomi érsek és (m.) Hedrehwara-i Lőrinc nádor, mint királyi emberek iktassák be Pétert a ház birtokába, akik január 25-én (in fest. Conversionis Pauli) a budai tanács és sok más polgár jelenlétében ezt ellentmondás nélkül meg is cselekedték.

DL 88130. – Átírta Albert király 1438. március 30-án: DL 13150. – K: MERENYI 1894. 377–378; BTOE III. 1180. sz.

1438. március 30. (Dom. Iudica) Buda **232.**

Albert király (m.) Lewa-i Cheh Péter kérésére privilegiális formában átírja és megerősíti saját 1438. január 22-én kelt adománylevelét, valamint 1438. január 28-án kelt iktatólevelét, amelyekben egy sarokházat, amely a királyi vártól a város felé, azaz a Széles utca, avagy Szt. György piac felé tartó két utca végénél helyezkedik el (*...quandam domum nostram lapideam acialem in civitate nostra Budensi in fine duarum platearum seu vicorum a parte castrī nostri regalis versus et ad ipsam civitatem plateamque Latam seu circum sancti Georgii nuncupatam tendentium habitam et situatam...*), és amely a néhai (m.) Bolondoch-i Stiboré volt, majd az ő magva szakadása után a királyra szállott, Péternek adományozott.

DL 13150. – K: BTOE III. 1190. sz. – R: PATÁKI 1950. 8., 106. j.

1439. június 23. (f. III. a. fest. Nativitatis Iohannis Baptiste) **233.**

A budai káptalan előtt a néha Capy-i András deák fia János a maga, illetve anyja, (n.) Anna, felesége, (n.) Erzsébet és fiai, István és András nevében eltiltja Albert királyt és Erzsébet királynét, hogy cladják, vagy elzalogosítsák azt a két házat a Szombathelyen (*...a donatione et collatione quarundam duarum domorum in civitate Budensi in loco Sabbati in vicinitatibus domorum relicte quondam Iohannis filii Thome ab una et animarum parte ab altera habitarum...*), amelyben most Jákob és Ferenc zsidók laknak. Jákobot és Ferencet pedig eltiltja, hogy a házat birtokba, vagy használatba vegyék.

DL 64344. – K: MZSO VI/1. 95. sz. BTOE III. 1225. sz. – R: PATÁKI 1950. 66. j.

1439. június 24. (in fest. Nativitatis Iohannis Baptiste) **234.**

Albert király szolgálataik jutalmául a néhai Rozgon-i János tárnokmester fiainak, (e.) Lőrincnek, Jánosnak, Rajnáldnak és Osvátnak adományoz egy sarokházat közvetlenül a királyi palota környékén, a Frycz palotájával szemben (*...quandam domum lapideam acialem proprius circa castrum nostrum Budense ex opposito domus Fryczpalothaya appellate in civitate nostra Budensi sitam et habitam...*).

DL 13406. – K: BTOE III. 1226. sz. – R: PATÁKI 1950. 103. j.

1440. március 9. (f. IV. p. Dom. Letare) **235.**

A budai káptalan hiteles embereit küldi ki egy budai házban (*...ad civitatem Bude et per consequens domum, in qua idem Iohannes decumbisset(!) accessissent...*) betegen fekvő (e.) Olnod-i Zudar Jánoshoz, aki bizonyos birtokait kívánja elzalogosítani a néhai Rozgon-i János fiainak, (e.) Jánosnak és Lőrincnek 4000 forintért.

DL 13531. – Közöletlen.

1440. március 12. (in fest. Gregorii) Komárom 236.

Erzsébet királyné előtt a néhai Kapy-i András fia (e.) János elpanaszolja, hogy a néhai Zsigmond király két házát a Zsidó utcában, a Szombathelyen (*.....quasdam duas domos suas in civitate nostra Budensi in vico Iudeorum, loco scilicet Sabbati...*), amely egykor néhai Jakab deák esztergomi várnagyé volt, de most zsidók lakják, jogtalanul és minden fizetség nélkül elvette Jánostól és az említett zsidóknak adományozta: a királyné utasítja (m.) Hedrehwara-i Lőrinc nádort és a zsidók bíróját, hogy idézze maga elé Jánost és a zsidókat, és ha azok nem lennének megelégedve ítéletével, akkor az egész peranyagot leírva terjessze a királyné elé.

DL 56776. – Közöletlen.

1440. március 17. (f. V. a. Dom. Ramispalamarum) Buda 237.

Bethlend-i Gergely és Scetthkuth-i László budai alvárnagyok és a zsidók albírái (m.) Hedrehwara-i Lőrinc nádor, zsidóbíró személyében eljárva elhalasztják Szt. György oktavájára (1440. május 1.) azt a pert, amely a királyné parancsára a Zsidó utcában, a Szombatkapu felé elhelyezkedő két ház (*.....quarundam duarum domorum in platea Iudeorum Budensium versus portam Zombathkapw habitarum...*) miatt (e.) Capi-i János, valamint a mondott házakban lakó Márton (*Marton*), Áron és más budai zsidók között folyt, mivel Márton és Áron nem tudtak a tárgyalásra felkészülni és új határidő kijelölését kérték.

DL 64349. – K: MZSO V/1. 98. sz. – R: PATAKI 1950. 66. j.

1440. július 27. (f. IV. p. fest. Iacobi) Buda 238.

I. Ulászló király hűséges szolgálatai jutalmául a néhai Gerse-i Pethew fia János fiainak, (e.) Lászlónak és Pethew-nek adományoz egy házat a két Szt. György utca közötti házak között a posztóárusító boltok felső végén (*.....quandam(!) domum lapideam in hac civitate nostra Budensi inter domos, in medio duorum vicorum, vtriusque scilicet S. Georgii habitas, in superiore fine boltarum vbi panni vendi censuerint, existentem, a latere aquilonari domum, seu fundum curiae, magistri Meel, civis Budensis, immediate habentem...*), amely Wolfgang budai polgár tulajdona volt, de ő Farkas László budai bíróval együtt Ulászló király ellenébe idegen fegyvereseket hozott be az országba, és ezért hűtlenné vált, javai pedig a királyra szálltak.

Közlésből ismert. – K: KATONA 1790b, 102–104. (Comides kéziratból)

1440. július 30. (Dom. p. fest. Iacobi) Buda 239.

I. Ulászló király hűsége jutalmául a néhai Nana-i Kompolt János fia (m.) Pál királyi pohárnokmesterek adományozza az Erzsébet királyné pártján hűtlenné lett Farkas László budai polgár két házát a Német utcában: az egyiket a keleti oldalon (*.....quandam domum lapideam in hac nostra civitate Budensi in platea Teutonicorum a parte orientali existentem a latere aquilonari domum provide domine consortis Wyhelmi civis Budensis a latere vero meridionali domum discreti Adam sacerdotis immediate habentem...*), a másikat pedig a nyugati oldalon (*.....item aliam domum lapideam similiter in platea Teutonicorum a parte occidentali habitam, cui ex aquilonari parte domus Korlath iudicis et a meridionali fundusciriet(!) Hernic(!) Mynyh immediate vicinantur...*).

DL 13564. – R: PATAKI 1950. 82. j.

1440. október 28. (in fest. Simonis et Jude) Buda 240.

I. Ulászló király a megválasztása és megkoronázása érdekében kifejtett erőfeszítésükért és hűségükért a hűtlenné vált György szerb despota nagy házát az Olasz utcában (*.....quandam domum magnam lapideam in hac civitate nostra Budensi in vico Italicorum a parte orientali habitam a latere septentrionali*

seu superiori scilicet parte fori Sabbati domum seu fundum curie Ladislai de Scepus a meridionali vero domum Wolfgangi civis Budensis immediate habentem, que illustris Georgii despote Rascie prefuisse...

Hátoldalon későbbi kéz feljegyzése: „*Donatio super quadam domo lapidea Bude in platea Italicali habita, que nunc apud(?) episcopum Agriensem habetur A. 1440*” (r.) Rozgonyi Simon egri püspöknek, főkancellárnak és testvéreinek, István és György pozsonyi ispánoknak adományozza.

DL 13588.A. - R: PATÁKI 1950. 50. j.

1440.

241.

Buda város oklevele szerint Márton pálos általános vikárius bérbeadta a veresmarti pálosok házát a Szt. János utcában (*...quandam domum fratrum in platea S. Iohannis Budensi existentem...*).

ELTE Egyetemi Könyvtár. Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 50 (DL 286489). - K: DAP III. 213. - R: PATÁKI 1950. 104. j.

1441. január 3. (f. III. p. fest. Circumcisionis Domini) Buda

242.

I. Ulászló király és az országtanács előtt (pr. c.) Kopach-i Dénes budai bíró és a város magyar és német közösségéből választott esküdtek a város minden polgára nevében elmondják, hogy a város két közössége között már több éve tartó veszekedés és egyenetlenség keletkezett, amelyet Izsébet királyné akaratából a főpapok és bárók, valamint más lovagok és előkelők rendezni kívántak: ennek keretében véget akartak vetni annak a vitának és gyűlölködésnek is, amely egyrészt a Szt. Mária Magdolna plébánia és a Szt. Péter mártír plébánia, másrészt a Boldogasszony plébánia között folyt, mivel (mg.) Ferenc kánonjogi doktor, a Boldogasszony egyház egykori plébánosa egyházához csatolta a másik két plébániát: ezért először a néhai Zsigmond király előtt per kezdődött, majd halála után a néhai Albert király előtt folytatódott, és utána az esztergomi érsek és annak helynöke előtt tanúk állításáig jutott, de nem fejeződött be: azonban, hogy az istentisztelet hiányt ne szenvedjen és a város szokásai és szabadsága épségben maradjanak, a város összes polgárának, mind a magyarok, mind a németek közösségéből származóknak közös akaratából a bíró és a tanács eldöntötte a vitás kérdéseket a plébániák plébánosainak jelenlétében megeskerve őket, hogy az általuk hozott rendelkezéseket megtartják; és így a bíró és a tanács a plébániák pontos határvonalait kijelölte elválasztva egymástól a plébániák területeit: miszerint a Szt. Mária Magdolna plébánia területe egy kis utcánál kezdődik, amelynek egyik oldalán, a Boldogasszony templom felől a pénzverő ház áll, másik oldalán pedig, a domonkos kolostor felől a lövöldi karta-hauziak háza, ettől a Szombat kapu felé esik a plébánia területe: innen ugyanazon az úton az Olasz utcához Olasz Angelo háza mellett, azt magába foglalva tart a határvonal a Pakos-i nemesek házáig az Olasz utcában, amely Angelo házával szemben van, majd a Pakos-i nemesek házától a Mindenszentek kápolnáig és a kápolna kapuján keresztül a Palocz-iak (?) házáig, és ettől a Szombat kapu felé terül el a Szt. Mária Magdolna plébánia területe, a város többi része pedig a Boldogasszony plébániához tartozik, (*...primo inter ipsos duas ecclesias scilicet beate Marie virginis et sancte Marie Magdalene in predicta civitate Budensi, [...]os ipsius civitatis a quadam via inter domum cusionis monetarum a parte ecclesie beate Marie [virginis] adiacentem ab una et m[...] domum fratrum ordinis Cartusiensis claustrum de Leweld iuxta claustrum sancti Nicolai confessoris [sitam] ab altera partibus habita versus portam Sabbati inclusive, et inde in eadem [via] [...] [vicus] Italicorum penes domum Angellonis Italici similiter inclusive ad domum nobilium de Pakos in ipso vico Italicorum [ex opposito] ipsius domus prefati Angellonis Italici existentem et situatam ab ipsaque domo [eorundem] [nobilium] de Pakos directe ad capellam in honore Omnium sanctorum fundatam, et per portam ipsius capelle ad domum dominorum de Pa[locz ?] [infra] ipsam capellam existentem eundo similiter inclusive usque ad predictam portam [Sabbati] [ecclesie] sancte Marie Magdalene deberet pertinere aliis omnibus partibus eiusdem civitatis dicte ecclesie beate Marie virginis remanere.*): a váralján pedig kilépve a Szombat kapun és átkelve a város árkan a Régi királyi házig tart a határ egészen egy útig, amely a Régi királyi ház és a néhai Frank

vajda háza között jön ki a városból és a Szt. Péter egyházhoz tart, innen [...] lelépdelve Konrád polgár majorságától, amely a Régi királyi ház alatt van és a vele szemben lévő majorságoktól, amelyek a Szt. Mária Magdolna plébánia területére esnek, egy kőlépesőhöz tart a Krisztus Teste kápolna mellett, amely a határvonaltól jobbra, már a Szt. Péter mártír plébánia területén van, továbbhaladva a lépesőkön a kármelita kolostor felé egészen Szt. Lázár egyházáig balra terül el a Szt. Mária Magdolna plébánia területe („...exeundo vero ipsam portam Sabbati et per fossatum dicte civitatis versus ad [quendam] [antiquam] curiam regiam usque ad quendam viam de ipsa civitate nostra inter eandem antiquam domum regiam et domum condam Frank wayvode versus predictam ecclesiam sancti Petri martiris tendentem, eundo [...] gradientem de [...] quadam domo allodiali Conradi civis Budensis sub ipsa domo regia existente simulcum quibusdam aliis domibus ex alia parte seu in opposito eiusdem domus annotati Conradi habitis inclusive [tenendo] ad gradus lapideos [...] capella in honore Corporis Christi constructa ad dextram prefate ecclesie sancti Petri dimissa pergendo [et] ipsos gradus lapideos versus claustrium Matris misericordie [fratrum] Carmelitarum descend[endo] et [...] [le] eas in[habita]m [...] ad partem sinistram usque ad ecclesiam sancti Lazari similiter eidem ecclesie sancte Marie Magdalene nomine [sue] parochie cedere deberet...”); ezenfelül a váralján a Boldogasszony és a Szt. Péter mártír plébániák területét a következőképpen osztották meg: hogy a Takács utcában, a Régi királyi ház alatt Tosi Balázs háza a Szt. Péter mártír plébánia, vele szemben pedig Miklós háza a Boldogasszony plébánia területére esik; majd ugyanebben az utcában a Szt. István protomártír kolostor felé [...] Jakab háza a Szt. Péter mártír plébánia területére, vele szemben Komlosy háza a Boldogasszony plébánia területére esik; továbbá az Örmény utcában Vizkelety Miklós sarokháza a Szt. Péter mártír plébánia területére, vele szemben pedig Ebeni Imre háza a Boldogasszony plébánia területére esik; továbbá a Szt. István utca Cassay (?) oldalán a Szt. Péter mártír plébániához. Tót Kelemen oldalán pedig a Boldogasszony plébániához tartozik; továbbá a Duna melletti utcában Cassay Pál sarokháza a Szt. Péter mártír plébánia területére, Alhéviz felé pedig egy kis köz után Kusi Bálint háza a Boldogasszony plébánia területére esik („...preterea in suburbio prefate civitatis Budensis [...]i sew [...] beate Marie virginis et sancti [Petri] martiris ecclesiarum predictarum sic distinguerentur, quod in platea seu vico textorum quedam domus Blasii Tosi dicti sub predicta antiqua domo regia existens esset, domus fina[...] [...] predicte ecclesie [...] pertinens ad eandem ecclesiam ex [cuius] opposito domus Nicolai spectaret ad parochiam dicte ecclesie beate Marie virginis et in eadem platea versus claustrium sancti Stephani protomartiris] domus Jacobi [...] ad prefatam ecclesiam sancti Petri martiris ex opposito vero domus Komlosy ad ecclesiam beate Marie virginis, item in platea[!] Armenorum domus acialis Nicolai Vizkelety similiter [ad ecclesiam sancti] Petri [martiris] et ex opposito domus Emerici Ebeni ad ecclesiam beate Virginis, item platea vero sancti Stephani a parte Cassay [...] ad [prefatam ecclesiam] sancti Petri domus veze(?) Clementis Sclavi penes [...]um ad ecclesiam beate virginis, item domus acialis in platea penes Danubium scilicet Pauli dicti Cassay ad ecclesiam sancti Petri versus [...] inferiores Calidas aquas domus [inter] [...]mediat vicus parvus q[...] [domus] Valentini Kusi ad ecclesiam [beate] Virginis pertinere...”); az egyesség ellenére János, a Boldogasszony egyház plébánosa elhallgatva az igazságot, és adott hite ellenére oklevelet eszközölt ki a királytól, hogy ne kelljen engedelmeskednie a rendelkezéseknek és plébániáját ugyanabban az állapotban bírhasa, mint elődje, Ferenc plébános, aki a két másik egyháznak a határait nem tartotta régóta hozzájuk tartozóknak, és ezért plébánosi jogokat gyakorolt felettük jövedelmeiket is behajtva; mindez a bíró és a tanács jogainak és döntésének nagy sérelmét jelentették, ezért a városi tanács kérte a királyt, hogy erősítse meg korábbi döntésüket; a király pedig nem akarván sem a város, sem az említett egyházak jogait esorbitani megerősítette a tanács döntését, és megparancsolta János plébánosnak, hogy a másik két plébániát ne kényszerítse engedelmességre, a tanácsnak pedig meghagyta, hogy a két plébániát jogaiban védelmezze.

Átírta Hety-i Benedek közjegyző 1441. augusztus 16-án: Eszt. Prim. It. Arch. Eccl. Vetus U. 46 (erosen sérült) (DF 249009). 18. századi másolata: DL 107530. – Közöletlen.

1441. augusztus 16. (XVII. Kal. Septembris) Buda**243.**

Hety-i Benedek közjegyző írásba foglalja, hogy a tanácsházán (*.....sub domo consilii...*) öclötte, (mg.) Bereck (ó)budai kanonok, és a város tanácsa előtt (h. d.) Thar-i László, a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa, valamint Pál, a váralji Szt. Péter mártír egyház plébánosa tiltakozást jelentettek be, bemutatván és nyilvánosan felolvastva I. Ulászló király 1441. január 3-án, Budán kelt oklevelét, amely a két említett plébánia, valamint a Boldogasszony egyház közötti határokat jelölte ki, és kérték a közjegyzőt, hogy a király oklevelét foglalja közjegyzői oklevélbe: miután ez megtörtént László és Pál plébános a tanúk jelenlétében tiltakoztak, mivel (h.) Thornalya-i János, a Boldogasszony egyház plébánosa a királyi oklevelet semmibe veszi, a rendelkezéseket nem tartja be és a két plébánia területén plébánosi jogokat gyakorol, szentségeket szolgáltat ki és beszedi a jövedelmeket, mintegy 100 forint kárt okozva, a két plébános tiltakozását pedig figyelmen kívül hagyja; ezért a két plébános ellentmondanak annak, hogy János magát plébániájukba beiktassa és eltilják őt a foglalástól.

Eszt. Prim. I. Arch. Eccl. Vetus U. 46. (erősen sérült) (DF 249009). 18. századi másolata: DL 107530. – Közöletlen.

1442. május 27. (Dom. p. fest. Penthecostes) Buda**244.**

Hedrehwara-i Lőrinc nádor előtt a Nyulak szigetén lakó Gallyas Tamás, a nyulakszigeti domonkos apácák ügyvédje az apácák nevében tiltakozik, mivel az elmúlt évben Bornenya (!) Péter akkori budai bíró, Vir (!) János, Sebestyén fia Pál, Botra Kelemen, Pasca Tamás, Petefy Demeter, Fodor Mihály, Debrecser Miklós, Chisar Tamás, Takach Pál, Bak Bereck, Mátyás deák, Pathy Antal, Pathy Péter, Demeter özvegye, Zekeres András, Sydo Ambrus, Jakab molnár, Varga Gergely, Kezy Lőrinc, Pinther Máté, Many (!) János, Zenaaros Bálint, továbbá a váralján, a Szt. Péter templom környékén (*.....de suburbio castris Budensis circa sanctum Petrum commorantes...*): a széki apátság házában lakó (*.....in domo abbatis Zeky commorans...*) Kövér (*pinguis*) János, a Szt. János kolostor házában lakó (*.....in domo fratrum de sancto Iohanne commorans...*) Esztergomi (*Strigoniensis*) Miklós és a Mihály házában lakó (*.....in domo Michaelis commorans...*) bizonyos molnár, valamint a felhévizi Fodor Máté, Bwdy György, Wassany György és Pinther Egyed az apácáknak azt a kőből és fából épült házat, amely a Dunánál, a város fala és azon kapuja mellett van, amelyen át Felhévízre lehet menni (*.....quoddam fundum curie ipsarum dominarum de lapidibus et lignis edificatum penes portam seu murum iuxta Danubium, per quam de dicto sancto Petro iretur ad dictas Aquas superiores...*) elpusztították és a ház fából készült felső részét elhordták (*.....devastassent edificiaque de lignis facta in superficie eiusdem domus existentia omnino deportassent...*) az apácák nagy kárára. Hátoldalán: *„fel heu vizi haznak puztitarol valo tudoman”*.

DL 13678. – Közöletlen.

1442.**245.**

Buda város oklevele szerint (rel.) Erzsébet apáca, Donozlo-i Demeter özvegye a veresmarti pálosoknak adományozott egy házat a ferences kolostor környékén (*.....quandam domum Bwde prope monasterium ad honorem sancti Iohannis evangeliste fundatum existentem...*).

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 50 (DF 286489). – K: DAP III, 213. – R: PATAKI 1950. 104. j.

1443. június 1. Veszprém**246.**

(r.) Mátyás veszprémi püspök (v.) Bodo Miklós bácsi préposttal és Bodo Gergellyel kötött egyezségében szerepel többek között a püspök birtoka, az Esztergom megyei Gyermely, amely a veszprémi püspök budai szállásának az ellátását biztosítja (*.....pro sustentatione mense et residentie suarum Budensium...*).

Veszpr. pk. lt. Litt. adiunctae 12 (DF 200452). – Közöletlen.

1444. március 16. (f. II. p. Dom. Oculi) Buda **247.**

Hederhwar-i Lőrinc nádor előtt az örményesi pálos kolostor szerzetesei tiltakoznak az ellen, hogy I. Ulászló király házukat a Szt. Miklós utcában azzal a házzal szemben, amelyben Szt. Pál testét őrzik („...*quandam domum... in hac civitate Budensi in platea sancti Nicolai ex opposito domus, in qua corpus sancti Pauli conservatur, habitam...*”), királyi jogon eladományozta (mg.) Zemlen-i Gábornak, és a királyt a ház és bármely más budai házuk eladományozásától. Gábort pedig és bárki mást a ház birtoklásától vagy elidegenítésétől eltiltanak.

Átírta Prohoniczi Mátyás közjegyző 1444. október 24-én: DL 8836. – R: PATAKI 1950. 37. j.

1444. április 24. (in fest. Georgii) Buda **248.**

I. Ulászló király értesíti Buda városát, hogy (mg.) Zemlyen-i Gábor egy házat a pálosok házával szemben („...*quandam domum in hac civitate nostra ex opposito domus fratrum heremitarum de sancto Paulo habitam...*”) azon a címen, hogy az a királyra szállt, magának adományul kért, azonban időközben a bemutatott oklevelekből kiderült, hogy a ház a Kanizsaiak tulajdona, amelyből bizonyos jövedelem illeti meg a pálosokat: ezért saját adományozását semmisnek jelenti ki, és utasítja a várost, hogy iktassa újból be a ház birtokába a Kanizsaiakat, illetve a pálosokat.

Átírta Prohoniczi Mátyás közjegyző 1444. október 24-én: DL 8836. – Közöletlen.

1444. október 24. Buda **249.**

Prohonicz-i Péter fia Mátyás közjegyző (v. d.) Imre örményesi pálos vikárius kérésére átírja Buda város 1390. február 27-én, 1392. december 14-én, 1398. március 17-én, 1398. szeptember 13-án Budán, valamint Hederhwar-i Lőrinc nádor 1444. március 16-án Budán és I. Ulászló király 1444. április 24-én Budán kelt okleveleit.

DL 8836. – R: PATAKI 1950. 27. 37. j.

1444. november 30. (in fest. Andree) **250.**

A zalavári beneés monostor konventje előtt (r.) Bálint örményesi pálos szerzetes, az örményesi kolostor valamennyi szerzetese nevében tiltakozik az ellen, hogy László pálos szerzetes az örményesi kolostor házát a Szt. György kápolna környékén („...*quendam fundumcurie(!) monasterii ipsorum in honorem beate Marie virginis in predicta(?) Wrmenyas fundate(!) in civitate Budensi prope ecclesiam sancti Georgii martiris in vicinitate fundorum curiarum Michaelis Nodler et Erhardi Longh existentem et habitum...*”) bejegyzésük nélkül átadta Péter szabónak évente fizetendő 6 forint járadékért, és most Péter a házban lakik: Bálint eltiltja Lászlót vagy bárki mást a ház elidegenítésétől, Pétert és feleségét pedig a ház elfoglalásától.

DL 13821. – R: PATAKI 1950. 7. j.

1445. **251.**

Buda város oklevele szerint (m.) Apollónia szintén a veresmarti pálosoknak adományozta azt a három házat (három szobányi házrészt?) („...*illas tres domos Budenses...*”), amelyet testvére, Margit óbudai klarissza apáca a pálosoknak adományozott.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115, Inv. Paclinarum, conv. pag. 50 (DF 286489). – K: DAP III. 213.

1446. március 26. (in crast. Annuntiationis Marie) Buda **252.**

Rozgon-i György országbíró az esztergomi Szt. Kereszt oltár és Szt. István protomártír káptalan házát az Olasz utcában („...*fundum curie in civitate Budensi, in vico Italicorum...*”) és majorságát a Szent Lőrinc pálos kolostor hegyének lábánál („...*et allodium dominorum archiepiscopalis plebani altaris*”)

sancti Crucis summe ecclesie beati Adalberti martiris, necnon honorabilium virorum dominorum canonicorum beati Stephani prothomartiris ecclesiarum Strigoniensium in et sub pede montis ecclesie sancti Laurentii martiris heremitarum sancti Pauli prime(!) heremite prope civitatem Budensem existentis habitast(!)...”) visszaadatja, mivel korábban I. Ulászló király Bykche-i Péter pozsonyi vámagynak tévesen adományozta el.

Észt. k. m. lt. 53-2-7 (DF 238058). – R: PATAKI 1950. 51. j.

1446. augusztus 10. (in fest. Laurentii)

253.

Buda város tanácsa előtt Benedek szűcs és Örmény István deák, a Keresztelő Szt. János kolostor (*...cenobii seu claustris beati Iohannis baptiste in promontorio Budensi prope castrum fundati...*) rektorai, avagy gondnokai a kolostor házát (*...quandam domum eiusdem claustris in medio nostri in vicinitate domus Nicolai Korpner pelificis(!) et cuiusdam domus plebanatus ecclesie beate Marie virginis parochialis sitam et habitam...*) eladják Ilonának, a néhai Grasso özvegyének 140 forintért.

DI. 93040. – R: PATAKI 1950. 34. j.

1446. szeptember 28. (f. IV. a. fest. Michaelis)

254.

Buda városa jelenti (m. p.) Hwnyad-i János kormányzónak, hogy a város előtt (v.) Imre örményesi pálos vikárius a maga és a kolostor nevében elpanaszolta, hogy házukat a Mindszent utcában (*...quandam domum in platea Omnium sanctorum in vicinitate domus Michaelis Nodler et Erhardi longi concivium nostrorum sitam et habitam...*) évi 6 forint járadék fizetésének, valamint a ház karbantartásának kötelezettsége fejében átadták Péter szabónak, budai lakosnak; ezután a tanács maga elé idézte Pétert, aki a panaszra azt felelte, hogy a házban igen sok szemét maradt (*...licet quamvis multe immundicie seu scopes et fumes in eadem domo remisisse fuissent...*), amelyet ő saját költségén elvitetett, ezenkívül zsindelyt, gerendákat és szögeket vásárolt, mintegy 200 forint értékben (*...silindria, tignus(!), claviculi ferrei, ferrei tam silindriorum, quam tignum(!) pro aclavatione pertinentes...*); a tanács ezután kiküldött a házhoz két esküdtet, akik visszatértük után elmondták, hogy a vásárolt anyagok 26 forintot érnek; a tanács végül úgy döntött, hogy a háznak az örményesi kolostorra kell visszaszállnia, de Péter a házban maradhat Szt. György napjáig (1447. április. 24) méltányosságból, amiért a házból a szemetet elhordatta, a határidőig Péternek másik alkalmas szállást kell keresnie, a vásárolt anyagokat pedig, ugyanazért az árért, amelyen vásárolta, el kell adnia a pálosoknak; Péter nem egyezett bele az ítéletbe és (m.) Hederhwar-i Lőrinc nádorhoz fellebbezett.

DI. 13972. – R: DAP II. 147.

1447. február 10. (in fest. Scolastice) Óbuda

255.

Hwnyad-i János kormányzó (e.) Somy-i János panaszára, miszerint (e.) Cyby-i (Chybi) István és Somygy Imre a Boldogasszony-plébániatemplom oldalához épített Szt. László kápolna (*...receptoratu capelle sancti Ladislai regis ad latus ecclesie parochialis beate Marie virginis in civitate Budensi habite constructe...*) kegyúri jogát tőle elfoglalták, mivel a legutóbb Pesten tartott országgyűlés úgy intézkedett, hogy az utóbbi évek zavaraiiban elfoglalt birtokokat vissza kell szolgáltatni; utasítja a budai káptalant, hogy küldje ki hiteles emberét, aki a kormányzó hiteles emberével, Elekely Andrással vagy Pechor Andrással vagy Myslen-i Mihállyal együtt hallgasson meg tanúkat a Boldogasszony-templom papsága és a plébánia polgársága közül, igaz-e Somy-i János állítása; ha az állítás igaznak bizonyul iktassa be újra Jánost a kápolna kegyúri jogába és vizsgálatának, valamint a beiktatásnak az eredményét jelentse az országbírónak Szt. György oktavájáig (május 1.).

Átírta a buda: káptalan 1447. február 19-én. DI. 14054. – Közöletlen.

1447. február 19. (VIII. d. Dom. a. fest. Valentini)**256.**

A budai káptalan jelenti Hwnyad-i János kormányzónak, hogy parancsára február 12-én (Dom. a. fest. Valentini) a kormányzó hiteles emberével, Elekehy Andrással együtt kiküldte hiteles emberét. (h.) Mátyás éneklőkanonokot, hogy a Szt. László kápolna („...*capellam sancti Ladislai regis...*”) előtt tanúkat hallgassanak ki a Boldogasszony egyház papsága és a plébánia polgárai közül, vajon (e.) Chybi-i István, és Somogy Imre elfoglalták-e az utóbbi évek zavaraiiban a kápolna kegyúri jogát; az első tanú, Papa-i István a Boldogasszony-plébánia káplánja elmondta, hogy tudomása szerint a néhai tárnokmester, mint a kápolna kegyura a néhai Kechkes Lászlót megvédte a rektorságban; Pesth-i Benedek a Boldogasszony-plébánia káplánja elmondta, hogy úgy halotta, hogy a kápolnát a néhai Viluengh alapította és a kegyúri jog őt illette meg; Adorján a Boldogasszony-plébánia káplánja elmondta, hogy a kápolnát a néhai Wiluengh alapította és a kegyúri jogokat gyakorolta; Tamás logodi bíró elmondta, hogy tudomása szerint a kápolnát Somy János őse alapította, a kegyúri jog örökség címén őt illeti; Kwn János, Pesth-i Miklós, Jog Kelemen, Kwn Albert, Pesthy István, Hompor György, Barnabás, Nagy (*magnus*) Demeter és Kelemen fia János logodi polgárok (*hospites*) ugyanazt állították, mint Logod-i Tamás, hozzátéve, hogy tudomásuk szerint Chybi István és Somogy Imre az utóbbi évek zavaraiiban foglalták el a kegyúri jogot, és a rektorságot jogtalanul választottuknak adták; Zekel Antal budai esküdt ugyanazt állította, mint Logod-i Tamás hozzátéve, hogy tudomása szerint, amikor a néhai Cherdy-i Imre, a kápolna rektora a rektorságot át akarta adni András királyi kancellárnak, Somy János testvére a maga és János nevében ezt megtiltotta Cherdy Imrénnek, mivel a rektorság adományozása örökség jogán őket illeti meg; István ablakgyártó (*vitripar*) és Mod Mihály deák, budai polgárok a Szombatpiacról („...*cives dicti civitatis Budensis de foro Sabbati...*”) ugyanazt állították, mint Zekel Antal; a kiküldött hiteles emberek megismervén az igazságot, miszerint a kápolna kegyúri joga Somy Jánost illeti meg, Istvánt és Imrét kizárták a kegyúri jogokból, és abba Jánost újra beiktatták.

DL 14054. – Közöletlen.

1447. április 2. (II. d. Sab. a. Dom. Ramispalmarum) Buda**257.**

Peren-i János tárnokmester előtt, a tárnoki ítélőszék 1447. április 1-én (Sab. a. Dom. Ramispalmarum) tartott ülésén megjelentek egyrészt (rel.) János és Antal pálos remeték a Buda feletti Szt. Lőrinc kolostorból az általános perjel és az egész rend nevében, másrészt Péter szabó, budai polgár, és elmondták, hogy egy házat a Mindszent utcában („...*super quadam domo ipsorum heremitarum in platea Omnium-sanctorum!*) in vicinitate domus Michaelis Nodlar et Erhardi longi habitam!...”) pereltek Buda városa, majd a nádor és a kormányzó előtt, ám végül Buda város tanácsa előtt úgy egyeztek meg, hogy a pálosok átadják Péternek a házat azzal a feltétellel, hogy a Buda város oklevelében meghatározott járadékot köteles fizetni, továbbá két éven belül a ház elülső részét cseréppel, a hátsó részét pedig zsindegyel helyreállítja („...*medietatem dicte domus videlicet anteriorem partem cum lateribus, aliam necnon medietatem partem videlicet posteriorem cum cilyndriis... reformare et reedificare...*”), a házat pedig jó állapotban tartja.

Átírta, a kapornaki konvent 1453. december 27-én; DL 14074. – R: PATAKI 1950. 7. j: DAP II. 148.

1447. június 9. (II. d. fest. Corporis Christi)**258.**

A zalavári konvent előtt (rel.) Ermenes-i Benedek örményesi pálos remete az egész rend nevében tiltakozik az ellen, hogy László remete a rend egyetértése nélkül átadta a házukat a Mindszent utcában („...*quandam domum prefati claustris de Ermenes... Bude in platea Omnium sanctorum inter domos et vicinitate Michaelis Nodlar et Erhardi longi civium Budensium sitam et habitam...*”) Péter szabónak, és megtiltja a rend általános perjelének, vagy bármelyik szerzetesnek, hogy a kolostor házat bárkinek elidegenítsék. Péternek és bárki másnak pedig, hogy a házat elfoglalja és jogtalanul birtokolja.

DL 14087. – Közöletlen.

1447. június 16. (II. d. fest. Viti et Modesti) 259.

A kapornaki konvent előtt (rel.) Ermenes-i Mihály örményesi pálos remete az egész rend nevében tiltakozik az ellen, hogy László remete a rend egyetértése nélkül átadta az örményesi kolostor házát a Mindszent utcában („...*quandam domum prefati claustris de Ermenes et fratrum heremitarum claustris in eodem degentium et Deo famulantium Bude in platea Omnium sanctorum inter domos et vicinitate Michaelis Nodler et Erhardi longi civium Budensium sitam et habitam...*”) Péter szabó budai lakosnak, és megiltja a rend általános perjelének, vagy bármelyik szerzetesnek, hogy a kolostor házát bárkinek elidegenítsék, Péternek és bárki másnak pedig, hogy a házat elfoglalja és jogtalanul birtokolja.

DL 14091. – Közöletlen.

1447. november 29. (in vig. Andree) 260.

A kapornaki konvent előtt Kanysa-i Tárnok János fia (m.) Imre mint az örményesi pálos kolostor patrónusa nevében Debrecze-i Albert tiltakozik az ellen, hogy (rel.) László pálos remete a patrónus beleegyezése nélkül a kolostor házát a Mindszent utcában („...*quandam domum predicti claustris de Ermenes et fratrum heremitarum claustris in eodem degentium et Deo famulantium Bude in platea Omnium sanctorum inter domos et vicinitate domorum Michaelis Nodler et Erhardi longi civium Budensium sitam et habitam...*”), amelyet néhai őse vásárolt és a kolostor ellátására adományozott, átadta Péter szabó budai lakosnak, továbbá megiltja a rend általános perjelének, vagy bármelyik szerzetesnek, hogy a kolostor házát bárkinek elidegenítsék, Péternek és bárki másnak pedig, hogy a házat elfoglalja és jogtalanul birtokolja.

DL 14129. – R: DAP II. 148.

1448. május 14. (III. d. fest. Penthecostes) Buda 261.

János kereskedő (*mercator*), budai polgár tanúsítja, hogy (rel.) János szerzetes, a pálos rend prokurátora az örményesi kolostor vikáriusának és az egész konventnek a nevében hat évre átadta a kolostor házát a Nagy utcában („...*quandam domum eiusdem monasterii in castro Budensi in Magna platea vicinitateque Stephani apothecarii ab una parte vero ab altera Michaelis similiter apothecarii sitam et fundatam...*”) neki és feleségének, valamint fiainak azzal a feltétellel, hogy évente 24 forint járadékot fizetnek a kolostornak, továbbá még ebben az évben a ház első részén és a ház közepén lévő tornyon a tetőt cseréppel helyreállítják, azonkívül a pincelejárót beboltozzák („...*anno in presente domus anterioris turrisque in medio domus existentis tecturas cum tegulis restaurari et construere, necnon in ore cellarii testudinem edificari facere teneamur...*”), a következő években pedig a ház hátsó részén levő terem tetejét, valamint mindkét házrészén a tetőt (mindkét oldali udvari szárny?) javítják ki, a ház előtt az utcán a kövezést megújítják, valamint a pincét megnagyobbítják, hogy negyven hordó bor elférjen benne („...*sequentibus vero annis tecturam solii in posteriori parte domus existentis ac tecturas ambabus partibus restaurare et meliorare, et plateam ante domum cum lapidibus renovare, necnon cellarium antedictum augmentare locumque sufficientem quadraginta vasis vini in eadem facere teneamur...*”), ha pedig ezt elmulasztanák, akkor a kolostornak kétszeres járadékot, azaz évi 48 forintot kötelesek fizetni.

DL 14162. – R: GEREVICH 1950. 95. j; PATAKI 1950. 27. j; DAP II. 148.

1449. március 18. (f. III. a. fest. Benedicti) Buda 262.

Az ország rendjei előtt Kappy-i János a maga és fiai, István, András, János, Sándor és Frigyes nevében tiltakozik az ellen, hogy (m.) Hwnyad-i János kormányzó elidegenítette két szomszédos házukat a Szombathelyen („...*quasdam duas domos ipsorum lapideas in foro Sabbati civitatis*

Budensis sibi invicem contiguas ac in vicinitatibus domorum relicte Iohannis filii Thome ab una parte vero ab altera animarum existentes, habitas...”), amely a néhai Jakab deák, budai polgár tulajdona volt. és most zsidók lakják.

Észt. Prim. II. Acta radieaha Y 50 (DF 248849). – R: PATAKI 1950. 66. j.

1449. július 21. (XX. d. fest. Visitationis Marie) 263.

A budai káptalan jelenti a királynak, hogy (m.) Palocz-i László országbíró ítélete értelmében kiküldték hiteles emberüket idősebb Rozgon-i István fia János birtokainak átadására és beiktatására (m.) Rozgon-i János, Rajnáld és Osvát, a székelyek ispánjai számára. ahol többek között július 2-án (in fest. Visitationis Marie) átadtak egy házat is a Mindszent utcában, a Mindenszentek kápolna környékén (*...ad faciem domus in civitate Budensi in platea Omniumsanctorum(!) prope capellam eorundem Omniumsanctorum(!) ex opposito domus domini episcopi Chanadiensis habite...*”).

DL 14281. – R: PATAKI 1950. 80. j.

1449. augusztus 20. (XX. d. oct. Iacobi) 264.

A budai káptalan jelenti a királynak, hogy (m.) Palocz-i László országbíró ítélete értelmében kiküldték hiteles emberüket, (mg.) Mátyás kanonokot a királyi emberrel, Polyan-i Györggyel együtt idősebb Rozgon-i István fia János birtokainak átadására (m.) Rozgon-i János, Rajnáld és Osvát, a székelyek ispánjai számára, ahol többek között átadtak egy házat is a Mindszent utcában, a Mindenszentek kápolna környékén (*...ad faciem domus in civitate Budensi in platea Omniumsanctorum(!) prope capellam eorundem Omniumsanctorum(!) ex opposito domus domini episcopi Chanadiensis habite...*”).

Átírta 1462 június 8-án Pálóci György országbíró; DL 13830. Közöletlen.

1450 körül 265.

Emlékeztetőül szánt feljegyzésben a Pál veszprémi prépost által elkövetett jogtalanságok felsorolása között az áll, hogy a prépost a nagybőjt idején a veszprémi püspök házába behatolva (*...in domo nostra Bude habita...*”), annak akarata ellenére a zárat feltörte, és mintegy 60 forint értékű deszkát, nagy és kicsi szögeket, egyéb vasalásokat, valamint kőfaragó- és kőművesszerszámokat (*...nonnullos asseres, necnon clavulos maiores et minores, ac ferramenta alia et instrumenta lapicidarum et muratorum...*”) elvitette.

Veszp. pk. II. Litt. Mancea 28 (DF 283147). – Közöletlen.

1451. január 9. (Sab. p. fest. Epiphaniarum) 266.

A váci káptalan előtt egyrészt Therbegecz-i Mihály fia János, Kowar-i László ügyvédje, másrészt (mg.) Chitar-i Lőrinc megállapodnak, hogy azt a 36 forintot, amelyet Lőrinc Lászlónak adott, hogy házat a Mindszent utcában befedje és építse (*...pro coopertura et aliis edificiis domus eiusdem Ladislai Bude in platea Omnium sanctorum existentis et habite...*”). László Szt. György oktávájáig (május 1-ig) visszafizeti, ha pedig ezt nem tenné, akkor a ház zálog címén Lőrinc birtokába kerül addig, amíg a 36 forintot vissza nem kapja.

DL 14445. – R: PATAKI 1950. 96. j.

1451. január 31. (Dom. a. fest. Purificationis Marie) 267.

A budai káptalan előtt (d.) György, az óbudai Szt. Margit egyház plébánosa, Hydeg Benedek, Zolyom Mihály, Vamos Máté és Mayor János a királynéi Óbuda polgárai (*hospes*), és Tamás ablakgyártó (*vitripar*) budai lakos, valamint Tót (*Sclavus*) Jakabnak, Patyka Miklósnak és Jánosnak, az óbudai klarisszák bírójának (p.) feleségei tanúsították, hogy Penthek Mátyás óbudai polgár, a klarisszák bírója halottas ágyán végrendeletében többek között meghagyta, hogy végrendeleti végrehajtói. (h.) Igal-i

János kanonok, valamint Márton szücs és Tót Jakab a királynéi Óbuda polgárai szőlőit az óbudai hegyeken lévő Petermann, Nádas és Kereked dülőkben (*...quasdam vineas suas Petherman, Nadas et Kereked vocatus in montibus Veterisbudensis(!) adiacentes...*), valamint házát a budai váralján, a Krisztus Teste kápolnánál (*...item quandam domum in suburbio castris Budensis penes ecclesiam Corporis Christi habitas et existentes...*) adják el, és a vételárból 10 forintot adjanak a Szt. Margit egyház munkálataira, a fennmaradó összeget pedig adják át a klarisszáknak.

DL 14451. – Közöletlen.

1451. február 8. (f. II. a. fest. Valentini)

268.

A budai káptalan előtt megjelentek egyrészt (h.) Igal-i János kanonok, Márton szücs és Tót (*Sclavus*) Jakab, a királynéi Óbuda polgárai, a néhai óbudai Penthek Mátyás végrendeleti végrehajtói, másrészt István deák, az óbudai klarissza apácák ügyvédje, majd János mester, Márton és Jakab elmondták, hogy a végrendelet szerint az óbudai hegyeken lévő Petermann, Nádas és Kereked dülőkben lévő szőlőket (*...quasdam vineas Petherman, Nadas et Kereked in territorio montium Veterisbudensis(!) habitas...*), valamint egy házat a budai váralján, a Krisztus Teste kápolna környékén (*...ac quandam domum in suburbio Budensi prope capellam preciosi Corporis Christi existentem...*) el kellene adniuk, a vételárból 10 forintot az óbudai Szt. Margit egyház építésére kellene fordítaniuk és a fennmaradó összeget pedig át kellene adniuk az óbudai klarisszáknak, azonban a végrendeleti végrehajtók az apácáktól úgy értesültek, hogy a szőlőket, valamint egy óbudai házat, amelyben egykor maga Penthek Mátyás lakott korábban az apácáktól kapta, ezért egyházi és világi személyek tanácsát igénybe véve arra a megegyezésre jutottak, miszerint a végrendeleti végrehajtók a szőlőket és az óbudai házat, mint pénzen szerzett javakat visszadják az apácáknak, illetve a kolostornak, akik az óbudai ház átadása előtt átengedik a váraljai házat a végrendeleti végrehajtóknak, hogy eladhassák és vételárát tetszésük szerint felhasználhassák; az apácák pedig vállalták, hogy saját pénzükből kifizetnek 10 forintot a Szt. Margit egyháznak, valamint másik 10 forintot az óbudai ferences kolostornak, amelyeket Penthek Mátyás hagyományozott, továbbá minden hét hétfőjén, vagy más alkalmas napon a Szt. Mihály oltárnál a halottakért misét mondatnak.

DL 14452. – Közöletlen.

1451. március 20. (Sab. a. Dom. Reminiscere) Buda

269.

Peren-i János tárnokmester tanúsítja, hogy a néhai Peren-i Péter ispán fia (c.) János a budai Farkas zsidótól 32 forintot kapott, amelyet uzsorával együtt kellett volna visszafizetnie, de ezt eddig nem tette meg, és most vállalja, hogy a kölcsönt az uzsorával együtt megtéríti Szent Mihály oktavájáig (október 6.), azonban ha ezt nem tenné meg, akkor házát a Szombatpiacon (*...domum suam in foro Sabbati in civitate Budensi habitam in vicinitatibus domorum abbatis de Beel et magistri Clementis prothonotarii domini Ladislai de Palocz iudicis curie regie sitam et habitam...*) átadja Farkas zsidónak; a tárnokmester pedig megígéri, hogy ebben az esetben helyettesével be fogja iktatni Farkast a ház tulajdonába.

Átírta Perényi János tárnokmester 1452. szeptember 20-án: DL 70900. – K: *MZsO* V/1. 116. sz.

1451. július 20. (in fest. Elie)

270.

A kapornaki konvent előtt (rel.) János örményesi pálos szerzetes az egész rend nevében tiltakozik az ellen, hogy (rel.) László pálos szerzetes az örményesi kolostor házát a Szt. György kápolna környékén (*...quendam fundum curie monasterii ipsorum in honore beate Marie virginis in predicta Ermenes fundati in civitate Budensi prope ecclesiam sancti Georgii martiris in vicinitate fundorum curiarum Michaelis Nodler et Erhardii Lomus(!) existentem et habitum...*) beleegyezésük nélkül bérbe adta Péter szabónak évi 6 forintért, valamint a ház épületeinek és tetőzetének karbantartásáért (*...edificiis et tecturis...*), és most Péter a házban lakik, de a házbért évek óta nem fizette meg, az épületeket pedig nem tartotta karban; ezért János eltiltja Lászlót, vagy bárki mást az adományozástól, Pétert és feleségét pedig a ház elfoglalásától.

DL 14486. – R: *D:AP* II. 148.

1451. június 21. (f. II. p. fest. Viti et Modesti)**271.**

A váci káptalan előtt (r.) Vince váci püspök elmondta, hogy egykor világi cselekedetekben forgolódván a néhai Zylas-inak mondott Zágrábi Fábián, az ő hugának, (n.) Ilonának a férje halála után bizonyos ezüst-neműeket és egyéb tárgyakat, amelyek Ilonát, annak fiát, Zylasy Györgyöt, és leányát, Ágotát illeték volna, az özvegy tudtával magához vett, mivel a gyermekek még fiatalok voltak, majd pedig az ő urainak ügyében felhasználta ezeket; most azonban kárpótolni kívánja őket, és az általa, Ilona és gyermekei által közösen szerzett házakat és birtokokat megosztja Zylasy György, valamint Ilona és Ágota között; többek között Zylasy Györgynek jut egy budai ház a Szt. György egyházzal szemben (*.....quandam domum ex opposito ecclesie beati Georgii martiris in civitate Budensi in vicinitate domorum fratrum heremitarum sancti Pauli de Eörményes ab una ac relicte Joannis Kalmar dicti ab altera partibus sitam et adiacentem...*).

18. századi másolata: DL 72489. – R: BARTFAI SZABÓ 1938. 768. sz.

1452. június 30. (f. VI. a. fest. Visitationis Marie)**272.**

Albert esztergomi érseki helynök tanúsítja, hogy az óbudai klarissza apácák panaszára előtte ezideig per folyt a pálosok vitatott háza ügyében (*.....pretextu domus litigose...*) a Buda feletti pálosok ellen, most azonban a pálosok ügyvédje bemutatta (m.) Hwnyad-i János kormányzó oklevelét, amelynek utasítására a pert átteszi a kormányzó és az országtanács elé.

Átírta Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842; átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – R: BÓNIS 1997. 2732. sz.

1452. július 28. (IV. d. fest. Jacobi)**273.**

A budai káptalan előtt (rel.) Ermenes-i Benedek pálos szerzetes az egész rend nevében tiltakozik az ellen, hogy László remete a kolostor egyetértése nélkül átadta a házukat a Mindszent utcában (*.....quandam domum prefati claustris de Ermenes et fratrum heremitarum in eodem claustris degentium et Deo famulantium Bude in platea Omnium sanctorum inter domos et vicinitate Michaelis Nodler et Herhardi longi concivium Budensium sitam et habitam...*) Péter szabó, budai lakosnak, és megtiltja a rend általános perjelének vagy bármelyik szerzetesének, hogy a kolostor házat bárkinek elidegenítsék, Péternek és bárki másnak pedig, hogy a házat elfoglalja és jogtalanul birtokolja.

DL 13684. – R: PATAKI 1950. 87. j: DAP II. 147.

1452. szeptember 15. (II. d. fest. Exaltationis Crucis) Buda**274.**

Hwnyad-i János kormányzó utasítja a budai káptalant, hogy a Buda feletti pálosok (*fratrum heremitarum in claustris sancti Pauli supra Budam fundato*) panaszára, miszerint az óbudai klarissza apácák megvádolták őket házuk (*.....ratione domus eorum Bude fundate...*) miatt (r.) Dénes biboros, esztergomi érsek és helynöke előtt, holott ez nem egyházi, hanem világi ügy, amely az országtanácsra tartozik, küldje ki hiteles emberét a királyi emberrel, Kezew-i Györggyel vagy Zylagy Tamással vagy Doboz-i Tamással együtt, és idézzék meg Szt. Mihály oktavájára (október 6.) a tanács elé az apácákat.

Átírta Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842; átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – R: HAJNAL 1921. 80. sz: BÓNIS 1997. 2738. sz.

1452. szeptember 20. (III. d. f. II. p. fest. Exaltationis crucis) Buda**275.**

Peren-i János tárnokmester tanúsítja, hogy előtte a tárnoki szék szeptember 13-án (f. IV. p. fest. Nativitatis Marie) tartott bírói ülésén Farkas budai zsidó elmondta, hogy a néhai Peren-i Péter fia Jánosnak kölcsönadott 32 forintot, amely kölcsön kilene évre számított uzsorakamatokkal együtt 310 forintot tesz ki, azzal a feltétellel, hogyha János Szt. Mihály oktavájáig (X. 6.) nem fizetné vissza az összeget, akkor

házát a *Szombatpiacon* („...*ad facies prescripte domus seponominati domini Iohannis de Peren in predicto foro Sabbati in vicinitatibus domorum abbatis de Beel ac magistri Clementis condam prothonotarii prefati domini Ladislai de Palocz site et locate...*”) átadja Farkasnak; mindezt Peren-i János tárnokmester előtt vállalta, annak 1451. március 20-án kelt oklevelében; azonban János a határidőig nem fizette meg az összeget és a tárnokszék előtt sem jelent meg, ezért a tárnokmester úgy ítélte, hogy a ház Farkast illeti meg, és kiküldte helyettesét, (e.) Sempse-i Lászlót, hogy Zekel Antal és Jakab patikáros budai esküdtekkel együtt iktassák be Farkast a ház birtokába, akik visszatérve elmondták, hogy szeptember 18-án (f. II. p. fest. Exaltationis crucis) elvégezték a beiktatást.

DL 76900. – K: MZsO V/1. 121. sz. – R: PATAK 1950. 61. j.

1452. szeptember 24. (VI. d. f. III. a. fest. Mathei)

276.

A budai káptalan jelenti az országtanácsnak, hogy megkapta (m.) Hwnyad-i János kormányzó 1452. szeptember 15-én Budán kelt levelét, amelynek parancsára kiküldte hiteles emberét, (mg.) Erek-i Pál kanonokot, aki a királyi emberrel, Felkezew-i Dobozy Tamással együtt szeptember 19-én (f. III. a. fest. Mathei) eltiltotta az óbudai klarissza apácákat a per folytatásától, és megidézte őket az országtanács elé.

Átírta Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842; átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – Közöletlen.

1453. szeptember 23. (Dom. a. fest. Michaelis)

277.

A budai káptalan előtt a néhai Lewa-i Chéh Péter vajda fia (m.) László zálogba bocsátotta Tharcha-i Jánosnak és Zonda-i Tharnok Demeternek Vas megyei Felsewrahus, Zalafew, Zenthpeterfalwa, Hodos, Kircza, Kirka, Senehaza, Bayanhaza, Zathmyr, Benehaza, Zatha és Kirkamelleke nevű birtokainak a felét 1100 arany forintért, a Vas megyei Nagyrakus birtokot vámjával együtt, valamint budai házát a Szt. György kápolna előtt („...*item domum suam in civitate Budensi ante capellam sancti Georgii habitam...*”) 400 forintért azokkal a feltételekkel, hogy addig használhatják, amíg az összeget vissza nem fizeti, és ha másnak zálogosítanak el, akkor az új zálogbirtokosnak fizeti vissza az összeget, ha pedig László nem örízné meg Jánost és Demetert a zálogbirtokban, akkor az összeg kétszeresét kell visszafizetnie.

DL 14727. – R: PATAK 1950. 8. j.

1453. szeptember 23. (Dom. p. fest. Mathei) Buda

278.

Palocz-i László országbíró utasítja a budai káptalant, hogy a királyi ember mellé küldje ki hiteles emberét, akik (e.) Zagorhyda-i Tharnok Demeter és Tharcha-i János kérésére elvégzik a nevezettek birtokbaiktatását zálogbirtokaikba, egyebek mellett a Vas megyei Nagyrakus birtokba vámjával együtt, valamint egy budai házba („...*in dominium ... totalis domus in civitate Budensi existentis...*”), majd pedig tegyen jelentést a beiktatásról.

Átírta a budai káptalan 1453. október 15-én: Eszt. k. m. lt. 64-1-9 (DF 238156) – Közöletlen.

1453. október 14. (XVI. d. fest. Michaelis)

279.

A budai káptalan átírja Palocz-i László országbíró 1453. szeptember 23-án Budán kelt oklevelét, és jelenti az országbírónak, hogy kiküldte hiteles emberét, (mg.) Ardo-i Benedeket, aki a királyi emberrel együtt ellentmondás nélkül beiktatta zálogbirtokukba, egyebek között egy budai ház birtokába („...*ad facies dictarum possessionum... necnon domus in dicta civitate Budensi existentium...*”) Zagorhyda-i Tharnok Demetert és Tharcha-i Jánost.

Eszt. k. m. lt. 64-1-9 (DF 238156). – Közöletlen.

1453. október 26. (in fest. Demetrii)**280.**

A budai káptalan előtt a néhai Lewa-i Cheh Péter vajda fia (m.) László eltiltotta Zonda-i Tharnok Demetert és Tharcha-i Jánost a Vas megyei Ewrsegh kerület felének, Nagrakos birtoknak és az ugyanott található várnak, valamint a Pilis megyei budai háznak („...item domus in civitate Budensi...”) elfoglalásától.

DL 14739. – Közöletlen.

1453. december 22. (LXXVIII. d. in octavis Michaelis) Buda**281.**

V. László király esküt rendel el (r.) Gergely milkói püspök, a bakonybéli apátság kormányzója és a lövöldi kolostor között folyó perben; a per leírása során megemlítik, hogy Gergely püspök az esztergomi érsek budai szállásán („...Bude in domo hospitio domini archiepiscopi Strigoniensis...”) az arra járó András lövöldi laikus testvért és társait durva szavakkal és erőszakosan szidalmazta.

Pannonhalmi Főapátság kv. lt. Capsarium nr. 1073. : 50 D (DF 207893). – K: PRT VIII. 223. sz.

1453. december 27. (in fest. Iohannis evangeliste)**282.**

A kapornaki konvent (rel.) Mihály örményesi pálos remete kérésére az örményesi pálos kolostor számára átírja Peren-i János tárnokmester 1447. április 2-án Budán kelt oklevelét.

DL 14074. – R: PMAK: 1950. 7. j.

1454. január 11. (in crast. Pauli primi heremite)**283.**

Buda város tanácsa értesíti (m.) Peren-i János tárnokmestert arról, hogy az elmúlt évben a város bírósága előtt az örményesi pálosok bevádolták a néhai Peter Paldauff. másnéven Panchel Péter fiát, Miklóst, miszerint 3 éve a házuk („...domus inhabitationis eiusdem...”) után, amelyben Péter lakik, 12 forint járadékot fizet évente, pedig 16 forintot kellene fizetnie, és így évente 4 forint fizetését elmulasztja; evvel szemben Miklós azt válaszolta, hogy valóban köteles járadékot fizetni és ezt vállalja is, de a 16 forintból már négy éve minden évben 4 forintot megfizetett a Boldogasszony plébánia Keresztelő Szt. János oltára rektorának, amelyet a pálosok kötelesek, mint a ház után járó járadékot fizetni, és erről oklevelet mutatott be; a pálosok viszont egy másik oklevelet mutattak be, miszerint nincs semmilyen kötelezettségük a Keresztelő Szt. János oltárral szemben, majd elmondták, hogy az alperessel korábban pereskedtek, amelynek során az az ítélet születet, hogy ha az alperes Szt. Mihály napjáig (IX. 29.) nem fizeti meg az elmaradt járadékot, akkor a házat vissza kell adni a kolostornak; ezt az érvet a tanács elfogadta, és úgy határozott, hogy a házat adják vissza a kolostornak, evvel azonban Miklós nem értett egyet és a tárnoksékhez fellebezett.

Átírta Perényi János tárnokmester 1454. január 29-én: DL 14784. – R: DAP II. 148.

1454. január 13. (VIII. d. fest. Epiphaniarum Domini)**284.**

A budai káptalan előtt (e. mg.) Sary-i Péter és testvérei, Barnabás, Fábián és Gellért, továbbá Zonda-i Tarnok Demeter meg Tharcha-i János elmondták, hogy (m.) Lewa-i Cheh Péter vajda fia László fejének a megváltásáért a Fehér megyei Perek és Zenthkyral nevű birtokokat 2000 forint értékben átadta a fentnevezetteknek, később azonban ezt a bevallást kölesönösen visszavonták, miután Lewa-i Cheh Péter fia László a 2000 forintból 1800-at kifizetett nekik, a fennmaradt 200 forintért pedig ugyanazt a két birtokot zálogba adta. Továbbá Zonda-i Tarnok Demeter és Tharcha-i János bejelentették a káptalan előtt, hogy Lewa-i Cheh Péter vajda fia László a Vas megyei Ewrsegh nevű kerületben lévő Ffelsewrakos, Zalafew, Zenthpeterfalwa, Hodos, Kyreza, Kyrka, Senykhaza, Bayanhaza, Zathmer, Benchaza, Zatha és Kyrkamelleke nevű birtokainak a felét 1100 Ft-ért, valamint a szintén Vas megyei Naghrakos nevű várost, és a Budán lévő házat („...unacum domo sua Budensi...”) külön 400 forintért elzá-

logosította nekik, de mindkét összegért teljesen kielégítette őket, amiért a káptalan előtt nyugtatták őt, és a felsorolt birtokokat, illetve a Budán lévő házat visszaadták neki.

DL 14785. – Közöletlen.

1454. január 29. (VII. d. f. IV. p. fest. Anthonii) Buda **285.**

Peren-i János tárnokmester előtt a tárnokszék január 23-án (f. IV. p. fest. Anthonii) tartott ülésén egyrészt (rel. v.) Bálint pálos szerzetes, a maga és az örményesi pálos kolostor nevében, másrészt Sabasy-i Egyed, a néhai Peter Paldauff, másnéven Panchel Péter fiának Miklósnak az ügyvédje bemutatják Buda város 1454. január 9-én kelet, pert áthelyező oklevelét: a tárnokmester helybenhagyta és megerősítette a város ítéletét, és utasította (c.) Zemche-i László altárnokmestert, hogy a helyszínen zárja ki Miklóst a házból és iktassa be ugyanoda az örményesi pálosokat.

DL 14784. – Közöletlen.

1454. május 16. (II. d. fest. Sophie) Prága **286.**

V. László király előtt Nikolaus Paldaff budai polgár elpanaszolja, hogy ő és atyja egy házat (*...quandam domum in ipsa civitate nostra Budensi...*) birtokoltak, amely után évente 16 forint járadékot kellett fizetniük az örményesi pálos kolostornak, de az utóbbi három évben szegénységük miatt ezt elmulasztották, ezért a pálosok Buda város tanácsa előtt beperelték őket, és a tanács a pálosok javára döntve elvette tőlük a házat, majd a pálosokat iktatta be tulajdonába; kéri a királyt, hogy az ítélet alól mentse fel. A király tekintetbe véve, hogy a panaszos nem vétkes hanyagság miatt, hanem szegénysége miatt mulasztotta el a bérfizetést, azt a kegyet gyakorolja, hogy ha a panaszos Szt. Mihály napjáig megfizeti a 3 éve elmaradt összeget, visszakaphatja a házat a járadékfizetés kötelezettségének megtartásával, és utasítja Buda városát, hogy ha a panaszos teljesíti ezt a feltételt, iktassa újból be a házba.

DL 14833. – Közöletlen.

1454. május 31. (f. VI. p. fest. Urbani) **287.**

Buda város tanácsa előtt (n.) Farkas László budai polgár, csepeli ispán házat a Hátsó utcában (*...quandam domum suam lapideam in nostri medio in platea Posteriori in vicinitatibus domorum providorum virorum Petri dicti Rawdner et Thome Kemek(?) dicti mercatorum similiter concivium nostrorum ex ambabus partibus collateraliter adiacentium sitam ett(!) habitam...*) eladja 750 forintért (m.) Palooecz-i Jánosnak, a néhai (m.) Palooecz-i Máté fiának és feleségének, (m.) Margitnak, valamint fiainak, Imrének és Zsigmondnak.

Jászói kv. lh. lt. PP-I.-25. Fassionales pos. 64 (DF 251107). – R: PATAKI 1950. 82. j.

1454. június 27. (V. Kal. Julii) Róma **288.**

V. Miklós pápa utasítja a budai káptalant, hogy rendeljen el vizsgálatot, vegyen fel tanúvallomásokat és hozzon ítéletet, mivel az óbudai klarissza apácák bepanaszolták előtte a Buda város falain kívül épült Szt. Lőrinc monostor pálos szerzeteseit egy ház (*...super quodam domo in dicto opido(!) consistente...*) jogtalan birtoklása miatt.

DL 14848. – Átírta Buda városa 1489. december 1-én: DL 8842. átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. Közöletlen.

1454. június 30. (Dom. p. fest. Petri et Pauli) **289.**

A fehérvári káptalan előtt egyrészt Saswar-i Pál fia István deák és Saswar-i Gellért fia Sebestyén, másrészt (n.) Anna, másnéven Susko, a néhai Abran-i Somogy Lőrinc özvegye, Sebestyén leendő anyó-

sa és Erzsébet leány, Anna lánya, Sebestyén jegyese kölcsönös örökösödési szerződést kötnek, amelynek érvénye alól kivesszik budai házaikat, szőlőiket és javaikat (*...demptis et exceptis domibus in civitate Budensi, necnon vineis aut aliis bonis et rebus quibuscumque in territorio eiusdem civitatis Budensis habitis et acquirentibus...*).

Átírta V. László király 1454. október 26-án: Egri k. m. lt. 4-1-1-17 (DF 210022). – Közöletlen.

1454. október 26. (in fest. Demetrii) Prága **290.**

V. László király átírja és megerősíti a fehérvári káptalan 1454. június 30-án kelt oklevelét.

Egri k. m. lt. 4-1-1-17 (DF 210022). – Közöletlen.

1454. november 7. (f. V. a. fest. Martini) Buda **291.**

János, a budai Szt. László kápolna rektora (v.) Miklós kánonjogi doktornak, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostjának, esztergomi kanonoknak kérésére beleegyezését adja, hogy (c. v.) Simon, Wacia-i Miklós ötvös fia sarokházát a Szt. György utcában, közvetlenül a Zsidó kapunál, valamint a kapu felől hozzá esatlakozó telket, amely után évi 4 forint járadékot fizet a kápolnának (*...quandam domum suam lapideam in dicto castro in platea beati Georgii martiris directe penes portam Iudeorum in acie in contigua vicinitate domus providi viri Andree calcariatoris sitam et habitam simul cum quodam loco fundi curie ad eandem domum a parte dicte porte annexo...*), elcserélje a járadékfizetés kötelezettségének megtartásával Miklós préposttal annak Vác magyarvárosi házáért és a két ház közötti értékkülönbséget kitevő 434 forintért.

Veszpr. k. hh. lt. Instr. reg. famil. 35. in caps. sub lit. B (DF 229870). – R: PATAKI 1950. 3. j.

1455. július 14. (f. II. p. fest. Margarethe) Bécs **292.**

V. László király (v.) Miklós kánonjogi doktornak, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostjának kérésére megerősíti a budai tanács előtt létrejött birtokcserét, amelynek során Wacia-i Simon, Miklós ötvös fia sarokházát a Szt. György utcában, a Zsidó kapunál és a hozzácsatlakozó üres telket (*...pro domo eiusdem lapidea in civitate nostra Budensi in platea beati Georgii martiris penes portam Iudeorum in acie in contigua vicinitate domus Andree calcariatoris habita ac quodam loco fundicurie (!) a parte dicte porte sito eidemque domui annexo...*) Miklós prépostnak adta váci magyarvárosi házáért cserébe.

Eszt. k. m. lt. 53-3-8 (DF 238092). – R: PATAKI 1950. 3. j.

1457. március 28. (f. II. p. fest. Annuntiationis Marie) **293.**

Buda város tanácsa előtt (m.) Lindwa-i Banfi Pál királyi ajtónállómester eladományozza házát a váralján a Duna mellett (*...quandam domum suam in suburbio castris predicti penes Danubium in vicinitatibus domorum magnifici domini Ladislai de Gara regni Hungarie palatini ab una, et nobilis Michaelis Pooch dicti ab altera partibus sitam et habitam...*) (m.) Gara-i László nádornak.

DL 15153. – Közöletlen.

1457. május 9. (f. II. p. fest. Iohannis ante portam Latinam) **294.**

Buda város tanácsa előtt (v. e.) Miklós kánonjogi doktor, az esztergomi Szt. István káptalan prépostja és esztergomi kanonok átadja házát a Szt. György utcában a Zsidó kapu mellett (*...quandam domum suam lapideam in nostri medio in platea beati Georgii martiris a parte meridionali penes portam Iudeorum in vicinitate unius parvi loci fundi curie acialis iam ex novo muro circumventi ab una et domus Andree calcariatoris (!) ab altera partibus sitam et habitam...*) (c. mg.) Heinrich ügyvéd budai

polgárnak és feleségének, Katherinának azzal a feltétellel, hogy örök járadék címén évente 14 forintot fizetnek Miklós prépostnak és utódainak: a házat szabadon elidegeníthetik a járadék megtartása mellett és kötelesek azt jó karban tartani.

Észt. k. m. lt. 53-3-12 (DF 238096). – R: PATAKI 1950. 3. j.

1457. május 23. (II. d. fest. Elene)

295.

Christian Gebel és Buda-i István deák budai esküdtek előtt (v.) Miklós kánonjogi doktor, az esztergomi Szt. István káptalan prépostja és esztergomi kanonok tanúsítja, hogy miután a város előtt kiállított oklevélbe (ld. 1457. május 9.) foglalt feltételekkel eladta házat („...*quandam domum suam lapideam in nostri medio habitam...*”) (p. mg.) Heinrich Ijgyártónak, olyan megállapodást kötött vele, hogy neki, testvérének, (h.) Erzsébetnek, Nagy (*magnus*) Antal váci magyarvárosi polgár feleségének és (p.) Bornemiza Benedek váci németvárosi polgárnak helyet biztosít a házban, ha szükség van rá, illetve állandóan fenntart számukra egy boltozott szobát („...*unam holtam seu testudinem meliorem in ipsa domo existentem...*”).

Észt. k. m. lt. 53-3-10 (DF 238094). – Közöletlen.

1457. június 1. Esztergom

296.

Miklós kánonjogi doktornak, az esztergom Szt. István protomártír káptalan prépostjának, esztergomi kanonoknak és érseki helynöknek, a bázeli zsinat ügyhallgatójának sírfelirata vagy annak tervezete, amelyben megemlíti, hogy misealapítványát többek között egy házzal adományozta meg a Zsidó kapu környékén („...*una domo Budensi, ex qua exciditur domus acialis prope portam Iudeorum...*”) az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak.

Észt. k. m. lt. 25-2-8 (DF 236367). – R: PATAKI 1950. 3. j.

1457. október 3. (in pref. Francisci)

297.

Buda város tanácsa előtt (h.) Ábrahám esztergomi örkanonok és esztergomi (*de Strigonio*) Aranyas János, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai a szentistváni káptalan nevében, a káptalan házat a Szt. György utcában („...*quandam domum lapideam dicte ecclesie ipsorum sancti Stephani prothomartiris in nostri medio in platea beati Georgi(!) martiris a parte Danubii in contigua vicinitate domorum ab inferiori Iohannis pellificis et a superiori fratrum heremitarum sancti Pauli supra Budam commorantium sitam et habitam...*”) átadják (p.) Gáspár vargának, budai lakosnak és feleségének, Dorottyának azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 16 forintot fizetnek a kanonokoknak: a házat szabadon elidegeníthetik, és kötelesek azt jó karban tartani.

Észt. k. m. lt. 53-3-9 (DF 238093). – R: PATAKI 1950. 15. j.

1457. október 4. (in fest. Francisci)

298.

Buda város tanácsa előtt (r.) Dénes esztergomi érsek. (h.) Turocz-i Bereck esztergomi kanonok és a Szt. Adalbert egyház plébánosa, valamint Ábrahám esztergomi örkanonok és esztergomi (*de Strigonio*) Aranyas János, mindketten az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai egy őket közösen illető sarokházat az Olasz utcában („...*quandam domum lapideam acialem in nostri medio in platea Italicorum in vicinitatibus domorum nobilis Iohannis Zalooki a superiori et Anthoni de Arcio Italici ultra parvum vicum ab inferiori partibus sitam et habitam...*”) átadnak az olasz (*Italicus*) (c.) velencei (*de Veneciis*) Leonardo Desiderii budai polgárnak és feleségének, Tomasinának (*de Desideriis*) azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 12 forintot fizetnek az érseknek és a fentnevezett kanonokoknak, azonban az első 8 évben nem kell járadékot fizetniük: a ház karbantartásáról kötelesek gondoskodni, továbbá a házat szabadon elidegeníthetik a járadékfizetés megtartása mellett.

Észt. k. m. lt. 64-1-10 (DF 238157). – R: PATAKI 1950. 51. j.

1457. november 4. (in prof. Emerici)**299.**

Buda város tanácsa előtt (h.) Erzsébet, a néhai (p.) Kopach-i Bálint budai polgár özvegye eladja a Szombatpiacon, a Mindszent és az Olasz utca között, a Szt. Mária Magdolna egyház melletti mészárszékeknel lévő házát („...*ipsam quandam domum suam in nostri medio in foro Sabbati in vicinitatibus domorum reverendi in Christo patris domini episcopi Wesprimiensis a parte platee Omnium sanctorum et Iohannis Kapi a parte platee Italicorum, necnon ad latus maccellorum(!) foris ecclesiam beate Marie Magdalene existentem et habitam...*”) (e. mg.) Kezi-i Benedek országbírói ítélőmesternek 160 forintért.

DI. 15196. – R: PATAKI 1950. 65. j.

1457. november 7. (f. II. a. fest. Martini)**300.**

Az esztergomi káptalan előtt (h.) Ábrahám esztergomi örkanonok és esztergomi (*de Strigonio*) Aranyas János, mindketten az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai a maguk, továbbá társaik, (h.) Gyarmotli-i Fekete Mihály, Nygech-i Balázs, Zwbnogh-i Lukács és Sok-i Damján kanonokok nevében tanúsítják, hogy az esztergomi Szt. István protomártír káptalan házát a Szt. György kápolna szentélyével szemben, a Duna felőli oldalon („...*domum dicte ipsorum ecclesie sancti Stephani prothomartiris et per consequens eorundem dominorum custodis et canonicorum in castro Budensi in linea a parte Danubii ex opposito sanctuarii capelle sancti Georgii martiris et in contigua vicinitate domorum ab inferiori Iohannis pellificis et ex superiori partibus claustris sancti Pauli primi heremite supra Budam fundati constructam ac habitam et existentem...*”), amely után évente 16 forint örök járadék illette meg a káptalant, átadják (c.) Erdely Gáspár vargának, budai lakosnak és feleségének, (hon.) Dorottyának azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 16 forintot fizetnek a káptalannak; a házat szabadon eladhatják, eleserélhetik, vagy elzálogosíthatják, és kötelesek azt jó karban tartani.

Esztergom, m. jt. 53-3-11 (DF 238095). Közvetlen.

1458. május 28. (in fest. Trinitatis)**301.**

A budai káptalan előtt (v. rel.) László tihanyi apát a maga és a konvent nevében, valamint Endred-i József fia (e.) Imre a maga és felsége, Katalin, illetve leánya, Krisztina nevében kölcsönös birtokeszerében állapodnak meg, miszerint az apátság átadja Imrének a Somogy megyei Appathythelek prediumot, cserébe pedig Imre átadja az apátság számára vэрálji házát a Mészáros utcában („...*quandam domum suam lapideam in suburbio civitatis Budensis in platea Carnificum in contigua vicinitate domorum circumspectorum Cristanni carnificis a superiori et Iohannis Hortauf dicti similiter carnificis iurati civis pretacte civitatis Budensis...*”).

Pannonhalmi Főapátság lt. Tihanyi apátság: Birtokiratok 18-2 (DF 208415). – K: PRT X. 126. sz.

1459. július 5. (f. V. p. fest. Visitationis Marie) Buda**302.**

Mátyás király előtt (n.) Zsuzsanna, Kekynes-i Lőrinc felesége elpanaszolja, hogy a néhai (r.) Fülöp boszniai püspök házát a Szombat kapunál („...*quandam domum suam lapideam in hac civitate nostra Budensi et penes portam Zombathkapw vocatam, existentem et habitam...*”) neki és gyermekeinek adta, amelyet bejegyeztek a város könyvébe, de kérésére ellenére a város nem volt hajlandó számára ezt saját pecsété alatt oklevélben tanúsítani; ezért a király elrendeli a városnak, hogy az oklevelet Zsuzsanna számára adják ki.

DI. 58824 – R: PATAKI 1950. 71. j.

1459. augusztus 27. (f. II. a. fest. Augustini) Buda **303.**
 Gwth-i Orzag Mihály nádor előtt Zenthíwan-i János deák (m.) Bathmonostra-i Thythews László és fia, Péter nevében tiltakozik, hogy noha János deák László és Péter nevében augusztus 26-án (Dom. p. fest. Bartholomei) az esztergomi érsek házában a Szt. György piacon („...hic Bude in domo reverendissimi domini archiepiscopi Strigoniensis in teatro sancti Georgii martiris fundata...”) kifizette (m.) Laak-i Twz Jánost és (m.) Zapolia-i Imre kincstartót, még sem adtak ki számára nyugtát az összegről.
 DL 81364. – K: Z X. 69. sz.

1459. **304.**
 Buda város és Mátyás király oklevelei szerint az örményesi pálosok elcserélték két házukat („...pro duabus domibus Budensibus huius monasterii...”) Chapy-i Andrással, annak Zala megyei Zenthpether és Rokolyan nevű birtokaira.
 ELTE Egyetemi Könyvtár. Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 38 (DF 286489). – K: D.1P II. 139.

1460. augusztus 10. (in fest. Laurentii) **305.**
 Buda város tanácsa előtt (n.) Ilona. Olasz (*Italicus*) Riccardo özvegye, (n.) Walad-i András felesége elmondja, hogy férje becegyezésével kis házát egy kis utcában az Ötvös utca mögött, amelyen át az Olasz utcába lehet menni, („...quandam parvam domum suam lapideam in nostri medio in platea parva retro plateam Aurifabrorum existenti, de qua itur ad plateam Italicorum in vicinitatibus domorum relicte Nicolai pellificis ab una et plebanatus ecclesie beate Marie virginis parochialis nostre partibus ab altera sitam et habitam...”) eladta (m.) Keztel-i Pethew Miklósnak 200 forintért.
 DL 93303. – R: PATAKI 1950. 34. j.

1460. november 17. (XX. d. f. IV. p. fest. Simonis et Jude) **306.**
 A budai káptalan Mátyás király ítéletévelbe foglalt parancsára a királyi emberrel, Klokochowcz-i Mártonnal együtt kiküldte hiteles emberét, (h.) Gara-i Péter kanonokot, akik visszatérve jelentették, hogy október 29-én (f. IV. p. fest. Simonis et Jude) beiktatták (r.) Vince váci püspököt 50 márka vérdíj és 10000 forint kártérítés címén az elítélt Zada-i Sebold Wereseghaz és Zada birtokainak, valamint Iwach és Sarvastheleke pusztáinak zálogába; mindezek értéke azonban nem tette ki a megítélt kártérítés összegét, ezért november 5-én (VIII. d. executionis, in fest. Emerici) Buda városában három lakott és egy lakatlan házat, valamint szőlőket akartak („...quasdam tres domos lapideas populosas et quartam habitatoribus destitutam simulcum certis vineis dicti Seboldi convicti in territorio dicte civitatis Budensis existentes...”) lefoglalni, de ezt a budai polgárok szabadságaikra hivatkozva megakadályozták.
 Átírta Mátyás király 1461. I. 31-én: DL 15531. – Közöletlen.

1460 körül ? **307.**
 Mátyás király hűséges szolgálatai jutalmául (m.) Gwth-i Orzag Mihály nádornak és fiainak, Jánosnak, Gáspárnak és Mihálynak adományozza azt a házat a Zsidó utcában („...quandam domum sew fundum curie in civitate nostra Budensi in vico Iudeorum habitam...”), amely a néhai (i. prin.) Ulrik cillei (*Cilie*) gróf tulajdona volt, és az ő magvaszakadtával a királyra szállt.
 Eszt. Főszék. Kvt., Ms. II. 521. (Werbőczy-féle formuláskönyv) 166v–167r (DF 281415). – R: PATAKI 1950. 39. j.

1461. január 31. (XII. d. XV. d. fest. Epiphaniarum Domini) Trencsén **308.**
 Mátyás király jóváhagyja korábbi ítéletét Zada-i Sebold ellenében, átírja és megerősíti a budai káptalan 1460. XI. 17-én kelt iktató levelét (zálog címén) (r.) Vince váci püspök számára.
 DL 15531. – Közöletlen.

1461. július 27. (f. II. p. fest. Jacobi)**309.**

Buda város tanácsa előtt (v.) Aloth István, a Boldogasszony templom pébánosa elmondja, hogy a plébánia házát a Mindszent utcában (*...quandam domum lapideam eiusdem plebanatus in nostri medio in platea Omniumsanctorum(!) in vicinitatibus domorum Erhardi Steimpach dicti ab una et dominorum de capitulo Waradiensi partibus ab altera sitam et habitam...*), valamint egy majorságot a hozzátartozó kerttel a Szombat kapun kívül, a Tótfalu utcában (*...quoddam allodium simulcum orto ad id annexo extra portam Sabbati in vico Thotfalu vocato in vicinitate domus Petri Czipo dicti existentem(!)...*) átadta (c.) Hans Gros kereskedő (*mercator*), budai polgárnak és feleségének, Margarethának azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 24 forintot fizetnek a plébániának: a házat, a majorságot és a kertet kötelesek jó karban tartani, és ha tűz, vagy szél megrongálná a házat, saját költségükön kell helyreállítani azt, továbbá szabadon elidegeníthetik az ingatlanokat, de csak együtt és a járadék megtartásával.

DL 15623. – R: PATAKI 1950. 88. j.

1462. június 10. (f. V. p. fest. Penthecostes) Buda**310.**

Gwth-i Orzaghi Mihály nádor a Capy János és a zsidó közösség (*communitas Iudeorum*) között a zsinagóga és a Jakabháza nevű házak (*...super facto domorum Sinagoge et Jacabhaza...*) ügyében folytatott pert a felek közös akaratával elhalasztja június 14-re (f. II. p. oct. Penthecostes). Továbbá elrendeli, hogy azok a zsidók, akik jogot formálnak Capy Jánossal szemben a Jakabháza nevű házra (*...ad dictam domum Jacabhaza vocatam...*), jelenjenek meg színe előtt.

DL 64385. – K: MZsO VIII. 59. sz.

1462. június 12.**311.**

Az esztergomi káptalan tanúsítja, hogy (v. e.) Komyathy-i Antal egyházi jogi doktor, kanonok és a Szt. László oltár rektora beperelte (h. v.) Tharata-i Tamás kanonokot, a Krisztus Teste kápolna rektorát (r.) Dénes bíboros, esztergomi érsek előtt egy bizonyos 20 forint értékű évente fizetendő összeg miatt, amelyet a kápolna rektora neki, mint az oltár rektorának nem fizetett meg; az érsek pedig személyesen megjelenvén a káptalan június 9-én tartott gyűlésén az ügyet a kegyúri jogokat gyakorló káptalannak adta át; ezután június 12-én a káptalan újból összeülvén a peres felek személyesen megjelentek, és Antal kanonok elmondta, hogy a Szt. László oltárt alapításától fogva évente 20 forint illeti a Krisztus Teste kápolnától, Tamás kanonok pedig 1461 óta nem fizette meg ezt az összeget, és állítását bizonyítandó okleveleket mutatott be a káptalannak; vele szemben Tamás kanonok azt állította, hogy igaz ugyan, hogy a Szt. László kápolna alapításának idején a Krisztus Teste kápolna akkori rektora és a néhai (e.) Kanisa-i János, (m.) Kanisa-i Miklós tárnokmester fia, az oltár alapítója úgy egyeztek meg, hogy bizonyos házak (*...quarundarum domorum in civitate Budensi habitaram et existentium...*) cseréje fejében a kápolna rektora évente 20 forintot fizet az oltár rektorának, de az idő múltával a ház elértékelenedett, mivel egykor 50 forintért lehetett bérbeadni, most már azonban csak 25 forintért lehet, ezért az oltárnak fizetendő összeget csökkenteni kellene, mert így ő, mint a kápolna rektora nem köteles megfizetni a teljes összeget, a 20 forintot; a feleket meghallgatva a káptalan úgy döntött, hogy a Szt. László oltár rektora köteles a Krisztus Teste kápolna rektorának évente továbbra is 20 forintot fizetnie, mivel az eredeti szerződésekben ezt az összeget rögzítették.

Eszti. k. m. II. 72-2-3 (DF 238321). – R: PATAKI 1950. 72. j.

1462. szeptember 1. (f. IV. a. fest. Nativitatis Marie)**312.**

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy a néhai (sap.) Konrad Gündelwein örökségéről egyrészt az (n.) óbudai (*de Veteri Buda*) Tharchay János, másrészt (p.) Camaras Mátyás budai polgár és testvére, (hon.) Borbála között évek óta per folyt először a város, utána a tárnokmester, majd V. László és Mátyás királyok előtt, végül a város Mátyás király személyében eljárva nyolc, a felek által választott, fogott bírát állított, akik a

következő megállapodást hozták létre, miszerint egy ház a Patikáros soron („...*una domus lapidea in serie Apothecariorum in vicinitatibus domorum confraternitatis carnificum ab una et nobilis Ladislai Cako de Lippa parte ab altera existens...*”) és egy szőlő a Kegler dűlőben („...*simulcum quadam vinea in territorio Kegler vocato habita...*”) Mátyást illeti, de köteles 40 forintot megfizetni érte Tharchay Jánosnak, aki a házat 80 forintért zálogból kiváltotta; továbbá egy ház fele a Hátsó utcában („...*quedam media domus lapidea in platea Posteriori ex opposito domus condam Ladislai Farkas in vicinitate domus Cuncz Hofner dicti collectoris hospitem locata...*”) Jánost, testvérét, Orsolyát és annak férjét, (p.) Fekete (niger) Miklóst illeti; továbbá egy elzálogosított majorság a Szombat kapu kívül („...*quoddam allodium extra portam Sabbati retro domum condam comitis Cilie, nunc vero domini Michaelis Orzaag palatini habitum...*”), amelyet Tharchay János elzálogosított (n.) Mohora-i Widfi Jánosnál, ha képesek kiváltani, szintén Jánost és Orsolyát illeti meg; továbbá a Hátsó utcai ház másik, kisebbik fele („...*quedam alia media domus parva lapidea similiter ex opposito domus condam Ladislai Farkas penes aliam mediam domum predictam habita...*”), amelyet a néhai Farkas Lászlónál zálogosítottak el, ha képes kiváltani, Borbálát illeti meg. Hátlapon egykorú írás: „*super domo Budensi empta per Blasium litteratum*”.

DL. 15766. – R: PATAKI 1950. 20. 82. j.

1463. február 27. (2. d. Sab. p. fest. Matthie) Buda

313.

Palocz-i László országbíró tanúsítja, hogy Akoshaza-i Sarkan Bertalan királyi aulicus, valamint (n.) Anna, a néhai (mg.) Kezy-i Benedek özvegye, és leánya, Borbála, Bertalan felesége kérésére kiküldte emberét, Domonya-i Lászlót Zych-i Imrével, a királyi speciális jelenlét jegyzőjével és Bodogazonfalva-i Thompa László nádori emberrel együtt, akik február 26-án (Sab. p. fest. Matthie) vizsgálatot tartottak a Pilis megyei nemesek között, és megállapították, hogy Kezy-i György, a néhai Benedek testvére Szt. Erzsébet napja (1462. november 19.) körül fegyveresen, erőszakkal megjelent Bertalannak, Annának és Borbálának a Szt. Mária Magdolna egyházzal szemben lévő házában, és betörve a kapukat az ott található, birtokaikra vonatkozó okleveleiket elvitte, azonfelül elszállított ezer (kocka) söt. két hordó bort és két számszeriját tartozékaival együtt, valamint más javakat („...*ad domum dictorum Bartholomei Sarkan ac nobilium dominarum Anne et Barbare in hac civitate Budensi ex opposito ecclesie dicte Marie Magdalene in predicta civitate Budensi constructe sitam et habitam armatis manibus et potentialiter irruens ibique confractis hostiis eiusdem domus certas litteras causales ac nomula litteralia instrumenta eorundem Bartholomei Sarkan ac dominarum Anne et Barbare factum iurium ipsorum possessionarium tangentia et concernentia, necnon mille sales, duo vasa vini et duas ballistas cum attinentiis ac alias res et bona ipsorum domo de eadem exripientia deportasset...*”).

DL. 102984. Ország Mihály nádor ugyanazon nap készült azonos tartalmú oklevele: DL. 105005. – R: PATAKI 1950. 65. j.

1463. július 6. (f. IV. p. fest. Visitationis Marie) Buda

314.

Palocz-i László országbíró Kezthewlcz-i Péter deák, a nyulakszigeti domonkos apácák ügyvédje kérésére átírja Zsigmond király 1395. IV. 24-én Budán kelt oklevelét.

DL. 8062. – Közöletlen.

1464. május 16. (f. IV. a. fest. Penthecostes)

315.

Buda város tanácsa előtt (c.) Thorna-i Szilveszter, (m.) Gara-i Jób familiárisa eladja házát a Szt. György utcában („...*quandam domum suam lapideam in nostri medio in platea sancti Georgii martiris in vicinitatibus domorum magistri Petri cutellifabri ab una et capituli lauriensis partibus ab altera sitam et habitam...*”), amelyet Gara-i Jób adományozott neki, (c. mg.) Georg ijgyártó, budai polgárnak és feleségének, Elisabethnek 400 forintért.

Észl. k. lh. II. 34-1-10 (DF 208858). – R: PATAKI 1950. 4. j.

1464. május 26. (II. d. fest. Urbani)

316.

Buda város tanácsa előtt (pr. c.) Buda-i István deák, volt bíró és esküdt körülbelül hét évvel korábban házát a Szt. Pál utcában („...*quandam domum suam lapideam in nostri medio in platea sancti Pauli in vicinitatibus domorum Petri tornatoris ab una et ecclesie beate Marie virginis parte ab altera sitam et habitam...*”) neje, Ágnes beleegyezésével eladta 600 forintért (v.) Imre péterváradí apátnak.

ÖStA. HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 10124 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-1). K: Kiss 2005. I. sz. – R: PATÁKI 1950. 47. j.

1464. június 28. Buda

317.

Dénes bíboros, esztergomi érsek, pápai legátus oklevelét budai szálláshelyén állítja ki („...*datum et actum Bude in domo residentie nostre...*”).

Esz. k. m. lt. 49-3-4 (DF 237918). – Közöletlen.

1465. június 13. (III. d. fest. Barnabe)

318.

A budai káptalan birtokjogi perben kiküldte hiteles embereit (v.) Sary-i Péter fehérvári örkanonok házába („*ad domum venerabilis domini Petri de Sary custodis ecclesie Albensis in civitate Budensi habitam...*”).

DL 70408. – Közöletlen.

1465. július 5. (f. V. XXXIX. d. fest. Georgii) Buda

319.

Palocz-i László országbíró birtokjogi ügyben elhalasztja azt a hatámapot, amelyen (mg.) Dersanowcz-i Gergely országbírói ítélmester házában („...*in domo magistri Gregorii de Dersanowcz prothonotarii nostri hic in civitate Budensi...*”) a peres feleknek egyezséget kellett volna kötniük.

DL 70407. – Közöletlen.

1465. október 5. (II. d. fest. Francisci)

320.

Buda város tanácsa előtt (sap.) Hans Münzcer főbíró (*supremus iudex*) házát a Szt. György piacon, a Szt. György kápolna környékén, a keleti oldalon („...*quandam domum suam lapideam in nostri medio in teatro sancti Georgii martiris prope ecclesiam eiusdem a parte orientali in vicinitatibus domorum condam Iankonis institoris ab una parte, vero ab altera reverendi in Christo patris domini Wincentii episcopi Waciensis sitam et habitam...*”), amely a néhai Janko kalmáré volt és az esztergomi Krisztus Teste kápolnának fizetendő 20 forint járadékkal terhelt, és amely a néhai Janko kalmár fiának, a néhai Ádámnak özvegyével, (hon.) Margittal és annak Anna, Katalin és Margit nevű leányaival kötött kölcsönös egyezség révén jutott Münzcer tulajdonába, eladja 250 forintért a járadékfizetés kötelezettségével együtt (c.) Lőrinc kereskedőnek, avagy festőnek, budai polgárnak, valamint feleségének, Dorottyának.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 2 (DF 286049). – Közöletlen.

1466. május 19. (f. II. a. fest. Urbani)

321.

Buda város tanácsa újból beiktatja (m.) Rozgon-i János erdélyi vajdát és tárnokmestert, valamint (m.) Rozgon-i Rajnáld és Osvát székely ispánokat annak a háznak a birtokába a Hátsó utcában („...*in dominium et possessionem cuiusdam domus lapidee condam egregii Ladislai de Harkach in nostri medio in platea Posteriori in vicinitatibus domorum Ladislai Iankonis ab una, et Ulrici Weyhemperger dicti ab altera partibus existentis et habite...*”), amely korábban (e.) Harkach-i László tulajdona volt, majd pedig 1460-ban Mátyás király utasítására a város a (c. mg.) Buda-i György deák által képviselt Rozgon-iakat iktatta be, és ez ellen két éven keresztül (h.) Péter kanonok, a fehérvári Krisztus Teste kápolna rektora tiltakozott, mivel a ház után a kápolnának járadék járt volna, majd

pedig a következő évben (n.) Ilona, a néhai Harkach-i László özvegye tiltakozott az adományozás ellen, azonban a rektor visszavonta a tiltakozást, az özvegy pedig nem indított peres eljárást jogai érvényesítésére.

DL 16355. – R: PATAKI 1950. 92. j.

1466. június 28. (in vig. Petri et Pauli) Buda

322.

Palocz-i László országbíró előtt (mg.) Jenke-i Miklós és Pakon-i Nagy (*magnus*) János, a távollévő Farnos-i Bálint, Miklós testvére, valamint Gyrewzegh-i Gáspár és Boldizsár, János testvérei nevében is megjelenve elmondták, hogy (m.) Rozgon-i János tárnokmester és testvére, Rénold megfizették Miklósnak, Jánosnak és testvéreiknek azt a 278 forintot, amelyért Wereseghaz-i Rayhel Péter fia Sebald elzálogosította a Pest megyei Zada és Wereseghaz birtokok felét a Wereseghaz-i Rakus patakon levő malommal együtt, továbbá egy budai közház felét („...*medietatem domus lapidee in civitate Budensi habite...*”), ezért a fenti birtokokat átadják a Rozgon-iaknak és a zálogleveleket érvénytelenítik.

DL 16373. – Közöletlen.

1467. március 21. (XVII. d. f. V. a. Dom. Letare) Pest városa mellett

323.

Mátyás király előtt március 5-én (f. V. a. Dom. Letare) a Pest és Pilis megyék számára tartott közgyűlésen Serke-i Loránt fia György fia János fia Mihály nevében Ivanch-i István ügyvédvalló levéllel elmondta, hogy (m.) Zapolya-i Imre szepesi ispán és testvére, István öt évvel ezelőtt a Szepes megyei Dwnwycz várát, továbbá a Nógrád megyei Agard birtokát, valamint részbirtokokat a Pest megyei Zenthfalwa, Horhy és Thamok birtokokban és egy budai közházat („...*et unam domum lapideam in civitate nostra Budensi...*”) hatalmasan elfoglaltak; evvel szemben Imre és István ügyvédje, Bozynka-i Balázs azt felelte, hogy a fenti birtokokat nem hatalmasan, hanem jogosan bírják, és ezt oklevelekkel is képesek bizonyítani a személyes jelenlét bírósága előtt; a király elrendeli, hogy Imre és István az összes birtokukban lévő oklevelet kötelesek bemutatni Szt. György nyolcadán (május 1.) 3 márká bírsággal, amelyek alapján a személyes jelenlét bírósága meghozza ítéletét; tanúsítja továbbá, hogy az ügyvéd a 3 márká bírságot a közgyűlés ideje alatt megfizette és erről nyugtatja Imrét és Istvánt.

DL 16509. – Közöletlen.

1467. május 1. (in fest. Philippi et Jacobi)

324.

Buda város tanácsa előtt (m.) Gerse-i Pethev Miklós és testvére, János a maguk, valamint Miklós fiai és leányai, valamint testvérük, György és rokonaik nevében elmondják, hogy (h.) Dénes honti főesperestől, esztergomi kanonoktól 60 forintot kaptak kölcsön, amelynek fejében zálogként lekötötték házukat a Szt. Miklós utcában („...*quandam domum ipsorum in nostri medio in platea sancti Nicolai in vicinitatibus domorum Leonardi Plat monetarii et condam Iohannis Angelonis sitam et habitam...*”) azzal a feltétellel, hogy a kölcsönt pünkösöd tizedik napjáig (május 26.) visszafizetik, ellenkező esetben a ház Dénes tulajdonába kerül.

DL 93370. – R: PATAKI 1950. 34. j.

1468. július 16. (Sab. p. fest. Divisionis Apostolorum) Kalocsa

325.

István bíboros, kalocsai érsek és főkancellár a néhai Warada-i Miklós (g.) özvegyéhez intézett levele mellett feljegyzésen sürgeti, hogy Gardon a birtokra és budai házára („...*domo nostra Budensi...*”) vonatkozó iratokat küldje el neki.

DL 81665. – K: Z. X. 313. sz.

1469. március 24. (f. VI. a. fest. Annuntiationis Marie) 326.

Az esztergomi káptalan előtt (r.) Mihály milkői püspök, esztergomi érseki helynök, a nógrádi főesperesség és az esztergomi kanonokság javadalmasa (*commendatarius*), valamint az esztergomi Szt. Margit oltár rektora az oltár házát a Mindszent utcában (*.....quandam domum in platea Omnium sanctorum in vicinitatibus domorum magnifici Iohannis Thwz de Laak hani Sclavonie et Pongracii Swager civis Bude sitam, habitam et existentem...*), amelyet a néhai (r.) Palocz-i György esztergomi érsek a néhai Erhard Kamertől 2000 forintért vásárolt, majd végrendeletében lelki üdvéért az oltárra hagyott, haszonbérbe (*pro feudo sive annuo censu*) adja (c. mg.) fríziai (*de Frisia*) Balduin orvosnak (*fiscus*) és feleségének, Margitnak, a néhai Buda-i Pwskan Mihály özvegyének évi 24 forintért – egy szőlővel együtt, amely a ház korábbi bérlője, a néhai Fazekas Konrád hat évnnyi tartozása miatt a házzal együtt a káptalanra szállt – azzal a feltétellel, hogy a béren felül még 300 forintot fizetnek, hogy az ingatlant utódaiknak átörökíthessék (*in perpetuum feudum sive emphiteosim*), a házat három év alatt rendbehozzák, majd pedig jó karban tartják, a városi adókat megfizetik, a házat csak a káptalan egyetértésével adhatják el, és Mihály püspöknek, ha a városba látogat, megfelelő szállást (*.....honestum hospitium...*) biztosítanak.

DL 16826. – R: PATAKI 1950. 83. j.

1470. november 27. Buda 327.

A nevegyi tizedperben felvett jegyzőkönyv kiállításának helye (r.) János esztergomi érsek háza (*.....Bude Wesprimiensis diocesis in domo seu hospitio sue residentie...*).

Esz. k. m. lt. 45-8-9. p.2 (DF 237553). – Közöletlen.

1470. december 14. Buda 328.

Közjegyzői oklevél kiállításának helye a nevegyi tizedperben az esztergomi érsek házának kis lakószobája (*.....in prefata Buda in stuba minori domus archiepiscopalis Strigoniensis pro solius scilicet archiepiscopi habitatione constructa...*).

Esz. k. m. lt. 45-8-9. p.112 (DF 237553). – Közöletlen.

1470. december 14. Buda 329.

Közjegyzői oklevél kiállításának helye a nevegyi tizedperben (c.) Ambrus szabó, budai polgár háza (*.....in eadem Buda in domo solite resedentie circumspecti Ambrosii sartoris civis eiusdem loci...*).

Esz. k. m. lt. 45-8-9. p.113 (DF 237553). – Közöletlen.

1471. január 7. (II. d. fest. Epiphaniarum Domini) Buda 330.

Mátyás király utasítja Buda városát, hogy iktassák be (m.) Monozlo-i Chupor Miklós erdélyi vajdát annak a háznak a birtokába (*.....domum sew fundumcurie(!)...*), amelyet a néhai Palocz-i László országbíró végrendeletében 400 forint fejében a Boldogasszony plébániára hagyott, és vállalja, hogy az özszeget a plébániának megfizeti.

Átírta Buda város 1471. január 10-én: Eszt. Prim. lt. Arch. Saec. F 65/a (DF 248248). – R: PATAKI 1950. 111. j.

1471. január 10. (f. V. in fest. Pauli primi heremite) 331.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy megjelent előtte (m.) Monozlo-i Chupor Miklós erdélyi vajda, és bemutatta Mátyás király 1471. január 7-én Budán kelt oklevelét, majd kérte, hogy annak tartalma szerint iktassák be annak háznak a birtokába a Szt. Zsigmond egyház utcájában (*.....in dominium et realem possessionem cuiusdam domus lapidee condam magnifici comitis Ladislai de Palocz iudicis curie regie maiestatis in nostri medio in platea ecclesie sancti Sigismundi regis penes ortum condam*

egregii Gregorii Bodo dicti sitam..."), amelyet néhai Palocz-i László országbíró végrendeletében a Boldogasszony plébániára hagyott és a király 400 forintért visszaváltott: a város átírja az oklevelet és jelenti a királynak, hogy a beiktatást elvégezte.

Eszt. Prim. It. Arch. Saec. F 65/a (DF 248248). – R: PATÁKI 1950. 111. j.

1471. (a hónap és a nap olvashatatlan)

332.

Buda város tanácsa előtt (r.) Albert veszprémi püspök elmondja, hogy házát a Mindszent utcában a püspökség házával szemben (*„...quandam domum suam in nostri medio, in platea Omniumsanctorum(!) ex obposito(!) alterius [domus ecclesie] Wesprimiensis in vicinitatibus domorum providorum Mathie lapicide ab una parte vero ab altera Emerici doleatoris [habitum] ...”*), amelyet (c.) Máté ablakgyártó (*vitripar*) budai esküdttől vett 100 forintért és némi borért, testvéreinek (e.) Wethes-i Miklósnak, valamint az ő fiainak, Máténak, Jakabnak, Bendeknek és Gergelynek adományozta.

DI. 45484 – R: PATÁKI 1950. 93. j.

1472. május 25. (in fest. Urbani)

333.

Buda város tanácsa előtt (n.) Poclosto-i Gál deák, királyi kancelláriai jegyző házát a váralján, a Flek utcában, a Csorgó kút környékén (*„...quandam domum suam in nostri medio in suburbio in platea Fleek vocata prope fontem Chorgo vocatam...”*), amely egykor (p.) Péter szíjgyártó, budai polgáré volt, és amelyet bizonyos zsidók kezéből Gál 32 forintért váltott meg Péter számára, miután azonban az összeget nem tudta megadni, a ház Gál tulajdonába került, eladja (e.) Naygwathgh-i(!) Albert deáknak, és általa testvéreinek, Kelemen deáknak és Gáspárnak 32 forintért.

DI. 17323. – Közöletlen.

1472. október 7. (f. IV. p. fest. Francisci) Visegrád

334.

Mátyás király előtt a frankföldi Neustadtból (*de Nova Civitate regni Frankonie*) származó (rel.) Wagner fia Hans karmelita szerzetes elpanaszolta, hogy amikor az elmúlt karácsony (circa fest. Nativitatis Domini) idején (c.) Georg Pfaff eperjesi polgár fiával, karmelita rendtársával együtt az eperjesi vámhoz ért, ott egy Jeromos nevű karmelita szerzetes a várossal elvetette 11 aranyforintját, amely nem is sajátja volt, hanem a budai Irgalmasság anyja karmelita kolostoré (*„...conventus ecclesie beate Marie matris misericordie extra muros civitatis nostre Budensis fundate...”*), továbbá egyéb javait is 6 forint értékben. A király elrendelte Eperjes városának, hogy – amennyiben a vádak igazak – szorítsák rá Jeromost a kár megtérítésére.

Eperjes v. It. 385 (DF 228873). – K: Eperjes 496. sz.

1473. január 30. (Sab. a. fest. Purificatonis Marie) Buda

335.

Mátyás király (m.) Ernst János királyi kincstartó kérelmére (h.) Barbarának, Kunz (*Koncz*) pozsonyi (*de Posonio*) molnár leányának, a néhai Mátyás királyi szabó jegyesének adományozza az elhunytnak a király pénzén vásárolt házát a Szt. György kápolnával szemben, a téren, a hajlatban (*„...domum lapideam eiusdem condam Mathie sartoris nostri in civitate nostra Budensi in teatro in declino oppo sito capelle sancti Georgii sitam...”*).

ÖStA. IIIStA Archiv Erdődy, Urkunden D 10138 (Erdődy cs. galgóczi B. 37-1-2). – R: PATÁKI 1950. 9. j.

1473. október 16. (in fest. Galli)

336.

Buda város tanácsa előtt (e.) Naghwath-i Albert deák, pécsi várnagy, testvérei, Kelemen és Gáspár egyetértésével elcseréli házát a váralján, a Flek utcában, amelyet nemrég építtetett újjá, egy istállóval, udvarral és kis kerttel együtt (*„...quandam domum suam in suburbio in platea Flek vocata in vicinitate*

domorum Iohannis bombardiste et Emerici linificis sitam et habitam, quam ipse pridem ex novo reedificari fecit simulcum stabulo equis aperto, necnon curia et orto parvo...) (v. e.) Orbánnal, az esztergomi Szt. Tamás egyház prépostjával, királyi alkincstartóval, és általa testvéreivel (n.) Beczkewhaza-i Balázssal, Jánossal és Benedekkel egy sarokházra a Szt. György utcában, a keleti oldalon, a Szt. János kapu oldalához építve (*...pro una alia domo lapidea aciali in nostri medio in platea sancti Georgii martiris a parte orientali in contigua vicinitate domus archiepiscopatus Strigoniensis ab una parte, vero ab altera ad latus porte civitatis sancti Iohannis vocate constructa, percepta et habita...*).

DL 17500. – R: PATAKI 1950. 9. j.

1474. február 16. (in fest. Juliani)

337.

Buda város tanácsa előtt (p.) alhévízi (*de Calidis aquis inferioribus*) Zenaarus Orbán budai polgár eladja házát Alhévízen, a nagy út mellett (*...quandam domum suam in eadem Calidis aquis inferioribus existentem in vicinitate Laurentii Hopmester (?) dicti et vie magne sitam et habitam...*) (n.) Kallay Jánosnak és általa fiainak, Jánosnak, Miklósnak és Tamásnak 100 forintért.

DL 55972. – Közöletlen.

1474. március 13. (Dom. Oculi) Lőcse

338.

Mátyás király megerősíti a néhai (m.) Monozlo-i Chwpor Miklós erdélyi vajdának a budai Szűz Mária káptalan számára misealapítványul adott adományát, egy házat a Szűz Mária káptalan utcájában (*...de quadam domo sive curia in civitate nostra Budensi in platea prescripte collegiate ecclesie beate Marie virginis sita...*).

Eszk. Prim. It. Arch. Sacc. U 95 (DF 248754). – R: PATAKI 1950. 111. j.

1474. március 31. (f. V. a. Dom. Ramispalmarum) Rózsahegy (Rosumberk)

339.

Mátyás király utasítja Buda városát, hogy (r.) Osvát zágrábi püspököt vezesse be a püspökség régóta birtokolt, a Mária Magdolna téren álló nagy házának (*...in dominium cuiusdam domus magne lapidee in civitate nostra Budensi predicta in theatro beate Marie Magdalene adiacentis...*) a birtokába, és ha korábban azt másnak adományozta volna, akkor azt az adományt visszavonja.

Átírta Buda város tanácsa 1474. április 23-án: Zágrábi Érs. It. Priv. 39 (DF 252007) és Buda város tanácsa 1475. május 30-án: Zágrábi Érs. it. Priv. 40 (DF 252008). – Közöletlen.

1474. április 18. (f. II. p. Dom. Quasimodo)

340.

Buda város tanácsa Mátyás király különleges rendeletére hivatkozva és az ország főpapjainak és báróinak egyetértésével egy bizonyos elhagyatott földet a váralján, a Duna mellett (*...quandam desolatam terram et desolationi derelictam in suburbio predictae civitatis nostri penes Danubium, in vicinitate Clementis Pathocz dicti et Anthonii Igoniste sitam et habitam...*) (n.) Erchy Jánosnak (m.) Ernsth János kincstartó és zólyomi ispán familiarisának adományoz, azzal a feltétellel, hogy azt köteles helyreállítani és beépíteni.

DL 39939. – Közöletlen.

1474. április 23. (in fest. Adalberti)

341.

Buda város tanácsa (r.) Osvát zágrábi püspök kérésére átírja Mátyás király 1474. március 31-én kelt oklevelét, és annak tartalma szerint beiktatja a püspököt és a püspökséget nagy házuk birtokába a Mária Magdolna téren, avagy Szombatpiacon (*...super statutiome... cuiusdam domus magne lapidee in the-*

atro Marie Magdalene sive foro Sabbati nostri hic in medio in vicinitatibus domorum providi Mathie [recte: Mathei – DF 252008] vitriparis iurati ab una et Demetri(!) Magni dicti concivium nostrorum partibus ab altera situate... ”).

Zágrábi Érs. lt. Priv. 39 (DF 252007). – Átírta Buda város tanácsa 1475. május 30-án: Zágrábi Érs. lt. Priv. 40. (DF 252008). – Közöletlen.

1475. január 13. (f. VI. p. fest. Pauli primi heremite) Boroszló

342.

Mátyás király értesíti Buda városát, hogy hűséges szolgálataik jutalmául (e.) Zenthmyhal-i Czobor Jánosnak és Imrének adományozta többek között azt a házat a Boldogasszony egyház környékén (*„...domum eiusdem Iohannis litterati in illa civitate nostra Budensi prope ecclesiam beate Marie virginis habitam... ”*), amely (n.) Theel-i János deáké volt, de tőle, mivel gyilkosságot követett el, a koronára szállott; utasítja továbbá a várost hogy nevezetteket iktassa be a ház tulajdonába és erről állítson ki oklevelet.

DL 17644. – R: PATÁKI 1950. 26. j.

1475. március 3. (f. VI. a. Dom. Ietare)

343.

Buda város tanácsa előtt (p.) Matthias Theys budai polgár, a felhévízi Szentlélek ispotály rektora azt az évente 16 forintot jövedelmező járadékot, amelyet (p.) Nagy (*magnus*) Fülöp budai polgár és felesége, Orsolya az apotékák között álló házuk (*„...de domo... inter appotecas(!) in vicinitatibus domorum Leonardi alias filii Nicolai barbitonsoris ab una et Henrici Dyettimar dicti partibus ab altera sita et habita... ”*) után fizetnek az ispotálynak, eladja ugyanazoknak 260 forintért, akik tovább nem kötelesek a járadékot fizetni, a járadékfizetésről szóló iratokat pedig megsemmisítik.

Eszt. k. m. lt. 67-7-3 (DF 238272). – R: PATÁKI 1950. 20. j.

1475. május 14. (in fest. Penthecostes) Buda

344.

Mátyás király utasítja Buda városát, hogy a saját házában meggyilkolt (*„...ex preconcepta malitia et deliberato animo in habitatione sua propria occisum esse... ”*) néhai olasz (*de Italia*) anconai (*Anconitanus*) Simone patikáros özvegyét, kiskorú fiát, Francesco-t és leányát, Agata-t iktassa be a város szokásai szerint Simone gyilkosának, a néhai Miklós horbély fiának, Lénártnak házába a Patikáros utcában, a zsemlyeszékek és a mészárszékek mellett (*„...domum lapideam eiusdem Leonardi in dicta civitate nostra Budensi in platea Apothecariorum in vicinitatibus Philippi Magni ab aquilone et sedium semel-larum a meridionali et Emerici Bornemissa ex opposito ab orientali ac macellorum carnium ab occidentali partibus existentibus(!) simulcum stubis, cellaris, cellariorumque fontis(!), boltis, cameris et cancellis... ”*), amely a gyilkosság miatt Lénárt egyéb javaival együtt a királyra szállott, és állítson ki számukra az iktatásról oklevelet.

Átírta Buda város tanácsa 1475. szeptember 22-én: DL 17675. – R: PATÁKI 1950. 20. j.

1475. május 22. (II. d. fest. Trinitatis) Buda

345.

Mátyás király érvényteleníti (e.) Czwborzentmyhal-i Czwbor Jánosnak és Imrének tett adományának azt a részét, amely a Boldogasszony egyház környékén egy házra (*„...quandam domum lapideam religiosarum dominarum sanctimonialium claustru beate Marie virginis de Weterihuda in civitate nostra Budensi prope ecclesiam parochialem eiusdem virginis Marie sitam... ”*) vonatkozott, mivel az nem Theul-i János deák tulajdona volt, hanem az óbudai klarisszáké.

DL 17683. – R: PATÁKI 1950. 26. j.

1475. május 30. (f. III. p. fest. Corporis Christi) 346.

Buda város tanácsa (r.) Osvát zágrábi püspök kérésére átírja Buda város tanácsának 1474. április 23-án kelt oklevelét és benne Mátyás király 1474. március 31-én kelt oklevelét, amelyek a püspökség házáról („...*super quadam domo nostri in medio existente...*”) szólnak.

Zágrábi Ers. It. Priv. 40 (DF 252008). Közöletlen.

1475. június 26. (f. II. p. fest. Iohannis Baptiste) 347.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy (m.) Ernest János szlavón bán az általa bemutatott oklevél tanúsága szerint kis sarokházát a kalmár üzletek között („...*quandam domum suam parvam acialem inter institas in vicinitate domus confraternitatis sancte Katherine virginis et martiris(?) versus capellam beati Georgii martiris sitam et habitam...*”) eladta (p.) Nikolaus Kynysgfelder budai polgárnak és feleségének, Margarethának 800 forintért.

DL 50511. – R: PATAKI 1950. 89. j.

1475. szeptember 22. (f. VI. p. fest. Mathei) 348.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy (h.) Dorotea, a néhai Simone patikáros, budai polgár özvegye, a maga fia, Francesco és leánya, Agata nevében bemutatta Mátyás király 1475. május 14-én kelt oklevelét és kérte, hogy az abba foglaltaknak megfelelően iktassák be a város szokásai szerint egy az apotékák közötti és a zsemlyeszékek szomszédságában álló háznak („...*super quadam domo, que est inter apothecas(!) in vicinitatibus domorum Philippi Magni ab una [sedium] semellarum partibus ex altera sita et habitam...*”) a birtokába, és erről állítsanak ki oklevelet; a város az iktatást elvégezte, de ennek során György takács (*limitextor*) a néhai Miklós borbély fia Lénárt nevében ellentmondott az iktatásnak.

DL 17675. – R: PATAKI 1950. 20. j.

1476. Buda 349.

Mátyás király vásárt adományozó oklevelének kiállítás helye Samboky Albert budai polgár palotája („*Datum Bude in pallatio(!) ciuitasdam Alberti Samboky civis civitatis Budensis 1476.*”).

PTE Egyetemi Könyvtár, Klimó Gyűjtemény, Magyi János formuláskönyve (DF 283678) p. 8–9. – K: KOVACHICHI 1799. 160.

1477. február 14. (ipso die fest. Valentini) 350.

Buda város tanácsa előtt (r.) Mihály milkói püspök, esztergomi érseki helynök, a nógrádi főesperességnek, az esztergomi kanonokságnak és az esztergomi Szt. Margit oltár rektorátusának javadalmasa (*commendatarius*) elmondja, hogy egy házat a Mindszent utcában („...*quandam domum in plathea(!) Omnium sanctorum in vicinitatibus domorum magnifici Iohannis Thws de Lak bani Sclavonie et Udalrici Oberndorffer concivis nostri sitam et habitam...*”), amelyet a néhai (r.) György esztergomi érsek hagyományozott lelkiüdvéért az oltárnak, majd a néhai (mg.) fríziai (*de Frizia*) Balduin orvos (*phisicus*) lakta évente fizetendő 24 forint javadalom fejében, valamint egy szőlőt a Kegler hegyen („...*unam vineam in monte Kegler vocato habitam...*”), amely a ház javadalmanak nem fizetése miatt a néhai Fazekas Konrádtól szállt Mihály püspökre, átadott (c.) Hans Pemflinger budai polgárnak és feleségének, Barbarának azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 24 forintot fizetnek az oltárnak Esztergomban, azonkívül a házat kijavítják és jó karban tartják, a ház után járó városi adókat pedig megfizetik; ha mindezt nem tennék meg, és a javadalmat három éven át nem fizetnék, a ház és a szőlő tulajdonjoga visszaszáll az oltárra; továbbá Hans Pemflinger és felesége, valamint örökösök szabadon eladhatják, vagy elzálogosíthatják a házat és a szőlőt a fenti feltételekkel és az esztergomi káptalannak, illetve az oltár rektorának egyetértésével.

DL 17919. Átírta az esztergomi káptalan 1482. május 18-án; DL 18669. – R: PATAKI 1950. 84. j.

1477. március 7. Buda**351.**

Meg nem nevezett közjegyző előtt Hermann Cranacher, a Boldogyasszony egyház gondnoka saját házának felső szobájában („...in civitate Budensi Wesprimiensis diocesis iurisdictionis vero Strigoniensis in domo et stuba superiori providi et circumspecti viri domini Hermanni Cranacher civis et vitrici ecclesie beate Marie virginis in prefata Buda...”) végrendelezik. (Csupán a végrendelet formulái a végrendelet érdemi részeit elhagyva.)

PTE Egyetemi Könyvtár, Klimó Gyűjtemény, Magy János formuláskönyve p. 442 (DF 283678). – K: Kovachich 1799. 409–410.

1477. március 26. (f. IV. p. fest. Annuntiationis Marie)**352.**

Buda város tanácsa előtt (n.) Rakus Albert. Feketh Mihály és Eben-i György eladják házukat a Szombatpíacon („...quandam domum ipsorum in foro Sabbati in vicinitatibus domorum Martini arcuparis ab una et Pauli pellificis concivium nostrorum partibus ex altera sitam et habitam...”) 100 forintért (p.) András mészáros, budai polgárnak és feleségének. Ilonának.

Batthyany cs. körmendi lt. Acta Ant. Misc. 5-7-157. – R: PAJAKI 1950. 67. j.

1478. január 5. (in vig. Epiphaniarum Domini) Eger**353.**

András egri főesperes tudatja Buda városával, hogy az egri káptalan iránta tanúsított sok jótéteménye viszonzásául és saját lelkiüdvéért házáat az Olasz utcában („...domum meam emptitiam in platheat!) Olazweza habitam inter domos alias consortis Lewpoldi mercatoris ab una et Martini institoris ab altera partibus existentem...”), amelyet Bálint kalmártól vásárolt, eladományozta a káptalannak, és kéri a várost, hogy a káptalant iktassák be a ház birtokába.

Átírta Buda város 1478. július 1-én: Egri k. m. lt. 29-5-1 (DF 210729). – Közöletlen.

1478. március 7. (Sab. p. Dom. Letare) Buda**354.**

Mátyás király látva Buda városának értékét és azt, hogy a városban sok ház törődés hiányában teljesen elhanyagolt, sőt egyesek csaknem összedőlnek, rendeletet hozott, amit a város piacain és nyilvános helyein ki is hirdettetett, miszerint minden budai lakos és főleg azok, akiknek a házuk romos vagy elhagyott, egy éven belül köteles házáat felújítani, az egy év letelte után pedig a még mindig elhagyott házak rendelete megsértése miatt reá szállnak, és ő annak adja, aki javaiból kész azokat helyreállítani („...quod nos visa iam pridem qualitate huius civitatis nostre Budensis et debita consideratione animadvertentes complures domos in ea totaliter neglectas esse et desolatas, alias vero multas ex incuria et negligentia patronorum earundem ad collapsum et ruinam tendere, in nostre maiestatis displicentiam ac ipsius civitatis nostre incomodum et deformitatem non modicam, nos itaque volentes statui et ornamento dicte civitatis nostre opportune providere per publicum edictum, quod in foris et locis publicis huius civitatis nostre proclamari mandavimus et publicari omnes et singulos cuiusvis status et conditionis homines in hac civitate nostra Budensi domos habentes, et potissime que desolate forent vel etiam ad ruinam tenderent, admonuimus et hortati sumus, immo regio edicto precepimus generaliter omnibus, quatenus ipsi domus eorum collapsas sive ad ruinam tendentes infra unius integri anni spatium, iam ante plures annos evolutum, reficere inciperent et reformari deberent, alioquin ne exinde maius ipsius civitatis nostre dispendium et incomoditas sequatur, nos omnes tales domos dirutas et desolatas, sive etiam ad ruinam tendentes, tanquam ad nostram maiestatem, tum ob contemptum edicti nostri, tum etiam ex aliis causis et rationibus devolutas, aliis personis idoneis et talibus, qui illas propriis expensis bono modo reformarent, donaremus et ascriberemus...”); ezekután a Mindszent utcában több mint tíz házat elveszt tulajdonosaiktól, mivel a rendeletet figyelmen kívül hagyták, most pedig elveszi (r.) (Beckensloer) János esztergomi érsek sarokházát a Szt. János kapu mellett („...domum acalem, que penes domum archiepiscopalem et iuxta portam huius civitatis nostre Budensis sancti Johannis vulgariter appellatam...”), amely a város legfeltűnőbb és mind az itteni lakosok, mind az idegenek által legsűrűbben felkeresett, a királyi (palotához) legközelebb eső helyén emelkedik („...loco maxime apparenti et ad regiam nostram

propinquo ab omnibusque tam incolis, quam etiam advenis frequentato sita est..."), és amely János érsek és nem az érsekség tulajdona volt, mivel az érsek, a rendeletet figyelmen kívül hagyva, nem viselte gondját a háznak, majd érsekségét elhagyva külföldre távozott: a király a házat felesége, Beatrix beleegyezésével és a királyi tanács javaslatára (v.) Péter erdélyi prépostnak, titkárának, és általa testvéreinek, Máténak és Pálnak adományozza 1000 forint fejében azzal a feltétellel, hogy a házat felújítják, és ezután szabadon rendelkezhetnek vele, ha pedig János beperelné őket a ház miatt, ezt csak akkor teheti, ha az általuk a házra költött költséget, valamint az említett 1000 forintot leteszi; a király utasítja Buda városát, hogy Pétert a ház birtokába a város szokásainak megfelelően iktassák be, tulajdonát pedig védelmezzék.

ÖStA, IHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 10142 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-3). – K: CSANKY 1904, 408–410. – R: PATAKI 1950, 9. j.; KISS 2005, 3. sz.

1478. július 1. (f. IV. in vig. Visitationis Marie)

355.

Buda város tanácsa előtt (v. e.) Gergely tornai főesperes, váci és esztergomi kanonok az egri káptalan nevében bemutatja (v.) András egri főesperes 1478. január 5-én Egerben kelt oklevelét, és kéri a várost, hogy iktassa be a káptalant Andás főesperes adományába; a város tanúsítja, hogy a szokásoknak megfelelően két esküdtet küldött ki (*...iuxta ritum et consuetudinem dicte civitatis nostre duos ex nobis puta circumspectos Gregorium pellificem et Thomam Meyxner iuratos cives ad premissas petitiones duximus transmittere...*"), akik a káptalant beiktatták András esperes házába az Olasz utcában (*...ratione cuiusdam domus ipsius domini Andree antedicti nostri in medio in plathea(!) Italicorum in vicinitatibus domorum Benedicti sartoris ab una et Martini institoris partibus ex altera site...*).

Egri k. m. lt. 29-5-1 (DF 210729). – R: PATAKI 1950, 54. j.

1478. szeptember 14. Buda

356.

Gábor egri püspök Varasd megyei tizedperben oklevelet állít ki budai házában (*...in domo habitationis nostre Bude constructa...*).

Zágrábi Érs. lt. Dec. 41 (DF 252071). – Közöletlen.

1479. január 8. (f. VI. p. fest. Epiphaniarum Domini)

357.

Buda város tanácsa Dénes posztómető és Péter nyerges kérésére megosztja a Szt. György piacon álló házukat (*...de et super divisione et limitatione domus earum partium in teatro sancti Georgii in vicinitate domorum a superiori Ulrici cantrifusoris et Bartholomei Dragffy ab inferiori partibus site et habite...*), miszerint udvarukon, az elülső falnál kettejük része között egy sarokkővet helyeznek el, innen tart a határ a város faláig, ahol szintén egy sarokkővet helyeznek el úgy, hogy az illemhely Dénes házához tartozik, a határtól délre eső rész pedig Péteré lesz (*...ab uno angulari lapide vltgo horogkew in ipsorum curia a muro anteriori inter ipsos per medium erecto incipiendo et directe usque ad murum civitatis, ubi similiter lapis angularis existit descedendo ita, quod locus secreti protunc ibidem existens integraliter predictae domui prenominati Dionisii... cedit: ...reliqua vero partium a parte meridionali Petri selliparis existat...*).

Átírta Mátyás király 1479. február 24-én: ÖStA, IHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 771 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-5). – K: KISS 2005, 4. sz. – R: PATAKI 1950, 3. j.

1479. február 24. (in fest. Mathie) Buda

358.

Mátyás király (c.) Dénes posztómető, budai polgár kérelmére privilegiális formában átírja és megerősíti Buda város 1479. január 8-án kelt oklevelét egy budai ház megosztásáról (*...super divisione cuiusdam domus in dicta civitate nostra Budensi...*).

ÖStA, IHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 771 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-5). – K: KISS 2005, 5. sz. – R: PATAKI 1950, 3. j.

1479. március 8. (f. II. p. Dom. Reminiscere) 359.
 Buda város tanácsa előtt (p.) Kallay Mihály házat Alhévízen (*...quandam domum suam ad Alhewisz in vicinitatibus domorum Pauli Horwath ex una et Pauli fabri ab inferiori partibus ex altera sitam et habitam...*) eladja 70 forintért (n. e.) Pynkoczy László királyi allovászmesternek.

DL 88620. – Közöletlen.

1479. április 23. (in fest. Adalberti) 360.
 Buda város tanácsa előtt folyó perben egyrészt (m.) Rozgon-i Osvát és István, másrészt (c.) Rayky-i György és felesége, (n. h.) Katalin kiegyeznek, miszerint György és Katalin lemondanak egy házról a Hátsó utcában (*...super facto cuiusdam domus totalis nostri in medio in platea Posteriori in vicinitatibus domorum Iohannis Pyller ab una et Udalrici Weyhenperger concivium nostrorum partibus ex altera site et habite...*), Osvát és István pedig 200 forintot fizetnek nekik.

DL 18202. – R: PATAKI 1950. 92. j.

1479. április 30. (in vig. Philippi et Jacobi) 361.
 Buda város tanácsa előtt (p.) Nemeth Miklós házát a váralján, a Csorgókút utcában (*...quandam domum suam in suburbio castris predicti in vico Chorogkuth vocato in vicinitatibus domorum reverendi domini Urbani prepositi ecclesie Albensis, necnon thesaurarii regiemaiestatis(!) ab una et Nicolai monetarii partibus ex altera sitam et adiacentem...*), amely után évente 1 forint járadékot fizetett a Szentlélek ispotályának (*...ad hospitale Sanctispiritus(!)...*), eladja (r.) Orbán fehérvári prépostnak, királyi kincstárnak és testvéreinek, (n.) Balázsnak és Jánosnak 50 forintért; a prépost a járadékot is örökre megváltotta 25 forint átadásával az ispotály rektoránál.

DL 18208. – Közöletlen.

1479. május 31. (f. II. p. fest. Penthecostes) 362.
 Buda város tanácsa előtt korábban Mátyás király személyesen megjelenve (v.) Péter erdélyi prépostnak, királyi titkárnak és általa fivéreinek, (n.) Máténak és Pálnak adta 1000 forintért azt a Szt. János kapu környéki sarokházat (*...quandam domum acialem nostri in medio prope portam beati Iohannis in vicinitate contigua domus archiepiscopatus ecclesie Strigoniensis adiacentem et habitam...*), amely elhagyatva romossá vált, és ezért a királyra szállt (*...per inopinabilem desolationem ruine derelictam ad ipsam regiam maiestatem utpote devolutam...*). A király különleges engedélye folytán minden olyan házat, legyen az akár főpapoké, főcmeseké, vagy polgároké, amelyet romos állapotukból egy éven belül nem újítanak meg, a város eladományozhatja annak, aki újjáépítésüket vállalja (*...ex speciali eiusdem domini nostri regis indultu de consensu dominorum prelatorum et baronum prefati regni Hungarie nobis litteratensis collato, quo universas domos tam dominorum prelatorum et baronum, quam etiam aliorum quorumcumque nostri in medio existentium, que ad certum tempus videlicet anni spatium dudum devolutum forent desolationi derelictae liberam edificare volentibus in perpetuum conferendas habuimus facultatem...*); ezért most a város is Péternek és testvéreinek adja a házat, amely korábban János esztergomi érsek, de nem az érsekség tulajdona volt, mivel Péter romjaiból már újjáépíteni kezdte azt nagy költségen (*...a sue desolationis ruina gravibus cum expensis fuit et est reformata et possessa...*), és a város ősi szabadságai értelmében már több, mint egy éve és egy napja ellentmondás nélkül birtokolja (*...verum etiam iuxta prerogativam privilegiamque antiquam nostre civitatis libertatem nobis a divis regibus concessam idem dominus Petrus in dominio supredictae domus per diem et annum quiete permansit nemine penitus contradictore comparente...*).

ÖS:A. IHHStA Archiv Erdődy. Urkunden D 10150 (Erdődy cs. galgóci lt. 37-1-4). – K: Kiss 2005. 6. sz.

1480. május 15. (ipso die Sophie)**363.**

Buda város tanácsa előtt (c.) Hans Pempflinger budai polgár feleségének, (h.) Barbarának egyetértésével eladja járadékkal terhelt házát a Mindszent utcában (*.....quandam domum suam lapideam in platea Omniumsanctorum(!) in vicinitatibus domorum magnifici domini Iohannis Thwz de Lak tavar-nicorum regalium magistri ab una et providi Udalrici Oberndorffer partibus ex altera sitam et habitam...*) és a hozzátartozó szőlőt a Kegler dűlőben (*.....vinea in promontorio Kegler vocato vinee providi Mathei carnificis adiacente...*) (m.) Nayghlwche-i(!) Orbán királyi kincstartónak és testvéreinek, Balázsnek és Jánosnak 1300 forintért azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 24 forintot fizetnek az esztergomi Szt. Margit oltárnak, azonkívül a házat kijavítják és jó karban tartják, a ház után járó városi adókat pedig megfizetik; ha mindezt nem tennék meg, és a javadalmat három éven át nem fizetnék, a ház és a szőlő tulajdonjoga visszaszáll az oltárra; továbbá Orbán kincstartó és testvérei, valamint örököseik szabadon eladhatják, vagy elzálogosíthatják a házat és a szőlőt a fenti feltételekkel és az esztergomi káptalannak, illetve az oltár rektorának egyetértésével.

DL. 18366. – R: PATAKI 1950. 84. j.

1480.**364.**

Buda város oklevele szerint Gergely pálos generális vikárius elcserélte a budai házat (*.....domum Budensem...*) Posega-i Jánossal annak pesti házára.

Vitae fratrum eremitarum Ordinis Sancti Pauli Primi Eremitae. Cap. LXIV. – K: GYÖNGÖSI 1988. 134.

1481. január 16. (f. III. p. oct. Epiphaniarum Domini)**365.**

Buda város tanácsa előtt (p.) Sebald Harschnaider budai polgár a Szt. György piacon álló házát (*.....quandam domum suam in teatro sancti Georgii martiris in vicinitatibus domuum circumspecti Johannes Plab dicti ab una et providi Petri Polyak ex altera partibus sitam et habitam...*), amely után az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak évente 16 forint járadékot fizet, a káptalan beleegyezésével eladja (p.) Hans Wirth budai polgárnak és feleségének, Elisabeth-nek 500 forintért és egy 25 forintot érő szőlőért, azzal a feltétellel, hogy a járadékot kötelesek megfizetni, és a házat jó karban kell tartaniuk.

Esz. k. m. It. 53-3-14 (DF 238098). – R: PATAKI 1950. 15. j.

1481. március 23. (f. VI. a. fest. Annuntiationis Marie)**366.**

Az esztergomi káptalan előtt (h. mg.) Thazar-i László és Segesd-i Ambrus az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai átadják a káptalan házát a Szt. György egyházzal szemben (*.....quandam domum dicte ecclesie sancti Stephani consequenterque dictorum canonicorum in prefata Buda in opposito ecclesie sancti Georgii martiris a parte Demubii in vicinitatibus domorum Iohannis Plob ab una parte siquidem ex alia Petri Polyak civium de eadem Buda consistentem...*) budai (*de Buda*) (c.) Hans Wyrth-nek és feleségének, (h.) Elisabeth-nek azzal a feltétellel, hogy a házat kötelesek helyreállítani és jó karban tartani, továbbá évente 16 forint járadékot kell fizetniük a káptalannak; ha mindezt nem tennék meg, és a javadalmat három éven át nem fizetnék, a ház tulajdonjoga visszaszáll a káptalanra; ha pedig a ház kigyulladna, saját költségükön kell helyreállítaniuk a járadékfizetés megtartása mellett; továbbá Hans Wyrth és felesége, valamint örököseik szabadon eladhatják vagy elzálogosíthatják egyháziak kivételével bárkinek a házat a fenti feltételekkel és a Szt. István káptalan egyetértésével.

Esz. k. m. It. 53-3-15 (DF 238099). – R: PATAKI 1950. 15. j.

1481. április 10. (f. III. p. Dom. Iudica)

367.

Buda város tanácsa előtt (n.) Mykofalwa-i Beken Dénes deák a korábban Dénes ítélőmestertől (*protonotharius*) szerzett házát az Olasz utcában (*.....de domo sua nostri in medio in platea Italicorum in vicinitatibus domorum providi Barnabe Joo ab una et Mathie lapicide [partibus] ex altera sita et habita...*) a Szt. Mária Magdolna egyháznak kötötte le vállalva, hogy évente járadékot fizet a ház után, és ezután kérte a várost, hogy a ház adóját állapítsa meg; a tanács évi 4 forint adó fizetésére kötelezte Dénest azzal a feltétellel, hogy ha házának most elfalazott kapuját, amely a Tej utcának nevezett kis utcára nyílik, megnyitja (*.....si vero idem Dionisius ianuam domus pro presenti lapidibus obstructam et reclusam versus vicum parvum vlgó Theyweza iterato aperiret...*), akkor évente 6 forint adót lesz köteles fizetni.

DL 18468 (néhol hiányos és olvashatatlan). – Közöletlen.

1481. augusztus 24. (in fest. Bartholomei) Buda

368.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy május 4-én (f. VI. p. fest. Inventionis sancte crucis) ítélkezett az egyrészt Elisabeth, a néhai Georg íjgyártó özvegye, fiai, Bartholomäus és Hans, leánya. Barbara, Ruprecht ötvös felesége, másrészt Sophia. Andreas szabó felesége, Georg íjgyártó másik anyától született leánya között folyó hagyatéki perben, amely szerint Sophiát és férjét atyai örökség címén megilleti egy ház és egy szőlő ötöd része; ezekután a peres felek megosztottak egy kánaai szőlő felett (*.....vineam in promontorio Kana vocato situatam...*), majd pedig kérésükre a tanács a város szokása szerint kiküldte két esküdőt, valamint az ács és kőfaragó céh mestereit, hogy a Sophiának járó ötöd házrészt atyja egykori házában a Szt. György piacon (*.....quintam partem ipsius domus in teatro sancti Georgii martiris in vicinitate domorum Petri cantrifusoris ab una ac dominorum capituli lauriensis partibus ex altera site et habite...*) kijelöljék, amely a hátsó részen egy keresztirányú épületből áll, benne a földszinten egy kamra a városfalra néző ablakkal, az emeleteken két egymás fölötti szoba egy-egy kamrával, valamint a ház udvara felé egy kőarkádív, mellette egy Andreas által újonnan készített falépcsővel és egy szerény palatiummal a ház vendégszobája (?) előtt, továbbá balra az illemhely és egy kis kert a városfal mellett (*.....primo partem posteriorem ipsius domus transversaliter constructam inter domum(!) Petri cantrifusoris et dominorum capituli lauriensis a fundamento usque ad summum, in cuius edificio primo inferius in curia una camera habente fenestram versus murum civitatis haberetur de superiori vero duas stubas super se invicem constructas cum duabus cameris inclusis tenerentur. item et similiter versus curiam domus unum arcum lapidibus constructum, penes quem novus gradus ligneus per ipsum Andream de novo constructus unacum eodem gradu ac pallatio(!) modico ante hospitium ipsius domus site tendendo versus sinistram partem, ubi est locus secreti, quem similiter ipsi domine Sophie et magistro Andree sartori marito suo appropriassent(!), item similiter quandam terram iuxta murum civitatis sitam, in qua ortus haberetur...*); ezen részt Sophia az alábbi feltételekkel bírhatja, miszerint a kertet, ha a városnak szükséges a terület, visszaadják, továbbá az említett lépcsőn, az udvaron és a ház kapuján keresztül szabadon járhatnak (*.....per prefatum gradum descendendi ac per curiam transeundi et per portam eiusdem domus exeundi et intrandi liberam habent facultatem...*), saját kulcsuk lehet a ház kapujához (*.....clavem propriam ad eandem ianuam domus pertinentem...*), Andreas kifüggesztheti cégérjét a ház elé a Szt. György piac felé (*.....tabulam suam artem sartorie exprimentem extra domum versus theatrum sancti Georgii affigentem...*), és kötelesek az illemhely tisztítása költségének a harmadát kifizetni (*.....locus necessarii purgationem...*), valamint a másik peres félnek 16 forintot fizetnek, mint értékkülönbözetet.

Eszk. k. m. II. 64-I-13 (DF 238159). – R: PATAKI 1950. 4. j.

1481.

369.

Buda város rendkívül sérült és hiányos oklevele (e.) Mykofalwa-i Beken Dénes és a Szt. Mária Magdolna plébánia közötti szerződésről egy ház ügyében (*.....in vicinitatibus Barnabe Jo ab una et Mathie lapicide...*).

DI. 45908 (sérült és hiányos). – Közöletlen.

- 1482. február 6. Buda** **370.**
 Közjegyzői oklevél kiállításának helye (r.) Péter kalocsai érsek, királyi titkos kancellár háza („...*Bude Wesprimiensi diocesis in domo habitationis...*”).
 Zágrábi Ér. It. Dec. 50 (DF 252081). – Közöletlen.
- 1482. február 9. (in fest. Apollonie)** **371.**
 Buda város tanácsa előtt (p.) Bornemyzza Péter varga, budai polgár eladja házát Alhévízen („...*quandam domum suam ad Calidas aquas inferiores in vicinitatibus Benedicti Makray ab una et Ladislai parvi partibus ex altera sitam et habitam...*”) (e.) Pethew Györgynek 36 forintért azzal a feltétellel, hogy György a ház után járó városi adót (*taxam*) köteles megfizetni.
 DL. 93548. – Közöletlen.
- 1482. május 18. (Sab. p. fest. Sophie)** **372.**
 Az esztergomi káptalan (r.) Mihály milkói püspök, esztergomi érseki helynök és az esztergomi Szt. Margit oltár javadalmasa (*commendatarius*) kérésére részben átírja a budai tanács 1477. február 14-én kelt oklevelét, és hozzájárul az abban foglaltakhoz.
 DL. 18669. – R: PATAKI 1950. 83. j.
- 1482. június 2. (17. d. termini 25. d. fest. Georgii) Buda** **373.**
 Bathor-i István országbíró ítéletet hoz a budai királyi palota előtti ferences kolostor környékén lakó beginák („...*pro religiosis dominabus beginis prope fores ecclesie beati Iohannis ewangeliste ante castrum Budense fundate degentibus...*”) és az óbudai klarissza apácák közt egy Bekasmegyer-i halastó ügyében folyó perben.
 Erd. Múz. Egy. It. Törzsgyűjtemény: oklevelek és iratok nr. 95 (DF 253724). R: SZABO 1890. 389. sz.
- 1482. augusztus 22.** **374.**
 Buda város tanácsa előtt Rozgonyi László nándorfehérvári kapitány eladja házát az Olasz utcában („...*domum... in platea Italicorum vocata in vicinitate domorum quondam reverendissimi domini Georgii archiepiscopi Colocensis ab una et Dionisii litterati concivis nostri partibus ab altera sitam...*”) 500 forintért Erdődi Tamás titeli prépostnak, királyi titkárnak és általa Bálint, volt titeli prépostnak, Szatmári Bakócz Miklósnak és Jánosnak, Szatmári Ferenc pesti főesperesnek, váci kanonoknak és Miklós fia Bálintnak.
 Erdődy es. galgóczi It. 37-1-6 (Iványi Béla [OSZK] és Pataki Vidor regeosztája alapján). – R: PATAKI 1950. 50. j; Kiss 2005. 7. sz.
- 1483. április 4. (f. VI. a. Dom. Quasimodo) Buda** **375.**
 Buda város tanácsa előtt (p.) Vylak-i Thewgyartha Máté budai polgár házát a Szt. Pál utcában („...*quandam domum suam lapideam in nostri medio in platea sancti Pauli in vicinitatibus domorum Stephani mensatoris ab una et heredum condam benedicibilis memorie Bartholomei similiter mensatoris partibus ab altera sitam et habitam...*”), amely után örök járadék címén évente 8 forintot fizet az örményesi pálos kolostornak, felesége. (h.) Dorottya egyetértésével eladja 400 forintért (e.) Labathlan-i Gerelynek és feleségének. Katalinnak a járadék megtartásával.
 Eszt. k. m. It. 64-1-14 (DF 238160). Eszt. k. m. It. 64-1-16 (DF 238161). – R: PATAKI 1950. 46. j.
- 1483. augusztus 11. (f. II. p. fest. Laurentii)** **376.**
 Buda város tanácsa előtt (v. rel.) Zuffenhussen-i Winman János ciszterci szerzetes és (n.) Boróthi Bálint deák. (v. rel.) Péter hélakúti (pétervárad) apát és a konvent nevében megjelenően előadják, hogy a konventnek már régóta nem volt apátja, és ez idő alatt házukat a Szt. Pál utcában („...*domus quedam*

eiusdem ecclesie hic Bude in nostri medio in platea sancti Pauli in vicinitatibus domorum confraternitatis beate Virginis ab una et relicte quondam Iohannis lapicide partibus ab altera existens et habita...) elidegenítették, amelyet csak úgy tudnak visszaszerezni, ha a ház kisebbik, hátsó részét (*...minor et posterior pars domus ipsius...*) eladják ugyanis a város szokása és joga szerint, ha valaki egy romos épületet felújít, akkor a felújítás költségeit a következő tulajdonosnak meg kell fizetnie (*...maxime cum sit de more et consuetudine et statuto nostre libertatis et totius communitatis huius civitatis, ut edificia, que ruinam patiuntur per quemcumque possidentur; reformentur expensas factas in dominium succedens solvere semper teneatur...*), és mivel a ház idővel több kézen is átment, többen is javították (*...plures reformationes iidem emptores in illa fecerant...*), így visszaszerzése és újbóli kijavítása mintegy 300 forintot tesz ki; ezért János és Bálint, Péter apát nevében a ház hátsó részét (*...predictam partem posteriorem dicte domus...*) eladják (v.) Erdewd-i Tamás titeli prépostnak és általa testvéreinek, (v.) Bálint pataki plébánosnak, (mg.) Zathmar-i Ferenc pesti főesperesnek, valamint Erdewd-i Miklósnak és Jánosnak 232 forintért, amely összeg nagyobb részét kifizették (c.) Labathlan-i Gergelynek és testvéreinek, akik akkor a ház birtokosai voltak, a fennmaradó pénzt pedig oklevelek kiállítására és egyéb, a visszaszerzéssel kapcsolatos költségekre költötték el.

Erdődy es. galgócí lt. 37-1-7. Átírta Aragóniai János esztergomi érsek 1484. március 23-án: ÖStA, HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 826 (Erdődy es. galgócí lt. 37-1-10). – K: PATAKI 1942. 156. j; KISS 2005. 9. sz. – R: PATAKI 1942. 119. j; PATAKI 1950. 47. j.

1483. augusztus 11. (f. II. p. fest. Laurentii)

377.

Buda város tanácsa előtt (v. rel.) Zuffenhussen-i Winman János és (n.) Boroth-i Bálint deák, (v. rel.) Péter bélakúti (péterváradí) apát és a konvent nevében megjelenvén, eladják a monostor Szt. Pál utcában álló házának azon hátsó részét, amely (v.) Erdewd-i Tamás titeli prépost, királyi titkár házával szomszédos (*...postriorem partem domus eorundem abbatis et conventus hic Bude in medio nostri in platea sancti Pauli in vicinitatibus domorum confraternitatis beate Virginis ab una et relicte condam Iohannis lapicide partibus ab altera existentem et habitam, que videlicet posterior pars domus pretacte domui et curie venerabilis domini Thome de Erdewd prepositi ecclesie Tituliensis secretarii regie maiestatis vicinari dinoscitur...*), ugyanazon Tamás prépostnak és általa testvéreinek, (v.) Bálint pataki plébánosnak, (mg.) Zathmar-i Ferenc pesti főesperesnek, valamint Erdewd-i Miklósnak és Jánosnak 232 forintért, amely összeg nagyobb részéből Tamás prépost közbenjárásának segítségével megváltották a házat (c.) Labathlan-i Gergelytől.

ÖStA, HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 10154[1] (Erdődy es. galgócí lt. 37-1-8). – K: PATAKI 1942. 157.j. (részlet); KISS 2005. 8. sz.

1483. augusztus 24. (in fest. Bartholomei) Pétervárad

378.

Péter bélakúti (péterváradí) apát azon bevallást, amelyet ügyvédci, (rel.) Zuffenhussen-i Winman János ciszterci szerzetes és (n.) Boroth-i Bálint deák Buda város tanácsa előtt az apátság Szt. Pál utcai házának hátsó részét (*...de et super posteriori parte domus nostre in platea sancti Pauli existentis...*) illetőleg Erdődy Tamás titeli prépost és fivérei számára tettek, helybenhagyja és megerősíti.

ÖStA, HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 10154[2] (Erdődy es. galgócí lt. 37-1-8). – K: KISS 2005. 10. sz. – R: PATAKI 1942. 159. j; PATAKI 1950. 48. j.

1483. december 18. Pereszlény

379.

Pál Pereszlen-i plébános oklevelében említi (r.) Lajos Aquillano-i (!) püspöknek, (r.) Aragonia-i János bíboros, esztergomi érsek ügyhallgatójának szálláshelyét (*...Bude Wesprimiensis diocesis in domo solite residentie vestre...*).

Eszt. k. hl. lt. Capsa 44-6-20 (DF 208964, a MOL adatbázisában tévesen 1493. évszámmal). – Közöletlen.

1484. január 10. (in fest. Pauli primi heremite) Zsámbék 380.

Mátyás király hűséges szolgálatai jutalmául (e.) Warada-i Aladárnak, kamarásának, valamint általa testvéreinek. Miklósnak és Mátyásnak adományoz egy házat Alhévízen (*...quandam domum lapideam in inferioribus Calidis aquis Budensibus... simulcum celariis(!), foveis, stubis, boltis et aliis edificibus in superficie eiusdem domus factis...*), amelyet korábban a néhai Makray Györgynek, majd pedig a néhai Gardoczy Péternek adományozott, és amely az adományosok halála után, örökös híján visszaszállott a királyra.

DL 88697. – K: MERÉNYI 1894. 378.

1484. március 23. (X. Kal. Aprilis) Buda 381.

Aragóniai János bíboros, esztergomi érsek (v.) Erdewd-i Tamás titeli prépost, valamint Bálint pataki plébános. (mg.) Zathmar-i Ferenc pesti főesperes. Erdewd-i Miklós és János kérelmére átírja és megerősíti Buda város 1483. augusztus 11-én kelt oklevelét egy budai ház részének (*...super emptione et venditione certe particule cuiusdam domus monasterii et ecclesie de Varadinopetri ordinis Cisterciensis Bude sita...*) megvételéről.

ÖStA, HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 825 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-9). – K: Kiss 2005. 11. sz.

1484. március 29. (f. II. p. Dom. Letare) Buda 382.

Buda város tanácsa meggondolva (r.) Erdewd-i Tamás titeli prépostnak és királyi titkárnak a város számára nyújtott sokféle támogatását mind a királyi felség előtt, mind más ügyekben, figyelembe veszi azt a város díszítésére és hasznára való nagy költséget, amellyel az Olasz utcában álló romos és elhagyatott házat (*...pro decore, relevamine et utilitate civitatis in reformatione et restauratione cuiusdam domus sue ruinose et quodammodo desolationi derelictae in platea Italicorum in vicinitatibus domorum reverendi domini Dominici prepositi ecclesie Albensis ab una et Dyonisii litterati ab altera site et habite...*) helyreállította, és ezért elrendeli, hogy Tamás, illetve testvérei, Bálint pataki plébános. (mg.) Zathmar-i Ferenc pesti főesperes, továbbá Miklós és János évente 4 forintra mérsékelt rendes adót kötelesek fizetni a teljes ház, valamint egy másik háznak a Tamás által megvásárolt és házához csatolt hátsó része, mint egész ház után (*...pro collecta sive taxa ordinaria totalis domus prescripte quamquidem domum simulcum quadam particula posteriori videlicet illifus domus, quam scilicet particulam idem Thomas prepositus de novo emit et ad huiusmodi domum coniunxit pro totali computamus solvere debeant et teneantur...*).

ÖStA, HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 826 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-10). – K: Kiss 2005. 12. sz. – R: PATAKI 1942. 164. j; PATAKI 1950. 50. j.

1484. november 14. Róma 383.

VIII. Ince pápa Erdewd-i Tamás titeli prépost, Bálint pataki plébános, Ferenc pesti főesperes, Erdewd-i Mihály és János kérésére meghatalmazza (v.) [Ernuszt Zsigmond] pécsi püspököt és Kezthewlcz-i Mihály esztergomi olvasókanonokot, hogy vizsgálják ki azon házvételt, amelynek során Zuffenhusseni Wyman János ciszterci szerzetes és Boroth-i Bálint, Péter bélakúti (pétervárad) apátnak és a konventnek megbízottai az apátságnak a Szt. Pál utcában álló házához tartozó hátulsó részt (*...certam posteriorem partem cuiusdam domus in oppido Budensi Wesprimiensis diocesis in platea sancti Pauli vulgariter nuncupata existentem et in vicinitatibus domorum confraternitatis beate Virginis ex una ac relicte quondam Iohannis lapicide partibus ex altera sitam...*) 232 forintért eladták Tamásnak és társainak azért, hogy a kapott összegből a ház elülső és értékesebb részét vissza tudják szerezni a bemutatott közjegyzői oklevélbe foglaltak szerint, és ha az ügylet az apátság előnyére szolgál, felhatalmazza őket, hogy beleegyezését megadják.

Átírta Zsigmond pécsi püspök és Kesztőleci Mihály esztergomi olvasókanonok 1492. május 10-én: ÖStA, HHStA Archiv Erdődy, Urkunden D 894 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-11). – K: Kiss 2005. 13. sz.

1484. **384.**
 (mg.) Graborya-i Miklós esztergomi kanonok és a Szt. Miklós oltár rektora összeírja az oltár javait, többek között megemlíti egy budai házat („...*super domo Budensi...*”), amelyet Ibafalva-i Tamás egy Kemend-i malommal együtt adományozott az oltárnak, és amelyet Miklós rektor Kelemen deák, budai esküdt előtt átadott Balázs sarkantyúgyártónak azokkal a feltételekkel, hogy évente 8 forint járadékot fizet, a házat karbantartja, a városi adókat megfizeti, és arra az esetre pedig, ha a ház gondatlansága miatt kigyulladna, leköti két szőlőjét („...*duas vineas suas... versus Zenthpal habitas...*”).

Eszk. k. m. lt. 24-3-30 (DF 236334). – Közöletlen.

1485. szeptember 5. (f. II. a. fest. Nativitatis Marie) **385.**
 A fehérvári káptalan előtt (e.) Berky-i László, a néhai (mg.) Kezy-i Benedek országbírói jegyző fia különféle birtokait, közte házát a Szombathelyen („...*quandam domum suam lapideam in civitate Budensi in loco Zombathhel inter domos Iohannis Zewld et alterius Iohannis Fachyar dicti sitam...*”) elcserélte (e. mg.) Tholna-i Bornemyza Jánossal, a királyi kincstartó jegyzőjével többek között egy házra a Szombatkapun kívül („...*quandam domum suam lapideam in civitate Budensi foris portam Zombathkapw nuncupatam inter domum domini episcopi Agriensis et ortum condam magistri Dionisii prothonotarii regie maiestatis sitam simulcum orto...*”) és egy szőlőre az óbudai Korczan dűlőben („...*quandam vineam suam Korczan vocatam in promontoriis civitatis Veteris Budensis adiacentem...*”).

DL 19072. – Átirta Mátyás király 1485. október 13-án: DL 19073. – R: BARTFAI SZABO 1939. 1115. sz.; PATAKI 1950. 64. j.

1485. október 13. (in fest. Colomani) Bécs **386.**
 Mátyás király (mg.) Tholna-i Bornemyza Jánosnak, (r.) Orbán győri püspök és kincstartó jegyzőjének kérésére átírja és megerősíti a fehérvári káptalan 1485. szeptember 5-én kelt oklevelét arról a birtokcseréről, amelyben többek között Bornemyza János a Szombatkapun kívüli házát és óbudai szőlőjét a Korczan dűlőben („...*super... quadam domo sua lapidea in civitate Budensi extra portam Zombathkapw dictam nechon vinea sua Korczan vocata in promontoriis civitatis Veteris Bude adiacentibus...*”) elcserélte (n.) Berky-i Lászlóval annak a Szombathelyen álló házára („...*super quadam domo sua lapidea in dicta civitate nostra Budensi in loco Zombathhel inter domos Iohannis Zewld et alterius Iohannis Fachyar dicti sita...*”).

DL 19073. – R: PATAKI 1950. 64. j.

1485. október 24. Buda **387.**
 Közjegyzői oklevél kiállításának helye a Boldogasszony plébániatemplom oldalához épített Háromkirályok kápolna rektorának. (h.) Jakabnak a háza a plébánia temetőjében. (v.) Keresztély erdélyi kanonoknak, (r.) Gereb László erdélyi püspök megbízottjának (*legati, auditoris et commissarii specialis*) szállása („...*Bude Wesprimiensis diocesis iurisdictionis vero spiritualis Strigoniensis in domo honorabilis magistri Jacobi rectoris capelle sanctorum trium regum ad latus ecclesie beate Marie virginis maioris Budensis constructe in cimiterio eiusdem ecclesie sita...*”).

PTE Egyetemi Könyvtár. Klímó Gyűjtemény, Magyi János formuláskönyve p. 371–372 (DF 283678). – K: KOVÁCHCI 1799. 365.

1486. január 9. (f. II. p. fest. Epiphaniarum) **388.**
 A budai káptalan előtt a néhai (mg.) Kezy-i Benedek országbírói ítélmester fia. (n.) Imre hozzájárulását adja ahhoz a birtokcseréhez, amelyet bátyja. (n.) László a fehérvári káptalan előtt kötött (e.) Tholna-i Bornemyza Jánossal. (r.) Orbán választott győri püspök, királyi kincstartó titkárával, és

amelyben többek között László Jánosnak adta át házáat a Szombathelyen (*.....item de quadam domo lapidea in civitate Budensi in loco Zombathhel sita...*) azzal a feltétellel, hogyha valamelyikük örökös nélkül halna meg, akkor az életben maradt másik és azok örökösei birtokolják tovább az elcserélt javakat.

Atirta I. Ferdinánd király 1528. július 31-én: DL 26033. – Közöletlen.

1486. június 10. (3.d. f. V. a. fest. Barnabe) Buda

389.

Mátyás király tanúsítja, hogy (h.) András pesti plébános azon panaszára, miszerint a közte és a néhai Baymocz-i Onofrius budai polgár testvére, (hon.) Veronika között egy a Szombatpiaecon álló ház (*.....ratione cuiusdam domus lapidee prefati condam Onofrii in hac civitate nostra Budensi in foro Sabbati situate...*) ügyében lefolyt perben Buda város tanácsa számára kedvezőtlen ítéletet hozott, különleges kegyelmet gyakorolva elrendelte a per újratárgyalását, majd pedig utasította (m.) Pakos-i László tárnokmestert és (e.) Draag-i Tamás királyi személynököt, hogy ítélkezzenek az ügyben; majd június 8-án (f. V. a. fest. Barnabe) a király jelenlétében a tárnokmester, a személynök, az ítélmesterek és ülnökök előtt megjelentek a felek, és először András plébános elmondta, hogy a plébánia egy budai házat birtokolt és most is birtokol az Olasz utcában, a Szombatpiaecon utcájának környékén (*.....ecclesia sua antedicta hic in dicta civitate Budensi in vico Italicorum prope ad plateam fori Sabatatis(!) domum habuisset lapideam prout et nunc haberet...*), amelyet a néhai (d.) János plébános évi 14 forint örök járadék fizetésének kötelezettségével átadott a néhai Onofrius budai polgárnak, de az alperes testvérei, majd pedig maga az alperes sem fizette meg a járadékot már évek óta, ezért kérte, hogy állítsák vissza a plébánia tulajdonjogát, jogait bizonyítandó pedig bemutatta Pest város tanácsa 1413. szeptember 29-én kelt oklevelét; ezzel szemben Thorday István deák, Veronika ügyvédje elmondta, hogy annak idején a néhai János plébános a házat nem csak haszonbérbe (*non tantum titulo feudali*), hanem örök tulajdonba (*sed iure perpetuo*) adta a néhai Onofriusnak, magának és egyházának semmilyen további jogot fenn nem tartva benne, azzal a feltétellel, hogy évente 14 forint járadékot fizet a plébánosnak, és ha a ház romos volta nem tenné lehetővé a járadék megfizetését, akkor saját ingó és ingatlan vagyonából egészíti ki azt, később pedig Buda városa úgy ítélte, hogy Veronika köteles az András plébános beiktatása, azaz hat év óta elmaradt járadékot kifizetni, amelynek eddig eleget is tett. András plébános pedig visszavonta a város előtt keresetét, ezután István deák az elmondottak bizonyítására bemutatta Buda város tanácsának 1415. április 19-én kelt oklevelét; erre válaszul András plébános elismerte, hogy annak idején elfogadta a város ítéletét, most mégis a királynak, mint egyháza patrónusának akaratóból és plébániája híveinek, a pesti polgároknak egyetértésével nem ért egyet az ítélettel; a király új ítéletet hozva a házat András plébánosnak ítéli meg, hivatkozva az ország törvényeire és a város régi szokásaira, miszerint ha valamely örökjogon átadott, de járadékfizetésre kötelezett ingatlan után tulajdonosa éveken át nem fizeti meg a járadékot, akkor a korábbi tulajdonos tulajdonjogát kell helyreállítani.

DL 10119. – Közöletlen.

1486. június 23. (in vig. Nativitatis Iohannis Baptiste)

390.

Buda város tanácsa előtt egyrészt (m.) Bathori István erdélyi vajda és országbíró, másrészt (h.) András pesti plébános és Pest város tanácsa kölcsönös cserében állapodnak meg: miszerint István vajda pesti házáat a Buzavásár utcában (*.....domum suam lapideam in dicta civitate Pesthiensi in vico Buzavasar habitam, que condam Gregorii iudicis nautarum prefuisset, cui a meridionali Mathie pellificis a septentrionali Thome fabri domus ab occidentali vero plagis ortus plebanatus dicte ecclesie parochialis vicinaretur...*), amely a néhai Gergely hajósbíróé volt és a vajda bizonyos összegért megvásárolt, átadja a pesti plébániának, és cserébe a pesti plébánia budai házáat a Szombathely utcában (*.....domum similiter dicte ecclesie sue et suam lapideam in hac civitate Budensi in medio nostri in vico Zombathhel*

situatam, cui a parte ecclesie beate Marie Magdalene domus condam Iohannis Ffachar, in qua nunc Stephanus Orozlan demoraretur: a parte vero platee Italicorum domus Vitalis Kadar contiguerentur..."), amelyet korábban János plébános a néhai Onofrius budai polgárnak járadék fejében átadott, de utódai és köztük Veronika a megszabott járadékot nem fizették, és ezért az visszaszállt a plébániára, András plébános a pesti tanács hozzájárulásával átadja István vajdának és testvéreinek, Bathor-i Andrásnak és Pálnak.

DL. 19161. – R: PATAKI 1950. 64. j.

1486. augusztus 30. (III. Kal. Septembris)

391.

Az esztergomi káptalan előtt (h. mg.) Tharata-i Tamás esztergomi kanonok, a Krisztus Teste oltár rektora misealapítványt tesz az esztergomi Szt. István protomártír káptalannál, amelynek javára adományozza saját javaiból vásárolt házát a Szombathelyen (*...quandam domum suam Bude in loco Sabbati in vicinitatibus domorum a parte orientali condam Anthonii Zekel a parte vero occidentali episcopatus Zagrabiensis sitam...*) azzal a feltétellel, hogy ha a kanonokok a misemondást nem végeznék el, akkor a prépost a misealapítványt áthelyezheti a Szt. István egyház Szt. Mária Magdolna oltárához.

Esz. k. m. lt. 53-3-17 (DF 238101). – R: PATAKI 1950. 72. j.

1487. január 12. (f. V. infra oct. Epiphaniarum Domini)

392.

Buda város tanácsa előtt (h.) Margit, a néhai Lénárt mészáros, budai polgár özvegye vásárolt házát a Szombatpiacon (*...quandam domum suam emptitiam in foro Sabbati in vicinitate domorum episcopatus Zagrabiensis ab una et condam Anthonii Zekel ab alia partibus sitam et habitam...*) eladja 232 forintért (v.) Tharathay Tamás esztergomi kanonoknak, a Krisztus Teste kápolna rektorának.

Esz. k. m. lt. 64-1-17 (DF 238162). – R: PATAKI 1950. 72. j.

1487. február 23. (f. VI. a. fest. Mathie)

393.

Buda város tanácsa előtt (e.) veronai (*Weronensis*) Angelo de Rangonibus, a néhai (r.) Gábor bíboros, egri püspök testvére eladja házát a Zsidó utca környékén (*...quandam domum suam lapideam nostri in medio prope plateam Iudeorum in vicinitatibus domorum magnifici domini Ladislai Orzag de Gwth ab una et prepositure Demesiensis partibus ab altera sitam et habitam...*"), amelyet testvére végrendeletében hagyott rá, 400 forintért (r.) Orbán választott egri püspöknek, királyi kincstartónak és általa testvéreinek, (e.) Naghlwehe-i Balásznak és Jánosnak, valamint Balázs fia Lászlónak és János fiai Damjánnak, Kelemennek, Orbánnak és Tamásnak, továbbá testvére, a néhai Naghlwehe-i Benedek fiának, Ferencnek.

Egri k. m. lt. 29-4-5-2 (DF 210730). – R: PATAKI 1950. 39. j.

1487. április 4. (f. IV. p. Dom. Iudica)

394.

A budai káptalan oklevelében említik, hogy az ügyben érintett Osvát zágrábi püspököt a káptalan emberei április 2-án (f. II. proxime transacta) felkeresték házában a Mindszent utcában (*...ad domum et habitacionem prefati domini Osvaldi episcopi Bude in platea Omnium sanctorum existentem et habitam...*).

Zágrábi Érs. lt. Dec. 63 (DF 252094). Zágrábi Érs. lt. Dec. 65 (DF 252096). - Közöletlen.

1487. április 6. (f. VI. a. Dom. Ramispalmarum)

395.

Buda város tanácsa előtt (e. v.) Mykofalwa-i Beken Dénes elmondja, hogy a maga és utódai lelki üdvösségére, felesége, (e.) Katalin beleegyezésével misealapítványt tett a Szt. Mária Magdolna plébánia Szt. Péter oltáránál, amely a magyar kádárok és esztergályosok céhe gondozása alatt áll, és ennek támogatására az oltárnak, illetve a céhnek adta a Szombathely utcában, az Olasz utca végén lévő, vásárolt házának pontosan lehatárolt elülső részét (*...quandam domum suam emptitiam nostri in medio in vico*

Zombathhel in fine videlicet platee Italicorum in vicinitate domorum circumsectorum Barnabe Jo ab una et Emerici Fekethe de Veteri Buda partibus ab altera sitam et habitam, partem videlicet anteriorem ab alia sua domo minori a parte posteriori iamdictae domui immediate annexam... metaliter distinctam...”), valamint 50 forintot úgy, hogy a hátsó rész a maga és örökösének birtokában maradjon: a jelen lévő (h.) István plébános a maga és utódai nevében vállalta, hogy minden héten négy alkalommal egyik káplánjával misét mondhat, amiért évente 14 forintot kap. a szintén jelenlévő (p.) Pynther Vitális és Gergely kádár, valamint Ferenc esztergályos céhmesterek pedig vállalták, hogy ők és utódaik a plébános számára a 14 forintot az alapítványból kifizetik, és ha ezt nem tennék, akkor Dénes utódai, vagy a város az alapítványt kivehetik a céh kezéből és másnak adhatják, hogy a mise-alapítvány fennmaradjon.

DL 25268. – R: PATAKI 1950. 52. 63. j.

1487. április 18. (f. IV. p. fest. Pasce)

396.

Buda város tanácsa előtt (e.) Mykofalva-i Bekeen Dénes bemutatta Buda város 1487. április 6-án kelt oklevelét, amely megállapította házának az Olasz utcában (*...limitatione census sive taxe domus sue nostri in medio in platea Italicorum in vicinitate Barnabe Joo et Emerici Fekethe site et habite...*) az évi adóját, miszerint a házért, amely halála után a Szt. Mária Magdolna egyházra száll, évi 4 forintot köteles fizetni, de ha a Tej utca nevű kis út felé most elfalazott ajtót megnyitja (*...ianuam domus nunc reclusam et lapidibus obstructam versus viam parvam vulgo Theyweza vocatam iterato aperiret...*), akkor az egész ház után 6 forintot köteles fizetni: most pedig értesülve arról, hogy Dénes a ház elülső részét a Szt. Mária Magdolna egyházra hagyta, a hátulsó részét pedig, ahol az említett ajtó található, megtartotta magának és örökösének, a tanács úgy határozott, hogy az így megosztott és szétválasztott házban a magyar kádárok és esztergályosok céhe a ház elülső része után (*...pars anterior dicte domus...*), akinek ezt a részt Dénes átadta, évi 4 forintot köteles fizetni, a hátulsó rész után (*...posterior vero pars...*) pedig Dénes és utódai 2 forintot kötelesek fizetni.

DL 18469. – R: PATAKI 1950. 52. j.

1487. április 24. (in fest. Georgii)

397.

Buda város tanácsa előtt (p.) János készyártó, budai polgár, a néhai Prokop készyártó fia elmondja, hogy atyja egykori teljes bérelt házából a Szt. György piacon (*...super divisione et sequestratione totalis domus prefati condam Procopii cultelliparis in theatro beati Georgii martiris in vicinitate domorum magnifici domini Bartholomei Dragffy ab una, ab alia vero partibus relicte condam Petri camrifusoris existentis et habite...*) Hátoldalon egykorú irással: „*Littere super domum domini Draghphy*”, „*Martini Zabo nunc coci*”) örökölt harmadrészét az udvarban hátul (*...retro in curia eiusdem domus...*) úgy osztja meg, hogy megtart két egymás melletti kamrát, amelyek a kőlépcsőn túl lévő kapu módjára épült kőarkád előtt kezdődnek és elérnek egészen a város tornyához vezető lépcső ajtajáig, valamint megtartja a lépcsőt is az ajtóval és az előtte levő tornáccal (?) együtt, továbbá a tornyot (*...item primo incipiendo apud(!) quendam arcum lapideum ad modum porte ultra gradum lapideum ibidem existentem constructum duas cameras sibi immediate annexas et usque ad hostium gradus, per quem ad turrim civitatis ascenditur se procedentes, quem videlicet gradum unicum hostio et atrio ante dictum gradum existente necnon turri pretacto...*), de a két kamra melletti új falépcsőn felmenve egy tornácot, egy szobát, egy kamrát és a két kamra alatti pince felét (*...ascendendo per quendam gradum ligneum in eadem curia iuxta prefatas duas cameras de novo constructum unum atrium et stubam necnon cameram unicum directa medietate cuiusdam cellarii subtus predictis duabus cameris habiti...*) eladja (p.) Olasz Márton szabónak és feleségének, Margitnak 83 és fél forintért azzal a feltétellel, hogy részeikért János és Márton évi 2 – 2 forint bért fizetnek az esztergomi káptalannak, kivéve

a toronyért, mert az nincs alávetve a bérfizetésnek, továbbá Márton a ház elé kifüggesztheti cégérét („...in anteriori parte domus tabulam sive signum arte sartorie denotantem parieti eiusdem appendere possit...”), családjával együtt szabadon ki- és bejárhat a ház kapuján, („...liberum etiam introitum et exitum per hostium anterius versus plateam habitum...”), és használhatja az udvar hátsó részén levő illemhelyet („...agressum loci secreti retro in curia domus existentis...”).

Észt. k. m. lt. 53-3-18 (DF 238102). – R: PATAKI 1950. 3. j.

1488. április 9. (f. IV. p. fest. Pasche) Bécs

398.

Orbán egri püspök és királyi kincstartó püspökutódainak és az egri káptalannak adományozza halotti istentiszteletek végzése céljából házát a Zsidó utca felé tartó Szt. Miklós utcában („...domum nostram propriis pecuniis nostris et non ex proventibus dicte ecclesie nostre Agriensis, sed aliunde per obsequia servitiæque nostra acquisitis comparatam in civitate Budensi in platea sancti Nicolai, qua itur ad vicum Iudeorum in contigua vicinitate domus magnifici condam domini Michaelis Orzag de Gwth regni Hungarie palatini a plaga meridionali situatam...”), amelyet saját költségén vett, majd régi és romos állapotából a saját költségén jelentős összegért teljesen felújított és feldíszített („...quam etiam nos in maxima sui parte vel vetustate vel neglectione ipsa collabentem et ruinosam ab ipso pene fundamento non sine maximo expensarum nostrarum impendio domorum, ceterorumque edificiorum ornamentis refecimus atque ipsi decori redivivo formeque splendidiori restituimus...”). továbbá kötelezi utódait és a káptalant, hogy az istentiszteletek végzőinek évente 32 forintot fizessenek ki.

Áírta Mátyás király 1488. április 22-én: Egri k. m. lt. 29-5-3 (DF 210731). – R: PATAKI 1950. 39. j.

1488. április 22. (X. Kal. Maii)

399.

Mátyás király (r.) Orbán egri püspök, királyi kincstartó kérésére privilegiális formában átírja és megerősíti Orbán püspök 1488. április 9-én Bécsben kelt adománylevelét, amelyben püspökutódainak és az egri káptalannak adta házát a Zsidó utca felé tartó Szt. Miklós utcában („...domum suam emptitiam in civitate nostra Budensi in vico sancti Nicolai, quo itur ad plateam Iudeorum in contigua vicinitate domus magnifici condam Michaelis Orzag de Gwth palatini regni nostri Hungarie predicti a plaga meridionali habitam...”) halotti istentiszteletek végzése céljából.

Egri k. m. lt. 29-5-3 (DF 210731). – R: PATAKI 1950. 39. j.

1488. augusztus 24. (in fest. Bartholomei) Bécs

400.

Mátyás király (i.) Beatrix királynéval egyetértésben a mesterségekben való kiváló jártasságáért és azért, hogy udvarában maradásra bírja, (pr. c.) toledói (*de Tholeto civitate scilicet Hispanie*) Cotta Márton mesternek a Mindszent utcában egy házat („...domum nostram lapideam in civitate nostra Budensi in platea seu vico Omnium sanctorum habitam...”) adományoz, amely a néhai (m.) Marczali-i László tulajdona volt, de annak magvaszakadtával a királyra szállt.

BTM-KO 65.111.1. – K: TT 1880. 581–582; MZsO XIII. 17. sz.

1488. szeptember 15. (f. II. p. fest. Exaltationis crucis) Buda

401.

Bathori István országbíró előtt Kozmafalwa-i Osvát a néhai Peren-i János fia (m.) János, valamint fiai, (e.) Gábor, Mihály és István nevében tiltakozik, hogy (r.) Tamás győri püspök és a káptalan házukat a Szombathelyen („...quandam domum lapideam ipsorum protestantium in area Zombathel vocata hic in civitate Budensi in opposito ecclesie beate Marie Magdalene in eodem civitati Budensi fundati habitam...”), (c.) Máté mészáros, budai polgár pedig a házhoz tartozó kert egy részét („...certam particulam cuiusdam orti ad eandem domum pertinentem...”) elfoglalták, és eltiltja őket a jogtalan birtoklástól.

DL 71012. – R: PATAKI 1950. 61. j.

1488. október 31. (in vig. Omnium sanctorum) Buda **402.**

Bathor-i István országbíró előtt (rel.) Illés pálos szerzetes az örményesi kolostor nevében tiltakozik, mivel házukat a Szt. Pál utcában („...*quandam domum claustriscripti et per consequens ipsorum protestantium lapideam in hac civitate Budensi in platea beati Pauli inter domorum providorum Stephani mensiparis a septentrionali et Iohannis vitriparis ab orientali plagis adjacentem...*”), amelyet évi 8 forintért bérbe (*in perpetuum phewdum(!)*) adtak a néhai (c.) Thewgyartho Máténak, a bérlő eladta (c.) Labathlan-i Gergelynek, aki pedig tovább adta az esztergomi káptalannak, a bért viszont három éve sem Máté, sem Gergely, sem pedig a káptalan nem fizették; továbbá eltiltja Mátét az eladástól, Gergelyt a vételtől és újbóli eladástól, a káptalant pedig a vételtől és a továbbadástól.

DL 19445 – R: PATÁKI 1950. 46. j; *D:AP* II. 148.

1489. április 26. (II. d. fest. Marci evangeliste) **403.**

Buda város tanácsa előtt (v. e.) Márton a bölcsészet és teológia professzora, szentszéki jegyző, váci prépost és a Boldogasszony egyház plébánosa tanúsítja, hogy évekkal azelőtt a néhai (r.) László budai prépost halottas ágyán öelötte, mint a végrendeletének jövendő végrehajtója előtt az Ötvös utcában házában azt a felét („...*pretextu medietatis domus sue in nostri medio in platea Aurifabrorum in vicinitate domorum Emerici aurifabri ab una et Stephani Kremniczer dicti ab altera partibus site et habite...*”), amelyet magának tartott fenn, eladómanyoza Anderkónak („...*Anderkoni...*”), feleségének, Borbálának és fiuknak, Jánosnak, miután a másik felet már korábban nekik adta; és mivel a házáról a budai káptalan tagjai előtt tett végrendeletében nem tett említést, ekkor a fentnevezettek kérésére így rendelkezett és Mártonra bízta végakarátának végrehajtását.

Esz. k. m. lt. 64-1-18 (DF 238163). – Átírta Egervári László támokmester 1494. február 13-án: Eszt. k. hlt. lt. 6-4-4 (DF 208572). – R: PATÁKI 1950. 35. j.

1489. június 1. (f. II. infra oct. Ascensionis Domini) Buda **404.**

Buda város tanácsa bizonyítja, hogy az elmúlt napokban (p.) Fülöp nyerges, budai polgár és felesége, (hon.) Katalin házrészeit („...*quasdam particulas domus habitationis eorundem in vicinitate egregii Stephani de Ragusio et Jacobi bombardiste familiarium regie maiestatis site et habite...*”) a város tanácsa előtt eladták (c.) Chyzar Györgynek és feleségének, Ilonának 126 forintért és egy szőlőért a Ligetvölgy dűlőben („...*una vinea in promontorio civitatis Lygethwelgh dicto habita...*”), azonban Raguzai (*de Ragusio*) István szomszédság jogán („...*ratione vicinitatis...*”) a város szabadságjogai szerint eljárva kifizette a 126 forintot, a szőlő árát, 14 forintot, valamint a házrészek javítására („...*ad reformationem predictarum particularum domus...*”) Chyzar által kiadott 13 forintot, kizárta őket a tulajdonlásból, majd pedig kérésére a város őt iktatta be a házrész birtokába.

ELTE Egyetemi Könyvtár. Eredeti okl. [Dipl. autographum Prayanum D 40.] (DF 283430). – K: SCHWARTNER 1802. 375–376. – R: PATÁKI 1950. 110. j.

1489. július 5. (Dom. p. fest. Visitationis Marie) Buda **405.**

Orbán választott egrí püspök, királyi kincstartó, mint a király által a nádori bírósághoz kiküldött bíró előtt (n.) Veronika, néhai Lwdan-i Tamás özvegye és (e.) Podmanyn-i Podmanyczky János kiegyeznek egymással; többek között János vállalja, hogy szeptember 8-án (in fest. Nativitatis Marie) (c.) Zabo Imre budai polgár előtt, annak házában („...*hic Bude coram circumspecto Emerico Zabo cive civitatis Budensis in domo scilicet habitationis eiusdem...*”) 600 forintot fizet Veronikának.

DL 19553. – K: *Podmaniczky* I. 111. sz.

1489. augusztus 21. (f. VI. a. fest. Bartholomei) Buda**406.**

Buda város tanácsa előtt (p.) Pap Mihály, Petrach Péter és Kys Gergely takácsok, a néhai (c.) Papay Péter takács, budai polgár végrendeleti végrehajtói, az elhunyt házát a váralján, a Szt. Péter mártír egyháznál (*...quandam domum prefati condam Petri Papay lapideam in suburbio civitatis nostre ad sanctum Petrum martirem in vicinatatibus domorum Leonardi Thollinger ab una et Stephani Pechy ab altera partibus sitam et habitam...*) a végrendelet rendelkezése szerint eladják 69 forintért (e.) Gyele-i Péternek, (r.) Orbán választott egri püspök, királyi kincstartó rokonának és kamarásának, és általa atyjának, (c.) Gyele-i Péternek, testvéreinek, Péternek és Miklósnak, valamint unokaöccsének, Kelemennek.

DL 19567. – Közöletlen.

1489. november 26. (II. d. fest. Katherine) Ozora**407.**

Hederwara-i Miklós tárnokmester tudatja Buda városával, hogy az óbudai klarissza apácák hozzá felbbeztek abban a perben, amely a város előtt a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor szerzetesei ellen egy Szt. Pál utcai ház miatt (*...pretextu cuiusdam domus seu fundi curie in civitate Budensi predicta in platea sancti Pauli habite...*) folyt, és utasítja a várost, hogy a per anyagát küldjék át a tárnokszékhez.

DL 19604. – Átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – R: PAFAKI 1950. 45. j: DAP II. 430.

1489. december 1. (II. d. fest. Andree)**408.**

Buda város tanácsa átírja Hederwara-i Miklós tárnokmester 1489. november 26-án Ozorán kelt oklevelét, és a benne foglalt utasításnak megfelelően átteszi azt a pert a tárnokszék bíróságához, amelyet az óbudai klarissza apácák és a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor szerzetesei között egy ház miatt (*...pretextu cuiusdam domus nostri in medio existentis...*) a városi tanács előtt tárgyaltak leírva a per eddigi menetét: miszerint 1489. február 8-án (f. VI. p. fest. Dorothee) a tanácsházán (*...in domo consulatus nostri...*) tartott városi bírósági ülésen megjelent (d.) Sebestyén deák az apácák ügyvédje és bevádolta a pálosokat, hogy évek óta birtokukban tartják az apácák házát a Szt. Pál utcában egy kis utca mellett (*...pro una domo lapidea nostri in medio in platea sancti Pauli dicta in vicinitate domorum capituli ecclesie Albensis ab una ab altera vero partibus dominorum capituli ecclesie Wesprimiensis vico quodam parvo mediante sita et habita...*), amelyet egykor a néhai (m.) Lachk fia István fia István nádor vásárolt felesége, a néhai (g.) Anna hozományából 3300 forintért Buda városa előtt, majd halála után özvegye az apácáknak adományozott; vele szemben (r.) János pálos szerzetes a kolostor nevében azt válaszolta, hogy a házat csere címén jogosan bírják, amiről oklevelek tanúskodnak, mivel a házat 1397-ben Zsigmond király adományozta (s. m.) Hermann cillei (*de Cilie*) grófnak, aki azt békében bírta is, majd 1423-ban eleserélte a pálosok házára a Szombat utcában, amelyet akkor a király régi házának neveztek (*...pro una alia domo eiusdem conventus in vico Sabbati habita antiqua domus regis protunc appellata...*), és ezután a pálosok bírták háborítatlanul a házat; Sebestyén deák erre azt felelte, hogy a néhai Anna több káptalan előtt is tiltakozott Zsigmond király adományozása, valamint a cillei gróf cseréje ellen, amint ezt (m.) Jachk fia György tárnokmester tanúsítja, aki Fehérvárott az ország előkelői előtt a házat Annának ítélte meg, és elrendelte, hogy embere és János budai esküdt iktassák be Annát a ház birtokába, a birtokbavétel azonban nem történt meg, és azóta perlik a házat; erre János remete azt válaszolta, hogy a felperes nem a szokásoknak megfelelő úton vádolta be őket, pedig a házat hosszú ideje vita nélkül bírták, hiszen a cillei gróf 1397-ben kapta és 1423-ban cserélte el a pálosokkal, akik azután 29 évig békésen birtokolták, amíg az apácák 1452-ben meg nem vádolták őket, de nem az illetékes bíró előtt, és a per így körülbelül 3 évig folyt, amelynek során az apácák ügyvédje azt állította, hogy a tárnokmester a házat korábban Annának ítélte és beiktatását elrendelte, de ezt az állítást mind a pálosok, mind a budai bíró

gyanakodva fogadták, és a bíró megidézte a feleket, majd megállapította, hogy a per a szokásokkal ellentétesen folyt, mivel az alperest nem hallgatták meg az ügyben, majd a tárnokszékhez terjesztette fel az ügyet; mindezek elmondása után a peres feleket háromszor tizenöt napon belül okleveleik bemutatására kötelezték; május 14-én (f. IV. a. fest. Sophie) a felek a tárnokmester bírósága előtt megjelentek, és elsőként az apácák ügyvédje bemutatott nyolc oklevelet, az első Buda város 1395. december 24-én kelt oklevele, a második a fehérvári káptalan 1397. április 29-én kelt oklevele, a harmadik a budai káptalan 1401. június 13-án kelt oklevele, a negyedik (m.) Ykach(!) fia György tárnokmester 1401. augusztus 4-én kelt oklevele, az ötödik a budai káptalan 1425. július 13-án kelt oklevele, a hatodik a budai káptalan 1452. szeptember 24-én kelt oklevele, hetedik V. Miklós pápa 1454. szeptember 27-én kelt oklevele, a nyolcadik pedig Albert esztergomi érseki helynök 1452. június 30-án kelt oklevele volt; utána János remete bemutatott öt oklevelet, amelyek közül az első Zsigmond király 1397. április 9-én kelt oklevele, a második Zsigmond király 1416-ban Párizsban kelt oklevele, a harmadik Hermann cillei és zagorjei (*Cilie Zagorieque*) grófnak 1423. július 3-án kelt oklevele, a negyedik Buda városának 1423. július 3-án kelt oklevele, az ötödik pedig Albert esztergomi érseki helynök 1452. június 30-án kelt oklevele volt; majd a pert elnapolták november 13-ra (f. VI. a. fest. Elizabeth), amikor is újra összegyűlve, a feleket újból kihallgatták, majd felszólították őket újabb bizonyítékok felmutatására, de a felek erre már nem voltak képesek, és kérték, hogy hozzanak ítéletet az ügyben: a tanács pedig mérlegelve, hogy a házat a néhai Anna vagyonából vették, aki ezt évekig használta is, majd négy évvel a néhai Zsigmond király adományozása után az apácáknak adta, de az apácákat a házba nem iktatták be és Hermann cillei gróf Anna tiltakozása ellenére 26 évig vita nélkül birtokolta a házat, majd amikor 1423-ban elcserélte, az apácák 1424-ben tiltakoztak, és így a csere körülbelül két évig elhúzódott, de ezután 25 évig, egészen 1452-ig semmilyen vita nem volt, amikor is az apácák a pert elindították, amely két, vagy három évig folyt, majd ezideig szünetelt, azonkívül Anna eljárása a szokásokkal és a törvénnyel ellentétes volt, amikor különböző káptalanoknál tiltakozott, mivel ezt a város előtt kellett volna megtennie, azonkívül a tárnokmesterek nem állt jogában őt a ház tulajdonába beiktatni, mivel ez szintén a város joga, ezért úgy ítélte, hogy a ház a pálosokat illeti meg, amivel az apácák nem értettek egyet.

DL 8842 (hiányos). – Átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – R: PATAKI 1950. 42. 45. j; DAP II. 430.

1489.

409.

Buda város oklevele szerint Hans Graff szücs azt a házat, amely után a Szent Kereszt és a Szentlélek pálos kolostoroknak évi 10 forint járadékot fizetett, eladta 396 forintért Tharczay Mártonnak és Jánosnak.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115. Inv. Paaliorum conv. pag. 82 (DF 286489). – K: DAP II. 411. – R: PATAKI 1950. 85. j.

1490. február 27. (Sab. a. Dom. Invocavit) Buda

410.

Buda város tanácsa előtt (c.) Andreas Werniczter szabó és felesége, Sophia, a néhai (p.) Georg íjgyártó, budai polgár leánya elmondják, hogy bizonyos szükségük miatt ötöd házrészüket a néhai Georg íjgyártó házában, a Szt. György piacon, hátul az udvarban (*...domum habitationis eorundem nostri in medio in theatro beati Georgii martiris retro in curia totalis domus dicti condam Georgii balistiparis habitam puta quintam partem ipsis tempore divisionis eiusdem totalis et integre domus cessam...*) eladták 172 és fél forintért (c.) Kalmar Jánosnak, de (hon.) Ruprecht ötvös, Georg íjgyártó veje ezt rokonságra és szomszédságra hivatkozva a város szokásai szerint eljárva megakadályozta, végül pedig ő maga és felesége, Barbara vette meg 172 és fél forintért az ötöd házrészét.

Eszl. k. hh. II. 18-7-5 (DF 208830). – R: PATAKI 1950. 4. j.

1490. március 17. (f. IV. p. Dom. Oculi) 411.

Buda város tanácsa előtt (hon.) Barbara, (p. hon.) Ruprecht ötvös, budai polgár felesége, a néhai (c.) Georg ijgyártó leánya házastársi szeretetből férjének adományozza azt az ötödreszt, amelyet atyjától örökölt egy budai házban és egy kánai szőlőben („...*quintam partem cuiusdam domus dicti condam Georgii balistiparis patris sui post eiusdem decessum eidem divisionaliter unacum quinta parte cuiusdam vinee in promontorio Kana habite cessas et appropriatas(!)...*”).

Eszt. k. hh. lt. 6-5-16 (DF 208575). – R: BARTFAI SZABO 1938. 1144. sz. PATAKI 1950. 4. j.

1490. június 4. (f. VI. p. fest. Penthecostes) Buda 412.

Beatrix királyné hűségese szolgálataik jutalmául (m.) Belthewk-i Dragffy Bertalannak és (m.) Rozgoni Lászlónak adományozza házát a váralján, a Duna partján a hozzátartozó halastóval együtt („...*domum nostram lapideam in suburbio civitatis nostre Budensis in rippa (!) scilicet Danubii sitam et adjacentem ... simulcum piscina ad eandem spectante...*”), amelyet évekkel ezelőtt (e.) Liphthay Bálinttól vásárolt.

DL. 19651. – Közöletlen.

1490. július 5. Buda 413.

Angelus pápai legátus tizedügyben oklevelet állít ki budai szálláshelyén („...*Bude Wesprimiensis diocesis in domo solito nostro residentie...*”).

Zágrábi Érs. lt. Dec. 73 (DF 252105). – Közöletlen.

1490. július 21. (Dom. a. fest. Marie Magdalene) Buda 414.

Beatrix királynő hűtlensége miatt elkobozza Ersek Máté, (r.) Péter kalocsai érsek tesvére házát a Mindszent utcában („...*quandam domum lapideam Mathei Ersek dicti... in civitate Budensi in vico Omnium sanctorum habitam, cui ab australi domus magistri Iohannis de Korothna a meridionali vero partibus domus egregii Iohannis Wngorfy vicinarentur...*”), és (s. m.) János és Zsigmond szentgyörgyi (*de sancto Georgio*) és Bozin-i grófoknak, valamint Zsigmond fia Tamásnak adományozza.

DL. 19662. – R: PATAKI 1950. 94. j.

1490. július 30. (f. VI. a. fest. ad vinculam Petri) Buda 415.

Bornemyza János királyi alkincstartó tanúsítja, hogy (r.) Orbán választott egri püspök, királyi kincstartó az ellene és az ország ellen elkövetett vétkei miatt fogságában tartotta, ahonnan az ország előkelői és Buda város polgárainak kérésére engedte szabadon; ezért viszonzásul kötelezettséget vállal arra, hogy többek között a Bács megyei Selend castellumot, budai házát a váralján, a Szombatkapu kívül a hozzátartozó kerttel együtt és szentfalvai házát a hozzátartozó mészárszékkal („...*item duas domos meas unam in suburbio civitatis Budensis extra portam Zombathkapw cum orto ad eandem pertinentem, item aliam in Zenthfalwa cum macello extra civitatem Pestensem...*”) átadja Orbán püspöknek, testvéreinek Naghluče-i Balásznak és Jánosnak, Balázs fia Lászlónak, valamint János fiainak Damjánnak, Kelemennek, Orbánnak és Tamásnak és a néhai Benedek fia Ferencnek.

Átírta II. Ulászló király 1490. október 28-án: DL. 19665. – R: BARTFAI SZABÓ 1938. 1150. sz.

1490. október 4. 416.

Báthory István országbíró előtt Ráskai Balázs elcsereéli Losonczy László birtokaival budai házát a Szt. Mária Magdolna egyház mögött, a sarokban, a városfalnál („...*domum lapideam retro ecclesiam beate Marie Magdalene in angulo penes murum civitatis sitam, cui videlicet a septentrionali ad plebanum dicte ecclesie pertinens, ab occidentali vero plagis Blasii Chakwari domus contigue vicinari perhibentur...*”).

Erdődy es. galgóci lt. 97-11-23 (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 76. j.

1490. október 28. (in fest. Simonis et Jude) Buda 417.

II. Ulászló király (r.) Orbán választott egri püspök, királyi kincstartó kérésére privilegialis formában átírja Bornemiza János alkincstartó 1490. július 30-án Budán kelt oklevelét.

DL 19665. – Közöletlen.

1490. december 25. (in fest. Nativitatis Domini) Buda 418.

II. Ulászló király hűtlenségük miatt elkobozza Kenderesy Balázs és Benedek, valamint Tharczay Márton és János minden birtokát és a Tharczay-ak budai házát a Mindszent utcában (*„...quandam domum lapideam eorundem Martini et Iohannis Tharczay in hac civitate nostra Budensi, in vico Omnium sanctorum sitam...”*), és (r.) Orbán egri püspöknek, valamint testvéreinek, Naghlwche-i Balázsnak és Jánosnak, és Balázs fiának, Lászlónak, János fiainak, Damjának, Kelemennek, Orbánnak, Tamásnak és Gergelynek, továbbá a néhai Benedek fia Ferencnek adományozza.

DL 19700. – Közöletlen

1490. december 30. Buda 419.

II. Ulászló király a hűtlen Zeechy Miklós házát a Mindszent utcában, a Szt. Mária Magdolna egyház plébániája környékén (*„...domum lapideam in platea Omnium sanctorum prope domum plebanatus ecclesie beate Marie Magdalene in eodem ordine habitam...”*) Losonczy Lászlónak adja.

Erdődy es. galgóci lt. 94-7-13 (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 81. j.

1491. január 13. (VIII. d. fest. Epiphaniarum Domini) Buda 420.

Buda város tanácsa előtt (c.) Sebastian Fogelbaider, a néhai (hon.) Leonhard Fogelbayder budai polgár unokaöccse és végrendeletének végrehajtója elmondja, hogy a néhai Leonhard még életében elzálogosította házát nem messze a Városházától (*„...quandam domum suam lapideam nostri in medio non longe a pretorio civitatis nostre in vicinitate domorum famosi viri Georgii Forster ab una et relicte condam Bernardi aurifabri ab altera partibus sitam et habitam...”*) 1000 forintért (r.) Erdewd-i Tamás győri püspöknek azokért a bizonyos missale könyvekért, amelyekkel tartozott neki, halála után azonban a püspök jogi úton kötelezte Sebastiant az összeg megfizetésére, aki, nem lévén képes ezt az elhunyt vagyónából megtenni, a házat elzálogosította bizonyos zsidóknál szintén 1000 forintért; az azóta eltelt időben azonban uzsorakamat miatt a zálog összege 1300 forintra növekedett, ezért Sebastian a házat eladja testvéreinek, (c.) Andreas Fogelbaydernek és feleségének, Barbarának 1300 forintért, amellyel a házat kiváltották Weres Ábrahám zsidótól.

ESZL. k. bh. lt. 18-7-2 (DF 208831). – K: *MTsO* XII. 2/9. sz. – R: PATAKI 1950. 20. j.

1491. január 20. (in fest. Fabiani et Sebastiani) Buda 421.

Buda város tanácsa előtt (c.) Andreas Fogelbaider budai polgár és felesége, (hon.) Barbara elmondják, hogy (pr. c.) Hans Pemflinger budai esküdttől 800 forintot kaptak, amelynek segítségével házukat (*„...de quadam domo ipsorum nostri in medio in vicinitate domorum famosi viri Georgii Forster ab una et relicte condam Bernardi aurifabri concivium nostrorum partibus ab altera site(!)...”*) kiváltották bizonyos zsidók kezéből, és ezért vállalták, hogy a ház után évi 40 forintot fizetnek Pemflingernek és feleségének, (hon.) Ursulának. A járadék felét Szt. Jakab napján (VII. 25.), másik felét Pálforduláskor (január 25.) kell fizetni, és Pemflingernek jogában áll a jövedelmet másra átruházni; ha Fogelbaiderék vissza akarják a házat váltani, a 800 forinttal együtt az éves járadékot, 40 forintot is ki kell fizetniük.

ESZL. k. m. lt. 64-2-3 (DF 238181). – R: PATAKI 1950. 20. j.

1491. április 11. (f. II. p. Dom. Quasimodo) Buda**422.**

Buda város tanácsa előtt február 21-én (f. II. p. Dom. Invocavit) megjelenve (c.) Ruprecht ötvös, budai polgár tanúsította, hogy 1481-ben. (pr. v.) Leopold Dax bíróságának idején egyrészt (h.) Elisabeth, a néhai Georg íjgyártó özvegye, Barbara, az ő felesége, továbbá Bartholomäus és Hans. Georg íjgyártó fiai és örökösei, másrészt Sophia, Andreas szabó felesége, Georg íjgyártónak más feleségétől született lánya között a tanács által kiküldött néhány esküdt polgár, valamint a kőfaragók és az ácsok céheinek mesterei közreműködésével osztályegyezség született, amely kijelölte egy Szt. György piacon álló budai háznak („...cuiusdam domus... nostri in medio in theatro heati Georgii martiris in vicinitate domorum capituli lauriensis et relicte condam Petri cantrifusoris...”) és egy kánai szőlőnek („...necnon unius vinee in promontorio possessionis Kana existentis et habite...”) ötöd részét Sophia számára; később Ruprecht ötvös megvásárolta ezt az ötöd részt Andreas szabótól és feleségétől, Sophiától, míg a többi négy részt egyenlően birtokolták Elisabeth, a lánya, Barbara és fiai, Bartholomäus és Hans; most Ruprecht kérte a tanácsot, hogy ítéletével alkalmas férfiak által jelölje ki a negyedik ötödrészt mind a házban, mind a szőlőben; a tanács teljesítve jogos kérését kiküldte Kezy János és Hans Pranperger esküdteket, valamint az építészek és kőfaragók céhének mestereit, akik visszatérve jelentették, hogy személyesen felkeresve a házat Elisabeth asszony és fia, Bartholomäus jelenlétében megvizsgálták az épületek elhelyezkedését és a ház szerkezetét („...situatione edificii et singulis structuris eiusdem domus...”), majd Ruprecht ötvös és felesége, Barbara számára kijelölték a ház negyedik ötödrészét a következőképpen: először is a ház kapujánál, a kapun belépve jobbra, azaz északi irányban egy műhely a műhely ajtaja előtti földdel együtt, azután hátul az udvarban, dél felé egy földbe épített kamra egy másik kicsi és sötét kamrával együtt, amely a hátsó lépcső alatt helyezkedik el, felmenve pedig az első lépcsőn ugyanebben az irányban egy kis szobácska a ház konyhájánál, végül legfelül a tető alatt az a negyedik ötödrész, amely a műhely fölé esik a pince negyedik ötödrészével együtt („...item primo circa hostium introitus ipsius domus ad dextram, scilicet ad septentrionalem plagam unam officinam simulcum terra ante hostium illius officine habita, tandem retro in curia versus meridionalem plagam unam cameram in terra constructam cum quadam parva et tenebrosa camera eidem immediate annexa sub posteriori gradu sita, exhinc quoque ascender per anteriorem gradum ad eandem plagam unam parvam stubellam penes coquinam domus existentem, postremo in summitate sub tecto eiusdem quartam partem directe supra domum officine predictae transversaliter protractam et existentem unacum quarta parte cellarii sive fovee domus, necnon cunctarum utilitatum earundem portionum et edificiorum pretactorum...”); a szőlőnek a megosztását a hegymesterekre (*iuratis magistris montanarum*) hagyták, akik elkülönítve az Andreas szabótól és Sophiától megvásárolt ötödik részt, négy részre osztották a szőlőt, amelyekből egyet kijelöltek Ruprecht és Barbara számára; azt azonban kikötötték, hogy a ház konyhája, a lépcső, az illemhely és a ház kapuján a ki és bejárás egyenlően illeti meg a házrészek tulajdonosait („...coquina domus supradicti, necnon gradus ac locus secreti, necnon exitus et introitus eiusdem domus partibus illis equo iure deservire debeant...”).

Eszt. k. hh. lt. 14-3-23 (DF 208689). – R: GERLEVICH 1950. 88. j; PATAKI 1950. 4 j.

1491. augusztus 16. (f. III. p. fest. Assumptionis Marie)**423.**

Az esztergomi káptalan bérbeadja házát a Szt. Pál utcában, a Buda feletti Szt. Lőrinc kolostor remetéinek nagy házával szemben („...domum nostram lapideam Bude in vico sancti Pauli vulgariter appellato in opposito magne domus fratrum heremitarum in clauistro sancti Laurentii martiris supra(!) ipsam Budam fundato degencium in ordine orientali sitam, cui a septentrionali nunc Stephani mensatoris et a meridionali plagis Iohannis vitriuatoris(!) eiusdem Bude civitatis inhabitatorum contigue vicinantur...”), amelyet évekkal azelőtt a néhai (e.) Labathlan-i Gergely misealapítványa javára hagyott a káptalanra, (c.) Philip Czaychner budai polgárnak és feleségének, Ursulának azzal a feltétellel, hogy évi 8 forint bért fizetnek az esztergomi káptalannak és 8 forint járadékot az örményesi pálos kolostornak; a káptalan tagjai számára, ha szükséges, szállást biztosítanak („...stubam... cum

camera, secreto, coquina et stabulo honestis et condecentibus domo in eadem...”), megfizetik a városi adókat és minden egyéb terhet viselnek, a házat karbantartják és nem adhatják el sem báróknak, sem egyháziaknak, sem világiaknak, sem nemeseknek, csupán budai polgároknak a bérfizetés megtartása mellett, ha pedig három éven át nem fizetnének, a ház visszaszáll a káptalanra..

Eszt. k. m. lt. 64-1-19 (DF 238164). – R: PATAKI 1950. 46. j.

1491. szeptember 26. (f. II. a. fest. Michaelis)

424.

A sági konvent előtt (e.) Czeceze-i Lőrinc és (g.) Margit, a néhai Czeceze-i Máténak, Lőrinc testvérének özvegye, most pedig (e.) Gyarmath-i Balassa Ferencnek felesége birtokcserében állapodnak meg, és ebben többek között Margit átadja Lőrincnek birtokrészeit, amelyek egy németlipesei és egy budai házban (*...ac similiter portionem suam, que ipsam dominam Margaretham in duabus domibus, una videlicet earundem in opido(!) Lypche vocato consimiliter in dicto Lypthoviensi ac alia in civitate Budensi in Pilisiensi comitatibus existentibus habitas(!)...*) illették meg.

DL. 65975. – Közöletlen.

1491. november 7. (VII. d. fest. Omnium sanctorum)

425.

Buda város tanácsa előtt egyrészt (r.) István választott szerémi püspök, király személynök, másrészt Mihály milkói püspök, az esztergomi székesegyház Szt. Margit oltára rektorátusának javadalmasa, érseki helynök megjelenvén. István püspök rokonainak, (e.) Rewisthye-i Philewp Balázsnak és Saskew-i Philewp Jánosnak a nevében is elmondja, hogy évekkal ezelőtt rokona, a néhai Orbán egri választott püspök a Szt. Margit oltár házát a Mindszent utcában (*...quandam domum predicti altaris sancte Margarethe in nostri medio in platea seu vico Omnium sanctorum in contigua vicinitate domorum magnifici Iohannis Thwz de Laak a superiori ab inferiori vero seu meridionali plagis egregii Gregorii medicine doctoris concivis nostri sitam...*) járadék fizetés kötelezettség mellett megvásárolta az oltártól, majd pedig saját költségén helyreállíttatta és kibővítette, és ezen új részeket is misealapítványja javára az oltárnak adományozta; most pedig István püspök rokonai nevében is hozzájárul Orbán püspök adományához, és vállalja, hogy megfizeti a házhoz tartozó járadékot az oltárnak, valamint a városi adókat, amelynek fejében kéri, hogy az elkövetkező Szt. György napig (1492. április 24.) a házban lakhasson; Mihály püspök ehhez beleegyezését adja azzal a feltétellel, hogy István püspök a járadékot és a városi adókat megfizeti, valamint az ablakok üvegezését, a kályhákat (*...fenestras vitreas, fornaces...*) és a többi javítani szükséges dolgot a házban saját költségén helyreállíttatja.

Eszt. k. m. lt. 64-1-20 (DF 238165). – K: *Esztergom* 128. sz.

1492. február 11. (Sab. p. fest. Scolastice) Buda

426.

Bathor-i István országbíró és erdélyi vajda tanúsítja, hogy Meggyesallya-i Morocz László özvegye, (g.) Zsófia a férje által vásárolt, majd annak halála után rászállott házat a Mindszent utcában (*...domum et curiam lapideam dicti condam domini Ludislai Morocz domini et mariti sui in hac civitate Budensi in platea Omnium sanctorum inter domos magnifici Nicolai Zeechy de Lyndwa ab orientali ac cuiusdam Iohannis Thethemi dicti ab occidentali plagis adjacentem...*) eladta 200 forintért (m.) Meggyesallya-i Morocz Istvánnak.

DL. 67114. – R: PATAKI 1950. 81. j.

1492. május 10. Buda

427.

Zsigmond pécsi püspök és (v.) Kezthewicz-i Mihály esztergomi olvasókanonok, pápai biztosok átírva VIII. Ince pápa 1484. november 14-én Rómában kelt oklevelét (r.) Tamás győri püspök házvételére az apostoli szék beleegyezését adják.

ÖStA, HlStA Archiv Erdödy. Urkunden D 894 (Erdödy es. galgóci lt. 37-1-11). – K: Kiss 2005. 14. sz.

1492. május 21. Buda**428.**

Márton, a teológia professzora, szentszéki jegyző, váci prépost és a budai Boldogasszony-egyház plébánosa tanúsítja, hogy a néhai (r.) László budai prépost halottaságán öelötte, mint végrendeletének jövődö végrehajtója előtt házának felét az Ötvös utcában (*...medietatem domus sue in platea Aurifabrorum habite, quam sibi reservasset post donacionem prime medietatis...*"), amelyet magának tartott fenn. Anderkonak, feleségének. Borbálának és fiuknak, Jánosnak adományozta, miután az egyik felét már korábban ugyanazoknak adta; mivel a budai káptalan által írt végrendelet ezt nem tartalmazza, ezért őt bírta meg akarata teljesítésével.

Átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 13-án: Eszt. k. hl. It. Capsa 6-4-4 (DF 208572), 18. századi másolata: DL 82070. – Közöletlen.

1492. május 27. (Dom a. fest. Ascensionis Domini) Buda**429.**

Lossoncz-i László tárnokmester előtt Ferenc budai prépost a tárnoki székhez fellebbez abban a perben, amelyben Buda városa (hon.) Borbálának. Tholdy András budai polgár feleségének ítelt meg egy házrészt az Ötvös utcában (*...medietatis cuiusdam domus in hac civitate vestra vico scilicet Aurifabrorum site, et quam nunc ipsa domina Barbara inhabitat...*"), amelyet a néhai László budai prépost hagyott hátra. mivel tanúi vallomásait nem vették figyelembe; a tárnokmester utasítja a várost, hogy a pert végső ítéletre helyezték át a tárnokszékhez.

Átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 13-án: Eszt. k. hl. It. Capsa 6-4-4 (DF 208572), 18. századi másolata: DL 82070. – Közöletlen.

1492. június 5. (f. III. a. fest. Penthecostes)**430.**

Buda városa átírja Lossoncz-i László tárnokmester 1492. május 27-én Budán kelt oklevelét, majd annak utasítására a tárnoki szék elé helyezi át a (v.) Ferenc prépost és a budai káptalan, valamint (hon.) Borbála, Tholdy András budai polgár felesége között egy Ötvös utcában lévő házrészt (*...medietatis cuiusdam domus nostri in medio in platea Aurifabrorum existentis...*) miatt folyó pert, és leírja annak addigi menetét, miszerint 1492. május 2-án (f. IV. in crast. Philippi et Iacobi) a város ítélőszéke előtt (c.) Thorday István budai polgár, a káptalan ügyvédje megvádolta (hon.) Borbálát, a néhai Anderko özvegyét, Tholdy András budai polgár feleségét, hogy elfoglalta és jogtalanul lakja azt a házrészt az Ötvös utcában (*...directam medietatem domus sue emptitie nostri in medio in platea Aurifabrorum site et habite...*"), amelyet a megboldogult (r.) László budai prépost évekkal azelőtt a néhai Thelky János budai esküdt előtt a káptalanra hagyott egy örökmécses alapítványául; amelyre Benedek deák, Borbála ügyvédje azt felelte, hogy ez az állítás nem igaz, mivel László prépost halottaságán (r.) Márton a teológia professzora, szentszéki jegyző, a Boldogasszony-templom plébánosa, a végrendelet jövődö végrehajtója, valamint (c.) Kalmar Demeter esküdt előtt házrészt Borbálának adta, aki a teljes házat azóta is háborítatlanul bírja; ezt István ügyvéd nem fogadta el, és miután Thelky János budai esküdt már elhunyt, kérte, hogy a város kérje ki (c.) Thegez Miklós és Márton ötvös, budai esküdtek tanúvallomását, akik közül Miklós esküdt azt vallotta, hogy nem tud közelebbit az ügyről, Márton ötvös pedig elmondta, hogy tíz, vagy még több évvel azelőtt ő meg akarta venni László prépost házat 325 forintért. azzal a feltétellel, hogy évi 8 forint járadékot fizet majd a budai káptalannak egy örökmécses alapítványául, de akkor a szomszéd, Imre ötvös megakadályozta a vételt; ezekután Benedek ügyvéd bemutatta Márton plébános 1492. május 21-én. Budán kelt oklevelét, valamint Buda város 1489. április 26-án Budán kelt oklevelét, majd felvették Kalmar Demeter tanúvallomását, aki elmondta, hogy a néhai László prépost halottaságához hívatta, és tanúsága előtt az ott álló Borbálának és fiának, Jánosnak adta egész házat (*...totalem illam domum in platea Aurifabrorum existentem...*) sok szolgálataiért: végül a város a káptalan bizonyítékait clógtelennek ítélte, és a teljes házat Borbálának és fiának, Jánosnak ítélte meg, mivel azonban a felperes az ítélettel elégedetlen volt, és a tárnoki székhez fellebbezett. a város a pert áthelyezi a tárnok mester ítélőszéke elé.

Átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 13-án: Eszt. k. hl. It. Capsa 6-4-4 (DF 208572), 18. századi másolata: DL 82070. – R: PATAKI 1950. 35. j.

1493. március 10. Buda**431.**

Közjegyzői oklevél kiállításának helye (r.) Tamás győri püspök és választott egri püspök szálláshelye („...*Bude Wesprimiensis diocesis in hospitio solite residentie...*”).

PTE Egyetemi Könyvtár. Klimó Gyűjtemény. Magyi János formuláskönyve p. 53 (DF 283678). – K: KOVACBICH 1799. 191.

1493. május 29. Buda feletti Szt. Lőrinc kolostor**432.**

Benedek pálos általános perjel Tötselymesi Apród Miklós fiát, Tarczai Jánost és feleségét, Sárát a Szent Kereszt és a Szentlélek kolostoroknak adott ajándékért, egy házért a Mindszent utcában („...*domum lapideam in platea Omnium sanctorum vocata in vicinitatibus domorum Georgii Gayr ab una et Nicolai pellificum partibus ex altera in civitate Budensi sitam et habitam...*”), amelyet a néhai János szüccstől vásároltak, a két kolostorban Szűz Mária tiszteletére mondott misék lelki előnyeiben részesíti.

Eperjes v. II. 547 (DF 229059). – R: Eperjes 694. sz. PATAKI 1950. 85. j.

1493. július 19. (f. VI. p. fest. Divisionis Apostolorum)**433.**

Buda város tanácsa előtt (c. n.) Alagh-i Dénes, felesége, (n.) Katalin és fia, Benedek nevében eladómanózza házának elülső részét a Szombathelyen, az Olasz utca végén, azaz a ház kapujától kezdődően egészen az udvar hátsó részén levő árkádivig (?), mind balra, mind jobbra a föld alatt és a föld felett lévő épületeket („...*quasdam portiones totalis domus sue nostri in medio in Sambathel in fine platee Olaszutza vocata in vicinitatibus domorum Nicolai Pankothay ab una, necnon Mathei Tewgiartha(?) concivium nostrorum ab altera partibus existentis et habite, videlicet anteriorem ipsius totalis domus partem incipiendo a porta eiusdem domus usque ad quendam arcum retro in curia ibidem constructum omnia et singula edificia tam ad sinistram, quam ad dextram in et super terra usque ad pretactum arcum in ipsa anteriori parte domus erecta et constructa...*”) a kékesi Szt. László pálos kolostornak az ott tett miscalapítványa javadalmazására, magának tartva fenn a ház hátsó részét, vagyis az árkádivét a fölötte levő kis tornáccal, két kamrával és az udvar hátsó részén közvetlenül hozzájuk csatlakozó kis helyiséggel együtt („...*arcum itaque supranominatum cum duabus cameris ac uno parvo atrio supra eundem atrium constructo existentem unacum quadam parva domo eisdem duabus cameris et atrio iamdicto in posteriori parte curie eiusdem domus contigue annexa...*”); ezenkívül meghatározza a pálosok misemondási kötelezettségeit, amelyeknek betartását a városi tanács előtt (rel.) Mihály perjel, valamint Pál, Dénes és Antal szerzetesek megfogadják.

DI. 20034. – R: BARTHEI SZABÓ 1938. 1174. sz. PATAKI 1950. 62. j.; D-AP II. 410.

1493. augusztus 12. (f. II. p. fest. Laurentii) Buda**434.**

II. Ulászló király tanúsítja, hogy a királyi személyes jelenlét előtt megjelentek egyrészt (v.) Jakab örsi prépost, veszprémi kanonok, másrészt kassai (*de Cassouia*) Zathmary György mester, a nagyobb cancellária öre (*conservator*), majd Jakab előadta, hogy bizonyos üzleti ügyekben Györgynek adósa maradt 200 forinttal, és megígérte, hogy adósságát két részletben megtéríti: az elkövetkezendő Vízkeresztkor (január 6.) fizet 100 forintot, a fennmaradó 100 forintot pedig Szt. György napján (április 24.) adja meg; ha bármi okból ezt nem tenné meg, akkor György elfoglalhatja Fejér megyei Dymnyesmed birtokát vagy budai házát az Olasz utcában („...*aut domum suam hic Bude inter domos illustris Iohannis Corvini ducis in platea Italicali ab aquilone ac Michaelis pellificis a meridionali plagis adiacentem...*”) vagy más ingó és ingatlan vagyonát addig, amíg meg nem téríti a 200 forintot.

Győri k. hb. II. 236 (DF 274032). – Közöletlen.

1493. szeptember 2. (II. d. fest. Egidii) Buda**435.**

Buda város tanácsa előtt (v. e. mg.) Wemer-i Zsigmond leleszi kommandátor, egri kanonok és királyi alkincstartó rokonainak, így Wemer-i Jánosnak egyetértésével eladja házát a váralján, az ágostonos kolostor mellett, egy Dunához vezető utca sarkán („...*quandam domum suam in suburbio castri pretacti*

Budensis in vicinitate domus providi Martini Monyorogy ab una, necnon unius (?) platee publice iuxta claustrum beati Stephani prothomartiris versus Danubium procedentis sitam et habitam...") (r.) Tamás győri és választott egri püspöknek, fő- és titkoskancellárnak, és általa testvérének, Miklósnak, Miklós fiainak, Bálintnak, Péternek és Pálnak, és testvére, a néhai János fiainak, Jánosnak és Tóbiásnak 350 forintért: ezenkívül a város saját szomszédos, üres telkét is Tamás püspöknek adományozza istálló és kocsiszín építésére és fa tárolására (*...quandam terram nostram desertam prefate domui sue annexam et contiguam ad faciendum in illa stabulum pro equis et carribus atque lignorum conservatione...*").

DL. 20051. – Közöletlen.

1493. október 29.(II. d. fest. Simonis et Jude) Buda

436.

Buda város tanácsa előtt (r.) Márton a teológia professzora, apostoli jegyző, váci prépost és a Boldogasszony plébánia plébánosa tekintettel (r.) Tamás győri és választott egri püspök, királyi fő- és titkoskancellár iránta tanúsított jóindulatára, Tamásnak és általa testvérének, Miklósnak, továbbá Bálintnak, Péternek, Pálnak, az említett Miklós fiainak, valamint ugyancsak testvére, a néhai János fiainak, Jánosnak és Tóbiásnak adja azt a két majorsági házat a váralján, a Szombatkapun kívül, a Tótfalu utcának a külső kapu felőli végében (*...quasdam duas domos allodiales in suburbio civitatis nostre extra portam Sabbati in platea Thotfalw dicta in fine eusdem(!) platee versus exteriorem portam existentes et habitas et sibi invicem annexas, quibus a parte meridionali domus Petri Czypo vicinari perhibetur...*"), amelyeket a néhai (m.) Rozgon-i László végrendeletében hagyott rá, illetve a plébániára.

ÖSTA. HIISTA Archiv Erdődy, Urkunden D 908 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-12). – K: Kiss 2005. 15. sz.

1493.

437.

Buda város oklevele szerint Tharczay János és Márton lelkiüdvükért a Szent Kereszt és Szentlélek pálos kolostoroknak visszaadtak egy házat, amelyet 1489-ben Hans Grafftól vásároltak járadékfizetés terhével együtt.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115, Inv. Paulinorum conv. pag. 82 (DF 286489). – K: DAP II. 411.

1493.

438.

Buda város oklevele szerint Alagh-i Dénes misemondatásért a Szombathelyen, az Olasz utca végén lévő házat (*...quandam domum suam Budensem in Zombathel in fine Olazweza existentem...*) adta a kékesi pálos kolostornak.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115, Inv. Paulinorum conv. pag. 87 (DF 286489). – K: DAP II. 408. – R: PATAKI 1950. 62. j.

1494. február 13. (XVI. d. f. IV. p. fest. Conversionis Pauli) Buda

439.

Egerwara-i László tárnokmester a tárnoki szék 1494. január 29-én (f. IV. p. fest. Conversionis Pauli) tartott ülésén a szabad királyi városok választott bíráival és esküdtszeivel együtt átírja és helyben hagyja Buda városának 1492. június 5-én kelt ítéletlevelét, amelyet a budai káptalan megfellebezett, és jóváhagyja, hogy a perelt házrész (*...medietatem domus...*) (h.) Borbálát, Tholdi András budai polgár felelőségét illesse meg.

Eszk. k. hn. lt. Capsa 6-4-4 (DF 208572), 18. századi másolata: DL 82070. – R: PATAKI 1950. 35. j.

1494. február 17. (f. II. p. Dom. Invocavit) Buda

440.

II. Ulászló király értesíti (m.) Egerwara-i László tárnokmestert, hogy az óbudai klarissza apácák abban a perben, amelyet egy Szt. Pál utcai ház (*...pretextu cuiusdam domus lapidee in civitate nostra Budensis in vico sancti Pauli site et habite...*) miatt a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor szerzeteseivel foly-

tattak, miután először Buda városa, majd a tárnokmester ítéletet hozott, végső ítélelhozatalra a királyi személyes jelenlét bíróságához fellebbeztek; ezért utasítja a tárnokmestert, hogy a per egész eddigi menetét leírva, tegye át az ügyet a személyes jelenlét bíróságához.

Átírta Egervári László tárnokmester 1494. február 19-én: DL 8840. – R: PATAKI 1950. 45. j.

1494. február 19. (XXII. d. f. IV. p. fest. Conversionis Pauli) Buda **441.**
Egerwara-i László tárnokmester értesíti II. Ulászló királyt, hogy a tárnokszék 1494. január 29-én (f. IV. p. fest. Conversionis Pauli) a szabad királyi városok választott bíráival és esküdtjeivel együtt tartott ülésén Ferenc deák az óbudai klarissza apácák nevében, Buda-i Benedek deák, a Buda feletti Szt. Lőrinc pálos kolostor szerzeteseinek ügyvédje jelenlétében a tárnoki székhez fellebbezve bemutatta Buda városának 1489. december 1-én kelt ítéletlevelét, amelyet a tárnokmester a jelenlévők javaslatát figyelembe véve helyben hagyott és megerősített; Ferenc deák azonban ezzel nem értett egyet, majd bemutatta II. Ulászló király 1494. február 17-én Budán kelt oklevelét, amelynek utasítására a tárnokmester leírja a teljes ügymenetet és a pert végső ítélelhozatalra április 18-ra (XX. d. Pasce) a királyi személyes jelenlét bíróságához helyezte át.

DL 8840. – R: PATAKI 1950. 45. j.; DAP II. 430.

1494. szeptember 22. (in crast. Mathei) Buda **442.**
Buda város tanácsa előtt (hon.) Ilona, néhai Zabo Benedek budai polgár özvegye, néhai (pr.) Máté ablakgyártó, budai polgár leánya, az atyjától örökölt házát a Szombathely téren („...quandam domum suam nostri in medio in theatro civitatis nostre Zambatheel in vicinitate domorum Benedicti vitriparis ab orientali ab occidentali vero plagis Stephani Pynther sitam et habitam...”) eladja 200 forintért (n.) Barson Tamás budai polgárnak és feleségének, Krisztinának azzal a feltétellel, hogy a házban számára helyet biztosítanak („...in eadem domo pacifice conservare ac unam cameram ibidem eidem competentem sine aliqua solutione assignare debeant et teneantur...”).

DL 39213. – R: PATAKI 1950. 74. j.

1494. október 4. (in fest. Francisci) Buda **443.**
Buda város tanácsa előtt folyó perben (c.) Benedek ablakgyártó (vitripar), budai polgár és (n.) Barson Tamás megegyeznek, miszerint Tamás 32 forintot fizet Benedeknek, amiért megkap egy kettejük háza közötti emeleti boltozott helyiséget és egy istállót a város két fala között („...ratione et pretextu cuiusdam bolthe inter domos eorundem Thome Barson et Benedicti vitriparis superius in secunda serie ipsius domus constructe...”, „...pretactam boltham unacum stabulo retro inter duos muros civitatis extra scilicet curiam domus eiusdem Thome Barson directe constructo...”).

DL 39212. – R: PATAKI 1950. 74. j.

1494. december 8. (in fest. Conceptionis Marie) **444.**
Buda város tanácsa előtt (hon.) Erzsébet, a néhai Polyak Miklós budai polgár özvegye eladja házát a Szt. János utcában („...quandam domum suam nostri in medio in platea sancti Iohannis Ewangeliste vocata in vicinitate domorum Pauli calcariaris ab una ac pauperum mendicum(!) ab altera partibus existentem et habitam...”) 195 forintért (hon.) Katalinnak, a néhai Barthus varga, budai polgár özvegyének.

Pannonhalmi Főapátság Hh. II. nr. 86 (DF 274182). – K: RÖMER 1877. 50–51. – R: PATAKI 1950. 103. j.

1495. január 5. Buda **445.**
Lyndva-i Mátyás közjegyző, (r.) Orsini (Ursi de Ursinis) pápai legátus szentszéki jegyzője oklevelet állít ki a nagyobb Szűz Mária egyház (Boldogasszony-plébániatemplom) temetőjében lévő Szt. László rektorátus épületében, szállásán („...in dote rectoratus sancti regis Ladislai in cimiterio beatissime

Marie virginis maioris de castro Budensi fundati hospitio videlicet et habitatione mei notarii consistorialis reverendissimi domini Ursi de Ursinis legati apostolici etc. in eadem habita...”).

DL 46290. – Közöletlen.

1495. március 12. (in fest. Gregorii) Buda

446.

Buda város tanácsa előtt (c.) Ruprecht ötvös. budai polgár és felesége, Magdalena, leányuk, Dorothea nevében is tanúsítják, hogy a néhai (p.) Georg Pogner Szt. György piacon álló házának („...*quasdam portiones totalis domus providi condam Georgii Pogner soceri ipsius Roberti nostri in medio in theatro sancti Georgii martiris in vicinitate domorum capituli Iauriensis ab una ac relicte condam Petri cantrifitoris ab altera partibus existentis et habite...*”) a korábban felosztott ötödik részét az udvarban, hátul („...*quintam partem eiusdem totalis domus retro in curia sitam...*”), amelyet Andreas szabó budai polgártól és feleségétől, Sophiától, Georg Pogner leányától megvettek, valamint negyedik részét, amelyet a néhai Barbara, Ruprecht ötvös korábbi felesége atyjától, Georg Pognertől örökölt, átadják (r.) Mihály milkói püspöknek, esztergomi helynöknek 200 forintért (?) azzal a feltétellel, hogy évente 10 forint járadékot fizetnek neki, illetve annak, akinek a püspök a házat adja, megfizetik a városi adókat, a házat karbantartják, és nem adhatják el azt sem báróknak, sem főpapoknak, sem egyháziaknak, sem világiaknak, sem nemeseknek, csupán budai polgároknak, és hogy ha 3 évig nem fizetnék a járadékot, vagy a ház karbantartását elmulasztanák, a ház visszazárl Mihály püspökre.

Fsz. k. m. lt. 64-1-21 (DF 238166). – R: PATAKI 1950. 4. j.

1495. május 8. (f. VI. p. fest. Philippi Jacobi) Buda

447.

Bathor-i György levelét alhévízi házában („...*ex domo nostra in inferioribus calidis Budensibus...*”) keltezi.

Révay es. közp. lt. Div. Fam. 105-97 (DF 260545). – Közöletlen.

1495. június 6. (in vig. Penthecostes) Buda

448.

II. Ulászló király tanúsítja, hogy (h. mg.) Erdélyi (*de Transsilvania*) Tamás, a budai vár előtti új Szűz Mária egyház (Szt. Zsigmond káptalan) kanonokja bizonyos szükségétől indítva házat a váralján, az alsó hévizek környékén, a közút mellett („...*quandam domum suam liberam in suburbio dicti castris nostri Budensis prope calidas aquas inferiores in vicinitatibus domorum ab orientali circumsectorum Petri et Ambrosii Danoczy dictorum in eodem suburbio commorantium a septentrionali autem plagis magnifici Andree de Bathor quadam via publica mediante habitam simulcum curia eiusdem domus...*”), valamint két szomszédos, járadékkal terhelt szőlőjét háza és udvara mellett, délről, a Szt. Gellért hegy oldalában („...*duas vineas similiter suas ambas tamen pensionarias sive censuales iuxta dictas domum et curiam a parte meridionali in latere montis sancti Gerardi martiris post sese adiacentes...*”), amelyek közül az egyik neve Kerekszőlő, egy ösvény választja el keletről az alhévízi Szt. Erzsébet ispotály rektorának szőlőjétől, és évi 1 forint jár utána az alhévízi Szt. Erzsébet ispotálynak („...*de quarum una videlicet Kerekzelew vocata, que a parte orientali in contigua vicinitate vinee discreti magistri Martini rectoris hospitalis beate Elizabeth de eisdem inferioribus calidis aquis sita esset quadam semita distinguente...*”), a másik neve Hosszúszőlő, a hévizek oldalán hosszan kiterjed nyugatra a hévizeken túl is egészen egy másik ösvényig, amely a Szt. Gellért hegyre visz fel, és évi 75 dénár jár utána a Boldogasszony egyház Tizenkét apostol oltárának („...*ab altera vero Hozzywzelew nuncupata, que a parte calidarum aquarum consisteret et in longum versus occidentem ultra ipsas calidas aquas usque ad quandam aliam semitam, per quam iretur ad prefatum montem sancti Gerardi exclusive protenderetur...*”), továbbá a szőlőkhöz tartozó műveletlen földet a Szt. Gellért hegy oldalában a szőlők mellett a két ösvény között („...*simulcum quibusdam terris incultis a parte meridionali iuxta eisdem*

vineas similiter in latere dicti montis sancti Gerardi inter prefatas duas semitas habitis et ad eandem vineas pertinentibus...") eladta (r.) Bathor-i Miklós váci püspöknek és püspök utódainak 75 forintért.

DL 20319. – Közöletlen.

1495. június 13. Buda

449.

Közjegyzői oklevél kiállításának helye a veszprémi püspök budai palotája a Mindszent utcában (*...in palatio episcopali Wesprimiensi Bude in vico Omnium sanctorum existente...*).

DL 32522. K: BERE 1881. 384–385.

1495. június 15. (in fest. Viti et Modesti) Buda

450.

II. Ulászló király az uralkodása kezdete óta tanúsított hűségese szolgálatai jutalmául (e.) Peren-i Mihálynak és általa testvéreinek, Gábornak és Istvánnak adományoz egy fél házat a Mindszent utcában (*...quandam domum mediam Petri de Pok in hac civitate nostra Budensi in platea Omnium sanctorum habitam...*), amely Pok-i Péter árulása, elítélése és halála révén a királyra szállt.

DL 71057. – Közöletlen.

1495. június 30. Buda

451.

Közjegyzői oklevél kiállításának helye a veszprémi püspök budai palotája a Mindszent utcában (*...in pallatio(!) episcopali Wesprimiensi Bude in vico Omnium sanctorum...*).

DL 32522. – R: PATÁKI 1950. 93. j.

1495. július 15. (in fest. Divisionis apostolorum) Buda

452.

Buda város tanácsa előtt (c.) Ywanch-i Sebestyén deák, budai polgár és felesége, Orsolya, Pathochy János deáknak, Orsolya testvéreinek a nevében is 300 forint fejében lekötik házukat a Patikáros soron avagy utcában (*...de quadam domo eorundem...in platea seu serie Appathecuriarum(!) in vicinitatibus domorum Laurentii literati de Bayon a meridionali a septentrionali vero plagis Stephani Angeli mercatoris concivium nostrorum sita et habita...*) (h.) Papa-i András kanonoknak azzal a feltétellel, hogy évente 15 forint járadékot fizetnek (h.) Papa-i Jánosnak, az esztergomi Szt. András kápolna rektorának, illetve az őt követő rektoroknak: vállalják, hogy amíg a járadék fizetés tart. másnak nem zálogosíthatják el, továbbá ha három évig nem fizetik a járadékot, a ház a kápolnára száll, ha pedig az éves járadékot a 300 forintra együtt fizetnék vissza a ház mentessé válik a további járadékfizetés kötelezettsége alól, de ezt negyedévvvel korábban a kápolna rektorának be kell jelenteniük, végül ha per keletkeznék köztük, azt először Buda városa előtt kell lefolytatni, majd az esztergomi érseki szék elé kell továbbvinni az ügyet.

Esz. k. m. lt. 71-I-14 (DF 238300). R: PATÁKI 1950. 20. j.

1495. augusztus 1. (in fest. ad vincula Petri)

453.

A budai káptalan előtt (c.) Iwanch-i Sebestyén deák, budai polgár és felesége, Orsolya, a néhai Nagy (magnus) Fülöp budai polgár özvegye házukat a Patikáros soron (*...domum ipsorum Bude in ordine domorum apotecariarum inter domos circumsectorum Laurentii literati a meridionali et Iohannis Angli civium Budensium a septentrionali plagis habitam...*) lekötik 300 forintért (h.) Papa-i András esztergomi kanonoknak és az általa alapított esztergomi Szt. András kápolnának azzal a feltétellel, hogy a házban maradva évente 15 forint járadékot fizetnek a kápolnának, és ha ezt 3 évig elmulasztanak, a ház a kápolnára száll.

Esz. k. m. lt. 71-I-13 (DF 238299) K: Esztergom 131. sz.

1496. november 16. (f. IV. p. fest. Martini) Buda**454.**

Buda város tanácsa előtt (r.) János veszprémi püspök elpanaszolta, hogy a püspökség házának a Mindszent utcában („...domus eiusdem episcopatus hic nostri in medio in platea Omniumsanctorum(!)...”) az udvarán a tetőkről az esővíz összegyűlik; a tanács nem látott más megoldást a víz elvezetésére, mint azt a telek házához kapcsolódó telken keresztül lefolyatni, amely (h.) Klára özvegy tulajdona („... per [...] fundi curie honeste domine Clare relicte condam p[... ..]gather concivis nostri domni scilicet do[mui] [epi]scopatus a retro immediate annexi...”) ezért János püspök egyezséget kötött Klarával, miszerint a püspök 20 forintot fizet az özvegynek, aki cserébe hozzájárul a víz átvezetéséhez, majd a püspök a saját költségén nyílást készíttet a közöttük lévő falon, erre rostélyt helyeztet, valamint az özvegy udvarának közepét végig az Olasz utcaig megfelelő kövekkel burkoltatja („...quem idem dominus episcopus propriis suis impensis et laboribus primitus per murum lapideum ibidem [...]ntum foramen [.....] craticula, deindeque incipiendo per medium curie per artem pavimentariam cum lapidibus competentibus [...] pro meatu [...] usque ad plateam Italicorum continuando (?) comparari facere debeat et teneatur per fundum curie sue...”) azzal a feltétellel, hogy a püspök telkéről csak vizet és semmilyen konyhahulladékot, vagy másféle elviselhetetlen szemetet („...sordes coquine ac quas-cumque alias intollerabiles [...]”) nem öntenek át az özvegyhez, az özvegy pedig nem fogja lezárni a nyílást.

Veszpr. pk. lt. 622. Dec. Bud. 25 (DF 283138) (erősen sérült) . – Közöletlen.

1497. március 12. körül (circa Dom. Iudica) Buda**455.**

Szapolyai István szepesi örökös ispán, nádor meghagyja Buda város tanácsának, hogy Wersec-i Fruzsina asszonynak, Wethes-i Miklós fia Jakab özvegyének, Ferenc és Miklós fiai ügyében („...cuiusdam domus lapidee in platea Omnium sanctorum in hac civitate Budensi ex opposito domus episcopatus Wesprimiensis...”) további halasztás nélkül járjon el.

Batthyány es. körmendi lt. Hinfly iratok 633. – Közöletlen.

1497. szeptember 14. (in fest. Exaltationis Crucis)**456.**

Buda város tanácsa előtt (c.) Nikolaus Kuenitzfelder, másnéven Farkas Miklós, valamint felesége, Margaretha és fiuk, Oswald házukat avagy tornyukat a Mindszent utcában („...de quadam domo alias turri... in platea Omniumsanctorum(!) in vicinitatibus domorum Otto barbitonsoris a septentrionali a meridionali eiusdem Nicolai Kuenitzfelder domus antiqua(!) et Alberti Cronicher ex opposito videlicet ab occidente plagis Wolfgangii(!) Hintenauss concivium nostrorum sita et habita...”), amely után évi 2 forint járadékot fizetnek a Boldogasszony plébánia Krisztus Teste oltárának, lekötik 500 forintért (h.) Papa-i András esztergomi kanonoknak és az általa alapított esztergomi Szt. András kápolnának azzal a feltétellel, hogy a házban maradva évente 25 forint járadékot fizetnek a kápolnának, ha ezt 3 évig elmulasztanák, a ház a kápolnára száll, továbbá a házat nem zálogosíthatják el, és ha vissza akarnak fizetni a házért kapott 500 forintot, akkor negyedévvél korábban be kell ezt jelenteniük, az azévi járadékot is ki kell fizetniük, ha pedig pereskedés keletkezne közöttük, akkor azt először Buda város, majd pedig az esztergomi szentszék előtt kell lefolytatni.

Eszl. k. m. lt. 71-2-12 (DF 238314). – R: PATÁKI 1950. 80. j.

1497. szeptember 29. (in fest. Michaelis) Buda**457.**

Ambrus örkanonoknak és az esztergomi Szt. István protomártír káptalan többi kanonokjának nyugtája arról, hogy (c. p.) Márton szabó, budai polgár a Szt. Mihály napján esedékes 1 forint járadékot a házért, amelyben lakik („...domus quidam...”) megfizette.

Eszl. k. m. lt. 53-3-19 (DF 236103). – Közöletlen.

1497. december 8. (III. d. fest. Nicolai) Buda**458.**

II. Ulászló király a nyulakszigeti [domonkos] apácák kérésére meghagyja (mg.) Pletemycze-i Dragassy Györgynek, a kisebb kancellária jegyzőjének, hogy (mg.) Akoshaza-i Sarkan Lőrinc nádori és Thomor-i Pál országbírói jegyzőkkel együtt végezzen vizsgálatot, akik a vizsgálatot lefolytatva elmondják, hogy december 6-án (in fest. Nicolai) a Pesten tartott országgyűlés alkalmával az igazság kiderítése végett kikérdeztek több Esztergom, Pilis és Csanád megyei nemest, akiktől megtudták többek között, hogy régi időkől fogva az apácák szedték a vámot Buda város Thothfalu és Tossanthalkapu nevű kapui mellett („...*iuxta portas civitatis nostre Budensis Thothfulw et Tossanthalkapw vocatus...*”), különösen a pünkösdi és a Kisasszony napi vásárok idején, de körülbelül húsz évvel ezelőtt (r.) Jane (!) felhívizi prépost a maga és egyháza számára szedette be a vámot, és miután a prépostságról lemondott Osvát zágrábi püspök javára, ez maradt a helyzet az ő idején is az apácák nagy kárára.

DL 20631. – Közöletlen.

1498. március 9. (f. VI. a. fest. Gregorii)**459.**

Az esztergomi káptalan előtt (h.) Papa-i András kanonok jóváhagyatja az általa alapított esztergomi Szt. András kápolna rektorának kötelmeit, megválasztásának módját, illetve annak az 55 forint jövedelemnek az elosztását, amely egy a Patikáros soron és egy a Mindszent utcában álló ház („...*sub condicionibus et oneribus infraspificantibus redditibus duarum domorum feudalium Budensium unius videlicet in ordine domorum Apotecariorum in vicinitatibus domorum circumspectorum Laurentii literati de Bayon a meridionali, a septentrionali, vero plagis Stephani Angelth mercatoris concivium Budensium, alterius vero in platea Omnium sanctorum in vicinitatibus domorum Otto barbitionoris a septentrionali a meridionali Nicolai Kuenithezfelder domus antiqua(!) et Alberti Crointher ex opposito, videlicet ab occidentali plagis Wolfgangi Hintenavss similiter concivium Budensium sitarum et habitarum...*”) járadékaiból származik.

Esz. k. m. lt. 71-1-15 (DF 238301). – Átírta Tamás esztergomi érsek 1503. április 10-én: Eszt. k. m. lt. 71-1-16 (DF 238302). –

R: PATAKI 1950. 80. j.

1498. szeptember 29. (in fest. Michaelis)**460.**

Buda város tanácsa előtt (p. c.) Malasas Miklós esküdt és (p. c.) Hans Puchler polgár, az örökösök nélkül elhalálozott (c.) Philip Zaychner budai polgár végrendeletének végrehajtói az elhunytnak és feleségének, Ursulának az esztergomi káptalantól bérelt házát a Szt. Pál utcában, a Buda feletti Szt. Lőrinc kolostor remetéinek nagy házával szemben („...*quandam domum suam in hac civitate nostra Budensi in vico sancti Pauli vulgariter appellato in opposito magne domus fratrum heremitarum in claustrum sancti Laurentii martiris supra ipsam Budam fundato degentium in ordine orientali sitam, cui a septentrionali Stephani mensatoris et a meridionali plagis Iohannis vittreatoris(!) eiusdem Bude civitatis inhabitatorum domus et curie contigue vicinantur...*”) a káptalan egyetértésével 200 forintért átadják (c.) Kalmar János budai polgárnak és feleségének, Magdolnának azzal a feltétellel, hogy évente 8 forint járadékot fizetnek az esztergomi káptalannak és emellett évente megfizetnek további 8 forint járadékot az örményesi pálos kolostornak, a káptalan tagjai számára, ha szükséges, megfelelő szobát, kamrát, illemhelyet, konyhát és istállót biztosítanak („...*stabum cum camera, secreto, coquina et stabulo honestis et condecantibus domo in eadem...*”), megfizetik a városi adókat, a házat karbantartják, nem adhatják el azt sem báróknak, sem egyháziaknak, sem világiaknak, sem nemeseknek, csupán budai polgároknak, és hogy ha 3 évig nem fizetnek a járadékot a ház visszazsáll a káptalanra.

Esz. k. m. lt. 25-3-21 (DF 236393). Eszt. k. m. lt. 64-1-22 (DF 238167). – Közöletlen.

1498. november 10. (in prof. Martini) Buda**461.**

Buda város tanácsa előtt (c.) Krews avagy Kewmlewyd György budai polgár felesége, (hon.) Orsolya, a néhai (c.) Kewmlewyd Gál özvegye, valamint Gál és Orsolya fia, Miklós tanúsítják, hogy (h.) Antal budai succustos 315 forintot adott nekik, amelyért cserébe vállalták, hogy az Olasz utcában lévő házuk

(...*de quadam domo eorundem hic nostri in medio in platea Italicorum in vicinitatibus domorum heredum condam Dionisii litterati ab una partibus siquidem ab altera relicte condam Ambrosii pellificis sita et existenti...*) után évente 15 forint járadékot fognak fizetni a budai káptalannak, aki azt egy az Oltáriszentség előtt égő örökméces fenntartására, valamint a miséken világító gyertyák és olaj vásárlására fordítja, azzal a feltétellel, hogy ha a járadékot 3 évig nem fizetnek, a káptalan a város joga szerint eljárva beiktattathatja magát a ház tulajdonába, de ha a járadékot meg akarnák váltani, akkor ezt negyedévvél előre be kell jelenteniük, és a 315 forint még fennálló tartozásán kívül annak az évnek az utolsó részletfizetéstől számított még kifizetelen járadékát is meg kell adniuk.

Átírta Raska-i Balázs tárnokmester 1513. december 16-án: DL 106070. – K: KNAUZ 1863. 60. sz. (kihagyásokkal)

1498. november 22. (f. V. p. fest. Elizabeth) Buda **462.**

II. Ulászló király megerősíti, hogy (n.) Mihály, a néhai Zomor-i Gyarfaas Jánosnak a néhai Pazdych-i Koporez Miklós leányától, a néhai (n.) Borbálától származó fia átadta anyjától örökölt Zemplén megyei birtok részeit Pazdych, Zwaha, Wyfalw, Mochaar, Krazna, Samogh és Zalok birtokokban 150 forintért rokonainak, (e.) Zempse-i Istvánnak és testvérének, Mátyásnak, unokaöccsüknek, Kapy-i Sándor fia Lászlónak és nővéreinek, Jeremiának, Ilonának és Annának; ezenkívül pedig megállapodtak abban, hogyha Mihály és rokonai, testvére, István, annak fiai, György, Lőrinc és János, valamint leánya, Katalin és István leánya, Apollónia utódok nélkül halnának meg, akkor a teljes Esztergom megyei Zomor birtok, valamint egy budai kőház az Olasz utcában, a keleti oldalon (...*ac domus lapidea eiusdem in hac civitate nostra Budensi in vico Olazwezva vocato in ordine orientali in vicinitatibus domorum a parte meridionali reverendissimi domini Thome archiepiscopi ecclesie Strigoniensis a parte vero australi capelle beati Michaelis archangelii adiuacens...*) Istvánra, Mátyásra, Lászlóra, Jeremiára, Ilonára, Annára és utódaikra száll, nemkülönben ha ez utóbbiak halnának meg utódok nélkül, akkor a most átadott birtokrészek és a hozzájuk csatlakozó teljes birtokok szállnak Mihályra, Istvánra, Györgyre, Lőrincre, Jánosra, Katalinra, Apollóniára és utódaikra.

DL 85164. – R: PATAKI 1950. 50. j.

1498. **463.**

Buda város oklevele szerint Fhygedi János kékesi pálos perjel eladta a kolostor házát (...*hanc domum...*) 150 forintért Pynzwerew Miklós budai polgárnak azzal a feltétellel, hogy évente 10 forint járadékot fizet a kolostornak.

ELTE Egyetemi Könyvtár: Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 87 (DF 286489). – K: *D.P.* II. 409.

1499. április 15. Csázma **464.**

Osvát zágrábi püspök végrendeletéhez csatolt feljegyzésen vásárolt házát a Mindszent utcában (...*Item domum meam Budensem emptitiam in platea Omnium sanctorum habitam, in qua dum Bude fui, habitavi...*), amelyben budai tartózkodásai alatt lakott, testvérének, a néhai Tuz Jánosnak gyermekeire, Tuz Alfonzra és nővére, Zsófiára hagyja.

Átírta II. Ulászló király 1499. május 12-én: Zágrábi k. lt. Acta antiqua 76-33 (DF 256760). – Közöletlen.

1499. május 12. (Dom. p. fest. Ascensionis Domini) Buda **465.**

II. Ulászló király előtt (v.) János goriciai és Miklós vaskai főesperesek, zágrábi kanonokok, valamint Tamás csázmai éneklőkanonok és (e.) Keglewych János Alsó Hrazthowycza várnagya, a néhai (r.) Osvát zágrábi püspök végrendeleti végrehajtóinak: (v.) András kánonjogi doktor székesegyházi, János goriciai és András kánonjogi doktor, kemléki főespereseknek, János zágrábi örkanonoknak, továbbá Kerechyn-i Györgynek és Radwan-i Keczer Ferencnek a nevében megjelenve bemutatják Osvát püspök

1499. április 15-én kelt végrendeletét, valamint egy feljegyzést, amely a Mindszent utcában vásárolt házról („...domus eiusdem condam domini episcopi emptitie in hac civitate nostra Budensi in platea Omnium sanctorum habite...”) szövege, kérve a királyt, hogy erősítse meg a benne foglaltakat, aki a végrendeletet átírva teljesíti kérésüket.

Zágrábi k. lt. Acta antiqua 76-33 (DF 256760). – Közöletlen.

1499. augusztus 10. (in fest. Egidii)

466.

A budai káptalan előtt (g.) Rozgon-i Dorottya, a néhai (m.) Palocz-i Imre özvegye, a néhai (m.) Rozgon-i Osvát leánya a maga és leánya, (g.) Anna, (m.) Chaktholnya-i Ernusth János felesége nevében többek között házrészét a Rózsás utcában („...portio in domo lapidea in civitate Budensi in platea seu vico Rosarum habita...”) eladja 1000 forintért (r.) Tamás esztergomi érseknek és unokaöccseinek, (e.) Erdewdy Bálintnak, Péternek, Pálnak és Jánosnak.

Átírta II. Ulászló király 1509. július 11-én: DL 20406. – R: PATÁKI 1950. 23. j.

1499. augusztus 14. (in vig. Assumptionis Marie)

467.

Az esztergomi káptalan előtt (e.) Rathiolt-hi Gywlfay István, feleségének, (g.) Dorottyának, a néhai (m.) ifjabb Rozgon-i Osvát leányának nevében, miután ő nem tudott megjelenni, elismeri, hogy 1000 forintot kapott (r.) Tamás esztergomi érsektől, amiért cserébe Dorottya több birtokát, közte egy házrészét is a Rózsás utcában („...portionem in domo lapidea in civitate Budensi in platea Rosas habita...”) eladta Tamás érseknek, unokaöccseinek (e.) Bálintnak, Pálnak, Péternek, Jánosnak, valamint testvérének, Erdewdy Bálintnak azzal a feltétellel, hogy amint lehetséges, Dorottya valamelyik hiteleshelynél szeptember 8-ig (in fest. Nativitatis Marie) írásba foglaltatja mindezt, hasonlóképpen tesz a másik Rozgon-i Dorottya, a néhai (m.) Palocz-i Imre özvegye is, ha pedig a birtokokat nem adnák át, akkor az érseknek és rokonainak jogában áll ugyanazon értékben más birtokaikat zálog címén elfoglalni addig, amíg az oklevelet ki nem állítják, vagy a pénzt vissza nem adják.

Eszt. k. hh. lt. Capsa 49-11-29 (DF 209002). – R: BARTFAI SZABÓ 1938. 1202. sz.

1499. szeptember 4. (f. IV. a. fest. Nativitatis Marie) Buda

468.

Buda város tanácsa előtt (e.) Gregor Kinstock orvos, budai esküdt, valamint felesége, (hon.) Anna és fia, Christoph 400 forintot kapott az esztergomi Szt. István protomártír káptalantól, és vállalták, hogy évente 16 forint járadékot fizetnek a káptalannak Hátsó utcában álló házuk után („...de quadam domo eorundem nostri in medio in platea Posteriori in vicinitatibus domorum venerabilis magistri Nicolai canonici ecclesie Strigoniensis ab una et Wolfgangi Hindenaus concivis nostri partibus ab altera sitam (!) et adiacente...”) Hátoldalon közel egykorú írással: „...Gregorii doctoris nunc Turzo”) azzal a feltétellel, hogy szabadon eladhatják, ha szükséges, és ha három éven át nem fizetnének, akkor a házat a káptalan elfoglalhatja, és változatlan összegű járadékért másnak adhatja.

Eszt. k. m. lt. 53-3-20 (DF 238104). – R: PATÁKI 1950. 83. j.

1499. szeptember 21. (in fest. Mathei) Buda

469.

II. Ulászló király szolgálataik jutalmául (h.) Andrgithy Antal és (n.) Japrycza Gergely királyi familiárisoknak adományozza a néhai (v.) Kopaz István szőrényi püspök házat a váralján, a Csapó utcában („...quandam domum in suburbio huius civitatis nostre Budensis in vico Chapowleza nuncupato habitam et existentem, cui a parte orientali domus Petri Komornok a parte vero occidentali Iohannis Pynzwalto dicti vicinatur...”), amely a püspök halála után a királyra szállott.

DL 84000. – Közöletlen.

1499. szeptember 28. (Sab. in prof. Michaelis) Buda **470.**

Hans Pemflinger budai bíró magánlevelében sürgeti (r.) Gozthon Andrást, az esztergomi Szt. István káptalan prépostját, hogy a korábban már megtárgyalt házjáradék-vételt valósítsák meg, mivel neki is egy nagyobb összeget kell szeptember 28-án (in prof. Michaelis) kifizetnie.

Eszk. k. m. lt. 53-3-23 (DF 238107) . – Közöletlen.

1500. április 5. Glogovnica **471.**

(v. m.) Lak-i Tuz Alfonz András zágrábi és glogovnicai prépost közjegyző előtt kelt végrendeletében többek között fél házrészét („...item illam medietatem domus Budensis directam et equalem...”), amelyet a néhai Osvát zágrábi püspök, az ő atyafia hagyott rá, a zágrábi káptalanra hagyja.

Zágrábi k. lt. Acta antiqua 79-17 (DF 256767). – K: MČZ III. 2. sz.

1500. június 10. (f. IV. a. fest. Trinitatis) Buda **472.**

II. Ulászló király tanúsítja, hogy a királyi személyes jelenlét bíróságán egyrészt Akoshaza-i Sarkan Bertalan fia (e.) Ambrus, anyja, Borbála, testvérei, János, Ferenc és (n.) Dorottya nevében, másrészt (e.) Berky-i Imre, leányai, Zsófia, Borbála, Erzsébet és Katalin nevében tapasztalt és jeles férfüik közreműködésével megegyeztek egy perben, amely Imre testvére, a néhai Berky-i László és Akoshaza-i Sarkan Bertalan között keletkezett, miszerint Ambrus átadja Imrének azt a házat a Szombathelyen, a mézárszékek szomszédságában („...totalem domum lapideam in civitate Budensi in loco Zombathel dicto existentem et habitam, ...cuiquidem domo ab orientali domus Leonardi Fachar a meridionali domus episcopatus Wesprimiensis ab aquilonari vero plagis sedes carnificum contigue dicuntur vicinari...”), amelyet jogosan birtokol, de korábban Imre atyjáé. Kezy-i Benedeké volt, Imre pedig két puszta jobbágytelket ad cserébe a Pest megyei Berky-n és Erd-en, valamint visszaadja Ambrus anyjának, Borbálának a nála elzalogosított, Berky-n és Erd-en lévő birtokrészeit.

DL 73618. – R: PATÁKI 1950. 64. j.

1500. június 16. (f. III. p. fest. Trinitatis) **473.**

Buda város tanácsa előtt (c.) Ywanchy Sebestyén deák, budai polgár és felesége, (hon.) Erzsébet házukat a Patikáros soron avagy utcában („...de quadam domo eorumdem nostri in medio in platea seu serie Apotecariorum in vicinitatibus domorum Pauli Zabo et relicte condam Michaelis Kys a meridionali a septentrionali vero plagis Laurentii Ebenhawser concivium nostrorum sita et habita...”) a ház rossz állapota („...pro restauratione ac edificatione dicte domus...”) és egyéb szükségük miatt a korábban már (v.) Papa-i András esztergomi kanonoktól kölcsönkapott 300 forinton felül újabb 300 forint fejében lekötik (h.) Lossonecz-i Gergelynek, az esztergomi Szt. András kápolna rektorának évi 15 forint járadék fejében azzal a feltétellel, hogy ha három évig nem fizetnek járadékot, a ház a kápolnára száll, ha pedig az éves járadékot a 300 forinttal együtt fizetnék vissza, a ház lekötése megszűnik, de ezt negyedévvél korábban a kápolna rektorának be kell jelenteniük.

Eszk. k. m. lt. 71-1-19 (DF 238305). – R: PATÁKI 1950. 20. j.

1500. június 23. (in vig. Nativitatis Iohannis Baptiste) **474.**

A budai káptalan előtt (h.) Lossonecz-i Gergely, az esztergomi Szt. András kápolna rektora, valamint (c.) Iwanchy Sebestyén deák, budai polgár és felesége, Erzsébet, a néhai Kethelgyartho György budai polgár özvegye tanúsítják, hogy évekkel ezelőtt Sebestyén deák és akkori felesége, Orsolya, a néhai Nagy (Magni) Fülöp özvegye azt a házat a Patikáros soron („...quandam domum ipsorum Bude in serie Apothecariorum in vicinitatibus domorum Pauli Zabo ac domine relicte condam Michaelis Kys a meridionali et a septentrionali plagis Laurentii Ebenhawser dicti de prescripta Buda sitam et adiacen-

tem...”), amely Orsolyára szállt férje halála után, 300 forintért lekötötték (h.) Papa-i András rektornak, a kápolna alapítójának évi 15 forint járadékért, és most pedig a ház állapota („...quia dicta domus certis structuris et edificiis multum indigeret...”) és más szükségük miatt Gergely rektortól újabb 300 forintot kaptak azzal a feltétellel, hogy ha két éven belül a pénzt nem fizetik vissza, akkor a ház tulajdona a kápolnára száll, ők életük végéig a házban lakhatnak 25 forint járadékért, a rektor pedig lelkiüdvükért hetente két misét mondhat.

Eszk. k. m. lt. 71-1-17 (DF 238303), Eszk. k. m. lt. 71-1-18 (DF 238304). – Közöletlen.

1500. XII. 12.

475.

Giovanni Giacomo de Angellis(!) orvosdoktor a váradi püspökhöz írt levelében említi, hogy nem látogathatta meg, mikor Bácsba ment, mert rosszul érezte magát és igyekezett Budára hazatérni („...Budam domum redire cupiebam...”).

Eszk. k. m. lt. 4-2-1 (DF 283910). – Közöletlen.

1500. Buda

476.

Bathor-i György szatmári ispán Raccha-i várnagyához, (e.) Gywlay Mihályhoz írt levelét alhévízi házában („...Bude in domo nostra in inferioribus Calidis...”) keltezi.

Révay es. közp. lt. Div. Fam. 105-37 (DF 260479). – Közöletlen.

1501. január 26. (f. III. p. fest. Pauli Conversionis) Buda

477.

Buda város tanácsa előtt (pr. c.) Harber Ewtwes Mátyás budai esküdt és a Boldogasszony plébánia avagy főesperesi templom gondnoka tanúsítja, hogy (p.) Malosas Miklós budai esküdt és Hans Pwhler budai polgár, a néhai (hon.) Fülöp posztómető végrendeletének végrehajtói az elhunytnak az esztergomi káptalantól bérelt házát a Szt. Pál utcában, a Buda feletti Szt. Lőrinc kolostor remetéinek nagy házával szemben („...quandam domum ipsius Philippi nostri in medio in platea seu vico sancti Pauli in opposito magne domus fratrum heremitarum in claustro sancti Laurentii supra Budam fundato degentium in contiguis vero vicinitatibus domorum Iohannis Zewld vittreatoris(!) ab una partibus siquidem ab altera discreti Petri presbiteri habitam et existentem...”) a káptalan beleegyezésével eladták a néhai Miklós városi jegyző (hon.) özvegyének, azaz Kalmar János budai polgár feleségének, és a vételárat átengedték Mátyás egyházgondnoknak a templom építésére az elhunyt lelki üdvéért; az özvegy azonban nem fizetett a gondnoknak, ezért a gondnok beperelte a város előtt, ahol a házat neki ítélték meg; ezután a gondnok a végrendeleti végrehajtók egyetértésével a házat eladta az esztergomi káptalannak 90 forintért azzal a feltétellel, hogy a káptalan megfizeti azt az évi 8 forint járadékot, amely a ház után az örményesi pálos kolostort illeti meg.

Eszk. k. m. lt. 64-1-23 (DF 238168), Eszk. k. m. lt. 64-1-24 (DF 238169). – R: PATÁKI 1950. 46. j.

1501. február 22. Esztergom

478.

Ferrarai (de Ferraria) Tommaso Amadeo gömöri főesperes, esztergomi érseki helynök előtt egyrészt (v.) Gozthon László esztergomi örkanonok, testvérének, a néhai (r.) Czamahaza-i Gozthon Andrásnak az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostjának és esztergomi kanonoknak végrendeleti végrehajtója, másrészt a Szt. István protomártír káptalan kanonokjai tanúsítják, hogy az elhunyt akaratának megfelelően misealapítványt hoznak létre a prépost által alapított Szűz Mária mennybevétele és Szt. Katalin kápolnában, amelynek fentartására rendelik először is azt a 800 forintot, amelyet a néhai (v. e.) Zantha-i Ambrus korábbi prépost két új kanonoki stallum létrehozására szánt (c.) Andreas Fogelbaider budai polgár évi 40 forint járadékra lekötött budai házából („...super domum circumspecti Andree Fogelbaider civis et inhabitatoris civitatis Budensis habitam in vicinitate domorum circum-

specti Georgii Forster ab una et relicte quondam Bernardi aurifabri civium eiusdem civitatis Budensis ab alia partibus...”), ezenkívül azt az évente fizetendő 16 forint járadékot, amelyet (pr. c.) Gergely orvos, budai polgár fizet a Hátsó Mindszent utcában álló háza után (*...super domum prudentis et circumspecti Gregorii artium et medicione(!) doctoris similiter civis dicte civitatis Budensis habitam in posteriori platea Omnium sanctorum in vicinitatibus domorum venerabilis magistri Nicolai de Quinqueecclesiis canonici dicte ecclesie Strigoniensis ab una et circumspecti Wolffgangi Hindenaws ab alia partibus sitam...*) a kanonokoknak azért a 400 forintért, amelyet László örkanonok adott át neki, továbbá ezeken felül az évente fizetendő 32 forint bért annak a Szt. György kápolna környékén lévő és Édeskútnak nevezett ház hátsó részéből (*...super posteriorem partem domus circumspecti et prudentis viri Mathie Ewthes alio nomine Harber dicti similiter civis dicte civitatis Budensis Edeskwth vocate site et existentis Bude prope capellam sancti Georgii martiris...*”), amelyet (c. pr.) Harber másnéven Ewthes Mátyás budai polgár adott el a kanonokoknak 800 forintért.

Eszt. k. m. lt. 53-3-21 (DF 238105). – Átírta Tamás esztergomi érsek 1510. október 30-án: Eszt. k. m. lt. 53-3-22 (DF 238106). Eszt. k. m. lt. 53-3-45 (DF 238128). – R: PATÁKI 1950. 16. 83. j.

1501. június 28. (in vig. Petri et Pauli) Buda

479.

II. Ulászló király érdemei és hűsége jutalmául (i.) Corvin János opavai és lipitói (*Oppaviae et Liptoviae*) hercegnek, dalmát-horvát-szlavón háznak adományozza új adomány címén azt a mind az Olasz, mind a Mindszent utcára kapukkal bíró házat (*...quondam domum lapideam duas portas habentem, unam in vico Italicorum et alteram in vico Omnium sanctorum, quae quidem domus in vico Italicorum a septentrionali plaga est in vicinitate domorum Bartholomei sartoris a meridionali autem egregiorum Joannis et Gasparis de Homona (!) in vico autem Omnium sanctorum a septentrionali Urbani fabri a meridionali autem Joannis Kancelir...*”), amelyet János még Mátyás királytól kapott, folyamatosan birtokolt, majd később Buda város tanácsa előtt (i.) Uylak-i Lőrinc herceggel szemben peres úton megvédte: a király utasítja Buda városát, hogy János hereceget új adomány címén a város szokásai szerint iktassa be a ház birtokába.

18. századi átírata: DL 106815. – R: PATÁKI 1950. 53. 79. j.

1501. szeptember 22. (f. IV. p. fest. Mathei) Buda

480.

Kwbyn-i László deák, budai udvarbíró tanúsítja, hogy átvett (n. mg.) Orbán szabótól és Miklós deáktól, (v.) Pál esztergomi prépost familiárisaitól 632 forintot az Ötvös utcában lévő házának (*...domus nostre in platea Aurifabrorum habite...*) vételáraként.

Eszt. k. hh. lt. Capsa 14-6-24 (DF 208714). – R: KUBINYI 1964. 96.

1501. szeptember 30. (f. V. p. fest. Michaelis) Buda

481.

Buda város tanácsa előtt (e.) Kwkin-i(!) László deák, budai udvarbíró az Ötvös utcában álló házat (*...quondam domum suam lapideam...nostri in medio in platea Aurifabrorum in vicinitatibus domorum Emmerici(!) aurifabri ab una et Stephani similiter aurifabri concivium scilicet nostrorum partibus ab altera sitam et habitam...*”), amelyet Toldy Andrásztól vásárolt, aki azt feleségétől, a néhai (hon.) Borbálától örökölte, eladja 800 forintért (v.) Kethaz-i Pál esztergomi nagyprépostnak és testvére, a néhai (n.) Kethaz-i Sándor fiainak, (n.) Mihálynak, Péternek, Miklósnak és Lukácsnak.

Eszt. k. m. lt. 64-1-25 (DF 238170). – K: *Esztergom* 183. sz. – R: PATÁKI 1950. 35. j.

1501.

482.

Buda város oklevele szerint Antal budai kanonok egy ház (*...de quadam domo Bwdensi...*) után 7 forint járadékot adott a fehéregyházi pálos kolostornak lámpaolajra.

ELTE Egyetemi Könyvtár, Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 83 (DF 286489). – K: *DAP* I. 147.

1502. március 2. (f. IV. p. fest. Mathie) Buda**483.**

Buda város tanácsa előtt (h. mg.) Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Miklós esztergomi kanonok és a Szt. Margit oltár rektora a néhai (r.) Mihály milkói püspök, a nógrádi főesperesség adminisztrátora, esztergomi kanonok megbízásából bemutatja a püspök okleveleit és szóban is előadja, hogy az elhunyt misealapítványt tett az esztergomi Szt. István protomártír káptalannál, amelynek javára adományozta egy ház azon részeit a Szt. György piacon (*...quasdam portiones totalis domus providi Roberti aurifabri concivis nostri in theatro beati Georgii martiris in vicinitate domorum capituli Iauriensis ab una ac Nicolai Penzwerew ab altera partibus existentis et habite...*), amelyeket (p.) Róbert ötvös 200 forintért lekötött nála, azzal a feltétellel, hogy évente járadékot fizet neki, és miután ez nem történt meg, ezért a ház közös megegyezéssel Mihály püspökre szállt; ezenkívül a püspök még életében 300 forintot, végrendeletében pedig 50 forintot hagyott az alapítványra.

Esz. k. m. lt. 53-3-26 (DF 238110). – Átírta, a esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – R: PATÁKI 1950. 4. j.

1502. április 6. (f. IV. p. oct. Pasche) Buda**484.**

Buda város tanácsa előtt (h. mg.) Segesd-i Ambrus esztergomi örkanonok a Szt. István protomártír káptalan házat a Szombatpiacon, avagy Szombathelyen (*...quandam domum eiusdem ecclesie nostri in medio in loco seu foro Sabbati in vicinitatibus domorum a parte orientali condam Anthonii Zekel a parte vero occidentali episcopatus Zagrabiensis sitam et habitam...*), amelyet (h. mg.) Tharatha-i Tamás esztergomi kanonok és a Krisztus Teste kápolna igazgatója adományozott korábban a káptalannak, bérbe adja (p.) Buda-i György budai polgárnak és feleségének. (hon.) Erzsébetnek évente fizetendő 8 forintért és 1 forint értékű viaszért azzal a feltétellel, hogy a házat nem adhatják el, kötelesek karbantartani és egy, két, vagy három kanonok számára szállást biztosítani, ha a városban tartózkodnak, ezenkívül, ha három évig nem fizetnek, a ház visszaszáll a káptalanra.

Esz. k. m. lt. 53-3-24 (DF 238108). – R: PATÁKI 1950. 72. j.

1502. július 29. Esztergom**485.**

Tamás biboros, esztergomi érsek, királyi fő és titkos kancellár Werbow-i Rooth Márton fia Callixtus közjegyzővel írásba foglaltatja, hogy az előtte megjelent (h.) Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Miklós, az esztergomi székeskáptalan kanonokja és Esztergomi (*de Strigonio*) Tamás, az esztergomi Szt. György káptalan kanonokja, továbbá (c.) Zyn-i Tamás pap, Pispék József és Tamás deák esztergomi polgárok, a néhai (r.) Mihály milkói püspök, esztergomi érseki helynök végrendeletének végrehajtói, valamint Anna-i Gergely, Segesd-i Ambrus, Nyírbathor-i István, Gyarmath-i Péter, Tharcal-i Mátyás, Myskowcz-i Máté, Demes-i Bereck és Harazth-i István, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai közösen elmondták, hogy az elhunyt püspök végrendeletében 300 forintot, továbbá a Szt. György piacon lévő, az általa Róbert ötvöstől megvásárolt és évente 40 forintot jövedelmező házat (*...unam domum suam Bude in theatro sancti Georgii inter domos capituli ecclesie Iauriensis et relicte condam Petri cantrifusoris habitam...*) hagyta az esztergomi Szt. István protomártír káptalanra, hogy az általa alapított Szt. Sebestyén és Fábán, valamint Szt. Mihály és Szt. Lúcia oltárnál miséket mondjanak; a végrendelet végrehajtói az alapítványt az elhunyt vagyontól 50 forinttal megnövelték; az érsek megadja hozzájárulását a misealapítvány létrehozásához, és a káptalan succus-tosának feladatául szabja, hogy a misemondatást felügyelje; amennyiben a Szt. István káptalan kanonokjai egy évig nem mondanak a misét, a ház tulajdona a székeskáptalan prépostjára és kanonokjaira száll, akiknek kötelessége a jövedelemből a misealapítvány fenntartására alkalmas papot fel-fogadni.

Esz. k. m. lt. 71-2-4 (DF 238310). – Közöletlen.

1502. november 25. (in fest. Katherine) 486.

A kolozsmonostori konvent előtt (e.) Harynna-i Farkas János, illetve a nővérét, néhai Farkas Tamás leányát, Margitot feleségül vevő (e.) Bykol-i Bykly János hunyadi ispán birtokaik közös használatáról egyezsége lépnek egymással, többek között egy Farkas Tamástól örökölt házat illetően Alhévizen, a királyi vár alatt, a Duna partján („...domum suam lapideam Bude ad Calidas inferiores sub castro Budensi ad litus Danubii fundatam...”).

Erd. Múz. Egy. lt., Suky es. felsőmagyarzsuki lt. QR I (DF 255264), DL 36405 p. 222–225 (Prot. Conv. Colosmonostor).

– R: *Kolozsmonostor* II. 3261. sz.

1502. december 3. (Sab. a. fest. Barbare) 487.

A zágrábi káptalan előtt (i.) Corvin János lipitói (*Lypthouie*) herceg, dalmát-horvát-szlavón bán és (m.) felesége elmondják, hogy a Kőrös megyei Greben várát tartozékaival együtt (e.) Batthyán-i Boldizsárnak adományozták a néhai Mátyás királynak, János herceg atyjának, valamint magának János hercegnek tett hűséges szolgálatai, továbbá az általa adott 3000 forint viszonzásául, de időközben a várát János herceg visszakérte Boldizsártól, és helyette kárpótlásul Boldizsárnak adta Budán a mind az Olasz, mind a Mindszent utcára kapukkal bíró házát („...domum et curiam eorundem domini Ioannis Corvini et domine [...] consortis [...] in civitate Budensi in vico Olasz ulcza vocato muratam, ... quae scilicet curia seu domus murata ad portam eiusdem et ejarundem (!) una ad vicum Olasz ulcza respicit altera autem porta eiusdem seu eorundem [...] in Mindszent ulcza (!) respicit ex superiori parte parte (!) ipsarum domorum seu curiae domus quondam Bartholomei Zabo et ex parte autem inferiori domorum de Homouna(!) ex dicta vico Olasz ulcza ex dicto autem vico Mindszent ulcza de superiori parte domus cuiusdam Urbani fabri ex inferiori parte parte (!) domus cuiusdam Joannis Kanczaltier vicinantibus(!)...”), amely egykor (m.) Gara-i Jób tulajdona volt, annak halála után a királyra szállott, és a néhai Mátyás király, János atyja, Jánosnak adományozta.

18–20. századi másolatai: DL 50565, 106815, 106879. – Közöletlen.

1502. december 19. (f. II. a. fest. Thome apostoli) Buda 488.

Buda város tanácsa előtt (h.) Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Miklós esztergomi kanonok, a Szt. Margit oltár rektora és Papa-i János esztergomi kanonok a néhai (r.) Pál esztergomi nagyprépost végrendeletének végrehajtói az elhunyt házát az Ötvös utcában („...quandam domum suam lapideam nostri in medio in platea Aurifabrorum in vicinitatibus domorum Stephani et Emmerici(!) aurifabrorum concivium scilicet nostrorum sitam et adiacentem...”), amelyet (e.) László budai udvarbírótól vett, misealapítványa céljára átadják az esztergomi káptalannak és meghatározzák a misealapítvány kötelesegeit.

Esz. k. m. lt. 64-1-26 (DF 238171). – K: *Esztergom* 184. sz.

1503 január 10. (in fest. Pauli primi heremite) Buda 489.

II. Ulászló király megidézi színe elé hatalmaskodási ügyben (e.) Pesth-i Bodo Mihályt, (m.) Zapolya-i János szepesi örökös ispán budai házának udvarbíráját és Agard nevű birtokának tisztartóját („...provisori curie domus magnifici Iohannis de Zapolya comitis perpetui terre Scepusiensis in civitate nostra Budensi habite officialique possessionis eiusdem Iohannis de Zapolya Agard vocate...”).

Átírta a budai káptalan 1503. január 27-én: DL 46618. – Közöletlen.

1503. február 3. (in fest. Blasii) 490.

A budai káptalan előtt (p.) Zabo Márton budai polgár a maga és felesége, (hon.) Margit nevében fél házát a Szt. János utcában („...quandam mediam domum suam Bude in platea sancti Iohannis ewan-

geliste in vicinitatibus domorum Gasparis sellatoris ab una et Pauli Zabo alias Zalay dicti civium civitatis Budensis partibus ab altera sitam et habitam...”) zálogba adja 32 forintért (h. mg.) Czegled-i András budai kanonoknak.

DL 106026. – K: KNAUZ 1863. 61. sz. (kihagyásokkal) – R: PATAKI 1950. 105. j.

1503. április 10. (f. II. p. Dom. Ramispalmarum) Esztergom **491.**

Tamás bíboros, esztergomi érsek, pápai legátus, királyi fő és titkos kancellár (h.) Papa-i András esztergomi kanonok kérésére átírja és megerősíti az esztergomi káptalan 1498. március 9-én kelt oklevelét.

Esz. k. m. lt. 71-1-16 (DF 238302). – Közöletlen.

1503. április 23. (in fest. Adalberti) **492.**

A zágrábi káptalan prebendáriusainak számadásairól vezetett jegyzőkönyv töredékben szerepel többek között az az egyezség, amely a (r.) Lukács zágrábi püspök által a zágrábi székesegyház szentélyének déli oldalánál emelt új oltárnál mondandó misعالapítványt szabályozza. A prebendáriusoknak évente 25 forintot fizessenek ki. Az alapítvány fenntartására a püspök a Szt. Miklós téren egy sarokházat (*.....Bude una domus acialis in area sancti Nicolai confessoris...*) vásárolt 1400 forintért.

Zágrábi k. lt. Acta antiqua 101-10 (DF 256987). – K: MČZ III. 18. sz.

1503. június 12. (f. II. a. fest. Viti) Buda **493.**

Buda város tanácsa előtt (r.) Lukács zágrábi püspök bevallást tesz, miszerint az évekkel ezelőtt vásárolt házát a Hátsó utcában (*.....ipsam eandem domum suam...nostri in medio in platea Posteriori in vicinitatibus domorum fratrum Carthusiensium de Leweld ab una et Benedicti Karay ab altera partibus habitam et existentem...*) átadta testvérének, (hon.) Zsófiának, annak férjének, (c.) Erhard Mwlner budai esküdtnak és leányuknak, Katalinnak, az irántuk táplált szeretetből és mivel ők saját költségükön helyreállították azt (*.....consideratis etiam illis expensis per eosdem Erhardum et dominam Sophiam super restauratione infrascripte domus de substantiis propriis factis...*) olyan feltétellel, hogy a püspök élete végéig tulajdonosa marad a háznak, és halála után Erhard Mwlner csak felesége és leánya bekegyezésével adhatja, vagy idegenítheti el.

Egykorú másolata: DL 46636. – R: PATAKI 1950. 6. j.

1503. július 12. Esztergom **494.**

Tamás bíboros, esztergomi érsek, pápai legátus, királyi fő és titkos kancellár Olazy-i Karh Márton fia István közjegyzővel írásba foglaltatja, hogy az előtte megjelent (h.) Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Miklós esztergomi kanonok, a Szt. Margit oltár igazgatója és Papa-i János esztergomi succustus, a néhai (v.) Kethaz-i Pál esztergomi nagyprépost végrendeletének végrehajtói, valamint az esztergomi káptalan elmondták, hogy az elhunyt nagyprépost az Ötvös utcában álló házát (*.....quandam domum suam Bude in platea Aurifabrorum in vicinitatibus domorum circumsporum magistrorum Stephani ab una et Emerici aurifabrorum ab alia partibus concivium scilicet Budensium sitam...*”), amelyet (e.) Kwbyn-i László budai udvarbírótól vásárolt, végrendeletében az esztergomi káptalanra hagyta misعالapítványa javára; a végrendelet végrehajtói a házat átadják a káptalannak, az érsek pedig kérésükre megerősíti az elhunyt rendelkezéseit.

Esz. k. m. lt. 64-1-28 (DF 238173). – R: PATAKI 1950. 35. j.

1503. szeptember 24. (Dom. p. fest. Mathci) Buda **495.**

II. Ulászló király utasítja Buda városát, hogy (r.) Tamás bíboros, esztergomi érsek panaszára és különleges királyi kegyelmének engedelmességgel állítsák vissza az érsekség tulajdonjogát abban a sarokházban a Szt. György piacon a Szt. János kapu mellett (*.....quandam domum acialei archiepiscopatus dicte eccle-*

sie Strigoniensis in contigua vicinitate domus eiusdem archiepiscopatus in hac civitate nostra Budensi in teatro sancti Georgii martiris penes portam sancti Iohannis existentem..."), amelyet évekkel ezelőtt abban az időben, amikor a néhai (r.) János esztergomi érsek eltávozott az országból és a néhai Mátyás király lefoglalta az érsekség vagyonát és jövedelmeit, majd Aragóniai (*de Aragonia*) János bíborosnak adta, a néhai (r.) Péter kalocsai érsek, akkor még királyi titkár az érsekség jogát elhallgatva adományul kért és kapott a királytól a maga és testvére, Máté számára, majd a várossal be is iktattatta magát és élete végéig birtokolta, halála után pedig most testvére, Máté birtokolja azt.

Eszt. k. m. lt. 64-1-27 (DF 238172). – **K:** CSANKY 1904. 410–412. – **R:** PATAK 1950. 9. j.

1503. december 5. Buda

496.

Estei Hippolit egri püspök számadáskönyvében a püspökség gazdasági kormányzója (*gubernator*) megemlíti, hogy december 5-én Budán egy elhagyott házat vásárolt a Zsidó kapun kívül (*...unam desertam domum extra portam Iudeorum...*) 110 forintért, hogy saját szállása legyen, mivel gyakorta kell Budára jönnie különféle ügyekben, és igen nehéz szállást találnia a lovak, a maga és szolgálói részére (*...cum difficultate maxima possum reperire hospitium pro equis, pro me et pro famulis...*); továbbá Raguzai (*Raguseus*) Istvánnak összesen 72 forintot adott át a ház rendbetételére (*...ad reparandam dictam domum...*).

ASMo, Camera Ducale Estense. Amministrazione dei Principi 715. kötet fol. 159r. – **K:** *Estei Hippolit* 200.

1503. december 28. Eger

497.

Estei Hippolit egri püspök számadáskönyvében a püspökség gazdasági kormányzója (*gubernator*) megemlíti, hogy december 28-án Vathay I.őrincel 60 forintot küldött Raguzai (*Raguseus*) Istvánnak egy Budán, vagyis Buda alatt újonnan építendő ház költségeire (*...pro nova edificanda domo in Buda vel sub Buda...*).

ASMo, Camera Ducale Estense. Amministrazione dei Principi 715. kötet fol. 163r. – **K:** *Estei Hippolit* 202.

1504. január 18. (in fest. Prisce)

498.

A fehérvári káptalan előtt (g.) Margit, a néhai Horogzeg-i Zylagy Osvát leánya és a néhai (m.) Maroth-i László bán fiának, a néhai Mátyus macsói bánnak özvegye eladományozza házáat a Mindszent utcában (*...domum suam lapideam in civitate Budensi in vico Myndzenth weza vocato habitam, cui ab aquilonari capituli ecclesie Iauriensis et ex opposito illustris Iohannis Corvini ducis Lyphouie etc. ac a meridionali plagis reverendi domini episcopi ecclesie Boznensis domus lapidee vicinarentur...*) rokonainak, a néhai Rozgon-i Apollónia fiának és leányainak, (r.) Chaak-i Miklós esanádi püspöknek, Chak-i(!) Lászlónak és Ferencnek, Annának, (m.) Bayna-i Both András feleségének, Borbálának, (m.) Hederwara-i Ferenc feleségének, Katalin leánynak, valamint ugyanazok örököseinek.

DI. 21241. – **R:** PATAK 1950. 81. j.

1504. február 4. (Dom. p. fest. Purificationis Marie)

499.

A kolozsmonostori konvent előtt néhai Buda-i Samboky András fia Adorján zálogba adja házáat a Szombat utcában (*...domum suam in civitate Budensi in platea videlicet Sabhatorum et in vicinitatibus ab una domus egregii Emerici Czobor de Zenthmyhal camerarii salium regalium partium Transsylvanarum istarum, necnon domus honorabilis magistri Stephani Ezeny archidiaconi cathedralis ecclesie Strigoniensis ab altera partibus existentem et habitam...*) 50 forintért (e.) Zenthmyhal-i Czobor Imre erdélyi királyi sókamárásnak azzal a feltétellel, hogyha Imre bármi újat készíttetne a házon, azt Adorján a visszaváltáskor megtéríti.

DI. 36399 p. 19 (Prot. Conv. Colosmonostor). – **R:** *Kolozsmonostor* II. 3300. sz.

1504. március 4. (f. II. p. Dom. Reminiscere)**500.**

Buda város tanácsa előtt (n.) Adoryan-i Ersek Máté elmondja, hogy (r.) Tamás bíboros, esztergomi érsek vádjai miatt, miszerint sarokháza a Szt. György piacon, a Szt. János kapu környékén (*...ratione unius domus acialis in nostri medio in theatro sancti Georgii martiris prope portam sancti Iohannis habitam(!) et existentis, cui alia domus archiepiscopatus Strigoniensis contigue vicinari perhibetur...*) az érsekség tulajdona, és a néhai Mátyás király jogtalanul adományozta azt el a néhai (r.) Péter kalocsai érseknek és testvérének, Máténak, per folyt először a város, azután pedig a király által kirendelt egyházi és világi előkelők előtt, de nem akarván tovább pereskedni kiegyezett az érsekkel, és így a házat, valamint az adományozásról szóló összes iratot átadja az érseknek és utódainak, aki cserébe elengedte azt az 500 forintot, amellyel még testvére, a néhai Péter kalocsai érsek maradt adósa.

Eszl. Prim. It. Acta radicalia Q 63 (DF 248581). – R: BARTFAI SZABO 1939. 1220. sz.; PATAKI 1950. 9. j.

1504. március 13.**501.**

Buda város tanácsa előtt Katalin, a néhai Péter nyerges özvegye, valamint fia, Péter bizonyítják, hogy mintegy hét évvel azelőtt a Szt. György piacon lévő házukat (*...quandam domum lapideam... in theatro beati Georgii martiris in vicinitatibus domorum heredum condam magnifici domini Bartholomei Dragffy ab una et Gregorii selliparis ab altera partibus habitam...*) 500 forintért eladták (r.) Tamás bíboros, esztergomi érseknek.

Erdödy es. monyorókeréki It. (Rómer Flóris szövegkiadásának alapján) – K: RÖMER 1877. 57–58. – R: PATAKI 1950. 3. j.

1504. március 17. (Dom. Letare)**502.**

Buda város tanácsa előtt (pr. c.) Hans Arnoltt budai esküdt eladja a Német Mészárosok utcájában lévő házat (*...quandam domum suam in platea Carnificum Thewtonicorum in vicinitatibus domorum Pauli Laimgewperger et Iacobi carnificis ex una parte ex opposito vero Stephani Czerbokor alias Wolffgangi carnificis habitam...*), amely Wolfgang mészárosról bizonyos adósságok miatt szállt rá, és amely után a Szt. Pál utcában lévő szegényháznak (*...pauperibus utputa in domo animarum in platea Sancti Pauli existentibus habita...*) évente 1 forint járadékot köteles fizetni, 140 forintért (p.) Wolfgang Schwz mészárosnak és feleségének, (hon.) Katherina-nak.

DL. 46663. – R: PATAKI 1950. 25. 47. j.

1504. április 10. (f. IV. p. Dom. Pasce) Buda**503.**

Buda város tanácsa előtt (pr. c.) Mathias Harber budai bíró elmondja, hogy a Szt. György kápolnával szemben lévő Édeslyuknak nevezett házának hátsó részét (*...quandam domum suam, partem videlicet posteriorem nostri in medio ex opposito ecclesie beati Georgii martiris Edeslyk vocatam aliis partibus domus scilicet anterioribus ipsius predicti Mathie in vicinitate contigue annexam, habitam et situatam...*) Hátoldalon egykorú kézírással: *...de edeslyk*), amelyben a következő helyiségek találhatóak: négy boltozott helyiség, valamint egy szoba a hozzátartozó kamrával és egy kis udvar egy konyhával (*...in quaquidem posteriori parte domus infrascripte habitationes ad eandem pertinentes habentur hoc ordine, item quatuor testudines, item una stuba cum una camera annexa, una parva curia cum una coquina...*), amelyekben a néhai János kötélgyártó özvegye lakik élete végéig, ezenkívül az emeleten egy nagy szoba kályhával és egy nagy kamra (?), valamint még egy szoba, egy kamra és egy konyha, továbbá a tető alatti rész az osztófalig, valamint hátul a város falánál egy kis udvar az illemhellyel (*...item in superiori parte una stuba magna cum uno camino et una camera magna, insuper una stuba et similiter una camera et una coquina, preterea infra tectum quousque paries divisionalis apparet ac retro versus murum seu fossatum civitatis una parva curia cum loco secreti...*), két évvel

ezelőtt cladta az esztergomi Szt. István protomártír káptalanak 1000 forintért, valamint szabad ki és bejárást engedett nekik a ház kapuján („...*et per portam magnam ipsius totalis domus...*”).

Észt. k. m. lt. 53-3-25 (DF 238109). – Átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – K: *Esztergom* 185. sz. – R: PATAKI 1950. 17. j.

1504. május 29.

504.

(v.) Lukács zágrábi püspök tiltakozik az ellen, hogy 1000 forint értékű házát a Mindszent utcában a Szt. György kápolna környékén („...*in vico Myndzenth... domum... prope ecclesiam sancti Georgii in vicinitatibus domorum ex una Benedicti Zabo, ab alia vero partibus fratrum ordinis Chartusiensium sitam...*”) Erhard Mülner elfoglalta.

Átírta a eszmai káptalan 1511. június 23-án: Battlyány cs. körmendi lt. Acta Ant. 5-5-97/b és 1 (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 6. j.

1504. november 21. (f. V. p. fest. Elisabet) Buda

505.

II. Ulászló király színe elé idézi (e.) Podmanyn-i Podmanyczky Mihályt, királyi palotást vagy ügyvéd-jét ezen levél kézhezvételétől számított 32 napon belül (n.) Nadasd-i Sarkewzy Albert panaszára, aki elmondta, hogy amikor ő más ügyvédek és nemesek társaságában a néhai Korompa-i Nehez Péter özvegye, (g.) Zsófia ügyében Budára jött, (c.) Takach Pál házában, a Duna mellett („...*in domo circumspecti Pauli Takach penes Danubium hospitio scilicet suo fuisset collocatus...*”) szállt meg; augusztus 16-án (f. VI. p. fest. Assumptionis Marie) reggel, Podmanyczky Mihály előre kitervelt szándékkal egy általa ismeretlen ifjút küldött hozzá azzal, hogy (e.) Mezteghnew-i Zerechen Lajos nevében elhívja szállásáról, amikor pedig a Duna mellett haladt Podmanyczky két familiárisa, János szakács és Grychek György elfogták és Podmanyczky házába, az ágostonos kolostor melletti váralji utcába („...*ad te, ... in platea suburbii civitatis nostre Budensis penes claustrum beati Stephani prothomartiris extitisses, duxissent...*”) hurcolták, ahol Podmanyczky két familiárisával együtt hajánál fogva a földre rántotta, majd Podmanyczky egy fa husággal, három familiárisa pedig vas dorongokkal véresre verték.

DL 21369. – Átírta II. Ulászló 1506. október 23-án: DL 21618. – K: *Podmaniczky* I. 228. sz.

1504.

506.

Buda város oklevele szerint Pynzwerew Miklós eladta házát 200 forintért Lőrinc mesternek a kékesi pálosoknak fizetendő járadék kötelezettségével együtt.

ELTE Egyetemi Könyvtár. Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum conv. pag. 87 (DF 286489). – K: *DAP* II. 409.

1505. április 4. (in fest. Ambrosii)

507.

Buda város tanácsa előtt Pécsi (*de Quinqueelesiensi*) Miklós esztergomi kanonok az esztergomi káptalan nevében a káptalan házát az Ötvös utcában („...*quandam domum ad ipsum capitulum pertinentem nostri in medio in platea seu vico Aurifabrorum vulgariter appellato in ordine occidentali sitam, cui a meridionali mnc Emerici et septentrionali plagis Stephani aurifabrorum inhabitatorum scilicet nostrorum domus contigue vicinantur...*”), amelyet a néhai (v.) Kethaz-i Pál prépost a székesegyház Szűz Mária oltáránál misealapítványa javára hagyott, bérbe adja (c.) Pietro de Belanis ötvös, budai polgárnak és feleségének, Doroteának, valamint férfi leszármazottaiknak évi 28 forintért azzal a feltétellel, hogy a városi adókat megfizetik, a házat karbantartják, és nem adhatják el, csak azt a részt, amit esetleg saját költségükön építenek hozzá, de akkor sem báróknak – akár egyháziak, akár világiak –, sem nemeseknek, sem zsidóknak, csupán budai polgároknak, és ha három évig nem fizetik a járadékot, a ház visszaszáll a káptalanra.

Észt. k. m. lt. 64-1-29 (DF 238174). – R: PATAKI 1950. 35. j.

1505. április 13. Esztergom**508.**

Dengelegh-i Kerckes György fia Ferenc közjegyző írásba foglalja, hogy az esztergomi káptalan gyűlésén (v.) Segezd-i Antal esztergomi kanonok, a Szentháromság oltár rektora misealapítványt tett a Szt. István protomártír káptalanánál, amelynek javára adományozta egy háznak a Szt. György utcában általa a néhai Wolfgang Farkas (!) budai polgártól megvett elülső három részét (*...tres anteriores partes domus sue Bude in platea sancti Georgii martiris inter domos capituli ecclesie lauriensis et condam Nicolai Penzverev olim civis Budensis habite et existentis...*), hiszen ennek a hátsó két része a néhai (r.) Mihály milkói püspök végrendeleti adománya révén már a káptalané (*...cuius etiam domus duas partes posteriores...*), ezenfelül adott 28 forintot, valamint a házrész után évente fizetendő 15 forint járadékot, azzal a feltétellel, hogy ha a kanonokok a misemondást kettő, vagy három évig elmulasztanak, a házrész a Szentháromság oltárra száll; a káptalan nevében Nyrbathor-i István kanonok (v.) ferrarai (*de Ferraria*) Tommaso Amadeo nyitrai főesperes, esztergomi kanonok és érseki helynök előtt elfogadja az alapítványt, és vállalja a misemondási köteleket.

Esz. k. m. lt. 53-3-27 (DF 238111). – R: PATAKI 1950. 4. j.

1506. május 28. (f. V. a. fest. Penthecostes) Buda**509.**

II. Ulászló király értesíti Buda városát, hogy (m.) Palocz-i Mihály pohárnokmester és (m.) Palocz-i Antal elpanaszolták előtte, hogy a város ítéletet hozott a köztük, illetve (g.) Margit özvegy, jelenleg (m.) Hampo János felesége és (m.) Alsolyndwa-i Banffy János között egy a királyi vár környékén, a Szűz Mária egyházzal szemben álló ház (*...cuiusdam domus in civitate nostra Budensi prope castrum nostrum Budense ex opposito ecclesie beate Marie virginis ante idem castrum nostrum Budense fundate...*) ügyében folyó perben, amelynek során ügyvédjük nem képviselte kellőképpen őket, bizonyítékaikat nem mutatta be, és így jogukat nem tudták megvédeni, ezért a király elrendeli a per újra tárgyalását azt is meghagyva, hogy a Palocz-ak ügyvédjét is hallgassák meg.

Átírta II. Ulászló király 1514. augusztus 26-án: DL 22563. – R: PATAKI 1950. 111. j.

1506. június 1. (III. d. fest. Penthecostes) Buda**510.**

Thorda-i Salatiel királyi kancelláriai jegyző tanúsítja, hogy a Boldogasszony plébánia Szt. Katalin konfraternitásától avagy céhétől, pontosabban a céhmesterektől 200 forintot kapott kölcsön, amelyet évi 10 forint törlesztéssel vállalt visszafizetni úgy, hogy a konfraternitás számára lekötötte lakóházát a Mindszent utcában (*...hanc domum meam hic Bude in platea seu vico Omnium sanctorum prope domum Francisconis Kotthe habitam, in qua ad presens personalem facio residentiam...*), és az esedékes törlesztést, mint járadékot minden év Szt. György napján fizeti meg. Hátoldalon feljegyzés: Salatiel 1514-ben megfizette az akkor még fennálló teljes kötelezettségét, 137 forintot.

DL 21569. – Közöletlen.

1506. október 31. (XXVI. d. oct. Michaelis) Buda**511.**

II. Ulászló király a személyes jelenlét bíróságán ítélezve október 6-án (in oct. Michaelis), az előtte az esztergomi káptalan képviselőjében megjelent (h.) Gara-i Antal esztergomi kanonok kérésére bemutatja (h.) Pécsi (*de Quiqueecclesiis*) Miklós esztergomi kanonokkal, a néhai (v.) Kethaz-i Pál esztergomi nagyprépost végrendeletének végrehajtójával az elhunyt végrendeletét, és átírja annak két artikulusát, amelyek közül az egyikben a néhai nagyprépost misealapítványa javára a káptalanra hagyta házát az Ötvös utcában, a Boldogasszony plébániatemplommal szemben (*...Item imprimis(!) domum meam Bude ex opposito ecclesie parochialis beate Marie virginis in platea Aurifabrorum habitam...*), amelyet László budai udvarbírótól vásárolt.

Esz. k. m. lt. 64-1-30 (DF 238175). – R: BARTFAI SZABÓ 1938. 1233. sz.; PATAKI 1950. 35. j.

1506. november 12. (f. V. p. fest. Martini)**512.**

Az óbudai klarissza apácák házukat a Mindszent utcában („...*domum nostram... que sita existit in platea Omnium sanctorum predicte civitatis, penes quam a plaga meridionali constructa est domus reverendissimi domini Georgii episcopi ecclesie Quinqueecclesiensis...*”), amelyet (hon.) Margit, a néhai Calamar Demeter budai polgár özvegye atyai örökségként bírt, és végrendeletében a klariszszákra hagyományozott, eladják 300 forintért (p. c.) Chalyan István fehérvári bírónak.

DL 21632. – R: PATAKI 1950. 7. 86. j.

1506. december 11. Eger**513.**

Estei Hippolit egri püspök számadáskönyvében a püspökség gazdasági kormányzója (*gubernator*) megemlíti, hogy december 11-én István deáknak, aki abban az időben a budai házat vezette („...*tenebat domum Budensem...*”) 1 forintot fizetett bizonyos fák átszállítására a Dunán.

ASMo, Camera Ducale Estense, Amministrazione dei Principi 717. kötet fól. 119r. – K: Estei Hippolit 330.

1506. december 21. (II. d. Dom. a. fest. Nativitatis Domini)**514.**

A budai káptalan tanúsítja, hogy (g.) Ilona, a néhai Razyna-i Bochkay János özvegye, a néhai Czoborzenthmyhal-i Czobor János leánya kérésére elküldte (h. mg.) Buda-i Kilián és Wacia-i András kanonokokat betegágyához, a nyulakszigeti domonkos apácakolostorba, akiknek tanúsága előtt a kolostornak adományozta budai házát („...*quandam unam domum suam lapideam Bude habitam in vicinitatibus domorum circumspectorum Jacobi Italici ab occidentali et Iohannis Jacobi medici civium Budensium ab orientali plagis adiacentem...*”), egy Szakadás nevű szőlőt a Hollómál hegy felső részén („...*unam vineam Zakadaas apellatam in superiori parte montis Hollomal vocitate sitam in vicinitatibus videlicet vinearum a parte possessionis Ewrs circumspectorum Petri lapicide et a parte civitatis Bude prefate Balthasaris iudicis fori eiusdem civitatis Budensis...*”), és egy másik Formankút nevű szőlőt („...*aliam vineam Formankwth appellatam(!) ab orientali cuiusdam domine Gozonne a parte vero occidentali similiter cuiusdam coci de dicta Buda vinee dicuntur convicinarii sitas et adiacentes...*”).

DI. 21648. – K: PATAKI 1950. 75. j.

1507. január 26. (f. III. p. fest. Conversionis Pauli)**515.**

A garamszentbenedeki konvent előtt (n.) Alathyan-i Kelemen deák az esztergomi Szt. István protomártír káptalan nevében titakozik, hogy (r.) Tamás bíboros, esztergomi érsek az esztergomi Szűz Mária kápolna házát a Szt. György téren („...*domus illa in castro Budensi in theatro sancti Georgii in contigua vicinitate domus episcopatus Quinqueecclesiensis a parte orientali sita...*”) elfoglalta, kapuin címereit kifüggesztette („...*appensisque armis suis supra portas curie et domorum...*”), a házat erőszakkal magának tulajdonította, és ezért a ház elfoglalásától eltiltja az érseket és utódait.

Eszl. k. m. lt. 64-1-31 (DI 238176). – K: PATAKI 1950. 9. j.

1507. február 18. Eger**516.**

Estei Hippolit egri püspök számadáskönyvében a püspökség gazdasági kormányzója (*gubernator*) megemlíti, hogy 400 forintot küldött február 18-án Raguzai (*de Ragusio*) Istvánnak bizonyos cobolyprémekért az érsek 700 forintos tartozásából Miklós által, aki az üzletet megkötötte Raguzai (*de Ragusio*) Junko Jakabbal az esztergomi érsek házában („...*Bude in domo reverendissimi domini Strigoniensis...*”).

ASMo, Camera Ducale Estense, Amministrazione dei Principi 716. kötet 142r. – K: Estei Hippolit 251.

1507. március 24. (in prof. Annuntiationis Marie) Buda**517.**

Buda város tanácsa előtt (rel.) Imre segedelemvölgyi karthauzi perjel rendje többi szerzetesének egyetértésével átadja a monostor házát az Olasz utcában (*...quandam domum eiusdem conventus lapideam nostri in medio in platea Italicorum in vicinatatibus domorum archiepiscopatus Collocensis!*) ex una et domus condam Benedicti Bodo concivis nostri ab altera partibus habitam et existentem...”) (p.) Mátyás kőfaragó, budai polgárnak és feleségének, (hon.) Apollóniának azzal a feltétellel, hogy örök járadék címén évente 20 forintot fizetnek, a perjel számára a torony környéki újonnan rendbehozott szobát, pretoriumot és egy kamrát azaz oraculumot (*...stibum, pretorium et cameram sive oraculum desuper prope turrim noviter reedificatos...*) fenntartanak, hogy ügyeit Budán intézni tudja, ezeket a helyiségeket pedig nem adhatják át senki másnak, ezenkívül az istállóban a perjel lovai számára lehetőség szerint helyet biztosítanak, továbbá a nemrég vett tornyot saját költségükön kívül és belül felújítják, helyiségenként gerendákkal és mennyezetekkel elválasztják és újra lefedik, a ciszternát beboltozzák és kitisztítják (*...turrim nuper emtam in dicta domo habitam ab extra et intra reformare et per habitationes cum trabibus et tabulaturis distinguere et restaurare, insuper de novo tegere et supra cisternam testitudinare ipsamque cisternam exhaurire et emundari facere...*), amiért a perjel elenged 3 évre szóló járadékot, azaz 60 forintot; ha pedig az épület egyéb részeit kellene helyreállítani (*...aliqua edificia lapidea vel holthas sive testudines...*), a cementet és a téglát (*...cementum et tegulas...*) a monostor fizeti, a munkálatokról pedig Mátyás kőfaragó gondoskodik; azonkívül a ház gondját Mátyás viseli és a városi adókat is ő fizeti, a házat nem adhatják vagy zálogosíthatják el, és örökös híján pedig a monostorra száll vissza; továbbá, ha a ház Mátyás hibájából leégne, akkor helyrállításáért ő a felelős, de amennyiben más miatt égne le a ház, a helyreállítási költségeket fele részben Mátyás és fele részben a monostor fizeti; végül amennyiben a ház gondját nem viselnék, vagy a bért nem fizetnék, a város szokásai szerint a perjel bevádolhatja őket.

Egri k. m. lt. 29-5-6 (DF 210734). – K: PATÁKI 1950. 55. j.

1507. március 28. (Dom. Ramispalmarum)**518.**

A budai káptalan (h. mg.) Czegled-i András kanonoknak, a Szt. Kereszt oltár rektorának kérésére hozzájárul az általa a káptalani templomban a Szt. Kereszt oltárnál létesített misعالapítványhoz, amelynek részére adományozta házát a Szt. János utcában (*...una domo sua Bude in platea sancti Iohannis ewangeliste in vicinatatibus domorum a meridionali spectabilis et magnifici domini Iohannis de Zapolya comitis perpetui terre Scepusiensis, necnon circumspectorum Gasparis sellatoris ab una ac Pauli Zabo alias Zalay dicti concivium Budensium ab altera partibus sita et existenti*”), amelyet korábban a néhai Olasz Márton szabó, budai polgár vett a néhai Zakach Máté budai polgártól, valamint egy mézsárszéket Óbudán a Szt. Margit plébánia mellett.

DL 106031. – K: KNAUZ 1863. XI. sz. – R: KNAUZ 1863. 66. sz.; PATÁKI 1950. 105. j.

1507. augusztus 18. (f. IV. p. fest. Assumptionis Marie) Buda**519.**

Perényi Imre abaújházi örökös ispán, nádor előtt egyrészt (e.) Czoborzentlmyhal-i Czobor Imre, másrészt testvére, Márton megjelentek és feleségeik, Hedvig és Orsolya, Imre fia Gáspár, továbbá leányaik, Anna, valamint Felicitas és annak férje, Farkas (Wolfgang) nevében előadták, hogy korábban Márton a király előtt perelte Imrét, de most közös egyezségekre léptek és a korábbi peres iratok érvényét törölve megegyeztek birtokaik megosztásáról, amely szerint többek között budai házukat (*...domum item eorum lapideam hic in civitate Budensi habitam...*) közösen birtokolják, fenntartásának, javításának költségeit közösen viselik, azon kívül Imre megkap egy budai szőlőt (*...cum vinea etiam ipsorum in promontorio civitatis Budensis adiacenti...*).

DL 21749. – Közölcstlen.

1507. augusztus. 26. (f. V. p. fest. Bartholomei) Buda

520.

Buda város tanácsa előtt (c.) Thomas Schawer budai esküdt elmondja, hogy négy évvel azelőtt (g.) Zsófia, a néhai (e.) Debrenthe-i Himffy Imre özvegye a maga, leánya, Orsolya és valamennyi rokona nevében eladta házát az Olasz utcában (*...quandam domum suam nostri in medio in platea Olazweza vocata in vicinitatibus domorum Demetrii Chyzar concivis nostri ab una et egregii magistri Iohannis prothonotarii de Illewewlgh partibus ex altera habitam et adiacentem...*) 250 forintért (h.) Gara-i Antal esztergomi kanonoknak, a Szt. Péter apostol oltár rektorának azzal a feltétellel, hogy a kanonok megfizeti a városi adókat; majd később Gara-i Antal és Chyzar Demeter a tanács elé járulva kérték, hogy a házat, amelynek csak egy bejárata van (*...per unam portam introitus et exitus earundem...*), pontosan ossza meg közöttük: a tanács augusztus 25-én (f. IV. p. fest. Bartholomei) elküldte (pr. c.) Wolfgang Haimburger, Angelo Kanczalyr és Georg Krews esküdtet, akik a következő osztást tették: a felek közösen használják a ház kapuját, az udvart, az északi kölépcsőt és hátul az illemhelyeket mind az alsó, mind a felső részen (*...et primo introitum et exitum porte domus ac curiam eiusdem necnon loca secretorum seu humani secessus in parte posteriori eiusdem domus tam ab inferiori, quam superiori partibus habitorum et quendam gradum lapideum versus plagam septemtrionalem habitum...*), és az esetleges ebből származó költségeket is közösen viselik; továbbá a földszinten a bejárat mellett északra van egy elég tágas bolt azaz kamra (?), ahol Demeter kardcsiszár mesterségét űzi (*...item circa introitum pretacte magne porte domus versus plagam septemtrionalem in superficie terre unam boltham sive cameram satis amplam, in qua idem Demetrius labores suos gladiatorios perficere solitus est...*), ezenkívül a földszinten északra, az említett lépcsővel szemben az épület teljes hosszában, egészen a hátul a sarokban levő illemhely bejáratáig négy egymás melletti kamra és két bolt (*...item in prefata plaga septemtrionali ex opposito dicti gradus in superficie terre per totalem ordinem edificiorum usque ad introitum dicti secreti ibidem retro angulum existentis quattuor cameras et duas bolthas...*), valamint az emeleten az illemhelytől indulva a fatornácon egy szobácska kamrával és konyhával, azután ugyanott három kamra köztük egy konyhával, majd a kamrák végében a nagy szoba fölött az utcai fronton egy kamra, amelyhez egy másik falépcsőn lehet feljutni, ezenkívül maga a nagy szoba az utca felőli oldalon (*...item ab introitu seu angulo dicti loci secreti in superiori ordine edificiorum habiti in ambitu ligneo unam stubellam cum camera et coquina et tandem ibidem tres cameras et in earum medio unam coquinam, in fine quoquam earundem camerarum unam aliam cameram supra stubam versus plateam, ad quam per alium gradum ligneum itur et eandem stubam magnam ab inferiori parte dicte camere similiter versus plateam tendentem habitam...*) Demeter és felesége, Katalin tulajdona; ezzel szemben a földszinten a ház kapujától az illemhelyig három bolt és három kamra, azután az emeleten a fatornác és mellette egy szoba, egy kamra és egy konyha, továbbá ugyanott egy további kamra egy illemhellyel, ezenkívül ugyanazon a szinten az utca felé egy kamra, egy szoba és egy terem (?) egy illemhellyel, ahonnan jobb kéz felé falépcső indul a második emeleti fatornáca, itt belépve az ajtón az utca felé északra egy kamra és egy terem (?), elfordulva dél felé egy szoba egy kamrával, valamint ugyanezen a szinten öt egymás melletti kamra, továbbá az egész pince (*...tandem a porta magna superius tacta incipiendo in superficie terre usque ad dictum locum secreti inferioris ordinis edificiorum tres bolthas et tres cameras, demum in alto mediocris ordinis edificiorum ambitum ligneum et iuxta illum et in illo unam stubam, cameram et coquinam, item aliam etiam cameram unacum loco secreti in eadem habiti, ex post versus plateam in eodem ordine mediocri edificiorum cameram, stubam ac atrium cum loco secreti et de eodem atrio exeundo versus manum dextram unum gradum ligneum ad ambitum superiorem ligneum viam ducentem, exinde exeundo per ianuam versus plateam unam cameram et atrium ad plagam septemtrionalem, deinde vertendo versus meridiem unam stubam cum camera simul annexis, ex post in dicto ordine vel ambitu superiori edificiorum quinque cameras invice contiguo existentes annexas unacum toto cellarario et fovea eiusdem totius domus...*) Antal kanonok tulajdona, mindezenfelül az Antal kanonok és (e.) János ítélmester közötti falat közös tulajdonba adják, azzal a feltétellel, hogy bármikor megmagasíthatják, vagy beépíthetik, *...et insuper*

totalem murum parietis inter domum prefati egregii domini Iohannis prothonotarii equali modo dicto Anthonio et ipso magistro Iohanni prothonotario libere appropriassent et perpetualiter possidendum commisissent ita tamen, quod quelibet partium eodem in muro lapides angulares vulgo horogkew vocatos, dum et quando necesse fuerit, de uno usque ad alium finem imponere edificia quoque super eisdem construenda omnimodam potestatis facultatem...”).

Eszt. k. m. lt. 71-1-8 (DF 238294). – R: PATAKI 1950. 56. j.

1507. szeptember 28. (in prof. Michaelis) Buda

521.

Buda város tanácsa előtt (h.) Demes-i Bereck és Esztergomi (*de Strigonio*) Péter, az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai a káptalan többi tagjának nevében is a káptalan házát a Szombatpiacon (*...quandam domum eiusdem ecclesie nostri in medio in loco seu foro Sabbathi in vicinitatibus domorum ab orientali egregii Iohannis Iacobi phisici et occidentali plagis episcopatus Zagrabiensis partibus ex altera sitam et habitam...*), amelyet a néhai (v.) Tharata-i Tamás esztergomi kanonok és a Krisztus Teste kápolna rektora adományozott korábban a káptalannak, átadják Annának, a néhai Thakach György özvegyének, valamint fiának, (p.) Thakach Balázs budai polgárnak és feleségének, (hon.) Ilonának azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 8 forintot és 1 forint értékű viaszt adnak a káptalannak, továbbá a városi adókat megfizetik, a házat karbantartják, és nem adhatják el, nem adhatják zálogba és végrendeletben sem adományozhatják el, csupán azt a részét, amit esetleg saját költségükön építenek hozzá, de akkor sem báróknak - akár egyháziak, akár világiak -, sem nemeseknek, sem zsidóknak, csupán budai polgároknak, ezenkívül egy, két, vagy három kanonoknak szállást biztosítanak, ha azok a városban tartózkodnak, és ha három évig nem fizetnék a járadékot, a ház visszazár a káptalanra.

Eszt. k. m. lt. 53-3-28 (DF 238112). – Ásírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – R: PATAKI 1950. 72. j.

1507. szeptember 30. (in fest. Hieronimi)

522.

A budai káptalan előtt (e.) Buda-i Canezler János és Angelus kölcsönös örökösödési szerződést kötnek egymással, amelyben többek között János halála esetén házát (*...domus...*) hagyja Angelusra, illetve annak fiaira, Zsigmondra és Lászlóra, és leányára, Annára.

Garamszentbenedeki kony. bh. lt. 1317 (DF 205375). – Közöletlen.

1508. augusztus 24. Eger

523.

Estei Hippolit egri püspök számadáskönyvében a püspökség gazdasági kormányzója (*gubernator*) megemlíti, hogy augusztus 24-én kifizetett 50 dénárt borért, amelyet a budai ház pincéjébe (*...in cellarium Bude...*) szállítottak, továbbá kifizetett 1 forintot fáért a ház (*...in domo illa...*) szükségleteire, továbbá kifizetett 50 dénárt deszkákért a ház (*...ipsius domus...*) szükségleteire, továbbá kifizetett 2 forintot egy faciszternáért (*...pro una cisterna lignea pro ipsa domo...*), továbbá kifizetett 79 dénárta ciszterna elkészítéséért (*...dispositio ipsius cisterne...*) egy mesternek.

ASMO. Camera Ducale Estense. Amministrazione dei Principi 717. kötet fol. 107v. – K: *Estei Hippolit* 317.

1508. Eger

524.

Estei Hippolit egri püspök számadáskönyvében a püspökség gazdasági kormányzója (*gubernator*) megemlíti, hogy Szt. Mihály napján (szeptember 29.) Miklós, aki Junko úr ügyeiben járt el, átadta Táskándi Péternek a Szt. Mihály napi pénzt: 1 forintot és 50 dénárt, mivel Budán kívüli házuk után a Boldogasszony egyház plébánosának tartozik fizetni (*...sicut domus extra Budam obligatur solvere plebano sancte Marie Budensis...*), és ugyanígy Szt. György napján (április 24.) is ugyanannyit kell fizetni, vagyis összesen 3 forintot.

ASMO. Camera Ducale Estense. Amministrazione dei Principi 717. kötet fol. 116v. – K: *Estei Hippolit* 328.

1509. március 16. (f. VI. a. Dom Letare)**525.**

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy 1478-ban az akkori városi tanács egy bizonyos romos tornyot, amely néhai (p.) Polyák (*Polonus*) Miklós budai polgár házához csatlakozott („...*quandam turrim ruinosam domui providi condam Nicolai Poloni hic Bude in vicinitatibus domorum condam Petri Santha ex una ac Blasii calcuriparis ex alia partibus existentibus annexam...*”) Polyák Miklósnak és feleségének. Firzsébetnek adott azzal a feltétellel, hogy a tornyot alapjaitól a tetejéig felújítják („...*dictam turrim a fundo usque ad summitatem ex novo reparare et edificare deberet...*”), erről azonban a nevezettek életükben nem gondoskodtak; miután a torony erősen romossá vált („...*turrim ad extremam desolationis ruinam devenam...*”), a tanács 1506-ban behívatta (p.) Orbán könyvkötőt és feleségét, (hon.) Apollóniát, a néhai Gergely varga, budai polgárnak a néhai (h.) Katalintól született gyermekét, akiknek a nevében birtokolták a tornyot, valamint Polyák Miklós egykori házát, és kötelezték őket, hogy egy éven belül állítsák helyre a tornyot; miután ez nem történt meg a város úgy határozott, hogy elveszi a tornyot Orbán könyvkötőtől, újból birtokbaveszi, majd a városnak nyújtott sokrétű segítségeiért (e. mg.) Pethrowcz-i Henthely István királyi jogügyigazgatónak, valamint Ferencnek, Jánosnak, Istvánnak és Péternek, (n.) Kerezken-i Nagy (*Magnus*) Miklós fiainak, testvérétől (n.) Orsolyától született unokaöccseinek adja át azzal a feltétellel, hogy a tornyot helyreállítják, valamint ha a várost ostromlók körülzárnák, szabad ki és bejárást biztosítanak a város embereinek a torony védelmére („...*si civitas per aliquos emulos circumvallaretur quovismodo(!) aut alias necesse foret, tunc semper libere pateat turris eadem pro ingressu et regressu hominibus civitatis ad id pro defensione civitatis deputatis...*”). Hátoldalán egykorú feljegyzés: „*Littere super domo Budensi circa portam sancti Iohannis*”).

Pannonhalmi Főapátság hb. lt. Capsa V. El. E. nr. 100 (DF 274197). – K: RÓMER 1877. 48–49. – R: PATAKI 1950. 103. j.

1509. november 29. (in prof. Andree)**526.**

Buda város tanácsának ítélőszéke előtt a tanácsházán („...*in domo consulatus nostri...*”) megjelentek (c.) Wolfgang Schreiber és Caspar Stengel mészárosok, a mészáros céh mesterei (*turati magistri*) a céh más idősebb (*senior*) mestereivel együtt a német mészárosok céhe egészének nevében, akik elmondták, hogy azokat a nagyobb halakat, amelyeket a város piacán arra alkalmas helyeken („...*in foro publico Budensi locisque ad id aptis et competentibus...*”) régi szabadságaik szerint árusítani szoktak a Duna kikötőjében, a halárusok tárolóhelyei melletti saját tárolóhelyükön („...*in portu Danubii Budensi in quibusdam suis propriis reservaculis penes reservacula piscium venditorum concivium nostrorum...*”) egy idő óta békében tárolták, de a halárusok ezt most megakadályozták, és kérik a tanácsot, hogy mivel ők is ugyanolyan jó polgárai a városnak, engedélyezzék, hogy a nagyobb halakat ezután különleges helyükön a vágóhíd mellett, a Duna parton lévő házaik előtt („...*specialem locum iuxta pontem eorundem, in quo boves mactare soliti essent et ante domos ipsorum versus Danubium tendentem...*”) tárolhassák, és haltartóikat felfüggeszthessék; a tanács elismerve a kérés jogosságát engedélyezte, hogy a mészárosok a dunai kikötő közelében, vágóhídjuk mellett („...*in propinquo portus Danubialis penes pontem ipsorum proprium, qui vulgo dicitur Wagohyd...*”) kikössék hajóikat és ott tárolják azokat a nagyobb halakat, amelyeket a piacon árulnak; ezt halván a halárusok tiltakoztak, és kérték, hogy a mészárosoknak a haltartókat ezután is az ő haltartóik mellett kelljen tárolniuk, amire a mészárosok azt felelték, hogy ők nem kötelesek a halárusok mellett tartani haltartóikat, és kérték a tanácsot, hogy a békesség kedvéért alkalmas helyet jelöljön ki számukra: mivel a halárusok nem tudtak elfogadható ellenérvet mondani, hogy a mészárosok miért ne tarthatnák haltárolóikat a Duna partján, házaik előtt („...*fixoria ipsorum propria in littore Danubii infigere et pisces suos ibidem ante domos suas tenere non deberent...*”) a tanács engedélyezte, hogy a haltárolókat vágóhídjuk mellett („...*penes predictum pontem proprium ipsorum vulgo Wagohyd vocatum...*”) tárolhassák.

Átírta II. Ulászló király 1514. szeptember 17-én: BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 10 (DF 286057). – K: Mészáros céhkönyv 377–380. – R: BORSODY-BEVILÁGUA 1931. 99.

1510. március 12.**527.**

Lukács zágrábi püspök végrendeletében a budai begináknak („...*beginis ante claustrum sancti Iohannis Bude...*”) hagy 100 forintot, hogy imádkozzanak lelke üdvösségéért. Továbbá nővére, Zsófia leányának, Katalinnak adja budai házának harmadrészét („...*tertium partem domus mee Budensis...*”) azzal a feltétellel, hogy szülei nem adhatják, zálogosíthatják el, vagy köthetik le. Mivel Katalin szülei az ő budai házat tudta nélkül elzálogosították, a harmadrész visszaváltására hagy Katalinnak 1000 forintot.

Batthyány es. körmendi lt. Beosztatlan középkori oklevelek (Mályusz Elemér regesztája, BTM kisalakú 1360. sz.). – Közöletlen.

1510. március 12. (f. VI. p. fest. Benedicti) Esztergom**528.**

II. Ulászló király unokaöccsének, (i.) György brandenburgi örgrófnak adományozza a néhai (i.) Corvin János lipthói (*Lyphouie*) herceg, dalmát-horvát-szlavón bán, továbbá fia, Kristóf lipthói herceg és kiskorú leánya, Erzsébet, valamint a néhai (i.) Frangepán (*de Frangapanibus*) Beatrix. Corvin János övegye, majd pedig György örgróf felesége birtokait, többek között Budán lévő házukat („...*domum in civitate nostra Budensi habitant...*”), amelyek mindannyiuk elhalálása után a koronára szálltak.

DL. 37868. – Közöletlen.

1510. május 25. (Sab. a. fest. Trinitatis) Buda**529.**

Warda-i Ferenc váci választott püspök, királyi kincstartó a király parancsára elrendeli Esztergom és Pilis megye adószedőinek, hogy a két megye adójából fizessenek ki 7 forintot az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak egy boltozott helyiség után, amelyet szövetek és a király egyéb javainak tárolására bérelnék a káptalantól („...*quendam boltham seu testudinem honorabilium dominorum capituli sancti Stephani prothomartiris de castro Strigoniensi hic Bude habitam pro conservatione pannorum et aliarum rerum regie maiestatis necessariam...*”) évente 14 forint járadék fizetség kötelezettsége mellett, miután a járadék másik felét már korábban megfizették.

Esz. k. m. lt. 53-3-29 (DF 238113). – Közöletlen.

1510. június 15.**530.**

A csázmái káptalan előtt (r.) Lukács zágrábi püspök háza felét a Mindszent utcában („...*directam et equalem medietatem domus sue in platea seu vico Mendzenth prope ecclesiam sancti Georgii martiris existentis...*”), amelyet (c.) Erhard Mülner budai polgár az ő tudta nélkül el akart idegeníteni, de ő visszaváltotta. most nővére, Zsófia leányának, Katalinnak adja.

Batthyány es. körmendi lt. (Bárfai Szabó László regesztája, OSZK). – Közöletlen.

1510. október 30. Nagyszombat**531.**

Tamás bíboros, esztergomi érsek, konstantinápolyi patriarcha. pápai legátus és királyi főkancellár (r.) felső (*superior*) Zelesthe-i Gozthon János választott győri püspök. királyi titkár és alkancellár kérésére átírja és megerősíti (v. e.) ferrarai (*de Ferraria*) Tommaso Amadeo nyitrai főesperes, esztergomi kanonok és érseki helynök 1501. február 22-én Esztergomban kelt oklevelét.

Esz. k. m. lt. 53-3-22 (DF 238106). Eszt. k. m. lt. 53-3-45 (DF 238128). – R: PVAK: 1950. 83. j.

1510. december 4. Buda**532.**

Pesth-i Lukács fia Kelemen közjegyző a Szt. Mária Magdolna plébánia házában („...*in domo plebanatus parochialis ecclesie sancte Marie Magdalene de castro Budensi...*”) átírja azt a nyugtát, amelyet (n.) Antonio Cynthio de Burgo állított ki a pannonhalmi apát és konvent számára Cotta Ferenc házában

(„...in domo domini Francisci Cotte...”), és amelynek tanúi között szerepelt a szomszéd, Pintér Gergely és a másik Pintér Gergely, az apátság házának lakója („...item Gregorio Pynther vicino, altero Gregorio Pynther hospiti domus domini abbatís...”)

Pannonhalmi Főapátság lt. Konventi lt. Capsarium nr. 1165. 54-Ee (DF 207986). – K: PRT III. 172. sz.,

1510.

533.

A budai német mészáros céh könyvében olvasható bejegyzés arról, hogy ebben az évben a céh házait mekkora bérért adták ki: a nagy házért 45 forintot, a kis házért a nagy pincével együtt 50 forintot, a konyháért 18 forintot. valamint azért a kis házért, amelyben a vasas (*eysner*) lakik 32 forintot kértek.

(„Item vermerkcht wie man dy czech heyser hyn last umb ain czynss.

Item das gras haus last man umb ain czynss

fl. XLV

Item das klain haüss mit dem grassen keller

fl. L

Item dy küchnenn last man umb ain czynss

fl. XVIII

Item von dem klain haüss do der eysner yn ist do gait man czynss do von

fl. XXXII.”)

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 54v (DF 286055). K: Mészáros céhkönyv 224.

1510 körül

534.

Nyási Demeter esztergomi érseki helynök formuláriumában szerepel egy vizsgálatot elrendelő oklevél-formula, amelyben a meg nem nevezett kibocsátó utasítja Buda városát, hogy tartson vizsgálatot tanúk kihallgatásával, kit illet az a házrész, amely a Boldogasszony plébánia háza és a Boldogasszony egyház temetőjében álló Szt. László kápolna között helyezkedik el („...super quadam particula domus inter domos dicte ecclesie beati virginis et dicte cupelle sancti Ladislai de dicta Buda...”), és a Boldogasszony plébánia plébánosa, valamint (h.) János, a Szt. László kápolna rektora között vitát támasztott.

Esztergomi Főszekesegyházi Könyvtár, MSS II. 507. fol. 226v–227r (DF 281416). – R: PATAKI 1950. 88. j.

1510-es évek

535.

Az esztergomi káptalan számára készült számadáskönyvben a bevételek között többször szerepel egy budai ház az Ötvös utcában („...domus Budensis aurifabrorum...”), amely után évente 28 forint bért szedtek be.

Esz. k. m. lt. 1-1-11., p. 51, 59, 66. – Közöletlen.

1511. január 12. (Dom. p. fest. Pauli primi heremite) Olmütz

536.

II. Ulászló király (e.) Lewa-i Zsigmond kérésére utasítja (m.) Raska-i Balázs tárnokmestert és Buda városát, hogy függesszék fel azt a pert, amelyet Zsigmond, valamint a néhai (c.) Adam Gergely (hon.) özvegye között egy Szombathely utcai ház („...cuiusdam domus in vico ipsius civitatis nostre Budensis Zombathhel vocato habite et situate...”) ügyében folytattak, mivel Zsigmond a mostani pestis járvány miatt a tárgyaláson nem tudott megjelenni, és halasszák el azt Szt. György ünnepéig (április 24).

DL 59991. – R: PATAKI 1950. 73. j.

1511. március 20. (altero die f. IV. p. Dom. Reminiscere)

537.

A budai káptalan tanúsítja, hogy (v. e.) Herend-i Miklós pécsi prépost kérésére kiküldte két hiteles tanúját, (v.) Dengeleg-i Miklós éneklőkanonokot és (h. mg.) Labad-i György kanonokot, akik március 19-én (f. IV. p. Dom. Reminiscere) felkeresték a betegágyában fekvő prépostot szállásán a Szt. György utcában („...ad domum habitationis prefati domini Nicolai prepositi Bude in platea sancti Georgii

martiris sitam et habitam...”), és előttük a prépost elmondta, hogy (v. m.) Bertalan vránai johannita perjeltől 3000 forintot kapott kölesön, amelyet ígérete szerint augusztus 15-ig visszafizet, ha pedig ezt nem tenné. Baranya megyei birtokai Bertalan zálogába kerülnek.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 9b–10a. – K: KOLLER 1801. 26–27. – R: PATÁKI 1950. 18. j.

1511. április 24. körül (circa fest. Georgii)

538.

A szabad királyi városoknak a királyhoz intézett felterjesztésében többek között az is szerepel, hogy az ország és a szabad királyi városok törvényei szerint az örökösödési ügyeket annak a városnak a tanácsánál kell lefolytatni, ahol az örökség található, mégis az esztergomi káptalan az ország törvényeivel és szokásaival ellentétben a római kúriánál vádolta meg az esztergomi érseket egy budai ház ügyében, amelyben az érsek lakik (*„...pro illa domo sua hic in civitate Budensi habita, in qua idem dominus cardinalis personalem residentiam facit...”*), ahelyett, hogy a városnál, majd a királynál keresett volna jogorvoslatot. Kéri a királyt mint oltalmazójukat, hogy ezt a gyakorlatot szüntesse meg.

Egykorú másolata: Pozsony v. lt. 5283 (DF 243327). – K: MZsO IV. 98–99. – R: JMB II. 4436. sz.

1511. június 19. (in fest. Corporis Christi) Buda

539.

II. Ulászló király kegyet gyakorolva elrendeli annak a pernek újra tárgyalását, amelyben Buda városa (m.) Palocz-i Antal és Mihály illetve (m.) Alsolyndwa-i Banffy János között ítéletet hozott egy egykor zsidók lakta utcában álló ház (*„...cuiusdam domus lapidee in vico seu platea antiqua per Iudeos condam inhabitata in dicta civitate nostra Budensi existentis...”*) ügyében, mivel per során ügyvédjük nem képviselte kellőképpen őket, és utasítja a várost, hogy ha ezzel az ítélettel a Palocz-iak nem lennének elégedettek, az ügyet terjessze fel a királyi személyes jelenlét bíróságához.

Átírta II. Ulászló király 1514. augusztus 26-án: DL 22563. – R: PATÁKI 1950. 111. j.

1511. június 23.

540.

A eszémai káptalan átírja (v.) Lukács zágrábi püspök 1504. május 29-én kelt tiltakozását.

Bathhány es. körmendi lt. Acta Ant. 5 – 5 – 97/b és 1. – R: PATÁKI 1950. 6. j.

1511. július 7. (III. d. p. Sab. p. fest. Visitationis Marie)

541.

A budai káptalan kiküldött emberei előtt (m.) Gergellaka-i Bwzlay Mózes királyi ajtónállómester házában, az Olasz utcában (*„...Bude in domo habitationis sue in platea Olazweza vocata habita...”*) július 5-én (Sab. p. fest. Visitationis Marie) birtokbevallást tesz Csókakő váráról és a hozzátartozó birtokokról.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 29–31. – Közöletlen.

1511. július 16. (XV. d. circa fest. Visitationis Marie) Buda

542.

Buda város tanácsa értesíti (m.) Raska-i Balázs tárnokmestert, hogy megkapta oklevelét, amely utasítja őket, hogy a tanács előtt folytatott pert a tárnokszék elé terjesszék fel, de a városi jegyző, valamint utóda, Kanczelyr Angelo halála miatt nem találják a tárnokmester oklevelét, és ezért nem tudják azt átírni, azonban az abba foglalt utasítás szerint leírják a per menetét, miszerint 1511. július 2. körül (circa fest. Visitationis Marie) a tanács ítélőszéke előtt megjelent (v. d.) Dengeleg-i Miklós budai éneklőkanonok és (mg.) Labad-i György budai kanonok, akik a káptalan nevében elmondták, hogy Kewmlewdy Miklós budai polgár, mostohaapja, Georg Krews budai esküdt és anyja, a néhai Orsolya a néhai (h.) Antal budai succustostól 315 forintot kaptak, amelynek fejében vállalták, hogy az Olasz utcában lévő házuk (*„...de domo eorundem ibidem Bude in platea Italica in vicinitatibus domorum heredum condam Dionisii litterati ab una, parte siquidem ab altera Andree litterati alias provisoris curie castri*

Budensis sita et existente...”) után évi 15 forint járadékot fognak fizetni Antal kanonok végrendeleti meghagyása alapján a káptalannak örökmécses, lámpások és gyertyák fenntartására azzal a feltétellel, hogy ha a bért 3 évig nem fizetnék, akkor a káptalannak jogában áll magát a ház tulajdonába a várossal bevezettetni; azonban Kewmlewdy Miklós 1507 azaz (c.) Hans Harber bírósága óta, amikor is mostohaapjával a házat egymás között megosztották (*.....directa medietas dicte domus divisionaliter sibi cessisset...*”), nem fizeti a bér reá eső fele részét, vagyis 7 és fél forintot a káptalannak annak ellenére, hogy minden évben felszólították erre, sőt a káptalan évről évre tiltakozott is a városi tanácsnál a fizetés elmulasztása miatt. ezért kérik a tanácsot, hogy a szerződésbe foglalt záradéknak megfelelően, mivel a három év letelt, a háznak ezt a felét ítélik nekik, és vezessék be a káptalant a ház birtokába; ezek után pedig bizonyítékként bemutatták Buda városának 1498. november 10-én kelt oklevelét, továbbá Antal kanonok végrendeletét, amelyben a házról szóló okleveleket és a lámpások alapítványának felügyeletét halála után a káptalanra bízta; ezzel szemben Borbála, Miklós felesége, és ügyvédjük, Balassa Benedek azt állították, hogy nem kötelesek a járadékot fizetni és nem is akarnak, mivel a 351 forintot, amelyért a házat lekötötték, Krews György és felesége, Orsolya kapták, Miklós viszont a házat atyjától, Kewmlewdy Gáltól kötöttségek nélkül örökölte; ezt hallva Georg Krews esküdött azt válaszolta, hogy a mondott összeget közös szükségük miatt, nevezetesen Miklós atyja, Gál tartozásainak a megtérítése miatt, közösen vették fel, és így a járadékfizetést is közösen vállalták, az összeg nagyobb részét pedig Miklós kapta meg lovai, ruhái, fegyverei, szolgálai szükségleteire, majd pedig a város előtt egyeztek meg az örökség felosztásáról, és a város kiküldte a kőfaragók és ácsok céhének mestereit (*.....iuratorum magistrorum cecharum lapicidarum et carpentariorum...*”), akik a házat megosztották közöttük úgy, hogy az ő egyetértésével a ház jobbik felét (*.....prefatam mediam domum portionem scilicet meliorem et potioem...*) Miklós kapta meg a járadék felének megfizetésével együtt, és ezt az egyezséget bevezették a város könyvébe (*.....in prothocollo sew libro civitatis nostre...*”), majd a város által kiküldött esküdtek Miklóst ellentmondás nélkül beiktatták a ház felének birtokába; a tanács ezután megkerestette és felolvastatta a város könyvében a ház megosztásáról szóló bevallást, amely valóban tartalmazta azt, hogy Miklós a ház felét a járadék felének megfizetésével együtt kapta meg, ezért figyelembe véve, hogy a járadékot közösen vállalták, hogy Miklós ezt három évig nem fizette meg, és hogy Antal succustos az alapítványt a káptalan gondjaira bízta, úgy ítélkezett, hogyha Miklós 15 napon belül nem fizeti meg az elmaradt járadékot, vagy nem fizeti vissza az összeg felét a káptalannak, akkor a házat elveszik tőle, és a káptalant iktatják be a ház tulajdonába; a 15 nap elteltével Miklós nem fizetett, és ezért a város be akarta iktattatni a káptalant, de ekkor Miklós felesége, Borbála ellentmondott, és bemutatta II. Ulászló király oklevelét, amely új ítéletre kötelezte a város tanácsát; a legközelebbi bírói napon újból összegyűlve tehát a budai éneklőkanonok, Labad-i György kanonok és a succustos a káptalan nevében a korábbi módon vádolta Kewmlewdy Miklóst, amellyel szemben Miklós felesége, Borbála, és ügyvédjük, Balassa Benedek elmondták, hogy Miklós nem tett ilyen értelmű bevallást, de ha tett is volna, az érvénytelen, mivel még nem érte el akkor a bevalláshoz szükséges életkort, azonkívül Antal succustosnak a káptalan által bemutatott végrendelete érvénytelen, az érvényes végrendelet pedig rokonainál van, ezért Miklós nem köteles a járadékot fizetni; erre a succustos azt felelte, hogy a succustosi hivatal a káptalannak mint patronusának van alávetve, ezért a káptalannak teljes hatalma van ügyeiben, így a járadék ügyében is, eljárni; ezzel szemben Balassa Benedek azt állította, hogyha Miklósnak kötelessége lett volna is a járadékot fizetni, most már nem az, mivel a káptalan nem tiltakozott a járadék fizetés elmulasztása miatt; ezek elmondása után a város megállapította, hogy a káptalan igenis tiltakozott a város tanácsa előtt, azonkívül a Miklós által tett bevallás idejében bizonyára elérte már a szükséges életkort, mivel a város esküdtségei, Hans Arnolth és Georg Sweg fel sem vették volna a bevallást, ha ehhez még nem lett volna elég idő, ezért úgy határoztak, hogy Miklóst utoljára felszólítják a bér megfizetésére, aminek ő ennek ellenére sem engedelmeskedett;

ezért a tanács helybenhagyja előző ítéletét, és a házat átadja a káptalannak azzal a feltétellel, hogy ha a káptalan el akarná adni a házat, akkor a vételárból a mondott 351 forint felét meg kell fizetnie Miklósnak; az ítélettel Borbála és az ügyvéd nem értettek egyet és a támokszékhez fellebbeztek.

Átírta Ráska-i Balázs tárnokmester 1513. december 16-án: DL 106070. – R: KNAUZ 1863. 93. sz.

1511. július 28. (f. II. p. fest. Jacobi) Buda

543.

Raska-i Balázs tárnokmester értesíti Buda városát, hogy (m.) Palocz-i Antal és Mihály öelötte a támokszékhez fellebbeztek abban a perben, amely a város előtt folyt köztük, illetve (m.) Alsolyndwa-i Banffy János között egy a Szt. Zsigmond egyház környékén lévő háznak (*.....cuiusdam domus in eadem civitate Budensi prope ecclesiam beati Sigismundi existentis...*) az ügyében, és utasítja a várost, hogy a per eddigi menetét leírva tegye át az ügyet a támokszékhez.

Átírta II. Ulászló király 1514. augusztus 26-án: DL 22563. – Közöletlen.

1511. (XV. d. d. adiudicationis nostre) Hiányzik az ítélet dátuma!

544.

Buda város tanácsa átírja Raska-i Balázs tárnokmester 1511. július 28-án kelt oklevelét, majd annak utasítására tanúsítja, hogy 1506. május 15-én a tanácsházán (*.....in pretorio nostro...*) tartott bírói ülésen per keletkezett a felperes (m.) Palocz-i Antal és Mihály és az alperes (m.) Alsolyndwa-i Banffy János, a néhai (m.) Banffy Miklós fia között egy a királyi vár előtti Szűz Mária avagy Szt. Zsigmond egyházzal szemben lévő ház (*.....cuiusdam domus nostri in medio ex opposito ecclesie beate Marie virginis nove alias sancti Sigismundi vocate ante castrum Budense fundate in contigua vicinitate domitorum canonicorum ecclesie predictae habite et existentis...*) ügyében, amelyet sok év óta a néhai Banffy Miklós, majd pedig fia János ellentmondás nélkül lakott és birtokolt, és a város, miután az előtte bemutatott oklevelekből megbizonyosodott arról, hogy a házat Banffy Miklós egy másik házért és bizonyos pénzösszegért csere útján szerezte, a jogos örökösnek, Jánosnak ítélte meg a házat, amivel Bertalan, a Palocz-iak ügyvédje nem értett egyet, és a támokszékhez fellebbezett; ezekután a Palocz-iak ügyvédje a város előtt megjelent és bemutatta II. Ulászló király 1506. május 31-én kelt oklevelét, amelyben a per újratárgyalását rendelte el, majd az ügyvéd és az alperes az augusztus 10. (in fest. Laurentii) utáni három bírói napban egyezett meg, amikor a pert lefolytatják; a megadott napokon azonban sem a felperes, sem pedig annak ügyvédje nem jelentek meg, és ezért az alperes ügyvédje tiltakozás útján arra kérte a tanácsot, hogy az előző ítélet érvényességét hirdessék ki; a tanács mérlegelve, hogy a Palocz-iak a tárnokmesterhez fellebbeztek, de a fellebbezést mégsem folytatták le a támokszék előtt, hanem oklevelet szereztek a királytól a per újratárgyalására, ahol azonban a kitűzött időpontokban nem jelentek meg, jóváhagyta előző ítéletét; a továbbiakban 1506-tól 1511-ig a Palocz-iak a tárnokmester előtt nem pereskedtek, majd 1511. június 19. után (p. fest. Corporis Christi) ügyvédek, Bathy Antal és Bertalan deák újból megjelentek a tanács előtt bemutatva II. Ulászló király 1511. június 19-én kelt oklevelét, amelyben a király újból a per újratárgyalására szólította fel a tanácsot, akik új időpontot jelöltek ki a tárgyalásra; a megadott időben mindkét fél ügyvédjei megjelentek, és Bathy Antal és Bertalan deák, a Palocz-iak ügyvédjei elmondták, hogy a ház örökösödés jogán a Palocz-iakat illeti meg, mivel atyjuk is békében bírta, csak hogy szüleik halála után, lévén még ifjak, nem tudták jogaikat megvédeni, és a házat erőszakkal elidegenítették, azonkívül okleveleiket pedig a lengyelek támadásának idején egy bizonyos házuktól a lengyelek elhurcolták, amelyeket csak hosszú idő múlva és nagy költségen lehetett visszaszerezni, majd ezután, ahogy a szokás megkívánja, a város előtt tiltakoztak és perbe hívták Banffy Jánost; ezzel szemben Albert, Máté és Barkolczay János, Banffy János ügyvédei nem válaszoltak, arra hivatkozva, hogy 1506-ban Buda város tanácsa már ítélkezett az ügyben, amellyel a Palocz-iak ügyvédje nem értve egyet a támokszékhez fellebbezett, majd II. Ulászló király elrendelte, hogy számukra újra folytassák le a pert, amelyre három időpontot is kitűztek, de

azokon sem a Palocz-iak, sem pedig ügyvédjeik nem jelentek meg, a per másodszeri újratárgyalása pedig az ország és a szabad királyi városok szokásaival ellentétes: minderre Antal és Bertalan ügyvédek az válaszolták, hogy a per újratárgyalásának megadott idején a Palocz-iak nem tudtak megjelenni, hiszen a király és az ország szolgálatával voltak elfoglalva, és a király Horwath Máté és a néhai Thetheny Péter budai bíró jelenlétében kihirdette, hogy a per újratárgyalását későbbre kell halasztani; erre Albert, Máté és Barkolczay János ügyvédek azt felelték, hogy Banffy János is a király szolgálatával volt elfoglalva, mégis elküldte ügyvédjét, hogy képviselje őt a perben, amelyet a Palocz-iak elmulasztottak megtenni, és a tanácsot kérdezték, tudak-e a halasztásról; a Palocz-iak ügyvédje nem tudott más tanúkat megnevezni, mint az említett Horwath Mátét és Thetheny Pétert, a tanács azonban kijelentette, hogy sohasem értesült a halasztásról, és a néhai Thetheny Péter bírósága idején sem említette ezt soha; ezután a tanács úgy ítélte meg az ügyet, hogy az alperes Banffy János ügyvédei nem kötelesek válaszolni, az általuk kifejtett érvek miatt, és az előző ítéletet helyben hagyta, amivel a felperes Palocz-i Antal és Mihály ügyvédei nem értettek egyet és a tárnokszékhez fellebbeztek.

Átírta II. Ulászló király 1514. augusztus 26-án (VI. d. f. II. p. fest. Stephani regis): DL. 22563. – R: PATAKI 1950. 111. j.

1511. augusztus 10. (in fest. Laurentii) Buda

545.

Neideck-i András deák végrendeletében többek között temetkezési helyét a Boldogasszony plébánia Szt. Kereszt oltáránál jelöli ki („...*ad confraternitatis altaris(!) sancte Crucis Bude in ecclesia parochiali alemanica beate Marie virginis fundate...*”), gyóntatójának, Máté papnak 4 forintot hagy, továbbá (m.) György zagorie-i gróf 1000 forinttal és még két és fél forinttal tartozott neki, amelyből elenged 500 forintot és két és fél forintot. A fennmaradó 500 forintból 200 forintot hagy egy papok számára létesítendő kórházra („...*pro infirmaria sacerdotibus disponenda...*”), további tíz forintot a Boldogasszony egyház építésére („...*ad fabricam ecclesie beate Marie virginis Budensis...*”), a fennmaradó összeget a Szt. Kereszt oltár céhe számára. A végrendelet mellett található feljegyzés szerint a Boldogasszony plébánia gondnoka és a Szt. Kereszt oltár céhe Wolfgang királyi kamarás és mások ellenében jogot formált egy házra a Kalmár utcában („...*in domo magnifici condam Georgii comitis Zagorie istic Bude in platea Kalmarwecha vocata, sita et habita...*”). Ügyvédjük elmondta, hogy a néhai Naydeckh András deák, a néhai György gróf szolgája 1000 forintot és még két és fél forintot adott kölesön urának, aki megígérte neki, hogy saját házat eladva egyenlíti ki az összeget. György gróf ezt a kijelentését András deák halálos ágyánál is megismételte tanúk előtt, ezért az ügyvéd kéri, hogy György gróf házat becsüljék fel, adják el és a vételárból fizessék ki az egyházra és az oltárra hagyott 500 forintot.

Pozsony v. lt. 5288 (DF 243332). – Közöletlen.

1511. augusztus 16. Buda

546.

A bencés apátságok uniójának tárgyában íródott közjegyzői oklevél kiállításának helye a váradi püspök háza („...*in curia domus reverendissimi episcopi Waradiensis Bude fundata...*”).

Pannonhalmi Főapátság lt., Konventi lt. Capsarium 1282: 24. I (DF 208106). – Közöletlen.

1511. augusztus 24. Esztergom vár

547.

Az esztergomi Szt. István protomártír káptalan azt a házat a Szt. György utcában („...*de redditu sive censu cuiusdam domus nostre Budensis in platea sancti Georgii martiris inter domos seu vicinitatibus(!) dominorum capitularium ecclesie Iauriensis ab una et condam Nicolai Penzwerew civi(!) Budensis parte ab altera site et adiacentis...*”), amelyet a néhai (r.) Thwrony Mihály milkói püspök és esztergomi érseki helynök, valamint (v. mg.) Segesd-i Antal esztergomi kanonok adott misealapítvány javára a káptalannak, átadja (c.) Orbán ónkorsógyártó budai polgárnak és feleségének, Dorottyának azzal a feltétellel, hogy évente 32 forintot fizetnek, mint járadékot a káptalannak, a házat nem adhatják

el, nem adhatják zálogba és végrendeletben sem adományozhatják el, csupán azt a részét, amit esetleg a jövőben hozzáépítenek, vagy kijavítanak a saját költségükön, de azt is csak budai polgárnak adhatják, ezenkívül kötelesek fizetni a városi adókat, és egy, két, vagy három kanonoknak szállást biztosítanak, ha azok a városban tartózkodnak.

Eszk. k. m. lt. 53-3-30 (DF 238114). – R: PATÁK 1950. 4. j.

1511. szeptember 26. (VI. d. in fest. Mathei)

548.

A váci káptalan jelenti (s. m.) Peren-i Imre abaújvári örökös ispánnak, nádornak és királyi helytartónak, hogy megkapva március 24-én (16. d. Dom. Invocavit) kelt ítéletlevelét az abba foglaltaknak megfelelően kiküldte hiteles emberét (v.) Mochmolna-i Balázs pesti esperest, aki a nádori emberrel, (n. mg.) Naghmyhal-i Lénárttal együtt szeptember 21-én (in fest. Mathei) megjelent (c.) Zalka-i László deáknak, a királyné és a királyi gyermekek óbudai jószágkormányzójának (*gubernator civitatis reginalis Budeveteris(!) et aliorum honorum tam reginalis maiestatis, quam liberorum regie maiestatis*) házában a váralján, a Csapó utcában (*...ad facies domus lapidee eiusdem Ladislai litterati in suburbio Budensi in platea Chapowcha vocata in vicinitatibus utputa domorum a meridionali circumspecti Stephani Semlyesythe a septemtrionali egregii Iohannis litterati de Dyenesfalwa et ab orientali plagibus Gregorii Chisar site...*), és az összehívott szomszédok és tanúk, névszerint (n.) Gerche-i Bwza Jakab, (n.) Gerche-i Demeter János, (c.) Zabo Tamás, a Semlyesythe István házában lakó Dyaky György (*...circumspectis Thoma Zabo in sua ac Georgio Dyaky in prefati Stephani Semlyesythe hospitibus sui...*), továbbá a pécsi püspök jobbjágyai, a Felhévizen lakó Zenthlazlay Máté és Cheh János, valamint a pilisi apát jobbjágya, a Szántón lakó Balassy Máté előtt ingóságokat akartak foglalni László deák házában a nádor által meghatározott mértékben, de ezt Nagh Pál, László deák familiárisa kardot rántva megakadályozta.

DL 106063, DL 106064. – Közöletlen.

1511. december 4. (in fest. Barbare) Buda

549.

II. Ulászló király személye elé idézi (e.) Zablati Györgyöt az idézés kézhezvételétől számított 32 napon belül, mivel (e.) Koromhaza-i Korom István és Bálint megvádolták azzal, hogy amikor ők peres ügyeik intézése végett Szt. Mihály oktavájára Budára jöttek, és Szt. Erzsébet ünnepén (november. 19.) (r.) György pécsi püspök, királyi titkárral házában, a Mindszent utcában (*...ad domum fidelis nostri reverendissimi in Christo patris domini Georgii episcopi Quinqueecclesiensis secretarii nostri hic Bwde(!) in platea Omnium sanctorum habitam...*) tárgyaltak, majd innen eljövén szállásukra (*...ad hospitia eorumdem...*) tartottak, az Elevenhal utcájában (*...ante domum liberam civium eiusdem civitatis nostre Bwdensis in vico Elewenhalwchaya vocato sitam et habitam...*) Zablati György familiárisaival együtt fegyverrel a kézben rájuk támadt, először szidalmazták őket, majd pedig ütlegetni kezdtek, és ha néhány ember nem kell védelmükre, súlyosan bántalmazták volna őket.

Átírta a tûróci konvent 1511. december 20-án: Révay es. közp. lt. Blatnica 7-6 (DF 259412). – Közöletlen.

1511. december 12. (f. VI. p. fest. Conceptionis Marie) Buda

550.

II. Ulászló király, miután az országgyűlésen a szabad királyi városok elpanaszolták, hogy ősi szabadságuk és a törvények ellenére az esztergomi káptalan Tamás bíboros esztergomi érseket, konstantinápolyi patriarchát és királyi fő- és titkos kancellárt budai háza (*... cuiusdam domus sue in civitate nostra libera Budensi adiacentis...*) ügyében a római Kúriánál beperelte, megtiltja a káptalannak a per folytatását, és utasítja, hogy panaszát a városi tanácshoz, illetve feljebbviteli bíróságaihoz nyújtsák be.

Átírta 1512. január 11-én a budai káptalan: Eszt. k. m. lt. 64-1-32 (DF 238177). – Közöletlen.

1512. január 11. (VIII. d. Dom. a. fest. Epiphanie Domini)**551.**

A budai káptalan jelenti II. Ulászló királynak, hogy 1511. december 12-én (f. VI. p. fest. Conceptionis Marie) Budán kelt parancsára 1512. január 4-én (Dom. a. fest. Epiphanie) kiküldött embere bemutatta az esztergomi káptalannak a király ebbe az oklevélbe is belefoglalt 1511. december 12-én Budán kelt idézését, és jelenti, hogy a káptalan válaszában engedelmességéről biztosította a királyt, de az ügy nagyságánál fogva az adott határidőre nem tud előtte jelentést tenni.

Esz. k. m. lt. 64-I-32 (DF 238177). – Közöletlen.

1512. április 14. (in fest. Tiburtii et Valeriani)**552.**

A budai káptalan előtt (e.) Buda-i Kanczlyr Angelus, a maga, valamint fia, Zsigmond és leánya, Anna nevében tiltakozik, mivel (m.) Gergellaka-i Bwzlay Mózes udvarmester bizonyos követeléseket, amelyek néhai testvéréhez, Jánoshoz tartoztak, és most fele részben hozzá és fele részben János özvegyéhez, Katalinhoz, jelenleg (e.) Gybarth-i Keserew János alnádor feleségéhez tartoznak, átvállalt a királytól, továbbá elfoglalta annak az Olasz utcában, a domonkos kolostorhoz vezető köz mellett álló háznak az egyik felét (*„...medietatem domus Bude in platea Italica in vicinitatibus scilicet a septentrionali domus Osualdi Korosy et a meridionali plagis vici versus claustrum beati Nicolai transeantis directe scilicet in opposito domus alias quondam Emerici Zabo habite, portionem videlicet suam...”*), amelynek másik felét (*„...super altera eiusdem domus medietate...”*) testvére, János már korábban Angelus hozzájárulásával eladott neki: ezért Angelus egyezséget kötött vele, miszerint Mózes átadja a néhai Sebald budai polgár nála zálogba bocsátott házat (*„...domum quondam Seboldi similiter civis Budensis ibidem Bude habitam...”*) a záloglevelekkel együtt Angelusnak, valamint 400 forintot fizet neki, és ennek fejében megkapja az Olasz utcai ház felét; Mózes azonban nem teljesítette a megállapodást, az összeget nem fizette ki, a házat pedig nem adta át, ezért Angelus eltiltotta Buda városát attól, hogy Mózes az Olasz utcai ház birtokába iktassa, amely ennek ellenére mégis megtette ezt, ezért Angelus a káptalan előtt visszavonja a Mózessel kötött megállapodást, Mózeset vagy bárki mást pedig a ház birtoklásától eltiltja.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 125–127. – R: PATAKI 1950. 51. j.

1512. április 23. (in fest. Adalberti)**553.**

A budai káptalan előtt (c.) Kemlewdy György és (c.) Chyzaar Gergely budai esküdtek a maguk, valamint (p. c.) Wolfgang bíró és az egész tanács nevében tiltakoznak, hogy a város régi törvénye és szokásai szerint örökségről szóló oklevelet, ha valaki tiltakozott ellene, addig nem lehet kiadni, amíg a tanács ki nem vizsgálta az ügyet, és ítéletet nem hozott: eszerint járt el nemrég is, amikor (e.) Buda-i Kanczlyr Angelus megtiltotta a városnak, hogy arról a házról az Olasz utcában, a domonkos kolostorhoz vezető köz mellett (*„...de et super domo sua ibidem Bude in platea Italica in vicinitatibus scilicet a septentrionali domus Osualdi Korosy et a meridionali plagis vici versus claustrum sancti Nicolai transeantis directe utputa in opposito domus alias quondam Emericy(!) Zabo habita...”*), amelyet ő (m.) Gergellaka-i Bwzlay Mózesnek adni szándékozott, oklevelet állítson ki; II. Ulászló király azonban arra kényszerítette a tanácsot, hogy Mózesnek mégis adják ki az oklevelet, amelyet a kényszerítés miatt és nem szabadon tettek meg a város szabadságának sérelmére, és tiltakoznak az ilyen eljárás ellen.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 107–108. – Közöletlen.

1512. július 10. (Sab. p. oct. Visitationis Marie)**554.**

A fehérvári kereszties konvent tanúsítja, hogy (g.) Rozgon-i Klára, a néhai (m.) Kanysa-i György özvegye megfizette (v. e.) Fehérvári (*de Alba Regali*) Mihály kalocsai prépostnak, kalocsai és fehérvári kanonoknak és a fehérvári Szt. Mária Magdolna kápolna rektorának azt a 12 forint járadékot, amelyet

a kápolna Nyíró utcában lévő háza („...domus fewdalis dicte capelle sancte Marie Magdalene Bude in vico Nyrewwca appellato existentis...”) után az 1511. évre köteleles volt fizetni, és Mihály kijelentette, hogy visszavonja Klára ellen szóló peres keresetét bármely bíróság előtt fekszik is.

DL 22317. – R: PATAKI 1950. 86. j.

1512. augusztus 22. (VIII. d. fest. Assumptionis Marie)

555.

A fehérvári káptalan tanúsítja, hogy (v. e.) Mihály kánonjogi doktor, kalocsai prépost, kalocsai és fehérvári kánonok, valamint a fehérvári Szt. Mária Magdolna kápolna rektora megegyezett a (g.) Rozgon-i Klárát, a néhai (m.) Kanysa-i György özvegyét képviselő intézővel (*predialis et negociorum gestor*), (p.) Igar-i Igary Bálinttal a kápolna Nyíró utcában álló háza („...de quadam domo lapidea in civitate Budensi in vico Nyrewwca vocato constructa, cui ab aquilonari honeste domine Barbare relicte condam circumspecti Iohannis Pwkler, a meridionali siquidem partibus circumspecti alterius Iohannis Kalmar domus communiter vicinari dicuntur...”) peres ügyében, amely a kápolna házat illető 12 forintos járadék nem fizetése miatt keletkezett, egyházi és világi bíróságok előtt folyt; a felek végül (r.) Beryzlo Péter veszprémi püspök, Mihály fehérvári olvasókanonok és Barchay Péter fehérvári kánonok közvetítésével arra az egyezésre jutottak, miszerint Bálint intéző, Rozgon-i Klára nevében évente megfizeti a kápolnának a járadékot, a fehérvári keresztesek, vagy a káptalan előtt, Mihály rektor pedig visszavonja peres kereseteit a bíróságoknál.

DL 22331. – R: PATAKI 1950. 86. j.

1512. augusztus 26. (f. V. p. fest. Bartholomei)

556.

A budai káptalan előtt (v.) Pesth-i Gergely kánonjogi licenciátus, barsi főesperes, esztergomi kánonok és a Krisztus [Teste] kollégium elnöke (*presidens*) a kollégium elhagyatott és ezáltal éves járadékot sem jövedelmező házat az Olasz utcában („...domum eiusdem lapideam Bude in platea Olazwca vocata in vicinaitibus domorum a septemtrionali egregii Angeli Kanczlyr de Buda a meridionali vero plagis reverendi domini prepositi ecclesie Albensis sitam et adiacentem...”) átadja (c.) Pethy Tamás budai polgárnak és feleségének, Zsófiának azzal a feltétellel, hogy évente 10 forint járadékot fizetnek a kollégiumnak, a házat helyreállítják, valamint nem zálogosíthatják el sem zsidóknak, sem keresztényeknek; továbbá ha el akarnák adni a házat, akkor először a kollégium elnökének kell felajánlaniuk, és amennyiben ő a vételt elutasítja, abban az esetben eladhatják bárkinek, de csak a járadék és a többi feltétel megtartásával.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 135–136. – R: PATAKI 1950. 51. j.

1512. szeptember 27. (VI. d. fest. IV. p. Mathei)

557.

A budai káptalan (s.m.) Peren-i Imre nádornak küldött birtokbaiktatási jelentésében említik tanúként Andrást, a váradi püspök Mindszent utcában lévő házának udvarbíráját („...Andrea provisorie curie domus episcopatus Waradiensis Bude in platea Omnium sanctorum habita(!)...”).

Átirta Báthory István nádor 1520. június 15-én (in fest. Viti et Modesti): DL 34261. – Közöletlen.

1512. november 8.

558.

Garai Antal az esztergomi káptalanra hagyja vásárolt házat az Olasz utcában („...domum emptitiam in vico Itatorum reedificatam...”).

Észt. k. hl. ű. 68-7-8 (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 56. j.

1513. január 16. (Sab. a. fest. Prisce)

559.

A budai káptalan előtt (c.) Igyartha István budai polgár elmondja, hogy feleségével, (hon.) Katalinnal, fiával, Bernáttal, leányával, Annával, (c.) Sándor Mihály feleségével és két kiskorú leányával, Doroty-

tyával és Erzsébettel egyetértésben az esztergomi Szt. István protomártír káptalantól 150 forintot kapott, amelyért a káptalannál lekötötte házát a Mindszent utcában („...domum suam lapideam in dicta civitate Budensi in vico Omnium sanctorum in vicinitatibus domorum a septentrionali magnifici Thome de Zeech et a meridionali plagis circumspecti Jacobi Kalmar de eadem Buda habitam...”) úgy, hogy továbbra is benne lakik, és évente 6 forint járadékot fizet, valamint a házat szabadon eladhatja, de csak budai polgárnak.

Eszt. k. m. lt. 53-3-32 (DF 238116), DL 106083 (Prot. Bud.) p. 169. – Átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – R: PATAKI 1950. 97. j.

1513. március II. (f. VI. p. Dom. Letare) Buda **560.**

Peren-i Imre nádor birtokjogi perben kiállított oklevelében szerepel (e.) Ellyewelgh-i János nádori ítélőmester háza („...in domo sua hic, Bude habitam...”).

DL 97642. – Közöletlen.

1513. április 6. (f. IV. p. oct. Pasce) Buda **561.**

Wolfgang Haymburger budai kisbíró az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak írt levelében azt kéri, hogy a káptalan szíveskedjék támogatni Andreas Vogolbadert háza egy bizonyos romos részének („...domus illa Andree Vogolbader... in aliqua parte ad ruinam tendit...”) helyreállításában és befedésében az általa a káptalannak fizetett évi járadékból.

Eszt. k. m. lt. 53-3-33 (DF 238117). – Közöletlen.

1513. április 20. (f. IV. a. fest. Adalberti) **562.**

A budai káptalan előtt (e.) Basth-i Czyko Gáspár elmondja, hogy (r.) Pakos-i Balázs budai préposttól 36 forintot kapott kölcsön, amelyet 20 napon belül ígért megfizetni, de ha ezt nem tenné meg, akkor házát a váralján, a Mészáros utcában („...dominium totales(!) domus seu fundi curie eiusdem Gasparis Czyko in suburbio Budensi in vico Mezarosweza vocato in vicinitatibus domorum circumsectorum a septentrionali Viti Mezaros vocati, meridionali vero plagis Luce Zalay habite et adiacentis...”) zálogként a prépostnak átengedi.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 189. – Közöletlen.

1513. augusztus 8. (f. II. a. fest. Laurentii) **563.**

A budai káptalan előtt (n.) Hynd-i Ábrahám bizonyos birtokrészeit, valamint házát a váralján, a Halász utcában („...una domo lapidea in suburbio castris Budensis in platea Halaszweza habitam...”), továbbá testvére, a néhai (e.) Hynd-i Péter öt illető bizonyos birtokrészeit, ingó és ingatlan javait átadja Péter özvegyének, (n.) Dorottyának, fiainak, Miklósnak és Jeromosnak, továbbá lányainak, Annának és Bri-gittának 50 forint értékű sóért, és más egyéb tárgyakért cserébe.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 227–228. – Közöletlen.

1513. augusztus 31. (f. IV. p. fest. Decollatione Iohannis Bapt.) **564.**

A budai káptalan előtt (n.) Rada-i Pál és (n.) János, a néhai (e.) Inarch-i Miklós fia 100 forintért elzálogosítják a domonkos kolostorral szemben, a nyugati oldalon lévő házuk két helyiségét, valamint ugyanazon házban a nagy palota felét („...quasdam duas habitationes in domo ipsorum lapidea Bude ex opposito claustris beati Nicolai episcopi et confessoris a plaga occidentali existenti habitas, unam videlicet Naghhez alionomine(!) kemeneshaz, aliam vero Naghzoba nuncipatas ac directam et equalem medietatem pallatii(!) magni similiter in eadem domo habitam...”) (e.) Theremhegh-i Byka Jánosnak azzal a feltétellel, hogy ha az összeget teljesen visszafizetik, visszakapják a helyiségeket.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 228–229. – R: BARTEAI SZABO 1938. 1356. sz. PATAKI 1950. 38. j.

1513. december 14. (f. IV. p. fest. Lucie) Buda**565.**

II. Ulászló király utasítja a Raska-i Balázs tárnokmestert, hogy (m.) Palocz-i Antal és Mihály panaszára, miszerint Alsolyndwa-i Banffy János elleni perüket egy a Szt. Zsigmond egyház környékén lévő ház („...*cuusdam domus hic. in civitate nostra Budensi prope ecclesiam beati Sigismundi habite...*”) ügyében először a város tanácsa tárgyalta, majd a tárnokszék (m.), ám ők az ítélettel nem értettek egyet, és a királyi személyes jelenlét bíróságához fellebbeztek, tegye át a pert a királyi személyes jelenlét bíróságához.

Átírta II. Ulászló király 1514. augusztus 26-án: DL 22563. – Közöletlen.

1513. december 16. (III. d. IX. d. fest. Nicolai) Buda**566.**

Raska-i Balázs tárnokmester tanúsítja, hogy a tárnokszék december 14-én (9. d. fest. Nicolai) tartott bírói ülésén előtte és a szabad királyi városok választott idősebb bírái és esküdtjei előtt megjelent Felchwth-i Balassa Benedek. Buda-i Kewmlewyd Miklós ügyvédje, és (h.) Dengelegy Miklós budai éneklőkanonok, a budai káptalan képviselője jelenlétében bemutatta Buda városának 1511. július 16-án kelt oklevelét, amely a város tanácsa előtt folytatott per menetét leírva fellebbezés miatt átteszi azt a tárnokszékhez; a tárnokmester a választott bírák tanácsára Buda város ítéletét megfelelőnek jelenti ki, és megerősíti az ítéletet. Miklóst pedig ezen felül a káptalannak fizetendő 30 forint perköltségre ítéli.

DL 106070. – R: KNAUZ 103. sz.

1513. december 18. (Pfinchttag vor Sandt Thoman tag)**567.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Ramawr fizetett a céhnek háza után („...*am seynemm haüs...*”) 20 forintot.

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 74r (DF 286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 242.

1513. december 19. (VIII. d. VII. d. fest. Nicolai) Buda**568.**

Raska-i Balázs tárnokmester jelenti II. Ulászló királynak, hogy a tárnokszék december 12-én (7. d. fest. Nicolai) tartott bírói ülésén előtte és a nyolc szabad királyi város választott bírái és esküdtjei előtt megjelent egyrészt (n.) Bathe-i Antal, a felperes (m.) Palocz-i Antal és Mihály ügyvédje, másrészt Buda-i Albert, az alperes (m.) Alsolyndwa-i Banffy János ügyvédje, és Antal ügyvéd bemutatta Buda városának 1511. ?-án kelt oklevelét, amelyben a város előtt folyt pert a tárnokszék elé helyezték át; a tárnokmester pedig meghallgatva a választott bírák és esküdték tanácsát, a budai tanács ítéletét törvényesnek jelentette ki, és megerősítette, ezzel azonban Antal ügyvéd nem értett egyet és a királyi személyes jelenlét bíróságához fellebbezett, majd bemutatta II. Ulászló király 1513. december 15-én kelt oklevelét, amely a per áthelyezésére utasítja a tárnokmestert; a tárnokmester pedig az utasításnak megfelelően a per jelenlegi állását leírva december 23-ra (f. VI. p. fest. Thome apostolis) a személyes jelenlét bíróságára teszi át a pert.

Átírta II. Ulászló király 1514. augusztus 26-án: DL 22563. – Közöletlen.

1513.**569.**

Buda város oklevele szerint Lőrinc, a Szentlélek és Péter, a Szent Kereszt pálos kolostorok perjelei Gergely generális vikárius beleegyezésével eladták a kolostorok házát („...*ipsam domum iam ruinosam et desolatam...*”) 100 forintért Sigismund Priuiczter szücsnek azzal a feltétellel, hogy évi 10 forint járadékot fizet, a házat pedig karbantartja.

Egyetemi kvt. Cod. Lat. 115. Inv. Paulinorum coav. pag. 82 (DF 286489). – K: *DAP* III. 412.

1514. február 25. (Sambstag nach Matheus) Buda **570.**
 Wolfgang Freiburger budai kisbíró tanúsítja, hogy Linhart Gallinzer-től és feleségétől Ursulától bérbe vett három évre egy boltot a Posztómető utcában („...ire Schint Gvelb unter den Gvant Lauben gelegen...”) évi 32 forintért ugyanolyan feltételekkel, amelyekkel korábban Heinz Pevner bérelte tőlük.

DL 25556. – Közöletlen.

1514. április 13. (III. d. f. III. p. Dom. Ramispalmarum) Buda **571.**
 II. Ulászló király a leleszi konvent előtt leteendő esküt írt elő Komlossy Mihálynak a személyes jelenlét bíróságán folyó perben, miután (e.) Bellyen-i Albert, a személyes jelenlét ítélmestere és Cheb-i Pogan Zsigmond királyi zászlótartó, mint a király által kiküldött vizsgálóbiztosok előterjesztették vizsgálatuk eredményét a (m.) Peren-i Gábor királyi kamarásmester, máramarosi sókamaraispán és Peren-i István kamarásmester, valamint több máramarosi és ugocsai nemes közötti vizzálykodás ügyében, amelyben többek között szerepel, hogy Peren-i Gábor alispánját Komlossy Mihályt erőszakkal elfogatta, mivel állítása szerint Komlossynak 290 forintot adott, hogy abból 150 forintot tizedfizetésre fordítson, 140 forintért pedig különféle dolgokat vásároljon budai háza számára („...nomullas res ad domum eiusdem Gabrielis de Peren emere et comparare debuisset...”), Komlossy azonban visszatérve azt állította, hogy a teljes összeget tizedfizetésre költötte el, de erről nem mutatott be semmilyen nyugtát, vagy bizonyítványt; Komlossyt azt állította, hogy csak 280 forintot kapott, és azt teljes egészében kifizette a tizedszedőknek.

DL 71133, DL 86745. – K: *Teleki* 478. sz.

1514. április 19. (f. IV. a. fest. Georgii) Buda **572.**
 Bathyan-i Benedek budai várnagy megígéri (m.) Ennyng-i Therek Imre nándorfehérvári bánnak, hogy miután eladta neki Mindszent utcában lévő házát („...domum nostram in platea Myndzentvczaya habitam...”), amely korábban a néhai (e.) Bvthkay Péteré volt, a budai tanács előtt minél előbb mentesíteni fogja a házat a budai vár Szűz Mária kápolnajának („...capelle beate Marie virginis in castro Budensi fundate, ubi corpus beate Iohannis Elemosinari requiescit...”) fizetendő járadék alól.

DL 89040. – Közöletlen.

1514. május 20. (III. d. f. V. p. fest. Sophie) **573.**
 A budai káptalan a fiatalkorú (g.) Borbála, a néhai (e.) Thothselmes-i Tharczay Jánosnak (g.) Sára asszonytól született leánya kérésére kiküldi hiteles embereit. (ln. mg.) Labad-i György és Gywla-i László kanonokokat a budai ferences kolostorral szemben lévő beginakolostorba („...ad claustrum religiosarum dominarum beginarum Bude ex opposito claustris religiosorum fratrum ordinis sancti Francisci de observantia fundatum...”), ahol Borbála tanúsítja, hogy amikor az atyai házból eljött, megkapta a maga részét, és nem kíván semmi többet apja örökségéből, jogait pedig anyjának adja át.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 276. – R: *PATAKI* 1950. 106. j.

1514. június 11. (in fest. Trinitatis) **574.**
 A budai káptalan előtt (c.) Zabo Benedek, másnéven Kara-i Kysbenche, budai polgár elmondja, hogy a budai domonkos szerzeteskkel szerződést kötött, miszerint a kolostorban, ahol halála után temetkezni kíván, a Szűz Mária oltárnál 25 évre misét alapított lelke üdvösségére, és erre 100 forintot hagyott, valamint a Szt. György utcában álló házának a felét („...medietatem domus sue, quam nunc idem ad presens inhabitat. Bude predicta in vicinitatibus domorum capelle sanctissime et individue Trinitatis ad latus ecclesie cathedralis Quinqueecclesiensis fundate ab occidentali et a meridionali plagis proximi Mynher dicti civis Budensis in platea sancti Georgii martiris site et habitat...”) is a kolostornak adta azzal a feltétellel, hogy halála után a házban lakó felesége és fia, Miklós

deák 25 évig évente 12 forint járadékot, azaz összesen 300 forintot fizessenek a kolostornak: leszár-
mazottaiknak szabadon örökíthetik a házat, továbbá ha a teljes összeget hamarabb kifizetik, akkor nem
kell többé járadékot fizetniük, ellenben ha a járadék fizetését elmulasztanák, akkor a ház a domonkosok
tulajdonába kerül.

DI. 106083 (Prot. Bud.) p. 280–281, eredeti és XVIII. századi átírata: DI. 34970. – R: PATAKI 1950. 6. j.

1514. augusztus 26. (VI. d. f. II. p. fest. Stephani regis) Buda **575.**

II. Ulászló király a személyes jelenlét bíróságán a királyi tanáccsal és ítélmestereivel egyetértésben, a
budai tanács jelenlétében jóváhagyja és megerősíti a Raska-i Balázs tárnokmester 1513. december 19-én
kelt ítéletlevelét az egyrészt (m.) Palocz-i Mihály és testvére, Palocz-i Antal, másrészt a néhai Alsolyndwa-i
Banffy Miklós fia (m.) János között folytatott perben.

DI. 22563. – Közöletlen.

1514. szeptember 17. (Dom. p. fest. Exaltationis cruris) Buda **576.**

II. Ulászló király a német mészárosok céhének kérésére az elmúlt nyáron a parasztok és a köznép
zavargásainak idején a város védelmében kifejtett hűséges szolgálataikért átírja és megerősíti Buda
város tanácsának 1509. november 29-én kelt ítéletlevelét.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 10 (DF 286057). – K: *MIRHR* 189. sz: *Mészáros céhkönyv* 384–387. – R: BEVILAGUA-
BORSODY 1931. 105. (téves kelettel: 1514. május 7.)

1514. november 10. (in prof. Martini) Buda **577.**

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy a tanácsházán (*...in pretorio sive domo consulatus civitatis Buden-
sis...*) a tanács előtt megjelent (e.) Barkowcz-i János, (m.) Banffy Jánosnak, a néhai (m.) Alsolyndwa-i
Banffy Miklós fiának familiárisa és ügyvédje, és bemutatta II. Ulászló király oklevelét, amely magában
foglalta (m.) Raska-i Balázs tárnokmester és Buda város ítéletleveleit a néhai Banffy Miklós házaról,
amely a Szt. Zsigmond utcában, a királyi palota előtt, a Szt. Zsigmond káptalan prépostjának házával,
illetve a Friss palota nevű másik királyi házzal szemben, a királyi palota előtti régi fal szomszédságában
van (*...cuiusdam domus lapidee pretaeti condam Nicolai Banffy patris ipsius iamdicti Iohannis Banffy
in vico sancti Sigismundi vocato ante castrum Budense in contigua vicinitate domus nonnullorum domi-
norum canonicorum capitularium prenotate ecclesie sancti Sigismundi a superiori, ab inferiori vero
partibus murus ante prefatum castrum Budense ab antiquo constructus vicinatur habite ex opposito
autem domus domini prepositi pretitulate ecclesie sancti Sigismundi et alia domus regia Frispalotha
vocata fundate et constructe...*). majd a király parancsának engedelmeskedve kiküldte (pr. e.) Kalmar
János esküdtet, aki a város szokásai szerint, a szomszédok jelenlétében, ellentmondás nélkül beiktatta
a jelenlévő Banffy Jánost a ház birtokába.

DI. 22637. – R: PATAKI 1950. 111. j.

1514. november 21. Buda **578.**

Nyási Demeter esztergomi érseki helynök formulariumában található oklevélben egy meg nem nevezett
közjegyző ügyvédvalló levelet állít ki László váci püspök házában (*...Bude diocesis Wesprimiensis in
domo residentie domini Ladislai episcopi ecclesie Waciensis...*)

Esztergomi Foszékesegyházi Könyvtár. MSS II. 507. fol. 401r–403r (DF 281416). – R: BÓNIS 1997. 4155. sz.

1514. november 27. Buda **579.**

Közjegyzői oklevél kiállításának helye (e.) Urban Keym budai könyvvarús patikája, másnéven libráriája
a Négy varga-házban (*...in domo quatuor sutorum vulgariter nuncupata, in apoteca videlicet seu bibli-
oteca circumspecti Urbani Keym librarii Budensis...*).

DI. 39059. – Közöletlen.

1514. december 16. (VIII. d. Sab. a. fest. Lucie) 580.

A budai káptalan hatalmaskodási ügyben megidézi (e.) Choborzenthmyhal-i Chobor Mártont házában, a Szombathelyen („... *in domo habitationis sue Bude in teatro Zombathel habita...*”).

Átírta H. Lajos király 1517. augusztus 22-én.; Révay es. közp. lt. Folies I-6 (DF 260214). - Közöletlen.

1515. január 23. (Eritag vor Sandt Pauls Bekerung tag) 581.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy a mesterek számadást tettek az 1513-as és az 1514-es évről Hans Baptista-val a kis házban („... *in dem klain hauss...*”).

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 81r (DF 286055). - K: *Mészáros céhkönyv* 247.

1515. február 8. (f. V. p. fest. Dorothee) Buda 582.

Szentgyörgyi (*de Sancto Georgio*) és Bozyn-i Péter országbíró tanúsítja, hogy egyrészt (s. m.) Peren-i Imre abaújházi örökös ispán, nádor a maga, valamint felesége, Dorottyá, és fiai, Ferenc választott váradi püspök és Péter nevében, másrészt (e.) Som-i Gáspár, a néhai (m.) Som-i Józsa temesi ispánnak, az alsó részek kapitányának fia kölcsönösen elcserezték házaikat, miszerint Gáspár Imrének adta házáat a ferences beginák házával szemben, („... *totalem domum suam lapideam in preallegata civitate Budensi adiacentem ex opposito domus, in qua religiose domine begine ordinis sancti Francisci nunc residerent, existentem et habitam, cui quidem domui prefati Gasparis a meridionali domus canonicorum ecclesie beate Marie virginis minoris aliter sancti Sigismundi vocate ante castrum Budense constructe ab aquilonari vero partibus sive plagis domus circumspecti magistri Martini bombardarii regie maiestatis contigue dicuntur vicini...*”) mind az első részt, mind a hátsót a város faláig, alul és felül, szobákkal, boltokkal, palotákkal (termekkel?) együtt, valamint pincékkel a föld felett és alatt, udvarral, konyhával, kerttel, kúttal és egyéb épületekkel („... *tam videlicet anteriorem, quam etiam posteriorem partes usque ad murum civitatis Budensis ibidem habitit(!) simulcum domibus atque testitudinibus, sive bolthis, stubis, palatiis superioribus et inferioribus, cellariis super terram et etiam subterraneis, necnon curia, coquina, orto, puteo ceterisque cunctis edificiiis...*”), amelyért cserébe Imre Gáspárnak adta át házáat az Olasz utcában („... *totalem domum suam hic Bude in platea Olazweza vocata ex opposito domus olim Stephani Kowach existentem inter domos olim Sebaldi Nayzynger et condam Iohannis Jwnglayb habitam consimiliter cum domibus, stubis, palatiis, cellariis, subterraneis, necnon curia, coquina, ceterisque cunctis edificiiis...*”); azonkívül mivel Gáspár háza nagyobb és értékesebb volt, ezért Imre 1200 forintot fizetett Gáspárnak; továbbá a nádor kifizetett a fehéregyházi pálosoknak is 1000 forintot, amelyet atyja végrendelete értelmében Gáspárnak kellett volna megfizetnie, ezért Gáspár visszaadott 200 forintot az 1000-ból és vállalta, hogy a további összeget 8 éven belül, évi 100 forint megfizetésével adja vissza, ha pedig ezt nem tenné, akkor háza a nádor tulajdonába megy át; továbbá a felek vállalták, hogy ha valamelyikük nem jutna hozzá az elcserezt ingatlanhoz, akkor az eredeti házukat, Gáspár pedig az 1200 forintot visszaadja, leszámítva azt az értéket, amelyet esetleg új épületek emelésével létrehoztak.

DL 22655. - Átírta Újlaki Lőrinc bosnyák herceg, országbíró 1519. május 24-én; DL 89132. - R: PATAKI 1950. 57. 110. j.

1515. március 11. (Sontag vor Mittervasten) 583.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Ramawr fizetett a céhnek egy ház után („... *am den(!) hauss...*”) 10 forintot.

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 84v (DF 286055). - K: *Mészáros céhkönyv* 250.

1515. március 14. (Mittervasten) 584.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nüspäm megvett a mesterektől 250 forintért egy házat („... *ein hauss...*”), amely korábban Veit mesteré volt és minden évben farsang napján fizet érte 25 forintot. Wolfgang Nüspäm megfizette a céhnek a ház után („... *am dem hauss...*”) a 25 forintot.

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 85r (DF 286055). - K: *Mészáros céhkönyv* 251. (tévés keltezéssel: 1515. március 18.)

1515. április 2. (f. II. a. fest. Ambrosii)**585.**

A budai káptalan előtt (v.) Benedek, a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa és (rel.) nürnbergi (*New-rembergianus*) Andreas Sthoes karmelita általános helynök és a magyar rendtartomány főnöke (*vicarius generalis et provincialis conventus Hungarie*) elmondják, hogy többek között (r.) Ferenc erdélyi prépost, királyi titkár és (h. mg.) Nyrbogdan-i Mihály nyitrai kanonok közvetítésével úgy egyeztek meg, hogy a Szt. Anna kápolnát a karmelita kolostor környékén (*...capelle ad honorem beate Anne matris Marie prope dictum claustrum ipsius conventus fundate...*), amelyet a néhai (c.) Olwasogyartha Mihály alapított, majd végrendeletében a kolostorhoz kívánt csatolni, és ebből vita és per keletkezett az esztergomi érseki helynök és a pápai legátus előtt. Szt. Anna ünnepén közösen használják; a plébános vagy az általa megbízott pap mondja a nagy misét, az összes többit és a szentbeszédet a karmeliták mondják, a perselybe dobott felajánlásokat megfizetik, továbbá a kápolna épületét a szerzetesek gondozzák; a kápolnához épített ház (*...domus ad latus eiusdem capelle constructa...*) pedig a plébános tulajdonában marad.

DF. 106083 (Prot. Bud.) p. 308-309. – K: KNAUZ 1863. XV. sz.

1515.**586.**

Buda város oklevele szerint Péter kékesi pálos perjel, Zalomkemeny János generális vikárius engedélyével azt a házat az Olasz utcához vezető szűk köz mellett a sarokban (*...aliam domum...in angulo iuxta strictum vicum Olazweza ducentem...*), amelyet Zenthpethery László adományozott a kolostornak, átadta Sarwary Balázsnak azzal a feltétellel, hogy évente 6 forint járadékot fizet a kolostornak, és kívánsága szerint eladhatja és elidegenítheti a perjel beleegyezésével.

ELTE Egyetemi Könyvtár. Cod. Lat. 115. Inv. Paulianorum conv. pag. 87 (DF 286489). – K: DAP II. 409. – R: PATAKI 1950. 62. j.

1516. február 5. (Faschang tag)**587.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nüspäm fizetett a céhnek egy ház után (*...an dem haus...*) 25 forintot.

BFI. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 89r (DF 286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 255.

1516. április 3.**588.**

Czobor Imre végrendeletében szerepel háza a Szombathely utcában, és egy másik ház, amely a néhai Czobor Mártoné volt (*...domum... in platea Zombathel... aliam domum, qui erat condam Martini Czobor...*).

Erdődy es. galgóci lt. 3-1-4 (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 75. j.

1516. augusztus 18. (XXV. d. Jacobi) Buda**589.**

II. Lajos király értesíti a budai káptalant, hogy a személyes jelenlét bíróságán július 25-én (in fest. Jacobi) tartott ülésnapon (s. m.) Peren-i Imre nádor perhalasztó, illetve a király idézőlevelének értelmében megjelent Fanchyka-i Ferenc (n.) Bod-i Boldizsár nevében és (c.) Somlyó-i Bathory István ellenében, és elmondta, hogy II. Ulászló király halálának napján, a nagy hét hétfőjén (március 17.) a felperes Budán tartózkodott, és mialatt a király testét a várból a temetésre kivitték, az utcán sétált (*...dum funus prefate genitoris nostri Budensi ecastrot!) ad tumultandum educeretur...* *...in prefatum actorem in platea dicte civitatis Budensis deambulantem...*), amikor Bathory István familiárisaival, Nag Alberttal, Pesthy Jánossal, Baxa Demeterrel együtt fegyverrel rátámadtak, és meg akarták ölni, amit meg is tettek volna, ha a felperes nem menekül be (c.) György patikáros (*aromatarius*) apotékájába (*...ad apotecam circumspecti Georgii aromatarii...*), és amikor innen elő akarták vonni, Peren-i Imre nádor meghallván a lármát magához hozatta az apotékából a felperest, nehogy botrány, vagy haláleset

történjék; Bathory István pedig követve a felperest, letartóztattatta őt a nádorral, aki csak akkor engedte szabadon – nemességének csorbításával –, amikor hitére megígérte, hogy alkalmas időben újból a nádor ítélőszéke elé áll: ezzel szemben Felchwth-i Balassa Benedek az alperes nevében azt állította, hogy az alperes ártatlan, és ennek bizonyítására kérte, hogy hallgassanak meg bármely nemes, vagy tisztas állapotú nemtelen embert a Királyság bármely vármegyéjéből, illetve Buda város szomszédai és Pilis megye nemesei közül, amit a felperes ügyvédje elfogadott; a király tehát utasítja a káptalan, hogy küldje ki hiteles emberét, és a királyi hiteles emberrel, (mg.) Komlos-i Péterrel, Ilmer-i Imrével, Posega-i Lukácsal, Bozitha-i Ferencsel, Phylpes-i Alberttel, vagy mással együtt Pilis megye ítélőszékénél és Buda városában tartsanak vizsgálatot október 26–27-én (XXVIII. et XXIX. d. fest. Michaelis), ennek eredményét pedig jelentsék a királynak.

DL. 22801. – Közvetlen.

1516. november 3. (VIII. d. + XXIX d. fest. Michaelis)

590.

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy a király augusztus 18-án (XXV. d. Jacobi) kelt parancsa értelmében kiküldték hiteles emberüket, (h.) Sandorhaza-i Mihály kanonokot, aki a királyi emberrel, (n. mg.) Phylpes-i Alberttel együtt tanúkat hallgatott meg és vizsgálatot folytatott október 26–27-én (XXVIII. et XXIX. d. fest. Michaelis) Pilis megye ítélőszékénél, illetve Buda városánál (n.) Bod-i Boldizsárnak (e.) Somlyo-i Bathory István ellen folytatott perében: először is Felhévízen, Pilis megye ítélőszékén (*...in dictis Calidis aquis superioribus Budensibus loco scilicet sedis iudicarie prescripti comitatus Pilisiensis...*) (v.) Máté pécsi éneklőkanonok azt vallotta, hogy tudja és látta, hogy azon a napon, amikor II. Ulászló király testét a városból a temetésre kivitték, (*...fumus serenissimi condam domini Wladislai Dei gratia regis Hungarie et Bohemie etc. genitoris vestre serenitatis charissimi ad tumulandum de dicta civitate Budensi educi habuisset...*) Bathory István személyesen familiárisaival együtt halálra kereste Body Boldizsárt, akit Bathory megölt volna, ha nem menekül be (c.) György patikáros (*aromatarius*) apotékájába, és György patikáros ott lévő familiárisai nem tudják bezárni az ajtót (*...in apotecam circumspecti Georgii aromatarii Bude commorantis ac familiarii ipsius Georgii tunc in apoteca existentes hostium apotece claudere potuissent...*), látta a tanú, amint Bathory familiárisai kivont karddal halálra keresték a György patikáros házában lévő (*...in domo Georgii aromatarii...*) Body Boldizsárt, és tudja, hogy Bathory a ház előtt tartóztatta le a nádorral Bodyt; továbbá György patikáros azt valotta, hogy amikor Ulászló király testét kivitték, ő a temetési menetben volt, amikor hirtelen két familiárisa, névszerint Varasdi (*de Varasdino*) Gáspár és Wenczon-i András jöttek hozzá azzal a hírrel, hogy sok ember fegyverrel a kézben az ő apotékájában (*...in sua apoteca existentem...*) akarja megölni Body Boldizsárt, és csaknem összetörték az apotékát, hogy kivonszolják onnét Bodyt (*...etiam ipsam apotecam pro extractione ipsius confringere nisi fuissent...*), arról, hogy a nádor letartóztatta-e Bodyt nem tudott semmit; továbbá (n.) Myskolez-i János deák azt vallotta, hogy Bathory István familiárisaival együtt fegyverrel a kézben halálra kereste Bodyt, akit megölt volna, ha az nem lép be az apotékába (*...ad apotecam ingredi...*), hallotta a tanú azt is, amint Bathory a nádorral letartóztatta Bodyt; továbbá (e.) Gyewrky-i Ipolthffy Lajos azt vallotta, hogy hallomásból tudja, hogy Bathory István familiárisaival együtt fegyverrel a kézben halálra kereste Bodyt, akit megölt volna, ha az nem megy be az apotékába (*...in apotecam intrare...*), valamint a tanú maga hallotta, amint Bathory egyik familiárisa György patikáros apotékája előtt (*...ante apotecam prefati Georgii aromatarii...*) hangosan kiáltozta, hogy ha nem nyitják ki az apotékát, akkor betörik az ajtót, és úgy vonszolják ki Bodyt, hallotta a tanú azt is, amint Bathory a nádorral letartóztatta Bodyt, valamint azt is hallotta, amint az apotekától nem messze a város piacán (*...in teatro dicte civitatis Budensis non remote utputa a predicta apoteca...*) Bathory négy familiárisa beszélgetett egymás között mondván, elégedetlenek, hogy a gazfickót nem kaphatták el; továbbá Koros-i János

ugyanazt vallotta, mint az előző tanú, Ipolthfőy Lajos: továbbá Bessenyei István azt vallotta, hogy a város piacán (*...in ipso teatro dicte civitatis Budensis iuxta (olvashatalan a fényképmásolat) seu apoteca...*) tartózkodott, amikor váratlanul Body Boldizsár egyik famulusa jött oda hozzá mondván: „Uram, jöjj gyorsan, mert Bathory István el akarja fogni uramat és a nádor elé akarja vitetni!”; továbbá (e.m.g.) Ellyewelgh-i János nádori ítélőmester azt vallotta, hogy miután Bathory István a nádorral letartóztatta Body Boldizsárt, a nádor magához hívatta őt, és elmondta neki, hogy Bathory István egy bizonyos nemest lefogattatott vele, de nem tudja, vajon törvényesen vagy sem, majd pedig a nádor előtt Bathory és Body megígérték, hogy egy kitűzött hatánapig békén maradnak; hozzátette még, hogy hallott arról, hogy Bathory István Body Boldizsárt fegyveresekkel üldözte egy apotékáig (*...usque ad apotecam...*), és halálra kereste. A továbbiakban ugyanazon a napon Buda városában (c.) Spanyol (*Yspanus*) Jakab budai lakos azt vallotta, hogy a Boldogasszony-egyház temetőjében (*...existente in cimiterio maioris ecclesie beate Marie virginis...*) maga hallotta Body Boldizsár szájából Warda-i Jánosnak, az erdélyi püspök testvérének mondván, hogy Bathory István kishiján megölte, és csak nehezen tudott megmenekülni, az elfogatásról viszont nem tudott semmit; továbbá Hans Harbar budai polgár azt vallotta, hogy azon a napon, amikor Ulászló király testét a városból kivitték a temetésre, látta a nádor két familiárisát más fegyveresekkel együtt György patikáros háza előtt állni (*...ante apotecam predicti Georgii aromatarii...*), akik Body Boldizsárt, mint valami gonosztevőt ki akarták vonszolni az apotékából (*...de eadem apoteca...*), de nem tudja, hogy Bathory István ott volt-e személyesen vagy sem; azonkívül ő ekkor, mint az időben a város bírása a nádor két familiárisával együtt hitere kihívta Bodyt az apotékából, akit ezután a familiárisok elvezettek a nádor elé; továbbá a Budán tartózkodó (c.) olasz (*Italus*) Marco Boko azt vallotta, hogy sok fegyverest látott György patikáros apotékája előtt (*...ante apotecam prefati Georgii aromatarii...*), de nem tudja kik és kiknek a familiárisai voltak és azt sem, hogy Body Boldizsárt ki fogatta el; továbbá (c.) Zabo Pál budai polgár azt vallotta, hogy hallott arról, hogy Bathory István Body Boldizsárt halálra üldözte egészen György patikáros apotékájáig (*...usque apotecam prefati Georgii aromatarii...*), de az elfogatásról semmit sem tud; továbbá (c.) Kalmar Bereck budai lakos azt vallotta, hogy sok fegyverest látott György patikáros apotékája előtt (*...ante apotecam prefati Georgii aromatarii...*), akik be akartak törni az apotékába, és onnan Body Boldizsárt ki akarták vonszolni; továbbá (p.) Olasz Ferenc, Spanyol (*Ispanus*) Jakab famulusa azt vallotta, hogy sok fegyverest látott György patikáros apotékája előtt (*...ante apotecam prefati Georgii aromatarii...*), de nem tudja, hogy Bathory István ott volt-e vagy sem, és az elfogatásról sem tud; továbbá (c.) Pothol-i Jeromos azt vallotta, hogy hallotta valamelyik testvérétől, hogy sok fegyveres halálra keresett egy embert, de György patikáros apotékájába (*...in apoteca prefati Georgii aromatarii...*) nem tudtak bemenni, arról azonban semmit sem tud, ki volt az az ember és elfogták-e; továbbá (m.) Raska-i Balázs tárnokmester azt vallotta, hogy amikor ő a nagylét hétfőjén a nádornál volt, hirtelen belépett Bathory István, és arra kérte a nádort, hogy Body Boldizsárt mint gonosztevőt kegyeskedjék lefogatni; erre a kérésre a nádor elküldte két familiárisát, hogy Bodyt lefogva vezessék eléje; továbbá (e.) Gybarthi Kesserev István alnádor azt vallotta, hogy tudomása szerint Bathory István a nádorral tartóztatta le Body Boldizsárt, azt pedig hallotta, hogy Bathory halálra üldözte Bodyt, aki egy bizonyos apotékába menekült előre, ahol a nádor két familiárisával Bathory kérésére lefogatta, és magához vezettette.

DL. 37194. – Közöletlen

1517. január 24. (Sab. in prof. Conversionis Pauli) Esztergom

591.

(m.g.) Esztergomi (*de Strigonio*) Pál esztergomi kanonok tanúsítja, hogy (h.) János testvér a pannonhalmi apát és a konvent budai házának gondnoka (*...procurator seu factor domus Budensis...*) megfizette a káptalannak az 1516-os esztendőre járó 8 forint értékű bért.

Pannonhalmi Főapátság lt., Konventi lt. nr. 1330., 63 Y (DF 208153). – Közöletlen.

1517. február 16. (f. II. p. fest. Valentini)

592.

Máté pannonhalmi apát és a konvent megvásárolt (v.) Kakas János pécsi örkanonoktól, a néhai Kakas Mihály, budai polgár fiától, és anyjától, Ilonától, Kakas Mihály özvegyétől egy házat, amely Warga Fülöp budai polgár özvegyétől, Ilonától, halála után szállt reájuk, és amely szomszédos lakóházakkal (*...unam domum...proxime vicinam et contiguam domui eorundem domini Iohannis Kakas doctoris et matris ipsius hereditariam et quam de presenti iidem possiderent...*), kivéve egy földterületet vagy kertet, amely Kakasék házának kertjéhez csatlakozik (*...excisa tamen et ablata per eosdem dominum Iohannem doctorem et matrem ipsius certa parte et portione terre sive horti huiusmodi domus nobis vendite, quam quidem portione terre et horti terre et horto domus ipsorum hereditarie continuerunt...*), majd megegyeztek és írásba foglaltak bizonyos feltételeket, amelyeket az apátnak be kellett tartatnia az általa építtetett új épület kialakításánál: először is, hogy mivel az új épülettel elfalazták Kakasék három ablakát, esérébe vállalja az apát, hogy nem nyit és nem hagy ablakot – még a legkisebbet sem – az új épületen a válaszfalon vagy a tetőn Kakasék kertje, udvara, vagy háza felé (*...quod quia nos tres fenestras stube domus hereditarie eorundem domini Iohannis Kakas doctoris et matris ipsius prefatorum novo edificio nostro in totum clausimus, obstruximus ac delevimus, propter quarum recompensam per presentes promittimus ac nos et successores nostros obligamus, quod nulla fenestra eciam minima de huiusmodi domo ab eisdem domino doctore Joanne et matre ipsius empta per nos nec de parietibus eiusdem domus, nec de tectis, tecturis wlgō heazathrol, nec de aliis edificiis vel locis quibuscumque nostris ad hortum, curiam aut domum eorundem domini Iohannis doctoris et matris ipsius hereditariam nec successorum ipsorum de presenti aperiatutur aut relinquatur, nec futuris unquam temporibus aperiri et relinqui possit et valeat.*), ugyanígy a korábban vásárolt másik házon, amely szintén Kakasék kertjéhez csatlakozik, nem nyit és nem hagy ablakot, még a legkisebbet sem a válaszfalon vagy a tetőn Kakasék kertje, vagy háza felé, a meglévőt pedig befalaztatja és megszünteti (*...similiter nec de alia domo per nos prius empta et possessa proxime vicina et contigua horto domus eorundem domini Iohannis doctoris et matris ipsius aliqua fenestra eciam minima ad hortum aut domum eorundem domini Iohannis doctoris et matris ipsius aut successorum ipsorum nec de pariete, nec de tecto wlgō heazathrol, ne de aliis locis nostris et successorum nostrorum de presenti aperiatutur aut relinquatur, nec futuris unquam temporibus aperiri aut relinqui possit et valeat, et aperta claudatur, in totum obstruatur et deletur...*), valamint, hogy a korábban vásárolt házon, amelyet Henczelffy Istvántól vettek, csupán egyetlen kicsiny ablak lesz a válaszfalon egészen fenn, a tető alatt közvetlenül, mindössze három közepesméretű ablaküveg nagyságú, azaz akkora, amelyen egy ember feje éppen csak átfér, de ezt is közepén vasráccsal kell megerősíteni (*...preterquam quod fiat unica exigua fenestra in pariete domus prius empta per nos ab egregio domino Stephano Henczelffy prothonotario etc. ad quantitatem et magnitudinem dumtaxat trium vitrorum fenestre mediocrium et consuetorum communiter, per quam quidem magnitudinem fenestre huiusmodi caput unius hominis exire et intrare minime valeat et possit. Et hec quoque fenestra locetur et situetur in summitate parietis eiusdem precise sub et iuxta tectum wlgō padlasmelleth vel gerendamelleth eidem tecto contigue et immediate adherens fixaque et immobilis, ut non sit usus apercionis eiusdem atque ferro in medio roborata atque munita.*); másodsor is, hogy az apát házainak tetejéről, vagy más helyekről ne folyjon át semmiféle esővíz vagy bármilyen más víz Kakasék kertjébe, udvarába, vagy épületeire, hanem csatornákkal és ciszternákkal vezessék el a vizet (*...Secunda condicio est, quod nec de tectis, tecturis wlgō heazathrol, nec de aliis edificiis aut locis prefatarum domorum nostrorum domui hereditarie eorundem domini Iohannis et matris ipsius vicinarum et contiguarum ad hortum, curiam, edificia et domum eorundem hereditariam et successorum suorū aliquod stillicidium aut aqua qualiscumque descendat aut fluat, sed omnis aqua tam pluvialis, quam alia quecumque per canales et cisternas de domibus edificiis tectis et locis nostris in alium locum divertatur et deducatur penitus et non ad domum curiam aut edificia vel hortum eorundem heredi-*

taria."); harmadszor, hogy mivel az új épülettel Kakasék konyhájának ablakát elfalazták, nyissanak a konyha hátsó részén ablakot, ugyanolyan, mint korábban volt, és ne zárják, vagy árnyékolják ezt el semmivel sem („*Tercia condicio est, quod fenestra coquine domus hereditarie prefatorum domini Iohannis doctoris et matris ipsius, que fenestra nunc novo edificio nostro clausa est, rursus eadem ita et eomodo(!) aperiatur, prout erat prius, nec aliquo obstaculo domus nostre claudi aut obumbrari possit, sed satis illuminanter, prout prius erat, relinquatur.*”), a konyha kéményét pedig meg kell magasítani, hogy se az apát, se Kakasék házában kárt ne tehessen („*Camini etiam sive fumorum eiusdem coquine pe nos competenter sufficienter ac bono modo exigatur, elevetur et disponatur ita, ut nec domui nostre, nec ipsorum domui ex eodem periculum aliquale imineat.*”); negyedszer, hogy azt az emésztőgödrt, amelyet Kakasék az eladott udvarrészen, házuk válaszfalának tövébe készíttettek, töltsék fel, és Kakasék engedélye nélkül nem lehet a válaszfal tövébe emésztőgödrt ásni („*Quarta condicio, quod latrina seu secessus, quod ipsi Iohannes doctor cum matre sua in curia domus huiusmodi per eosdem nobis vendite sub et iuxta radicem parietis et fundamenti domus ipsorum hereditarie fecerant, in totum repleatur, nec futuris temporibus unquam possit latrinam seu secessus huiusmodi sub aut iuxta fundamentum parietis domus ipsorum fieri aut constitui sine voluntate permissione et annuencia eorundem et successorum ipsorum.*”); ötödször, hogy közvetlenül Kakasék szomszédos válaszfalához az apátnak nem szabad új épületet emelni, hanem az alapoktól új válaszfalat kell emelni és arra kell építeni („*Quinta condicio, quod nullibi et in nullo loco domorum eorundem vicinarum et contiguarum nec nunc, nec futuris unquam temporibus possit ad murum et parietem domus eorundem domini Iohannis et matris ipsius aut successorum suorum hereditarie aliquid per nos aut successores nostros edificari et constitui, sed quidquid edificabitur nunc vel in futurum, fiat novus murus et paries in terris nostris penes et iuxta parietem domus ipsorum, super quo edificetur.*”), továbbá a ház utcai homlokzatát nem szabad az utca felé kiterjeszteni és megnövelni, és ha a homlokzatot meg akarná az apát magasítani, nem terjesztheti azt ki az utca felé erkéllyel, bármiféle fa-, vagy köépitménnyel, oszlopokkal, vagy ablakokkal sem alul, sem felül, sem középen („*Quodque parietes domorum nostrarum, qui iacent versus plateam civitatis nec per nos, nec per successores nostros possint ulterius et magis extra protendi versus plateam et viam civitatis, quam nunc sunt iidem parietes nostri lapidei siti et fundati. Et si contingeret eosdem parietes nostros per nos aut successores nostros altius elevari, aut de novo edificari vel reformari, quod non possint aliquo atrio vlgó erkelyel, aut quocunque alio instrumento vel obstaculo ligneo vel lapideo columnis aut aliquibus fenestris inferius, superius vel in medio magis extra protendi, quam nunc sunt iidem parietes nostri lapidei, per quod aspectui domus eorundem nocere possit.*”), hatodszor, hogy a megemlékezést a misében Warga Fülöp budai polgár özvegyéről, Honáról, amelyet Kakas János korábban elvállalt, átveszi az apát, továbbá, hogy ha az apát a házat zálogba adni vagy eladni akarná, ezt csak Kakasék beleegyezésével teheti, valamint az apát vállalja át a ház minden további költségét, így az 1516. Szent György napjától 1517. Szent György napjáig esedékes adót is megfizeti, amely a város könyvében János doktor anyja nevére van írva („*...qui census ad prefatum dominam matrem dicti domini Iohannis doctoris in libro civitatis esset inscriptus...*”), viszont a házban lakók bérei az apátot illetik meg („*...pensio tamen ab inquilinis...*”).

Pannonhalmi Főapátság lt. Konventi lt. Capsa nr. 1332.; 72. N. (Fogalmazvány) (DF 208156). K: PRT III. 201. sz.

1517. február 24. (Faschang tag)

593.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Ramawr megvásárolt egy házat („*...ein haus...*”) a mesterektől 50 forintért, ám még 10 forinttal adós maradt. Wolfgang Nuspam fizetett a céhnek egy ház után („*...an dem haus...*”) 25 forintot.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. t. 94v–95r (DF 286055). - K: Mészáros céhkönyv 260–261.

1517. április 14. (f. III. p. fest. Resurrectionis Domini) 594.

A somogyvári bencés konvent tanúsítja, hogy (g. m.) Bwzlay Katalin, (m.) Gergellaka-i Bwzlay Mózes királyi udvarmester leánya, (m.) Bathor-i György királyi lovászmester felesége, férje testvérének, (m.) Bathor-i István temesi ispánnak, az alsó részek kapitányának adományozta Simontornya várának és uradalmának az őt illető részét, valamint azt a részt, amelyet atyja házában az Olasz utcában, a domonkos kolostorhoz vezető köz mellett („... *in domo denique prefati domini Moysi Bwzlay patris sui in civitate Budensi in platea scilicet Olazwca nominata constructa, cui ab occidentali domus relicte condam Michaelis Kys de Koros ab orientali autem partibus vicus de ipsa platea Olazwca ad claustrum in honore beati Nicolai confessoris Bude fundatum ducens vicinari dicuntur...*”) bír.

DL 22908. – R: PATAK 1950. 51. j.

1517. május 22. (f. VI. p. fest. Ascensionis Domini) Buda 595.

II. Lajos király (n.) Felsewczczyn-i Zenas Imre fiai, Lázár, Ferenc és István panaszára a levél kézhezvételétől számított 32 napon belül megidézi (n.) Kyszelew-i Imrét, mivel nevezett a Szt. Mihálykor tartandó bírói napra érkezett felpereseket Szt. Imre napján (november 5.) (s. m.) Peren-i Imre nádor háza előtt a közúton („... *ante domum fidelis nostri spectabilis et magnifici domini Emerici de Peren comitis et palatini in via libera...*”) kardot rántva megtámadta és szidalmazta.

Áírta a sági konvent 1517. június 15-én: DL 22923. – Közöletlen.

1517. szeptember 19. (Sab. a. fest. Mathei) 596.

A budai káptalan előtt a kiskorú Péter, a néhai Buda váralji (c.) Kys Demeter fia tanúsítja, hogy miután szinte csecsemő korában elvesztette szüleit és megfertőződött a gyógyíthatatlan leprával, (h.) Orsolya, a néhai Buda váralji (c.) Faghghyas János özvegye táplálta, gondozta és nevelte, amelyet meg szeretne hálálni, és ezért házát a váralji telekkel, kerttel és egyéb építményekkel együtt („... *totalem domum suam lapideam in suburbio castris Budensis in vicinitatibus domorum circumspectorum a meridionali Valentini Racz et a septentrionali plagis Urbani Thethemy sitam et adiacentem simulcum fundo curie et ortu ac aliis structuris et edificiis eiusdem quibuslibet...*”) Orsolyának adományozza azzal a feltétellel, hogy amíg él, továbbra is gondoskodjon róla.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 449–450. – Közöletlen.

1517. szeptember 28. (VIII. d. fest. Modesti et Viti) 597.

A budai káptalan jelenti a királynak, hogy hiteles embere hatalmaskodási ügyben a király idézőlevelével felkereste (c.) Naghlwehe-i Danjánt a néhai (c.) Kakas Mihály házában a Szt. János utcában („... *in domo circumspecti condam Michaelis Kakas Bude in platea sancti Iohannis habita...*”).

DL 30878. – R: PATAK 1950. 106. j.

1517. október 1. Buda 598.

Péter csanádi pap, közjegyző előtt (m.) Banffy János pohárnokmester házában a Szt. Zsigmond egyház környékén („... *in orto domus magnifici domini Iohannis Banffy de Lyndwa picernarum regalium magistri Bude prope ecclesiam sancti Sigismundi existentis...*”) visszavonja testvéreinek, (m.) Banffy Ferencnek és Jakabnak adott felhatalmazását ügyei intézésére.

DL 22976. – Közöletlen.

1517. november 20. (f. VI. p. fest. Elisabeth) Buda 599.

Buda város tanácsa előtt a néhai Zabo Imre fia, Antal deák, valamint testvére, Ilona, a néhai Gábor fia György kassai bíró özvegye a maguk és kiskorú testvérük, (hon.) Katalin, valamint a néhai (hon.) Margit, a néhai Chatornas György leánya nevében, továbbá a néhai Pyspek Gergely esztergomi polgár

(hon.) özvegye, azonkívül (hon.) Katalin, Ilona leánya, a néhai János deáknak. Zabo Imre fiának özvegye nevében házukat a váralján, a Szt. Péter mártír egyháznál, a Pap utcában (*...quandam domum ipsorum a memorato condam Emerico Zabo ad ipsos legitime(!) devolutam in suburbio civitatis nostre apud sanctum Petrum martirem in platea Papweza vocata in vicinitatibus domus relicte condam Thome Ethves concivis nostri ab una et domus Clementis Sarhayo concivis nostri ab altera partibus sitam et adiacentem...*), amelyet a néhai Zabo Imrétől örökölték, eladják 125 forintért (p.) Sarhayo János budai polgárnak és feleségének. (hon.) Magdolnának.

Tiszántúli Ref. Egyházk. kv. 80 (DF 275871). – Közöletlen.

1518. február 16. (Faschang tag)

600.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nuspanm fizetett a céhnek egy ház után (*...am dem haus...*) 25 forintot.

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 106v (DF 286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 265.

1518. április 17. (Sab. p. fest. Tiburtii et Valentiani)

601.

A budai káptalan előtt (hon.) Ilona, a néhai (p. c.) Gábor fia György kassai bíró özvegye és a szintén néhai (c.) Zabo Imre budai polgár leánya a férjétől rámaradt Sáros és Abaúj megyei birtokrészeket, valamint a férjétől és atyjától reahagyott budai és kassai házait, szőlőit és egyéb javait (*...domibus vineis atque aliis universis bonis...*) vejének, (c.) Kottha János budai polgárnak és feleségének. Katalinnak adományozza azzal a feltétellel, hogy egész további életében gondoskodnak eltartásáról.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 439. – K: MZsO XIII. 27. sz.

1518. május 22. (Sab. a. fest. Penthecostes) Buda

602.

Buda város tanácsa előtt (p. mg.) Márton királyi ágyúsmester és felesége, Margit tanúsítják, hogy három évvel azelőtt házukat a királyi palota felé tartó Szt. Zsigmond utcában (*...quandam domum ipsorum, in qua alias personalem residentiam fecissent, in platea sancti Sigismundi versus castrum tendente in vicinitatibus ex una spectabilis et magnifici domini Emerici de Peren regni Hungarie palatini ab altera vero partibus providi condam Stephani Ragusei sitam et adiacentem...*) eladták (s. m.) Peren-i Imre abaújvári örökös ispánnak, nádornak 1200 forintért.

DL 23032. – R: PATAKI 1950. 110. j.

1518. június 17. (f. V. p. fest. Viti et Modesti)

603.

A budai káptalan előtt (m.) Batthyán-i Benedek budai várnagy a maga, valamint felesége, (g.) Katalin és fiai, (c.) György, János és Orbán, továbbá leánya, Katalin nevében tanúsítja, hogy közötté és (m.) Pelsewez-i Bebek János között per folyt a római kúriában és a pápai legátus előtt egy 4100 forintos kölesön miatt, amelyet ő Jánostól kapott, de most megegyeztek egymással, miszerint a tartozásból még meg nem fizetett 1000 forintot megjelölt határnapokon részletekben megfizeti, ha pedig ezt nem tenné, akkor Buda város tanácsa iktassa be Jánost zálog címén Benedek házába a Mindszent utcában (*...totalis domus lapidee ipsius Benedicti Batthyani Bude in platea Omnium sanctorum in vicinitatibus domorum a meridionali reverendi domini Michaelis Kesserew episcopi ecclesie Boznensis et a septemtrionali plagis plebanatus ecclesie beate Marie Magdalene site et adiacentis...*).

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 450–451. – R: PATAKI 1950. 76. j.

1518. augusztus 9. (in vig. Laurentii) Buda

604.

II. Lajos király előtt egyrészt (r.) Tamás bíboros, esztergomi érsek, kostantinápolyi patriarcha a maga és testvére, (c.) Monyokerek-i Erdewdy Péter, illetve unokaöccsei, (c.) Chabrag-i Erdewdy Bálint fiai István és Farkas nevében, másrészt (n.) Alsozechyn-i Benedek fia János a maga és testvérei, Miklós,

Ferenc, Benedek és Imre nevében kölcsönös birtokcserében állapodnak meg, amely által Tamás érsek házáat a Szt. György kápolnával szemben (*...quendam domum suam lapideam in civitate nostra Budensi ex opposito ecclesie sancti Georgii martiris sitam et adiacentem...*) átadja Zechyny Jánosnak és testvéreinek a Hont megyei Gyewrk faluban található birtokrészekért.

ÖSIA, III/51A Archiv Erdődy, Urkunden D 1205 (Erdődy es. galgóci lt. 37-1-13). – K: KISS 2005. 16. sz. – R: PATAKI 1950. 9. j.

1518. szeptember 24. (in fest. Gerardi episcopi)

605.

A budai káptalan előtt (c.) Zerenches Imre budai polgár és felesége, Anna elmondják, hogy bár korábban Imre minden vagyonát halála esetén Annára hagyta, mégis most megfontolva (c.) Hans Haller budai polgárnak, a néhai Ruprecht Haller fiának erényeit, valamint a kereskedésben nyújtott segítségét, fiukká fogadják és örökösükké teszik őt azzal a feltétellel, hogy a kereskedés hasznából Zerenches Imre minden évben 250 forintot kap háza és családja fenntartására, amelyből Hans Hallernak munkájáért minden héten 1 forintot kifizet, a kereskedés hasznának fennmaradó részét négyfelé osztják, amelyből három rész Imrét, a negyedik Hanst illeti meg, azonkívül Imre házába (*...in domo sua propria...*) fogadja Hanst és jegyesét, (hon.) Eufémiát, nekik ajándékoz egy szőlőt a Szakadát hegyen (*...una vinea in promontorio dicte civitatis Budensis in monte Zakadaad nuncupato habita...*), arany, ezüst tárgyakat és női öltözékeket egy Hans által is aláírt jegyzék szerint Imre feleségének, Annának adnak, továbbá Imre vásárolt házáat a Szt. György utcában (*...una domo sua emptitia Bude in platea sancti Georgii in vicinitatibus domorum ab orientali circumspecti Jacobi Debreczer et ab occidentali plagis Melchioris Lwka dicti habita...*) három egyenlő részre osztják felesége: Anna, fia: György valamint Hans Haller és jegyese, Eufémia között, azzal a feltétellel, hogyha Zerenches Imrének feleségétől utódai születnének őket is egyenlő rész illeti.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 465–466. – K: MZSO IX. 79. sz. – R: PATAKI 1950. 7. j.

1518. november 6. Róma

606.

X. Leó pápa az esztergomi káptalan kérésére beleegyezését adja, hogy a néhai Gara-i Antal kanonok misealapítványát, amelynek ellátására házáat az Olasz utcában (*...domum suam in castro Budensi Westprimiensis diocesis iurisdictionis spiritualis Strigoniensis et platea Italica nuncupata iuxta suos confines consistentem...*) adományozta, de az elégtelennek bizonyult, a káptalan átszervezhesse.

Eszt. k. m. lt. 44-7-5 (DF 237366). – Közöletlen.

1519. március 8. (Faschantag)

607.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nüspam fizetett a céhnek egy ház után (*...an dem haus...*) 25 forintot.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 105v (DF 286055). – K: Mészáros céhkönyv 270.

1519. március 23. Buda

608.

Közjegyzői oklevél kiállításának helye (m.) Batthyán-i Benedek budai várnagy háza (*...in domo solite habitationis magnifici domini Benedicti de Batthyán castellani regii prope ecclesiam parochialem(?) beate Marie Magdalene...*) a Szt. Mária Magdolna plébániatemplom környékén.

Szombathelyi k. m. lt., rendezetlen iratok 45-30 (DF 279365) – R: Tas I. 656. sz.

1519. május 24. (XII. d. XX. d. fest. Georgii) Buda

609.

Vylak-i Lőrinc bosnyák herceg, országbíró előtt a Pest városa melletti Rákos mezőn tartott országgyűlés idején, május 13-án Budán néhány főpap, főúr, ítélmester és nemes jelenlétében idézésre megjelent (c.) Baareza-i János a néhai (s. m.) Peren-i Imre abaújvári örökös ispán, egykori nádor fiainak, (r.) Ferenc

váradai püspöknek és (m.) Peren-i Péternek familiárisa, valamint (e.) Marthonos-i Pesthyeny Gergely és (e.) Zeuche-i Zalay Pál (g.) Kanysa-i Dorottya, a néhai Imre nádor özvegye képviselőtében, akik elmondták, hogy Gergelynél és Pálnál van Szentgyörgyi (*de Sancto Georgio*) és Bozyn-i Péter ország-bíró 1515. február 8-án kiállított oklevele, amely Ferenc és Imre jogait érinti két budai ház ügyében, amelyek közül az egyik a ferences kolostor előtt lévő ferences beginaházzal szemben, a másik pedig az Olasz utcában található („...*duarum domorum lapidearum in civitate Budensi existentium unius videlicet ex opposito domus beginarum ordinis sancti Francisci ante claustrum beati Iohannis apostoli et evangeliste degentium ac inter domos canonicorum ecclesie beate virginis minoris aliter sancti Sigismundi ante castrum Budense constructe et circumspecti Martini lombardarii regie maiestatis, alterius vero in platea Olazwca ex opposito olim Stephani Kowach existentis ac similiter inter domos olim Seholdii Nayzynger et condam Iohannis Jwngglyb existentium et habitarum...*”); kérték az ország-bírót, hogy írja át, és adja ki másolatban Ferenc és Imre részére a jogaikat érintő oklevelet, amely kérést az országbíró teljesített.

DL. 89132. – Közöletlen.

1519. május 2. Esztergom

610.

Nyas-i Demeter santoriai (*Sanctuariensis*) püspök, esztergomi érseki helynök kiátkozza (c.) Thakach Balázst és Buda-i István íjgyártót, mivel az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak az előbbi 11 forint, az utóbbi 2 forint járadék tartozását nem elégítette ki, és se (h. mg.) Bathor-i Mihály kanonok, se az ő többszöri idézésére nem jelentek meg, továbbá meghagyja az esztergomi érsekség alá tartozó egyházmegyéknek, hogy a kiközösítést a vasárnapi nagymisén ünnepélyesen hirdessék ki.

Esz. k. m. lt. 53-3-34 (DF 238118). – Közöletlen.

1519. július 25. (VIII.d. f. II. a. fest. Marie Magdalene)

611.

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy parancsára kiküldte (d.) Sebestyént, a Szt. Anna oltár papját, aki bemutatta a király idézését (mg.) Henchelfy Istvánnak szállásán, a néhai (c.) Zabo Imre házában a Olasz utcában („...*in domo circumspecti condam Emericii(!) Zabo Bude in platea Olazwca habita hospilio scilicet suo...*”).

DL. 58287. – Közöletlen.

1519. augusztus 27. (Sab. p. fest. Bartholomei)

612.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy augusztus 27-én a káptalan utasítása szerint 7 forintot fizettek ki Kayari István és Labadi Pál kanonokoknak a budai kis ház, különösen annak egy rövid szakaszon leomlott pincéjének felújítására („...*ad reformationem domus parve Budensis et presertim cellarii, quia brevi spatio ipsius ruinarum ruínatur...*”).

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 480 (DF 279560). – Közöletlen.

1519. augusztus 30. (f. III. p. fest. Decol. Iohannis Baptiste) Buda

613.

II. Lajos király előtt (n.) Symony-i Mátyás, (e.) Czoborzenthmyhal-i Czobor Gáspár nevében tanúsítja, hogy Gáspár házát a Szt. Mária Magdolna templom környékén, a Szombathely utcában („...*totalem domum suam lapideam in civitate nostra Budensi prope ecclesiam sancte Marie Magdalene in vico Zomhathhel existentem et habitam...*”) zálogba adta 15 forintért (c.) Wal-i Pühelsperger Jánosnak az-zal a feltétellel, hogyha az összeget visszafizeti, a házát is minden vita nélkül visszakapja.

DL. 23217. – R: PATAKI 1950. 75. j.

1519. szeptember 2. (f. VI. p. fest. Egidii) Buda **614.**

II. Lajos király hűtlenség címén a koronára háramlott birtokot adományozó oklevelében megemlíti az esztergomi érsek házát, mint azt a helyet, ahol az ország lakosainak ügyében ítélni szoktak (*...in domo reverendissimi domini cardinalis Strigoniensis legati, in qua scilicet cause regnicolarum nostrorum adiudicari consueverunt...*).

Átírta a bácsi káptalan 1519. október 1-én: DL 23220. – Közöletlen.

1519. szeptember 7. (in vig. Nativitatis Marie) Buda **615.**

II. Lajos király előtt (m.) Som-i Gáspár, a néhai (m.) Som-i Józsa temesi ispán fia meggondolva a világ múlandóságát és azt, hogy szülei vagyonának egyetlen örököse és azok így esetleg méltatlanoknak kezére jutnának, továbbá megemlékezve arról, hogy atyja a leleszi konvent egyik házát birtokolván, abból sok jövedelmet élvezett, végül a boldogságos Szűz iránt érzett kegyeletből az ősei által alapított Szt. László kápolnát a Boldogasszony plébániatemplom temetőjében a templom keleti oldalán (*...in capella beati Ladislai regis et confessoris in cimiterio ecclesie beate Marie virginis in civitate Budensi fundate sita a parte videlicet orientali eiusdem ecclesie beate Virginis...*) kegyúri jogával, minden tartozékával, jövedelmével és oklevelével együtt eladományozza a sági premontrei prépostságnak.

DL 23222. – Közöletlen.

1519. szeptember 13. (in prof. Exaltationis Sancte Crucis) Buda **616.**

Som-i Gáspár a maga, valamint jó emlékezetű atyja, néhai (m.) Som-i Józsa és más atyafiai lelkiüdvösségéért a Boldogasszony plébániatemplom oldalához épített Szt. László kápolnának a kegyuraságát (*...omme ius et patronatus(!) nostrum capelle sancti Ladislai regis ad latus ecclesie parochialis beatissime virginis Marie in civitate Budensi constructe fundate et habite...*), amely régóta őket illeti, eladományozza a sági premontreieknek azzal a feltétellel, hogy ha a kegyuraságot korábban másnak adta volna, azt semmisnek tekinti, továbbá a premontreiek nem idegeníthetik el a kegyuraságot, ellenkező esetben Gáspár visszafoglalhatja azt.

DL 23227, DL 23228. – Közöletlen.

1519. szeptember 14. (in die Exaltationis Sancte Crucis) **617.**

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy szeptember 14-én a káptalan utasítása szerint 8 forintot küldtek Kayari István és Labadi Pál kanonokoknak különféle költségeikre és a budai ház felújítására (*...pro reformatione domus capituli...*).

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 481 (DF 279560). – Közöletlen.

1519. szeptember 30. **618.**

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy utasítására megidézte a király elé az előirt 32-ik napra a királyi palota előtt emelt új Szűz Mária egyház környékén lévő utcában (*...in platea prope videlicet novam ecclesiam beatissime virginis Marie Bude ante castrum fundatam...*) lakó Therek Imrét, a Szt. György utcában, Tamás bíboros, esztergomi érsek házában (*...in domo reverendissimi domini Thome cardinalis Strigoniensis etc. similiter Bude in platea sancti Georgii habita...*) lakó Bornemiza Jánost, és a Mindszent utcában, a szerémi püspökség házában (*...in domo episcopatus ecclesie Sirmiensis consimiliter Bude in platea Omnium sanctorum habita...*) lakó Porkolab Mártont.

Pannonhalmi Főapátság lt., Konventi lt. Capsarium nr. 1379 : 44. I (DF 208203). – K; PRT III. 232. sz.

1520. február 21. (Faschantag) **619.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nuspam fizetett a céhnek egy ház után (*...an dem haws...*) 25 forintot, Mathes Rarer hérbe vett egy házat (*...einn haus...*) 140 forin-

tért a céhtől és minden évben farsang napján 15 forintot kell fizetnie. Mathes Rarer megfizette házáért („...an dem haus...”) a 15 forintot a céhnek.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 109v (DF 286055). – K: Mészáros *Céhkönyv* 274.

1520. július 4. (f. IV. p. fest. Visitationis Marie) 620.

A budai káptalan előtt megjelent a maga és a pozsonyi káptalan nevében eljáró (h.) Buda-i Lőrinc pozsonyi kanonok, valamint (c.) Zewch Tamás budai polgár, aki elmondja, hogy a maga és felesége, (hon.) Anna nevében a pozsonyi káptalantól 350 forintot kaptak, amelynek fejében vállalták, hogy a Szt. György utca keleti oldalán lévő házuk („...ad domum ipsorum lapideam in dicta civitate Budensi in platea sancti Georgii in ordine a plaga orientali inter domos circumsectorum a septemtrionali Stephani Owary et a meridionali plagis honorabilis capituli ecclesie Quinqueecclesiensis habitam et adiacentem...”) után évente 17 és fél forint járadékot fizetnek a káptalannak, megfelelő szállást biztosítanak a káptalan tagjainak, akik a bírósági napokon a városba jönnek a káptalan ügyeit intézni, továbbá megszabták, hogy ha Tamás a kölesön összegét vissza akarná fizetni, vagy a káptalan a kölcsönt egy összegben kívánná visszakapni, mindkét félnek egy évvel előre be kell jelentenie ezt az igényét.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 549–550. – K: PALÁKI 1950. 11. j.

1520. július 16. (f. II. p. fest. Margarethe) Buda 621.

II. Lajos király elrendeli (c.) Bernát és Lénárt ötvösöknek és Péter deáknak, budai lakosoknak, hogy tanúsítsák (m.) Wylak-i Lőrinc országbíró előtt (c.) Heinrich Zawer körmöcbányai polgár állítását, miszerint budai szállásán („...in hospitio suo...”) a körmöcbányai polgárok familiárisától, Jánostól átvette a király levelét, amely szerint perét nem a király előtt, hanem a körmöcbányai tanács előtt kell folytatnia.

Átírta Újlaki Lőrinc országbíró 1524. július 22-én: Körmöcbánya v. lt. 1-47-1-16 (DF 250212). Közöletlen.

1520. július 18. Buda 622.

Nyási Demeter esztergomi érseki helynök formulariumában található oklevélben egy meg nem nevezett közjegyző pápai oklevelet ír át (r.) Péter kalocsai érsek házában („...Bude Vesprimiensis dyocesis in hospitio solite residentie reverendissimi in Christo patris domini Petri Collucensis(!) et Bachiensis ecclesiarum canonicè unitarum archiepiscopi...”).

Esztergomi Fűszékesegyházi. Könyvtár, MSS C. 507. fol. 334 (DF 281416). – R: Bóts 1997. 4265. sz.

1520. július 22. (III. d. f. VI. a. fest. Marie Magdalene) Buda 623.

Wylak-i Lőrinc országbíró, bosnyák herceg bizonyítja, hogy július 20-án (f. VI. a. fest. Marie Magdalene) előtte, és a királyi udvarban tartózkodó főpapok, bárók és nemesek előtt (c. mg.) Petrowcz-i Henczelffy István országbírói és szlavón báni ítélmester vallotta, hogy július 18-án (f. IV. a. fest. Marie Magdalene) Budán, az Olasz utcában lévő házában („...in civitate Budensi in domo sua in platea Olazweza vocata constructa et habita...”) (h.) János, a Szent Mária Magdolna egyház káplánja, (c.) Leo Péter, Ewthwes Lénárd és Ewthwes Bernát budai polgárok bemutatták II. Lajos király 1524. július 16-án kelt oklevelét, és az abba foglalt rendelkezésnek megfelelően új vallomást tettek: miszerint János pap maga olvasta a király levelét, amelyet a körmöcbányai polgárok (c.) familiárisa szállásán („...in hospitio suo...”) Heinrich Zawrernek bemutatott, és amelyben a király Heinrichnek megtiltotta, hogy Hans Hub és társai elleni perben fellebbezzon a hét bányaváros előtt; Leo Péter szintén szállásán olvasta az oklevelet, de hozzátette, hogy a körmöcbányai polgárok familiárisa megtagadta az oklevél egy példányának átadását; Ewthwes Lénárd azt vallotta, hogy amikor ő Ötvös utcai házában („...in domo

sua in dicta civitate Budensi in vico Ewthwesweza vocato constructa...") volt, a körmöci polgárok familiárisa felkereste, és arra kérte, hogy Heinrich Zaver szállására (*...ad hospitium...*) menve tanúskodjon a király levelének bemutatásánál, amit ő a fenti tanúkhöz hasonlatosan meg is tett; végül Ewthwes Bernát a többiekhez hasonlóan vallott.

Körmöcbánya v. II. 1-47-1-16 (DF 250212). – Közöletlen.

1520. október 27. (in vig. Simonis et Jude)

624.

A budai káptalan előtt (c.) Bewke Ferenc pesti lakos visszaadja (c.) Sarzeg-i Istvánnak elzalogosított házát az Olasz utcában (*...totalem domum suam lapideam Bude in platea Olazweza vocata habitam...*"), mivel István visszafizette Ferencnek a kölesön kapot 700 forintot.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 540–541. – R: PATAKI 1950. 58. j.

1520. november 15. (f. V. p. fest. Martini)

625.

A győri káptalan számadáskönyvében található bejegyzés szerint november 15-én Fichor Benedek testvérének, aki a káptalan budai házában (*...in domo capitulari Budensi...*) lakik, fizettek 1 forintot a ház felújítására.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 514 (DF 279560). – Közöletlen.

1520. november 23. (in die Clementis)

626.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy november 23-án Balázs örkanonoknak és Thwr-i János kanonoknak, akik Esztergomba a bíborshoz mentek a káptalan romos és elhagyott házának (*...domus Budensis...*) újjáépítése ügyében, majd pedig átmenvén Budára ott intézkedtek a ház felújításáról, kifizettek királyi pénzben 20 forintot, jelenlegi (*in monetis currentibus*) pénzben pedig 86 dénárt: az ácsoknak, akik a ház felújításán dolgoztak (*...carpentariis autem pro reformatione et erectione dicte domus...*) kifizettek 3 forintot; Fixor Benedek pedig a ház lakóitól (*...de inquilinis in eadem domo residentibus et habitis...*) összegyűjtött 5 forintot, amelyet átadott Balázs örkanonoknak.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 515 (DF 279560). – Közöletlen.

1520. november 23. (in fest. Clementis) Buda

627.

II. Lajos király előtt (g.) Orsolya, (e.) Gyarmath-i Balassa Ferenc felesége, a néhai (m.) Peren-i István leánya tanúsítja, hogy atyai örökségüket testvérével, a néhai (s. m.) Peren-i Imre abaújvári örökös ispánnal, nádorral együtt közösen, osztatlanul birtokolták, ezért azok testvére halálával reá szállottak, így atyjuk háza is a Mindszent utcában (*...domo lapidea in hac civitate nostra Budensi in vico Omnium sanctorum constructa...*"); a király utasítja (c. n.) Arthand-i Pált, Welykemelleke-i Glesan Miklóst, Gyal-i Kendersy Mihályt, a királyi ítélőszék ülnökeit, valamint Rathka-i Lászlót, Bareza-i Jánost, Alpar-i Mihályt, Fywzy Tamást, Kys Tamást és Zoltay Mihályt, hogy (e.) Pethrowez-i Henczelffy István országbírói ítélőmesterrel, valamint Buda város két kiküldött emberével együtt a legrövidebb határidőn belül gyűljenek össze, győzödjenek meg az állítás igaz voltáról, és vizsgálatuk eredményét jelentsék.

DL 66042. – R: Balassa 537. sz.

1520. december 6. Buda

628.

Nyási Demeter esztergomi érseki helynök formulariumában található oklevélben (n.) Alsozegedy Syger Máté fia Benedek közjegyző ügyvédvalló levelet állít ki Tamás szücs házában (*...in domo circumspecti Thome pellificis Bude dyocesis Wesprimiensis et iurisdictionis spiritualis Strigoniensis habitam...*).

Esztergomi Főszékesegyházi Könyvtár. MSS II. 507. fol. 416–417r (DF 281416). – R: BONIS 1997. 4275. sz.

1521. február 12. (Faschantag)**629.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nuspanm fizetett a céhnek egy ház után („... *an dem haus...*”) 25 forintot. Mathes Rarer adósa maradt 100 forinttal a céhnek azért a házért („...*umb ain haus...*”), amely korábban Hans Nemesemberé volt. Mathes Rarer fizetett ugyanezért a házért („...*an dem selbigen haus...*”) 15 forintot.

BFI. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 112r. 114v (DF 286055). K: *Mészáros céhkönyv* 277. 279.

1521. február 24. Róma**630.**

Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Miklós pápai jegyző, esztergomi kanonok és a Szt. Margit oltár rektorának levele az esztergomi káptalanhoz. Megkapta Chwt-i Menyhért által a káptalan hozzá írott levelét arról a 3200 forintról, amelyet az oltár romos esztergomi háza kijavítására, illetve ugyanazon oltár elidegenített budai házának kiváltására a káptalantól kapott. Többek között megemlíti, hogy a káptalan egyetértésével korábban átadta örök járadékra Buda városának a kápolna házát („...*domus Budensis pensionarie...*”), amelyről úgy értesült, hogy a polgárok a járadékot továbbfizetni nem akarván a házát a káptalannak visszaadták, amiről a káptalan egyik tagjának levelet is írt, de választ nem kapott, ezért tudni kívánja, hogy mikor, ki előtt és hogyan történt mindez, ki és kinek adta tovább járadékba és mekkora összegért, mivel az oltár tulajdonjogát visszakívánja állítani.

Észt. k. hh. lt. 14-8-23 (DF 208747). – Közöletlen.

1521. március 12. Róma**631.**

Lőrinc bíboros, pápai legátus utasítja a (d.) fehérvári olvasó- és éneklőkanonokot, valamint a zágrábi egyház Waska-i főesperesét, hogy Ferenc sági premontrei prépostot, aki a néhai (m.) Som-i Gáspárt, mivel a Boldogasszony egyház temetőjében álló Szt. László kápolna („...*in quadam capella sancti Ladislai regis sita in cimiterio parochialist!) ecclesie beate Marie virginis Budensis...*”) kegyuraságáról a sági konvent javára lemondott, 200 forinttal kárpótolta, mentse fel az így netán magára vont egyházi büntetés alól.

DL 25308. – Közöletlen.

1521. április 6. (Sab. a. Dom. Quasimodo) Buda**632.**

II. Lajos király hűséges szolgálatai és érdemei jutalmául (m.) Batthyán-i Ferenc pohárnokmesternek adományoz egy házat, amely két egyesített jobbágytelken áll a budai főesperességnek Buda város alatt fekvő birtokán („...*domum emptitiam in duabus sessionibus jobbagonalibus cuiusdam Gregorii olim Michaelis Thoth et Pauli condam Mathei similiter Toth filiorum coadumatis in possessione archipresbiteratus parochialis ecclesie beatissimae Mariae virginis de Buda sub civitate nostra existenti habitam et fundatam...*”), amely a néhai (r. i.) Aragóniai (*de Aragonia*) Hippolit egri bíboros tulajdona volt, és halála után a királyra szállott.

18. századi másolata: DL 106815. – Közöletlen.

1521. május 31. (die Veneris ultima mensis Maii) Buda**633.**

(r.) Tamás bíboros, konstantinápolyi patriarcha, pápai legátus értesíti az esztergomi Szt. István protomártír káptalant, hogy az előtte megjelent Ilona, Pesth-i Wasaros Lőrinc felesége, valamint Buda-i Both Ferenc és testvére, Miklós megígérték, hogy három napon belül megfizetik a káptalannak adósságukat, amelyeket a káptalan házai után kellene fizetniük, Ilonának 32 forintot, Ferencnek és Miklósnak pedig 6 forintot.

Észt. k. m. lt. 53-3-36 (DF 238120). – Közöletlen.

1521. június 12. Esztergom**634.**

Tamás bíboros, esztergomi érsek végrendeletében többek között házáat a Szt. György kápolna előtt (*.....domum meam lapideam ante aedem divi Georgii martiris Bude sitam, contiguam a parte meridionali domui magnifici domini Ioannis Dragffy...*”), valamint házáat a váralján a Duna partján (*.....domum meam muratam prope rippam(!) Danubii in suburbio civitatis Budensis habitam, ubi ad presens equi mei redarii stabulari solent...*”) az általa alapított esztergomi Angyali Üdvözlet kápolnára hagyta.

16. századi másolata: Eszt. k. m. lt. 10-8-6 (DF 238535). – K: BALOGH 1955. 75. – R: PATAKI 1950. 3. j.

1521. június 26. (f. IV. in fest. Iohannis et Pauli martiris)**635.**

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy június 26-án tetőfedéshez használatos szegek (*.....pro emendis clavielis (!) lezzzagh, zaruzegh et sendelzegh...*”) vásárlására 15 forintot adtak a győri (de Iaurino) Zarka Jánosnak, aki Bécsben (Vienne) meg is vette azokat a káptalan budai háza (*.....pro domo Budensi capitulari...*”) számára.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 537 (DF 279560). – Közöletlen.

1521. október 23. (f. IV. a. fest. Demetrii)**636.**

A budai káptalan előtt (v.) Benedek, a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa és kalocsai örkanonok misealapítványokat foglaltat írásba, többek között (v.) Athya-i Miklós esztergomi olvasókanonok alapítványát, amelyre házáat a Mindszent utcában (*.....quandam domum suam lapideam Bude in platea Omnium sanctorum habitam, alias Waywode Ongor nuncupatam...*”), másnéven Ongor vajda házáat hagyta néhai (c.) Wachy György özvegyének alapítványát, amelyre szőlőjét (*.....quandam vineam suam in promontorio Budensi K.wes (?) nuncupato...*”) hagyta néhai (c.) Thethemy Péter alapítványát, amelyre végrendeletében két szőlőt (*.....duas vineas omnino (!) in promontorio ipsius civitatis Budensis videlicet Kerezthes et Nandor nuncupatis sitas...*”) hagyott valamint néhai Czoborzentmyhal-i Czobor Imre és Márton alapítványát, amelyre egy szőlőt (*.....quandam vineam eorum in promontorio Budensi Zakalath vocato...*”) hagytak. A szőlőt eladták Zerenches Imre budai lakosnak, és árából helyreállították Ongor vajda házáat, amely romos volt, majd ennek jövedelmét közösen fordították Athya-i Miklós és a Czoborok misealapítványaira.

DL 106083 (Prot. Bud.) p. 590, 590/a, 590/b. – K: KNAUZ 1863. XVII. sz. MZsO IX. 82. sz. – R: PATAKI 1950. 94. sz.

1521. november 3. (Dom. infra oct. Omnium sanctorum)**637.**

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy november 3-án Zay-i Mihály és Thwr-i János kanonokoknak a káptalan utasítása szerint 20 forintot küldtek a káptalan budai házának felújítására (*.....ad Budam pro reformatione et reparatione domus Budensis...*”); november 8-án (in oct. Omnium sanctorum) a nagyprépostnak, aki Budára utazott, hogy a budai ház (*.....domus Budensi capitularis...*”) ügyében (r.) Tamás esztergomi érsekkel tárgyaljon, 8 forintot fizettek ki költségeire.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 545 (DF 279560). – Közöletlen.

1521. december 19. (f. V. a. fest. Thome apostolis)**638.**

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy december 19-én a nagyprépostnak mintegy 7 forintot fizettek ki, amelyet a prépost Budán Thwr-i János kanonoknak adott a budai nagy ház felújítására és újjáépítésére (*.....pro restauratione et reedificatione domus magne Budensis...*”).

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 546 (DF 279560). – Közöletlen.

1521. december 29. (Dom. infra oct. Nativitatis Domini) 639.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy december 29-én az örkanonoknak 5 forintot fizettek ki, amelyet ő átadott Budán a nagyprépostnak a budai nagy ház felújítására és építésére („...ad necessitatem magne domus Budensis dederat pro eiusdem videlicet domus restauratione et edificatione...”).

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 548 (DF 279560). – Közöletlen.

1521. december 30. (II. d. Thome archiepiscopi et martiris) 640.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy december 30-án a nagyprépostnak 3 forintot fizettek ki a káptalan utasítása szerint, hogy a budai nagy ház („...in domum magnum Budensem...”) újbóli birtokbaiktatását elintézzze, és erről Buda város tanácsával privilegialis oklevelet állíttasson ki.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. 548 (DF 279560). – Közöletlen.

1522. március 4. (Faschantag) 641.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nuspam fizetett a céhnek egy ház után („...an dem haus...”) 25 forintot, Mathes Rarer fizetett egy ház után („...an dem haus...”) 15 forintot. Nielas Reichel adósa maradt a céhnek 3,5 forint pincebérlettel a kis házban („...keller czymms in dem klain haus...”).

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 117v. 118r (DF 286055). – **K:** *Mészáros céhkönyv* 282–283.

1522. május 13. (f. III. p. fest. Stanislai) 642.

A budai káptalan birtokjogi perben átírja II. Lajos király május 12-én (f. II. p. fest. Stanislai) kelt idéző levelét, és jelenti, hogy a király utasítására kiküldött emberük átadta az említett levelet (m.) Leway Zsigmondnak, házában a Szombathelyen („...Bude in domo sua in theatro Zombathhel nuncupato habitata...”).

DI. 23633. – Közöletlen.

1522. július 3. (f. V. infra oct. Visitationis Marie) 643.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy július 3-án a budai nagyobbik ház lakójának („...hospiti domus maioris Bwdensis...”) a kémény kijavítására („...pro reformando fumario eiusdem domus...”) küldtek 6 forintot.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 567 (DF 279560). – Közöletlen.

1522. július 16. (f. IV. p. fest. Margarethe) 644.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy július 16-án a budai nagyobbik ház lakójának („...hospiti Bwdensi in domo maiori...”) küldtek 7 forintot, amelyet a prépost kezeibe adtak át.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 564 (DF 279560). – Közöletlen.

1522. szeptember 4. (f. V. p. fest. Aegidii) Buda 645.

Bathor-i András szatmári és szabolesi ispán elmondja, hogy (c.) Kysseryen-i Ferenc deák, alkinestartó részére megvásárolta 306 forintért a bécsi (*de Wienna*) Sarwary Balázs házát a domonkos kolostor előtt („...illam domum... ante claustrum beati Nicolai Bude fundatam!) penes domum civium civitatis Zegediensis existentem et habitam...”), amely összegből 206 forintot megadott neki Ferenc, de ha a fennmaradó 100 forintot nem fizeti meg Szt. Miklós napjáig (december 6.), akkor a házat elfoglalja, amíg a hiányzó pénzt Ferenc meg nem fizeti.

DI. 23680. – **R:** *PATAKI* 1950. 38. j.

- 1522.** **646.**
 Akoshaza-i Sarkan Ambrus végrendeletében többek között 1000 forintot, valamint házáat a Szt. György kápolnával szemben („...domum meam Budensem ut(?) opposito sancti Georgii fundatam...”) az érdi Szt. György egyházra hagyja.
 Átírta az esztergomi káptalan 1538. június 5-én: Festetich es. készthely lt. Zaladiensis C. 230. – K: FÜSSY 1901. 139.
- 1523. február 16. (II. d. Dom. p. fest. Valentini)** **647.**
 A budai káptalan II. Lajos király február 13-án (f. VI. a. fest. Valentini) kelt parancsára február 15-én (Dom. p. fest. Valentini) megidézte (r.) Podmanyn-i Podmanyczky István nyitrai püspököt budai szállásán a Mindszent utcában, a nyitrai káptalan házában. („...in domo honorabilis capituli dicte ecclesie Nitriensis Bude in platea Omnium sanctorum habitam, hospitio scilicet suo...”).
 DL 83116. – Közöletlen.
- 1523. február 17. (Faschang tag)** **648.**
 A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nuspam fizetett a céhnek egy ház után („...am haus...”) 25 forintot. Mathes Rarer fizetett egy ház után („...an dem haus...”) 15 forintot.
 BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fól. 121v (DF 286055). – K: Mészáros céhkönyv 287.
- 1523. április 28.** **649.**
 A nyitrai káptalan előtt Koros-i Kis másnéven Bolez Mihály fia Jeromos öccsének. Bernátnak átengedi a tulajdonjogát két budai házának, amelyek közül az egyik az Olasz utcában áll („...una domus in platea Italica in vicinitate domus condam magnifici Moysi Buzlay...”), a másik pedig a budai piacon található („...alia vero in teatro Budensi...”), amelyben most Pathycaros György lakik.
 Nyitrai k. lt., Protocollum 37. (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 20. 51. j.
- 1523. június 1. (f. II. p. Dom. Domine in tua misericordia)** **650.**
 A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy június 1-én a Szt. György napi országgyűlésen Budán tartózkodó Nyilka-i Albertnek (nagyprépost) és Kayar-i Istvánnak (kanonok) a nagyobbik ház („...domus Budensis maioris...”) lakói kifizettek 4 forint bért, amit a kanonokok helyben el is költöttek.
 Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 605 (DF 279560). – Közöletlen.
- 1523. június 8. (f. II. p. II. Dom. Trinitatis)** **651.**
 A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy június 8-án a nagyobbik ház lakója („...hospes domus Budensis maioris...”), Zabo Dénes megfizette a bért (census), 1,5 forintot a nagyprépostnak és Kayar Istvánnak (kanonok), amit ők helyben el is költöttek.
 Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 605 (DF 279560). – Közöletlen.
- 1523. június 22. (f. II. in fest. decem millium martirum) Buda** **652.**
 Feljegyzés, amely szerint Buda város ítélőszéke, vagyis a bíró és a teljes tanács előtt megjelent (e.) Warkon-i Amade István, aki elmondta, hogy évekkal ezelőtt (e.) Pwthnaky Zsigmondtól zálog címen elfogadott egy házat a Boldogasszony egyház temetőjében („...unam domum in cimiterio beate virginis Marie habitam...”) 50 forintért, és most már Zsigmond testvére, Pwthnaky János teljesen kifizette az 50 forintot, miután még Zsigmond életében 36 forintot adott, végül pedig János fizetett 14 forintot.
 DL 90430. – Közöletlen.

1523. július 12. (Sontag vor Sandt Margareten tag)**653.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Lienhart Schuester 25 forint házbért („...*an dem hausczyss...*”) fizetett a mestereknek.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 123r (DF 286055). – Közöletlen.

1523. szeptember 30.**654.**

A budai káptalan előtt (c.) Tamás szűcs. budai polgár kiváltja János deák zálogából 325 forinton házát a Szt. György piacon a keleti oldalon, a Szt. György kápolna tájékán („...*domum in teatro sancti Georgii... habitam... in contrata capelle sancti Georgii, in linea orientali habitam, cui a meridionali episcopatus Quinqueecclesiensis ab aquilonari Stephani Altenburger domus convicinarentur...*”), és zálogba adja 675 forintért a pozsonyi káptalannak.

DL 106083 (Prot. Bud.) 5. extrateriale 286. – R: PATAKI 1950. 11. j.

1523. december 3. (Pfincttag vor Sandt Niclas tag)**655.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy a mesterek Lienharth Schuesternél számadást tettek házbértartozásáról, amely az elmúlt Szt. Mihály napig 160 forintot tett ki. Lienhart Shuester fizetett 25 forint házbért („...*hausczyss...*”), továbbá ötvös ezüstöt és pénzt 78 forint értékben, valamint még ezüst *pater noster*-t, két poharat, egy arany gyűrűt, hat kanalat, egy arany keresztet, egy gránátköves gyűrűt, és egy ezüst keresztet 62 forint és 65 dénár értékben.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 124r (DF 286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 289–290.

1523. (hiányos!)**656.**

A budai káptalan hatlamaskodási ügyben átírja II. Lajos király május 20-án (f. IV. a. fest. Penthecostes) kelt parancs-, illetve ugyanakkor kelt idézőlevelét, majd jelenti a királynak, hogy utasításának megfelelően hiteles embere személyesen adta át május 28-án (f. V. p. fest. Penthecostes) az idézést (r.) Peren-i Ferenc váradi püspöknek és testvérének, (m.) Peren-i Péternek a váradi püspökség házában, a Mindszent utcában („...*in domo episcopatus dicte ecclesie Waradiensis Bude in platea Omnium sanctorum habita...*”).

DL 75805 – Közöletlen.

1523.**657.**

Kivonat Buda város könyvéből („*Extractus Libri Civitatis Anni 1523*”), miszerint (c.) Pwthnok-i János elmondja, hogy évekkel ezelőtt testvérénél, a néhai (e.) Pwthnok-i Zsigmondnál János ötvös és felesége, Katalin elzálogosították 50 forintért házukat a Boldogasszony egyház temetőjében („...*illam domum in cimiterio ecclesie parochialis (!) beatissime Marie virginis maioris habitam...*”), és ezt a zálogot testvére újból elzálogosította, szintén 50 forintért (e.) Amade Istvánnál, amely összegből 36 forintot István még testvére életében átadott, végül pedig a fennmaradó 14 forintot neki fizette meg.

DL 48993. – Közöletlen.

1524. február 9. (Faschang tag)**658.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Wolfgang Nuspam fizetett a céhnek egy ház után („...*an dem haus...*”) 25 forintot, Mathes Rarer fizetett egy ház után („...*an dem haus...*”) 15 forintot.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 125r (DF 286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 290–291.

1524. március 11. (in prof. Gregorii) Buda **659.**

II. Lajos király személyes jelenléti bírósága előtt (m.) Belthewk-i Dragffy János temesi ispán, Magyarország alsó részeinek kapitánya, a maga és fiai, Gáspár, Boldizsár, András és Farkas nevében, valamint (m.) Kanysa-i László vasvári ispán, a maga és fia, Ferenc nevében kölcsönösen testvérekké fogadják egymást, és a maguk, illetve örökösök halála és magvaszakadása esetére egymást kölcsönös örökösökké teszik birtokaikban; többek között megemlítik Dragffy János házát a Szt. György utcában, a nyugati oldalon (*...domo sua lapidea in hac civitate nostra Budensi in platea sancti Georgii martiris a parte occidentali habita...*), valamint Kanysa-i László házát ugyancsak a Szt. György utcában (*...domo item sua lapidea in pretacta civitate nostra Budensi in platea sancti Georgii martiris prenotata adiacente...*).

Átírta II. Lajos király 1524. március 16-án: DL 23904, 47550, 89188, 99320. – K: Sopron II, 384. sz. – R: PATAKI 1950, 4, 16. j.

1524. március 16. (f. IV. p. fest. Gregorii) Buda **660.**

II. Lajos király (m.) Belthewk-i Dragffy János temesi ispán, Magyarország alsó részeinek kapitánya és (m.) Kanysa-i László vasvári ispán kérésére átírja és megerősíti saját 1524. március 11-én kelt oklevelét, megemlítve újból az átírt oklevélben felsorolt birtokokat is, többek között Dragffy János házát a Szt. György utcában, a nyugati oldalon (*...domo sua lapidea in hac civitate nostra Budensi in platea sancti Georgii martiris a parte occidentali habita...*).

DL 23904, 47550, 89188, 99320. – R: PATAKI 1950, 4, 16. j.

1524. március 21. (f. II. p. Dom. Ramispalmarum) Buda **661.**

Zapolya-i János szepesi örökös ispán, erdélyi vajda és a székelyek ispánja budai házában (*...in domo nostra Budensi...*) kelt oklevelében mint a kapornaki bencés kolostor kegypura (v.) Sarwar-i Antalt nevezi ki apátnak.

Átírta a kapornaki konvent 1528. augusztus 18-án: DL 23910. – Közöletlen.

1524. április 13. (8. d. f. IV. p. Dom. Quasimodo) **662.**

A budai káptalan birtokjogi perben átírja II. Lajos király 1524. április 4-én (in fest. Ambrosii) kelt idéző levelét, és jelenti, hogy a király utasítására kiküldött emberük átadta az említett levelet (m.) Bathory Andrásnak házában a Mindszent utcában, (*...in domo sua Budae in platea Omnium sanctorum habita...*).

18. századi másolat: DL 23112. – Közöletlen.

1524. május 23. (VIII. d. f. II. p. Penthecostes) **663.**

A budai káptalan birtokjogi perben átírja II. Lajos király május 14-én (in vig. Penthecostes) kelt idéző levelét, és jelenti, hogy a király utasítására kiküldött emberük átadta az említett levelet (s. m.) Zapolya-i János szepesi örökös ispán, erdélyi vajda házában, a Szt. János utcában (*...in domo spectabilis et magnifici domini Joannis de Zapola comitis perpetui terrae Scepusiensis ac vayvodae Transylvaniensis etc. Budae in platea sancti Joannis habita...*) tartózkodó Parlaghi Lászlónak.

18. századi másolat: DL 23112. – Közöletlen.

1524. augusztus 5. (VIII. d. f. VI. p. fest. Anne) Buda **664.**

Akoshaza-i Sarkan Ambrus országbíró, mint a pozsonyi halászhok perében kiküldött különleges bíró Berzencze-i Bornemisza János pozsonyi ispán és budai várnagy házában (*...in castro Budensi, domo scilicet sive hospitio magnifici domini Joannis Bornemisza de Berzencze comitis Pasoniensis*

et castellani castris Budensis predicti etc. in eodem castro esistenti...") bárók és ítélmesterek jelenlétében ítélezett.

Átírta I. Miksa király 1569. október 27-én: DL 38912. - Közöletlen.

1524. szeptember 29. körül

665.

Az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokjai. (h.) Leota-i (!) Kelemen és Papa-i Jakab által készített jegyzék, amely a Szt. Mihály napján (szeptember 29.) egyes budai házak után esedékes járadékok („*census*”) megfizetését tartalmazza. Eszerint Thurzo Elek fizetett 8 forintot, János szücs fizetett 16 forintot, Zsigmond festő fizetett 16 forintot, László ötvös fizetett 8 és fél forintot, Mátyás szücs fizetett 10 és fél forintot. Lőrinc kardcsiszár fizetett 1 forintot, Nire Gergely fizetett 8 forintot, Ffagelbathor tartozik 60 forinttal, István ijgyártó 8 forint bérből csak 2 forintot fizetett, Balasy Ferenc és Dramffy János összegét nem jegyezték le, végül Thakach (vagy Takacz) Balázs 1521-ben kifizetett 6 forintot, de 1522-ben csak 5 forintot fizetett. 1523-ben is csak 5 forintot fizetett, pedig mindkét évben 6 forintot lett volna köteles fizetni, 1524-ben, 1525-ben, 1526-ban és 1527-ben köteles évente 11 forintot fizetni, 1528-ban pedig 6 forintot.

Esz. k. m. lt. 53-3-38 (DF 238122). - Közöletlen.

1524. október 4. (in fest. Francisci) Buda (?)

666.

II. Lajos király a pannonhalmi bencések panaszára megparancsolja a ferences kolostor környékén, az apátság házában lakóknak („...*in domo ecclesiae abbatis sancti Martini episcopi et confessoris prope claustrum sancti Ioannis Evangeliste ante castrum nostrum Budense fundatum habita...*”), hogy fizessék meg az apátságnak a házbért, amelynek az árán az apátsági templomban egy örökmécses tartanak fenn az Oltáriszentség előtt, ellenkező esetben el kell hagyniuk a házat; a király már utasította az országbíró, hogy intézkedjék az ügyben.

Pannonhalmi Főapátság lt., Konventi lt. Capsarium nr. 2198. - Közöletlen.

1524. október 27. (X. d. prof. Undecim Milium Virginum) Buda

667.

Akoshaza-i Sarkan Ambrus ispán, országbíró egy birtokjogi perben kiadott ítéletlevelében szerepel, hogy (e. mg.) Petthrowcz-i Henczelly István ítélmester Buda város nagy utcájában, az Olasz utcában („...*in domo sua in magna platea civitatis Budensis Olawicza vocata existenti et habita...*”) álló házában hallgatta meg a feleket..

Pannonhalmi Főapátság lt., Konventi lt. Capsarium nr. 1436: 68 Y (DF 208261). - K: PRT III. 263. sz.

1524. november 6. (Dom. p. fest. Emerici) Buda

668.

II. Lajos király értesíti Buda városát, hogy az esztergomi Szt. István protomártír káptalan évekket ezelőtt egy bizonyos budai javadalmas háza („...*cuiusdam domus eorum fewdatorie in hac civitate nostra fundate...*”) ügyében folytatott perben a jogait bizonyító okleveleket, amelyeket a tanácsnak bemutatott, a tanácsházán („...*in domo vestra consiliaria...*”) hagyta, és ezért a káptalan kérésére elrendeli a király, hogy az oklevelet keressék elő, vagy ha ez nem lehetséges, a város könyvéből („...*extunc prothocolon(!), sive librum civitatis vestre...*”) írják ki, és hitelesítsék a város pecsétjével.

Esz. k. m. lt. 53-3-37 (DF 238121). - Közöletlen.

1524. november 14. (VI. d. f. IV. a. fest. Martini)

669.

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy a király 1524. október 22-én (II. d. Undecim milium virginum) kelt parancsa értelmében hiteles embere november 18-ra (oct. Martini) a király színe elé idézte többek között Zapolya-i János erdélyi vajdát házában, a ferences kolostor környékén („...*in domo sua Bude prope claustrum religiosorum fratrum ordinis sancti Francisci de observantia habita...*”),

valamint Zablath-i Jakab garamszentbenedeki apátot (c.) Zerenches Imre házában, a Szt. György utcában (*...in domo circumspecti Emerici Zerenches similiter Bude in platea sancti Georgii habita...*).

DL 24002 – R: PATAKI 1950. 7.]

1524.(?)

670.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy Kayar-i István és Pesth-i Pál kanonokoknak, akik a Héderváriak ellen folyó per miatt Budán tartózkodnak, a káptalan nagyobbik házában (*...maioris domus Budensis...*) lakók kifizettek 5 forintot, amit ők el is költöttek.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 630 (DF 279560). – Közöletlen.

1524.

671.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy Kakath-i Miklós székesgyházi esperes, a káptalan megbízásából eladta a káptalannak a váralján, a Duna partján, a Verestorony mellett régóta elhagyottan és romosan álló házát (*...domus in ripa Danubii habite penes Weresthoron Bude existentis ad capitulum Tauriensis pertinentis per longa tempora desolate et destructe...*) 70 forintért (p.) Sykathori Albertnak.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 634 (DF 279560). – Közöletlen.

1524. december 8. (in fest. Conceptionis Marie)

672.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy december 8-án a káptalan nagy házában (*...magni domus Budensis...*) lakók megfizettek 5 forintot, amit a prépost, az örkanonok és a soproni főesperes el is költöttek.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. p. 635 (DF 279560). – Közöletlen.

1525. január 12. – június 16.

673.

II. Lajos király számadáskönyvében szerepel többek között: március 14-én a Boldogasszony plébánia iskolájában tartózkodó diákoknak (*...scolaribus in scola beate Marie virginis commorantibus...*) a király utasítására 2 forintot fizettek; április 5-én Hyld Jánosnak fizettek 20 forintot a királyi palota előtt álló királyi házban kocsiszin (?) kialakítására (*...pro reformatione domus regie maiestatis ante castrum Budense pro conservatione currus sue maiestatis...*).

OSZK Cod. Lat. 394. – K: MTT XXII (1877). 45–236.

1525. január 16. Esztergom

674.

Nyas-i Demeter santoriai (*Sanctuariensis*) püspök, esztergomi érseki helynök az esztergomi Szt. István protomártír káptalan panaszára elrendeli a budai Boldogasszony, Szt. Mária Magdolna és Szt. Péter mártír egyházak, valamint minden más az esztergomi érsekség, a veszprémi püspökség és a váci püspökség joghatósága alá tartozó egyház plébánosának és papságának, hogy idézzék meg ítélőszéke elé (p. c.) Nyrew Gergely, Orbán ónkorsógyártó, Thakach Balázs, István íjgyártó, László ötvös, Chyzar Lőrinc budai polgárokat és a néhai Voghelwayder András özvegyét járadéktartozásaik miatt.

Esz. k. m. lt. 53-3-40 (DF 238124). – Közöletlen.

1525. január 22. (II. d. fest. Agnetis)

675.

A budai káptalan jelenti, hogy II. Lajos király 1525. január 13-án (III. d. f. IV. p. fest. Pauli primi heremite) kelt parancsa értelmében birtokperben a királyi személyes jelenlét bírósága elé idézték (h. mg.) Gyarmath-i Simon kanonok révén január 18-án (in fest. Prisce) Rakowcz Ferencet a néhai (mg.) Petrowcz-i Henczelffy István országbírói ítélőmester házában, az Olasz utcában (*...in domo... Bude*

in platea Olazweza vocata habita... ”). továbbá (h. g.) Papy János kanonok révén január 21-én (in fest. Agnetis) Kewer Jánost a néhai (n.) Barbel István házában, a Szent Zsigmond-utcában („...in domo... Bude in platea sancti Sigismundi habita... ”).

DL 24372. – Közöletlen.

1525. február 15. (VIII. d. f. IV. p. fest. Dorothee) 676.

A budai káptalan jelenti II. Lajos királynak, hogy a király 1525. február 6-án (in fest. Dorothee) kelt oklevelében foglaltak szerint hiteles embere 1525. február 8-án (f. IV. p. fest. Dorothee) felszólította (r.) Orzag János váci püspököt házában, a Szt. Miklós utcában a Zsidó utca környékén („...in domo habitationis sue, in platea sancti Nicolai, prope scilicet plateam Iudeorum habita... ”), valamint (m.) Gwth-i Orzag Ferencet és Imrét a Szt. Zsigmond utcában, a néhai Barbel István háza előtt („...ante domum circumspecti condam Stephani Barbel Bude in platea sancti Sigismundi habitam... ”), hogy a náluk elzálogosított Tolna megyei Kewbly és Zorozlo birtokrészeit adják vissza a zálogösszeget visszavéve. illetve ha ezt nem tennék. akkor megidézi őket a királyi személyes bíróság elé az idézéstől számított 15-ik napra.

DL 24077. – R: PATAKI 1950. 39. 115. j.

1525. február 28. (Faschangtag) 677.

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Mathes Rarer fizetett egy ház után („...an dem haws... ”) 15 forintot.

BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 130v (DF 286055). – K: Mészáros céhkönyv 295.

1525. március 10. (XXXII.d. f. III. p. fest. Dorothee) Buda 678.

Bathor-i István nádor birtokjogi perben saját házában („...in hospitio nostro Budensi... ”) hallgatja meg a feleket.

Révay cs. közp. lt. Div. Fam.5-3 (DF 260447). – Közöletlen.

1525. április 24. (in fest. Georgii) Buda 679.

Buda város tanácsa tanúsítja, hogy (p.) Orbán önkorsógyártó, budai polgár 1523-ban a Szt. György piacon („...domum suam in theatro ecclesie beati Georgii martiris in vicinitatibus ex una domus quondam Nicolai Pinzwerew ex alia vero partibus capituli lauriensis existentem habitam... ”) álló házat eladta (p. mg.) Domonkos festőnek és feleségének. Annának 40 forintért azzal a feltétellel, hogy évente örök járadék címén 32 forintot fizetnek az esztergomi Szt. István protomártír káptalannak, és a házat szabadon eladhatják.

Eszt. k. m. lt. 53-3-39 (DF 238123). – K: Átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – R: PATAKI 1950. 4. j.

1525. május. 19. (f. VI. p. fest. Sophie) Buda 680.

II. Lajos király utasítja a váradelöhegyi premontreai konventet, hogy a királyi emberrel együtt végezze el (m.) Kanysa-i László birtokba iktatását többek között egy házba a Szt. György utcában, a nyugati oldalon („...domus lapidee in hac civitate nostra Budensi in platea sancti Georgii martiris a parte occidentali habite... ”), amelyet Belthewk-i Dragfj Jánossal cserélt el, és a cseréhez maga is hozzájárult.

Átírta a váradelöhegyi konvent 1525. június 27-én: DL 24147 – Közöletlen.

1525. május 25. Buda **681.**

Akoshaza-i Sarkan Ambrus országbíró birtokjogi ítéletlevelében szerepel, hogy a felek (e.) Werbewcz-i István, a királyi személynök budai szállásán („...*in hospitio egregii magistri Stephani de Werbewcz personalis presentie regie maiestatis locumtenentis hic Bude predictae habito...*”) jelentek meg.

Révay es. közp. ít. Jama 1-13 (DF 259699). – Közöletlen.

1525. július 5. (Mittichen noch Unser Frawen tag) **682.**

A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy a mesterek kaptak Bernhardt Schuester-től Lienhart Schuester helyett 54 forint házbért („...*haws czynss...*”).

BFL Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 133r (DF 286055). – K: Mészáros céhkönyv 298.

1525. augusztus 8. (III. d. in fest. Transfigurationis Domini) **683.**

A budai káptalan II. Lajos király parancsára a királyi emberrel együtt vizsgálatot tart Zapolya-i János szepesi örökös ispán, erdélyi vajda házában, a ferences kolostor környékén („...*in domo spectabilis et magnifici domini Iohannis de Zapolya comitis perpetui Scepusiensis ac wayvode Transylvaniensis Bude prope claustrum religiosorum fratrum minorum de observantia habita...*”), illetve a néhai Tamás bíboros, esztergomi érsek házában, a Szt. György utcában („...*in domo reverendissimi condami domini Thome cardinalis Strigoniensis similiter Bude in platea sancti Georgii habita...*”) a hatvani országgyűlésen történtek ügyében.

DL 24172. – Közöletlen.

1525. (X. d. ?) Buda **684.**

II. Lajos király hiányosan fennmaradt oklevelében többek között ez olvasható:

(mg.) Bekeny Benedek ítélőmester jelentette a királynak, hogy május 14-én (Dom. Cantate hoc est in prof. Sophie) szállásán („...*hic Bude in hospitio suo...*”) megjelent Kapy Miklós és Henczelffy avagy Kewer Ferenc a király perbehívó levelével, majd pedig hitükre megvallották, először is Kewer Ferenc, hogy január 18-án (in fest. Prisce) a néhai Pethrowcz-i Henczelffy István házában („...*hic Bude in domo egregii condami Stephani Henczelffy de Pethrowcz...*”) ebéd idején (e.) Rakolcz-i Lajossal és (e.) Pinnye-i Antallal együtt asztalnál ültek, amikor megjelent egy bizonyos pap a budai káptalan nevében (n.) Wyzy Balázssal, (m.) Bethlenfalwa-i Thwrzo Elek familiárisával együtt kezében tartva egy levelet, melyben 15 napon belül megidéztek (e.) Thwrzo György ellenébe; erre Ferenc azt válaszolta, hogy nem tudja miféle peres ügye van Thwrzo Györggyel.

DL 25716. – Közöletlen.

1525. október 9. (in fest. Dionysii et sociorum) Buda **685.**

II. Lajos király utasítja (h.) Gyarnath-i Simon budai kanonokot, hogy tegyen jelentést (m.) Werbewcz-i István nádornak, mivel (e.) Rakolcz-i Ferenc panasza szerint egy (e.) Bethlenfalwa-i Thurzo Györggyel folytatott perben a kanonok tévedésből helyette mást, vagyis Henczelffy másnéven Kewer Ferencet idézte meg a néhai Henczelffy István országbírói ítélőmester házában („...*in domo egregii condami magistri Stephani Henczelffy prothonotarii iudicis curie nostre hic in civitate nostra Budensi loco ipsius exponentis...*”), és ezért a per során kár érte.

Átírta Werbőczy István nádor 1525. október 16-án; DL 24205. – Közöletlen.

1525. október 16. (3. d. Callixti) Buda **686.**

Werbewcz-i István nádor jelenti a királynak, hogy 1525. október 9-én kelt utasításának megfelelően megjelent előtte Simon budai kanonok és elmondta, hogy (n.) Wyz-i Balázs deákkal együtt megjelentek a király idéző levelével néhai Henczelffy István házában („...*ad predictum domum annotati condami*”)

magistri Stephani Henczelffy...”), ahol egy belső, sötét helyen egy embernek, aki asztalnál ült és asztaltársaival kártyázott (*...tunc in ipsa domo quendam hominem penes mensam in parte interiori loco tenebroso sedentem cartasque cum ceteris commensalibus ludentem...*). Balázs deák bemutatkozott és Rakolecz-i Ferencet néven nevezve az idézőlevél szerint megidézte a királyi udvarba, azt azonban nem tudja, hogy az az ember Rakolecz-i Ferenc volt-e, vagy más, mert azon a helyen nagyon sötét volt, és nem látta jól az arcát.

DL 24205. – Közöletlen.

1525. körül

687.

Az esztergomi Szt. István protomártír káptalan számára készült feljegyzés budai javadalmasházaik lakóinak tartozásairól, miszerint Balasa Ferenc 1520. szeptember 29-én (in fest. Michaelis) elfoglalta a káptalan házát (*...unam domum Bude canonicorum sancti Stephani...*”), és azóta semmiféle járadékot nem fizetett, a házat 450 forintért vették, a járadék évi 12 forint; továbbá Dragfy János 1518. április 24 körül (circa fest. Georgii) fizetett a káptalannak 2 forintot egy üres telek után, amely saját háza mellett van (*...de uno fundo desolato iuxta suam domum...*”), azóta pedig semmit; továbbá Drakfy (!) János 1519. április 24 körül (circa fest. Georgii) megvette a káptalan házát Vasarasne pesti özvegytől, amely után 1522-ben György esztergomi érsek akaratából fizetett 4 forintot a káptalannak, azóta pedig semmit, a házat 350 forintért vette, a bér pedig 8 forint lenne évente; továbbá 1523. szeptember 29-én (in fest. Michaelis) Takacz Balázs fizetett a káptalannak 5 forintot; továbbá özvegy Folgobayderne (!) 1523-ban (mg.) Bathor Mihálynak fizetett 16 forintot háza után (*...de domo sua cusionis...*”); továbbá 1525. (? d. p. fest. Vicentii) eldöntötték a pert Folgobayderne házána ügyében, és azután az asszony 10 forintot fizetett; továbbá 1525. november 3-án (XIV. d. Ursulae) Folgobajderne (!) fizetett a káptalannak 44 forintot 32 forint értékben (*...quadraginta IIII florenos in pecunia per triginta duos duos(!) florenos...*”), férje Folgobajder (!) András halála után 40 forintot lett volna köteles fizetni; továbbá Takacz Balázs tartozott 1522-ben 6 forinttal, 1523-ban 6 forinttal, 1524-ben 11 forinttal, 1525-ben pedig 11 forinttal.

Esz. k. m. lt. 53-3-35 (DF 238119). – Közöletlen.

1526. január 24. (f. IV. a. fest. Conversionis Pauli)

688.

A budai káptalan előtt (c.) Nyrew Ferenc budai polgár, felesége, (hon.) Potentiana és az ő testvére, (hon.) Margit, (c.) Zabo László budai polgár felesége nevében elmondja, hogy ő és felesége 400 forintot kaptak az esztergomi Szt. István protomártír káptalantól, amelyért lekötötték a Szt. Pál utcában lévő házrészüket (*...ad directam et equalem medietatem totalis domus lapidee Bude in platea sancti Pauli in vicinitatibus domorum a septentrionali honorabilis capituli ecclesie Colocensis et a meridionali plagis circumspecti condam magistri Iohannis Semlyesythew alias civis dicte civitatis Budensis site et adiacentis, que videlicet olim circumspecti condam Alberti Zekergyortho alias similiter civis Budensis prefuisset partem utputa a dicta plaga septentrionali habitam...*”), és vállalták, hogy évente 20 forint járadékot fizetnek a káptalannak, amíg az összeget vissza nem térítik; ha a fizetést két éven át elmulasztanák, akkor a város szokásainak megfelelően a tanács a házat a káptalannak jegyzi be, aki azt bármikor eladhatja, de csak olyan módon, hogy a vételárból csupán a 400 forintot és a hátralévő járadékot tarthatják meg, a fennmaradó összeget át kell adni Nyrew Ferencnek; továbbá Nyrew Ferenc csak úgy adhatja el a házat, ha előbb visszafizeti a 400 forintot.

Esz. k. m. lt. 53-3-41 (DF 238125). – Átírta az esztergomi káptalan 1694. október 16-án: DL 87628. – R: PATAKI 1950. 49. j.

1526. május 15. (f. III. p. fest. Ascensionis Domini)

689.

Építési szerződés (m.) Peren-i Gábor és milánói (*de Mediolano*) Nicolo kőműves között, amely szerint Nicolo mester köteles a torony és a szomszédos győri káptalan háza között a falat körben egészen a torony magasságáig felemelni, amely így három szintes lesz, továbbá a mező felőli ház és a győri káptalan háza közötti szögletben alapjaitól egy új illemhelyet emel, a ház elé pedig az udvar felől tornácot

készít az udvar teljes szélteben, amelynek a szélessége öt és fél öl lesz, alul be lesz boltozva, a tornác végében a győri kaptalan házának oldalán készít egy kamrát, hét ölelet, a kamra mellett pedig egy kis kápolnát, három és fél ölelet, amelyeket alul és felül beboltoz, az udvarból pedig készít egy lépcsőt a tornácra, valamint ablakokat, ajtókat és kandallókat helyez el. Továbbá Bathory András háza felől, a toronytól egészen a palota végében lévő szobáig két szintes falakat emel, az alsó szint magassága négy és fél öl, a felső szinté pedig nyolc öl lesz, és az alsó és a felső szint is öt öl lesz (?), azonkívül a két régi illemhelyet felújítja és megmagasítja, hogy a felső szinteket is ellássák, ahogy mindez jegyzékben és rajzban (?) világosan kitűnik. Nicolo mester munkájáért 375 forintot kap réz pénzben, amelyből köteles a követ, téglát, habarcsot, homokot és vizet beszerezni, valamint a munkásokat, mind a kőműveseket, mind a kőművesek segédjeit saját pénzéből fizetni. Nicolo mester kezese (c.) Olasz (*Italus*) Ferenc budai ötvös. Kezdésre Miklós mesternek 100 forintot fizettek ki.

(„*Conventio facta est per magnificum dominum Gabrielem de Peren cum magistro Nicolao de Mediolano muratore in anno Domini millesimo quingentesimo vigesimo sexto feria tertia post festum ascensionis Domini tali condicione, ut idem magister Nicolaus tenebitur inter turrim et domum vicinum capituli videlicet Iauriensis murum per circuitum usque ad altitudinem turris elevare, hoc est ad altitudinem trium domorum et in angulo domus a parte campi et domus capituli Iauriensis erigere a fundamento unum necessarium et ante illum domum a parte curie atrium per totam latitudinem curie preparare, cuius latitudo erit ulnarum quinque et medium, quod atrium inferius totum bolthabit(!) et in fine illius atrii a parte predictae domus capituli Iauriensis faciet unam cameram ulnarum septem et penes illam cameram faciet unam capellam parvam ulnarum trium et medium, quae tam superius tam inferius bolthabit(!) et faciet gradum a curia ad illum atrium et portas ac fenestras ac caminos apponet. Item tenebitur preterea a parte domus domini Andree Bathory a turri usque ad stubam in fine pallacii existentem parietes usque ad altitudinem duorum domorum erigere, altitudo autem inferiorum domorum erit quatuor ulnarum cum medio, superiorum autem ulnarum octo, et fient domus inferius quinque et superius similiter quinque, necessaria autem vetera duo tenebitur renovare et erigere, ut et domibus superioribus serviant, que omnia in signatura et forma eiusdem domus clarius aparebunt(!). Dabuntur autem pro hiis laboribus eidem magistro Nicolao per eundem dominum Gabrielem de Peren in monetis cupreis floreni trecenti septuaginta quinque, ita tamen, ut singulos centum denarios pro uno floreno numerantur computandi et lapides, lateres, cementum, arena et aqua, laborator(!) autem tam muratores, quam parvos laboratores, qui muratoribus serviant, idem magister Nicolaus per se tenere tenebitur. Fideiussor autem factus est pro eodem magistro Nicolao circumspectus magister Franciscus Italus aurifaber Budensis et idem magister Nicolaus labores predictos perficiet. In primis autem dati sunt eidem magistro Nicolao pro hiis laboribus floreni f.*”)

DL 71201. – K: KOMÁROMY 1900. 132-133.

1526. szeptember 29. (in fest. Michaelis) Pozsony

690.

Mária királyné (s. m.) Bathori István nádornak adományozza a néhai (r.) Zalka-i (*Zalkanus*) László esztergomi érsek házat a Nyíró utcában („...*domus lapidee Bude in platea Nyerewwca vocate...*”) egy kerttel együtt a Boldogasszonyfalva külvárosban a nyugati oldalon („...*cum horto in suburbio prefate civitatis nostre Budensis Bodogazzonfalwa vocato a parte occidentali adiacenti...*”), amelyet László még mielőtt az érseki méltóságot elnyerte volna, a saját pénzén vásárolt.

Atírtá tartalmát I. Ferdinánd király 1527. július 11-én: ÖStA IIIStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. I. fol. 99a–100r. – Közöletlen.

1526. november 12. (f. II. p. fest. Martini) Székesfehérvár

691.

János király néhai Tamás bíboros, esztergomi érsek leégett és romos sarokházát a Szt. János kapu környékén („...*illam domum acialem in civitate nostra Budensi prope portam sancti Johannis adiacentem ac domui reverendissimi condam Thome cardinalis et archiepiscopi ecclesie Strigoniensis*”)

annexam nunc penitus desolatam et combustam, que eiusdem condam Thome cardinalis prefuisset...”) hűséges szolgálatai jutalmául (c. mg.) Beken-i Benedeknek adományozza, és megparancsolja Buda város tanácsának, hogy az új tulajdonost iktassák be a ház birtokába.

DL 47697. – R: PATAKI 1950. 9. j.

1526. december 26. Bécs

692.

I. Ferdinánd király megerősíti testvére, Mária özvegy királyné korábbi adományát, amellyel Mendel Izráel zsidó prefektus házát a Duna felőli oldalon a zsinagóga előtti területtel együtt (*...domum Israelis Mendel prefecti Iudeorum a parte Danubii habitam cum suis habitationibus. boltis, pincernis tam superiori, quam inferiori ordine existentibus et habitis, necnon area superius usque synagogam Iudeorum se extendente...*) (c.) Pereg-i Albert nádori titkárnak és testvérének, (n.) Espan Miklósnak adományozta.

ÖStA HHStA. Reichshofkanzlei. Reichsregistraturbücher Ferdinandi I. Bd. 1. fol. 83r (Mályusz Elemér [BTM-KO kisalakú 1665. sz.] és Pataki Vidor regesztáiból). – R: PATAKI 1950. 41. j.

1526. december 26. Esztergom

693.

János király érdemeinek jutalmazására Werbewez-i István kancellárnak adja a néhai László esztergomi érsek házát a Nyíró utcában (*...totalem domum et curiam lapideam reverendissimi quondam domini Ladislai archiepiscopi Strigoniensis in civitate nostra Budensi in platea Pannirasorum constructam et habitam...*) egy gyümölcsösökerttel együtt, amely a zsidó temetőnél van (*...simulcum orto fructuum seu pomerio penes sepulturam Iudeorum adiacenti...*).

Erdődy cs. vasvörösvári lt. 38-12-1 (Bártfai Szabó László regesztája, OSZK). – Közöletlen.

1526. Pozsony

694.

Mária királyné a budai Kys Mendel zsidó házát a Zsidó utcában (*...domum lapideam Iudei Kys Mendel in civitate nostra Budensi in vico Iudeorum extractam...*), mind az örökség, mind a zálog címén bírt részeit, eladományozza Zarwaskend-i Zybryk Gergelynek, Thurzo Elek tárnokmester udvarmesterének, mivel Mendel a pogány törökkel Törökországba távozott, és ezért a ház hűtlenség címén a királyra szállott; megparancsolja továbbá a budai tanácsnak, hogy végezzék el Gergely birtokbaiktatását.

Kassa v. lt. „Stylus ab anno 1526” formuláskönyv fol. 14. – Közöletlen.

1527. január 1.

695.

János király Sarhajo Jánosnak adja Oroszlán zsidó házát a Zsidó utcában, amelyet most Szt. Márton utcának neveznek (*...domum in platea alias Iudeorum vocata, nunc vero sancti Martini apellata...*).

Tiszántúli Ref. Egyhk. kv. R. 904-17 (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 41. j.

1527. március 30.

696.

A budai káptalan jelenti János királynak, hogy Régi Ferencet megidézte Berken-i Benedek háza előtt a Mindszent avagy Posztómető utcában (*...ante domum Benedicti de Berken in platea Omnium sanctorum sive Poztomethew weza habitam...*).

MOI. Balassa cs. lt. (P 11) (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 98. j.

1527. június 20. Buda

697.

János király (m.) Kwnstath-i Kwna Smyl-nek, udvarmesterének adja boroszlói (*Brazlay*) Tamás házát a Szt. Pál utcában (*...totalem domum Thome Brazlay in civitate nostra Budensi in platea sancti Pauli constructam...*), mivel ez Ferdinándhoz csatlakozva hűtlenné lett.

MOI. MKA NRA 1703–16 (Mályusz Elemér regesztája, BTM-KO kisalakú 1675. sz.). – Közöletlen.

1527. július 5. (f. VI. inter oct. Visitationis Marie) 698.

Az esztergomi káptalan tanúsítja, hogy házát a Szt. György utcában („...*domum nostram Budensem in platea sancti Georgii martiris sitam...*”), amelyet a néhai (r.) Tamás bíboros, esztergomi érsek adott az általa alapított esztergomi Angyali Üdvözlöt kápolnának, a káptalan átadta (c.) Rozsnyói (*de Rosnavia*) Lukács önkorsógyártónak évi 20 forint járadékért, de Lukács a járadék megfizetése nélkül lakja, ezért felszólítja, hogy az elmaradt járadékot fizesse meg hozzátéve, hogy ha ezt csak javai, háza, vagy lovai átadásával tudja megtenni azt is elfogadják, továbbá az elmúlt évben a törökök által felgyújtott és rombadőlt épületet állítsa helyre („...*ex presentique ruina et combustione per severissimos Thurcas Christianis (?) Christi inimicos anno proxime decurso facta...*”), és előírja, hogy a házat senkinek sem adhatják el, csak szükség esetén, de akkor is csak az ő hozzájárulásukkal.

Eszl. k. m. II. 46-5-9 (Fogalmazvány) – **K:** SZANTOFEY 1867. 616-618. – **R:** BALOGH 1955. 79-80, PALÁKI 1950. 3. j.

1527. július 11. Bécs 699.

I. Ferdinánd király (s. m.) Bathor-i István nádor kérésére megerősíti Mária királyné három adománylevelét, közte az 1526. szeptember 29-én Pozsonyban kelt adománylevelet.

ÖSTA IIIStA, Reichshofkanzlei, Reichsregisturbücher Ferdinandi I., Bd. 1. fol. 99v-100r. – Közöletlen.

1527. július 13. Bécs 700.

I. Ferdinánd király a hűtlenségbe esett János szepesi gróf házát („...*domum quandam lapideam in civitate nostra Budensi inter suos confines sitam, que Johannis comitis Scepusiensis prefuisset...*”) eladományozza (s. m.) Bathor-i István nádornak és általa feleségének, (i.) Zsófia mazóviai hercegnőnek, valamint testvéreinek, (m.) Bathor-i Györgynek és Andrásnak, és leszármazottaiknak.

ÖSTA IIIStA, Reichshofkanzlei, Reichsregistraturbücher Ferdinandi I., Bd. 1. fol. 101v. – **R:** PALÁKI 1950. 105. j.

1527. július 17. (Mittwoch nach Divisionis apostolorum) 701.

Buda város tanácsa előtt Paul Planckh esküdt tanúsítja, hogy néhány nappal azelőtt elhívták Jacob Dobrytzer házába, ahol most Michel Stantzel szállása van („...*In des ersammen Jacob Dobrytzer Haus dieselb tzevt der Fursichtig Michel Stantzel, auch unser geschwornen Ratsfrondt seyn herberg gehabt...*”), hogy szolgáljának, a kassai (*von Caschau*) Purgkhart Gierernnek, aki ott súlyos betegen feküdt, végakarátát meghallgassa.

Kassa v. lt. Schwarzenbach gyűjt. Nr. 1180. – Közöletlen.

1527. július 24. 702.

János király (c.) Podwynya-i Pál deáknak ad egy sarokházat a Szombatkapun kívül („...*domum acielem in civitate nostra Budensi extra portam Sabbatinam existentem, cui ex opposito domus Petri Hanko ab orientali plagis domus condam Joannis Zabo constructe esse dicuntur...*”), azután két szőlőt a Hengerajtó dűlőben („...*duas vineas in promontorio civitatis Budensis Hengereythew vocato...*”) – egyiknek Hellesy Mihály és a néhai Kottla János, a másiknak ezen Kottla és Ewthwes Bernát budai polgárok a szomszédai – amelyek néhai Bornemissza János pozsonyi ispán magvaszakadtával hárultak a királyra. Utasítja Buda városát, hogy az iktatást végezze el.

MOI. Gyulafehérvári kápt. Misc. Cist. I. fasc. 5. nr. 22 (Mályusz Elemér regesztája, BTM-KO kizalukú 1678. sz.) – Közöletlen.

1527. augusztus 1. (in fest. Petri ad vincula) Prellenkirchen 703.

I. Ferdinánd király a hűtlenné lett Zapolya-i János szepesi gróf szlavóniai Zelyna várát, továbbá Sándor fia Izrael zsidó azon házát („...*item domum Israelis Iudei filii Sandor donatam ab eodem comite cuidam Iohanni Kalay...*”), amelyet János gróf a szintén hűtlen Kalay Jánosnak adott, valamint egy másik házat („... *item aliam domum in civitate nostra regia Budensi habitam et per eundem comitem Iohanni Horwath portario Budensi donatam ac penes domum Alberti Echeky(?) ab aqulomali parte sitam...*”),

amelyet János gróf az ugyancsak hűtlen Horwath János budai ajtónállónak (*portarius*) adott, azonkívül a néhai Ádám deáknak, a nagyobb kancellária jegyzőjének két őrsi szőlőjét (*.....item duas vineas...in promontorio possessionis nostre Ewrs vocate...*), valamint a néhai Mykola-i Gergely Thalayd nevű faluját, amelyek magszakadás miatt a királyra háramoltak, (n.) Sszyn-i Myhalewith Péternek és Jánosnak, valamint Péter fiának, Andrásnak adományozza szolgálataik jutalmául.

ÖStA HHStA. Reichshofkanzlei, Reichsregistraturbücher Ferdinandi I. Bd. I. fol. 114r. – Közöletlen.

1527. november 3. (Dom. p. fest. Omnium sanctorum) Székesfehérvár 704.

I. Ferdinánd király koronázása alkalmából megerősíti azt az adományt, amelyet Kelenfewlde birtok mellett, táborában augusztus 23-án (in vig. Bartholomei) tett (n.) Naghwath-i Antal nádori titkárnak: a Zsidó utcában egy házról (*.....super totali domo providorum Bona Olaz ac Salomonis generi Mendel Fekethe Iudeorum Budensium in civitate Budensi in platea Iudeorum penes domum desertam cuiusdam Jacobi Waczy similiter Iudei a parte septentrionali adiacenti...*), amely Olaz Bóna és Fekethe Mendel veje, Salamon tulajdonában volt, mivel Bóna és Salamon a pogány törökkel Törökországba távoztak, és ezért a ház hűtlenség címén a királyra szállott.

MOI. Kane. It. Liber Regius I. 3; MOL. MKA Liber donationum I. 1. – R: PATÁKI 1950. 41. j.

1527. november 3. (Dom. p. fest. Omnium sanctorum) Székesfehérvár 705.

I. Ferdinánd király megerősíti azt az adományt, amelyet korábban (s.m.) Bathor-i Isván nádornak és általa feleségének, Zsófiának, valamint testvéreinek, Györgynek és Andrásnak tett, János szepesi gróf elkobzott javaiból többek között budai házát (*.....necnon domo Budensi...*) adván neki.

MOI. Kane. It. Liber Regius I. 9; MOL. MKA Liber donationum I. 6. – R: PATÁKI 1950. 105. j.

1527. november 3. Székesfehérvár 706.

I. Ferdinánd király megerősíti testvére, Mária királyné előző évben tett adománylevelét, amelyben azt a házat a Zsidó utcában, amely korábban Kys Mendel Izsák zsidóé volt, majd halála után örököseié lett, valamint azt a hozzátartozó szomszédos házrészt, amelyet Etheyeky Albert budai polgár zálogosított el vagy adott el Kys Mendelnek (*.....super domo lapidea condam Iudei Isaak Kysmendel dicti Bude in vico Iudeorum inter domos Iudei Nagh Mendel et Alberti Etheyeky civis Budensis habitam, quam prius ipse Iudeus Kys Mendel, deinde post illius mortem heredes ipsius vel alii Iudei possiderunt una cum illa parte domus, quam prefatus Albertus Etheyeky eidem Kys Mendel Iudeo vel impignoraverat vel vendiderat...*), eladományozta Zybyrk Gergelynek, Thurzó Elek tárnokmester udvarmesterének.

Batthyány es. körmendi It. (Bártfai Szabó László regesztája. OSZK): Kassa v. It. „Stylus ab anno 1526” formuláskönyv fol. 67 (Mályusz Elemér regesztája. BTM-KO kisalaku 1666. sz.). – R: MZsO V/1. 341. sz.

1527. november 30. Tasnád 707.

János király Várday Pál esztergoni érsek budai házát az érsek elpártolása miatt, amely ház előbb Horváth Simoné volt, martonosi Pestyéni Gergely udvarmesternek adja.

Révay es. sztyavnyicskai It. V. elenchus 10. sz. (Bártfai Szabó László regesztája, OSZK). – Közöletlen.

1527. december 5. (f. V. p. fest. Andree) Esztergom 708.

I. Ferdinánd király újra megerősíti azon korábbi, 1527. augusztus 1-én (in Fest. Petri ad vinculam) kelt adományozását, amelynek során Zapolya-i János szepesi gróf szlavóniai Zelyna várát, továbbá budai zsidók azon házait (*.....quibusdam domibus Iudeorum per eundem comitem Iocanni Kalay donatis in civitate Budensi fundatis...*), amelyeket János gróf Kalay Jánosnak adott, azonkívül a néhai Ádám deáknak, a nagyobb kancellária jegyzőjének két őrsi szőlőjét (*.....super duabus vineis... in promontorio possessionis Ewrs vocate...*) (n.) Sszyn-i Myhalewith Péternek és Jánosnak, valamint Péter fiának, Andrásnak adta.

MOI. Kane. It. Liber Regius I. 71; MOL. MKA Liber donationum I. 63. – R: MZsO V/1. 339. sz. – R: BARTFAI SZABÓ 1938. 1479. sz.

- 1527. december 9.** **709.**
 I. Ferdinánd király Saarhayw Jánosnak adja a néhai Veres Ábrahám fiainak, Jákob, Izsák és Márton zsidóknak házát a Zsidó utcában (*...domum... in platea Iudeorum inter domos egregii Ioannis Castellany ab una ac circumspecti Antonii Kalmar ab alia partibus sitam...*).
 Tiszaműlki Ref. Egyhk. kvt. R. 904-16 (Pataki Vidor és Mályusz Elemér [BTM-KO kisalakú 1668. sz.] regesztájából). –
R: PATAKI 1950. 41. j.
- 1528. január 24. (f. VI. a. fest. Conversionis Pauli) Esztergom** **710.**
 Az esztergomi káptalan ügyvédvalló levelet állít ki az esztergomi Angyali Üdvözlet kápolnának a Szt. György utcában álló háza (*...domus capelle beate Marie virginis ad latus meridionale ecclesie Strigoniensis fundate Bude in platea Sancti Georgii site et habite...*) ügyében folyó perben képviselői számára.
 Eszt. k. m. R. 46-5-10 (Fogalmazvány). – **K:** SZANTÓFY 1867. 619. – **R:** BALOGH 1955. 81.
- 1528. február 3.** **711.**
 Mekche-i László Sadobrich Péter gyulai várnagyhoz írt levelében említi meg, hogy Budán három házat birtokol (*„Ego Budae tres domos habeo...”*).
 Nürnberg. Staatsarchiv. Brandenburg. Litt. nr. 1226/25 (Mályusz Elemér regesztája, BTM kisalakú 1696. sz.) – Közöletlen.
- 1528. február 10. (f. II. in fest. Scolastice) Buda** **712.**
 Peren-i Péter abaújházi gróf, erdélyi vajda és a Szent Korona öre oklevelet állít ki budai házában (*...in domo nostra Budensi...*).
 ÖStA HHStA. Ungarische Akten. Allgemeine Akten 8-42 – Közöletlen.
- 1528. február 26. (f. IV. in capite Ieiunii) Esztergom** **713.**
 I. Ferdinánd király megerősíti azt az adományt, amelyet koronázása előtt tett (e.) Pand-i Angyal Jánosnak, Mátyásnak és Balázsnak: a Zsidó utcában egy udvart és a benne álló épületeket (*...super domibus et curia Iudeorum ac super domibus aliorum Iudeorum in eadem curia commorantium... in civitate Budensi in platea Iudeorum existentibus habitis...*), amelyek több zsidó, így például Gazdag Jákob és Nagh Izráel tulajdonában voltak, és amelyet János szepesi gróf (e.) Chaak-i Mihálynak adott.
 MOL Kanc. lt. Liber Regius I. 120; MOL MKA Liber donationum I. 107. – **R:** PATAKI 1950. 41. j.
- 1528. február 26. (f. IV. in capite Ieiunii) Esztergom** **714.**
 I. Ferdinánd király megerősíti azt az adományt, amelyet koronázása előtt tett (e.) Fychor Jánosnak, (m.) Bethlenffalwa-i Thurzo Elek országbíró familiárisának: a Zsidó utcában, a dunai oldalon egészen a város faláig tartó udvart és a benne álló épületeket (*...super curia tota et domibus Bude in platea Iudeorum existentibus et habitis, que Iudeorum David Itali et Abraham filii Emerici Zerenches condam ex Iudeo baptisati aliorumque Iudeorum in eadem curia existentium, que videlicet usque ad murum civitatis prefate Danubium versus sunt...*), amelyek több zsidó, így például olasz Dávid és Zerenches Imre fia Ábrahám tulajdonában voltak.
 MOL Kanc. lt. Liber Regius I. 120; MOL MKA Liber donationum I. 107. – **R:** PATAKI 1950. 41. j.
- 1528. március. 25. Buda** **715.**
 Hans Weynmann doktor levele György brandenburgi örgrófhhoz. Kéri, hogy adjon neki 100 forintot a gyulai és 100 forintot a hunyadi uradalomból, hogy budai házát tető alá hozathassa (*...auf daß ich mocht meyn haus unter eyn tach bringen und nicht so gar zcu grunde lassen nyederfallen...*), és gyermekeivel együtt legyen hol lakniuk, mivel a télen igen sokat szenvedtek.
 Nürnberg. Staatsarchiv. Brandenburg. Litt. nr. 1228-2 (Mályusz Elemér regesztája, BTM-KO kisalakú 1702. sz.) – Közöletlen.

1528. április 23. (f. IV. a. fest. Georgii)

716.

Az esztergomi káptalan tanúsítja, hogy (v. e.) Moncherellus János orvos, az esztergomi Krisztus Teste kápolna rektora, kanonok a kápolna házát a zsemlye apotékával ferdén szemben (*...quandam domum predictae capelle in civitate Budensi ex opposito apotece semellarum per obliquum ad meridiem sitam, cui quidem domus ab aquilonari Briccii civis et mercatoris Budensis, a meridionali autem plagis Wolfgangi Fekethe similiter civis et mercatoris Budensis domus seu fundi curie vicinarentur...*), amely az elmúlt években a törökök által keltett tűzvészben az egész várossal együtt leégett és leromboltan, csupán oldal és válaszfalaival áll (*...superiori disturbiorum tempore per Thurcas unacum ipsa tota civitate Budensi conflagram et ob id inpresentiarum muris colateralibus et intermediis tantummodo superstantium solotenus destructam...*), átadta (c.) Nicolo Mediolano kőművesnek (*murator*), budai polgárnak, feleségének Catarina-nak és fiainak Giovanni-nak és Ambrosio-nak évi 35 forint járadékért, kivéve azt a házrészt (*...illa particula eiusdem domus...*), amelyet (c.) György ékszerész, budai polgár kapott a kápolnától külön szerződés szerint, azzal a feltétellel, hogy a házat helyreállítják, a városi adókat megfizetik, a házat csak a káptalan beleegyezésével adhatják vagy idegeníthetik el, valamint ha a járadékot nem fizetnék vagy utód nélkül halnának el, a ház visszazáll a káptalanra.

Esz. k. m. lt. 72-1-5. – R: PATAK: 1950. 20. j.

1528. május 28. (f. V. p. fest. Urbani) Prága

717.

I. Ferdinánd király megerősíti azt az adományt, amelyet nádora, (s. m.) Bathor-i István tett (e.) Nemethy-i Bálintnak, világosvári várnagyának adva azt a házat a váralján, a Duna mellett (*...super quadam domo Ioannis de Zapolya sue et totius Regni infidelis notorii in suburbio civitatis Budensis iuxta Danubium inter domos circumsectorum Emerici Fekethe et Valentini Syle civium contigua vicinitate sita...*), amelyet Zapolya-i Jánostól a király korábban elvett és Bathor-i Istvánnak adományozott.

MOL Kanc. R. Liber Regius I. 148. MOL MKA Liber donationum I. 129 – Közöletlen.

1528. július 17.

718.

A budai káptalan jelenti Ferdinánd királynak, hogy parancsára be akarta iktani Thurzó Eleket Gönc, Telkibánya és Hernádnémeti birtokába, de ennek a nagybetegen Nyíró utcai házában fekvő (m.) Bathor-i István nádor ellentmondott (*...in domo sua Bude in platea Nyrew ucza habita...*).

18. századi másolata: MOL MKA Thurzó es. lt. Irreg. 14. F. (Mályusz Elemer [BTM-KO Kislakú 1716. sz.] és Pataki Vidor gesztáiból). – R: PATAKI 1950. 98. j.

1528. szeptember 7. (f. II. a. fest. Nativitatis Marie)

719.

A győri káptalan számadáskönyvében olvasható, hogy Debrechen-i Ambrus kanonoknak, akít Budára küldtek a káptalan nagy háza (*...circa magnam domum...*) számára vásárolandó deszka és más szükséges dolgok ügyében, átadtak 12 forintot és 12 dénárt. Kevéssel ezután újabb bejegyzés: Ambrus kanonoknak a budai nagy ház (*...Bude in emendis asseribus ad magnam domum...*) számára vásárolandó deszkákra adott összeg nem volt elég, ezért pótlólag küldtek még 1 forintot.

Győri k. m. lt. Liber Div. Prov. II. p. 14, 15. – Közöletlen.

1528. október 18. (in fest. Luce) Bécs

720.

I. Ferdinánd király a néhai (c.) Hans Krezling budai polgár özvegye, (h.) Elizabeth kérésére megerősíti a néhai II. Lajos király ítéletét, amely a néhai (c.) Hans Hanko házát (*...domus circumspecti quondam Joannis Hanko in continua vicinitate domorum magnifici condam Ladislai de Kamysa ac Joannis Angyal Bude existentis et fundate...*) rokonság címén, bizonyos összegért Elizabethnek juttatta.

MOL Kanc. lt. Liber Regius I. 135. MOL MKA Liber donationum I. 121. – Közöletlen.

- 1528. november 25. (in fest. Katherine) Pozsony** 721.
 I. Ferdinánd király a hűtlenség vétségébe esett (n.) Zylasy avagy Pylyssy Ferenc házat a Szt. György utcában (*...domum lapideam in civitate Budensi in vico sancti Georgii inter domos circumsectorum condam Emerici Zerenches et Stephani Thoth sitam...*), amely a királyra szállt, eladományozza (m.) Thothy-i Lengyel János asztalnokmesternek szolgálatai jutalmául.
 MOL. Kanc. It. Liber Regius I. 149, MOL MKA Liber donationum I. 131. – Közöletlen.
- 1528.** 722.
 A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Mathes Rarer fizetett egy ház után (*...an dem haus...*) 10 forintot.
 BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 138v (DF 286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 303.
- 1529. április 4.** 723.
 Buda város tanácsa előtt Kubyn-i Lénárd deák, László deáknak. II. Ulászló király budai udvarbírájának testvére 1525-ben jelezte, hogy testvére házának vásárlása és tulajdonjoga felől városi oklevéllel rendelkezett. A Szt. János utcában az apácakolostor mellett álló, fából és tapasztásból épült házat (*...domum... in plathea sancti Johannis vocata in vicinitatibus ex una domus condam egregii Anthonii Deeszazy ab una ab alia siquidem partibus claustrum monialium adiacentis... tunc ex ligno et limo constantem...*) Kubinyi László néhai Zabos János posztómető, budai polgártól vette, majd kőből átépítette (*...lapidibus, ut ad presens existeret, construi fecisset...*): mivel az oklevél elveszett, Lénárd kérte a tanácsot, hogy hallgassák meg Zabos még élő feleségének tanúskodását, és erről állítsanak ki számára oklevelet; a tanács Nyrew Gergely és Paul Planckh esküdteket küldte ki az özvegyhez, akik előtt az özvegy elmondta, hogy ő és férje adták el Lászlónak a házat azzal a feltétellel, hogy életükben lakásuk lehet a házban (*...unam mansionem habere possent...*).
 MOL. MNM törzsanyag (Mályusz Elemér [BTM-KO kisalakú 1733. sz.] és Pataki Vidor regesztáiból). – R: PATAKI 1950. 106. j.
- 1529. április 27. (Eritag noch Sandt Jorgen tag)** 724.
 A budai német mészárosok céhkönyvében olvasható, hogy Hans Schus átvett a mesterektől 11 forintot, amelyet Niclas Sybenburgerin, mint házbéért (*...hausz czins...*) adott át.
 BFL. Mohács előtti okl. gyűjt. 8. fol. 142v (DF286055). – K: *Mészáros céhkönyv* 307.
- 1529. június 5. Ansbach** 725.
 György brandenburgi örgróf Sadobrich Péter gyulai várnagyhoz. Hans Kelner (*Zellarius*) Budán meghalván, nehogy háza rombadőljön (*...ne domus nostra incommodum aut ruinam patiatur...*), meghagyta Hans Weymann doktornak, hogy zsindellyel fedesse be (*...lignis tegulis aut asseribus muniri ac tegere...*). Adjon tehát Weinmann-nak annyi pénzt, hogy ezt a munkát elvégezhesse.
 Nürnberg. Staatsarchiv, Brandenburg. Litt. nr. 1227/56 (Mályusz Elemér regesztája. BTM-KO kisalakú 1738. sz.). – Közöletlen.
- 1529. június 20. (Dom. p. fest. Corporis Christi) Szomszédvár** 726.
 Zomzedwara-i Deshazy István komáromi ispán, királyi tanácsos misealapítványt tesz az Esztergom szentgyörgymezei káptalannál, amely javadalnazására két budai házat (*...duas domos nostras lapideas in civitate Budensi...*), az egyiket a Szt. János utcában (*...unam in vico sancti Johannis inter domos a parte castris Ladislai litterati Kubyn alias provisoris Budensis ex alio latere condam Georgii de Meczke...*), a másikat pedig a váralján, a Szt. Péter utcában (*...altam vero in suburbio civitatis eiusdem in vico sancti Petri penes domum condam Georgii Ewssy in opposito domus reverendissimi condam domini Ladislai de Salka archiepiscopi Strigomiensis...*), valamint egy esztergomi szőlőjét adományozza.
 ESZT. k. m. It. 52-3-8 – K: *Esztergom* 148. sz. – R: PATAKI 1950. 106. j.

1529. szeptember 9. Buda melletti tábor

727.

János király Gwth-i Orzag Imre házát a Szentpétermártír városrészben, a Veres torony környékén (*„...totalem domum lapideam Emerici Orzag de Gwth in suburbio civitatis nostre Budensis Zenth-petermartyr vocate prope turrim rubeam edificatam et constructam simulcum curia et testudinibus ac aliis structuris...”*), amely hűtlenség miatt a királyra szállt, eladományozza alsólindvai Banffy Jánosnak, Verőce megye örökös főispánjának, és utasítja Buda városát, hogy iktassa be a ház tulajdonába.

MOL MKA NRA 589-5. – Közöletlen.

1529. szeptember 14. Buda

728.

János király Borbély Jánosnak a Halszeren lévő házát (*„...totalem domum Joannis Barbel in civitate nostra Budensi in Halzer habitam...”*), amely Borbély János halála és magvaszakadása, de egyszerűen hűtlensége folytán a királyra háramlott, Endred-i Somogyi Ferenc királyi palotásnak adományozza, és utasítja Buda városát, hogy iktassa be a ház tulajdonába.

MOL Mérey es. lt. (P 500) (Mályusz Elemér regesztája, BTM-KO kislakú 1748. sz.). – Közöletlen.

1529. november 30. (in fest. Andree) Linz

729.

I. Ferdinánd király (e.) Syladh-i Doctor Péternek adományozza szolgálatai jutalmául többek között a hűtlen Sybo Péter budai polgár házát a Szt. Péter utcában (*„...et preteream unam domum Petri Sybo civis Budensis in civitate nostra Budensi et platea sancti Petri sitam...”*).

MOL MKA NRA 1703–17; ÖStA HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregistraturbücher Ferdinandi I. Bd. 1. fol. 167r. – Közöletlen.

1529. november 30. (in fest. Andree) Linz

730.

I. Ferdinánd király Lorenz Reutlingernek, a nagyobb magyar kancellária jegyzőjének adományozza a hűtlen Kesserew Mihály leégett házát (*„...domum Michaelis Kesserew in civitate nostra Budensi intra suos confines sitam et combustam...”*).

ÖStA HHStA, Reichshofkanzlei, Reichsregistraturbücher Ferdinandi I. Bd. 1. fol. 168r. – Közöletlen.

1529. december 6. (in fest. Nicolai)

731.

I. Ferdinánd király Gewncz-i Bertalanak és Horwath Jeromosnak, (r.) Tamás egri püspök, királyi kancellár udvarmesterének és kamarásának juttat két házát, az egyiket a Zsidó utcában, a másikat pedig a Dunánál, a Szt. Péter mártír utca környékén (*„...duas domos quondam Martini Horwath in civitate Budensi alteram scilicet in platea Judeorum per nos illi alias donatam, alteram vero penes Danubium prope plateam sancti Petri martiris habitas et infra confines suos sitas...”*), amelyeket korábban a néhai Horwath Mártonnak adományozott, de az ő magvaszakadtával a javak visszaszállottak a királyra.

MOL Zichy es. zsélyi l. (P 707) 64-63-6. – R: PATARI 1950. 41. j.

1526–29 között. Buda

732.

János király utasítja Buda városát, hogy iktassa be (m.) Podmanyn-i Podmanyczky Jánost vagy emberét annak a háznak a birtokába, amelyet egykor a néhai Zerenches Imre birtokolt, majd pedig János király a felhévizi Szentlélek ispotálynak adományozott, és amelyet az ispotály rektora, (v.) Athyna-i Márton fehérvári örkanonok királyi tükár eleserélt Podmanyczky Jánossal, annak Olasz utcában lévő házára (*„...super domos ipsius Ioannis Podmanyczky in ista civitate nostra in vico Olazweha et dicti hospitalis, quae alias condam Emerici Zerenches praeuisset, quam nos dicto hospitali donaveramus...”*).

MOL MKA NRA 430–11 – R: PATARI 1950. 59. j.

1529. körül

733.

Jegyzék az esztergomi Szt. István protomártír káptalan budai javadalmasházairól:

A törökök bejövetele előtt, vagyis 1526. Szt. György naptól (április 24.) Mária születéséig (szeptember 8.) fizették a bért. 1527-ben, 1528-ban és 1529-ben semmit sem fizettek.

- Tach (valószínűleg Takach) Balázs háza
- István íjgyártó háza
- Folgobader háza
- Turzo Elek háza
- Édesluk ház
- Dragfi János háza
- Domonkos festő a török bejövetele előtt tartozott 6 forinttal
- László ötvös háza
- Mátyás szűcs háza
- Nywrw Gergely tartozik 2 forinttal
- Cyzar Lőrinc apotékája
- Balaska (!) Ferenc háza
- Nywrw Ferenc háza

t., Sequitur registrum super domos Budenses

Item ante Turcarum ingressionem anno domini videlicet 1526 videlicet a festo sancti Georgii martiris usque ad festum nativitatis Marie virginis solverunt censum et ad annum 1527 et vigesimum octavum et vigesimum novem nil solverunt.

Item domus Blasii Tach

Item domus Stephani arcuparis

Item domus Folgobader

Item domus Alexii Turzo

Item domus Edesluk

Item domus Johannis Dragfi

Item domus Dominici pictoris tenetur solvere florenos VI ante Turcarum ingressionem

Item domus Ladislai aurifabri

Item domus Mathie pellificis

Item domus Gergori(!) Nywrw tenetur solvere florenos II

Item una apotheca Laurentii Cyzar

Item domus Francisci Balaska(!)

Item domus Francisci Nywrw")

Észt. k. m. l. 53-3-42 (DF 238126). – R: PAIAKI 1950. 17. j.

1529. körül (feltehetően Szt. György napja)

734.

Jegyzék az esztergomi Szt. István káptalan házainak járadékfizetéséről; eszerint Takach Balázs kérte, hogy jegyzékben adják át, mennyit kell fizetnie, és megígérte, hogy tartozásait teljesen megfizeti: a mellékelt jegyzék szerint 1522-ben 6 forintot kellett volna fizetni, de csak 5 forintot fizetett, ugyanígy tett 1523-ban, 1524-től 1529-ig minden évben 11 forintot kellett volna fizetnie; továbbá István íjgyártó háza teljesen elpusztult (*.....domus Stephani arcupari est omnino desolata...*), de még a törökök keltette tűz előtt elűzte őt a házból a prépost, a tűz után pedig Tamás a királlyal beiktatatta magát a házba a tiltakozás ellenére; továbbá Folgobayder háza fizetett 5 forintot, pünkösdkor és Szt. Mihálykor 5-5 forintot kell fizetnie; továbbá a Fwkar-ok háza fizetett 7 forintot és 18 dénárt; továbbá az Édesluk ház (*.....domus Edesluk...*) fizetett 4 forintot és Szt. Mihálykor kell a maradékot fizetnie; továbbá Draghffy

háza nem fizetett; Czissar Lőrinc boltja („...testudo...”) fél forintot és 22 dénárt fizetett; továbbá Domonkos festő nem fizetett, mivel távol volt; László ötvös fizetett 4 forintot (?) és 10 dénárt; továbbá Mátyás szücs fizetett 2 forintot és 25 dénárt, pedig a korábbi fizetési határidőkor megígérte, hogy minden tartozását megfizeti; továbbá Nywreh Gergely fizetett 4 forintot; továbbá Balassa Ferenc nem fizetett; végül pedig Nywreh Ferenc fizetett 3 forintot.

Észt. k. m. lt. 53-3-44 (DF 238127). – Közöletlen.

1530. december 21.

735.

János király a hűtlen Kis Imre házát a Szt. Miklós utcában („...domum in platea sancti Nicolai...”) gyáli Kenderessy Balázsnak és Pászthory Zsigmondnak adja.

MOL MNM törzsanyag (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 38. j.

1530.

736.

Folyamodvány fogalmazvány feltehetően János királyhoz: 1527-ben a király Kysmendel zsidó házát a Szt. Pál utcában („...domum cuiusdam Iudei Kysmendel dicti Bude in platea sancti Pauli wlgó Zenth-pahwezaya vocata habitam...”) eladományozta Horwath Jánosnak, majd ennek halála után özvegyének, Zsófiának adta; az özvegy benne is lakik, de a két adománylevelet elrabolták tőle, s miután Kovács Antal most a házra magának kér királyi adományt, a király a régi adománylevelet adja ki újból.

Révay es. közp. lt. III. clench. 6-2 (Bártfai Szabó László regesztája, OSZK). – Közöletlen.

1531.

737.

A sasadi tizednek az esztergomi káptalan számára készült számadáskönyvében található feljegyzés azokról, akik nem fizették meg a dézsmát: többek között, (m.) Chibak Imre, a néhai Wolfgang posztómetsző házában („...Item dominus et magnificus Chibak de domo condam Wolfgangi pannicide Bude...”), továbbá (m.) Pesti Gergely, Pynphlinger házában („...item dominus et magnificus Gregorius Pesthieni de domo Pynphlinger...”), továbbá (e.) Simon deák, budai udvarbíró, Hans Haller házában („...item dominus et egregius Simon litteratus provisor castris Budensis de domo Haller Ioannis...”).

Észt. k. m. lt. Lad. 85 Caps. Eccl. 1-1-II. p. 19. – K: SZAKALY–SZÜCS 2005. 105

1532. április 20. (Sab. a. fest. Georgii)

738.

Buda város tanácsa előtt (n. p. c.) Pynther János, az alhévízi Szt. Erzsébet ispotály mestere arra kérte a város tanácsát, hogy iktassa be őt az ispotály nevében a néhai Serenczes Imre házába a Keddhelyen (?) („...que domus situata est in platea Kedhel in contigua vicinitate domorum a superiori domus... nobilis condam Blasii lit(terati)...autem nobilis prudentis et circumspecti G(re)gorii pannirasoris...”), kertjébe a város falain kívül a Krisztus Teste kápolna szomszédságában a közút környékén („...hortus autem extra murum civitatis in vicinitatibus a superiori...(p)rope viam liberam capella in honorem Corporis Christi ...ini...a ab inferiori autem domus condam Stephani Buday et alterius Joannis...”) és szőlőibe („...vinea autem eiusdem est in promontorio civitatis S...vocato in vicinitatibus vinearum ab oriente honeste domine Prisce Ka...dente autem nobilium et circumsectorum Michaelis /apothecarii alias iudicis Budensis et Joannis Kwleczar concivis Budensis...”), amelyeket János király 1531-ben, (n. p. c.) Palehan Péter bírósága idején a megrongálódott ispotály felújítására és az ott lévő betegek gondjának viselésére adományozott; a tanács megígéri a beiktatást.

MOL Szögyén-Marich es. lt. (P 643) 1532. (erősen rongált). – R: MZsO IX. 99. sz.

1532. július 20. (in fest. Elie) Buda

739.

János király utasítja Buda városát, hogy iktassa be (n. mg.) Bereczkffy Mihályt azon ház birtokába a Tikszer utcában („...totalis domus Wolffgangi pannicide in ista civitate nostra in platea Thykzer vocatam existentis...”), amelyet Wolffgang posztómétőtől hűtlensége miatt elvett és Mihálynak adott.

de a beiktatás ellen Belvar-i Ferenc deák tiltakozott mondván, hogy a király a házat neki adományozta; most azonban Ferenc deák Batthyani (!) Ferencel együtt a király ellenségeihez pártolt, és ezért az iktatást Ferenc ellentmondása ellenére is el kell végezni.

MOL. Újhelyi es. lt. (P 692 I. tétel I. esemő) 1532. – Közöletlen.

1532. július 30. (f. III. p. fest. Anne) Buda

740.

János király utasítja Buda városát, hogy iktassa be (e.) Hederwary Istvánt azon ház birtokába a Szt. György kápolnával szemben (*...totalem domum lapideam circumspecti Michaelis Gazon hic Bude, ex opposito ecclesie sancti Georgii martiris, in vicinitatibus egregiorum Amade de Warkon et Sigismundi de Roman habitam...*) a hozzátartozó szőlőkkel, boltokkal és egyéb tartozékokkal együtt (*...cum vineis, bolthis, testudinibus et aliis pertinentibus...*), amelyet (e.) Michael Gazontól hűtlensége miatt elvert, és (e.) Zekchew-i Herczeg Ferencnek adományozott, majd pedig miután Herczeg Ferenc a hűtlen Percny Péter szolgálatába állt, a ház a királyra szállott, és a király hűségese szolgálatai jutalmául Hederwary Istvánnak adományozta azt.

MOL. Khuen-Héderváry es. lt. 5-31 (elpusztalt). – K: *Hédervári* II. 40. sz.

1532. december 21. Buda

741.

[Brodaries István] szerémi (*Sirmiensis*) püspök (m.) [Nádasdy] (*Nadasdinus*) Tamásnak írott levelében megemlíti Pesthieny [Gergely] házát (*...quando novissime eramus in domo domini Pesthieny*).

MOL. MKA Nádasdy es. lt. Missiles – K: *KUJANI* 1908. 290.

1533. március 3. Buda

742.

János király megerősíti (s. m.) Hieronim Lasky (*de Lasko*) erdélyi vajda adományát, amellyel (e.) szegedi (*de Zegedino*) Koppani Mihálynak adta azt a házat a Mindszent utcában (*...super totali domo lapidea in civitate nostra Budensi in vico Myndzenthweza vocato constructa...*), amely a hűtlen (i.) György brandenburgi örgróftól hárult a királyra, és amelyet a király Lasky-nak adott. Meghagyja tehát Buda városának, hogy az iktatást végezze el.

MOL. MNM törzsanyag (Mályusz Elemér [BTM-KO kisalaktú 1783. sz.] és Pataki Vidor regesztáiból). – R: *PATAKI* 1950. 98. j.

1535. május 17. (f. II. p. fest. Penthecostes) Bécs

743.

I. Ferdinánd király az orvosi mesterségben való jártasságáért (e. et eruditi) Leopold Jordan orvosnak, bécsi polgárnak adományozza a néhai (e.) Zabo Benedek házát (*...domum circumspecti quondam Benedicti Zabo in civitate sua Budensi e regione domus Valentini Swynthayner sitam...*).

MOL. Kane. lt. Liber Regius I. 274; MOL. MKA Liber donationum I. 240. – Közöletlen.

1535. szeptember 3. (f. VI. p. fest. Egidii) Bécs

744.

I. Ferdinánd király a hűtlenné vált (e.) Warda-i Mihály Fejér megyei Gardon birtokát és budai házát (*...domum lapideam egregii Michaelis de Warda in civitate Budensi habitam...*) eladományozza (m.) Lak-i Baktyh Pálnak, a királyi huszárok kapitányának, és általa testvérének, Baktyh Péternek.

MOL. Kane. Lt. Liber Regius I. 293; MOL. MKA Liber donationum I. 223. – Közöletlen.

1536. január 15. Buda

745.

János király (e.) Pelbarthyda-i Fekethe Jánosnak és Kenederesgyalu-i More Ferencnek adományoz egy házat a Szombathelyen, amelynek egyik kapuja a Szt. Pál utcára, másik kapuja pedig a Zsidó utcára nyílik (*...totalem domum lapideam in civitate nostra Budensi in loco Zombathel existentem, cui ab una domus circumspecti Alberti Ethyeky, ab alia vero partibus domus providi Nagh Mendel Hebrei civium dicti civitatis nostre Budensis vicinari dinoscuntur, cuius quidem domus una porta ad plateam sancti*

Pauli altera vero ad plateam Iudeorum pateret..."), és amelyet korábban Kyssmendel(!) zsidó birtokolt, majd pedig János király néhai (c.) Horvath Jánosnak adományozott, de most üresen áll.

MOL MNM Törzsanyag (Pataki Vidor regesztája). – R: PATAKI 1950. 41. 48. 68. j.

1536. március 15. (f. IV. p. fest. Reminiscere) Lippa **746.**

Zakach Mihály végrendelezik (v.) Sebesy István a Szűz Mária Mennybevétele kápolna rektora, Zabo István lippai bíró, valamint gyóntatója, Benedek pap előtt, és többek között házáat (*.....domum meam lapideam Bude habitam...*) fiára és leányára hagyja, ha pedig meghalának anyjukra, vagyis feleségére, a ház bérlője pedig évente 20 forintot köteles fizetni (*.....inquilinus, qui in ipsa domo mea residentiam habuit, obligatur pro ipsa residentia florenis XX...*).

MOL Új helyi es. í. (P 692 I. tétel I. csomó) 1536. – Közöletlen.

1536. augusztus 15. (in fest. Assumptionis Marie) Várad **747.**

János király utasítja Buda városát, hogy abban a perben, amely Jakosith György és Zenth Iwany Pál között egy bizonyos a Zsidó utcában álló ház (*.....cuiusdam domus in platea Iudeorum existentis...*) miatt folyik, hallgassa ki mindazon budai polgárokat, akiket Jakosith megnevez, akik Jakosith-ot a ház birtokába iktatták, és azokat is, akik előtt néhai Pechy Tamás budai bíró a házat Jakosith tulajdonának vallotta, majd a vallomásokot írásba foglalva küldjék meg neki.

MOL MKA NRA 1604-40. – K: MZsO V/1. 363. sz. – R: PATAKI 1950. 41. j.

1536. november 18. (in prof. Elizabeth) Várad **748.**

János király utasítja Buda városát, hogy iktassa be a ferences beginákat egy a Szt. Zsigmond egyház környékén, a ferences beginakolostor szomszédságában lévő ház (*.....domum suam in ipsa civitate nostra] Budensi prope sanctum Sigismundum habitam et domui seu cenobio religiosarum [dominarum] beginarum tertii ordinis beati Francisci confessoris observantiam regularem [gerentium] atque profitentium ante claustrum seu monasterium sancti Iohannis evangeliste sit[is] et adiacent[is] fere connexam...*) birtokába bárki ellenére, aki most a házat lakná, mivel a néhai (c.) Buda-i Eötves Tamás leánya, Orsolya nyulakszigeti domonkos apáca korábban eladta azt a begináknak, akiket mint szomszédokat a város törvényei szerint mindenkinél jobban illet (*.....ob contiguam eius vicinitatem de veteri lege et approbata consuetudine ipsius civitatis nostre Budensis magis ipsas dominas beginas, quam alios quospiam concernere dinoscitur...*).

MOL Gyulafehérvári kápt. Lad. 8. nr. 1097. – R: PATAKI 1950. 106. 113. j.

1537. március 19. (f. II. p. fest. Jacobi) **749.**

A kolozsmonostori konvent előtt Macedonia-i Petherfy Miklós fia (m.) Farkas az Ezthergaros wchában lévő házáat, tartozékaival együtt, 400 forintért eladja (s. m.) Marthonos-i Pesthyeny Gergely ország-bírónak és királyi helytartónak.

DL 36407 (Prot. Colos.) p. 12. 25. (Jakó Zsigmond regesztája). – R: *Kolozsmonostor* II. 4593. sz.

1537. június 11. Várad **750.**

János király meghagyja Buda város tanácsának, hogy Werbőczy Istvánt iktassa be felsőlindvai Szécsi István budai kőházának birtokába, amely Szécsinek Ferdinándhoz pártolásával bekövetkezett hűtlenségbe esésével szállt a királyra.

MOL Gyulafehérvári kápt. Cist. Maramaros 5-18 (Mályusz Elemér regesztája. BTM-KO kisalaktű 1811.). – Közöletlen.

1538. január 5. Várad **751.**

János király előtt Thomor-i Lajos és Boza-i Benedek királyi kamarásoknak egyenletlenségük volt a ferences beginákkal egy Szt. Zsigmond egyház körüli és a beginakolostorral szomszédos ház miatt

(*...prope sanctum Sigismundum... cenobio beginarum contigue ac fere connexe...*"), amely a néhai Tamás ötvös budai polgár és a néhai (c.) Ötvös Pál leánya, Priszka házasságából született (n.) Orsolya szigeti domonkos apácáé volt. Most lemondanak a beginák javára a házat és a hozzá tartozó kertet és szőlőt illetően is

MOL Gyulafehérvári kápt. Cist. Maramaros 5-9 (Mályusz Elemér regesztája, BTM-KO kisalaku 1814. sz.). – Közöletlen.

1538. április 5. (f. VI. a. Dom. Iudica)

752.

Ismeretlen (budai?) káptalan előtt ismeretlen személyek Ferenc pozsegai prépost nevében is tiltakoznak, hogy (g.) Docy Margit, a néhai (e.) Györgynek, a tiltakozók rokonának özvegye, (e.) Rednecky János felesége több birtokot, köztük három budai házat (*...tres domos in civitate Budensi adiacentes...*) mostani férjére, Jánosra iratott, és Margitot az elidegenítéstől, Jánost pedig a birtokbavételestől eltiltják.

MOL Kende es. lt. (P 423. Lesomó) 1538. (hiányos!). – Közöletlen.

1538. október 13. (Dom. a. fest. Galli)

753.

A kolozsmonostori konvent előtt (e.) Meznerizsky János étekgómeester elmondja, hogy budai házat (*...domum suam Budensem... que videlicet esset in medio domorum circumspecti condom Valentini apothekarii ex una et ex altera parte condom domini Stephani Dayka...*), amelyet hűséges szolgálatai jutalmául a királytól kapott, egy bizonyos összegért eladta a néhai (c.) Péter budai patikáros fiának, (c.) Angelus királyi patikárosnak, valamint feleségének és utódjaiknak.

DL 36404 (Prot. Colos.) fol. 188v (Jakó Zsigmond regesztája). – R: *Kolozsmonostor* II. 4663. sz.

1538. október 14. (f. II. a. fest. Galli)

754.

A kolozsmonostori konvent előtt Angelus királyi patikáros azt a házat (*...domum suam Budensem...*), amelyet a királytól bizonyos összegű pénz fejében, valamint hű szolgálataiért kapott, arra az esetre, ha korábban meghalna, feleségének, (g.) Katalinnak adja. Halála esetén özvegyét rokonai csak 4000 forint lefizetése ellenében zárhassák ki e ház birtokából.

DL 36404 (Prot. Colos.) fol. 189r (Jakó Zsigmond regesztája). – R: *Kolozsmonostor* II. 4664. sz.

1538. december 13. (f. VI. p. fest. Lucie) Kolozsvár

755.

János király hűséges szolgálatai jutalmául (m.) Werbewcz-i Imrének adományoz egy házat a most Szt. Márton utcának nevezett Zsidó utcában, a Szt. Pál utcáig kiterjedő másik résszel együtt (*...totalem igitur domum lapideam Iudaicam in hac civitate nostra Budensi in platea Iudeorum, que nunc sancti Martini vocatur habitam, que olim magni Mendel Iudei prefuisset, et cuius altera pars ad plateam sancti Pauli protenditur in vicinitate domorum Stephani barberii ab una ac condom Ioannis Horwath ex alia partibus altera vero eiusdem domus pars ad plateam Iudaicam adiacet...* *...simulcum bolthis cellariisque...*), amely egykor Nagy Mendel zsidó tulajdona volt, de miután a zsidók ellenséges területre költöztek, a királyra szállott, aki néhai (c.) Dombo-i Jánosnak adományozta azt; az ő magtalan halála után a ház tulajdona ismét a királyra szállt, aki most Werbewcz-i Imrének adományozza azt, és utasítja Buda városát, hogy végezze el a birtokbaiktatást.

Erdődy es. vasvörsvári lt. 38-12-2 (Másolat Bártfai Szabó László regesztagyűjteményében, OSZK). – Közöletlen.

1539. március 29.

756.

Werböczy István III. Pál pápának. Nem sokkal előbb a pápa az ő kérésére Csiky András ferencrendű szerzetesnek (*ord. minorum de observantia*) megengedte, hogy amíg ő és felesége él, lelkük gondozója lehessen. Az erről kiállított okirat azonban nem szólt egészen világosan, és a magyar provinciális úgy értette, hogy ezentúl Csikynek Werböczy házában kell laknia, és nem tartozik többé a rend kötelékébe. Ennek következtében – úgy mond Werböczy – Csiky kirekesztett a rendből, bár az ő budai háza majd-

nem össze van építve az ev. Szt. Jánosról nevezett kolostorral. De Csiky nem is akar kiválni a szerzetből, vagy rendtársai közül, ha olyan helyen lakik Werbőczy, amelynek közelében zárda is van. Arra kéri tehát a pápát, mint az egyház engedelmes fia és a lutheranizmusnak Csikyvel együtt kérlelhetetlen üldözője, parancsoljon rá a magyar szerzetesekre, hogy kiközösítés terhe alatt tartozzanak Csiky, amikor és ahol csak akarja, kolostoraikba befogadni, mert azáltal, hogy az ő lelkiatyjuk lett, nem szűnt meg szerzetes lenni. Végül arra kéri még Öszentségét, hogy Csiky a katolikus hit védelmére s a káros lutheránus szekta kiirtása céljából nevezze ki apostoli hitszónokká, hogy Budán vagy egyebütt, kivált rendjének templomaiban szabadon prédikálhasson.

ASP Cortegio Furnesiano 1539. – K: KOLLÁNYI 1905. 335.

1539. június 28. (VIII. d. Sab. p. fest. Gervasii et Protasii)

757.

A budai káptalan János király parancsára hatalmaskodási ügyben megidézi (n.) Naghcechy Benedeket (s. m.) Werbőcz-i István kancellár házában, a Szt. János utcában, a ferences kolostor előtt („...*Bude in domo spectabilis et magnifici Stephani de Werbewez summi secretarii regie maiestatis cancellarii in platea sancti Iohannis ante claustrium fratrum minorum de observantia beati Francisci confessoris constructa...*”).

MOL Károlyi cs. lt. 8-13 – K: Károlyi III. 215.

1539. szeptember 11. (f. V. a. fest. Exaltationis sancti crucis) Buda

758.

János király hűséges szolgálatai jutalmául (e.) Kassay János királyi kamarásnak adományoz egy házat a város piacán („...*totalem domum lapideam condam Galli apotecarii ac Stephani et Sebastiani filiorum, necnon Lucie filie circumspecti condam Valentini similiter apotecarii in hac civitate nostra Budensi in teatro eiusdem civitatis nostre penes domum nobilis et circumspecti Angeli apothecarii existentem et habitam...*”), amely a néhai Gál patikárosé, valamint a néhai (e.) Bálint patikáros fiaié, Istváné és Sebestyéné, továbbá leányáé, Lucáé volt, de a német párthoz csatlakozásukkal, hűtlenségük miatt a király eladományozta (e.) Naghlak-i Jaxith Márknak, aki szintén elpártolt a királytól, és így a ház tulajdona a királyra szállt; a király utasítja a várost, hogy végezze el a birtokbaiktatást János részére.

Kassa v. lt. Arch. Secr. Fam. Div. A 58. – Közöletlen.

1540. április 12. (in crast. Dom. Misericordie)

759.

A budai káptalan kiküldött hiteles emberei, (h.) Tethem-i Gergely éneklőkanonok és Zegedi Márton kanonok előtt (m.) Raska-i István budai szállásán („...*Budam ad hospitium dicti Stephani Raskay...*”) birtokadományt tesz.

MOL Moesáry cs. lt. (P 504.) 1-1-8. – Közöletlen.

1540. augusztus 26.

760.

Ferdinánd király, mivel János király bolognai (*de Bononia*) Domenico építésznek házakat adományozott Budán („...*quandam donationem seu concessionem fecerit de ceteris domibus in civitate Budensi sitis...*”), az adományozást megerősíti.

ÖStA HHStA. Handschriftenabteilung. Ungarische Akten, Allgemeine Akten fasc. 43. (Mályusz Elemér regesztája. BTM-KO kisalaki 1838. sz.). – Közöletlen.

1540. október 25. (f. II. prof. Demetrii)

761.

A leleszi konvent előtt (p.) Zyws Antal, a néhai Warda-i János özvegyének, (g.) Krisztinának a familiárisa, úrnőjének, Krisztinának, valamint az ő Warday Jánostól származó leányának, Fruzsínának a nevében tiltakozik, hogy (e.) Warda-i Mihály és Ambrus, néhai Warday János testvérei azt a budai házat („...*domum lapideam ipsorum Bude sitam...*”), amely közösen illette őket, eladták Barranyay Mátyásnak 600 forintért, Mihályt és Ambrust az eladástól, Mátyást pedig a vásárlástól eltiltják.

MOL MKA NRA 3-7. – Közöletlen.

1540. december 2. Bécsújhely**762.**

I. Ferdinánd király a hűtlenné vált Baronyay Mátyásnak a Mindszent utcában, a nyugati oldalon lévő házát (*...domum Mathie Baronyay in civitate Budensi in platea Omnium sanctorum a parte occidentali...*) eladományozza (e.) Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Bornemyza Pál királyi titkárnak és általa (n.) Baronya-i Imre deáknak.

MOL Kanc. lt. Liber Regius II. 8. MOL MKA Liber donationum I. 296. – Közöletlen.

1541. február 2. (in fest. Purificationis Marie) Bécsújhely**763.**

I. Ferdinánd király a néhai (m.) Chakthornya-i Ernusth Gáspár magvaszakadtával házát a Szt. György egyházzal szemben, a Duna felőli, keleti oldalon (*...domum quondam magnifici Casparis Ernusth de Chakthornya in civitate Budensi fere in opposito ecclesie beati Georgii martiris a parte orientali versus Danubium sitam...*) eladományozza (e.) Bornemyza Pál királyi titkárnak.

MOL Kanc. lt. Liber Regius II. 16. MOL MKA Liber donationum I. 300. – Közöletlen.

1541. február 8. (f. III. p. fest. Purificationis Marie) Bécsújhely**764.**

I. Ferdinánd király a hűségére lért Bebek Imrénék teljes bocsánatot ad, és többek között megerősíti egy ház birtokában az Olasz utcában (*...ac domum quandam in civitate nostra Budensi in platea Itatorum vocata existentem...*).

ÖS:A IIIStA Hungarica 11.02.1541. – Átírta a pozsonyi káptalan 1555-ben: MOL MKA NRA 600-50. – K: Egyháztörténeti emlékek III. 537. sz. – R: PALÁKI 1950. 59. j.

1541. április 8.**765.**

Ferdinánd király a magvaszakadt Hans Prayss budai polgár ingó és ingatlan javait, főleg Mindszent utcában álló házát (*...domum lapideam Bude in platea Omnium sanctorum iuxta suos confines sitam...*) 1527-ben Johannes Ferenberger von Egenberg királyi tanácsosnak és titkárnak, valamint szervitorainak, Hans von Lothringen-nek, Aloysius von Taxis-nak, Alexander borbélynak és pisai (*Pisamus*) Domonkosnak adta. A borbély már az oklevél kiállítás előtt meghalt, ezért az ő helyébe és jogaiiba Matthias von Taxis-t helyezi.

ÖStA IIIStA, Handschriftenabteilung, Ungarische Akten, Allgemeine Akten fasc. 45 (Mályusz Elemér regesztája. BTM-KO kizalaku 1843. sz.). – Közöletlen.

1541. június 8. A királyi táborban**766.**

Wilhelm von Roggendorff és von Mollenburg báró (*Freiherr*) hűséges szolgálatai érdemeiért (ex.) Alexander Pfreyzer királyi tábori orvosnak adományozza (mg.) Kristóf ötvös házát a Boldogasszony templom környékén (*...totalem domum magistri Christophori aurifabri de monte Itali prope ecclesiam sanctae Mariae in civitate Budensi existentem ac modo a predicto habitatam...*)

Pozsony v. lt. 6003. – R: AMB II. 5765. sz.

1544. december 16. (f. III. p. fest. Lucie) Monyorókerék**767.**

Idősebb Monyorókerék-i Erdewdy Péter végrendeletében egyebek mellett azt a házát a Duna mellett, amelyben atyjafia, a néhai Tamás esztergomi érsek lovait tartották (*...item(!) domum Bude prope Danubium existentem, ubi equi prefati olim domini reverendissimi Thome archiepiscopi Strigoniensis fratris, ut prefertur mei, tenebantur...*) az esztergomi érsekségre hagyja; továbbá másik házát (*...item(!) alteram domum meam similiter Bude habitam...*), amelyben Cancellier és fia, Zsigmond lakott (*...residentiam habuissent...*), valamint két majorsági házát (*...umacum aliis duabus domibus allodialibus...*), amelyekben egykor kovácsok laktak (*...in quibus olim fabri habitassent...*) azzal az ezer forinttal együtt, amellyel a néhai Werbewczy István tartozott neki, a fehéregyházi pálosokra hagyja.

Átírta a vasvári káptalan 1544. december 20-án: Erdődy es. vépi lt. 2-60. – Közöletlen.

1544. december 20. (in vig. Thome ap.)

768.

A vasvári káptalan átírja idősebb Monyerokerek-i Erdewdy Péter 1544. december 16. (f. III. p. fest. Lucie) végrendeletét.

Erdödy cs. vépi lt. 2-60. – Közöletlen.

1550. június 2. (f. II. p. fest. Trinitatis)

769.

A kolozsmonostori konvent előtt Balázs deák, kolozsvári polgár és Sarlay Miklós fogott bírák vallják, hogy Zenthdemether-i Balogh Balázs és felesége, Buda-i Zythas Dorottya, a néhai Boros másként Kalmar Tamás budai, majd kolozsvári polgár özvegye kifizették (p.) Thethen-i Boros Pétert, a néhai Boros másként Kalmar Tamás testvérét, valamint vejét, Haros-i Kys Lukácsot és személyükben Boros Tamás egész rokonságát Dorottya előbbi férjének kolozsvári portékáiból, arany-ezüst marhájából, ruháiból. Ha Buda felszabadul a török alól néhai Boros Tamás házáat a Tej utcában (*...Theer weza...*) és szőlőjét Boros Péter, Balogh Balázs és Dorottya egyenlően használhatja, de Boros halála után ezek a javak is Balázusra és Dorottyára szállnak.

MOL Kolozsmonostori kv. hh. I. Protocolla:3 fol. 69v-71r (Jakó Zsigmond regesztája). – **K:** *Kolozsmonostor* II. 5032. sz.

1577. szeptember 2. Nyitra

770.

Bornemissza (*Abstemijs*) Pál erdélyi püspök, a nyitrai püspökség kommandátora, nyitrai ispán és eszéki tanácsos végrendeletében többek között budai házáat a Szt. György utcában (*...unam domum meam lapideam in civitate Budensi in vico sancti Georgii martiris fundatam...*), amelyet a néhai (m.) Chaktornia-i Ernusth János halála és magvaszakadta után Ferdinánd király adományozott neki, komornyikjára és fogadott fiára, (e.) Wyzwechany Bornemissza (Abstemijs) Sándorra hagyja.

ÖStA HHStA. Finanz- und Hofkammerarchiv. Hoffinanz – Ungarn r. Nr. 36. szeptember. – Közöletlen.

NÉVMUTATÓ

- A**
- Abaúj vármegye **601**
- Ablakgyártó Ferenc 103
- Ábrahám esztergomi örkanonok, a Szent István protomártír káptalan kanonokja **297–298**
- (Szerenesés Imre fia) budai zsidó **306; 714**
- l. Hindi
- l. Veres
- Ács János budai esküdt özvegye 211
- Farkas 110
- Miklós 222
- Ádám deák, a nagyobb kancellária jegyzője **703, 708**
- pap 193; **239**
- (Kalmár János fia) özvegye: Margit **166; 320**
- - leányai: Anna, Katalin és Margit **166; 320**
- l. Bárkás Ádám Gergely özvegye **279–281, 300; 536**
- Adorján a budai Boldogasszony-egyház káplánja **256**
- l. Zsámboki
- adorjáni l. Várad
- Agárd (Fejér vm.) **489**
- Agárd (Nógrád vm.), ma Ósagárd **323**
- Agata (anconai Simone leánya) **186; 344, 348**
- Aglent (Zsámboki Henard fia Miklós leánya, Rátót nb. Pore István özvegye) **62; 22**
- Ágnes (Budai István deák felesége) **316**
- (Cseh Hānslin felesége) **59**
- Ágoston a pesti Boldogasszony-egyház plébánosa **223**
- l. Kapás
- l. Szabó
- ágostonos kolostor l. Buda
- Ágota (Gergely fia Mátyás felesége) **178**
- (Zsigmond fia Albert nővére) **121**
- Agyagverem, budai szőlődűlő 46
- Akasztóhegy, neveggyi szőlődűlő 43, 46
- Ákos l. Mieskfi
- ákosházai l. Sárkány
- Alagi Kozma mester **242; 60**
- l. Bekény
- Alattyáni Kelemen deák **515**
- Albeni Henrik pécsi püspök **161, 171; 196, 201, 222, 226**
- János zágrábi püspök, birodalmi és királyi főkancellár **297; 220**
- Albert király 139, 156, 302; **230–234, 242** (néhai)
- Albert a Boldogasszony-egyház plébánosa **14, 17–18**
- esztergomi érseki helynök **272, 408**
- (Ruprecht fia) budai polgár **17–18**
- (Zsigmond fia) **121**
- - nővére: Ágota **121**
- l. Bellyéni
- l. Budai
- l. Csaplár
- l. Cseh
- l. Debrétei
- l. Etyeki
- l. Fülpesi
- l. Kapás
- l. Kronacher
- l. Kun
- l. Nagy
- l. Nagyváti
- l. Peregi
- l. Pintér
- l. Rákos
- l. Sárközi
- l. Síkatori
- l. Szekérgyártó
- l. Szekérvezető
- l. Veres
- l. Vetési
- l. Zsámboki
- Albisi Dávid l. Zólyomi Dávid
- Albrath a budai domonkos beginák magistrája **265**
- Alexander borbély **765**
- Alfonz l. Tüz
- Alhéviz (korábban: Kispest, *Kereinfeld* l. ott), ma Budapest l. Tabán 15, 19, 30, 38, 55, 60, 88–89, 97–99, 107, 134; **50, 242, 337, 359, 371, 380, 447–448, 476, 486, 738**
- i fürdőház 89, 107
- i ház 89; **50, 337, 359, 371, 380, 447–448, 476, 486**
- i Király-fürdő 107
- i közút **448**
- i nagy út 89; **337**
- i Szent Erzsébet ispotály 89, 97–99, 107, **165–166, 204; 448, 738**
- - mester l. Konrád, Pintér János
- i Szent Gellért ispotály 89, 99, 107
- i Szent Gellért plébániatemplom 89, 97–99, **123; 225**

- - pébánosa I. Miklós
- i szőlőskert I. Hosszúszőlő, Kerekszőlő
- i I. Cseh
- i I. Szénaárus
- Alheyd (Leyphytt)* szolgálója **14**
- Alkotás út** 37, 45, 58
- Állami nyomda** 54
- Aloth István a Boldogasszony egyház plébánosa **309**
- Aloysius I. *Taxis*
- Almás Tamás 113
- Alpári Mihály **627**
- alsólendvai I. Bánfi
- Alsószécsényi János (Bendek fia) *179, 604*
- - testvérei: Miklós, Ferenc, Benedek és Imre **604**
- alsószegedi I. Sügér
- Altenburger, Stephan (másnéven: Óvári István) *162; 620, 654*
- Amadé István (várkonyi) mosoni ispán, királynéi udvarbíró, budai alvárnagy *168, 211; 652, 657, 740*
- Ambrosio I. milánói
- Ambrus királynéi kápolnaispán, budai kanonok **272**
- szabó, budai polgár **329**
- szücs özvegye *235–236, 246; 461*
- I. Boros
- I. Dánóci
- I. Debreceni
- I. Kapás
- I. Kartos
- I. Móka
- I. Sárkány
- I. Segesdi
- I. Szántai
- I. Taszári
- I. Tót
- I. Várdai
- I. Zsidó
- anconai (*Anconitanus*) Simone (olasz – *de Italia*) patikáros, budai polgár 186; **344, 348**
- - özvegye: Dorotea *186; 344, 348*
- - fia: Francesco *186; 344, 348*
- - leánya: Agata *186; 344, 348*
- Anderkó (másnéven: Andreas Hess nyomdász) *252; 403, 428, 430*
- - felesége: Borbála (később Toldi András felesége) *251–252; 403, 428–430, 439*
- - fia: János *403, 428, 430*
- III. András király 32, 62, 64, 110, 271: **6–8**
- András ács, budai polgár *149–150*
- a csatkaai Szűz Mária pálos kolostor perjele **131**
- egri főesperes *240, 246; 353, 355*
- kemléki főesperes, zágrábi kanonok **465**
- királyi kancellár **256**
- lövöldi laikus testvér **281**
- mézáros, budai polgár *279, 291, 300; 352*
- - felesége: Ilona **352**
- pesti plébános 278, 282: **389–390**
- a pilisi Szent Kereszt pálos kolostor perjele *213; 203*
- sarkantyúgyártó *173, 180; 291–292, 294*
- spalatoei érsek, a bakonybéli apátság kommandátora 120: **164**
- szabó I. Wernitzer
- váradí püspök I. firenzei
- a váradí püspök budai udvarbírája 222: **557**
- zágrábi székesegyházi főesperes **465**
- (Miskei Bertalan fia János fia) *272; 26*
- (Németi *Thomor* fia) **78**
- - felesége: Erzsébet I. Ugali
- (nezdei Besenyő Mátyás testvére) *57, 83*
- (Péter vászonkereskedő fia) **19**
- I. Báncai
- I. Bátori
- I. Bornemissza
- I. Ceglédi
- I. Csapi
- I. Csíki
- I. Elekehy
- I. Gosztonyi
- I. Kapás
- I. Kapi
- I. Kötélverő
- I. Ledeci
- I. Mihalevich
- I. Német
- I. Pálosi
- I. Pápai
- I. Picsor
- I. Szekeres
- I. Szencsei/Szentei
- I. Toldi
- I. Váci
- I. Valadi
- I. *Wenczon*-i
- I. Verebélyi
- Andreas (Merklin comes fia) *287–288, 299, 329; 29*

- I. Anderkó
- I. Greis
- I. Neideck
- I. Stoss
- I. Vogelweider
- I. Wernitzer
- Andrgithy* Antal királyi familiáris 109; **469**
- Angeld (*Angleth/Angelth*), Hans budai polgár 187, 210; **453**
- Stephan kereskedő, budai polgár 187; **452, 459**
- de Angelis* I. Giovanni
- Angelo királyi patikáros (Péter patikáros fia) 188; **753–754, 758**
- - felesége: Katalin 188; **754**
- I. firenzei
- I. Kanzler
- I. Olasz
- *de Rangonibus* I. veronai
- Angelonis I. Giovanni
- Angelus pápai legátus **413**
- Anger Jahrmarkt* I. Buda
- Angyal Balázs (pándi) 306; **713**
- János (pándi) 203, 306; **713, 720**
- Mátyás (pándi) 306; **713**
- Angyali Üdvözlét kápolna I. Esztergom
- Anna hercegnő (László oppelni herceg leánya, Szécsényi Tamás felesége) 268, 270, 272; **48**
- Anna királyné (II. Ulászló király felesége. Foix-i) 75
- Anna (Benedek fia Péter felesége) 292; **38**
- (Cobor Imre leánya) **519**
- (Csáky Benedek leánya, Bot András felesége) 286; **498**
- (Domonkos festő felesége) **679**
- (Hindi Péter leánya) 112; **563**
- (István íjgyártó leánya, Sándor Mihály felesége) **559**
- (Kalmár János fia Ádám leánya) 166; **320**
- (Kanzler Angelo leánya) **522**
- (Kapi András özvegye) 302; **185, 233**
- (Kapi Sándor leánya) **462**
- (Keszi Benedek özvegye) 276; **313**
- (Fiedrich Krazer leánya, Wulving fia László felesége) 124, 256; **113**
- (Gregor Kunststock felesége) **468**
- (csáktornyai Lakefi István felesége) 124–125, 256–257; **113, 125, 138, 140, 202**
- (Losonci Dénes felesége) **68**
- (pölöskei Mikcsfi Ákos fia Mikcs özvegye) 154; **119**
- (régenszenttamási Michael Nadler leánya) **214**
- (ábráni Somogyi Lőrinc özvegye), másnéven *Susko* **289**
- - leánya: Erzsébet (Sasvári Gellért fia Sebestyén jegyese) **289**
- (Szerencsés Imre felesége) 204; **605**
- - fia: György 204; **605**
- (Szücs Tamás felesége) **620**
- (Takács György özvegye) 297; **521**
- (Tamás fia Pál leánya) **40**
- I. Hindi
- Anna utca** 85
- Anonymus, P. mester, III. Béla király jegyzője 22
- Ansbach N. k. h. **725**
- Antal, a Buda feletti Szent Lőrinc pálos kolostor szerzetese 196; **257**
- deák (Szabó Imre fia) **599**
- ferences testvér, csanádi püspök 9–11
- kapás **340**
- kékesi pálos szerzetes **433**
- köfaragó 102
- (ó)budai succustos 235; **461, 542**
- (ó)budai kanonok **482**
- I. *Andrgithy*
- I. Bati
- I. Désházi
- I. Garai
- I. Halász
- I. Kalmár
- I. Kapás
- I. Kis
- I. Komjáti
- I. Kovács
- I. Kőműves
- I. Nagy
- I. Pálóci
- I. *Pathy*
- I. Pinnyei
- I. Segesdi
- I. Szabó
- I. Székely
- I. Szekeres
- I. Tar
- I. Tót
- I. Ugali
- I. Váci
- Antalfi Gál 92
- Antonio *de Burgo* **532**

- (Francesco Bernardi fia Paolo fia) 194
 - l. arezzoi
 - l. Bonfini
 - Anya (Tolna vm.), ma Janya puszta Zomba mellett 134
 - anyaföldei l. Sáfár
 - Anyal István budai polgár 207
 - Apátitelek (Somogy vm.), ma Balatonendréd határában 301
 - Apollónia (Gergely varga leánya, Orbán könyvkötő felesége) 144–145, 316; 525
 - (Mátyás köfaragó felesége) 517
 - l. Domoszlói
 - l. Gyárfás
 - l. Rozgonyi
 - Apród Miklós (tótselymesi) fia: Tárcai János 432
 - - felesége: Sára 432
 - Aragóniai (*de Aragonia*) János bíboros, esztergomi érsek 381, 495
 - l. Estei
 - Aranyas János (esztergomi) az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 298–300
 - Aranyégető István 53
 - Aranygomb, budai szőlődűlő 46, 48
 - Aranyaliró Pál 121
 - Aranypohár, budai szőlődűlő 46
 - Ardói Benedek (ó)budai kanonok 279
 - arezzoi (*de Areccio*) Antonio (olasz – *Italicus*) 224, 246; 298
 - Armai Gergely az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja 485
 - Arnold (*Arnoldt/Arnolt/Arnolth*), Hans budai esküdt 115–116; 502, 542
 - Áron budai zsidó 302; 327
 - Áronfölde (Pest vm.), ma Budapest XI. Kelenföld 41
 - Árpád fejedelem 22
 - da Arqua (*de Arcuale*) l. padovai
 - Arszlán budai pasa** 107
 - Ártándi Pál a királyi ítélőszék ülnöke 183; 627
 - Aszó-völgy 42
 - Asztalyártó István 121
 - Mátyás 260, 262
 - Attila király városa 22 l. Óbuda
 - Attila út** 24, 37, 39–40
 - Atyai Miklós esztergomi olvasókanonok 220, 223; 636
 - Atyinai Márton fehérvári örkanonok, a felhévizi Szentlélek ispotály rektora, királyi titkár 204, 732
 - Simon deák, budai udvarbíró 210; 737
 - auranai (vránai) johannita perjel l. Bertalan
 - Avar utca** 47
 - Avignon *Fr* k. h. 24
- B**
- Bács (Bács vm.), ma Bač *Szr* 475
 - Bács (Szaboles vm.), Bácsaranyos, ma Aranyos-apáti része 49
 - Bagamértölde (Nagyszigeti isp.), ma Szigetesép (Pest m.) határában 62; 3, 7
 - Bajánháza (Vas vm.), ma Bajánsenye 277, 284
 - Bajnai Gergely az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 183, 189, 199–200
 - Bajoni Lőrinc deák, budai polgár 186–187; 452–453, 459
 - Bak Bereck 244
 - Bakics Pál (laki) a királyi huszárok kapitánya 214; 744
 - Péter (Pál testvére) 214; 744
 - Bakócz Bálint (Ferenc fia) titeli prépost, pataki plébános, győri püspök (másnéven: Erdődi) 236–238, 246–247; 374, 376–377, 381–383, 467
 - Bálint (Miklós fia, másnéven: csábrági Erdődi) 236–238, 246–247; 374, 435–436, 466–467
 - Farkas (Bálint fia) 604
 - Ferenc (Ferenc fia) pesti főesperes, váci kanonok (másnéven: Szatmári) 236–238, 246–247; 374, 376–377, 381–383
 - István (Bálint fia) 604
 - János (Ferenc fia, másnéven: Erdődi, Szatmári) 236–238, 246–247; 374, 376–377, 381–383
 - János (János fia) 435–436, 466–467
 - Miklós (Ferenc fia, másnéven: Erdődi, Szatmári) 236–238, 246–247; 374, 376–377, 381–383, 435–436
 - Pál (Miklós fia) 435–436, 466–467
 - Péter (Miklós fia, másnéven: monyorókeréki Erdődi) 435–436, 466–467, 604, 767–768
 - Tamás (Ferenc fia) titeli prépost, királyi titkár, győri püspök, egri püspök, fő- és titkos kancellár, esztergomi érsek, bíboros, konstantinápolyi patriarcha, pápai legátus (másnéven: Erdődi) 13, 73, 81, 95, 158, 161, 171, 176–177, 178, 179–180, 205–206, 236–238, 246–247, 251, 252, 286, 295, 314–315, 323; 374, 376–378, 381–383, 401,

420. 427. 431. 435–436. 462. 466–467. 485.
491. 494–495. 500–501. 515. 531. 550. 604.
618, 633, 634, 637, 683 (néhai), 691 (néhai),
698 (néhai), 767 (néhai)
- Tóbiás (János fia) 435 436
 - l. Erdödy
- bakonybéli Szent Móric bencés monostor 120,
295–296, 300, 322: 164, 198, 269. 275
- apát l. Márton, Mihály
 - komendátor l. András spalatoei érsek, Gergely
milközi püspök
- Baks 19
- Baksa Demeter (Bátori István familiárisa) 589
- Balassa Benedek (Kömlödi Miklós, Bátori István
ügyvédje, felesúti) 542. 566. 589
- Ferenc (gyarmati) 424. 627. 665. 687. 733–734
 - - felesége: Margit (Cecci Máté özvegye) 424,
 - - felesége: Perényi Orsolya 220. 223: 627
- Balassi Máté (a pilisi apát Szántón lakó
jobbágya) 548
- Balázs deák 145
- deák, kolozsvári polgár 769
 - deák 166: 738 (néhai)
 - fehérvári archidiaconus, a kápolnaispán
helyettese 39
 - győri örkanonok 626
 - mézáros 115
 - sarkantyúgyártó, budai polgár 145–146, 149;
384. 525
 - (Pál fia) budai polgár 30
 - l. Angyal
 - l. Bán
 - l. Bécskőházai
 - l. Bozinkai
 - l. Csákvári
 - l. Csaplár
 - l. Cseh
 - l. Fülöp
 - l. Kalmár
 - l. Kapás
 - l. Kenderesi
 - l. Kis
 - l. Korom
 - l. *Mochmolna*-i
 - l. Nagylucsei
 - l. *Nygech*-i
 - l. Nyakas
 - l. Paksi
 - l. Sárvári
 - l. Setétkúti
 - l. *Sicobonis*
 - l. Szalai
 - l. Tosi
 - l. Tót
 - l. Váci
 - l. Vámos
 - l. Vizi Balduin l. friziai
- Bálint borbély 281
- (ó)budai olvasókanonok (György esztergomi
érsek kiküldött bírása) 219
 - kalmár 240, 246: 353
 - örményesi pálos szerzetes 195; 250, 285
 - pap testvére: Péter mester 9–10
 - patikáros 188–189; 753 (néhai). 758 (néhai)
 - - fiai: István és Sebestyén 188: 758
 - - leánya: Luca 188; 758
 - l. Bakócz
 - l. Baróti
 - l. Famosi
 - l. Fürdös
 - l. Gyertyaárus
 - l. Kapás
 - l. Kopácsi
 - l. Koresolyás
 - l. Kőszegő
 - l. Kusi
 - l. Liptai
 - l. Nagy
 - l. Németi
 - l. Rác
 - l. Szénaárus
 - l. Tavali
 - l. Tót
- Balog Balázs (szentdemeteri) 284: 769
- felesége: Szitás Dorottya (Boros Péter özvegye,
budai) 284; 769
- Baltasare l. padovai
- Baltazár budai vásárbíró 514
- Bán Balázs 112
- Báncai András deák, budai udvarbíró 235 – 236,
247; 542
- Bánfi Ferenc (Miklós fia, alsólendvai) 598
- Jakab (Miklós fia, alsólendvai) 40; 598
 - János (Miklós fia, alsólendvai) verőcei örökös
ispán, pohárnokmester, királyi kamarás 106,
138, 150, 153–155: 509. 539. 543–544, 565,
568. 575. 577. 598. 727
 - Miklós (István fia) ajtónállómester és

- udvarmester 153, 155, 260; **544** (néhai). 577 (néhai)
- özvegye: Margit saganai hercegnő (Ernuszt János felesége) **509**
- Bánfi (lendvai) Pál királyi ajtónálló mester 293
- Baranya megye **537**
- Baranyai Imre deák 214; **761**
- Mátyás 214, 223; **761–762**
- Pál 121
- Barbara (Georg Bogner leánya, Ruprecht ötvös felesége) 174–175; **368, 410–411, 422, 446** (néhai)
- (Kunz pozsonyi molnár leánya, a néhai Mátyás királyi szabó jegyese) 171, 198; **335**
- (Hans Panchel leánya, kölni (*de Colonia*) Hermann felesége) 163, 303; **177, 181**
- (Hans Pemfflinger felesége) 199; **350**
- (Hans Puchler özvegye) **555**
- (Andreas Vogelweider felesége) 205–206; **420, 674, 687**
- Bárcai János (Perényi Ferenc és Péter familiárisa) **609, 627**
- Barcsai Péter fehérvári olvasókanonok 202; **555**
- Barkás Ádám 115
- György 106
- Tamás 106 Barkóci János (Bánfi János ügyvédje) **544, 577**
- Barnabás logodi *hospes* **256**
- ispán 234
- (Sári Péter testvére) **284**
- I. Csaplár
- I. Jó
- I. Körösi
- Baróti Bálint deák 251; **376–378, 383**
- barszi főesperes I. Budai János, Pesti Gergely
- Bársony Tamás budai polgár 298, 300; **442–443**
- felesége: Krisztina **442**
- Bársonymál, budai szőlődűlő 46
- Bártfa (Sáros vm.), ma Bardejov *Szk* 335
- Bártfai Szabó László** 13
- Bartholomäus (Georg Bogner fia) **368, 422**
- (Weydner fia) budai polgár 14
- Barthus* varga, budai polgár özvegye: Katalin 144–145; **444**
- Bartolomeo I. padovai
- Basel Sv k. h. **228**
- básti I. Cikó
- bátai custos I. János
- Bátai János (Tamás fia) budai esküdt 300, 302–303; **97**
- özvegye 303, 306; **179, 185, 233, 262**
- Bátéi Antal (Pálóci Antal és Mihály ügyvédje) **544, 568**
- Báti György 110
- bátmonostori I. Töttös
- Bátor Benedek budai esküdt 303; **181**
- Mihály az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **687**
- Bátori András szatmári és szabolcsi ispán 89, 254, 285; **390, 448, 645, 662, 689, 700, 705**
- György (András fia, ecsedi) szatmári ispán, királyi lovászmester 89, 233; **447, 476, 700, 705**
- felesége: Buzlai Katalin 233; **594**
- István (István fia, ecsedi) erdélyi vajda, országbíró 278–280, 282; **373, 390, 401–402, 416, 426**
- testvérei: András és Pál **390**
- István (András fia, ecsedi) temesi ispán, az alsó részek kapitánya, nádor 40, 143, 208, 210, 233, 247; **594, 678, 690, 699–700, 705, 717–718**
- felesége: Zsófia mazóviai hercegnő **700, 705**
- István (Miklós fia, somlyói) 187; **589–590**
- Mihály esztergomi kanonok **610**
- Miklós (István fia, ecsedi) váci püspök 89; **448**
- Pál (István fia, ecsedi) **390**
- Batthyány Benedek (Péter fia) budai várnagy 286–287, 299–300; **572, 603, 608**
- felesége: Katalin **603**
- Boldizsár (András fia) 230; **487**
- Ferenc (Boldizsár fia) pohárnokmester 40; **632, 739**
- György (Benedek fia) **603**
- János (Benedek fia) **603**
- Katalin (Benedek leánya) **603**
- Orbán (Benedek fia) 300; **603**
- Batthyány utca** 93
- Batu mongol kán 11
- bazini gróf I. János, Péter, Tamás, Zsigmond
- Beatrix királyné (I. Mátyás király felesége, aragóniai) 220; **354, 400, 412, 414**
- Beatrix I. Frangepán
- Bebek Imre (János fia) a fehérvári Szt. Miklós káptalan prépostja 244, 247; **764**
- János (pelsőci) tárnokmester, gömöri ispán **160, 174**
- János (pelsőci) 287; **603**
- László (Imre fia, pelsőci) 174

- Beckensloer János esztergomi érsek 158–159;
354, 495 (néhai)
- Beckó vár (Trencsén vm.), ma Beckov Szék k. h.
215
- Bécs (Keve vm.) 49
- I. Pest
- Bécs (*Vienna, Vjenna*) Wien At 20, 192, 286,
336; 635
- Bécs k. h. 142, 292, 386, 398, 400, 692,
699–700, 720, 743–744
- i polgár I. Jordan
- i (*de Vjenna*) Ulrich 174; 81
- i (*de Wienna*) I. Sárvári
- Becsei I. Töttös
- Bécsi kapu** 58, 82, 94, 131 I. Szombat kapu
- Bécsi kapu tér** 58, 84, 131, 270, 274, 299
- Bécskőházai Balázs, Benedek és János
(Nagylucsei Orbán kinestartó testvérei) 336
- Bécsújhely, Wiener Neustadt At k. h. 762–763
- Bednek (Somogy vm.), ma Bendek-puszta
Lengyeltóti mellett 195, 323; 99–100
- Behem (*Peheim*), Michael mészáros 115
- Békásmegyér (Pilis vm.), ma Budapest III. ker.
23, 62; 6–7
- i halastó 373
- Bekény Benedek (Dénes fia, alagi) személynöki,
majd nádori ítélőmester, személynök
158–159, 208, 235, 245, 283; 433, 684, 691,
696
- Dénes (mikófalvi, másnéven: Alagi Dénes) 85,
231, 236, 245, 281, 283–284, 315, 323; 367,
369, 395–396, 433, 438
- - felesége: Katalin 283; 395, 433
- III. Béla király 23
- IV. Béla király 11, 21, 27–28, 30, 32–34, 37, 45,
53, 89, 98; 1, 2
- Béla király kúriája 22
- Bélai Sebastyén deák, sókamaraispán 295, 300;
165
- bélakúti (péterváradai) ciszterci monostor 21, 29,
37, 45, 89, 98, 250–251, 260, 262, 322; 9–10,
12, 316, 376–377, 381, 383
- i apát 21 I. Imre, Péter, Vilmos
- i szerzetes: I. Mátyás
- de Belanis* I. Pietro
- Beldre/Buldre* Mihály erdélyi sókamara ispán,
budai polgár 267; 74–75
- béli I. bakonybéli
- Bellyéni Albert személynöki ítélőmester 571
- Bélvári Ferenc deák 739
- Bem József utca** 22, 30, 35
- Bem József tér** 105, 107
- bencés monostorok I. bakonybéli, kapornaki,
kolozsmonostori, pannonhalmi, pécsváradai,
somogyvári, széki, szenttrinitási, tihanyi,
zalavári
- Bencze Zoltán** 274
- Benedek ablakgyártó, budai polgár 298, 300;
442–443
- borbély 194
- a budai Szent Mária Magdolna egyház plébá-
nosa, kalocsai örkanonok 97, 220; 585, 636
- esztergomi érsek 103
- kádár 255
- mészáros 115, 279, 300
- örményesi pálos szerzetes 258, 273
- pálos általános perjel 213; 432
- pap 746
- szabó 239–240; 355
- szűcs, budai esküdt (a Keresztelő Szent János
kolostor gondnoka) 253; 253
- vászonkereskedő, budai polgár 294, 300; 207
- veszprémi püspök 9–12, 149–150 (néhai)
- fia: Egyed 250; 64, 66
- - felesége: Ilona (*Branch* mester özvegye) 250;
64–66
- fia: Péter 292–293, 300; 38
- - felesége: Anna 292; 38
- I. Alsószécsényi
- I. Ardói
- I. Balassa
- I. Bátor
- I. Batthyányi
- I. Bécskőházai
- I. Bekény
- I. Bodó
- I. Bornemissza
- I. Bozai
- I. Budai
- I. Cudar
- I. Ficsor
- I. Gáspár
- I. Halápi
- I. Halász
- I. Hideg
- I. Himfi
- I. Jó
- I. Kállai

- I. Kapás
- I. Karai
- I. Kenderesi
- I. Makray
- I. Nagyécsi
- I. Ósi
- I. Pekri
- I. Pesti
- I. Sügér
- I. Szabó
- I. Szőlösi
- I. Váci
- I. Vetési
- Bencháza (Vas vm.) 277, 284
- Bentli fia: Dénes budai polgár 293, 300; 19
- Bereck az esztergomi Krisztus Teste kápolna rektora 151, 167; 109
- kereskedő, budai polgár 167; 716
- (ó)budai kanonok 243
- plébános, az esztergomi Szent Kereszt oltár rektora 183
- I. Bak
- I. Dömösi
- I. Kalmár
- I. Turóci
- Bereckfi (másnéven: Szakács) Mihály 190, 208; 739, 746
- Beregszászi út 43**
- Bereményi Gergely 110
- Berencsi István (Gergely fia) királyi számtartó 301; 171
- - fiai: György, László, Szilveszter 171
- Beriszló Péter veszprémi püspök 202; 555
- Berki (Pest vm.), elpusztult falu, ma Érd – Parkváros területén 282; 472
- Berki Chom fiai 45
- Tamás 45
- I. Keszi
- Bernardi I. Caspar, Francesco
- Bernát (István ügyártó fia) 559
- I. Ötvös
- Bernhard ötvös, budai polgár özvegye 205–206, 209, 261; 420–421, 478
- I. Schuester
- Bertalan asztalos 263–264, 266; 375
- vránai johannita perjel 537
- deák (Pálóci Antal és Mihály ügyvédje) 544
- az esztergomi székesegyház plébánosa 199–200
- mészáros 279
- (Péter vászonkereskedő fia) 19
- I. Drágfi
- I. Gönci
- I. Nyírő
- I. Sárkány
- I. Szabó
- Bertalan Mihály 89
- Berthold nyerges 9–10
- Bertii I. firenzei Angelo
- berzencei I. Bornemissza
- Berzevici Péter (Henrik fia) tárnokmester, szepe-si ispán 248; 194
- Besenyő (*Bissenus*) Mátvás (nezdei) 142; 57, 79, 84
- felesége: Orsolya (Ugali Pál leánya) 142; 57, 79, 84
- testvérei: János és András 57, 84
- Besenyő (*Bissenus*) Benedek (Gergely fia, szentdemeteri) 160; 55
- Besenyő Pál (özdögei) szlavón bán 301; 171
- Besenyői István 590
- Betlendi Gergely budai alvárnagy 302; 237
- betlenfalvi I. Turzó
- Bczdéd (*Bessed*, Szabolcs vm.), ma Tiszabездéd 182
- Bezteh*-i János (Lampert fia) 69
- - leánya: Ilona (Kisjenői Domonkos felesége) 69
- Biallak (Keve vm.) 49
- Bicskei Péter pozsonyi várnagy 225; 252
- bicskei I. Vörös
- Bika János (teremhegyi) 254; 564
- Bikli János (bikali) János hunyadi ispán 89; 486
- Billa 19
- Bíró Miklós 93
- Blossel (*Plossel/Plössel/Plessel*), Stephan mészáros 115
- Bock/Bochk/Bochuk/Bocuk* fia: János budai esküdt 292, 293, 299; 15, 38
- Bocföldei Péter (Pál fia) 119
- Boeskai János (razinai) özvegye: Cobor Ilona 296, 300; 514
- Miklós (János fia) 303; 179
- - felesége: Márta 179
- - mostohafiai: János és Vid 179
- László (Miklós fia) 179
- Bódi Boldizsár 187; 589–590
- Bodó Benedek budai polgár 240; 517 (néhai)
- Gergely (györgyi) budai várnagy, tárnokmester 153–154, 275; 246, 331

- János mészáros (másnéven: Hans Bodo) 115
- Mihály (pesti, Szapolyai János budai udvarbírája és agárdi tiszttartója) 142; **489**
- Miklós bácsi prépost 275; **246**
- Bogár Tamás 298
- Bogner (*Pogner*), Georg ügyvéd, budai polgár 173–176, 179–180, 311; **315, 368, 410–411, 422, 446**
- - felesége: Elisabeth 174; **315, 368, 422**
- - fiai: Bartholomäus és Hans 174; **368, 422**
- - leányai: Barbara (Ruprecht ötvös felesége), Sophia (Andreas *Wernicz* felesége) 174–175; **368, 410, 422, 446**
- Boko, Marco (olasz – *Italus*) 590
- Boldizsár I. Bódi
- Boldogasszony plébániatemplom I. Buda, Pest
- Boldogasszonyfalva I. Logod
- boldogasszonyfalvai I. Tompa
- bolognai (*de Bononia*) Domenico építész 760
- (*de Bononia*) Simone *de Talentis* 249, 261; **78**
- Bolondóci I. Stiboric
- Bona I. Olasz
- Bondi Péter 119
- Bonfini, Antonio történétíró 74, 137–138, 228
- IX. Bonifác pápa 124
- Borbála királyné (Zsigmond király felesége, cillei) **201**
- Borbála (Anderkő, később Toldi András felesége) 251; **403, 428–430, 439, 481** (néhai)
- (Hédevári Ferenc felesége) 286; **498**
- (Kamarás Mátyás testvére) 181, 186, 200; **312**
- (Kisjenői Domonkos leánya, dadai Tükörös Pál jegyese) 294; **69**
- (pazdiesi Koporc Miklós leánya, szomori Gyárfás János felesége) **462** (néhai)
- (Kömlödi Miklós felesége) 236; **542**
- (Keszi Benedek leánya, Sárkány Bertalan felesége) 276; **313, 472**
- (Keszi Imre leánya) **472**
- (Tárcai János leánya) **573**
- Borbély István I. ragusai
- János 81, 185, 194; **728**
- Miklós 60
- Péter 114
- Bordélmál, budai szőlődülő 46
- Borégető Máté 92
- Borgyas Péter aranyhímző, budai esküdt 227, 246, 261; **157**
- Bornemissza András 89
- Benedek váci németvárosi polgár 173; **295**
- Imre 182, 186; **344**
- János (berzencei) pozsonyi ispán, budai várnagy **664, 702** (néhai)
- János (tolnai) kincstartósági jegyző, titkár, alkincstartó 95–96, 161, 276–277; **385–386, 388, 415, 417, 618**
- Pál (pécsi) királyi titkár, erdélyi püspök, a nyitrai püspökség kommandátora, nyitrai ispán és császári tanácsos 170, 214, 223; **762–763, 770**
- Péter budai bíró **244**
- Péter varga, budai polgár 89; **371**
- Sándor (Bornemissza Pál püspök fogadott fia, vizucsányi) 170; **770**
- Boros Ambrus 238
- Péter (Tamás testvére, tétényi) 284; **769**
- Tamás (másnéven: Kalmár) budai, majd kolozsvári polgár 284; **769** (néhai)
- - özvegye: Szitás Dorottya (Balog Balázs felesége, budai) 284; **769**
- - veje: Kis Lukács (hárosi) **769**
- Boroszló, Breslau, ma Wrocław *La k. h.* **342**
- boroszlói (*Brazlay*) Tamás **697**
- Bosnyák Mátyás királyi szakács 40
- boszniai püspök **498** I. Gatályi Fülöp, Keserű Mihály
- Bot András (bajnai) felesége: Csáky Anna 286; **498**
- Bot Ferenc (budai) **633**
- Miklós (Ferenc testvére) **633**
- Botka Kelemen **244**
- Bozai Benedek királyi kamarás **751**
- Boziás (Tolna vm.) **196–197, 201**
- Boziási Péter altánokmester **140**
- Bozinkai Balázs (Szapolyai Imre és István ügyvédje) **323**
- Bozítai Ferenc **589**
- Bozorád Lőrinc 120
- Böke Ferenc pesti polgár 244; **624**
- Branch* (*Branchimus/Baranchinus*) patikáros özvegye: Ilona (Benedek fia Egyed felesége) 250, 261, 323; **64–66**
- - leánya: Dorottya óbudai klarissza apáca 250, 323; **64–66**
- brandenburgi örgróf I. György
- Brankovics I. György szerb despota
- Brechen*-i Imre **92**

- Brigitta I. Hindi
- Brodarics István szerémi püspök 741
- brünni (*de Brunna*) Nikolaus szücs, budai polgár
264; 129
- Buda k. h. 6–7. 9–10 (a ferenceseknél). 11. 13–16. 19. 21. 27. 29–30. 37. 41. 45. 61. 64. 72. 74–75. 78. 81. 91. 94. 108. 111. 133. 140–141. 146. 149. 153–154. 156. 160–161. 165. 190. 192. 194. 204. 216–217. 220. 223–225. 228. 230–232. 237–240. 242–244. 247–249. 252. 257. 261–262. 269. 274–275. 278. 281. 285. 291. 302–303. 310. 313–314. 317–318. 322. 324. 327–330. 335. 344–345. 349. 351. 354. 356. 368. 370. 381–382. 387. 389. 401–402. 404–406. 412–414. 415. 417–422. 426–429. 431. 434–436. 439–443. 445–452. 454–455. 457–458. 461–462. 465. 468–470. 472. 476–477. 479–481. 483–484. 488–489. 493. 495–496. 503. 505. 509–511. 517. 519–521. 529. 532. 539. 542. 543. 545–546. 549–550. 560–561. 565–566. 570–572. 575–579. 582. 589. 595. 598–599. 602. 604. 608–609. 613–616. 621–623. 632–633. 645. 659–661. 664. 666–668. 677–680. 684–686. 697. 712. 715. 728. 732. 739–742. 745. 758
- feletti Szent Lőrinc pálos kolostor 36. 38. 40. 51. 59. 69. 73. 82. 125. 132–133. 164. 213. 232. 248. 256–257. 262. 270. 272–273. 323; 50. 91. 137. 143. 144. 160. 175. 190–191. 202. 227. 257. 272. 274. 288. 297. 300. 407–408. 423. 432. 440–441. 460. 477
- - perjele I. János
- - szerzetese I. Antal, János
- - vikáriusa I. István
- melletti tábor k. h. 727
- vár(os) (*castrum*) 14. 16. 22. 24. 27–35. 37–39. 53–87. 94. 120. 123–130. 135. 137–307. 318. 320–321. 328–333; 1–2. 4–5. 7–10. 13–15. 17–26. 28–30. 32–33. 35–36. 38. 40–46. 48–53. 55. 58–69. 71–74. 76–91. 93–102. 104–110. 112–113. 118. 132. 134–136. 138–146. 149–151. 153–154. 156–162. 165–170. 172–177. 179–197. 199–212. 215–217. 219. 221–224. 226–243. 245–248. 250. 252–266. 269–275. 277–281. 283–292. 294–300. 302–332. 335–336. 338–339. 341–358. 360. 362–370. 372–379. 381–405. 407–411. 414. 416. 418–426. 428–434. 437–440. 442–446. 449–457. 459–468. 471–475. 477–485. 487–501. 503–504. 506–512. 514–522. 525–532. 534–547. 549–561. 564–566. 568–575. 577–580. 582. 586. 588–592. 594–595. 597–598. 601–606. 608–618. 620–628. 630–631. 633–640. 642–647. 649–652. 654. 656–657. 659–671. 673–676. 678–681. 683–689. 690–699. 701. 703–704. 706–716. 718–721. 723. 725–726. 730–731. 732–743. 745. 747–748. 751. 753–759. 762–770
- - tanácsa 30. 60. 90. 104. 120. 131. 140. 144. 147. 154. 158. 176. 183. 187. 196. 202. 213. 218–219. 224. 228. 230. 232. 235–238. 240. 250. 252–253. 257. 263. 268. 276. 278. 283. 286–287. 289. 291–292. 297. 302. 310–312. 314–316. 326; 5. 19. 21. 24–25. 28. 30. 32. 35. 36–38. 40. 42–43. 46–47. 58–59. 62–63. 65–66. 68. 71. 75–76. 78. 81. 85–89. 92–93. 96. 98. 100–105. 111–117. 119–120. 122. 124. 129–132. 140. 143–145. 147. 149–150. 152–154. 158–159. 163. 164. 166–167. 172–173. 177. 181. 185–186. 190–191. 193–195. 200. 203. 207–209. 217–218. 221–222. 226–227. 231. 241. 245. 248–249. 251. 253–254. 257. 283. 285–287. 292–294. 297–299. 304–305. 309. 312. 315–316. 320–321. 324. 330–333. 336–337. 339–344. 346–348. 350. 352–355. 357–365. 367–369. 371. 374–378. 381–382. 389–390. 392–393. 395–397. 403–404. 406. 408–411. 420–422. 425. 430. 433. 435–438. 440. 442–444. 446. 452. 454. 456. 460–461. 463. 468. 471. 473. 477. 479. 481–484. 488. 493. 495. 500–503. 506–507. 517. 520–521. 525–526. 534. 536. 539. 542–544. 552–553. 565–566. 568–569. 572. 575–577. 586. 599. 602–603. 627. 640. 652. 668. 679. 691. 694. 701–702. 723. 727. 728. 732. 738. 740. 742. 747–748. 750. 755. 758
- váralja (*suburbium*) 14. 24. 30–31. 35. 38–39. 65. 69. 88–122. 130–135. 142. 206. 212. 270. 276. 316. 318. 320. 328. 330–333; 29. 30. 47. 54. 91. 92. 131. 133. 147. 152. 153. 163–164. 171. 198. 216. 218. 225. 228. 242. 244. 267–268. 293. 301. 312. 333–334. 336–337. 340. 359. 361. 371. 380. 385–386. 406. 412. 415. 435–436. 447–448. 458. 469. 476. 486. 502. 505. 526. 548. 562–563. 567. 583–585. 587. 593. 596. 599–600. 607. 619. 629. 632. 634. 641. 648. 658. 671. 702. 717. 726. 729. 731. 738. 767–768

- -i pap I. Mihály
- i ács és kőfaragó céh **368**
- i Alhévíz városnegyed, a budai váralja része I. Alhévíz
- i *Anger Jahrmarkt* 90, 110
- i apotékák között I. Patikáros sor
- i bíró I. Bornemissza Péter, Budai István, Leopold Dachs, Farkas László, Fehérvári Dénes, Georg Forster, Wolfgang Freiburger, Hans Glezel, Konrad Gündelwein, Hans Harber, Matthias Harber, Sigismund Hertel, Kopácsi Dénes, Kovács Isván, Máté ablakgyártó, Mihály patikáros, Hans Münzer, Michael Nadler, Pálcán Péter, Peter Panchel, Pécsi Tamás, Hans Pemfflinger, Heinrich Rechperger, Markus Stoyan, Hans Siebenlinder, Tétényi Péter, Wolfgang, Nikolaus fia Wulving
- i Boldogasszony plébániatemplom 24–30, 35–36, 39–40, 54, 60–61, 65–67, 71–72, 77, 79, 82–83, 90–92, 94–95, 100, 102–104, 113, 116, 119, 121–123, 126, 128–131, 133–134, 153, 156, 181, 184, 186, 190, 192, 194, 197, 198, 209, 211, 212, 212–213, 223, 224, 245, 248–250–253, 253, 260, 261–262, 265, 267, 274, 326, 328; **1. 64–66, 86, 91, 93, 152, 169, 173, 209, 215, 223–224, 242–243, 253, 255–256, 283, 305, 309, 316, 330–331, 342, 345, 376–377, 383, 387, 448, 510–511, 524, 534, 545, 615–616, 632, 673**
- - gondnoka **545** I. Ellenpeck, Harber, Kronacher
- - Háromkirályok kápolna 65; **387**
- - - rektora: Jakab **387**
- - iskolája 248; **132, 673**
- - káplánja: I. Adorján, Dietrich, Pápai István, Pesti Benedek
- - Keresztelő Szent János oltár *196*; **283**
- - Krisztus Teste oltára I. budai Krisztus Teste társulat
- - papja I. Holló János, Péter, Henrik
- - plébánosa 37, 39–40, 265; **13, 534** I. Albert, Aloth István, Ferenc, Márton, Miklós, Tornaljai János
- - Szent Katalin oltár I. budai Szent Katalin társulat
- - Szent Kereszt oltár **545**
- - temetője 60–61, 65, 71–72, 173, 183, 211, 250; **33, 132, 387, 445, 534, 590, 615, 631, 652, 657**
- - Tizenkét apostol oltár **448**
- i Búza utca 90; 108, 121
- i Csapó utca 90, 109, 119, 121, 332; **469, 548**
- i Csorgó kút 90, 109–110, 119; **333**
- i Csorgókút utca 90, 109–110; **361**
- i Csűr 115, 117, 122
- i *dekachaza* *197, 212–213*; **173**
- i domonkos beginák *260, 264–266*; **88, 102, 129**
- - magistra I. Albrath
- i *domus animarum* *185, 233, 262, 502*
- i Duna melletti utca, 113; **244**
- i Édeskút/Édeslyuk ház 168–169; **478, 503, 733–734**
- i Eleventhalszer, Elevenhal utcája 71, 73, 80–81, 185, 190–195, 201–202, 207, 221, 332; **549, 728**
- i esküdt I. Ács János, Hans Arnold, Bátor Benedek, Benedek szücs, Borgyas Péter, Budai István deák, Nikolaus Ebendorfer, Michael Gailsam, Gáspár, *Gebel*, Hans Glezel, *Grolonth*, Gergely szücs, Wolfgang Hainburger, Matthias Harber, Paul Hasen, Hans Hortauf, István patikáros, Jakab szabó, János deák, Kalmár Antal, Kalmár Demeter, Kalmár János, Angelo Kanzler, Kelemen deák, Georg *Krews*, Márton, ötvös, Máté ablakgyártó, Nyíró Gergely, Hans Pemfflinger, Paul *Planckh*, Hans Puchler, Sárhajú János, Szücs Gergely, János (Tamás fia), Tegez Miklós, Telki János, Thomas *Meyxner*, Miklós (Tylmann fia), Thomas Schauer, Süveg György, Szentei/Szenecsei Miklós, Szepesi István
- i Esztergályos utca **749**
- i fedett kút **126**
- i Fekete ház 230
- i Felhévízre nyíló kapu 35, 104–105; **244**
- i ferences beginakolostor 61–63, 78, 137, 139, 147, 149, 152; **3, 6–7, 14, 22, 35, 373, 527, 573, 582, 609, 723, 748, 751**
- i *Flek* utca 90, 110–111, 113; **333, 336**
- i főesperesség **632**
- i fürdő 107–108
- i Fric palotája 139; **229, 234**
- i Friss palota 74–75, 137–138, 150, 154; **577**
- i Halász utca 92, 108, 111–112, 117; **563**
- i Halszer I. Eleventhalszer
- i Három Mária kolostor I. budai Irgalmasság Anyja karmelita kolostor
- i Hátsó utca 77, 80–81, 191, 193, 195, 200–202,

- 209, 222, 303, 318; **287, 312, 321, 360, 468, 478, 493**
- i házhoz tartozó torony **40–42, 261, 456, 517, 689**
 - i hegy I. Hollómál, Kegler, Szent Gellért hegy
 - i **hegység** 18
 - i Herceg háza 217, 227–231
 - i Hosszú utca 90, 112–113, 116–118
 - i Irgalmasság Anyja karmelita kolostor 93, 97, 99–100, 102, 132–133, 318; **242, 334, 585**
 - - perjele 99, 100 I. Stoss
 - - Szt. Mária Magdolna oltár 100
 - i Jakabháza 302, 307; **310**
 - i Kalmár utca 78, 85, 182, 184, 188, 222, 331; **545**
 - i kalmár üzletek között 189–190; **347**
 - i *Kammerhof* I. Régi királyi ház
 - i Káposztapiac 72, 78, 183, 332
 - i kapu **24** I. Felhévízre nyíló kapu, Kisajtó, Kreinfeld-i kapu, Logodra nyíló kisajtó, Szent János kapu, Szombat kapu, Taschental kapu, Tótfalu kapu, új kapu, Zsidó kapu
 - i Keddhely utca 78, 165; **738**
 - i Kerekardon udvar és ház 228, 231; **145**
 - i Keresztelő Szent János kolostor 253; **253**
 - i királyi halászok 26 I. Halász utca
 - i királyi udvar (*curia*) 86; **26, 48, 52, 91**
 - i királyi vár 53, 55–56, 58, 60, 62–63, 70, 86, 111, 127, 137–139, 142, 147–148, 157, 272–273, 288, 318, 321, 328; **230–232, 234, 486, 509, 572, 589, 602, 666**
 - - Csonkatorony 53
 - - Déli rondella kaputornya 58
 - - Északi Előudvar 73–76, 87, 137–139, 150, 154
 - - Herkules szobra 75
 - - István-torony 55
 - - II. Szárazárok 56, 74–75, 137, 139, 150
 - - Szűz Mária kápolna 287; **572**
 - i királyi vár előtti királyi ház 138; **673** I. Friss palota
 - i királyi vár előtti kisebb (avagy új) Szűz Mária káptalan (másnéven: Szent Zsigmond káptalan) 62–64, 70, 86–87, 137, 147–148, 150, 152–154; **338, 509, 543–544, 565, 598, 618, 748, 751**
 - - kanonok 152–153; **544, 577, 582, 609** I. Erdélyi Tamás
 - - prépost 150; **577**
 - i Kisajtó 60–61, 71, 91, 102, 183, 211
 - i Kisvásár 90, 104, 111, 113
 - i Kolbász utca 90, 114
 - i Középső utca 79, 82, 125, 255–257; **190**
 - i Kreinfeld-i kapu 37, 54; **9–10**
 - i Krisztus Teste kápolna 101–102, 106, 131–133; **242, 267–268, 738**
 - i Krisztus Teste társulat (*confraternitas*) 92, 185, 188, 193, 250–251, 253, 260–262, 330; **65, 147, 159, 456**
 - i Logodra nyíló kisajtó 60, 130, 222
 - i magyar kádár és esztergályos céh 283; **395–396**
 - - céhmester I. Ferenc esztergályos, Gergely kádár, Pintér Vitál
 - i majorság (*allodium*) 212, 224–226, 318; **122, 131, 155, 242, 309, 312, 436, 767**
 - i Malomrév, Malomszer 90, 109, 118
 - i Mária Magdolna utca 79, 85; **172**
 - i Mészáros utca 92, 103, 108, 114–118, 260, 332; **163, 301, 502, 562**
 - i mészárszékek 66, 72, 78–79, 83, 85, 182–184, 186, 274–277, 279, 281, 300, 332; **299, 344, 348, 472**
 - i Mindenszentek kápolna 68–69, 80, 129–130, 209, 212–217, 222–223, 330; **73, 204, 242, 263–264**
 - i Mindszent utca 60, 66, 68, 71, 73, 77, 80–81, 84, 127, 129, 173, 185, 190, 193–196, 198–200, 204, 206, 208–209, 212–223, 227–230, 234, 239, 255, 258, 275, 281–282, 284–287, 289–291, 295, 316, 321, 328, 331–332; **146, 167, 177, 203–204, 221, 254, 257, 259–260, 263–264, 266, 273, 299, 309, 326, 332, 350, 354, 363, 394, 400, 414, 418–419, 425–426, 432, 449, 451, 454, 456, 459, 464, 465, 478–479, 487, 498, 504, 510, 512, 530, 549, 557, 559, 572, 603, 618, 627, 636, 647, 656, 662, 696, 742, 762, 765**
 - i Molnárszer 90, 113 I. Malomrév
 - i Molnár utca 90, 109, 118–119, 332 I. Örlő utca
 - i Nagy utca 80–81, 212, 234, 239, 258–259; **205, 261**
 - i német mészáros céh 14, 72, 79, 100, 103, 108, 111, 114–118, 182–183, 186, 331–332; **312, 526, 533, 567, 576, 581, 583–584, 587, 593, 600, 607, 619, 629, 641, 648, 653, 655, 658, 677, 682, 722, 724**
 - i német tímár céh 122
 - i Német utca 81, 193, 195, 200–201, 209, 222; **239**

- i Német Mészárosok utcája l. Mészáros utca
- i Négy varga ház 333; **579**
- i Nyírő utca 40, 73, 77, 80–81, 83, 143, 165, 185, 191–195, 206–209, 222, 303, 318, 327, 330–331; **554–555, 690, 693, 718 l.**
Posztómető utca
- i Olasz utca 66, 68, 73, 80–82, 84–86, 126–129, 152, 191, 201–202, 204, 212, 217, 224–247, 236, 249, 253–255, 258, 261, 275–283, 321, 327–333; **156–157, 167, 205, 240, 242, 252, 298–299, 305, 353, 355, 367, 374, 382, 389–390, 395–396, 433–434, 438, 454, 461–462, 479, 487, 517, 520, 541–542, 552–553, 556, 558, 582, 586, 594, 606, 609, 611, 623–624, 649, 667, 675, 732, 764**
- i Örlő utca 109, 119 l. Molnár utca
- i Örmény utca 92, 113, 119, 133; **242**
- i Ötvös utca 61, 73, 82, 212, 248, 251–255, 260–262, 267, 331–332; **305, 403, 428–429, 480–481, 488, 494, 507, 511, 535, 623**
- i Pap utca 90, 104, 119–120; **599**
- i Patikáros sor/Patikáros utca 71–72, 79, 81–83, 86, 117, 181–182, 184–189, 318, 330–331; **126, 312, 343–344, 348, 452–453, 459, 473–474**
- i *pauperes mendici* **444**
- i pellengér 71, 183
- i pénzverde **142**
- i pénzverőház 82, 128, 249, 261–262, 267, 332; **78, 242**
- i posztóárusító boltok 72, 191–192; **238, 570**
- i posztómető kamra 191–192, **209**
- i Posztómető utca 81, 83, 192, 208–209; **570, 693, 696 l. Nyírő utca**
- i Régi királyi ház (másnéven: *Kammerhof*) 24, 32, 54–55, 60, 67–69, 79–80, 84–85, 87, 90, 92, 94, 102, 121–122, 125, 130–135, 256, 267–273, 288, 301, 305, 307, 318, 321, 323, 329–330; **131, 175, 190, 242, 408**
- Szent Márton kápolnája l. budai Szent Márton kápolna
- i rektor 30, 32 l. *Hench*, Nikolaus, Walter, Werner comes
- i Rózsás utca 83; **466–467**
- i Szekérgyártó utca 94, 332
- i Széles utca 83 l. Szent György piac
- i Szénaszer 90, 108, 121
- i Szent Anna kápolna 93, 97, 99; **585**
- i Szent György kápolna 63, 76–78, 80, 83, 85, 130, 156–157, 162, 166–171, 173–174, 178–179, 181, 183, 185, 189–190, 195–198, 228, 318, 327, 330–331; **59, 87, 94–95, 135, 167, 184, 188, 222, 226, 250, 270–271, 277, 300, 320, 335, 347, 366, 478, 503–504, 530, 604, 634, 646, 654, 740, 763**
- i Szent György piac 25, 54, 58, 60, 63, 71–72, 74, 76–78, 80, 83, 86, 127, 137, 147–150, 156–212, 222, 248, 261–262, 267, 274, 286, 303, 321, 328–332; **230–232, 303, 320, 335, 357, 365, 368, 397, 410, 422, 446, 483, 485, 495, 500–501, 515, 589, 654, 679, 758**
- i Szent György utca 77, 80–81, 156, 173–174, 178, 183, 191–191, 194–195, 197, 201–204, 209; **188, 196, 201, 212, 238, 291–292, 294, 297, 315, 336, 508, 537, 547, 574, 605, 618, 620, 659, 669, 680, 683, 698, 710, 721, 770**
- i Szent István protomártír ágostonos kolostor 91–92, 100–101, 112, 117, 121, 133–134; **27, 147, 242, 435, 505**
- i Szent István utca 92, 101, 113, 119, 134; **242**
- i Szentistván városnegyed, a budai Váralja része 58, 60–61, 90–91, 94, 101, 108, 112
- i Szent János ferences kolostor 54, 57, 62–65, 70, 78, 108, 117, 137, 139–144, 146–149, 321; **3, 7, 9–11, 14, 22, 35, 39, 44, 46, 79, 244, 245, 373, 573, 609, 666, 669, 683, 748, 756–757**
- szerzetesei l. Fehérvári Imre, Szepsi Pál
- i Szent János fürdő 108, 112, 115, 117
- i Szent János kapu 54, 57–58, 64, 66, 77–78, 91, 108, 111, 140–141, 147, 149, 156–157, 159–160, 170–172, 328–329, 331; **118, 153, 336, 354, 362, 495, 500, 525, 691**
- i Szent János utca 57, 62, 64, 70, 74, 77–78, 86, 127, 137, 139–149, 156, 328; **36, 91, 241, 444, 490, 518, 597, 663, 723, 726, 757**
- i Szent Katalin társulat (*confraternitas*) 190, 216, 326; **347, 510**
- i Szent László kápolna 57, 61, 64–65, 103, 173, 180, 211; **132, 255–256, 291, 445, 534, 615–616, 631**
- rektora l. Cserdi Imre, János, Keckés László, Péter
- i Szent Lázár ispotály 35, 102, 104, 106, 132–133; **50, 91, 242**
- i Szent Mária Magdolna plébániatemplom 24–26, 35, 40, 61, 63–67, 79–80, 84, 86, 90, 93–94, 97, 99, 102, 123, 127–130, 132–134, 212, 220, 222, 223, 224, 233, 245–246, 250, 262, 274–282, 283, 284, 287–289, 298–300,

- 328: **29, 32, 91, 229, 242–243, 299, 313, 363, 367, 369, 390, 395–396, 401, 416, 419, 532, 603, 608, 613, 636, 674**
- iskolája 288, 300
 - káplánja I. Domonkos, Jakab, János
 - plébánosa 99, 287–291, 293, 299–300 l. Benedek, Gergely, György, István, Kelemen, László, Tamás, Tari László
 - Szt. Péter oltár 283: **395**
 - temetője 66, 274–275
 - i Szent Mária Magdolna tér 274, 292–298: **339, 341** l. Szombathely tér
 - i Szent Mária Magdolna utca 274–275, 278; **172** l. Szombathely utca
 - i Szent Márton kápolna 66–67, 69, 79, 87, 131, 270; **190**
 - papja: Pál 270
 - i Szent Márton utca 79–80, 87, 304–305: **695, 755** l. Zsidó utca (új)
 - i Szent Mihály kápolna 60–61, 65, 92, 102–103, 211, 238, 245, 247: **462**
 - i Szent Miklós domonkos kolostor 25, 28–29, 54, 57, 67–68, 73, 79–80, 82, 110, 124–126, 128, 131, 135, 149, 198, 212, 233, 245, 248–250, 253–255, 257–25, 260–263, 266–268, 321, 325, 330: **20, 47, 64, 74–75, 91, 123, 127, 131, 136, 161, 242, 552–553, 564, 574, 594, 645, 675**
 - Szűz Mária oltár 197, 325; 574
 - i Szent Miklós tér 254; **492**
 - i Szent Miklós utca 67, 73, 81–82, 125–126, 212, 239, 248–256, 258, 260, 263–264, 268–269, 271–273, 328: **26, 127, 161, 175, 205, 247, 324, 398–399, 676, 735**
 - i Szent Pál háza (másnéven: a Buda feletti Szt. Lőrinc kolostor remetéinek nagy háza) 69–70, 73, 79–80, 82, 125–126, 248, 255–258, 260, 262–266: **247–248, 423, 440, 460, 477**
 - i Szent Pál háza I. Régi királyi ház
 - i Szent Pál kápolna 69–70, 82, 255–257
 - i Szent Pál utca 69–70, 73, 80–82, 84, 115, 125, 212, 236–237, 248, 250, 255–266, 301, 304, 307, 325, 329: **316, 375–378, 383, 402, 407–408, 423, 440, 460, 477, 502, 688, 697, 736, 745, 755**
 - i Szent Péter mártír plébániatemplom 30, 35, 45, 61, 90–93, 99–100, 103–105, 113, 117, 119–123, 127, 130–134, 206, 270, 328: **29, 133, 198, 242–244, 406, 599, 674**
 - plébános I. Pál
 - temetője 113
 - i Szentpétermártír városnegyed, a budai váralja része 55, 58, 60, 90–91, 96, 102–103, 106, 108–114, 116–121, 332–333; **727**
 - i Szent Péter utca 90, 104, 109, 119–121: **726, 729, 731**
 - i Szent Zsigmond káptalan I. királyi vár előtti új Szűz Mária egyház
 - i Szent Zsigmond utca 63, 74, 85, 87, 137–138, 147, 149–156, 241, 274: **331, 577, 602, 675–676** l. Szűz Mária káptalan utcája, Zsidó utca (rég)
 - i Szerda(hely) 83, 188–189
 - i Szerecsen nagy ház 217, 227–231: **145**
 - i Szibilla ház I. ferences beginakolostor
 - i Szombathely/Szombatpiac 24, 26, 28–29, 54, 58–59, 66–68, 73, 78–85, 87, 94–95, 115, 120, 212, 214, 217, 222, 236, 245, 247–248, 261, 272, 274–307, 321, 327–333: **21, 24, 29, 40, 69, 97, 165, 170, 179, 181, 185, 207, 233, 236, 240, 256, 262, 269, 275, 299, 341, 352, 385–386, 388, 389, 391, 392, 401, 433, 438, 442, 472, 484, 521, 580, 642, 745**
 - i Szombathely utca (Szombatpiac utcája) 66, 79, 85, 274–275, 278–283, 300: **389–390, 395, 536, 588, 613** l. Szt. Mária Magdolna utca
 - i Szombathely tér 274, 279–282, 292–299: **442** l. Szt. Mária Magdolna tér
 - i Szombat kapu 54, 58–60, 79, 82, 84, 87, 94, 128–131, 133, 212, 248, 269–270, 273–274, 301–302, 306–307, 329; **126, 171, 190, 237, 242, 302, 309, 385, 415, 436, 702**
 - i Szombat kapun kívül 94–96, 132, 212, 270, 276; **126, 309, 312, 385–386, 415, 436, 702**
 - i Szombat utca 80, 84–85, 87, 268–270, 272, 280; **175, 408, 499**
 - i szőlő **50, 167, 181, 192, 601**
 - i szőlődűlő I. Agyagverem, Aranygomb, Aranypohár, Bársonymál, Bordélymál, Budapokla, Csikostó, Damjánmál, *Eppiel*, *Eydel*, Fejérföld, Fertály, Formankút, Hengerejtő, Kapástemetés, Káplánkő, Kecsele, *Kegler*-hegy, Kerekpalást, Keresztes, Kisaranygomb, *Lernenpühel*, Ligetvölgy, Macskalik, Magasalja, Mandulás, Mézesmál, Nagydézsma, Nagysatumál, Nándor, *Pezsad*, Rézmál, Rózsamál, Sármellék, *Stubuh*.

- Szakadás/Szakadát, Szentpál, Tikermál.
Tymion. Vereskép. Vereskő
- i Szűz Mária egyház I. Boldogasszony egyház
- i Szűz Mária káptalan utcája, 85, 87: **338, 618** I.
 Szent Zsigmond utca
- i Takács utca 119, 121–122, 133, 270, 332: **242**
- i tanácsház 60, 71–73, 76–78, 83, 156, 183–
 186, 188–189, 191, 195, 200, 205, 212,
 221–222, 248, 261, 331: **126, 243, 408, 420,**
577, 668
- i Taschental (*Taschental, Tassontal, Thassuntal,*
Tossanthal), városnegyed a budai váralján,
 ma Budapest I. Viziváros része 90, 92–94, 97,
 99, 105, 119, 132: **458**
- i Taschental kapu 59, 93, 100, 104–106, 133;
458
- i Tej utca 81, 85, 127, 231, 236, 274, 280–281,
 283–284: **367, 396, 769**
- i Tikszer utca 78, 85–86, 182, 189–191, 206,
 208, 332: **739**
- i Tímár utca 92, 122, 332
- i Tótfalu, városnegyed a budai váralján, ma
 Budapest I. Viziváros része 25, 51, 59, 94–96,
 132–133: **91, 458**
- i Tótfalu kapu 59, 93–95, 104–106, 133: **458**
- i Tótfalu utca 94–95, 105: **309, 436**
- i udvarbíró I. Atyinai Simon, Báncai András,
 Kubinyi László
- i új kapu 102, 104, 132–133: **91**
- i vágóhíd 116–117, 183, 332: **526**
- i Vajda háza 279
- i Várhegy 18–20, 24–26, 37, 39, 47, 51, 61, 88,
 94, 96, 98, 105, 109–110, 133
- i várnagy I. Battyányi, de Nassis
- i városfal 22, 24, 30, 35, 37, 53–57, 79, 94,
 104–107, 131–133, 144, 148–149, 152, 174,
 178, 212, 285, 287, 289, 298: **178, 244, 357**
- - tornyai 144–145, 177, 285, 288, 316: **397,**
525
- i városi konyha 72, 117, 183–184
- i vásár 13, 23–24, 27, 30, 32, 90, 105, 110: **458**
- i Veres-torony 106–107, 112, 122, 273: **671,**
727
- i Wulving utcája 81, 86, 126–127, 245, 249: **91**
 I. Olasz utca
- i Zeiselbüchel (*Czeyselpwchel, Tzeisselpüchel,*
Zeissepüchel, Zeyselpuchel) ismeretlen fekvésű
 városrész német elnevezése a Váralján 96
- i zsemlye apotéka I. Zsemlyeszék
- i Zsemlye utca I. Zsemlyeszék
- i Zsemlyesütő utca I. Zsemlyeszék
- i Zsemlyeszék 72, 83, 86, 164, 167, 182, 184,
 186, 187, 332: **344, 348, 716**
- i zsidó 111, 160, 171, 270 I. Ábrahám, Áron
- i Zsidó kapu 51, 54, 57, 59–60, 70–71, 77,
 86–87, 150, 155–156, 173, 179, 328–329:
109, 291–292, 294, 296, 496
- i Zsidó kapun kívül 39–40: **496–497**
- i zsidó temető 24, 36–37, 40, 86, 95, 208: **693**
- i Zsidó utca (régí) 59, 70, 78, 86–87, 127,
 150–155, 167, 170, 329: **77, 80, 91, 109, 539**
 I. Szent Zsigmond utca
- i Zsidó utca (új) 73, 79–80, 84, 87, 212, 268–272,
 281, 301–302, 304–307, 329: **236–237, 307,**
393, 398–399, 676, 694–695, 704, 706, 709,
713–714, 731, 745, 747, 755 I. Szent Márton
 utca
- i zsinagóga (régí) 59, 70–71, 86, 150, 155, 329
- i zsinagóga (új) 71, 87, 301–302, 305–306, 329:
310, 692
- Budai Albert (Bánfi János ügyvédje) **544, 568**
- i Benedek deák (Toldi András feleségének,
 Borbálanak ügyvédje, szentlőrinci páfosok
 ügyvédje) **430, 441**
- Dénes deák, királyi ítélőmester 95, 236, 283;
367, 382, 385
- i György deák 202: **321**
- i István (másnéven: Örmény István) deák, a
 Keresztelő Szent János kolostor gondnoka,
 budai esküdt és bíró 250–251, 253, 262; **253,**
295, 316
- - felesége: Ágnes **316**
- i István **738** (néhai)
- i János barsi főesperes 227–228, 239, 246: **126,**
145
- i Kilián (ó)budai kanonok **514**
- i Lőrinc pozsonyi kanonok **620**
- i I. Bot
- i I. Íjgyártó
- i I. Kalmár
- i I. Kanzler
- i I. Kömlödi
- i I. Ötvös
- i I. Puskán
- i I. Szitás
- i I. Takács
- i I. Zsámboki
- Budagyöngye 36**

- Budaörsi út** 42–43. 45
- Budapest Főváros Levéltára** 14. 17
- Budapesti Történeti Múzeum** 13
- Budapokla, budai szőlődűlő 36, 47
- budaújhegyi Szűz Mária egyház I. budai Boldogasszony plébániatemplom
- Bugamál-hegy, nevegyi szőlődűlő 46
- Bugát lépcső** 36, 39
- Bujdosó Kelemen 112
- Bulárföld (a Volga melléki Bolgárország) 19
- Burckhard I. Gierer
- de Burgo* I. Antonio
- Butkai Péter 287; 572 (néhai)
- Búza Jakab (gercsei) 548
- Búza utca I. Buda
- Buzlai Katalin (Mózes leánya, Batori György felesége) 233; 594
- Miklós (Mózes testvére) özvegye: Katalin (Kanzler János özvegye, gibárti Keserű István felesége) 232; 552
- Mózes (gergellakai) ajtónállómester, udvarmester 232–234, 242, 245, 247; 541, 552–553, 594, 649
- Bwdy* György 244
- Büjük dzsámi** I. budai Boldogasszony plébániatemplom
- C**
- Cakó László (lippai) 182, 186; 312
- de Canaciis* I. Rogerius
- Carpentras-i (*Carpentoratensis*) örkanonok (*sacrista*) I. Lengres-i Jakab
- Caspar Bernardi 163; 185, 189
- I. *Stengel*
- I. *Velius*
- Cassay* (?) 134; 242
- Catarina (milánói Nicolo köműves felesége) 716
- Cecci Lőrinc 424
- Máté (Lőrinc testvére) özvegye: Margit (Balassa Ferenc felesége) 424
- Ceglédi András (ó)budai kanonok, a Szent Kereszt oltár rektora 144; 490, 518
- Celengere/Celungere*, Péter 215, 223; 73
- Cemeteer*, Lorenz 68, 129, 215, 223; 73
- Chendel* János 142; 46
- de Chesamis*, Giacomo (Matteo fia, *Zoelus de Nussis* budai várnagy unokatestvére) 215; 146
- Choque, Pierre francia herold 75
- Christian mészáros 116; 301
- I. Gebel
- Christoph I. Kunststock
- Chuta (Gyula mester leánya, Domoszló Gergely felesége) 140
- Cibak Imre váradi püspök 190, 208, 210; 737
- Cikó Gáspár (básti) 115; 562
- cillei gróf ld. Hermann, Ulrik
- Cipellős (*Cypellus*) György 64
- Cipó (*Chyppo*) Gergely 96
- (*Czipo, Czypo*) Péter 309, 436
- Cirják I. Pintér
- ciszterci kolostor I. bélakúti
- szerzetes I. *Wimman* János
- Clark Ádám tér** 117
- Cobor Anna (Imre leánya) 519
- Felicitas (Márton leánya, Pükhelsperger Farkas felesége) 519
- Gáspár (Imre fia, coborszentmihályi) 281–282; 519, 613
- Ilona (János leánya, Boeszkai János özvegye) 296, 300; 514
- Imre (Mihály fia, coborszentmihályi) erdélyi sókamaraispán 250, 280–282; 342, 345, 499, 519, 588, 636 (néhai)
- - felesége: Hedvig 519
- János (coborszentmihályi) 250; 342, 345
- Márton (Mihály fia, coborszentmihályi) 281–282; 519, 580, 588 (néhai), 636
- - felesége: Orsolya 519
- Corvin János opavai és lipitói herceg, dalmát-horvát-szlavón bán 73, 75, 81, 217, 223, 230–231, 234, 246, 283–284, 286, 289, 299; 434, 479, 487, 498, 528
- - felesége: Frangepán Beatrix (később György brandenburgi örgróf felesége) 230; 487, 528
- - fia: Kristóf lipitói herceg 230; 528
- - leánya: Erzsébet 230; 528
- Corvin tér** 18, 91, 101, 134
- Cotta Ferenc (Márton unokaöccse) 216, 223; 510, 532
- János (Ferenc fia) 216, 223, 234; 601, 702 (néhai)
- - felesége: Katalin (Gábor fia György kassai bíró leánya) 601
- Márton (toledo) mester 216, 223; 400
- Creczmer*, Peter besztercei polgár 169
- Cristilinus* takács 30
- Cudar Antal (Mihály fia) 70
- Benedek (István fia, ónodi) 218, 223, 317; 162, 174, 177

- György udvarmester (Domonkos fia) 219, 223, 317; 70, 71
- Imre egri püspök (Domonkos fia) 219, 223, 317; 70, 71
- István (Domonkos fia) 219, 223, 317; 70, 71, 174
- Jakab (Péter bán fia, ónodi) 218, 220, 223, 317; 162, 166, 174, 176, 177
- János (Benedek fia, ónodi) 218, 223, 317; 235
- János fehérvári prépost (Domonkos fia) 219, 223, 317; 70, 71
- Pál (Mihály fia) 219, 223, 317; 70, 71
- Péter (Domonkos fia) szlavón bán 217-219, 223, 317, 323; 58, 70, 71, 110, 162, 166
- Simon (Péter bán fia) 218, 223, 317; 162, 166, 174
- Czagány István** 15, 170–171
- Czamezath (Czaweczach)*, Nikolaus pénzverő, budai polgár 249, 261; 159, 208
- Cs**
- Csabai Domonkos 303; 97
- Csák Máté 32
- Csáky Anna (Bot András felesége) 286, 300; 498
- Benedek özvegye: Rozgonyi Apollónia 286, 300; 498
- Borbála (Benedek leánya, Hédervári Ferenc felesége) 286, 300; 498
- Ferenc (Benedek fia) 286, 300; 498
- Katalin 286, 300; 498
- László (Benedek fia) 286, 300; 498
- Miklós erdélyi vajda 295, 300; 165
- Miklós csanádi püspök (Benedek fia) 286, 299–300; 498
- Mihály 244, 245, 306; 713
- csáktornyai l. Ernuszt
- Csákvári Balázs 289; 416
- Csalogány utca** 90, 93, 133
- Csalyán István fehérvári bíró 221, 223; 512
- Csamád (Pest vm.), ma Csomád 211
- Csanád vármegye 458
- csanádi pap l. Péter
- i püspök 217, 322; 263–264, l. Antal ferences testvér, Máté fia Péter
- i székeskáptalan 67
- Csánki Dezső** 15–16, 36, 82, 170, 225
- Csapi András (Tamás fia) 196; 304
- László (Miklós fia) 161
- Miklós (Miklós fia) 161
- Csaplár Albert 253, 262
- Balázs 298
- Barnabás 257
- István 92, 103
- Csapláros utca** 93, 100, 132–133
- Csapó utca l. Buda
- Csapó Sebestyén 213
- Császár Márton l. Kaiser
- csatkai Szűz Mária pálos kolostor 124, 134, 262–263, 266, 270, 323; 121, 131, 136, 137, 186, 193
- - perjele l. András
- Csató György 245
- Csatornás György 234, 240, 246, 333
- - leánya: Margit 599
- Csázma (Kőrös vm.), ma Čazma *17r* k. h. 464
- i éneklőkanonok l. Tamás
- i káptalan 530, 540
- i prépost l. László
- esébi l. Pogány
- Cseh (*Bohemus*), Hlänslin (*Henslinus*) budai polgár 167; 59
- felesége: Ágnes 59
- Cseh Balázs 113
- Gergely 110
- István 118
- János (a pécsi püspök jobbágya) 548
- Lőrinc (alhévízi) 187
- László (Péter vajda fia, lévai) 156–157; 277, 280, 284
- Péter (Sárai László fia, lévai) erdélyi vajda 156–157; 230–232
- Tamás 92
- Zsigmond (lévai) 280; 536, 642
- Cschi (Nyitra vm.), ma Čechynce *Szk* 73
- Csekes Péter 113, 116
- Csepel-sziget l. Nagysziget
- Cséptelek (Nagyszigeti isp.), ma Szigetesép (Pest m.) 62; 3–4, 7
- Cserbokor (*Cherbokor*, *Czerboker*, *Czerbokor*) István (másnéven Stephan Himberger) mézáros 115–116; 502
- Cserdi Imre a Szent László kápolna rektora 256
- Csetneki Zsigmond 248
- esévi l. Sáfár
- Csibi István 255–256
- Csík (Pilis vm.), ma Csíki-puszta Budaörs (Pest m.) határában 32
- i András ferences szerzetes 143; 756

- i János (István fia) özvegye: Katalin **186**
- Csíkosító, budai szőlődűlő 47
- Csillebérc** 42
- Csiszár Demeter budai polgár 242–243, 246–247, 324, 333; 520
- felesége: Katalin 520
- Gergely budai esküdt 109; 548, 553
- György 151; 404
- felesége: Ilona 404
- János 92
- János 245
- Lőrinc l. Lőrinc kardesiszár
- Tamás **244**
- Csitári Lőrinc 221; 266
- Csókakő vár (Fejér vm.) **541**
- Cső vár (Pest vm.) 202
- Csöt (Pest vm.), elpusztult falu, ma Budapest XXII. Háros-sziget **51**
- Csögyártó János 116
- Miklós 298
- Csupor Miklós (monoszlói) erdélyi vajda 153; 330–331, 338

- D**
- Dachs (*Dax*), Leopold budai bíró **422**
- dadai l. Tükörös
- Dág/Dég (Temes vm.) **49**
- Dajka István 188–189; 753 (néhai)
- Dalkai Miklós (János fia) 149 – 150
- Dalmácia **151**
- Damján l. Kapás
- l. Nagylucei
- l. Sóki Damjánmál, budai szőlődűlő 47
- Dánóci Ambrus 89; **448**
- Péter 89; **448**
- Dárda köz** 127, 212, 224, 226, 245
- Dávid l. Nyéki
- l. Zólyomi
- Dayka Gábor utca** 43
- Deáki György 109; 548
- Debreceni Ambrus győri kanonok **719**
- Jakab l. Dobrizer
- Debrecher*, Miklós **244**
- debrentei l. Himfi
- Debrétei Albert **260**
- De la Vigne hadmérnök** 14, 90, 93, 275, 277
- Demeter deák 114
- halász 106
- özvegye **244**
- (Pál fia) 141; **36**
- (Péter fia) bíboros, az esztergomi érsekség kormányzója, pápai legátus 150–151, 249, 261, 323; 76–77, 79
- (István pécsi prépost testvére) **23, 25**
- l. Baksa
- l. Csiszár
- l. Kalmár
- l. Kapás
- l. Kis
- l. Nagy
- l. Nyási
- l. Petőfi
- l. Taligás
- l. Tárnok Demeter János (gercsei) **548** Dénes 292; **21**
- deák, budai polgár 236–238, 245–246; 374, 382, 461, 542 (néhai)
- honti főesperes, esztergomi kanonok 128, 233, 254; 324
- kékesi pálos szerzetes **433**
- posztómető, budai polgár 178–179; 357– 358
- (*Benth* fia) budai polgár 293, 300; **19**
- l. Bekény
- l. Budai
- l. Fehérvári
- l. Kopácsi
- l. Kőszegő
- l. Losonci
- l. Szécsi
- Dengelegi Miklós (ó)budai éneklőkanonok **537, 542, 566**
- Dernschwam, Hans a budai Fugger faktorátus pénztárnoka, majd besztercebányai faktor 14, 71–72, 75–76, 101, 143, 148, 200, 204, 208, 241, 277
- Ders Márton (szerdahelyi) alnádor 232; **151**
- Dersanóci Gergely országbírói ítélőmester **319**
- Désházi Antal 147, 149; **723** (néhai)
- István (Mihály fia, menyői, szomszédvári) esztergomi jószágkormányzó, komáromi ispán, királyi tanácsos 62, 109, 121, 147–149; **726**
- Desiderii, Leonardo l. velencei
- Dévény vár (Pozsony vm.), ma Devin *Sz-k* **116**
- de Vicedominis* l. piacentzai
- Dienesfalvai János deák 109; **548**
- Dietrich, a Boldogasszony egyház káplánja **14**
- Dieltimar (*Dyettimar*), Heinrich 187; **343**

- Dinnyésméd (Fejér vm.), ma Dinnyés 231: **434**
 Diósd (*Diód. Gyógy.* Pest vm.) 22
Dísz tér 18, 57, 59, 63, 71, 76–77, 81, 83, 127, 148–149, 156–164, 170–171, 173–179
Dobogó-hegy 43, 46
 Dobozi Tamás (felkészítő) **274, 276**
 Dobrzyer (*Debreczer/Dobrytzer*), Jakob (másnéven: Debreceni Jakab) **204, 210; 605, 701**
 Dóci Margit (György özvegye, Redneki János felesége) **752**
 Doktor Péter (szilágyi) **121; 729**
 Dombói János **304; 755** (néhai)
 Domenico I. bolognai
 - I. pisai
 Dominici János ragusai érsek, pápai követ 69
 Domonkos a budai Szt. Mária Magdolna egyház káplánja 250: **64**
 - az esztergomi Szt. István protomártír káptalan prépostja, kánonjogi doktor **184, 189, 199–200**
 - festő **176; 679, 733–734**
 - - felesége: Anna **679**
 - kádár **64**
 - (Elisabeth, Gregor Hol... (?) özvegye fia) **292; 38**
 - (Jób fia) özvegye: Liliom (Nyitrai Lőrinc comes lánya) **15**
 - - fiai: István és János **15**
 - fia: János (Tatamér fehérvári prépost sógóra) **288; 40**
 - - fia Ferenc **288; 41–42**
 - fia: Halápi Mihály **53**
 - I. Csabai
 - I. Kálmánsehi
 - I. Kisjenői
 - I. Szabó
 - I. Szűcs
 - I. Vasfázékgyártó
 domonkosok I. budai Szent Miklós domonkos kolostor
 Domonyai László **313**
 Domoszlói Apollónia (Rozgonyi János tárnokmester felesége) **141, 149, 323; 251**
 - Demeter (Miklós fia) **141, 149; 153**
 - - özvegye: Erzsébet apáca **141, 149; 245**
 - Erzsébet (Gergely leánya, Losonci László bán anyja) **140, 149; 44, 85, 182**
 - Gergely (Aba nb. Péter országbíró fia) pohárnokmester **140**
 - - felesége: Chuta (Gyula mester leánya) **140**
 - István (Gergely fia) **140, 149; 44, 85, 153**
 - - leánya **140, 149; 153**
 - László (Gergely fia László fia Mihály fia) **140, 149; 153, 182**
 - *Magveh* (Gergely leánya) **44**
 - Margit óbudai klarissza apáca **141, 149; 251**
 - Miklós (Gergely fia) hevesi, szabolcsi és bihari ispán **140, 149; 44, 85, 153**
 - Péter (Tamás fia) **140, 149; 153**
 - Tamás (Gergely fia) **140, 149; 85, 153**
 - - felesége: Erzsébet (később Sigismund Hertel felesége) **140, 149; 153**
 Donát bécsi skót bencés apát **124**
Donáti utca **110**
 Dorotea (anconai Simone felesége) **186; 344, 348**
 - (Pietro de Belamis felesége) **507**
 Dorothea
 - (Ruprecht ötvös leánya) **446**
 - (Wolfgang Timnauer felesége) **209**
 Dorottya (Benedek fia Egyed leánya) óbudai klarissza apáca **250, 323; 64–65**
 - (Erdélyi Gáspár varga felesége) **297, 300**
 - (Gergely fia Mátyás feleségének, Ágotának testvére) **178**
 - (Hindi Péter özvegye) **563**
 - (István íjgyártó leánya) **559**
 - (Lőrinc kereskedő felesége) **320**
 - (Perényi Imre nádor felesége) **582**
 - (Rozgonyi Osvát leánya, Pálóczi Imre özvegye) **466–467**
 - (ifjabb Rozgonyi Osvát leánya, Gyulafi István felesége) **467**
 - (Sárkány Bertalan leánya) **472**
 - (Tűgyártó Máté budai polgár felesége) **375**
 - (Verebélyi Péter felesége) **156**
 - I. Sztás Döbrönte (Tolna vm.) **196–197, 201**
 dömösi Szent Margit prépostság **268–269, 273; 393**
 - prépost I. Rozgonyi Péter
 Dömösi Bereck az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja **485, 521**
 Dragassy György (pleternicei) kisebb kancelláriai jegyző **458**
 Drágfi András (János fia) **659**
 - Bertalan (bélteki) **178–180; 357, 397, 412, 501** (néhai)
 - Boldizsár (János fia) **659**
 - Farkas (János fia) **659**

- Gáspár (János fia) 659
 - János (bélteki) temesi ispán, az alsó részek kapitánya, országbíró 122, 177–180, 203; 634, 659–660, 665, 680, 687, 733–734
 - Drági Tamás személynök 389
 - Duna folyó 11–12, 18, 21–23, 27, 29–30, 34–35, 38, 51, 54–55, 58, 88, 90–94, 99, 101, 105–108, 110, 112–119, 122, 131, 134–135, 140, 142, 183, 212, 270, 273, 305–306, 316, 332, 335; 1, 9, 44, 47, 58, 131, 171, 218, 229, 242, 244, 293, 297, 300, 340, 366, 412, 435, 486, 505, 513, 526, 634, 671, 692, 714, 717, 731, 763, 767
 - szigetei: l. Nagysziget, Nyulak szigete
 - Dunajec vár (Szepes vm.), ma Niedzica mellett *Le* 142; 323
 - Dymudis*, pesti (*de Peste*) *Ebeger* (*Ebeer*, *Ebur*, *Eburger*) felesége 265; 13
- E**
- Ebeger* (*Ebeer*, *Ebur*, *Eburger*) ld. pesti (*de Peste*)
 - Ebendorfer (*Ebendorfer*), Nikolaus (másnéven: Nikolaus Malmasierer, Malosas Miklós) budai esküdt 182, 190–191, 206, 210; 460, 477
 - Ebenhauser (*Ebenhauser*), Lorenz budai polgár 187, 473–474
 - Ebeni György 291, 300; 352
 - Imre 119, 134; 242
 - Eberhard (*Grifo* fia) 9–10
 - l. Windecke
 - Édeskút/Édeslyuk ház l. Buda Eger (Heves vm.) k. h. 182, 353, 497, 513, 516, 523–524
 - melletti Szűz Mária karthauzi monostor l. segítségvölgyi
 - i püspök 385, 398 l. Cudar Imre, Estei Hippolit, Nagylucsei Orbán, Gabriele *de Rangonibus*, Rozgonyi Simon, Tamás
 - i püspökség gazdasági kormányzója l. Taddeo Lardi
 - i segédpüspök l. János
 - i székeskáptalan 138, 218, 239–240, 246, 268–269, 273, 322; 83, 162, 174, 353, 355, 398–399
 - i főesperes l. András
 - i kanonok l. Vémeri Zsigmond
 - Egri (*de Agria*) János (Jakab fia) budai polgár 47
 - i (*de Agria*) Miklós budai polgár 125, 257–258, 261; 123
 - Egervári László tárnokmester 439–441
 - Egyed (Benedek fia) 250, 323; 64, 66
 - - felesége: Ilona (*Branch* mester özvegye) 250, 323; 64–66
 - - leánya: Dorottya óbudai klarissza apáca 250, 323; 64–66
 - l. Kapás
 - l. Pintér
 - l. Szabási
 - Eheky Péter 120; 164
 - Eisner (*Eysner*), Hans 292, 299; 28
 - Eisschiel (*Eisschil*, *Eysschil*, *Eyschiel*), Georg mészáros 115
 - Él (Bodrog vm), elpusztult falu Bátmonostor környékén 97
 - Elck* Miklós l. Logod falusi
 - Elckehy András 255–256
 - Elevenhalszer/Elevenhal utcája l. Buda
 - Elisabeth, néhai 265; 13
 - (Georg Bogner felesége) 174; 368, 422
 - (*Sebe*, Gregor Hol...?) özvegye) 292–293, 299; 38
 - - fia: Domonkos 292; 38
 - (Hans Kresling özvegye) 203; 720
 - (Hans Panchel leánya, Konrad Gündelwein felesége) 163, 303; 181
 - (Hans Wirt felesége) 365, 366
 - Ellenpeck (*Ellempek*/*Ellenpek*), Hans a Boldogasszony egyház gondnoka 65, 164–165; 108, 152
 - Endrédi Imre (József fia) 116; 301
 - - felesége: Katalin 301
 - - leánya: Krisztina 301
 - endrédi l. Somogyi
 - enyingi l. Török
 - Eperjes (Sáros vm.), ma Prešov *Szk* 335; 334
 - i polgár l. Georg Pfaff
 - Epptel*, budai szőlődülő 47
 - Eresi János (Ernusz János familiárisa) 316; 340
 - Érd (Pest vm.), ma Érd – Ófalu 282; 472
 - i Szent György egyház 646
 - i László 185
 - Erdély 11
 - i kanonok l. Keresztély
 - i prépost l. Ferenc
 - i vajda l. Csáki Miklós, Cseh Péter, Csupor Miklós, Stiborici Stibor, Szécsényi Frank, Szécsényi Tamás
 - Erdélyi bástya 54, 56

- Erdélyi (*Erdely*) Gáspár varga, budai polgár 164; 297, 300
- - felesége: Dorottya 297, 300
 - (*Erdely*) János I. Siebenbürger
 - (*de Transsilvania*) Tamás a budai vár előtti új Szűz Mária káptalan {Szt. Zsigmond káptalan} kanonokja 89; 448
- Erdődi I. Bakócz
- Erdődy Péter (monyorókeréki) 95, 238, 245, 247; 604, 767–768 I. Bakócz
- Erdődy-palota** 67
- Ercki Pál (ó)budai kanonok 276
- Erhard I. Kramer
- I. Lang
 - I. Mulner
 - I. Steinbach
- Ernuszt Gáspár (csáktornyai) 170; 763, 770
- János (*Ernust, Ernusth, Ernsth*, csáktornyai) kinestartó, szlavón bán 189, 210; 335, 340, 347, 466
 - - familiáris I. Ercsi
 - - felesége: Pálóci Anna 466
 - János (János fia. *Hampo*) 509
 - - felesége: Margit (sagani hercegnő, Bánfi Miklós özvegye) 509
 - Zsigmond (János fia) pécsi püspök 383, 427
- Erőd utca** 93
- Érsek Máté I. Váradí
- Erszénygyártó János 206
- Erzsébet híd** 98–99
- Erzsébet királyné (Izabella) királyné (IV. László felesége) 32, 271
- (I. Károly király felesége, I. Lajos király anyja) 67, 93, 100, 132, 141, 250, 270–271; 33, 35, 36, 65, 190
 - (Albert király felesége, V. László király anyja) 81, 193, 201, 216, 302; 233, 236, 239, 242
- Erzsébet (Berki Imre leánya) 472
- apáca (Domoszlói Demeter özvegye) 145; 245
 - (Domoszlói Tamás, később Sigismund *Hertel* felesége) 140; 153
 - (István ijgyártó leánya) 559
 - (Kapi János felesége) 302; 233
 - (Kopácsi Bálint budai polgár özvegye) 276–277; 299
 - (Kötélgyártó György budai polgár özvegye, Ivánci Sebestyén felesége) 187; 473–474
 - (Magyar Pál leánya) 49
 - (Miklós esztergomi szentistváni prépost testvére, Nagy Antal váci polgár felesége) 173; 295
 - (Móric özvegye) 142; 46
 - - leánya (*Elekus* fia János fia János felesége) 42; 46
 - (Polyák Miklós özvegye) 144–145; 444
 - (ábráni Somogy Lőrinc leánya, Sasvári Sebestyén jegyese) 289
 - (Takács György budai polgár felesége) 297; 484
 - I. Corvin
 - I. Domoszlói
 - I. Szenescei/Szentei
 - I. Szilágyi
 - I. Ugali
- Estei Hippolit bíboros, egri püspök (másnéven: Aragóniai) 14, 39–40; 496–497, 513, 516, 523–524, 632
- Eszeny (Szabolcs vm.) ма Есень (Яворове) *Uk* 182
- i István esztergomi székesegyházi főesperes 280; 499
- Esztergom (Esztergom vm.) 22, 33–34, 123, 271, 335; 45, 49, 626
- Esztergom k. h. 3, 16, 77, 79, 95, 109, 118, 183, 188, 213, 296, 478, 485, 491, 494, 508, 528, 547, 591, 610, 634, 674, 693, 708, 710, 713–714
- egyházmegyei pap I. Keresztúri Miklós
 - megye 105, 188; 458, 529
 - szenttamási prépost I. János
 - vár k. h. 547
 - i érsek 33, 45, 96, 98, 158–161, 170, 319, 322; 94, 281, 303, 328, 336, 362, 495, 500, 516, 538, 614, 618, 674, 767 ld. Aragóniai János, Bakócz Tamás, Beckensloer János, Benedek, Demeter, Fülöp, Kanizsai János, Lodomér, Miklós, Pálóci György, Róbert, Szalkai-László, Szatmári György, Tamás, Szécsi Dénes, Várdai Pál, Vitéz János
 - i érseki helynök 291 I. Albert, ferrarai Tommaso Amadeo, Lajos, Miklós, Nyási Demeter, *Pensauro*-i Lénárt, Turoni Mihály
 - i ház 45, 49, 630
 - i Krisztus Teste kollégium 227–228, 234, 239, 246; 126, 556
 - - elnöke I. Pesti Gergely
 - i pénzverők 32, 271–272; 2
 - i plébános I. Pereszlényi
 - i polgár I. Pispek József, Tamás deák

- i székesegyház 224; **105, 199, 200, 710**
- - Angyali Üdvözlés kápolna 179–180, 323; **634, 698, 710**
- - Halotti misék oltára I. Szent Kereszt oltár
- - Krisztus Teste kápolna 150–151, 154, 166–167, 171–172, 182, 249, 261–262, 323–324; **77–78, 80, 109, 126, 180, 213, 311, 320, 716**
- - - rektor I. Bereck, Galamboki Mihály, *Moncherellus* János, Taratai Tamás
- - plébános I. Bertalan
- - Szent András kápolna 185, 187, 193, 323, 326; **452–453, 456, 459, 473–474**
- - - rektor I. Losonci Gergely, Pápai János
- - Szentháromság oltár 508
- - - rektor I. Segesdi Antal kanonok
- - Szent Jeromos kápolna 186, 323; **126**
- - Szent Kereszt oltár 224; **109, 183, 200, 252**
- - - rektor I. Bereck plébános
- - Szent László oltár 167, 324; **109, 180, 213, 311**
- - - rektor I. Komjáti Antal kanonok, Vasadi Miklós kanonok
- - Szent Margit oltár 198–199, 206, 209, 222; **126, 326, 350, 363, 372, 425, 630**
- - - rektor I. Pécsi Miklós, Turoni Mihály
- - Szent Miklós oltár 146; **384**
- - - rektor I. Graboriai Miklós
- - Szent Péter apostol oltár 520
- - - rektor I. Garai Antal 520
- - Szent Sebestyén és Fábián oltár 175; **485**
- - Szűz Mária kápolna 159–161, 170–171, 323; **118, 120, 188, 212, 222, 515**
- - - rektor I. Péter
- - Szűz Mária oltár 507
- -i főesperes I. Eszényi István
- i székeskáptalan 13, 43, 45–49, 133, 160–161, 179, 226, 243, 252, 258, 262, 264–266, 322; **95, 109, 126, 180, 188, 199, 300, 311, 326, 363, 366, 372, 391, 397, 402, 423, 459–460, 467, 477, 479, 484, 488, 491, 494, 507, 508, 511, 515, 535, 538, 550, 551, 558, 591, 606, 630, 698, 710, 716, 737**
- - alörkanonok I. Pápai János
- - éneklőkanonok I. Ferenc, Miklós
- - kanonokok I. Bátori Mihály, Dénes, Esztergomi Pál, Fekete Bálint, Galamboki Mihály, Garai Antal, Graboriai Miklós, Gergely, Kis Balázs, Komjáti Antal, Miklós, *Moncherellus* János, Pápai András, Pápai János, Pécsi Miklós, *Pensauro*-i Lénárt, Pesti Gergely, Péter, Segesdi Antal Szász János, Tapolcsáni Gergely, Taratai Tamás, Turóci Bereck, Turoni Mihály, Vasadi Miklós
- - olvasókanonok I. Atyai Miklós, Kesztoleci Mihály
- - örkanonok I. Ábrahám, István, Segesdi Ambrus
- - prépost 28, 225 I. Kétházi Pál
- i Szent György káptalan 121, 147; **485, 726**
- i Szent István protomártír káptalan 125, 162–163, 168, 170–173, 176–178, 180, 188, 200, 205–206, 210, 224–226, 246, 259, 262, 291, 296–297, 300, 318, 324–326; **89, 95–96, 105, 128, 134–135, 183–184, 187, 189, 194, 199–200, 252, 291–292, 294–298, 300, 365–366, 391, 457, 468, 478, 483–485, 503, 508, 515, 521, 529, 547, 559, 561, 610, 633, 665, 668, 674, 679, 687–688, 733–734**
- - kanonokok I. Ábrahám, Aranyas János, Armai Gergely, Bajnai Gergely, Bátor Mihály, Dömösi Bereck, Esztergomi Péter, Fintai Miklós, Galgóci Miklós, gyarmati Fekete Mihály, Gyarmati Péter, Haraszi István, Kelemen, *Leota*-i Kelemen, Márton, Mihály, Miklós, Miskolci Máté, *Nygech*-i Balázs, Nyírbátori István, Pálosi András, Pápai Jakab, Pécsi Miklós, Segesdi Ambrus, Segesdi Antal, Sóki Damján, Tarcali Mátyás, Taszári László, Turóci Bálint, Zubogyi Lukács
- - örkanonok I. Tamás
- - prépost I. Domonkos, Gosztonyi András, Márton, Miklós, Szántai Ambrus
- - Szent Mária Magdolna oltár 384; **391**
- - Szűz Mária mennybevétele és Szent Katalin kápolna 168, 206; **478**
- i szőlő **726**
- i telkek (*Iburfyastefanhaza* et *Herbordfyanderashaza*) **45**
- i országút 54
- i vár 33–34
- i várnagy I. Jakab deák, Kis György
- Esztergomi rondella** 94, 105
- Esztergomi Miklós **244**
- Pál esztergomi kanonok 146; **591**
- Péter az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **521**
- Tamás, az esztergomi Szt. György káptalan kanonokja **485**

Etyeki Albert budai polgár 304; 703, 706, 745
 Eufémia I. Hecht
 Evlia Cselebi 101, 105
 evreux-i (*Ebroicensis*) püspök I. Martialis
 Ezdegei Pál (Pál fia) szlavón bán 171
 Eydel. budai szőlőbirtok 47; 14

F

Fábián sóárús, budai polgár 141; 36
 - (Sári Péter testvére) 284
 - I. Olasz
 Facsar János 276–278; 385–386, 390 (néhai)
 - I.énárt 277–278; 472
 - Máté 277–278
 Faggyas János halász 106, 111–112; 596
 - özvegye: Orsolya 106, 112; 596
 Fancsikai Ferenc (Bódi Boldizsár ügyvédje) 589
 Farkas budai zsidó 295, 300; 269, 275
 - gyöngyfüző 253, 262
 - I. Ács
 - I. Pádimentungyártó
 - I. Péterfi
 - I. Pükhelsperger
 - I. Sánta
 - I. Timár
 - I. Ünnepe
 Farkas János (Tamás fia, harinai) 89; 486
 - László (másnéven: Lasla Tirnauer) budai bíró,
 csepeli ispán 81, 193–194, 200–201, 209,
 222; 234–235, 238, 239, 287, 309 (néhai)
 - Margit (Tamás lánya, Bikli János felesége,
 harinai) 486
 - Miklós I. Königsfelder
 - Pál 113
 - Péter mészáros 115, 117
 - Tamás (harinai) 89; 486
 Farkasninyei János 120; 198
Farkasréti tér 43
Farkas-völgy 42–43
 Farnoszi Bálint és Miklós 322
 Fazekas János (másnéven: Kemencegyártó
 János) 267
 - Konrád I. Hafner
 - Pál 96
 - Tamás 114
Fazekas utca 90, 133
 fehéregyházi Szűz Mária pálos kolostor 95, 238,
 241; 482, 582, 767
 - szőlő Óbuda területén 49

Fehérvár (Fejér vm.), ma Székesfehérvár 33–35,
 55, 123, 133, 335; 140, 408
 Fehérvár k. h. 125, 691, 704–706
 -i archidiakónus I. Balázs
 -i bíró I. Csalyán István
 -i ház 142; 31, 57, 79, 84
 -i káptalan 28, 33, 125, 202, 239, 246, 256, 257–
 258, 262, 303, 306, 322; 84, 97, 125, 179,
 205, 289–290, 385–386, 388, 408, 498, 555
 - - éneklőkanonok 631
 - - kanonok I. Baresai Péter, Fehérvári Mihály,
 Péter
 - - olvasókanonok 631 I. Mihály, Pál
 - - örkanonok I. Atyinai Márton, Sári Péter
 - - prépost 24, 556 I. Cudar János, Orbán
 - -i Szent Fülöp és Jakab, valamint Szt. László
 kápolna 239, 246, 258, 262; 205
 - -i Szent Mária Magdolna kápolna 201–202;
 554
 - - - rektor I. Fehérvári Mihály
 -i Krisztus Teste kápolna 321
 - - rektor I. Péter
 -i országút 37–38, 44, 54, 58–60, 93–94, 133
 -i Szent István keresztes konvent 202; 57, 84,
 107, 121, 136, 554–555
 -i városfalak 55
 -i vásár 28
 Fehérvári Dénes budai bíró 236, 246
 -i Imre budai ferences szerzetes 44
 -i Mihály kalocsai prépost, fehérvári és kalocsai
 kanonok, a fehérvári Szent Mária Magdolna
 kápolna rektora 202; 554–555
Fehérvári bástya 60
Fehérvári Géza 271
Fehérvári kapu 53, 55, 59 I. Zsidó kapu
 Feiertag (*Feirtag/Feiertag/Feyrtag/Feyertag*),
 Wolfgang (másnéven: Ünnepe Farkas)
 mészáros 115
 Fejérföld, budai szőlődűlő 47
 Fekete (*niger*) Bálint esztergomi kanonok (a Szent
 István protomártír káptalan ügyvédje) 189
 - György 93
 - (*Fekethe*) Imre (óbudai) 231, 283; 395–396
 - (*Fekethe*) Imre budai polgár 717
 - (*Fekete*) János budai polgár 64
 - (*Fekethe*) János (pelbárthidai) 304; 745
 - János ötvös 253
 - (*Fekethe*) Mendel veje: Salamon budai zsidó
 305; 704

- (*Feketh*) Mihály 291, 300; 352
- (*niger*) Miklós 312
- - felesége: Orsolya (Tarcsei János testvére) 131, 200; 312
- Orbán 93
- (*Fekethe*) Wolfgang kereskedő, budai polgár 167; 716
- felesúti l. Balassa
- Fekete ház l. Buda
- Fekete István utca** 36
- Fekete Sas utca** 22
- Felhévíz mezőváros 11, 15, 17, 19, 21–24, 26, 30–31, 35, 38, 49, 60, 88, 90, 94–95, 102, 104–107, 109–110, 112, 133; **126, 244, 548**
- Felhévíz k. h. 17, 34
- en, Pilis vármegye ítélőszéke 590
- i Béla király kúriája 22, 26
- i fürdő 107
- i ház 178, 244
- i Hévízfő 21
- i malom 22
- i rév 55
- i Szentháromság stefanita keresztes konvent 23–24, 28–29, 36–37, 45, 225; **17, 34, 199**
- - papja l. Kelemen
- i Szentháromság társaskáptalan 226; **458**
- - prépost 35, 94, 105 l. János, Tüz Osvát
- i Szentlélek ispotály 104, 110, 165, 187, 204, 244, 326; **343, 361, 732**
- - rektor l. Atyinai Márton, Matthias *Theys*
- i szőlő 13
- i tizedkerület 24, 36–37, 40
- i vásár 23, 30, 105, 110
- Felicitas (Cobor Márton leánya, Pükhelsperger Farkas felesége) 519
- Felsőrákos (Vas vm.), ma Kistrákos 277, 284
- felsőszécsényi l. Szénás
- felsőszelestei l. Gosztonyi
- Fenenna királyné 62; 4
- Fenyőmál szőlődűlő Óbuda területén 49
- I. Ferdinánd király 11, 75, 121, 143, 166, 170, 197, 203, 208, 210, 214, 244, 286, 290, 301, 304–306; **692, 697, 699–700, 703–706, 708–709, 713–714, 717–718, 720–721, 729–731, 743–744, 750, 760, 762–765**
- Ferenberg*, Hans (*von Egenberg*) királyi tanácsos 765
- Ferenc a budai Boldogasszony egyház plébánosa, kánonjogi doktor 242
- budai zsidó 302; 233
- deák (az óbudai klarissza apácák ügyvédje) 441
- (ó)budai prépost 429–430
- erdélyi prépost, királyi titkár 585
- esztergályos céhmester 395
- esztergomi éneklőkanonok 91
- (ipoly)sági premontrei prépost 631
- pozsegai prépost 752
- (Domonkos fia János fia, Tatamér fehérvári prépost unokaöccse) 288; **41–42**
- (Szászi János veszprémi püspök testvére) 296, 300; 217
- fia: Onofrio l. firenzei
- l. Ablakgyártó
- l. Alsószécsényi
- l. Bakócz
- l. Balassa
- l. Batthyány
- l. Bot
- l. Bozítai
- l. Bélvári
- l. Cotta
- l. Csáki
- l. Fancsikai
- l. Festő
- l. Hencelfi
- l. Kecser
- l. Kisserjéni
- l. Lantos
- l. Móré
- l. Nagylucei
- l. Nyíró
- l. Olasz
- l. Ország
- l. Perényi
- l. Rákóci
- l. Régi
- l. Sárkány
- l. Somogyi
- l. Szabó
- l. Szénás
- l. Sziggyártó
- l. Szilasi
- l. Várdai
- l. Vetési
- I. Ferenc király** 66
- Ferenc József kapu** 57 l. Szent János kapu
- ferencesk l. Buda, Óbuda, segesdi

- ferrarai (*de Ferrara*) Tommaso Amadeo gömöri főesperes, nyitrai főesperes, esztergomi érseki helynök 206: **478, 508, 531**
- Fertály, budai szőlődűlő 47
- Festő Ferenc 110
- özvegye 110
- Fetih (Győzelem) dzsámi** I. Szent Mária Magdolna pébániatemplom
- Fiath János utca** 94
- Ficsor Benedek 286: **625–626**
- János (Turzó Elek familiárisa) 306: **714**
- Fies*, Stephan 293, 299: **19**
- Filippo (Francesco Bernardi fia) **104**
- I. firenzei
- Fintai Miklós, az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **199–200**
- Firenze *It k. h.* **184**
- i (*de Florentia*) Andrea *de Scolari* városi püspök 125, 239, 257–258, 262: **190**
- i (*de Florentia*) Angelo Bertii budai polgár 249: **93**
- i (*de Florentia*) Filippo Stefani *de Scolari* (másnéven: Ozorai Pipo) temesi ispán, sókamara ispán 73, 81, 125, 161, 239, 246, 257–258, 260, 262: **190, 196–197, 201, 205**
- i (*de Florentia*) Onofrio (Francesco fia) 125–126, 258, 264: **88**
- i (*de Florentia*) Onofrio Zenobii 249: **86**
- Fodor Máté **244**
- Mihály **244**
- Orbán 106
- de Fontana* I. piacentai
- Formankút, budai szőlődűlő 47: **514**
- Forster (*Forster*), Georg budai bíró 205–206, 209: **420–421, 478**
- Fortuna köz** 82, 126, 239, 245, 248, 258
- Fortuna utca** 58, 73, 79, 82, 126, 248, 255–256, 258, 261, 263–265, 304
- forum Danubii* I. Péter
- Fő utca** 90–91, 105, 113, 117, 134
- Földvári Pál 106
- Francesco Bernardi (olasz - *Gallicus*), budai polgár 126–127, 191, 224–226, 245–246, 249, 261, 264, 266: **91, 95, 102, 104–105, 128–130, 135, 155–157, 183–184, 194, 199–200**
- - felesége: Orsola 224: **104**
- - fiait: Filippo és Paolo 224–225: **104, 194**
- - unokája: Antonio 225: **194**
- (anconai Simone fia) 186: **344, 348**
- Franciscaner Gäßl** 212, 274
- Frangepán Beatrix (Corvin János, később György brandenburgi örgróf felesége) 230: **528**
- Freiberger (*Freiberger*), Wolfgang budai kisbíró (másnéven: Farkas nyíró) 81, 182, 190–191, 194, 207–208, 210: **570, 737** (néhai), **739**
- Fric palotája I. Buda
- Friedrich 215, 223: **73**
- I. Krazer Frigyes I. Kapi fríziai (*de Frisia*) Balduin orvos 199, 209: **326, 350**
- - felesége: Margit (budai Puskán Mihály özvegye) 199: **326**
- Fruzsina I. Várdai
- I. Verseci
- Fugger (*Fwkar*) 14, 40, 71, 200, 204, 208, 209: **734**
- Fuhrmann (*Furman*), Jakob 197, 209, 212, 223: **173**
- Futó Márton 108
- Fügedi Erik** 148–149
- Fügedi János, a kékesi pálos kolostor perjele **463**
- Fülöp esztergomi érsek **91**
- nyerges, budai polgár 151: **404**
- - felesége: Katalin 151: **404**
- pápai legátus 32
- Fülöp Balázs (revistyei) 199: **425**
- János (saskői) 199: **425**
- Orbán 106
- I. Gatályi
- I. Nagy
- Fülpesi Albert királyi ember 187: **589–590**
- Füldös Bálint 108
- György 108
- László 107
- Füzi Tamás **627**
- G**
- Gábor fia György kassai bíró özvegye: Ilona 234: **599, 601**
- I. Zemlyéni
- Gabriele *de Rangonibus* I. veronai
- Gailsam (*Gazon*), Michael budai esküdt 169: **740**
- - felesége (*Galzone, Gazonne, Gozonne*) 169: **514**
- Wolfgang 205
- Gál bíró, az óbudai klarissza apácák familiárisa **202**
- patikáros 188: **758** (néhai)

- I. Antalfi
- I. Kapás
- I. Kömlödi
- I. Poklostói
- Galambóc (*Galambocz*), ma Golubac *Se k. h.*
210
- Galambok-i Mihály esztergomi kanonok, a
Krisztus Teste kápolna rektora **213**
- Galeotto I. Marzio
- Galgóci János** (László bán fia) **225; 194**
- Miklós az esztergomi Szent István protomártír
káptalan kanonokja **199–200**
- I. Kont
- I. Újlaki
- Gallinzer (*Gallinzer*), Leonhard **192, 207; 570**
- - felesége: Ursula (Hans Pemfflinger özvegye)
192, 206; 570
- Gallyas Tamás, a Nyulak szigeti domonkos
apácák ügyvédje **244**
- Garády Sándor** **17, 60, 98, 104, 131**
- Garai Antal esztergomi kanonok, a Szent Péter
apostol oltár rektora **242–243, 247, 324, 333;**
511, 520, 558, 606 (néhai)
- János (Miklós fia) temesi ispán **73, 81, 174,**
180, 228–229, 246; 145, 167
- Jób (László fia) **174, 179, 230; 315, 487**
(néhai)
- László (ifjabb Miklós nádor fia) macsói bán
174, 229–230; 216, 293
- Miklós (András fia, idősebb) nádor **174, 321;**
81, 73
- Miklós (Miklós nádor fia, ifjabb) nádor **73, 81,**
174–176, 180, 215, 228–229, 232, 246; 95,
135, 145, 146, 167, 206, 216
- Miklós (ifjabb Miklós nádor fia) **216**
- Péter (ó)budai kanonok **306**
- garamszentbenedeki Szent Benedek bencés
monostor **515**
- - apát I. Zablati Jakab
- Gardóci Péter **89; 380**
- Gárdonyi (Fejér vm.) **214; 325, 744**
- Gárdonyi Albert** **16, 35, 70, 80, 82–83, 123, 170**
- Gáspár deák, budai albíró **114**
- budai esküdt **155**
- nyerges, budai polgár **144, 149; 490, 518**
- I. Cikó
- I. Cobor
- I. Erdélyi
- I. Ernuszt
- I. Homonnai
- I. Mető
- I. Nagyváti
- I. Ország
- I. Varasdi
- Gáspár Benedek **106**
- Gatalóci Mátyás veszprémi püspök **275; 246**
- Gatályi Fülöp boszniai püspök **301; 302**
- Gaczar*, Nikolaus **163**
- - felesége: Katherina **163**
- Gazdag Jákob budai zsidó **306; 713**
- Gazdagrét** **43**
- Gazon I. Gailsam
- Gayna György **92**
- Gebel (*Gebel*), Christian budai esküdt **295**
- Gedrud* (Péter orvos és gyógyszerkészítő
felesége) **17–18**
- Geier (*Gayr*), Georg szücs (másnéven: Szücs
György) **213, 223; 432**
- Gekmin patikáros fia: László **232; 45**
- Gellért orvos fia: János **9–10**
- (Sári Péter testvére) **284**
- Gellért-hegy** **18–20, 22, 37–38, 47, 50–51, 58,**
88, 97–99, 107; 448
- Gentilis bíboros, pápai legátus **265, 270**
- káplánja és ügyhaltatója: szardiniai (*de*
Sardinia) Fülöp egyházi jogi doktor, arborea-i
kanonok **265; 13**
- Georg I. Bogner
- I. Eisschiel
- I. Forster
- I. Geier
- I. Jungleib
- I. Käse
- I. Kramer
- I. Mayr
- I. Pfaff
- I. Reuss
- I. Ruprecht
- I. Wernher
- Ger Péter** **13**
- gercsei I. Búza, Demeter
- Gerevich László** **16–17, 58**
- gergellaki I. Buzlai
- Gergely a budai Szent Mária Magdolna egyház
plébánosa **123–124, 127; 91**
- (ó)budai kanonok **17–18**
- milkói püspök, a bakonybéli apátság kormány-
zója **281**

- kádár céhmester **395**
- kovács **106**
- nyerges *179–180*; **501**
- pálos generális vikárius **364, 569**
- a pesti hajósok bírāja **390**
- tornai főesperes, esztergomi és váci kanonok **355**
- varga, budai polgár *144–145*; **525** (néhai)
 - - felesége: Katalin **525** (néhai)
 - - leánya: Apollónia (Orbán könyvkötő felesége) *144–145, 316*; **525**
- (*Vosk/Wosk* fia) budai polgár *292–293, 299*; **5, 15**
- - veje: János *293*; **19**
- (Kisjenői Domonkos testvére) **69**
- fia: Mátyás **178**
- I. Ádám
- I. Armai
- I. Bereményi
- I. Betlendi
- I. Bodó
- I. Cipó
- I. Cseh
- I. Csiszár
- I. Dersanóci
- I. Domszlói
- I. Gyöngyösi
- I. Horvát
- I. Kapás
- I. Kis
- I. Kőműves
- I. Kun
- I. Kunststock
- I. Lábatlani
- I. Losonci
- I. Mikolai
- I. Mohácsi
- I. Nagy
- I. Nyíró
- I. Ősi
- I. Pesti
- I. Pöstyéni
- I. Püspök
- I. Sárga
- I. Surányi
- I. Süveggyártó
- I. Szabó
- I. Szalai
- I. Szekeres
- I. Szücs
- I. Tapolesáni
- I. Tétémi
- I. Tót
- I. Varga
- I. Vetési
- I. Zsibrik
- Gerhard (*Gelherd, Gelherth, Gerheld*), Thomas **113, 118**
- Gerő Győző** **65, 101, 103**
- Gerő László** **58**
- gersei I. Pető
- Gervasius* (Orbán fia) zala megyei nemes **20**
- fia: Péter Le Puy-en-Valey-i (*Aniciensis*) kanonok, pápai nuncius és adószedő **27**
- II. Géza király **23**
- Gézavásár vámja (*tributum fori Geysa*) **23–24**
- Giacomo I. *de Chesamis*, padovai
- I. Giovanni
- gibárti I. Keserű
- Gierer (*Gierer*), Burekhard (kassai) **204; 701**
- Gilét fia: János I. Zsámboki
- fia: Miklós I. Zsámboki
- Giovanni Angelonis *254; 324*
- Giacomo *de Angelis* királyi orvos, budai polgár *296–297; 475, 514, 521*
- Leonard *127, 226, 245; 91*
- I. milánói
- Glesan Miklós (velikemelléki) a királyi ítélőszék ülnöke **627**
- Glezel (*Glezel/Gletzul*), Hans (*Henslin*) budai bíró és esküdt *218–220, 223, 248, 330; 58, 124, 132*
- Glogovnica (Körös vm.), ma Glogovnica *III* k. h. **471**
- i prépost I. Túz Alfonz
- Gombamál, neveyi szőlődülő **43, 46**
- goricai főesperes I. János, Vegliai István
- Gosztonyi András (csamaházai) az esztergomi Szent István protomártír káptalan prépostja, esztergomi kanonok **168, 200, 206, 327; 470, 478**
- János (felsőszelestei) győri püspök, királyi titkár, alkancellár **206; 531**
- László esztergomi örkanonok **206; 478**
- Gottfried comes **293; 15**
- gömöri főesperes I. ferrarai Amadé Tamás
- Gönc (Abaúj vm.) **718**
- Gönci Bertalan (Tamás egri püspök udvarmestere) *306; 731*
- Graboriai Miklós esztergomi kanonok és a Szt. Miklós oltár rektora **384**

- Graf (*Graff*). Hans szücs 213, 223: 409, 437
- Greis (*Grais/Greys*), Andreas varga 160: 188, 196
- Graczar*, Nikolaus 116; 163
- - felesége: Katherina 163
- Grasso* özvegye: Ilona 253; 253
- Greb* Péter 241
- Greben (Kőrös vm.) vár, ma Grebengrad *Hr* 487
- Greč hegy I. Zágráb
- Gretzinger (*Grechenger/Greczinger*), Jakob
(Hans fia) budai polgár 164–165; 108, 144,
154, 160
- Grecz*, Michael 181
- Gregor Hol...(?) özvegye: Elisabeth (*Sebe*)
292–293; 38
- fia: Domonkos 292; 38
- I. Kunststock
- Gricek György (Podmaniczky Mihály
familiárisa) 505
- Grifo* fia: Eberhard 9–10
- Grolonth* budai esküdt 131
- Gross (*Gros*), Hans kereskedő, budai polgár 95,
212, 223; 309
- - felesége: Margaretha 309
- Gugi János 120–121; 164
- Miklós özvegye: 120–121; 198
- gúti I. Ország
- Gündelwein
(*Gubelwein/Gundelwein/Gündelwein*),
Konrad (másnéven: Takács Konrád, *Korlath*
bíró. *Conradus civis Budensis*) budai bíró 72,
131–132; 163, 171, 181, 186, 193; 200, 201,
209, 222, 303, 318; 179, 181, 187, 189, 239,
242, 312
- - felesége: Elisabeth (Hans Panchel leánya)
163, 303; 181, 189
- Gyuhán* (Pásztoi *Guthkynd* fia) 29
- Gy**
- gyáli I. Kenderesi
- Gyárfás Apollónia (István leánya) 462
- György (István fia) 462
- István (János fia) 462
- János (István fia) 462
- Katalin (Mihály leánya) 462
- Lőrinc (István fia) 462
- Mihály (János fia, szomori) 238, 247; 462
- Gyarmati Fekete Mihály az esztergomi Szent
István protomártír káptalan kanonokja 300
- i Péter az esztergomi Szt. István protomártír
káptalan kanonokja 485
- i Simon (ó)budai kanonok 235; 675, 685–686
- i I. Balassa
- Gyeli Péter (Péter fia, Orbán választott egri
püspök. kincstartó kamarása) 406
- - testvérei: Péter és Miklós 406
- - unokaöccse: Kelemen 406
- Gyenge Pál 89
- Gyermely (Esztergom vm.) 275; 246
- Gyertyaárus Bálint 89
- Márton özvegye 92
- Mihály 103
- Miklós 92
- Gyón (Pest vm.) 168
- i László deák 168
- Gyorskocsi utca** 19
- gyömrői I. Hertel
- Gyöngyfüző Osvát 251, 262
- Gyöngyös (Heves vm.) 83
- Gyöngyösi Gergely pálos általános perjel 69, 257
- i Gergely 119
- i Tamás 120
- Györfy György** 17, 99, 148–149, 271, 273
- György brandenburgi örgróf 227, 223, 230–231,
247; 528, 715, 725, 742
- - felesége: Frangepán Beatrix (Corvin János
özvegye) 230; 528
- (Brankovics) szerb despota 236–238, 245–246;
240
- György ékszerész, budai polgár 167; 716
- a Szt. Mária Magdolna egyház plébánosa
15–16
- óbudai bíró, az óbudai klarissza kolostor
üggyvédje 159
- az óbudai Szt. Margit egyház plébánosa 267
- pálos generális vikárius, általános perjel 195,
219, 263; 190, 193, 195, 221
- patikáros (*aromatarius. Pathycaros*) 186–187;
589–590, 649
- - unokaöccsei I. Koltai
- takács 186, 348
- zagarjei gróf 545
- (Szerencsés Imre feleségének. Annának fia)
204; 605
- (Domonkos fia) veszprémi éneklőkanonok
150–151; 77, 80, 106–107
- (Gábor fia) kassai bíró özvegye: Ilona (Szabó
Imre leánya) 234; 599, 601
- - leánya: Katalin 599

- (Jakes (*Jakuch*) fia. kusalyi) tárnokmester 178, 180, 257; **95, 135, 140, 408**
- (Kisjenői Domonkos testvére) **69**
- l. Bárkás
- l. Báti
- l. Bátori
- l. Battyányi
- l. Berencsi
- l. Budai
- l. *Bwdy*
- l. Csató
- l. Csatornás
- l. Csiszár
- l. Deáki
- l. Dragassy
- l. Ebeni
- l. Fekete
- l. Fürdős
- l. Gayna
- l. Grícek
- l. Gyárfás
- l. Handó
- l. Hompor
- l. Horvát
- l. Jakosity
- l. Kanizsai
- l. Kerecsényi
- l. Keszői
- l. Kömlödi
- l. Kómúves
- l. Kötélgyártó
- l. Kóvágóórsi
- l. *Krews*
- l. Kun
- l. Makray
- l. Mohácsi
- l. Orbonáz
- l. Örmény
- l. Ötvös
- l. Pálóci
- l. Pető
- l. Rajki
- l. Sánta
- l. Süveg
- l. Szalai
- l. Szatmári
- l. Szitás
- l. Váci
- l. Varsányi
- l. Zabláti
- györgyi l. Bodó
- győri püspök l. Bakócz Tamás, Gosztonyi János
- i székeskáptalan 14, 120, 173, 180, 285–286, 295, 300, 322, 324; **171, 198, 315, 368, 401, 422, 446, 483, 485, 498, 508, 547, 612, 617, 625–626, 635, 637–640, 643–644, 650–651, 670–672, 678, 689, 719**
- - kanonok l. Debreceni Ambrus, Kajári István, Lábadi Pál, Pesti Pál, Túri János, Zay Mihály
- - nagyprépost 286; **637–640, 644, 670** l. Nyalkai Albert
- - örkanonok **639, 670** l. Balázs
- - székesegyházi esperes l. Kakati Miklós
- Győri (*de Laurino*) Péter ispán **29**
- i l. Szarka
- Györke (Hont vm.), ma Hrkovce *Szk* **604**
- Gyugy (Somogy vm.), ma puszta Kőröshegy és Bálványos között **127**
- Gyula mester felesége: Klára (Werner leánya) **140, 329–330; 44**
- - leánya: Chuta (Domoszlói Gergely felesége) **140**
- Gyulafi István (rátóti) **467**
- felesége: Dorottya (ifjabb Rozgonyi Osvát leánya) **467**
- Gyulai István **121**
- László (ó)budai kanonok **573**
- Mihály radesai várnagy **476**
- gyürki l. Ipolyfi
- H. Gyürky Katalin** 60, 68, 104, 124, 131, 270, 288
- H**
- Haarschneider (*Harschnaider*), Sebald budai polgár 164; **365**
- Hacker (*Hachker/Hakker/Hakcher*), Thomas mészáros 115
- Hadnagy Bálint pálos szerzetes 69 70, 256–257
- Hadtörténeti Intézet és Múzeum** 54
- Hafner (*Hofner*), Kunz (másnéven: Fazekas Konrád) 199–200, 209; **312, 326, 350**
- Haimburger (*Haimburger/Haymburger*), Wolfgang budai esküdt, kisbíró 206, 243; **520, 561**
- Hajadon utca** 78, 85–86, 224
- Hajós Tamás 92, 112
- hajszentlőrinci prépost l. Péter
- Halápi Mihály (Domonkos fia) **53**
- - fia: Benedek **53** Halász utca l. Buda Halász Antal (pesti) 111

- Benedek 111–112
- Demeter 106, 111
- Imre 92, 111–112
- István 92, 111–112
- Orbán 106, 111
- Pál 111–112
- Halászbástya** 56, 60, 65, 102–103
- Halics**, ма Галич *Uk k. n.* **169**
- Haller (*Hallar/Heller*), budai polgár 160–161, 171; 118–120 (néhai)
- Hans (Ruprecht fia) budai polgár 201, 204, 207, 210, 333; 605, 737
- - jegyese: Hecht Eufémia 204; 605
- Ruprecht 201
- Hammam jolu dir (Fürdő utca)** I. Olasz utca
- Handó György kalocsai érsek 237–238, 246; 374
- Hanko fia: László 201–202; 321
- Hans (másnéven: Kalmár János) budai esküdt 202–203, 210; 555, 720 (néhai)
- Péter 96; 702
- Hampo I. Ernuszt János
- Hans (Georg Bogner fia) 368, 422
- (Heinz (*Hench*) budai rektor fia) leányai:
 - Margaretha (Weidner fia Nikolaus fia Hans felesége) és *Marus* 287–288, 329–330; 29
- (régenszenttamási Michael Nadler fia) 214
- (Tylmann fia Stephan fia) budai polgár 214
- (Wagner fia) kármelita szerzetes 334
- (*Hannus*) (Weidner fia Nikolaus fia) budai polgár 287, 299; 32, 34
- - felesége: Margaretha (Heinz fia Hans leánya) 287–288, 329–330; 29
- - leánya: Katherina 287; 29, 32
- fia: Peter 14
- I. Angeld
- I. Arnold
- I. Ellenpeck
- I. Eisner
- I. *Ferenberg*
- I. Glezel
- I. Graf
- I. Gross
- I. Haller
- I. Hanko
- I. Harber
- I. Hortauf
- I. *Hub*
- I. Jungleib
- I. Keilner
- I. Kren
- I. Kresling
- I. *Leeb*
- I. *Lothringen*
- I. Münzer
- I. Nüssel
- I. Ömichein
- I. Österreicher
- I. Panchel
- I. Pap
- I. Pauser
- I. Pemfflinger
- I. Plab
- I. *Pranperger*
- I. Preis
- I. Puchler
- I. Schwanzer
- I. Siebenbürger
- I. Siebenlinder
- I. Sieghart
- I. Weinmann
- I. Wirt
- Hänslin (*Henslinus*) I. Cseh
- Haraszti István az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja 485
- haraszti I. Tapán
- Harber (*Harber/Harbar*). Hans budai bíró 187; 542, 590
- Matthias (másnéven: Ötvös Mátyás) budai bíró, a Boldogasszony egyház gondnoka 168–169, 265, 326, 333; 477, 478, 503
- Harkácsi László 202; 321
- - özvegye: Ilona 202; 321
- Hármashatár-hegy** 18
- Három Mária kolostor I. Buda
- hárosi I. Kis
- Hasen (*Hasen*), Paul budai esküdt 181, 186
- Hátsó utca I. Buda
- Hattyú utca** 104
- hatvani országgyűlés 682
- Hatvani János készyártó, budai polgár 292–293, 300, 324; 21
- Hauer, Nikolaus (*Hawer*, másnéven: Rossz [*malus, Pös*] Miklós) budai polgár 92; 147
- Hauy, Joseph hadmérnök** 14, 63, 128, 157, 162, 168, 184, 215, 217, 224, 226–227, 231, 232, 234–238, 250, 255–256, 263–265, 267–269, 272, 274–275, 277, 281, 302
- Hecht Eufémia (Hans Haller jegyese) 204; 605

- Héderváriak **671**
Hédervári Ferenc felesége: Csáky Borbála 286, 300; **498**
- István 169; **740**
- Kont 102, 183
- Lőrinc (Miklós fia) nádor 302; **231, 236–237, 244, 247, 249, 254**
- Mihály 173–174, 180; **81**
- Miklós tárnokmester 257; **407–408**
Hedvig (Cobor Imre felesége) **519**
Hegyalja út 37, 58
Heiden (*Haiden, Hayden*), Matthias mészáros 115
Heinrich íjgyártó, budai polgár 173, 179–180; **294–295**
- - felesége: Katherina **294**
- l. Diettmár
- l. Münich
- l. Rechperger
- l. Zaver
Heinz (*Hench*) budai rektor fia Hans leányai: Margaretha és *Marus* 287–288, 299; **29**
- l. *Pevner*
- l. *Phefar*
Heinzmann (*Henzmannus*) l. selmeci
Hellesi Mihály **702**
Heltai Gáspár 71, 228
Helyőrségi templom l. Szent Mária Magdolna plébániatemplom
Hencelfi (*Henczelffy, Henthelfy*) Ferenc (másnéven: Kövér Ferenc) 235; **684, 685**
- István (petróci, másnéven: Kövér István) királyi jogügyigazgató, országbírói és szlavón báni ítélőmester 144–145, 149, 234–235, 247, 316; **525, 592, 611, 623, 627, 667, 675, 683–686** (néhai)
- - testvére: Orsolya (kereszkényi Nagy Miklós felesége) **525**
- - unokaöccsei: Ferenc, István, János, Péter (kereszkényi Nagy Miklós fiai) **525**
Hengerejtő, budai szőlődűlő 47; **702**
Henrik a budai Boldogasszony plébánia papja **17–18**
- l. Albeni
Henszmann Imre 15, 66
Herbordfyaanderashaza l. Esztergom
Herceg Ferenc (szekcsői) 169; **740**
- Péter l. Szécsi
Herceg háza l. Buda
Herendi Miklós a pécsi Keresztelő Szent János káptalan prépostja 197; **537**
Hermann cillei és zagorjei gróf 69, 125, 256–257, 262, 270, 273, 321; **123, 125, 140, 175, 190–191, 202, 408**
- l. kölni
- l. Kronacher
Hernádnémeti (Abaúj vm.) **718**
Hertaff, Niclas mészáros 115
Hertel (*Hertel/Hertlinus*), Sigismund (László fia, másnéven: gyömrői Hertel Zsigmond) budai bíró 68, 129, 140–141, 215, 223; **141, 146, 204**
- - felesége: Erzsébet (Domoszlói Tamás özvegye) **140; 153**
Hess, Andreas nyomdász l. Anderkó
Hess András tér 73, 79, 82, 129, 248, 250, 260, 263
Hévíz l. Felhévíz
híd a hévizek mellett l. Kispest
Hideg Benedek óbudai polgár **267**
Hidegkút (Pilisvm.), ma Budapest II. Pesthidegkút 59
Hieronim l. Lasky
Hild János **673**
Himberger (*Hymbperger*) l. Cserbokor
Himfi Benedek (Pál fia) 242, 268, 270, 272, 273, 321; **52, 60, 67**
- Imre (debrentei) özvegye: Zsófia 242–243, 247; **520**
- - leánya: Orsolya **520**
Hindi Ábrahám (Péter testvére) **112; 563**
- Anna (Péter leánya) **112; 563**
- Brigitta (Péter leánya) **112; 563**
- Jeromos (Péter fia) **112; 563**
- Miklós (Péter fia) **112; 563**
- Péter (Ábrahám testvére) **112; 563** (néhai)
- - felesége: Dorottya **112; 563**
Hinko (*Hynko*) budai esküdt 195, 209; **195** (néhai)
Hintenaus (*Hindenaus/Hintenaus*), Wolfgang budai polgár 193, 201, 209, 222; **456, 459, 468, 478**
Hippolit l. Estei
Hódos (Vas vm.), ma Hodoš *Szl* 277. **284**
Holl Imre 179, 260–261
Holló János a budai Boldogasszony plébánia papja **17–18**
Hollómál, hegy és szőlődűlő Buda és Sasad

- határán 46, 50–51; **514**
 Homonnai Gáspár 230–231, 247; **479, 487**
 - János 230–231, 247; **479, 487**
 Homorog (*Homrok*, Bihar vm.), ma Homorog *Ro*
165
 Hompor György logodi *hospes* **256**
 honti főesperes I. Dénes
 Hopmester Lőrinc **337**
 Horhi (Pest vm.), ma Budaörs – Kamaraerdő
 területén 38; **323**
 horogszegi I. Szilágyi
 Hortauf (*Hortauf*), Hans mézszáros. budai esküdt
116; 301
 Horvát Gergely (Mihály fia, japricai) királyi
 familiáris **109; 469**
 - (*Horwath*) György 114
 - (*Horvath, Horwath*) János budai ajtónálló **304;**
703, 736 (néhai), **745** (néhai), **755** (néhai)
 - - özvegye: Zsófia **304; 736**
 - (*Horwath*) Jeromos (Tamás egri püspök
 kamarása) **306; 731**
 - (*Horwath*) Márton **306; 731** (néhai)
 - (*Horwath*) Máté **544**
 - (*Horwath*) Mihály 243
 - (*Horwath*) Pál **89; 359**
 - Simon **707**
 Horvátország **151**
Horvát utca 90, 100, 102, 105, 133
 Hosszúszőlő, szőlőskert a Szent Gellérthegy
 oldalában **448**
 Hosszú utca I. Buda
 Hub, Hans **623**
 hunfalvi (*de villa canis*) I. Wulving
Hunfalvy utca 60, 110, 131, 133
 Hunyad (Hunyad vm.), ma Hunedoara *Ro* **715**
 Hunyadi János kormányzó 196, 225, 257, 302;
254–256, 262, 272, 274, 276
 - - felesége: Szilágyi Erzsébet 226
 - László 74–75, 102, 137, 183
 - Mátyás I. I. Mátyás király
Hüvösvölgyi út 36
- I**
 Ibafealvai Tamás **384**
 Ibrahim oszmán nagyvezír 75
Ihurfyastefanhaza I. Esztergom
 Ildai György fia Károly **141; 36**
Ieger. Stephan **92**
 Igali János (ó)budai kanonok **267–268**
- Igari Bálint (Rozgonyi Klára intézője) **555**
 Ihos János 114
 Íjgyártó László 298
 - István I. István íjgyártó
 Illés pálos szerzetes 264; **402**
 - I. Kapás
 Illyevölgyi János nádori ítélőmester **243–244,**
247; 520, 560, 590
 Ilmeri Imre **589**
 Ilona (András mézszáros felesége) **352**
 - (*Bezteh*-i János leánya) **69**
 - - férje : Kisjenői Domonkos **69**
 - - leánya: Borbála **69**
 - (*Branch* patikáros özvegye, Benedek fia Egyed
 felesége) **250, 323; 64–66**
 - - leánya: Dorottya klarissza apáca **250, 323;**
64–65
 - (Cobor János leánya, Bocskai János özvegye)
296, 300; 514
 - (Csiszár György felesége) **404**
 - (*Grasso* özvegye) **253; 253**
 - (Harkácsi László özvegye) **321**
 - (István szabó leánya) **53**
 - (Kakas Mihály özvegye) **145–147; 592**
 - (Kapi Sándor leánya) **462**
 - (László, később Kis János felesége) **294; 207**
 - - fia: László fia János **294; 207**
 - (Máté ablakgyártó leánya, Szabó Benedek
 özvegye) **298; 442**
 - - fia: László fia János **207**
 - (Szabó Imre leánya, Gábor fia György kassai
 bíró özvegye) **234; 599, 601**
 - (Olasz Riccardo özvegye, Valadi András
 felesége) **253; 305**
 - (Takács Balázs felesége) **521**
 - (Varga Fülöp özvegye) **145; 592**
 - (pesti Vasárús Lőrinc felesége) **177; 633**
 - (Vince váci püspök húga, Szilasi Fábán
 felesége) **271**
 Imre **92; 147**
 - deák 89
 - kádár **289–290; 332**
 - örményei pálos vikárius 195, 264; **249, 254**
 - ötvös, budai polgár **252, 262; 403, 430, 481,**
488, 494, 507
 - bélakúti ciszterci apát **237, 250, 262; 316**
 - segedclemvölgyi karthauzi perjel **240; 517**
 - vászonkészítő **111; 336**
 - deák I. Baranyai

- I. Alsószécsényi
- I. Bebek
- I. Berki
- I. *Brechen-i*
- I. Cibak
- I. Cobor
- I. Cserdi
- I. Endrédi
- I. Halász
- I. Hímfi
- I. Ilmeri
- I. Keszi
- I. Kis
- I. Kiszőlői
- I. Lackfi
- I. Molnár
- I. Ország
- I. Pálóci
- I. Perényi
- I. *Pohrosya-i*
- I. Sólyom
- I. Szabó
- I. Szapolyai
- I. Szénás
- I. Szencsei/Szentei
- I. Székes
- I. Szerencsés
- I. Taligás
- I. Török
- I. Vasas
- I. Zicsi
- Inárcsi János (Miklós fia) 254, 262; 564
- VIII. Ince pápa 383, 427
- Ipoltfi Lajos (gyürki) 590
- (ipoly)sági Szűz Mária premontrei monostor 70, 424, 615–616, 631
- - prépost I. Ferenc
- Irgalmasság Anyja kármelita kolostor I. Buda
- Irtagyártó János 122
- Irhás-árok** 42–43
- Ispán Miklós (Peregi Albert testvére) 692
- Istenkertje, nevegyi szőlődűlő 46
- Istenkútja, nevegyi szőlődűlő 43, 46
- I. (Szent) István király 25–26
- V. István király 32, 62, 272
- István hereceg (I. Károly király fia) 320
- István (Lazarevics) szerb despota 237
- István ablakgyártó, budai polgár 256
- asztalos 262, 264–266; 375, 402, 423, 460
- borbély 304; 755
- a budai Szent Mária Magdolna egyház plébánosa 283; 395
- deák (az óbudai klarissza kolostor ügyvédje) 268
- deák (Estei Hippolit egri püspök budai házának gondnoka) 513
- deák 113
- esztergomi örkanonok 91
- ijgyártó, budai polgár 291, 327; 559, 610, 665, 674, 733–734
- - felesége: Katalin 559
- - fia: Bernát 559
- - leányaI: Anna (Sándor Mihály felesége), Dorottya és Erzsébet 559
- királyi orvos 125, 257–259; 101, 113, 138, 140, 202
- ötvös, budai polgár 64
- ötvös I. Kremnitzer
- patikáros, budai esküdt 214–215, 223, 259; 204, 207, 261
- pécsi prépost 220; 23, 25
- - testvérei: Miklós és Demeter 23, 25
- szabó özvegye: Katalin 53
- - leánya: Ilona 53
- a Buda feletti Szent Lőrinci pálos kolostor vikáriusa 165; 160
- választott szerémi püspök, személynök 199; 425
- zágrábi püspök I. Kanizsai
- (Bálint patikáros fia) 188; 758
- (Pongrác fia Mikós fia) 51
- (*Tylmanus* fia) fia: János budai polgár 214
- fia: Mátyás (Tatamér fehérvári prépost féltestvére) 288; 40–43
- mester, a királyi gyűrűspecst őre fia: Mihály budai polgár 219, 223; 71
- I. Amadé
- I. Anyal
- I. Aranyégető
- I. Bátori
- I. Berencsi
- I. Besenyő (szentdemeteri)
- I. Besenyői
- I. Budai
- I. Csalyán
- I. Csaplár
- I. Cseh
- I. Cserbokor

- I. Dajka
- I. Domoszlói
- I. Gyárfás
- I. Gyulafi
- I. Gyulai
- I. Halász
- I. Haraszi
- I. Hédervári
- I. Hencelfi
- I. Iváncsi
- I. Kajári
- I. Kalmár
- I. Kanizsai
- I. Kapás
- I. Kapi
- I. Kontár
- I. Kopasz
- I. Kovács
- I. *Kremniczer*
- I. Lackfi
- I. Nyírbátori
- I. Oroszlán
- I. Óvári
- I. Őri
- I. Örmény
- I. Pápai
- I. Pereces
- I. Pintér
- I. ragusai
- I. Ráskai
- I. Sáfár (csévi)
- I. Sárszegi
- I. Sasvári
- I. Sebesi
- I. Semsei
- I. Somogyi
- I. Szabó
- I. Szapolyai
- I. Székely
- I. Szénás
- I. Szencsei/Szentei
- I. Szilszegi
- I. Tordai
- I. Túró
- I. Vámos
- I. Várdai
- I. Verböci
- I. Zsemlyesítő
- Istvánffy Miklós** 107
- Isztambul *Tr* 75
- i Át-mejdán 75
- Ivánci István (Lórántfi Mihály ügyvédje) 323
- Sebestyén deák, budai polgár 187; 452 453, 473–474
- - felesége: Orsolya (Patoesi János deák testvére, Nagy Fülöp budai polgár özvegye) 187; 452–453; 473–474;
- - felesége: Erzsébet (Kötélgyártó György budai polgár özvegye) 187; 473 474
- Iványi Béla** 13
- Izabella királyné (János király felesége) 11
- Izrael (Sándor fia) budai zsidó 305; 703
- I. Mendel
- Izsák (Veres Ábrahám fia) budai zsidó 305; 709
- I. Mendel
- J**
- Jácint lépcső** 133
- Jakab (ó)budai kanonok 25
- a budai Boldogasszony egyház Háromkirályok kápolnájának rektora 387
- deák, budai esküdt, esztergomi várnagy 131, 185, 236, 262
- fuvaros (másnéven: Jacob *Furman*) 173
- - felesége: Katalin 173
- jegyző (Úgali Pál ügyvédje) 36
- királyi ágyúsmester (marienwerderi) 152, 155; 404
- kovács, budai polgár 141; 36
- molnár 244
- nyílkesztő 30
- örsi prépost, veszprémi kanonok 231, 247; 434
- patikáros, budai esküdt 275
- pap, a budai Szent Mária Magdolna egyház káplánja 250; 64
- szabó, budai esküdt 278–279; 155, 170, 172
- (Miskei Bertalan fia János fia) 272; 26
- (Péter fia) drávántúli nemes 220, 223; 20
- fia: Miklós budai polgár 23
- fia: Egri János budai polgár 47
- I. Búza
- I. Cudar
- I. Debreceni
- I. Jánosfalvi
- I. Kalmár
- I. Kapás
- deák I. Kirvai
- I. Kovács

- I. Olasz
- I. ragusai
- I. Spanyol
- I. Vámos
- I. Varga
- I. Vetési
- I. Zabláti
- Jakabháza I. Buda
- Jakes (*Jakuch*) fia: Görgy (kusalyi) tárnokmester, szabolcsi ispán 176, 178, 180, 256; **95, 135, 140, 408**
- Jakob mézáros 115: **502**
- I. Fuhrmann
- I. Dobrizer
- I. Gretzinger
- I. Lanchmann
- I. Panchel
- I. Stör
- Jákob budai zsidó 302; **233**
- (Veres Ábrahám fia) budai zsidó 305; **709**
- I. Gazdag
- I. Váci
- Jaksics György 306: **747**
- Márk (nagylaki) 189; **758**
- Janicsár aga dzsámi I. királyi vár előtti kisebb Szűz Mária káptalan
- Jankó I. Kalmár
- Jankovich Miklós 272
- XXII. János pápa **24**
- János király 11, 40, 59, 96, 98, 106, 143, 158, 165, 169, 189–190, 194, 204, 208, 210, 230, 244, 255, 290, 301, 304–306; **691, 693, 695–697, 702, 707, 727–728, 732, 735–736, 738–740, 742, 745, 747–748, 750–751, 755, 757–758, 760**, I. Szapolyai János
- János ágyúsmester III: **336**
- aranyhímző 176: **128**
- bátai custos 120–121: **164, 198**
- bazini és szentgyörgyi gróf 220, 223: **414**
- bencés szerzetes, a pannonhalmi monostor budai házának gondnoka 146: **591**
- borbély 193
- a Buda feletti Szent Lőrinc pálos kolostor perjele, általános perjel **137**
- a Buda feletti Szent Lőrinc pálos kolostor szerzetese 196: **257**
- a budai Szent László kápolna rektora **291, 534**
- a budai Szent Mária Magdolna egyház káplánja **623**
- (ó)budai kanonok **44**
- deák, budai esküdt **131, 140**
- deák **654**
- Esztegom szenttamási prépost **91**
- felhévizi prépost **458**
- goricei főesperes, zágrábi kanonok **465**
- kereskedő, budai polgár 259; **261**
- királyi köfaragó I. Pocakos
- királynéi szakács 177
- kovács, budai polgár 292, 299; **28**
- kovács 113
- köfaragó özvegye 251, 262; **376–377, 383**
- a körmöcbányai polgárok familiárisa **621, 623**
- kötélgyártó özvegye 169; **503**
- (az óbudai klarissza kolostor ügyvédje) **140**
- nak, az óbudai klarissza apácák bírójának felelőse **267**
- örményesi pálos szerzetes **270**
- örsi prépost, veszprémi kanonok **139**
- ötvös 294; **69**
- ötvös 211; **657**
- - felesége: Katalin **657**
- pálos szerzetes, rendi procurator **261**
- pálos szerzetes **408**
- pesti plébános 278; **170, 172, 389–390** (néhai)
- szabolcsi főesperes, egri segédpüspök **182**
- szakács (Podmanicki Mihály familiárisa) **505**
- szücs, budai polgár 164: **207, 297, 300, 300, 432**
- szücs **665**
- takács I. Panchel
- varga 113
- varga özvegye 188
- veszprémi prépost **113, 138, 140, 202**
- veszprémi püspök, királyi kápolnaispán, titkos kancellár **39**
- veszprémi püspök 276: **454**
- zágrábi örkanonok **465**
- (*Bock/Bochk* fia) 292, 293, 299: **15, 38**
- (Bocskai Miklós mostoha fia) **179**
- (Domonkos fia, Tatamér fehérvári prépost sógóra) 288; **40**
- (*Elekus* fia János fia) **46**
- - felesége (Móric leánya) **46**
- (Gellért orvos fia) **9–10**
- (Gergely fia) fia: Miklós 286–287; **29, 32**
- (Kelemen fia) logodi *hospes* **256**
- (László fia) 294–295, 300: **207**
- - anyja: Ilona (Kis János felesége) **207**

- (nezei Besenyő Mátyás testvére) 57
- (Pető fia) budai polgár 219, 223: 122, 124
- (Prokop fia) készyártó, budai polgár 176, 180, 333; 397
- deák (Szabó Imre fia) 599 (néhai)
- (Tamás fia) budai esküdt 155
- - özvegye: 179, 185, 233, 262
- (Toldi András fia) 403
- (Vosk fia Gergely veje) 293; 19
- fia: Ferenc 41–42
- l. Ács
- l. Albeni
- l. Alsószécsényi
- l. Angyal
- l. *Angria*-i
- l. Aragóniai
- l. Aranyas
- l. Bakóc
- l. Bárcai
- l. Barkolcai
- l. Batai
- l. Battyányi
- l. Beckensloer
- l. Bécskőházi
- l. *Bezteh*-i
- l. Bika
- l. Bornemissza
- l. Budai
- l. Corvin
- l. Cotta
- l. Cseh
- l. Csíki
- l. Csiszár
- l. Csögyártó
- l. Demeter
- l. Dienesfalvai
- l. Dombói
- l. Dominici
- l. Egri
- l. Ercsi
- l. Erdélyi
- l. Eruszt
- l. Ersénygyártó
- l. Facsar
- l. Faggyas
- l. Farkasninyei
- l. Fekete
- l. Ficsor
- l. Fügedi
- l. Fülöp
- l. Galgóci
- l. Gosztonyi
- l. Gagy
- l. Gyárfás
- l. Hatvani
- l. Hild
- l. Homonnai
- l. Horvát
- l. Hunyadi
- l. Igali
- l. Ihos
- l. Illyevölgyi
- l. Inárcsi
- l. Irhagyártó
- l. Jutasi
- l. Kakas
- l. Kállai
- l. Kalmár
- l. Kanzler
- l. Kanizsai
- l. Kapi
- l. Kassai
- l. Keglevich
- l. Keserü
- l. Keszi
- l. Kis
- l. Korotnai
- l. Korponai
- l. Körösi
- l. Kövér
- l. Kulesár
- l. Kun
- l. Lasztóci
- l. Lengyel
- l. Madarasi
- l. Madarász
- l. Major
- l. *Many*
- l. megyesi Bánfi
- l. Mente
- l. Meznericki
- l. Mihalevity
- l. Mihályfi
- l. Mikolai
- l. Miskolci
- l. Nagy
- l. Nagymihályi
- l. Nagylucsei

- l. Német
- l. Nyíró
- l. Olasz
- l. Ongor
- l. Ongorfi
- l. Ország
- l. Pálfi
- l. Pálóci
- l. Pápai
- l. Patocsi
- l. Pénzváltó
- l. Perényi
- l. Pesti
- l. Pető
- l. Pintér
- l. Podmaniczky
- l. Pór
- l. Pozsegai
- l. Putnoki
- l. Pükhelsperger
- l. Redneki
- l. Rozgonyi
- l. Sárhajú
- l. Sárkány
- l. Sentik
- l. Süveggyártó
- l. Szákai
- l. Szalai
- l. Szalmás
- l. Szalóki
- l. Szapolyai
- l. Szarka
- l. Szász
- l. Szászi
- l. Szentiványi
- l. Szentszalvátóri
- l. Szepesi
- l. Szerecsen
- l. Takács
- l. Tárcái
- l. Tarcsai
- l. Tekős
- l. Téli
- l. Telki
- l. *Therbegecz-i*
- l. Tétémi
- l. Torma
- l. Tornaljai
- l. Tót
- l. Treutel
- l. Türi
- l. Várdai
- l. Varga
- l. Vas
- l. Vidfi
- l. *Winman*
- l. *Vír*
- l. Vitéz
- l. Zabos
- l. Zalánkeméni
- l. Zöld
- l. Zsemlyesütő
- l. Zsupa
- János fia: Péter **14**
- Jánosfalvi Jakab (Tóbiás fia) 219; **122**
- japricai l. Horvát
- Jász Péter 114
- Jászfalu (Pilis vm.), ma Pilisjászfalu (Pest m.) 95
- jászói Keresztelő Szent János premontrei
monostor 218; **174**
- Jeckel* mészáros **9-10**
- Jeklin (*Jekulinus*) (pesti Veres Albert fia)
292–293, 299: **21**
- Jenkei Miklós 203; **322**
- Jenő (Pest vm.), elpusztult falu, ma Budapest V.
Lipótváros a Margit-híd pesti hídfőjénél 22
- i kikötő 22
- i rév 22, 24
- Jeremia l. Kapi
- Jeromos karmelita szerzetes **334**
- l. Hindi
- l. Horvát
- l. Potoli
- Jeruzsálem *Iz* 23
- Jeuth l. Jutta
- Jezsuita lépcső** 60
- Jó Barnabás 283–284; **367, 369, 395–396**
- Benedek 89
- Mihály vásárbíró 280
- Joachim l. Vadianus
- Jób l. Garai
- Johann l. Hans
- johannita perjel l. Bertalan
- Jog Kelemen logodi hospes **256**
- Jordan, Leopold orvos, bécsi polgár 197; **743**
- II. József császár** 65, 81, 148
- Jungleib (*Jwnglayb*), Georg 241
- Hans 241, 246: **582** (néhai), **609** (néhai)

Junker (*Junkher/Jwncher*), Paul 207, 210

- Peter budai polgár özvegye 207, 210

Jurányi utca 93

Jutasi István fia János felesége: Klára 79

Jutta (*Jeuth*, Péter vászonkereskedő özvegye) 293, 299; 19

K

Kádár I. Pintér

Kagyló lépcső 133

Kaiser (*Kaiser/Kayser*), Martin (másnéven:

Császár Márton) mészáros 108, 115, 117

Kajári István győri kanonok 612, 617, 650–651, 670

Kakas Mihály budai polgár 145–147, 149; 592 (néhai), 597

- - özvegye: Ilona 145–147, 149; 592

- - fia: János pécsi örkanonok 145–147, 149; 592

Kakas kapu 105

Kakas kapu torony 105, 107

Kakati Miklós győri székesegyházi esperes 106; 671

Kalácsnévölgye 42–43

Kállai Benedek 114

- János 89; 337

- - fiai: János, Miklós, Tamás 89; 337

- János 305; 703, 708

- Mihály 89; 359

Kálmáncsehi Domonkos fehérvári prépost 238, 246; 382

Kalmár utca I. Buda

Kalmár Antal budai esküdt 305; 709

- Balázs 245

- Bereck budai lakos 590

- Demeter budai esküdt 223, 252; 430, 512 (néhai)

- - özvegye: Margit 221; 512

- István 198

- Jakab (budai) 291; 559

- János (másnéven Jankó kalmár) 166; 320 (néhai),

- - özvegye: 166; 271

- - fia: Ádám 166; 320

- János budai polgár 175; 410

- János budai polgár 265–266; 460, 477

- - felesége: Magdolna (Miklós városi jegyző özvegye) 265; 460, 477

- János 555

- János budai esküdt 577

- János (felhévízi) 113

- I. Boros

- I. Hanko

Kalocsa k. h. 325

-i érsek 241, 246, 322; 517 I. Handó György, Péter, Váradai Péter, Várdai István

-i székeskáptalan 259, 262, 322; 688

- - kanonok I. Fehérvári Mihály

- - örkanonok I. Benedek

- - prépost I. Fehérvári Mihály

Kamaraerdő 42

Kamarás Mátyás budai polgár 181, 186, 200; 312

- - testvére: Borbála 181, 186, 200; 312

Kammerhof I. régi királyi ház

Kána (Pest vm.), elpusztult falu, ma Budapest XI. Köerberek 38, 41–43

- i bencés apát 21

- i egyház 42–43

- szőlő 368, 411, 422

Kanizsai cs. 219; 248

- Dorottya (Perényi Imre özvegye) 609

- Ferenc (László fia) 659

- György özvegye: Rozgonyi Klára 202–203; 554–555

- Imre (Miklós fia János fia, „Tárnok”) 195; 260

- István (Lőrinc fia) zágrábi püspök 154, 160; 61–63, 109

- István (Lőrinc fia János fia) székely ispán, udvarmester 160, 162; 61–62, 87, 89, 92, 99, 112, 120

- János (Lőrinc fia) 61–62

- János (Lőrinc fia János fia) esztergomi érsek, birodalmi főkancellár 154, 159–160, 162, 164, 170, 171, 176, 180, 224–225, 246, 323, 326; 61–62, 87, 89, 92, 95, 104–105, 109, 112, 115–117, 118–120, 135, 183–184, 194, 213

- János (Miklós fia) 167; 180, 311

- László (György fia) vasvári ispán 178, 203; 659–660, 680, 720 (néhai)

- Lőrinc (Lőrinc fia János fia) 61–62

- Miklós (Lőrinc fia János fia) tárnokmester 125, 151, 154–155, 160, 162, 164–165, 167, 171, 195, 209, 249, 257, 259, 261, 263–264, 266, 323; 61–62, 87, 88, 89, 92–93, 99–103, 108–109, 112, 120, 129–130, 154, 180

- Orsolya (László leánya, Nádasdy Tamás felesége) 203

- Kanzler (*Kanzalier/Kanzelir/Kanzalyr*
/*Kanczlyr/Cancellor/Canczler*) Angelo
(budai) budai esküdt 129, 217, 232–234,
238–239, 242–243, 245–247, 254; 520, 522,
542, 552–553, 556, 767 (néhai)
- Anna (Angelo leánya) 522, 552
 - János (budai) 128–129, 217, 223, 230, 232–
234, 242, 246–247, 254; 479, 487, 522, 552
 - - özvegye: Katalin (Buzlai Miklós özvegye,
gibárti Keserű István felesége) 232; 552
 - László (Angelo fia) 522
 - Zsigmond (Angelo fia) 238, 247; 522, 552, 767
- Kányakapu, nevezői szőlődűlő 43, 46
- Kapás Ágost 118
- Albert 257
 - Ambrus 222
 - Ambrus 255
 - András 96
 - András 114
 - András 103
 - András 279
 - András özvegye 106
 - Antal 298
 - Balázs 89
 - Balázs 245
 - Balázs 257
 - Bálint 89, 260
 - Benedek 92
 - Benedek 96
 - Benedek 230
 - Damján 231
 - Demeter 96
 - Egyed 241
 - Gál 122
 - Gergely 121
 - Gergely 244
 - Illés 93
 - Illés 113
 - István 114
 - István 291
 - Jakab 226
 - János 244
 - János 255
 - János 279
 - János 291
 - Kelemen 89
 - Kristóf 239, 258
 - László 243
 - Lukács 279
 - Márton 96
 - Márton 110
 - Máté 257
 - Mihály 113, 118
 - Miklós 239, 258
 - Orbán 106
 - Pál 255
 - Péter 277
 - Simon 245
 - Tamás 108, 110
 - Tamás 243
 - Tamás 255
 - Tót Pál 96
 - Zsigmond 119
- Kapás utca** 93, 133
- Kapástemetés, budai szőlődűlő 48
- Kapi András (Miklós fia) deák 277–279,
281–282, 300, 302, 307; 170, 172
- - özvegye: Anna 302; 185, 233
 - András (János fia) 302; 233, 262
 - Anna (Sándor leánya) 462
 - Frigyes (János fia) 302; 262
 - Ilona (Sándor leánya) 462
 - István (János fia) 302; 233, 262
 - János (András fia) 276, 277, 282, 302, 307;
233, 236 – 237, 262, 299, 310
 - - felesége: Erzsébet 302; 233
 - János (János fia) 302; 262
 - Jeremia (Sándor leánya) 462
 - László (Sándor fia) 462
 - Miklós 684
 - Sándor (János fia) 302; 262
- Kapisztrán tér** 84, 274, 299
- Káplánkő, budai szőlődűlő 48
- Kapolyi Pál leánya: Klára 79
- kapornaki Szent Üdvözítő bencés monostor
259–260, 270, 282, 661
- - apát I. Sárvári Antal
- káptalan I. aradi, csanádi, egri, esztergomi, fehér-
vári, győri, nyitrai, (ó)budai, pécsi, titeli, váci,
váradi, veszprémi, zágrábi
- Kapucinus utca** 91
- Kapurév (Veszprém vm.) 303; 179
- Karádi Mihály 239, 258–259
- Kárai László (ó)budai prépost 251–252; 403,
428–429
- I. Szabó Benedek
- Kard utca** 58, 81, 84–85, 224, 231, 274, 280,
283, 299

- karmelita kolostor I. Buda
- szerzetes I. Jeromos, Wagner fia János
 - tartományfőnök-helyettes és budai perjel I. Stoss
- I. Károly király 32, 36, 70, 86, 150, 270–271, 299, 318, 320; **23, 41, 44, 190**
- Károly I. Idai
- Kartal nemzetség 22
- karthauzi monostor I. lövöldi, segítségvölgyi
- Kartos Ambrus 93
- Käse (*Kase*), Georg 224, 246; **104–105, 199**
- Kassa (Abaúj vm.), ma Košice Szk 103, 326, 335
- i ház **601**
 - i Szt. Mihály kápolna 103
 - i János királyi kamarás 189; **758**
 - i Pál 134; **242**
 - i I. Gierer
 - i I. Szatmári
- Kászim pasa bástya 59**
- Kasztellánfi János 305; **709**
- Katalin (Angelo királyi patikáros felesége) 188; **754**
- (*Barthus* varga, budai polgár özvegye) 144–145; **444**
 - (Batthyány Benedek felesége) **603**
 - (Bekény Dénes felesége) 283; **395, 433**
 - (Berki Imre leánya) **472**
 - (Buzlai Miklós özvegye, Kanzler János özvegye, gibárti Keserű István felesége) 232; **552**
 - (Buzlai Mózes leánya, Batori György felesége) 233; **594**
 - (Csiki János özvegye) **186**
 - (Endrédi Imre felesége) **301**
 - (Fülöp nyerges felesége) **404**
 - (Gábor fia György kassai bíró leánya, Cotta János felesége) **601**
 - (Gergely varga felesége) 525 (néhai)
 - (Gyárfás Mihály leánya) **462**
 - (István ijgyártó felesége) **559**
 - (István szabó özvegye) **53**
 - (Jakab fiúvaros felesége) **173**
 - (János ötvös felesége) **657**
 - (Kalmár János fia Adám leánya) 166; **320**
 - (Lábatlani Gergely felesége) **375**
 - (Lukács zágrábi püspök unokahúga, Erhard Mulner leánya) 198; **493, 527, 530**
 - (Magyar Miklós ötvös felesége) **208**
 - (Péter nyerges özvegye) **501**
 - (Péter vászonkereskedő leánya) **19**
 - (Rajki György felesége) 202; **360**
 - (Szabó Imre fia János deák özvegye) **599**
 - (Szabó Imre leánya) **599**
 - (Tamás fia Pál leánya) **40**
 - I. Batthyány Katherina (Heinrich ijgyártó felesége) **294**
 - (Nikolaus *Graczar* felsége) **163**
 - (Nikolaus von Königsberg, másnéven újbányai (*de monte regis*) Miklós felesége) **163**
 - (Wolfgang Schuss felesége) **502**
 - (Hans Sieghart felesége) **195**
 - (Weidner fia Nikolaus fia Hans leánya, Töttös fia Miklós jegyese) 287; **29, 32**
- Kathlen* (bicskei Vörös Mihály felesége) **54**
- Kauen*-i Mihály 219; **221**
- Kaym (*Keym*), Urban könyvárús (másnéven: Orbán könyvkötő) 144–145, 149, 316; **525, 579**
- - felesége: Apollónia (Gergely varga leánya) 144–145, 316; **525**
- Kecer Ferenc (radványi) **465**
- Keesele, budai szőlődűlő 48
- Kecskés László a budai Szent László kápolna rektora **256**
- Keddhely utca I. Buda
- Kegler-hegy, szőlőtermő hegy Buda területén 36, 48, 51, 199; **54, 312, 350, 363**
- Keglevich János hrusztoviciai várnagy **465**
- Kék (Szaboles vm.) **49**
- kékesi Szt. László pálos kolostor 254, 262, 283–284, 323; **433, 438, 463, 506, 586**
- - perjel I. Fügedi János, Mihály, Péter
 - - szerzetesek I. Antal, Dénes, Pál
- VI. Kelemen pápa 270
- Kelemen, a budai Szent Mária Magdolna egyház plébánosa **15**
- deák, budai esküdt **384**
 - a felhévizi Szentháromság egyház papja **17–18**
 - az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **183**
 - kovács 95
 - fia: János logodi *hospes* **256**
 - I. Alattyáni
 - I. Botka
 - I. Bujdosó
 - I. Gyeli
 - I. Jog
 - I. Kapás
 - I. Nagylucsei

- I. Nagyváti
- I. Patócs
- I. Sárhajú
- I. Szalai
- I. Tapán
- I. Toldi
- Kelenföld (Pest vm.), elpusztult falu, ma Budapest XI. Lágymányos 38, 58, 89, 305; **192, 704**
- i hegy I. Gellért-hegy
- Kellner (*Kelner*), Hans **725**
- Kemecse (Pilis vm.), elpusztult falu, ma Budapest XI. ker. és Budaörs határán 38, 42
- hegy 42–43
- Kemek* (?), Tamás kereskedő, budai polgár **287**
- Kemencegyártó János I. Fazekas
- Kéménd (Esztergom vm.), ma Kamenín *Szék* **384**
- i malom **384** kemléki főesperes I. András
- Kenderesi Balázs (gyáli) **255; 418, 735**
- Bendek **418**
- Mihály (gyáli) a királyi ítélőszék ülnöke **627**
- kenderesgyalui I. Móré
- Kerca (Vas vm.), ma Kercaszomor **277, 284**
- Kerecsényi György **465**
- Kereinfeld* I. Kispeszt
- i kapu I. Buda
- i Szt. Gellért egyház I. Kispeszt
- Kereked. szőlődűlő Óbuda területén **32, 267–268**
- Kerekardon udvar és ház I. Buda
- Kerekpalást, budai szőlődűlő 48
- Kerekszőlő, szőlőskert a Szent Gellért hegy oldalában **448**
- Kerepes kikötő 23
- Kereszt utca** 37, 58
- Keresztelő Szent János kolostor I. Buda
- Keresztelő Szent János oltár I. Buda
- Keresztély erdélyi kanonok (Geréb László erdélyi püspök megbízottja) **387**
- Keresztes Márton 113
- Keresztes, budai szőlődűlő **636**
- Keresztúri Miklós (Benedek fia) Esztergom egyházmegyei pap **91**
- Kerka (Vas vm.) **277, 284**
- Kerkamelleke (Vas vm.) **277, 284**
- Keserű István (gibárti) alnádor 232; **552, 590**
- - felesége: Katalin (Buzlai Miklós özvegye, Kanzler János özvegye) 232; **552**
- Mihály boszniai püspök 286–287, 299–300; **603, 730**
- Keszi (Pilis vm. Al-, Fel-), ma Budakeszi 36, 42–43, 59
- Keszi Benedek országbírói ítélőmester 95, 275–276, 279, 281–282, 300; **299, 313** (néhai), **385** (néhai), **388** (néhai), **472** (néhai)
- - felesége: Anna 276; **313**
- Borbála (Benedek leánya, Sárkány Bertalan felesége) 276; **313, 472**
- György (Benedek testvére) 276; **313**
- Imre (Benedek fia, másnéven: Berki) 277–279, 281–282, 300; **388, 472**
- - leányai: Borbála, Erzsébet, Katalin, Zsófia **472**
- János budai esküdt 215; **422**
- László (Benedek fia, másnéven: Berki) 95, 276–277, 279, 281–282, 300; **385–386, 388, 472** (néhai)
- Lőrinc **244**
- Keszői György **274**
- Kesztlöci Mihály esztergomi olvasókanonok 186, 324; **126**
- Mihály esztergomi olvasókanonok **383, 427**
- Péter deák, a nyulakszigeti domonkos apácák ügyvédje **314**
- Kétadorján (Bodrog vm.), ma pusztá Zentától északra *Szr* **49**
- Kétházi Lukács (Sándor fia) **481**
- Mihály (Sándor fia) **481**
- Miklós (Sándor fia) **481**
- Pál esztergomi nagyprépost (Sándor testvére) 252, 262; **480–481, 488** (néhai), **494** (néhai), **507** (néhai), **511** (néhai)
- Péter (Sándor fia) **481**
- Sándor (Pál prépost testvére) **481**
- Keve (Keve vm.), ma Kovin *Se k. h.* **211**
- Kezmező 42–43
- Kilián I. Budai
- Király fürdő** 107
- királyi vár előtti kisebb Szűz Mária káptalan I. Buda
- Kirvai Jakab deák, budai polgár, esztergomi várnagy **302, 306–307; 185, 262**
- Kis dzsámi** I. királyi vár előtti kisebb Szűz Mária káptalan
- Kis (*Kys*) Antal özvegye 255
- (*parvus*) Balázs esztergomi kanonok **91**
- (*Kis*) Bernát I. Korosi
- (*Kys*) Demeter fia: Péter **106, 112; 596**
- (*Kys*) Gergely takács **406**
- Imre 255, 262; **735**

- (*parvus*) János (maróti) 294, 300: 207
 - - felesége: Ilona 294: 207
 - (*Kis*) Jeromos I. Korosi
 - (*parvus*) László 89; 371
 - (*Kys*) Lukács (Boros Tamás veje, hárosi) 769
 - (*Kys*) Osvát I. Korosi
 - (*Kys*) Tamás 627
 - (*Kys*) I. Korosi
 - (*parvus*) I. Kövágóörsi
 Kisaranygomb, budai szőlődűlő 48
 Kisbence I. Szabó Benedek
 Kisjenő (Pilis vm.), másnéven Jenő, ma Buda-
 jenő (Pest m.) 294: 69
 -i Szent Mihály egyház 69
 Kisjenői Domonkos (János fia) 294, 300: 69
 - - felesége: Ilona (*Bezteh*-i János leánya) 69
 - - leánya: Borbála (dadai Tükörös Pál jegyese)
 294; 69
 - - testvérei: Gergely és György 69
 - I. Tükörös
 Kis Mendel I. Mendel Izsák
 Kispest (*Kereinfeld*, Pilis vm.), később Alhévíz,
 ma Budapest I. Tabán 11. 19–22, 27, 29–31,
 37–38, 44–45, 55, 58, 88–89, 97–99: 9–12
 -i hévizek 37, 58
 -i híd a hévizek mellett 9–10
 -i szántóföldek 21, 37
 -i szőlők 21, 37
 -i Szent Gellért plébániatemplom (királyi kápolna)
 21, 29, 37–38, 45, 89, 98–99; 9–10
 -i tizedkerület 37, 44
 -i villicus 37
Kisrókus utca 93
 Kisserrjéni Ferenc deák, alkincstartó 254, 262;
 645
Kis-Sváb-hegy 18, 36–37
 Kisszölői Imre 595
 Kisvásár I. Buda
Kiszely István 65
 Klára az óbudai klarissza apácakolostor apátnője
 208
 - özvegye 276; 454
 - (Kapolyi Pál leánya, Jutasi István fia János
 felesége) 79
 - (Werner comes budai rektor leánya, Gyula
 mester felesége) 140, 329–330: 44, 85, 153
 - I. Rozgonyi
 klarissza kolostor I. óbudai
 Klokoesóci Márton királyi ember 306
 Kolbász utca I. Buda
Koldus kapu 75
 Kohler (*Koler*), Ruprecht mészáros 115
 kolozsmonostori Szűz Mária bencés monostor
 486, 499, 749, 753–754, 769
 Kolozsvár (Kolozs vm.), ma Cluj-Napoca *Ro* 335
 Kolozsvár k. h. 755
 -i polgár I. Balázs deák, Boros Tamás
 Koltai István (Domonkos fia Tamás fia) 106–107
 - Tamás (Domonkos fia Tamás fia) 106–107
 - - nagybátyjuk I. György veszprémi
 éneklőkanonok
 Komárom (Komárom vm.), ma Komarno *Szk* k.
 h. 236
 Komjáti Antal esztergomi kanonok és a Szent
 László oltár rektora, egyházbiztos 311
 Komlósi 122, 133; 242
 Komlósi Mihály máramarosi alispán 571
 - Péter 589
 Komornok Péter 109; 469
 Kompolt Pál (János fia, nánai) pohárnokmester
 193, 201; 239
Konch I. Kunz
 Konrad, az alhévízi Szent Erzsébet ispotály
 mestere 97
 - I. Fazekas
 - I. Gündelwein
 - I. Mehlmeister
 - I. Oczheim
 - I. Ötvös
 - I. Tausentmark
 Kont Miklós (Lörinc fia, galgóci, palotai,
 raholcai) nádor 124–126, 134, 258, 260,
 263–266, 321, 323; 88, 91, 102, 129
 - - özvegye 124, 263, 270; 121, 127, 131
 - - fia: Miklós 124, 263, 270; 121, 127, 131
 - - fia Bertalan fiai: Imre és László I. Újlaki
 - I. Hédervári
 Kontár István özvegye 92
 Kónya I. Szécsényi
 Kopácsi Bálint budai polgár özvegye: Erzsébet
 276–277; 299
 - Dénes budai bíró 242
 Kopasz István szörényi püspök 109; 469
 Kopore Miklós (pazdicsi) leánya: Borbála 462
 Koppány Mihály (szegedi) 217, 223, 230; 742
 Koresolyás Bálint 89
 - Lukács 110
Korezan szőlődűlő Óbuda területén 385–386

- Korom Bálint (koromházai) 72, 221; **549**
 - István (koromházai) 71, 221; **549**
 korompai I. Nehéz Korosi Kis Bemát (Mihály fia) 186, 234, 247; **649**
 - János (Mihály fia) királyi palotás 187; **590**
 - Jeromos (Mihály fia, másnéven: Belez) 186, 234, 247; **649**
 - Mihály özvegye 233–234, 247; **473–474, 594**
 - Osvát 233–234, 247; **552–553**
 Korotnai János nádori ítélőmester 220–221, 223; **414**
 Korpner (*Korpner*), Nikolaus szücs 233–234, 253–254; **253**
 - - özvegye 233; **305**
 Korponai János mészáros 115
 Kovács Antal 304; **736**
 - Jakab 95–96
 - István budai bíró 241–242; **582** (néhai), **609** (néhai)
 - Máton 106
 - - özvegye 106
 - Máté 89
 Kovári László (Pál fia) 221, 223; **266**
 Kozáron (Pest vm.), ma Kozárom dülő Páty határában **192**
 Kozma I. Alagi
 Kozmafalvai Osvát **401**
 Köbli (Tolna vm.), ma Köblény (Baranya m.) **676**
 Kókényesi Lőrinc felesége: Zsuzsanna 301; **302**
 kölni (*de Colonia*) Hermann 163, 303; **181**
 - - felesége: Barbara (Hans Panchel leánya) 163, 303; **181**
 Kömlödi Gál 235, 245–246; **461, 542**
 - - özvegye: Orsolya (Georg Kreuz felesége) 235; **461, 542**
 - György (másnéven: Georg Kreuz budai esküdt 235–236, 245–246; **461, 520, 542, 553**
 - Miklós (Gál fia, budai) 235–236; **461, 542, 566**
 - - felesége: Borbála 236; **542**
 Köműves Antal 103, 116
 - Gergely 96
 - György 284
 - Pál 116
 Königsberg (*Königsperg/Kunigsperg*) I. újbányai
 Königsfelder (*Kuenitzfelder/Kuenitzfelder/Kynigsfelder*), Nikolaus (másnéven: Farkas Miklós) budai polgár 78, 81, 185, 190–191, 193–194, 201, 222; **347, 456, 459**
 - - felesége: Margaretha 189; **347, 456**
 - - fia: Oswald **456**
 körmöcbányai tanács **623**
 Körösi Barnabás 120
 - János **590**
 - Mihály 222
 Körösköz (a Berettyó és a Sebec-Körös közötti síkság) **26**
 Köszező Bálint 96
 - Dénes 230
 - Lőrinc 187
 Kötélgyártó György budai polgár **474**
 - - özvegye: Erzsébet (Iváncsi Sebestyén felesége) **473–474**
 Kötélverő András **169**
 Kövágóórsi György (Miklós fia, másnéven: Kis) esztergomi várnagy **164, 195: 98–100**
 Kövér (*Kewer*) Ferenc I. Hencelfi
 - (*Kewer*) István I. Hencelfi
 - (*pinguis*) János **244**
 - (*Kewer*) János **675**
 Középső utca I. Buda
 közjegyzők: Angria-i Tedechus fia János, dengelegi Kerekes György fia Ferenc **508**, Desiderato Lucio del fu Nascimbene **82**, Lendvai Mátyás **445**, Olazy-i Karl Márton fia István **494**, Pesth-i Lukács fia Kelemen **532**, Péter esanádi pap **598**, Prohonicz-i Péter fia Mátyás **249**, Giovanni Rizo, velencei közjegyző **229**, alsószegeledi Süger Benedek **630**, Turnau-i (*de Turnowia*) Márton (János fia) **91, 95**, Werbow-i Rooth Márton fia Callixtus **485**
 Krakkó, Krakow *Le* 336
 Kramer (*Kamer*), Erhard budai esküdt **198, 209; 326**
 - (*Kramer*) Georg mészáros 115
 Kraszna (Zemplén vm.), ma Krásnovce *Szk* **462**
 Krazer, Friedrich (*Cracherius Chraczer/Krazer*) **124–126, 160, 171, 256–258, 261: 55, 91**
 - - leánya: Anna (Wulving fia László felesége) **124, 256; 113**
 Kreinfeld I. Kispest
 Kremnitzer (*Kremniczer*), Stephan (másnéven: István ötvös) budai polgár **251–252, 262; 403, 481, 488, 494, 507**
 Kren (*Kren*), Hans (másnéven: Torma János) mészáros **115, 117**
 Kresling (*Krezling/Crisling/Chryslin*), Hans budai polgár, halászbíró **111–112; 720**

- özvegye: Elizabeth 203; 720
 Kreuz (*Kreuz*), Georg (másnéven: Kömlödi György) budai esküdt 235, 243: **461, 520, 542, 553**
 -- felesége: Orsolya (Kömlödi Gál özvegye) 235; **461, 542** (néhai)
 Kristóf szűcs 233
 - I. Corvin
 - I. Kapás
 Krisztina (Bársony Tamás felesége) **442**
 - (Endrédi Imre leánya) **301**
 - (Szécsényi Simon leánya) 139
 - (Várdai János özvegye) **761**
 Krisztus Teste kápolna I. Esztergom
 Krisztus Teste kollégium I. Esztergom
 Krisztus Teste társulat I. Buda
 Kromnauer (*Cromnauer*), Zacharias (lőcsei – *de Lewchowia*) budai polgár **218**
 Kronacher (*Cranacher/Cronicher/Cronither*), Albert budai polgár 193–194; **456, 459**
 - Hermann budai polgár, a Boldogasszony plébánia gondnoka **351**
 Kronfeld I. Kelenföld
Kubinyi András 17, 70, 72, 93, 100, 103–105, 123, 133, 149, 273, 329, 331
 Kubinyi László (György fia) deák, budai udvarbíró 62, 147, 149, 252, 262; **480–481, 488, 494, 511, 723** (néhai), **726** (néhai)
 - Lénárd deák (György fia) 147; **723**
 Kulesár János budai polgár **738**
Kumorovitz L. Bernát 13, 17, 70
 Kun Albert logodi *hospes* **256**
 - Gergely 119
 - György budai polgár **149–150**
 - István 111
 - János logodi *hospes* **256**
 - Péter budai polgár **167; 59**
Kunchlinus **194**
 Kunigunda (Wulving Péter özvegye) 248: **132**
Kwnstath-i Kwna Smyl udvarmester **697**
 Kunststock (*Kunstock/Kinstock*), Gregor orvos, budai esküdt 199–201, 210, 327; **425, 468, 478**
 - felesége: Anna **468**
 - fia: Christoph Weger **200; 468**
 Kunz (*Kunch*) ispán majorja (Buda és Nyék között) 36, 224–226; **194, 199–200, 252**
 - (*Konch*) szűcs **217, 228; 145**
 - (*Koncz*) pozsonyi molnár leánya: Barbara (a néhai Mátyás királyi szabó jegyese) **171, 198; 335**
 - I. Hafner
 Kurszán (Kündü fia) 22
 Kusi Bálint **134; 242**
 kusalyi I. Jakes
 Kündü, Kurszán apja Anonymusnál 22
I.
 Lábadi György (ó)budai kanonok **537, 542, 573**
 -i Pál győri kanonok **612, 616**
 Lábatlani Gergely **251, 264 266; 375 377, 402, 423**
 -- felesége: Katalin **375**
 Lackfi Imre (István vajda fia) nádor 321; **69**
 - István (Lack fia) erdélyi vajda **69**
 - István (István vajda fia, csáktornyai) nádor, erdélyi vajda, zagorjei gróf **124, 232, 256, 261–262, 321: 113, 123** (néhai), **143, 408**
 - felesége: Anna **124 125, 256 257; 113, 125, 138, 140, 202, 408**
 I. (Nagy) Lajos király 63, 69, 76, 93, 100, 132, 142, 148, 160, 232, 257, 268, 270, 272, 292, 294, 300, 318, 320–321, 323, 329; **33, 37, 41, 45, 48, 52, 55–56, 61, 63, 69, 74, 79, 131, 148, 190**
 II. Lajos király 11, 39, 146, 158, 178–179, 203, 220; **589–590, 595, 604, 611, 613–615, 618, 621, 623, 627, 632, 642, 647, 656, 659–660, 662–663, 666, 668–669, 673, 675–676, 680, 683–685, 720** (néhai)
 Lajos Aquillano-i (!) püspök, Aragóniai János bíboros, esztergomi érsek ügyhallgatója **379**
 - I. Ipolyfi
 - I. Tomori
 laki I. Túz
 Lakteleke (Szabolcs m), elpusztult falu Kék könyékén **49**
 Lampert (Nyitrai Lőrinc comes leányának, Liliomnak unokatestvére) **15**
 Lanchmann (*Lanchman*), Jakob felesége: *Marus* **287; 29**
Lando patikáros, budai polgár **64**
 Lang (*longus / Longh*), Erhard budai polgár **195–196; 250, 254, 257 258, 270, 273**
 - (*Long*), Peter **83**
 Langenberger (*Laimgewperger*), Paul nyíró **115–116; 502**
 Lantos Ferenc 102
 - Mátyás 213
 Lánzsér vár (Sopron vm.), ma Landsee *At* **216**

- Lapos Máté 108
- Lardi, Taddeo az egri püspökség gazdasági kormányzója 39; **496, 497, 513, 516, 523–524**
- Lasky, Hieronim erdélyi vajda 230; **742**
- I. (Szent) László király 23
- IV. László király 32, 149, 272; **3–4**
- V. László király 196; **281, 286, 290, 292, 312**
- László (II. Károly magyar király fia) nápolyi király, magyar trónkövetelő 215; **151**
- László a Buda feletti Szent Lőrinc pálos kolostor perjele 165; **144**
- a Buda feletti Szent Lőrinc pálos kolostor szerzetese 195; **250, 258–260, 270, 273**
 - a budai Szent Mária Magdolna egyház plébánosa **64**
 - csázmaí prépost, királyi kápolnaispán és titkos kancellár **50**
 - oppelni herceg leánya: Anna (Szécsényi Tamás felesége) **48**
 - ötvös **665, 674, 733–734**
 - tihanyi apát **301**
 - (Gekmin patikáros fia) 232; **45**
 - (Hanko fia) 201 202; **321**
 - (Simon fia, Tatamér fehérvári prépost unokaöccse) 288; **40–43**
 - (Werner fia) 70, 86, 150; **9–10**
 - (Wulving fia) **113**
 - - felesége: Anna (Friedrich Katzer leánya) 124, 256; **113**
 - fia: János 294 295, 300; **207**
 - I. Bebek
 - I. Berencsi
 - I. Bocskai
 - I. Cakó
 - I. Csapi
 - I. Domonyai
 - I. Domszlói
 - I. Érdi
 - I. Farkas
 - I. Garai
 - I. Harkácsi
 - I. Hunyadi
 - I. Íjgyártó
 - I. Kanzler
 - I. Kapás
 - I. Kapi
 - I. Karai
 - I. Kecskés
 - I. Kis
 - I. Kóvári
 - I. Losonci
 - I. Mekesei
 - I. Móroc
 - I. Nagylucei
 - I. Ország
 - I. Paksi
 - I. Parlagi
 - I. Perényi
 - I. Pető
 - I. Pintér
 - I. Rátkai
 - I. Rozgonyi
 - I. Sáfár (anyaföldei)
 - I. Sarlai
 - I. Sempsei
 - I. Szalkai
 - I. Szencsei/Szentei
 - I. Szepesi
 - I. Tari
 - I. Taszári
 - I. Tompa
 - I. Töttös
 - I. Varga
- Lasztóci János (Dénes fia) **192**
- Lázár I. Szénás
- Lazarevics I. István szerb despota
- Ledeci András 259
- Leeb, Hans budai polgár **64**
- leleszi kommandátor I. Vémeri Zsigmond
- leleszi Szent Kereszt premontrei prépostság 214; **571, 761**
- Lénárt mészáros 279, 300
- - özvegye: Margit 297; **392**
 - (Miklós borbély fia) 182, 186; **343–344, 348**
 - I. Nagymihályi
 - I. Olasz
 - I. Ötvös lendvai I. Bánfi Lendvai Mátyás közjegyző 211; **445**
- Lengres-i Jakab carpentras-i (*Carpentoratensis*) örkanonok (*sacrista*), pápai nuncius és adószedő 248; **27**
- Lengyel János (tóti) asztalnokmester 166; **721**
- X. Leó pápa 243; **606**
- Leonardi I. Giovanni
- Leonardo I. velencei
- Leonhard I. Gallinzer
- I. Platt

- l. Vogelweider
 Leo Péter deák, budai polgár **621, 623**
 Leopold I. Dachs
 - l. Jordan
Leota-i Kelemen, az esztergomi Szent István
 protomártír káptalan kanonokja **665**
 lépcső, amely Felhézvire vezet **126**
 Le Puy-en-Valey-i (*Aniciensis*) kanonok l. Péter
Lernenpühel, budai szőlődűlő **48**
 lévai l. Cseh
 Leyphylt apáca **62; 14**
 - - szolgálója: *Alheyd* **14**
 Lienhart l. Schuster
 Ligetvölgy, szőlődűlő Buda és Sasad határán **46,**
48, 51; 404
 Liliom (Nyitrai Lőrinc comes leánya, Jób fia
 Domonkos özvegye) **293, 329; 15–16**
 - - fiai: István és János **293; 15**
 - - nővére: *Rusyn* **293; 15**
 - - unokatestvére: Lampert **15**
 - - unokatestvére: Péter **293; 15–16**
 Linz *At* k. h. **729–730**
 Lipót kereskedő özvegye **239–240, 246; 353**
 Lippa (Arad vm.), ma Lipova *Ro* k. h. **746**
 -i bíró l. Szabó István
 -i l. Cakó
 Liptai Bálint **412**
Lócsy Erzsébet **98**
 Lodomér esztergomi érsek **45; 9–10, 15, 91**
 Logod (*Logoth*, másnéven: Boldogasszonyfalva),
 előbb falu, majd Buda váralji negyede, ma
 Budapest I. ker. Krisztinaváros része **36–38,**
39–40, 51, 60, 94–95, 200, 208, 222; 91, 690
 - falusi *Elck* fia Miklós **91**
 -i bíró **36, 40** l. Tamás
 -i *hospesek* l. Barnabás, Homper György. Jog
 Kelemen, Kelemen fia János, Kun Albert,
 Kun János, Nagy Demeter Pesti István Pesti
 Miklós
 -i kert **40, 200, 208**
 -i templom **36, 39**
Logodi utca **39**
 Lorand comes **29**
 Lórántfi Mihály (György fia János fia, serkei)
142; 323
 Lorenz l. *Cemeteer*
 - l. Ebenhauser
 - l. Panchel
 - l. Reutlinger
 Losonci Dénes (István bán fia) **68**
 - - felesége: Anna **68**
 - Dénes (László bán fia) **182, 192**
 - László bán (István fia) özvegye (Telekdi Tamás
 lánya) **192**
 - László bán anyja: Domoszlói Erzsébet **44, 85,**
182 (néhai)
 - László tárnokmester **289–290; 416, 419,**
429–430
 - László (Zsigmond fia), Szécsényi („Salgói”
 Miklós) unokaöccse **139; 229**
 Losonci Gergely az esztergomi Szt. András
 kápolna rektora **473–474**
 Lothringen, Hans von **765**
 Lőcse (Szepes vm.), ma Levoča *Szk* **335**
 Lőcse k. h. **338**
 -i (*de Lewchouta*) l. Kromnauer
 Lőrinc **337**
 - bíboros, pápai legátus **631**
 - kardcsizár (másnéven: Csizár Lőrinc) **188;**
665, 674, 733–734
 - kereskedő, avagy festő, budai polgár **166; 320**
 - - felesége: Dorottya **320**
 - mester **284; 506**
 - a pilisi Szentlélek pálos kolostor perjele **569**
 - deák l. Bajoni
 - l. Bozorád
 - l. Budai
 - l. Cecei
 - l. Cseh
 - l. Csitári
 - l. Gyárfás
 - l. Hopmester
 - l. Kanizsai
 - l. Keszi
 - l. Kőszegő
 - l. Nyitrai
 - l. Panchel
 - l. Pintér
 - l. Sárkány
 - l. Somogyi
 - l. Szabó
 - l. Szobonya
 - l. Szücs
 - l. Újlaki
 - l. Varga
Lövőház utca **93**
 lövöldi Szent Mihály karthauzi monostor **128,**
198, 210, 267, 322; 242, 281, 493, 504

- - perjel I. Mihály
 - Luca (Bálint patikáros leánya) 188; 758
 - Ludányi Tamás özvegye: Veronika (Onofrio budai polgár testvére) 389–390, 405
 - Luka (*Lwka*), Melchior budai polgár 204; 605
 - Lukács (Mikó fia), budai polgár 220, 223; 20, 23, 25
 - (ó)budai prépost, Mária királynő titkos kancellárja 232; 90
 - zágrábi püspök 198, 209, 254, 262; 492–493, 504, 527, 530, 540
 - - unokahúga: Katalin 198; 493, 527, 530
 - - testvére: Zsófia (Erhard Mulner felesége) 198; 493, 527, 530
 - I. Kétházi
 - I. Kapás
 - I. Korcsolyás
 - I. Pozsegai
 - I. Rozsnyói
 - I. Szalai
 - I. Tatai
 - I. Zubogyi
- M**
- macedóniai I. Péterfi
 - Macskalik, budai szőlődülő 48
 - Madarasi János 108
 - Madarász János 120
 - Madárhegy I. Nap-hegy
 - Magasalja budai szőlődülő 49; 207
 - Magdalena (Ruprecht ötvös felesége) 446
 - Magdolna (Miklós városi jegyző özvegye, Kalmár János felesége) 265; 460, 477
 - (Sárhajú János özvegye) 599
 - Magich* I. Domoszlói
 - Magyar (*Magyar*) István budai polgár 219; 110
 - (*Hungarus*) Mihály ötvös, budai polgár 249, 260, 261; 64, 86
 - (*Hungarus/Ungarus*) Miklós ötvös, budai polgár 250, 260–261; 159, 208
 - - felesége: Katalin 208
 - (*Magyar*) Pál mester 320–321; 49
 - - felesége: Margit 49
 - - leánya: Erzsébet 49
 - Magyar Országos Levéltár** 13
 - Magyi János 121
 - Major János óbudai polgár 267
 - Makkosmária** 42
 - Makrai Benedek 89; 371
 - György 89; 380
 - Mátyás 106
 - Makranczi Mihály 114
 - Malmasierer I. Ebendorfer
 - Malomszer I. Buda
 - Malom-tó** 104
 - Malosas I. Ebendorfer
 - Mályusz Elemér** 13, 16, 191, 194
 - Mandulás, budai szőlődülő 49
 - Many* János 244
 - Marcali (Ádám fia) László 216, 223; 400 (néhai)
 - László esanádi püspök 217
 - Miklós (István fia) erdélyi vajda, temesi ispán 215, 223; 146, 204
 - Marco I. Boko
 - Margaretha (Heinz fia Hans leánya, Weidner fia Nikolaus fia Hans felesége) 287, 288, 299, 329, 330; 29
 - - leánya: Katherina 287; 29
 - - testvére *Marus* (Jakob Lanchman felesége) 287; 29
 - (Hans Gross budai polgár felesége) 309
 - (Nikolaus Königsfelder felesége) 189; 347, 456
 - (Heinz *Phefar* felesége) 265; 13
 - Margit. IV. Béla király leánya I. Szent Margit
 - Margit sagani hercegnő (Bánfi Miklós özvegye, Ernuszt János felesége) 509
 - Margit (friziai Balduin orvos felesége, budai Puskán Mihály özvegye) 199; 326
 - (Cecei Máté özvegye, Balassa Ferenc felesége) 424
 - (Csatornás György leánya) 599
 - (Kalmár Demeter budai esküdt özvegye) 221; 512
 - (Kalmár János fia Ádám özvegye) 166; 320
 - - leányai: Anna, Katalin és Margit 166; 320
 - (Lénárt mészáros özvegye) 297; 392
 - (Magyar Pál felesége) 49
 - (Márton királyi ágyúsmester felesége) 602
 - (Olasz Márton felesége) 397
 - (Örmény György felesége) 147
 - (Pálóci János felesége) 287
 - (Szabó Márton felesége) 490
 - (Szabó László felesége, Nyirő Ferenc feleségének, Potentianának testvére) 259; 688
 - (Szencsei Miklós felesége) 98
 - (Szilágyi Osvát leánya, Maróti Mátyus bán özvegye) 286, 289; 498
 - (Tamás fia Pál leánya) 40

- - jegyese: András
- l. Dóci
- l. Domoszlói
- l. Farkas
- l. Szilágyi
- l. Verebélyi
- Margit körút** 30, 35, 105
- Mária királyné (IV. Béla király felesége, V. István király anyja) 32
- királyné (II. Lajos király özvegye, I. Ferdinánd király testvére) 40, 143, 208, 304-305; **690, 692, 694, 699, 706**
- Mária királynő (I. Lajos király lánya, Zsigmond király felesége) 267, 321; **74-76, 90**
- marienwerderi l. Jakab
- Márk kamarai tisztviselő (camerarius) **15**
- mester 291
- varga 292-293, 300; **21**
- (dadai Tükörös Pál fia) **148**
- l. Jaksity
- l. Stoyan
- Maros (Pest vm.), ma Nagymaros 336
- Marosi Péter 240
- Maróti Mátyus macsói bán (László bán fia) 286; **498**
- - özvegye: Margit (Szilágyi Osvát leánya) 286, 299; **498**
- maróti l. Kis
- Marsigli, Luigi Ferdinando** 37, 77, 101, 105, 277
- Márta (Bocskai Miklós felesége) **179**
- Martialis evreux-i (*Ebroicensis*) püspök, a bázeli egyetemes zsinat bírja és küldötte **223**
- Martin l. Kaiser
- l. Speltz
- l. Schuss
- V. Márton pápa 162; **184, 197, 206**
- Márton bakonybéli apát 120-121; **198**
- a budai Boldogasszony egyház plébánosa **209**
- a budai Boldogasszony egyház plébánosa, váci prépost, szentszéki jegyző 252; **403, 428, 430, 436**
- (*Marton*) budai zsidó 302; **237**
- az esztergomi Szent István protomártír káptalan prépostja **96, 114**
- az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **183**
- íjgyártó, budai polgár 291, 300; **352**
- kalmár 240, 246; **353, 355**
- királyi ágyúsmester (porosz) 152, 155; **582, 602, 609**
- - felesége: Margit 152; **602**
- ötvös 95; **152**
- ötvös, budai esküdt 252; **430**
- pálos generális vikárius **241**
- szabó, budai polgár **457**
- szekérgyártó 96
- szűcs, óbudai polgár **267-268**
- (Veres Ábrahám fia) budai zsidó 305; **709**
- l. Atyinai
- l. Cobor
- l. Cotta
- l. Császár
- l. Ders (szerdahelyi)
- l. Futó
- l. Gyertyaárús
- l. Horvát
- l. Kapás
- l. Keresztes
- l. Klokocsóci
- l. Monyorogi
- l. Porkoláb
- l. Süveg
- l. Szabó
- l. Tárcai
- l. Telek
- l. Varga
- l. Vasvári
- martonosi l. Pöstyéni
- Marus* (Heinz fia Hans leánya, Jakob Lanchmann felesége) 287, 329; **29**
- - testvére: Margaretha (Weidner fia Nikolaus fia Hans felesége) 287; **29**
- l. Sáfár (anyaföldei)
- Marzio, Galeotto 74
- Máté ablakgyártó, budai bíró 289, 297-300; **332, 341, 442**
- - leánya: Ilona (Szabó Benedek özvegye) 298; **442**
- deák 288
- mészáros, budai polgár 279, 295; **363, 401**
- pap (Andreas Neideck gyóntatója) **545**
- pécsi éneklőkanonok **590**
- fia: Péter csanádi püspök 217
- l. Balassi
- l. Cecei
- l. Fodor
- l. Horvát
- l. Kapás

- I. Kovács
- I. Lapos
- I. Miskolci
- I. Pálóci
- I. Pintér
- I. Szabó
- I. Szakács
- I. Szentlászlai
- I. Tolnai
- I. Tügyártó
- I. Vámos
- I. Váradi
- I. Varjas
- I. Veres
- I. Vetési
- Matrakcsi Násztuh, oszmán történetíró 14, 271
- Matteo I. piacentzai
- Matthias I. Heiden
- I. Harber
- I. Rohrer
- I. *Taxis*
- I. *Theys*
- I. Mátyás király 38, 44–46, 69, 71, 74–76, 89, 142, 145, 152, 154, 158, 161, 170, 181–182, 186, 198, 202, 216, 226, 228, 230, 250, 269–270, 276, 297, 301, 316; **302, 304, 306–308, 312, 321, 323, 330–331, 334–335, 338–342, 344–346, 348–349, 354, 358, 362, 380, 386, 389, 399–400, 479, 487, 495, 500**
- Mátyás bélakúti ciszterci szerzetes 12
- (ó)budai éneklőkanonok 256
- deák 244
- deák 288
- királyi szabó 198; 335
- - jegyese: Barbara (Kunz pozsonyi molnár leánya) 198; 335
- köfaragó (másnéven: Olasz Mátyás kőműves) 240, 246, 283, 289; 332, 367, 369, 517
- - felesége: Apollónia 517
- patikáros 249, 261; 64, 66 (néhai)
- a pilisi Szentlélek pálos kolostor perjele 213; 203
- szücs, pesti polgár 390
- szücs 665, 733–734
- (Gergely fia) 178
- - felesége: Ágota 178
- - felesége testvére: Dorottya 178
- (István fia, Tatamér fehérvári prépost féléstvére) 288; 41–43
- I. Angyal
- I. Asztalgyártó
- I. Baranyai
- I. Besenyő (nezdei)
- I. Borégető
- I. Gatalóci
- I. Hegedüs
- I. Kamarás
- I. Lantos
- I. Lendvai
- I. Makrai
- I. Nagy
- I. Nyíri
- I. Ötvös
- I. Péntek
- I. Remete
- I. Semsei
- I. Simonyi
- I. Szabó
- I. Tarcali
- I. Tót
- Mátyás-templom** I. Boldogasszony plébánia templom
- Mátyusvölgyi Pál 93
- Mayr, Georg I. Ötvös György
- Mazarath* vajda I. Marcali Miklós
- Mázás, nevegnyi szőlődülő 43, 46
- Medve utca** 19
- Megyer I. Békásmegyer, megyesaljai I. Móroc
- meggyesi, másnéven zdeni Bánfi János (Simon fia) 191, 226, 246; 104–105, 199–200
- Mekcei György (László fia) szepesi prépost, királyi titkár 62, 147–149; 726 (néhai)
- László 711
- Melchior I. Luka
- Méh-hegy 42–43
- Mehlmeister (*Melmeister*), Konrad budai esküdt 192; 209, 238
- Mendel Izrael zsidó prefektus 71, 305; 692
- Izsák (másnéven: Kis Mendel) zsidó 73, 304, 307; 694, 706, 736, 745
- Jákob zsidó prefektus 305, 307
- I. Nagy
- Mente János 234, 240
- Menyhért varga 189
- menyői I. Désházi
- Merklin (*Merklinus*) comes fia: Andreas 287–288, 299, 329; 29
- Mészáros kapu** 94, 105 I. Tótfalu kapu

- Mészáros utca I. Buda
Mészáros utca 47
 Mészáros Vid I. Veit mészáros
 Mesztegnyő (Somogy vm.) **145**
 Mető Gáspár 119
 Mézesmál, budai szőlődülő 49
 Meznericki János királyi étekgómeester 188; **753**
Mező kapu 59 I. Zsidó kapu
 Mezőlaki László fia: Zámbo Miklós kincstartó **73**
Meyxner, Thomas budai esküdt **355**
 Michael (Ulmann fia) **29**
 - I. Behem
 - I. Gailsam
 - I. *Grecz*
 - I. Nadler
 - I. Rössler
 - I. Stänzel
 Mihalevics András (Péter fia) **703, 708**
 - János **304–305; 703, 708**
 - Péter **304–305; 703, 708**
 Mihály bakonybéli bencés apát **120, 296; 198, 217**
 - buda váraljai pap **91**
 - (ó)budai örkanonok **232; 143**
 - az esztergomi Szent István protomártír káptalan
 kanonokja **183, 189**
 - fehérvári olvasókanonok **202; 555**
 - kékesi pálos perjel **433**
 - örményesi pálos szerzetes **259, 282**
 - ötvös I. Magyar
 - patikáros **259; 261**
 - patikáros, budai bíró **188; 738**
 - (István mesternek, a királyi gyűrűspecst
 őrének fia) budai polgár **219, 223; 71**
 - szücs **231; 434**
 - I. Alpári
 - I. *Beldre/Buldre*
 - I. Bereckfi
 - I. Bertalan
 - I. Bodó
 - I. Fehérvári
 - I. Fekete
 - I. Fodor
 - I. Gyárfás
 - I. Gyarmati
 - I. Gyertyaárús
 - I. Gyulai
 - I. Halápi
 - I. Hédervári
 - I. Hellesi
 - I. Horvát
 - I. Kakas
 - I. Kapás
 - I. Karádi
 - I. *Kauen-i*
 - I. Kenderesi
 - I. Kesztlöci
 - I. Kétházi
 - I. Kis
 - I. Komlósi
 - I. Koppány
 - I. Lórántfi
 - I. Magyar
 - I. Makranci
 - I. Mislényi
 - I. Mod
 - I. Nyírbogdányi
 - I. Olvasógyártó
 - I. Ország
 - I. Pálóci
 - I. Pap
 - I. Pócs
 - I. Podmaniczky
 - I. Puskán
 - I. Sándorházai
 - I. Szabó
 - I. Szakács
 - I. Szántai
 - I. Szalai
 - I. Szencsei/Szentei
 - I. Takács
 - I. Tragar
 - I. Turoni
 - I. Várdai
 - I. Vörös
 - I. Zoltai
 - I. Zólyom
 Mihályfi János (Gergely fia) **121**
 Mikesfi Ákos (István fia, prodavizi) szlavón bán
151, 154; 77, 80, 109
 - Ákos (Ákos fia, pölöskei) fiai **154; 62, 112**
 - Mikcs (Ákos fia Ákos fia, pölöskei) özvegye:
 Anna **154, 159, 171; 119**
 - Sára (Ákos fia Mikcs leánya, pölöskei) **119**
 V. Miklós pápa **288, 408**
 Miklós a Boldogasszony egyház plébánosa **123,**
211; 33, 91
 - borbély **182, 186, 222**
 - az alhévízi Szent Gellért egyház plébánosa **225**

- deák (Pál esztergomi prépost familiárisa) **480**
- deák sírásó 102–103
- erszénygyártó *197, 209, 212, 223; 173*
- esztergomi érsek **54**
- esztergomi segédpüspök, esztergomi éneklőkanonok, egyházjogi doktor **213**
- esztergomi segédpüspök, esztergomi kanonok, Szent István protomártír káptalan prépostja, kanonjogi doktor *173, 326; 291–292, 294–296*
- esztergomi kanonok **468**
- az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **183, 189**
- jegyző, a királyi titkospecsét őre, kancellár **55, 61–62, 112** (néhai), **118** (néhai)
- orvos *182, 186*
- az örményesi pálos kolostor perjele 165; **154**
- ötvös fia: Váci Simon **291–292**
- ötvös l. Magyar
- pénzverő *111; 361*
- szücs *213, 223; 432*
- - özvegye **213**
- varga, budai polgár **218**
- városi jegyző özvegye: Magdolna *265; 460, 477*
- vaskai főesperes, zágrábi kanonok **465**
- (Gergely fia János fia) *286–287; 29, 32*
- (Jakab fia) budai polgár **23**
- (Mikó fia) *293; 15*
- (Kömlödi Gál fia) **461**
- (Pál fia) szücs, budai polgár **30**
- (Pongrác fia) pesti polgár **51**
- - fia: István **51**
- (Töttös fia, Hans Weidner budai polgár leányának, Katherina-nak jegyese) *287–288; 32*
- (István pécsi prépost testvére) **23, 25**
- deák (Szabó Benedek fia) **574**
- borbély fia: Lénárt *182, 186–187; 343–344, 348*
- l. Alsószécsényi
- l. Atyai
- l. l. Bakóc
- l. Bíró
- l. Bodó
- l. Bocskai
- l. Bot
- l. brüni
- l. Csáki
- l. Csapi
- l. Csőgyártó
- l. Csupor
- l. Dalkai
- l. Domoszlói
- l. Ebendorfer
- l. Esztergomi
- l. Famosi
- l. Fekete
- l. Garai
- l. Glesan
- l. Gyeli
- l. Gyertyaárús
- l. Herendi
- l. Hindi
- l. Ispán
- l. Jenkei
- l. Kállai
- l. Kanizsai
- l. Kapás
- l. Kétházi
- l. Kont
- l. Logód falusi
- l. Német
- l. Paksi
- l. Pankotai
- l. Pécsi
- l. Pesti
- l. Pető
- l. Pénzverő
- l. Polyák
- l. Rossz
- l. Salétromgyártó
- l. Sarlai
- l. Sirokai
- l. Sós
- l. Szenesci
- l. Szécsi
- l. Tegez
- l. Tétényi
- l. Tímár
- l. Tóffői
- l. Tót
- l. Turóci
- l. Ugali
- l. Váci
- l. Vadvágó
- l. Várdai
- l. Vasadi
- l. Veres
- l. Vizkelety

- I. Zámbó
Mikó fia: Lukács budai polgár 220, 223; **20, 23, 25**
Mikó fia: Miklós 293; **15**
Mikó fia: Pető budai polgár 220, 223; **23, 25**
mikófalvi I. Bekény
Mikola (Fejér vm.), elpusztult falu Izsák (Bács-Kiskun m.) határában **51**
Mikolai Gergely **703**
- János (András fia) **51**
Mikó utca 24, 37, 40
milánói (*de Mediolano*) Nicolo kőműves, budai polgár 167, 285; **689, 716**
- - felesége: Caterina **716**
- - fiai: Ambrosio és Giovanni **716**
milkói püspök I. Gergely, Turóni Mihály
Miller, Johann Ferdinand 15
Mindszent János 234
Mindszent utca I. Buda
Miskei Bertalan fia János fiai: András és Jakab **272; 26**
Miskolci János deák **590**
- Máté az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja **485**
Mislényi Mihály **255**
Mochmolna-i Balázs pesti főesperes, váci kanonok **548**
Mocsár (Zemplén vm.), ma Močarany *Szék* **462**
Mod Mihály deák, budai polgár **256**
Módos (Keve vm.), ma Jaša Tomić *Se* **49**
Mohács (Baranya vm.) 11, 14
Mohácsi Gergely 114
- György 122, 178
mohorai I. Vidfi
Mojs nádor 62, 148
- - özvegye: Erzsébet 62, 149
Móka Ambrus 108
Mollay Károly 182
Molnár Imre 118
- Sebestyén 119
Molnár utca I. Buda
Moncherellus János orvos, esztergomi kanonok, a Krisztus Teste kápolna rektora **716**
monoszlói I. Csupor
Monyorogi Márton **435**
Monyorókerék (Vas vm.), ma Eberau *At k. h.* **767**
-j I. Erdödi
Móré Ferenc (kenderesgyalui) *304*; **745**
Móric özvegye: Erzsébet *142*; **46**
- leánya (*Elekus* fia János fia János felesége) *42*; **46**
Móroc István (meggyesaljai) *290*; **426**
- László (meggyesaljai) *290*; **426**
- - özvegye: Zsófia *290*; **426** Mózes I. Buzlai Moys mester özvegye **3, 6–7**
Mulner (*Mwlner*), Erhard budai esküdt *197–198, 210*; **493, 504, 530**
- - felesége: Zsófia (Lukács zágrábi püspök nővére) *198*; **493, 527, 530**
- - leánya: Katalin *198*; **493, 527, 530**
Münich (*Minyh*), Henrich *201, 209*; **225; 239**
- felesége: Ursula (Hans Siebenlinder leánya) **225**
Münzer (*Münzner*), Hans budai bíró *166, 171, 201*; **320**
Mynher budai polgár **574**
- N**
Nádas, szőlődűlő Óbuda területén **267–268**
nadasdi I. Ongor
- I. Sárközi
Nádasdy Tamás 75, 203; **741**
- - felesége: Kanizsai Orsolya 203
Nadler (*Nadler/ Nodler/ Nodlar*), Michael (régenszenttamási) budai bíró *195–197, 209, 212, 223, 331*; **98–101, 173, 195, 214, 250, 254, 257–260, 270, 273**
- - fiai: Michael és Hans **214**
- - leánya: Anna **214**
nádor I. Garai Miklós, Hédervári Lőrinc, Lackfi Imre, Lackfi István, Ország Mihály, Perényi Imre
Nagy (*magnus*) Albert **13**
- (*Nag*) Albert (Bátori István familiárisa) **589**
- (*magnus*) Antal váci magyarvárosi polgár felesége: Erzsébet (Miklós esztergomi szentistváni prépost testvére) *173*; **295**
- (*Nagh*) Bálint 108
- (*Nagh*) Benedek 92
- (*magnus*) Demeter budai polgár *297, 300*; **341**
- (*magnus*) Demeter logodi *hospes* **256**
- (*magnus*) Farkas mészáros 115
- (*magnus*) Fülöp budai polgár *182, 186–187, 326*; **343–344, 348, 453** (néhai), **474**
- - felesége: Orsolya *187*; **343, 453** (özvegye) *187*; **474**
- (*magnus*) Gergely halász *111–112*
- (*Nagh*) Izráel budai zsidó *306*; **713**

- (*magnus*) János (pakonyi) 203; **322**
- (*magnus*) János özvegye 288–289; **40**
- Mátyás 106
- (*magnus*) Mendel budai zsidó 304, 307; **706, 745, 755**
- (*magnus*) Miklós (kereszkenyi), Hencelfi István királyi jogügyigazgató sógora **525**
- - felesége: Orsolya (Hencelfi István testvére) **525**
- - fiai: Ferenc, János, István, Péter **525**
- (*Nagh*) Pál (Szalkai László familiárisa) 109; **548**
- Nagy utca l. Buda
- nagybányai plébános l. Péter
- Nagydézsma, budai szőlődűlő 49
- Nagyécsi Benedek 143; **757**
- nagylaki l. Jaksity
- Nagylucsei Balázs (Orbán testvére, másnéven Bécskőházi) **111, 199; 336, 361, 363, 393, 415, 418**
- Benedek (Orbán testvére, másnéven Bécskőházi) **111; 336**
- Damján (János fia) 146; **393, 415, 418, 597**
- Ferenc (Benedek fia) **393, 415, 418**
- Kelemen (János fia) **393, 415, 418**
- János (Orbán testvére, másnéven Bécskőházi) **111, 199; 336, 361, 363, 393, 415, 418**
- László (Balázs fia) **393, 415, 418**
- Orbán, az esztergomi Szt. Tamás egyház prépostja, király alkincstartó, fehérvári prépost, választott egri püspök, kincstartó **95, 111, 157, 199, 206, 209, 213, 268; 336, 361, 363, 388, 393, 398–399, 405–406, 415, 417–418, 425**
- Orbán (János fia) **393, 415, 418**
- Tamás (János fia) **393, 415, 418**
- Nagymihályi János (György fia, Péter nagybányai plébános testvére) **161**
- Lénárt nádori ember **548**
- Nagyrákos (Vas vm.) 157; **277–278, 280, 284**
- Nagysatumál, budai szőlődűlő 49
- Nagysziget, ma Csepel-sziget 18, 22–23, 62; **6**
- Nagyszombat (Pozsony vm.), ma Trnava *Szk* 100, 335
- Nagyszombat k. h. **127, 531**
- i (*Tyrnensis*) Jakab **9–10**
- i l. Tirnauer
- Nagyváti Albert deák, pécsi várnagy **111, 157; 333, 336**
- - testvérei: Gáspár és Kelemen deák **111; 333, 336**
- Antal nádori titkár **305; 704**
- Nána (Nána fia, Nánabeszter nb.) 45
- nánai l. Kompolt
- Nándor (Pilis vm.), később szőlődűlő Buda város területén, ma Budapest XII. ker., közelebbi helye ismeretlen 36–39, 40, 49, 51; **64, 636**
- hegy 36, 40, 51, 69
- Nándorfehérvár, ma Belgrád, Beograd *Szr* 237
- Nap-hegy** 18, 37–38, 47, 51, 58
- Nápolyi László trónkövetelő 124, 225, 231; **151**
- de Nassis, Zoelus* budai várnagy 215; **146**
- - unokatestvére: *de Chesamis, Giacomo* 215; **146**
- Nehéz Péter (korompai) özvegye: Zsófia **505**
- Neideck (*Naydeckh/Neideck*), Andreas deák **545**
- Nemesember l. *Siebenbürger*
- Német utca l. Buda
- Német (*Nemeth*) András 93
- János 257
- (*Nemeth*) Miklós **111; 361**
- (*Nemeth*) Miklós halász 111
- Némethy Lajos** 15, 63–64, 66, 77, 85
- Németi Bálint világosi várnagy **717**
- Németi *Thomor* fia András felesége: Erzsébet (Ugali Miklós leánya) **78**
- Németlipcse (Liptó vm.), ma Partizaské Lupča *Szk* **424**
- Németvölgyi út** 42
- Neszmélyi Tamás halász 108, 111–112
- Neustadt *D* **334**
- Neuzinger (*Nayzynger/Neuzinger*), Sebald budai polgár 232–233, 241–242, 246; **552, 582, 609**
- Nevegy (Pilis vm.), ma Budapest XI. Gazdagrét 38, 41–46; **223–225, 327–329**
- i szőlődűlő l. Akasztóhegy, Bugamál-hegy, Gombamál, Istenkertje, Istenkútja, Kányakapu, Mázas, Újmál
- nevnai l. Treutel
- nezdei l. Besenyő
- Nicolo l. milánói
- Nygech*-i Balázs az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **300**
- Nikolaus budai rektor **29**
- von Königsberg (*Kunigsperg*, másnéven: Újbányai (*de monte regis*) Miklós) **116; 163**
- - felesége: Katherina **163**
- (Tylmann fia) budai esküdt **167, 171, 330; 59**
- (Wulving comes veje) Erzsébet királynő harmincadosa 141; **35, 36**

- fia: Wulving budai bíró 126, 248–249, 261, 330; 81, 86, 91, 93
- l. *Czanczath/Czawczach*
- l. Dobrizer
- l. Ebendorfer
- l. *Graczar*
- l. Hauer
- l. Korpner
- l. Königsfelder
- l. Panchel
- l. *Polczel*
- l. Reichel
- l. *Schon*
- l. Siebenbürger
- l. Taschentaler
- l. Zollnecker nógrádi főesperes l. Turoni Mihály Nova Baňa l. újbányai
- Nőegylet utca** 60
- Nussbaum (*Nuspaum/Nuspan/Nuspäm*), Wolfgang mézárós 116–117; 584, 587, 593, 600, 607, 619, 629, 641, 648, 658
- Nüssel, Hans (*Nissel/Nussel/Nüssel/Nüssl/Nyssel*), Hans mézárós 117
- Ny**
- Nyakas Balázs 114
- Nyalkai Albert győri nagyprépost 650
- Nyási Demeter santoriai püspök, esztergomi érseki helynök 297; 534, 578, 610, 622, 628, 674
- Nyék (Pilis vm.), ma Budapest II. Kurucles 36–38, 40, 59; 105, 194, 199–200
- i királyi vadászkastély 36
- i templom 36
- Nyékí Dávid 174
- Nyírbátori István az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja 485, 508
- Nyírbogdányi Mihály nyitrai kanonok 585
- Nyíri Máté 92
- Nyíró utca l. Buda
- Nyíró Ferenc budai polgár 259, 262, 325, 327; 688, 733–734
- - felesége: Potentiana (Szabó László feleségének, Margitnak testvére) 259; 688
- Gergely budai esküdt 112, 164–165; 665, 674, 723, 733–734, 738
- Simon 208, 222, 291
- Bertalan l. Veres
- Farkas l. Freiburger
- János l. Pemfflinger nyitrai főesperes l. ferrarai Amadé Tamás
- székeskáptalan 234, 263, 322; 121, 131, 647, 649
- - kanonok l. Nyírbogdányi Mihály
- Lőrinc comes 293; 15–16
- - leánya: Liliom (Jób fia Domonkos özvegye) 293, 329; 15–16
- - leánya: *Rusyn* 293; 15
- - unokatestvére: Lampert 15
- - unokatestvére: Péter 293; 15–16
- püspök l. Podmaniczky István
- Nyulak szigete 244
- i Szűz Mária domonkos apácakolostor 13, 22, 24, 27–28, 30, 32, 35, 40, 94, 105, 110, 211, 249, 261, 296, 300, 330; 1, 2, 17–18, 24, 25, 77–78, 80, 86, 93, 102, 111, 130, 178, 244, 458, 514
- - apáca l. Orsolya
- ügyvédje l. Gallyas Tamás, Kesztölci Péter deák
- O**
- Obendorfer (*Oberndorffer*), Ulrich budai polgár 199–200, 209; 350, 363
- Óbuda (Pilis vm.), ma Budapest III. 11, 19, 31, 35, 59–60, 91, 95, 106, 133, 141
- Óbuda k. h. 255
- - tanácsa 178
- i bíró l. György
- i ház 225; 229, 268, 288
- (ó)budai káptalan 13, 23–24, 29, 31, 140, 142–143, 146, 148, 157, 163, 187, 208, 216, 218, 220, 233–235, 235–236, 244, 246, 252, 254, 257–258, 272, 296, 302–303, 322, 326; 3, 12, 18, 20, 22–23, 25, 31, 35, 44, 51, 53, 79, 97, 99, 137–138, 148, 153, 187, 189, 202, 214, 233, 235, 255–256, 263–264, 267–268, 273, 274, 276–280, 284, 288, 301, 306, 308, 318, 388, 394, 403, 408, 428, 430, 439, 453, 461, 466, 474, 490, 514, 518, 522, 537, 541–542, 551–552, 553, 556–557, 559, 562–564, 559, 566, 573–574, 580, 585, 589–590, 596–597, 601, 603, 605, 611, 618, 620, 624, 636, 642, 647, 654, 656, 662–663, 669, 675–676, 683–684, 688, 696, 698, 718, 757, 759
- - succustos l. Antal
- - éneklőkanonok l. Dengelegi Miklós, Mátyás, Tétémi Gergely
- - kanonok l. Antal, Bereck, Budai Kilián,

- Ceglédi András. Ereki Pál. Garai Péter.
Gergely, Gyarmati Simon, Gyulai László,
Igali János, Jakab, János, Lábadi György,
Papi János, Péter. Sándorházi Mihály,
Szegeði Márton. Váci András
- - olvasókanonok I. Bálint, Péter
 - - örkanonok I. Mihály
 - - prépost I. Ferenc, Karai László, Lukács. Paksi Balázs
 - - Szent Anna oltár 611
 - - - papja I. Sebestyén
 - - Szent Kereszt oltár 144, 148: 518
 - - - rektor I. Ceglédi András
 - - ügyvédje I. Tordai István
 - i királyi (később királynéi) vár 27, 271
 - i királynéi város 548
 - i mészárszék 518
 - polgár I. Hideg Benedek, Major János. Márton szücs, Péntek Mátyás. Szilvák Jakab. Vámos Máté, Zolyom Mihály
 - Szent Ferenc ferences kolostor 148, 261: 268
 - Szent Jakab egyház 28
 - Szent Margit egyház 267–268. 518
 - - plébánosa I. György
 - i szőlődűlők I. Fehéregyház felett, Fenyőmál, Kereked, *Korczan*, Nádas, Petermann
 - (*de Sicambria*) Szűz Mária klarissza apácakolostor 13, 125, 141, 209, 221, 249–250, 261–262, 323; 65–66, 138, 140, 159, 202, 208, 267–268, 272, 274, 276, 288, 345, 373, 407–408, 440–441, 512
 - - apáca I. Domoszlói Margit, Dorottya
 - - apátnő I. Klára
 - - bíró I. János, Péntek Mátyás
 - - familiáris I. Gál
 - - Szent Mihály oltár 268
 - - ügyvéd I. Ferenc deák, György. István deák, János. Orgonás Péter, Sebestyén deák, Szent-péteri László
 - i I. Tarsai
 - Oczheim (*Oczheim*), Konrad budai polgár 213, 223: 227
 - Ofen I. Buda
 - 20 I. Pest
 - Ofner Stadtrecht I. Buda város jogkönyve
 - Olasz utca I. Buda
 - Olasz (*Italicus*) Angelo 68, 128–129, 233: 242
 - (*Olaz*) Bona budai zsidó 305; 704
 - (*Italus*) Dávid budai zsidó 306; 714
 - (*Gallicus*) Fábrián 120; 133
 - (*Italus*) Ferenc ötvös 285; 689
 - (*Olaz*) Ferenc (Spanyol Jakab famulusa) 590
 - (*Italicus, Olaz*) Jakab budai polgár 296, 300; 514
 - (*Olaz*) János 89
 - (*Olaz*) Lénárt 226, 333
 - (*Olaz*) Márton szabó, budai polgár 144, 149, 176–177, 179, 324, 333: 397, 518
 - - felesége: Margit 397
 - (*Italus*) Mátyás kőműves I. Mátyás kőfaragó
 - (*Gallicus*) Péter 232; 143
 - (*Italicus*) Riccardo özvegye: Ilona (Valadi András felesége) 253; 305
 - I. anconai Simone
 - I. arezzoai Antonio
 - I. Francesco Bernardi
 - I. Marco Boko
 - I. velencei Leonardo Desiderii
 - Olivér királyi lovag 248; 27
 - Olmütz. Olomouc Cs. k. h. 536
 - Olvasógyártó Mihály 93, 97: 585
 - Ongor János (nadasdi) erdélyi vajda 220, 223; 636
 - Ongorfi János (János fia) 220, 223; 414
 - ónodí I. Cudar
 - Onofrio Bardi budai polgár, királyi tisztviselő (*officialis*, bajmóci) 278, 282; 170, 172, 389–390
 - - testvére: Veronika 278–279, 282; 389–390
 - (Ferenc fia) I. firenzei
 - (Zenobii) I. firenzei
 - Orbágy (Fejér vm.). elpusztult falu Izsák (Bács-Kiskun m.) határában 51
 - III. Orbán pápa 23
 - Orbán halász 106, 111
 - kovács 217, 223, 230: 479, 487
 - könyvárus, könyvkötő I. Kaym
 - önkorsógyártó, budai polgár 176, 180; 547, 674, 679
 - - felesége: Dorottya 547
 - szabó (Pál esztergomi prépost familiárisa) 480
 - fia: *Gervasius* 20
 - I. Batthyány
 - I. Fekete
 - I. Fodor
 - I. Fülöp
 - I. Kapás
 - I. Nagylucsei
 - I. Szénaárus

- I. Tétémi
- I. Vadvágó
- Orbóc (Somogy m.), elpusztult falu Zics környékén **51**
- Orbonáz György **96**
- Orgonás Péter az óbudai klarissza apácakolostor ügyvédje **208**
- Oroszlán István **390**
- budai zsidó **305; 695**
- Orsini pápai nuncius **445**
- Orsola (Francesco Bernardi felesége) **104**
- Orsolya (Cobor Márton felesége) **519**
- (Faggyas János özvegye) **106; 596**
- (Hencelfi István testvére, Nagy Miklós felesége) **525**
- (Himfi Imre özvegyének, Zsófiának leánya) **520**
- (Kömlödi Gál özvegye, Georg Kreuz felesége) **235; 461**
- (Nagy Fülöp budai polgár felesége, Ivánci Sebestyén deák, budai polgár felesége, Patocsi János deák testvére) **187; 343, 452–453, 474**
- (Ötvös Tamás leánya) Nyulak szigeti domonkos apáca **748**
- (óbudai Tarcsai János testvére, Fekete Miklós felesége) **131, 200; 312**
- I. Kanizsai
- I. Perényi
- I. Ugali
- Orsova (Temes vm.), ma Orşova *Ro* k. h. **205**
- Ország Ferenc (gúti) **676**
- Imre (gúti) **106; 676, 727**
- János váci püspök **271, 273; 676**
- László (Mihály nádor fia, gúti) **268–269, 273; 393**
- Mihály (Gáspár fia, gúti) nádor **132, 269–271, 273; 303, 307, 310, 312, 398–399**
- - fiai: Gáspár, János és Mihály **307**
- Országház utca** **68, 73, 80–82, 84–86, 126–130, 156, 224, 226–227, 232–238, 274, 283, 299**
- Orta (Középső) dzsámi** I. Szent György kápolna
- Ostrom utca** **94**
- Osvát I. Gyöngyfűző
- I. Körösi
- I. Rozgonyi
- I. Szilágyi
- I. Túz
- Oswald I. Königsfelder
- Oth comes **28**
- Ottlin (*Othlinus*) I. passai
- Ottó magyar király **32, 318**
- Ottó borbély, budai polgár **81, 185, 193–194; 456, 459**
- Ottokar von Horneck **270**
- Óvári István I. Altenburger
- Owmperg* **13** I. Pest hegy
- Ozora (Tolna vm.) **196–197, 201, 408, k. h. 407**
- i Szent Margit plébánia **196–197, 201**
- Ozorai Pipo I. firenzei
- Ö**
- Ömichein (*Oemicheyn*), Hans **248, 261; 102, 130**
- Ördögárok-patak** **18, 20, 37, 39, 58, 88**
- Ördög-orum** **43**
- Öri István a királyi gyűrűspeccét öre **219, 320–321**
- - fia: Mihály budai polgár **219; 71**
- Örmény utca I. Buda
- Örmény (*armenus*) György **92; 147**
- - felesége: Margit **147**
- (*armenus*) István I. Budai
- (*armenus, Ermen*) Márton budai polgár **162, 197, 209, 212, 223; 173, 187, 196**
- örményesi Szűz Mária pálos kolostor **125, 164–166, 170–171, 195–196, 209, 249, 258–262, 264–266, 323–324; 101–102, 129–130, 154, 160, 195, 247–248, 250, 254, 258–261, 270–271, 273, 282–283, 285–286, 304, 375, 402, 423, 460, 477**
- - perjel I. Miklós
- - szerzetes I. Bálint, Benedek, János, Mihály
- - vikárius I. Imre
- Örs (Pilis vm.), ma Budaörs (Pest m.) **21, 38, 42–46, 50; 185, 207, 514, 703, 708**
- i Szent Márton egyház **21, 98**
- i szőlő **185, 207, 703, 708**
- örsi prépost I. Jakab, János
- Örség kerület (Vas vm.) **280, 284**
- Örszigeti (*de Ewyrzygeth*) Jakab **249, 261; 77–78, 80**
- Ösi Benedek **121**
- Gergely **119, 121**
- György (újvásári) **119, 121; 726** (néhai)
- Österreicher (*Osterreicher*), Hans ötvös, budai polgár **250, 260–261; 208**
- Ötvös utca I. Buda
- ötvös ld., Fekete János. Harber Mátyás, István,

János, Magyar Mihály, Magyar Miklós, Márton, Olasz Ferenc, Ötvös György, Ötvös Bernát, Ötvös Konrád, Ötvös Lénárt, Ötvös Ráfáel, Tamás
 Ötvös Bernát 261; **621, 623, 702**
 - György (másnéven: Georg Mayr) 253, 262
 - Konrád özvegye 253, 262
 - Lénárt 253; **621, 623**
 - Mátyás I. Harber
 - Ráfáel 253, 262
 - Tamás (budai) budai polgár özvegye 120; **599, 751** (néhai)
 - - felesége: Priszka (Ötvös Pál leánya) **751**
 - - leánya: Orsolya Nyulak szigeti domonkos apáca 63; **748, 751**
 özdögei I. Besenyő

P

Pádimentumgyártó Farkas 93
 padovai (*de Padua*) Baltasare 72
 - (*de Padwa*) Bartolomeo 125, 264; **88**
 - (*de Padua*) Giacomo da Arqua (*de Arcade*) orvos 248; **82**
 Pajzsos Tamás 89
 Pakosi Balázs (ó)budai prépost 116; **562**
 - László tárnokmester **389**
 - Miklós budai polgár **218**
 pakosi I. paksi
 paksi nemesek 68, 128–130, 234; **242**
 III. Pál pápa **756**
 Pál a Buda váralji Szent Péter mártir egyház plébánosa **243**
 - a budai Szt. Márton kápolna papja 270
 - comes 28
 - fegyverkovács, budai polgár **119**
 - fehérvári olvasókanonok **9–10**
 - kékesi pálos szerzetes **433**
 - kovács 89; **359**
 - sarkantyúgyártó 145–146, 149; **444**
 - szücs, budai polgár 291, 300; **352**
 - - özvegye: 291
 - tímár, budai polgár **207**
 - veszprémi prépost 276; **265**
 - (Sebestyén fia) **244**
 - (Tamás fia) özvegye 288; **40**
 - - leányai: Anna, Katalin, Margit és jegyese András **40**
 - fia: Balázs budai polgár **30**
 - fia: Demeter 141; **36**

- fia: Miklós szücs, budai polgár **30**
 - I. Aranyalíró
 - I. Ártándi
 - I. Bakics
 - I. Bánfi
 - I. Baranyai
 - I. Batori
 - I. Csáki
 - I. Dadai
 - I. Ereki
 - I. Esztergomi
 - I. Ezdegei
 - I. Fazekas
 - I. Földvári
 - I. Gyenge
 - I. Halász
 - I. Horvát
 - I. Kapás
 - I. Kapolyi
 - I. Kassai
 - I. Kétházi
 - I. Kőműves
 - I. Lábadi
 - I. Mátyusvölgyi
 - I. Nagy
 - I. Pereszlényi
 - I. Pintér
 - I. Podvinai
 - I. Polyák
 - I. Rádai
 - I. Szabó
 - I. Szalai
 - I. Szentiványi
 - I. Szücs
 - I. Takács
 - I. Tikerés
 - I. Tomori
 - I. Tót
 - I. Ugali
 - I. Várdai
 - I. Verebélyi
Pala utca 91
 Pálcán (*Palchan*) Péter budai bíró **738**
Paldauffl/*Paldaffl* I. Panchel
 Pálfí János 114
 Pálóci 129–130, 215, 223; **242**
 - Anna (Imre leánya, Ernuszt János felesége) **466**
 - Antal (László fia) 153–155; **509, 539, 543–544, 565, 568, 575**

- György esztergomi érsek 160, 171, 198, 209; 199–200, 212, 219, 226, 231, 326, 350
- Imre (János fia) 287
- - özvegye: Dorottya (Rozgonyi Osvát leánya) 466–467
- János (Máté fia) 287
- - felesége: Margit 287
- László (Imre fia) ajtónállómester, országbíró 153, 155; 263–264, 278–279, 313–314, 319, 322, 330–331
- Máté (Mátyus) diósgyőri várnagy, borsodi ispán, országbíró 68, 129, 215; 174, 204
- Mihály (László fia) pohárnokmester 153–155; 509, 539, 543–544, 565, 568, 575
- Zsigmond (János fia) 287
- pálos általános perjel 257, I. Benedek, Gyöngyösi Gergely, György, János
- pálos generális vikárius I. Gergely, György, Márton, Zalánkeméni János
- pálos kolostor I. Buda feletti, csatukai, fehér-egyházi, kékesi, örményesi, pilisi, sajlóádi, veresmarti
- Pálosi András az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja 189, 199–200
- Palota (Veszprém vm.), ma Várpalota (Veszprém m.), k. h. 212
- palotai I. Kont
- Palota út** 71
- Panchel, Barbara (Hans leánya, kölni (*de Colonia*) Hermann felesége) 163, 303; 181
- Elisabeth (Hans leánya, Konrad Gündelwein felesége) 163, 303; 181
- Hans (másnéven: János takács) 163, 303; 181, 189
- Jakob és testvére, Lorenz 163; 189
- Nikolaus (Peter fia, másnéven: *Paldaff*) 196; 283, 285–286
- Peter (Hans fia, másnéven: *Paldauff*, Péter szabó) budai bíró 163, 171, 196, 209, 303; 181, 187, 189, 250, 254, 257–260, 270, 273
- Pankotai Miklós budai polgár 283; 433
- Pankraz I. Schwager
- pannonhalmi Szent Márton bencés monostor 145–147, 149, 259, 322; 532, 591–592, 666
- apát I. Tolnai Máté
- Paolo (Francesco Bernardi fia) 104, 194
- - fia: Antonio 194
- Pap utca I. Buda
- Pap, Hans könyvárús 97, 102, 132, 267
- Mihály takács 406
- pápa I. IX. Bonifác, VIII. Ince, XXII. János, VI. Kelemen, X. Leó, V. Márton, V. Miklós, III. Orbán, III. Pál
- pápai adószedő I. *Lengres-i* Jakab, Péter, *Rogerius de Camaciis*
- pápai legátus és nuncius I. Angelus, Bakócz Tamás, Gentilis, Demeter, *Lengres-i* Jakab, Lőrinc, Péter, Orsini, Szécsi Dénes
- Pápai András esztergomi kanonok 187, 193, 324; 452–453, 456, 459, 473–474, 491
- István a budai Boldogasszony egyház káplánja 256
- Jakab az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 665
- János esztergomi kanonok, succustos, a Szt. András kápolna rektora 452, 488, 494
- Péter takács, budai polgár 406
- Papi János (ó)budai kanonok 675
- Párizs, Paris *Fr* k. h. 175, 408
- Parlagi László 663
- Pasa dzsámi** 64, 148, I. Evangélista Szt. János ferences kolostor
- Pasa-palota** 64
- Pasca* Tamás 244
- passaui (*de Pazza*) Othlín (*Othlimus*) özvegye 167; 59
- Pásztói *Guthkynd* fia: *Gyahan* 29
- Pásztori Zsigmond 255; 735
- Pataki Vidor** 16, 70, 80, 82–83, 103, 123, 148, 154, 170–171, 179, 191, 194, 209, 222, 245, 260–261, 265–266, 268, 273, 281, 299
- Pathy* Antal 244
- Péter 244
- Patika Miklós felesége 267
- Patikáros sor / Patikáros utca I. Buda
- Patikáros György I. György patikáros
- Patnak (Szabolcs vm.) 49
- Patócs Kelemen 340
- Patocsi János deák 452
- - testvére: Orsolya (Iváncsi Sebestyén felesége) 452
- Paul I. Hasen
- I. Planck
- I. Langenberger
- Pauler Gyula utca** 24, 37, 40, 86
- Pauser (*Pauser/Pawser/Pausar*), Hans 164, 171; 87, 89, 96
- Ulrich 164–165, 171; 95, 108

- Pazdies (Zemplén vm.), ma Pozaišovec *Szk* 462
 -i l. Koporc
 Péceli Péter (erdélyi vajdai ítélőmester) 50
 Pécs (Baranya vm.) k. h. 196, 219
 - város 20
 -i püspök 161, 170–172, 322: 196–197, 201, 222, 226, 654 l. Albeni Henrik, Ernuszth *Zsigmond*, Szatmári György, Vilmos
 -i székesegyház Szentáromság kápolnája 197, 210; 574
 -i székeskáptalan 197, 201, 620
 - - éneklőkanonok l. Máté
 - - örkanonok l. Kakas János
 - - prépost l. Herendi Miklós, István
 -i Szent János káptalan kanonokja l. piacenzai Ubertino
 Pécsi (*de Quinqueecclesiis*) Miklós pápai jegyző, esztergomi kanonok, az esztergomi Szent Margit oltár rektora 200; 478, 483, 485, 488, 494, 507, 511, 630
 - István 406
 - Tamás budai bíró 747
 - l. Bornemissza
 pécsváradi Szent Benedek bencés monostor 41, 43, 45, 98
 Pekri (*Pvku-i*) Benedek (Péter fia) 162, 171; 87
 - Péter (Benedek fia) 87
 pelbárthidai l. Fekete
 pelsőci ld. Bebek
 Pemfflinger (*Pemflinger, Plmfynger, Pynphlinger*) család 191; 737
 - Hans budai esküdt és bíró (másnéven: Nyírő János) 81, 199, 205–207, 209–210, 307, 327; 350, 363, 421, 470
 - - felesége: Barbara 199; 350, 363, Ursula (később Leonhard Gallinzer felesége) 192, 207; 421, 570
Pensauro-i Lénárt zágrábi főesperes, esztergomi érseki helynök, kanonok 168; 91, 94
 Péntek Mátyás óbudai polgár, az óbudai klarisszák bírója 267–268
 Pénzváltó János 109; 469
 Pénzverő Miklós budai polgár 177, 284; 463, 483, 506, 508, 547 (néhai), 678 (néhai)
 Pereces István 118
 Peregi Albert nádori titkár 305; 692
 - - testvére: Ispán Miklós 692
 Perék (Fehér vm.), másnéven Bagó, ma Bägäu *Ro* 284
 Perényi Ferenc (Imre fia) váradai püspök 151, 155, 222; 582, 609, 656
 - Gábor (János fia János fia) királyi kamarásmester, máramarosi sókamaraispán 285–286, 295, 300; 401, 450, 571, 689
 - Imre (István fia Péter fia) titkos kancellár 174
 - Imre (István fia, terebesi) abaúji örökös ispán, nádor, királyi helytartó 63, 109, 152, 155, 187, 220, 223, 241–242, 244, 247; 519, 548, 557, 560, 582, 589, 595, 602, 609 (néhai), 627 (néhai)
 - - felesége: Kanizsai Dorottya 582
 - István királyi kamarásmester (János fia János fia) 220, 223, 285, 295, 300; 401, 450, 571, 627 (néhai)
 - János (Péter fia Imre fia) tárnokmester 295; 257, 269, 275, 282–283, 285
 - János (Simon fia Péter fia) 294–296; 207, 217, 269, 275
 - János (Péter fia János fia) 295, 300; 401
 - László (Miklós fia) 218, 220, 223; 177
 - Miklós (Miklós fia) 250; 210–211
 - Mihály (János fia János fia) 285, 295, 300; 401, 450
 - Orsolya (István leánya, Balassa Ferenc felesége) 220, 223; 627
 - Péter (János fia Simon fia) székely és máramarosi ispán, országbíró 295; 165
 - Péter (Imre fia) abaúji örökös ispán, a Szentkorona öre, temesi ispán, alsómagyarországi főkapitány, erdélyi vajda 151, 155, 169, 222; 582, 609, 656, 712, 740
 Pereszlény (Hont vm.), ma Preselany nad Iplom *Szk* k. h. 379
 -i Pál esztergomi pébános 379
 Pest megye 323
 - hegy (*mons Pest*) 20, l. Gellért-hegy
 - hegy (*Owmperg*) 14
 - sziget (*insula Pest*) 19
 - város 11, 19, 25–27, 29–30, 38, 50, 105, 309, 335
 - városa mellett k. h. 323
 - -i l. Rákos mező
 - város tanácsa 170, 389–390
 -i Boldogasszony plébániatemplom 20–21, 25–26, 79, 85, 277–279; 170, 172, 389–390
 - - kertje 390
 - - plébános 20, 265; 13, l. Ágoston, András, János
 -i Búzapiac tér 108

- i Búzavásár utca 278; **390**
- i főesperes I. *Mochmolna*-i Balázs
- i ház 98, 278; **50, 364, 390**
- i hegy (*mons Pestiensis*) 1, I. budai Várhegy
- i kikötő 23
- i országgyűlés 105; **255, 458, 609**
- i polgár 20, I. Böke Ferenc
- i rév (*portus Pest, Pestreue*) 19, 55, 60, **88, 99**
- i Szénapiac 97, 108 I. Búzapiac tér
- i sziget
- i vár (*castrum, quod dicitur Pest*) 19
- i vár I. Buda vár(os)
- Pesti Benedek a budai Boldogasszony egyház káplánja **256**
- i (*de Peste*) *Ebeher* (*Ebeer, Ebur, Eburger*) 265; **13**
- - felesége *Dymudis* 265; **13**
- i Gergely barsi főesperes, esztergomi kanonok, esztergomi Krisztus Teste kollégium elnöke 239; **556**
- i István logodi *hospes* **256**
- i János (Bátori István familiárisa) **589**
- i Miklós logodi *hospes* **256**
- i Pál győri kanonok **670**
- i Veres (*rufus*) Albert fia: Jeklin 292–293, 299; **21**
- i I. Halász
- Péter bazini és szentgyörgyi gróf, országbíró **582, 609**
- belákúti ciszterci apát 251; **376–378, 383**
- borbély 114
- a budai Boldogasszony plébánia papja **17–18**
- a budai Szt. László kápolna rektora 248; **132**
- (ó)budai kanonok **17–18, 44**
- (ó)budai olvasókanonok **17–18**
- csanádi pap, közjegyző **598**
- deák **120; 198**
- deák 110
- az erdélyi vajda ítélőmestere **50**
- esztergályos **251, 262; 316**
- esztergomi kanonok, a Szűz Mária kápolna rektora (kápolnaispánja) 170; **188, 212, 222**
- eziustolvasztó **213, 223; 203**
- fehérvári kanonok, a Krisztus Teste kápolna rektora 202; **321**
- *de foro Danubii* **217–218, 220, 223; 58**
- gyöngyfűző 253, 262
- hajszentlőrinci prépost **161**
- comes, budai polgár **17–18**
- kékesi pálos perjel 254; **586**
- késgyártó **176–177; 315**
- kőfaragó **514**
- nagybányai plébános **161**
- - testvére: Nagymihályi János **161**
- nyerges **178–180; 357, 501** (néhai)
- - özvegye: Katalin **179; 501**
- - fia: Péter **179; 501**
- ónkorsógyártó **176–177; 368**
- - özvegye **397, 422, 446, 485**
- orvos és gyógyszerkészítő, budai polgár **17–18**
- - felesége: *Gedrud* **17–18**
- ötvös I. Pietro *de Belanis*
- pap 265; **477**
- patikáros **188; 753** (néhai)
- - fia: Angelo **188; 753**
- szabó I. *Panchel*
- a pilisi Szent Kereszt pálos kolostor perjele **569**
- szenttrinitási Szentháromság bencés monostor apátja **218**
- szijgyártó, budai polgár **111; 333**
- vászonkereskedő, budai polgár **292–293, 299; 5**
- - özvegye: Jutta (*Jeuth*) **293, 299; 19**
- - fiai: Tamás, András és Bertalan **19**
- - leánya: Katalin **19**
- (Benedek fia) **292–293, 300; 38**
- - felesége: Anna **292; 38**
- (*Gervasius* fia) Le Puy-en-Valey-i (*Aniciensis*) kanonok, pápai nuncius és adószedő **248; 27**
- (Hans fia) budai polgár **14**
- (Kis Demeter fia) **596**
- mester (Bálint pap testvére) **9–10**
- (Máté fia) csanádi püspök **217**
- (Nyitrai Lőrinc comes leányának, Liliomnak unokatestvére) **293; 15–16**
- (Péter nyerges fia) **501**
- (Sirokai Miklós fia, másnéve: Vajdafia) **293–294, 320; 69**
- (Tylmann fia) **47**
- (Werner fia) budai villicus
- fia: Jakab drávántúli nemes **220, 223; 20**
- fia: Túró István **47**
- I. Bakics
- I. Barsai
- I. Beriszló
- I. Berzevici
- I. Bondi
- I. Borbély
- I. Borgyas
- I. Boziási

- I. Bocföldei
- I. Butkai
- I. Cipó
- I. *Creczmer*
- I. Cseh
- I. Csekés
- I. Dánóci
- I. Doktor
- I. Domsztlói
- I. Eheky
- I. Farkas
- I. Garai
- I. Gardóci
- I. Gyarmati
- I. Gyeli
- I. Gyóri
- I. Hankó
- I. Hindi
- I. Jász
- I. Junker
- I. Kapás
- I. Kétházi
- I. Komornok
- I. Komlósi
- deák I. Leo
- I. Lang
- I. Marosi
- I. Mihalevich
- I. Nehéz
- I. Olasz
- I. Orgonás
- I. Pálcán
- I. Panchel
- I. Pápai
- I. *Pathy*
- I. Péceli
- I. Perényi
- I. Pekri
- I. *Petrach*
- I. Pócs
- I. Poki
- I. *Polyak*
- I. Rauzan
- I. *Rawdner*
- I. *Rokensprot*
- I. Rozgonyi
- I. Sadobrity
- I. Sáfár (anyaföldei)
- I. Sánta
- I. Sári
- I. Schreiber
- I. *Sybo*
- I. Szabó
- I. Szalai
- I. Szécsi
- I. Szűcs
- I. Táskándi
- I. Tétényi
- I. Török
- I. *Thornos*
- I. Tót
- I. Töttös
- I. Vajdafia
- I. Vas
- I. Verebélyi
- I. Wulving
- I. Zetringer
- Péterfi Farkas (Miklós fia, macedóniai) 749
- Petermann (*Peturmannus*) budai polgár 44
- Petermann (*Petherman*) szőlődülő Óbuda területén 267–268
- Pétervárad (Szerém vm.), ma Petrovaradin Szr k. h. 378
- péterváradai ciszterci monostor l. bélakúti ciszterci monostor
- Péti Tamás budai polgár 239; 556
- - felesége: Zsófia 556
- Petlend (Pest vm.), elpusztult falu Szalkszentmárton környékén 206
- Pető György (László fia, gersei) 89, 128, 233; 324, 371
- János (László fia, gersei) 128, 233; 324
- László (János fia, gersei) 192; 238
- Miklós (László fia, gersei, keszthelyi) 73, 128, 233, 253–254; 305, 324
- Pető (János fia, gersei) 192; 238
- Pető (Mikó fia) budai polgár 220, 223; 23, 25
- fia: János budai polgár 219, 223; 122, 124
- Petőfi (*Petefy*) Demeter 244
- Petrach* Péter takács 406
- Petterman** bíró utca 58, 84, 299
- Pevner*, Heinz 192; 570
- Pezzad*, budai szőlődülő 49
- Pfaff (*Pfaff*), Georg eperjesi polgár fia, kármelita szerzetes 334
- Pfossenstetter, Wolfgang timár céhmester 122
- Phefar* (*Pefer*), Heinz 265; 13
- - felesége: Margaretha 265; 13

- Philip mézsáros 115
 - I. Zeichner
- piacenzai (*de Placentia*) Matteo *de Vicedominis* esztergomi érkanonok, segédpüspök **183**
 - (*de Placentia*) Ubertino Nicolai *de Fontana* a pécsi Szent János káptalan kanonokja **91**
- Picsor András **255**
- Pietro *de Belanis* ötvös, budai polgár (másnéven: Péter ötvös) **252, 262; 507**
 - - felesége: Dorotea **507**
- Pilis (Pest vm.) **51**
- Pilis vármegye 105, 187–188, 276, 320; **313, 323, 458, 529, 589–590**
- pilisí Szent Kereszt pálos kolostor **213, 222, 323; 203, 227, 409, 432, 437, 569**
 - - perjel I. András, Péter
 pilisí Szentlélek pálos kolostor **213, 222, 323; 203, 227, 409, 432, 437, 569**
 - - perjel I. Lőrinc, Mátyás
- Pilisi I. Szilasi
- Piller I. Puchler
- Pinkóci László királyi allovászmester **89; 359**
- Pinyei Antal **235; 684**
- Pintér Albert **120**
 - Círiák **298**
 - Egyed **244**
 - Gergely **532**
 - István **298, 300; 442**
 - János az alhévízi Szent Erzsébet ispotály mestere **738**
 - László **289, 298, 300**
 - Lőrinc **187**
 - Máté **279; 244**
 - Miklós **260**
 - Pál **260**
 - Pál **289, 298, 300**
 - Vitális (másnéven: Kádár) kádár céhmester **278–279; 390, 395**
- Pipó I. Ozorai
- pisai (*Pisanus*) Domenico **765**
- Pispek József esztergomi polgár **485**
- Plab (*Plab/Ploh*), Hans budai polgár **164; 365–366**
- Planck (*Planckh*), Paul budai esküdt **204; 701, 723**
- Platt (*Plat*), Leonhard pénzverő **253–254, 262; 324**
- Pobrosya*-i Imre deák (Benedek fia) **168**
- Pocakos (*ventrosus*) János királyi köfaragó, kőműves **154–155, 160, 170; 55. 61–63**
- Pócs Mihály **293**
 - Péter (Pócs fia, széki) **219, 223; 122, 124**
- Podmaniczky István nyitrai püspök **647**
 - János (László fia, podmanini) **204, 244, 247, 279; 405, 732**
 - Mihály (László fia, podmanini) királyi palotás **92; 505**
 podmanini I. Podmaniczky
 Podvinyai Pál deák **96; 702**
- Pogány Zsigmond (csébi) királyi zászlótartó **571**
- Poki Péter **285; 450**
- Poklostói Gál deák, királyi kancelláriai jegyző **111; 333**
- Poldul* budai polgár **17–18**
- Polzel (*Polczel*), Nikolaus **116; 163**
- Polyák (*Polonus*) Miklós budai polgár **144–145, 149; 444** (néhai), **525** (néhai)
 - - felesége: Erzsébet **144–145; 444, 525** (néhai)
 - (*Polyak*) Pál **251, 262**
 - - özvegye **251, 262**
 - (*Polyak*) Péter budai polgár **164; 365–366**
- Pongrác fia: Miklós pesti polgár **51**
- Ponty utca** **134**
- Pór János **93**
 - Simon **93**
- Porkoláb Márton **220; 618**
- Porosz I. Márton
- Posztómető utca I. Buda
- Potentiana (Nyíró Ferenc felesége, Szabó László feleségének, Margitnak testvére) **259; 688**
- Potoli Jeromos **590**
- pozsegai prépost I. Ferenc, *Rogierius de Canacis*
- Pozsegai János **364**
 - Lukács **589**
- Pozsony (Pozsony vm.), ma Bratislava *Szk* **123, 192, 326, 335–336**
- Pozsony k. h. **690, 694, 699, 721**
 -i halászok **664**
 -i kanonok I. Budai Lőrinc
 -i káptalan **13, 162, 322, 326; 620, 654**
 -i klarisszák **13**
 -i tanács **96**
- pölöskei I. Mikcsfi
- Pös*, Nikolaus I. *Hawer*
- Pöstyéni Gergely (martonosi) udvarmester, országbíró, királyi helytartó **207, 210; 609, 707, 737, 741, 749**
- Prága, Praha *Cz* **336**

- Prága k. h. 286. 290. 717
Pranperger, Hans budai esküdt 422
 Preis (*Prayss*). Hans budai polgár 765
 Prellenkirchen At k. h. 703
 premontrei monostor I. jászói, leleszi,
 (ipoly)sági, váradelőhegyi
 Priszka (Ötvös Pál leánya, Ötvös Tamás
 felesége) 751
 Priwizer (*Priwiczzer*), Sigismund szücs, budai
 polgár 213, 223; 569
 prodavizi I. Mikcsfi
 Prokop késgyártó 176–177, 179–180; 397
 (néhai)
 - - fia: János késgyártó 176, 180, 333; 397
 Puchler (*Puchler/Pwhler/Pwkler*), Hans
 (másnéven: Piller) budai esküdt 81, 201–202,
 210; 360, 460, 477, 555 (néhai)
 - - özvegye: Barbara 201–202; 555
 Puskán Mihály (budai) özvegye: Margit 199; 326
 Putnoki János (Zsigmond testvére) 211; 652, 657
 - Zsigmond 211; 652, 657 (néhai)
 Pükhelsperger Farkas (váli) 519
 - - felesége: Cobor Felicitas 519
 - János (Farkas fia) 281; 613
 Püspök Gergely esztergomi polgár özvegye 599
 püspöki nagydezsma (tizedszedőhely) 9–10
- R**
 Rác Bálint 106, 112; 596
 - János 189
Rác fürdő 97, 107
 Rádai Pál 254, 262; 564
 radcsai várnagy I. Gyulai
 radványi I. Kecer
 Ráfáel I. Ötvös
 Ragusai (*de Ragusio*) István (másnéven: Borbély
 István) királyi borbély, óbudai várnagy 106,
 112, 151–152, 155; 404, 496–497, 516, 602
 (néhai), 675–676
 ragusai (*de Ragusio*) Junko Jakab 516, 524
 Rajki György 202; 360
 - - felesége: Katalin 202; 360
 Rajna folyó 21
 Rajnáld I. Rozgonyi
 Rákóczi Ferenc 235; 675, 685 686
 - Lajos 684
 Rákos mező (Pest városa mellett) 609
 -i országgyűlés 609
 Rákos patak 322
 Rákos Albert 291, 300; 352
de Rangonibus I. veronai
 Rarer, Mathes mészáros 619, 629, 641, 648, 658,
 676, 722
 Ráskai Balázs tárnokmester 236, 289, 298, 299–
 300; 416, 536, 542–544, 565–566, 568, 575,
 577, 590
 - István 289; 759
 Rátkai László 627
 Rátót nb. Porc István özvegye: *Aglent* (Zsámboki
 Henard fia Miklós leánya) 62; 22
 rátóti I. Gyulafi
 Rauzan (*Rauchan/Rauczan*), Peter 164–166, 171;
 89, 98–101, 144, 154, 160
Rawdner, Peter 287
 Rechperger, Heinrich (*Rigo*) budai bíró 181, 184,
 186
 Redneki János 752
 - - felesége: Dóci Margit 752
 Régenszenttamás (Fejér vm.), elpusztult falu
 Martonvásár környékén 214
 -i I. Nadler
 régi királyi ház I. Buda
 Régi Ferenc 208; 696
 Reichel (*Reichel/Reich*), Nikolaus mészáros 117;
 641
 - Ruprecht mészáros 115
 - (*Reichel/Rayhel*) Sebald (Peter fia, másnéven:
 Mahálfalvai, vagy Szadai Szebald,
 veresegyházi) 202–203; 306, 308, 322
 Reme szőlődűlő Szent Lázár egyház felett 50
 Remete Mátyás 118–119
 Reutlinger (*Reutlinger*), Lorenz a nagyobb
 magyar kancellária jegyzője 286; 730
 revistyei I. Fülöp
 Rézmál, budai szőlődűlő 49
Rézmál 18, 36
 Riccardo I. Olasz
 Rigo I. Rechperger
 Rikalf fiai 242; 60
 Róbert esztergomi érsek 21
 - ötvös I. Ruprecht
Rogierius de Canaciis pápai adószedő, pozsegai
 prépost 91
 Roggendorf I. Wilhelm
Roham utca 24, 37, 40
 Rohmani Zsigmond budai várnagy 169; 740
 Rohrer (*Rarer/Rar/Ror*), Matthias (*Mathes*) mé-
 száros 118; 619, 629, 641, 648, 658, 677, 722

- Rokensprot*, Peter 248; 132
 Rokolyán (Zala vm.), ma Rokolán puszta
 Szentpéterúr mellett 304
Rókus-hegy 18
 Róma *It* k. h. 9–10, 197, 206, 288, 383, 427,
 606, 630–631
 -i kúria 538, 550, 603
 Romauer (*Ramaur/Ramauer/Ramawr*), Wolfgang
 (másnéven: Római Farkas) mészáros 115,
 117; 567, 583, 593
Rómer Flóris 15, 64, 66, 85
 Rosd-sziget, ma Szentendrei-sziget 95
 Rössler (*Rösler*), Michael 259, 261; 101
 Rossz (*malus*) Miklós I. Hauer
 Rozgonyi család 129, 137, 201–203, 209–210,
 215, 223, 258
 - Apollónia (János fia János leánya, Csáki
 Benedek özvegye) 286; 498 (néhai)
 - Dorottya (Osvát leánya, Pálóci Imre özvegye)
 466–467
 - Dorottya (ifjabb Osvát leánya, Gyulafi István
 felesége) 467
 - György (Simon fia) országbíró, pozsonyi ispán
 218, 225, 237, 245–246; 176, 240, 252
 - István (Simon fia) pozsonyi ispán 218, 237,
 245–246; 174, 176, 240
 - István (János fia János fia) 202–203, 216; 360
 - János (István fia) 68, 216; 263–264
 - János (Lőrinc fia) kincstartó, tárnokmester 139,
 141; 174
 - - felesége: Domoszlói Apollónia 141; 251
 - János (János fia) erdélyi vajda, országbíró,
 tárnokmester 139, 202–203, 210, 218;
 234–235, 263–264, 321–322
 - Klára (Kanizsai György özvegye) 202–203;
 554–555
 - László (Sebestyén fia) nándorfehérvári
 kapitány 237, 245–246; 374, 412, 436
 - Lőrinc (János fia) 139, 218; 234–235
 - Osvát (János fia) székely ispán, lovászmester
 68, 139, 202–203, 216; 234, 263–264, 321
 - Osvát (Osvát fia) 202–203; 360
 - Péter (László fia) dömösi prépost 218; 177
 - Rénold, Rajnald (János fia) székely ispán,
 tárnokmester 68, 139, 202–203, 216; 234,
 263–264, 321–322
 - Simon (Miklós fia) országbíró 227; 155, 157
 - Simon (Simon fia) veszprémi, majd egri
 püspök, főkancellár 225, 237, 245–246; 240
- Rózsadomb** 18, 21
 Rózsahegy (Liptó vm.), ma Ružomberok *Szk* k.
 h. 339
 Rózsamál, budai szőlődűlő 49
 Rozsnyafalvai Osvát 401
 Rozsnyói (*de Rosnavia*) Lukács ónkorsógyártó
 179–180; 698
Rudas fürdő 97–98, 107
Rupp Jakab 15–16, 70, 72, 82
 Ruprecht ötvös, budai polgár 174–175, 180; 368,
 410–411, 422, 446, 483, 485
 - - felesége: Barbara (Georg Bogner leánya)
 174–175; 368, 410–411, 422, 446 (néhai);
 Magdalena 446
 - - leánya: Dorothea 446
 - fia: Albert budai polgár 17–18
 - I. Reichel
 - I. Kohler
 Ruprecht (*Ruprecht/Rueprecht/Rweprect*), Georg
 mészáros 115
Rusyn, Liliom nővére 293; 15
- S**
 Sadobrity Péter gyulai várnagy 711, 725
 Sáfár (anyaföldei) László és Tamás, Máté és
 Péter 134
 - (csévi) István 268, 273, 320–321; 52
 sági konvent l. (ipoly)sági Szűz Mária pre-
 montrei monostor
 Sajó folyó 11
 sajlóádi Szűz Mária pálos kolostor 219, 281,
 323; 110, 221
 Sajószentpéter k. h. 174
 Salamon (Zemplén vm.), ma Соломонове *Uk*
 182
 Salamon (Fekete Mendel veje) budai zsidó 305;
 704
 Salétromgyártó Miklós 93
 salgói l. Szécsényi Miklós
 Sámogy (Zemplén vm.), ma Šamudovce *Szk* 462
 Sándor fia: Izrael 305; 703
 - I. Bornemissza
 - I. Kapi
 - I. Kétházi
 Sándor Mihály felesége: Anna (István íjgyártó
 leánya) 559
 Sándorházai Mihály (ó)budai kanonok 187; 590
Sándor-palota 64, 139
 Sánta Farkas mészáros 115, 117

- (*Santa*) György özvegye 298
- (*claudus*) Miklós deák 219; 71
- (*Santha*) Péter 145, 149; 525
- Sára (Tárcai János felesége) 213; 432, 573
- I. Mikcsfi
- Sárás (Esztergom vm.), ma Sárasi-dűlő Bajna határában
- Sárga Gergely 234
- Sárhajú János budai esküdt 120, 305; 599, 695, 709
- - felesége: Magdolna 599
- Kelemen budai polgár 120; 599
- Sári Péter fehérvári örkanonok 284, 318
- - testvérei: Barnabás, Fábían és Gellért 284
- Sárkány Ambrus (Bertalan fia, ákosházai) országbíró 276–277, 281–282; 472, 646, 664, 667, 681
- Bertalan (László fia, ákosházai) 276, 281–282; 313
- - felesége: Borbála (Keszi Benedek leánya) 276; 313, 472
- Dorottya (Bertalan leánya) 472
- Ferenc (Bertalan fia) 472
- János (Bertalan fia) 472
- Lőrinc (ákosházai) nádori jegyző 458
- Sárközi Albert (nádasdi) ügyvéd, királyi jogügyigazgató 92; 505
- Sarlai László 298
- Miklós 769
- Sármellék, budai szőlődűlő 50
- Sáros (Bihar vm.), ismeretlen helyen a Körös-közben 26
- Sáros/Sárás (Esztergom vm.), elpusztult falu Bajna határában 49
- Sáros vármegye 601
- Sárszegi István sókamara ispán 244, 247; 624
- Sárvári Antal a kapornaki bencés monostor apátja 661
- Balázs (bécsi) 254; 586, 645
- Sasad (Pilis vm.), ma Budapest XI. Sasad 21, 38, 41–46, 50–51; 9–12
- i pap 9–10
- i Szent András egyház 21, 41–43, 45, 98
- i szőlő 38
- i tized 45–50; 737
- Sasadi út 38, 43, 45
- Sas-hegy 36, 38, 45
- saskői I. Fülöp
- Sasvári István deák (Pál fia) 289
- Sebestyén (Gellért fia) 289
- - jegyese: Erzsébet (ábráni Somogyi Lőrinc leánya) 289
- Schauer (*Schauer/Schawr*), Thomas mészáros, budai esküdt 102–103, 115; 520
- Schedel, Hartmann nürnbergi könyvkiadó 14, 57
- Scheiber, Sándor 302
- Schier, Xistus 15, 67, 77, 86, 123, 126
- Schneider (*Schnei[der]*), Thomas 92; 147
- Schon, Nikolaus 116; 163
- Schön, Erhard, nürnbergi metsző 14–15, 51, 57, 61, 63–64, 66–67, 75, 271
- Schreiber (*Sreyber*), Peter budai esküdt 242; 60
- (*Schreiber*), Wolfgang mészáros céhmester 117; 526
- Schulek Frigyes 65
- Schuss (*Schus/Schwss/Schwz*), Hans 724
- Martin 115, 117
- Wolfgang mészáros 115; 502
- - felesége: Katherina 502
- Schuster (*Schuester*), Bernhardt 118; 681
- Lienhart mészáros 118; 653, 655, 682
- Schüler Gässe 128, 224, 232–233, 248, 253–254
- Schwager (*Swager*), Pankraz budai polgár 199–200, 209; 326
- Schwanzer (*Swanzer*), Hans 222
- de Scolaribus* I. firenzei
- Sebald I. Haarschneider
- I. Neuzinger
- Sebastian I. Vogelweider
- Sebe I. Elisabeth
- Sebesi István a Szűz Mária Mennybevétele kápolna rektora 746
- Sebestyén deák (az óbudai klarissza apácák ügyvédje) 408
- deák 244
- az (ó)budai káptalan Szent Anna oltárának papja 611
- (Bálint patikáros fia) 188; 758
- fia: Pál 244
- I. Bélai
- I. Csapó
- I. Iváncsi
- I. Molnár
- I. Sasvári
- I. Sédi
- I. Szuhafői
- Sédi Sebestyén 113, 118
- segedelemvölgyi Szűz Mária karthauzi kolostor 240–241, 247, 322; 517

- perjele I. Imre
segedi Szűz Mária ferences kolostor 219, 281, 322; 221
- Segedi Ambrus esztergomi örkanonok, az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 177; 366, 457, 485
- Antal esztergomi kanonok, a Szentháromság oltár rektora 175, 327; 508, 547
- Seidel (*Seydel*), Ulrich 95; 152
- selmeci (*de Sebnicia*) Heimzmann (*Henzmannus*) Eisenringel körmöci, selmeci és újbányai kamaraispán 168; 94
- Semsei István és Mátyás 238; 462
- László altárnokmester 275
- Senyeháza (Vas vm.), ma Bajánsenye 277, 284
- Sentik János 118
- serkei I. Lórántfi
- Setétkúti Balázs budai alvárnagy 302; 237
- Sibolth* polgár I. Neuzinger
- Sicobonis*, Balázs 288
- Siebenbürger (*Siebenbürger/Sybnburger /Siebenwürger*), Hans (másnéven: Erdélyi János, továbbá *Nemesember/Edelman*) mészáros 115, 118; 629
- Nikolaus (*Niclas*) özvegye (*Sybenburgerin*) 118; 724
- Siebenlinder (*Sybenlinder, de Septentiliis*), Hans budai bíró 201, 225, 245–246; 181, 199–200
- leánya: Ursula (Heinrich Műnich felesége) 225
- Siebmacher, Hans** 271
- Sieghart (*Sighart*), Hans budai polgár 195, 209; 195
- - felesége: Katherina 195
- Sigismund I. *Hertel/Hertlinus*
- I. Priwizer Sikátori Albert 106; 671 Simon budai polgár 92
- patikáros 162, 165; 160
- fia: László (Tatamér fehérvári prépost unokaöccse) 288; 40–43
- I. Atyinai
- I. Cudar
- I. Gyarnati
- I. Kapás
- I. Nyírő
- I. Pór
- I. Rozgonyi
- I. Tirnauer
- I. Váci
- Simone I. anconai
- *de Talentis* I. bolognai
- Simontornya vár és uradalom (Tolna vm.) 594
- Simonyi Mátyás 613
- Sirokai Miklós ajtónállómester, tárnokmester, erdélyi vajda 294, 320–321
- - fia: Péter (másnéve: Vajdafia) 293–294, 320; 69
- Skolasztika I. Verebélyi
- Sóki Damján az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 300
- Solis, Virgil nürnbergi metsző 14, 271
- Sólyom Imre özvegye 118
- Somi Gáspár (Józsa fia) királyi kamarás 63, 65, 152, 155, 241–242, 247; 582, 615–616, 631 (néhai)
- Józsa temesi ispán, alsómagyarországi főkapitány 65, 152, 155, 241; 582 (néhai), 615–616 (néhai)
- Somi János 65; 255
- Somogyi Ferenc (endrédi) királyi palotás 185, 194; 728
- Imre 255–256
- István 251
- Lőrinc (ábráni) özvegye: Anna, másnéven *Susko* 289
- - leánya: Erzsébet (Sasvári Sebestyén jegyese) 289
- Somogyvár (Somogy vm.) k. h. 122, 124
- i Szent Egyed bencés monostor 233; 594
- Sophia (Georg Bogner leánya, Andreas Wernitzer felesége) 174–175; 368, 410, 422, 446
- Sopron (Sopron vm) 87, 98, 326, 335
- i főesperes 670
- Sós Miklós 245
- spalatoi érsek I. András
- Spanyol (*Ispanus*) Jakab budai lakos 590
- Speltz (*Spelcz*), Martin özvegye 211
- Stänzel (*Stantzel*), Michael budai esküdt 204; 701
- stefanita keresztesek I. felhévizi
- Steinbach (*Steinpach*), Erhard 212, 223; 309
- Stengel*, Caspar mészáros céhmester 526
- Stephan I. *Altenburger*
- I. Angeld
- I. Blossel
- I. *Fies*
- I. *Ieger*
- I. Kremnitzer
- I. Titsch
- Stiborici Stibor (Moście fia) erdélyi vajda, szolnoki ispán 156, 250, 261–262, 321; 169

- (Bolondóci) Stibor (Stibor fia) 156, 250, 261–262, 321; 210–211, 215, 230, 232
- Stoss (*Sthoes*), Andreas kármelita tartományfőnök-helyettes és a budai kolostor perjele 97, 100; **585**
- Stoyan (*Stoyan*), Markus budai bíró 168, 171; **94**
- Stör (*Stör*), Jakob budai polgár 218, 223; **58**
- Stubuh, budai szőlődülő 50
- Surányi Gergely 121
- Süger Benedek (Mihály fia, alsószegeedi) közjegyző **628**
- Süle (*Syle*) Bálint budai polgár 717
- Süveg György budai esküdt 298, 300; **542**
- Márton 298
- Süveggyártó Gergely 96
- János 120
- Tamás 298
- Sváb-hegy** 18, 21, 36–37, 40, 51
- Swnthayner*, Valentin 197; **743**
- Sybo Péter budai polgár 121; **729**
- Synoth patikáros 249, 261; **65**
- Sz**
- Szaát (Órás) dzsámi** I. Szent Mária Magdolna plébániatemplom
- Szabács vár, ma Šabac *Szr* 152
- Szabási Egyed (Nikolaus *Panchel* ügyvédje) **285**
- Szabó Ágoston 114
- Antal 245
- Antal deák (Imre fia) 234; **599**
- Benedek budai polgár **442**
- - özvegye: Ilona (Máté ablakgyártó leánya) 298; **442**
- Benedek (másnéven: Karai, Kisbence) 197–198, 210, 325; **493, 504, 574, 743** (néhai)
- - fia: Miklós deák **574**
- Bertalan 226, 230, 246; **479, 487**
- Dénes 286; **651**
- Domonkos 113
- Ferenc 110
- Gergely 284
- Imre budai polgár 120, 233–234, 246; **405, 552–553** (néhai), **611** (néhai)
- Ilona (Imre leánya, Gábor fia György kassai bíró özvegye) 234; **599, 601**
- István lippai bíró **746**
- István 72, 211
- István 231
- János deák (Imre fia) **599** (néhai)
- - özvegye: Katalin (Szabó Ilona leánya) **599**
- János 96; **702** (néhai)
- János 226
- Katalin (Imre leánya) **599**
- László budai polgár felesége: Margit (Nyíró Ferenc feleségének, Potentianának testvére) 259, 262; **688**
- Lőrinc 245
- Márton budai polgár **490**
- - felesége: Margit **490**
- Máté 245
- Mátyás 72, 117
- Mátyás 267
- Mihály 182, 190–191, 206
- Pál budai polgár 186–187; **473–474, 590**
- Pál (másnéven: Szalai) budai polgár 144, 149; **490, 518**
- Pál 298
- Péter 244
- Tamás 109; **548**
- Tamás 244–245, 247
- Szabó Ilonka utca** 103
- szabolcsi föesperes I. János
- Szada (Pest vm.) 203; **306, 322**
- i Szebold I. Reichel
- Szakács Máté budai polgár 144; **518**
- Mihály I. Bereckfi
- Szakadás/Szakadát, szőlőtermő hegy Buda és Sasad határán 36, 46–47, 50–51; **514, 605, 636**
- Szákai János **162**
- Szaknyér (Vas vm.) **277, 284**
- Szalfő (Vas vm.) **277, 284**
- Szalag utca** 91, 101, 134
- Szalai Balázs 108
- Gergely 120
- György köműves 222
- Imre 222
- János 106
- János pozsonyi ispán 75
- Kelemen 96
- Lukács 116; **562**
- Mihály 114
- Pál (szőcsi) **609**
- Péter budai polgár vejei és fiai 295; **165** (néhai)
- I. Szabó Pál
- Szalatiel I. Tordai
- Szalkai László deák, királynéi jószágkormányzó, váci püspök, esztergomi érsek 40, 81, 109.

- 121, 143, 208, 210; 548, 578, 690 (néhai),
693 (néhai), 726 (néhai)
- - familiáris I. Nagy Pál
 - Szalók (Zemplén vm.), ma Slavkovce *Szk* 462
 - i Demeter altárnokmester 194
 - i János 227, 246; 298
 - Szalmás János 110
 - szandai I. Tárnok
 - Szántai Ambrus az esztergomi Szt. István
protomártír káptalan prépostja 205, 327; 478
 - Mihály özvegye 298
 - Szántó (Pilis vm.), ma Pilisszántó 548
 - Szaplonca vár (Körös vm.), ma Stupčanica *Hr* 216
 - Szapolyai Imre szepesi ispán, kincstartó 142,
149; 303, 323
 - István szepesi örökös ispán, nádor 142, 149,
289; 323, 455
 - János szepesi örökös ispán, erdélyi vajda 142,
144, 148–149; 489, 518, 661, 663, 669, 683,
700, 703, 705, 708, 713, 717, I. János király
 - Szardíniai (*de Sardinia*) Fülöp egyházi doktori,
arborea-i kanonok, Gentilis bíboros, pápai legátus
káplánja és ügyhallgatója 265; 13
 - Szarka János (győri) 635
 - szarvaskendi I. Zsibrik
 - Szász (*de Saxonia*) János kánonjogász, esztergomi
kanonok 91
 - Tamás özvegye 198
 - Szászi János veszprémi püspök testvére: Ferenc
296, 300; 217
 - Szászi János 96
 - Szatmári György (kassai) a nagyobb kancellária
őre, pécsi püspök, királyi titkár, kancellár,
esztergomi érsek 177, 221, 223, 231; 434,
512, 549, 687
 - I. Bakóc
 - Szatta (Vas vm.) 277, 284
 - szávaszentdemeteri ház 50
 - Százd (Hont vm.) ma Szazdice *Szk* 45
 - Százhalom (Fejér vm.), ma Százhalombatta része
22
 - Szebold I. *Reichel*
 - Szécsényi Frank (Kónya fia) erdélyi vajda 60,
130, 138, 270, 273; 83, 175, 242
 - Kónya (Tamás fia) királynéi asztalnokmester,
gömöri ispán 270, 272–273; 26, 48
 - Krisztina (Simon leánya) 139
 - Mihály (Tamás fia) váci püspök 48
 - Miklós. (Simon fia, másnéven: salgói) 137,
139, 149, 273, 321; 229
 - - unokaöccse: Losonci László 229
 - Simon (Kónya fia) ajtónállómester, országbíró
138, 165; 83, 154
 - Tamás erdélyi vajda és országbíró 45, 149, 268,
270, 272–273, 320–321; 26, 48
 - - felesége: Anna (László oppelni herceg lánya)
268, 270, 272; 48 Szécsi Dénes bíboros,
esztergomi érsek, pápai legátus 257; 274,
298, 311, 317
 - István (felsőlendvai) 290; 750
 - Miklós (Péter fia) országbíró, nádor 267–268,
321; 74–75
 - Miklós (Miklós nádor fia) tárnokmester 165;
154
 - Miklós (Miklós fia, lendvai) 290; 419, 426
 - Péter, „Herceg” (Miklós nádor fia) 119
 - Tamás (Miklós fia) 96
 - Tamás (Miklós fia) 290–291; 559
 - szegedi polgárok háza 254, 262; 645
 - I. Koppány
 - Szegedi Márton (ó)buda kanonok 759
 - Szék-tó, ma keserűvíz források Budapest I.
Örsöd 42–43
 - szekcsői I. Herceg
 - Székely Antal budai esküdt 296–297, 300; 256,
275, 391–392 (néhai), 484 (néhai)
 - István 231
 - Szekeres András 244
 - Antal 106
 - Gergely 114
 - Szekérgyártó utca I. Buda
 - Szekérgyártó Albert budai polgár 259, 262; 688
(néhai)
 - Márton 96
 - Tamás 96
 - Szekérvezető Albert 89
 - Székesfehérvár I. Fehérvár
 - Székes Imre 239, 258
 - széki Szűz Mária bencés monostor 244
 - Széki Imre 298
 - szekszárdi Szent Üdvözítő bencés monostor 322;
134
 - Szelénd castellum (Bács vm.) 415
 - Szemcsei László altárnokmester 275, 285
 - Szénaárus Bálint 244
 - Orbán (alhévízi) budai polgár 89; 337
 - Szénaszer I. Buda
 - Szénás Imre (felsőszécsényi) 595

- - fiai: Ferenc, István, Lázár **595**
Széna tér 100, 102, 105, 133
 Szentci/Szencsei Miklós (András fia, másnéven: *Zenthe polgar*) budai esküdt, pesti lakos *164, 195, 209, 330: 92, 98, 207*
 - - felesége: Margit **98**
 - András (Miklós fia) **98**
 - Erzsébet (Miklós leánya) **98**
 - István (Miklós fia) **98**
 - Imre (Miklós fia) **98**
 - László (Miklós fia) **98**
 - Mihály (Miklós fia) **98**
 Szent András egyház I. Sasad
 Szent Anna kápolna I. Buda
 Szent Anna oltár I. Óbuda
 Szent Ányos bencés monostor I. tihanyi
 Szent Benedek bencés monostor I. garamszent-benedeki
 Szent Benedek bencés monostor I. pécsváradi
 Szentdemeteri János **168**
 szentdemeteri J. Balog
 - I. Besenyő
Szentendrei-sziget **18**
 Szent Egyed bencés monostor I. somogyvári
 Szent Erzsébet ispotály I. alhévízi
 Szent Erzsébet kápolna I. újbányai
 Szentfalva (Pest vm.), ma Budapest V. ker. **323**
 -i ház mézszárszékkal **415**
 Szent Ferenc ferences kolostor I. Óbuda
 Szent Gellért csanádi püspök, vértanú **19, 98**
 Szent Gellért plébániatemplom I. Alhévíz, Kispest
 Szent Gellért hegy I. Gellért-hegy
 Szent Gellért ispotály I. Alhévíz
 Szent György egyház I. Erd
 Szent György kápolna I. Buda
Szent György tér **56, 70, 77–78, 86, 149, 155**
Szent György utca **59, 70–71, 86–87, 139, 150–153, 155, 157**
 szentgyörgyi gróf I. János, Péter, Tamás, Zsigmond
 Szentháromság bencés monostor I. szenttrinitási
 Szentháromság keresztes konvent I. Felhévíz
 Szentháromság oltár I. Esztergom
Szentháromság tér **61, 82**
Szentháromság utca **18, 71, 73, 76–77, 80–81, 83, 127, 156, 185, 191–192, 194–195, 212, 222, 224**
 Szent István király I. I. (Szent) István
 Szent István protomártír ágostonos kolostor I. Buda
 Szent István protomártír káptalan I. Esztergom
 Szent István protomártír premontrei monostor I. váradelőhegyi
 Szentistván I. Buda
 Szentiványi János deák **303**
 - Pál **306; 747**
 Szent Jakab (Marchiai) **64**
 Szentjakabfalva (Pilis vm.), ma Budapest II-III. Újlak **38, 95**
 -i Szt. Jakab egyház **28, 95**
 -i szőlő **49**
 Szent János (Alamizsnás) **572**
 Szent János (Kapisztrán) **64**
 Szent János ferences kolostor I. Buda
 Szent János fürdő I. Buda
 Szent János káptalan I. Pécs
 Szent János utca I. Buda
 Szent Katalin társulat I. Buda
 Szent Kereszt oltár I. Buda
 Szent Kereszt oltár Id. Esztergom
 Szent Kereszt oltár Id. Óbuda
 Szent Kereszt pálos kolostor I. pilisi
 Szent Kereszt premontrei prépostság I. leleszi
 Szentkirály (Fehér vm.), ma Sincrai *Ro* **284**
 Szentlászlai Máté (a pécsi püspök jobbágya) **548**
 Szent László kápolna I. Buda
 Szent László király I. I. (Szent) László
 Szent László oltár I. Esztergom
 Szent László pálos kolostor I. kékesi
 Szent Lázár ispotály I. Buda
 Szentlélek ispotály I. Felhévíz
 - - területe I. Felhévíz
 Szentlélek pálos kolostor I. pilisi
 Szent Lőrinc pálos kolostor I. Buda feletti
 - - perjel I. János
 Szent Margit királyleány **20, 27, 97–98, 101**
 Szent Margit egyház I. Óbuda
 Szent Margit oltár I. Esztergom
 Szent Mária Magdolna plébániatemplom I. Buda
 Szent Mária Magdolna kápolna I. Fehérvár
 Szent Mária Magdolna oltár I. Buda
 Szent Mária Magdolna oltár I. Esztergom
 Szentunárton (Szabolcs vm.), ma Tisza-szentmárton **182**
 Szent Márton egyház I. Örs
 Szent Márton kápolna I. Buda
 Szent Márton bencés monostor I. pannonhalmi
 Szent Mihály egyház I. Kisjenő

- Szent Mihály oltár I. Óbuda
 Szent Mihály karthauzi kolostor I. lövöldi
 Szent Miklós domonkos kolostor I. Buda
 Szent Móríc bencés monostor I. bakonybéli
 Szent Pál (Remete) 69, 125
 - teste 256, 270, 272; **190**
 Szentpál, budai szőlődűlő 50; **384**
 Szent Pál háza I. Buda
 Szent Pál kápolna I. Buda
 Szent Pál pálos kolostor I. veresmarti
 Szent Pál utca I. Buda
 Szentpéter (Zala vm.) **304**
 Szentpéterfalva (Vas vm.), ma Őrszentpéter **277, 284**
 Szentpéteri László deák (óbudai klarissza
 kolostor ügyvédje) **56**
 - László **254, 262; 586**
 Szentpétermártír I. Buda
 Szent Péter mártír (veronai), domonkos szerzetes
 103–104
 Szent Péter mártír plébániatemplom I. Buda
 Szent Sebestyén és Fábián oltár I. Esztergom
 Szentszalvatori János országbírói ítélőmester **90**
 szenttrinitási Szentháromság bencés monostor
 322; **218**
 - - apát I. Péter
 Szent Üdvözítő bencés monostor I. szekszárdi
 Szent Üdvözítő bencés monostor I. kapornaki
 Szent Zsigmond káptalan I. királyi vár előtti
 kisebb Szűz Mária káptalan
 Szepesi Jakab országbíró **60, 73**
 -i István budai esküdt **155**
 -i János (Jakab fia) dobokai esperes, királyi
 kápolnaispán **68, 129, 215, 223; 73, 90**
 - - testvére: Imre **73**
 -i László budai várnagy **237–238, 246; 240**
Szépilon 40
 Szepsi Pál budai ferences lector **44**
 szerb despota I. György
 Szerda(hely) I. Buda
 szerdahelyi I. Ders
 Szerecsen (*saracenus/zerechemus*) Balázs (János
 fia, mesztegnyői) **228, 246; 145**
 - Jakab királyi patikáros, pénzverő kamaraispán
73, 228, 231–232; 45
 - János mester **73, 228, 231–232, 245; 90, 143,**
145, 167
 - Lajos (mesztegnyői) **505**
 - Mihály (János fia, mesztegnyő) **228, 232, 246;**
145, 151
 Szerecsen nagy ház I. budai
 szerémi püspök **222, 223, 322; 618** I. István
 Szerémi György királyi káplán, történetíró **143**
 Szerencsés Imre budai polgár **98, 165–166, 204,**
210, 244; 605, 636, 669, 721 (néhai). **732**
 (néhai), **738** (néhai)
 - - felesége: Anna **204; 605**
 - - fia: Ábrahám budai zsidó **306; 714**
 Szeretvény (Pest vm.) **206**
 Szibilla-ház I. budai ferences beginák
 Szibilla-kolostor I. budai ferences beginák
 Szigetsép. I. Bagamérfölde, Cséptelek
 szigeti apácák I. Nyulak szigeti domonkos
 apácakolostor
 Sziígyártó Ferenc **116**
 Szilágyi Erzsébet (László leánya, Hunyadi János
 felesége) **226**
 - Osvát (László fia, horogszegi) **286; 498**
 - Margit (Osvát leánya, Maróti Mátyus bán
 özvegye) **286, 299; 498**
 - Tamás **274**
 szilágyi I. Doktor
Szilágyi Dezső tér **110**
 Szilasi Ágota (Fábián leánya) **271**
 - Fábián **271**
 - - felesége: Ilona (Vince váci püspök húga) **271**
 - Ferenc (Balázs fia, másnéven: Pilisi) **166, 204; 721**
 - György (Fábián fia) váci, visegrádi várnagy
166, 204; 271
 Szilszegi Gembecht István **103**
 Szilveszter I. Berenesi
 - I. Tornai
 Szini Tamás pap **485**
Színház köz **139**
Színház utca **57, 78, 148, 157**
 Szitás Dorottya (Balog Balázs felesége, Boros
 Tamás özvegye, budai) **284; 769**
 - György **121**
 Szkáros (Abaúj vm.), ma Skároš *Szk* **176**
 Szobonya Lőrinc **114**
 szolnoki ispán I. Szécsényi Tamás
 Szombathely/Szombatpiac I. Buda
 Szuor (Esztergom vm.) **462**
 -i I. Gyárfás
 Szomszédvár (Zágráb vm.), ma Susedgrad *Hr* k.
 h. **726**
 szomszédvári I. Désházi
 Szoroszló (Tolna vm.), ma Oroszló (Baranya m.) **676**
 szöcsi I. Szalai

- Szölösi Benedek 113
 szőrényi püspök l. Kopasz István
 Szuha (Zemplén vm.), ma Suché *Szk* 462
 Suhafői Sebestyén deák 174
 I. Szulejmán, oszmán szultán 11. 75, 79, 143, 301, 329
 Szücs Domonkos özvegye 222
 - Gergely, budai esküdt 222: 355
 - György l. Geier
 - László 222
 - Lőrinc 102
 - Lőrinc 222
 - Pál 222
 - Pál özvegye 208, 222
 - Péter 213
 - Tamás budai polgár 162, 170; 620
 - - felesége: Anna 620
 Szűz Mária bencés monostor l. kolozsmonostori, széki
 Szűz Mária domonkos apácakolostor l. Nyulak szigete
 Szűz Mária ferences kolostor l. segesdi
 Szűz Mária kápolna l. Buda, királyi vár
 Szűz Mária kápolna l. Esztergom
 Szűz Mária karthauzi monostor l. segedelem-völgyi
 Szűz Mária mennybevétele és Szent Katalin kápolna l. Esztergom
 Szűz Mária oltár l. Buda
 Szűz Mária pálos kolostor l. csatkai, fehéregyházi, önményesi, sajlóádi
 Szűz Mária sziget l. Nyulak szigete
- T**
 Tabán Id. Kispest. Alhévíz
 Takács Balázs (György fia) budai polgár 297; 521, 610, 665, 674, 687, 733–734
 - - felesége: Ilona 521
 - György (másnéven: Budai) budai polgár 297; 484, 521 (néhai)
 - - felesége: Erzsébet 297; 484
 - - özvegye: Anna 297; 521
 - János 93
 - Konrád l. Gündelwein
 - Mihály 110
 - Pál 244
 - Pál 505
 Takács utca l. Buda
 Taksony fejedelem
 de *Talentis*, Simone l. bolognai
 Taligás Demeter 259
 - Imre 120
 Tamás ablakgyártó, budai lakos 267
 - a budai Szent Mária Magdolna egyház plébánosa 288, 299; 29, 34, 40–43
 - császári varga, budai polgár 160, 170–171; 222, 226
 - császári éneklőkanonok 465
 - deák, esztergomi polgár 485
 - egri püspök, királyi kancellár 306; 731
 - esztergomi érsek 13, 16
 - az esztergomi Szent István protomártír káptalan örkanonokja 183, 189, 194, 199–200
 - kovács, pesti polgár 390
 - logodi bíró 256
 - nyíró 95; 152
 - szabó 15
 - szabó, budai polgár 227, 246; 156 (néhai)
 - szücs, budai polgár 628, 654
 - szücs 197
 - (Péter vászonkereskedő fia) 19
 - (Zsigmond fia) bazini és szentgyörgyi gróf 414
 - fia: János budai esküdt 155
 - fia: Pál özvegye 288; 40
 - - leányai: Anna, Katalin, Margit és jegyese András 40
 - l. Almás
 - l. Bakócz
 - l. Bárkás
 - l. Bársony
 - l. Bogár
 - l. Boros
 - l. *Brazlay*
 - l. Cseh
 - l. Csiszár
 - l. Drági
 - l. Dobozi
 - l. Domoszlói
 - l. Fazekas
 - l. Füzi
 - l. Gallyas
 - l. Gyöngyösi
 - l. Hajós
 - l. Ibafai
 - l. Kállai
 - l. Kapás
 - l. *Kemek* (?)
 - l. Kis

- I. Nagylucesei
- I. Neszmélyi
- I. Ludányi
- I. Ötvös
- I. Pajzsos
- I. *Pasca*
- I. Pécsi
- I. Sáfár (anyaföldei)
- I. Süveggyártó
- I. Szabó
- I. Szász
- I. Szekérgyártó
- I. Szilágyi
- I. Szécsényi
- I. Szécsi
- I. Szücs
- I. Taratai
- I. Telekdi
- I. Váci
- I. Zámbo
- Táncsics Mihály utca** 57–58, 60, 67, 71, 73, 79, 85, 87, 131, 260, 268–270, 272–273, 302, 304
- Tapán Kelemen (haraszi) országbírói ítélmester 294–295, 300: 269, 275
- Tapolcsáni Gergely (Péter fia) esztergomi kanonok 91
- Tar Antal 108
- Taratai Tamás esztergomi kanonok, a Krisztus Teste kápolna rektora 167, 297, 324, 326; 311, 391–392, 484, 521 (néhai)
- Tárcai János (György fia, Tárnok Demeter testvére) 157; 277–280, 284
- János (tótselymesi „Apród” Miklós fia) 213, 223; 409, 418, 432, 437, 573 (néhai)
- - felesége: Sára 213, 432, 573
- - leánya: Borbála 573
- Márton 213; 409, 418, 437
- Tarcali Mátyás az esztergomi Szt. István protomártír káptalan kanonokja 485
- Tarcsai János (óbudai) 131, 200; 312
- - testvére: Orsolya (Fekete Miklós felesége) 131, 200: 312
- Tari László a budai Szent Mária Magdolna egyház plébánosa 243
- Tárnok (Pest vm.) 323
- Tárnok Demeter (György fia, Tárcai János testvére, szandai, zágorhidai) 157; 277–280, 284
- tárnokmester 158, I. Bebek János, Berzevici Péter, Jakcs fia György, Kanizsai Miklós, Perényi János, Szécsi Miklós, Treutel János
- Tárnok utca** 71–72, 76–81, 83, 85–86, 117, 166, 171, 184, 186, 189, 194
- Taschental I. Buda
- Taschentaler, Nikolaus tímár 122
- Táskándi Péter 524
- Tasnád (Közép-Szolnok vm.), ma Tășnad *Ro* k. h. 707
- Taszári László az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 366
- Tatai Lukács 113
- Tatamér fehérvári prépost, királyi alkancellár 288–289, 299; 40–43
- fêltestvére: István fia Mátyás 288; 40–43
- unokaöccse: Domonkos fia János fia Ferenc 288; 41–42
- unokaöccse: Simon fia László 288; 40–43
- Tausentmark (*Tausentmark/Thausentmark/Thuzentmark*), Konrad 162, 171; 87, 95–96
- Tavali Bálint 110
- Taxis*, Aloysius von 765
- Matthias von 765
- Tegez Miklós budai esküdt 430
- Tekős Jakab budai polgár 295; 165
- Telek Márton 298
- Telekdi Tamás (Losonci László bán özvegyének apja) 192 (néhai)
- Téli János deák 250; 342, 345
- telki bencés apát 21
- i egyház 28
- Telki János budai esküdt 430
- Telkibánya (Abaúj vm.) 718
- Temesvár (Temes vm.), ma Timișoara *Ro* 318
- teremhegyi I. Bika
- Tét (Győr vm.) 45
- Tétény (Pest vm.), ma Budapest XXII. Nagytétény 282
- Tétényi (*Theteny*) András 89
- (*de Tethem*) Gergely (ó)budai éneklőkanonok 759
- (*Thethemi*) János 290; 426
- Mikós a titkos pecsét jegyzője, titkos kancellár 159, 171; 55, 61–62, 112, 118
- (*Thethemy*) Orbán 106, 112; 596
- (*Thethemj/Thethemy/Thethenyi*) Péter budai bíró 108, 290, 331; 544, 636 (néhai)
- tétényi I. Boros
- Therbegecz*-i János (Mihály fia) 266

- Theys*, Matthias budai polgár, a felhévizi Szentlélek ispotály rektora **343**
- Thomas tímár 122
- I. Gerhard
 - I. Hacker
 - I. *Meyxner*
 - I. Schauer
 - I. Schneider
 - I. Tibolt
- Thornos* Péter (sirokai) **174**
- Thuróczy János országbírói jegyző, személynöki ítélmester, történetíró **74, 137–138, 237**
- Tibolt (*Tibolt/Tibold/Tiwolt*), Thomas mézszáros **115**
- Wolfgang mézszáros **115**
- tihanyi Szent Ányos bencés monostor **116, 151, 322; 106–107, 301**
- apát I. László
- Tikermál, budai szőlődülő **50**
- Tylmann (*Tylmanus*) budai polgár **228, 231, 246, 329; 17-18, 145**
- fia: Nikolaus budai esküdt **167, 171, 330; 59**
 - fia: Peter **47**
 - fia Stephan fia: Hans budai polgár **214**
- Tímár Farkas **106, 122**
- Miklós **122**
- Tímár utca I. Buda
- Tirnauer, Lasla I. Farkas László
- (*de Thyrnauia*), Simon tímár céhmester **122**
 - (*Tyrnawer*), Wolfgang budai polgár **192, 209; 209**
 - felesége: Dorothea **209**
- Titsch (*Tichez, Tichs/Tisch/Titsch/Tytsch*), Stephan mézszáros **115**
- titeli káptalan **49, 56**
- Tizenkét apostol oltár I. Buda
- Tótfői Miklós (Lukács fia) altárnokmester **140; 153**
- Tojgun budai pasa **101**
- Tojgun pasa dzsámi 101**
- Toldi András budai polgár **251 – 252; 429–430, 481**
- - felesége: Borbála **251–252; 403, 428–430, 439, 481**
 - Kelemen **106**
- toledoí (*de Tholetto*) I. Cotta
- Tollinger (*Thollinger*), Leonhard **406**
- Tolnai Máté pannonhalmi bencés apát **145–146; 592**
- tolnai I. Bornemissza
- Tomasina (velencei Leonardo Desiderii felesége) **298**
- Tommaso Amadeo I. ferrarai
- Tömöri Lajos királyi kamarás **751**
- Pál országbírói jegyző **458**
- Tompa László (boldogasszonyfalvai) **313**
- Topsa (Pilis vm.), ma Budapest II. Pálvölgy **38**
- Tordai István deák, budai polgár ((6)budai káptalan ügyvédje, Onofrio testvére Veronika ügyvédje) **389, 430**
- Szalatiel királyi kancelláriai jegyző **209, 216, 223, 326; 510**
- Torma János I. Kren
- tornai főesperes I. Gergely
- Tornai Szilveszter (Garai Jób familiárisa) **174, 179; 315**
- Tornaljai János a budai Boldogasszony egyház plébánosa **242–243**
- Tosi Balázs **122, 133; 242**
- Tót Ambrus **96**
- Antal **93**
 - Balázs **96**
 - Bálint **244**
 - Bálint **290**
 - Gergely (Mihály fia) **632**
 - István **166; 721**
 - István **244, 278**
 - (*Sclavus*) Jakab óbudai polgár **267–268**
 - - felesége **267**
 - János **93**
 - János **119**
 - János halász **111–112**
 - (*Sclavus*) Kelemen **113, 134; 242**
 - Mátyás **118**
 - Miklós **121**
 - Miklós özvegye **92**
 - Pál (Máté fia) **632**
 - Pál I. Kapás
 - Péter **96**
- Tótfalu (Pilis vm.), ma Tahitótfalu (Pest m.) **95**
- Tótfalu I. Buda
- Tóth Árpád sétány 53, 177**
- tóti I. Lengyel
- Török Imre (enyingi) nándorfehérvári bán **287; 572, 618**
- Péter **213**
- Törökbálinti út 42–43**
- Töttös (*Tutues*), Imre fia (becsei) királyi ajtónálló mester, visegrádi várnagy **287–288, 299–300; 32, 35, 36, 42–43**
- fia: Miklós (Hans Weidner budai polgár leányának, Katherina-nak jegyese) **287–288, 300; 32**
 - unokája: (bátmonostori) László (Töttös fia

- László fia) 300, 303: 97, 303
 - - fia: Péter (László fia) 303
 Tragar Mihály 110
 Trencsén (Trencsén vm.), ma Trenčín *Szk* k. h. 308
 Treutel (*Treutul*) János (nevnai) tárnokmester 160; 61, 63, 153
 Trnava I. Nagyszombat
 Tubero, Ludovicus ragusai történetíró 75
 Túri János győri kanonok 626, 637–638
 Turnov-i (*de Turnowia*) János fia Márton közjegyző 91, 95
 Túró István (Péter fia) budai polgár 47
 Turóci Bálint az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja 199–200
 - Bereck esztergomi kanonok, a Szent Adalbert egyház plébánosa 298
 - János I. Thuróczy
 Turoni Mihály milkói püspök, esztergomi érseki helynök, nógrádi főesperes, esztergomi kanonok, az esztergomi Szt. Margit oltár rektora 175, 199, 327; 326, 350, 372, 425, 446, 483 (néhai), 485 (néhai), 508 (néhai), 547 (néhai)
 Turzó 200, 208; 468
 - Elek tárnokmester, országbíró (betlenfalvi) 200, 304, 306; 665, 684, 694, 714, 718, 733
 - György (betlenfalvi) 235; 684–685
 Tusman-domb 36–37
 Tuz (Iaki) Alfonz András (János fia) zágrábi és glogovnicai prépost 199; 464, 471
 - János szlavón bán 198–199, 209, 222; 303, 326, 350, 363, 425
 - Osvát zágrábi püspök, felhévizi prépost 199, 209, 297; 339, 341, 346, 394, 458, 464–465, 471
 - Zsófia (János leánya) 199; 464
 Tügyártó Máté (újlaki) budai polgár 264, 266, 283; 375, 402 (néhai), 433
 - - felesége: Dorottya 375
 Tükörös (*Tykeres*) Pál (Benedek fia, dadai, kisjenői) szabó 293–294, 300; 69
 - - jegyese: Borbála (Kisjenői Domonkos leánya) 69
 - - fia: Márk 148
Tymion, budai szőlődülő 50
- U**
 Ubertino I. piacenzai
 Udine *It* k. h. 168
 Ugali Antal (Ivánka ispán fia) 142; 31
 - Pál (Ivánka ispán fia) országbírói ítélőmester, szlavón bán 141–142, 148–149, 320–321; 31, 35–37, 46, 79
 - Erzsébet (Miklós leánya, németi *Thomor* fia András felesége) 79
 - Miklós (Ivánka ispán fia) 142; 31, 35–37
 - Miklós (Pál fia) 141; 46
 - Orsolya (Pál leánya, nezdci Besenyő Mátyás felesége) 142; 57, 79, 84
 újbányai (*Königsperg*, ma Nova Baňa *Szk*) ispotály és Szent Erzsébet kápolna 168; 94
 - (*de monte regis*) Miklós (másnéven: Nikolaus von Königsberg) 116; 163
 - - felesége: Katherina 163
 Újfalu (Zemplén vm.), ma Tušická Nová Ves *Szk* 462
 Új kapu 94, 100, 102, 105 l. Taschental kapu
 Újlak, városrész ma Budapest I-II. kerületben 23
 Újlak (Valkó vm.), ma Ilok *Hr* 152
 -i I. Tügyártó
 Újlaki Imre (Bertalan fia) 263; 136
 - János (László fia, galgóci) 194
 - László (Bertalan fia) macsói bán 263; 136, 194 (néhai)
 - Lőrinc bosnyák herceg, országbíró 230; 479, 609, 621, 623
 Újmál, nevegnyi szőlődülő 43, 46
 újvásári I. Ősi
 I. Ulászló király 81, 192–193, 201, 225, 237, 264; 238–240, 242–243, 247–249, 252
 II. Ulászló király 75–76, 147, 158, 161, 187, 213, 230, 232–233, 236, 280, 285, 290; 417–419, 434, 440–441, 448, 450, 458, 462, 465, 469, 472, 479, 489, 495, 505, 509, 511, 528, 536, 539, 542, 544, 549–551, 553, 565, 568, 571, 575–577, 589–590, 723 (néhai)
 Ulmann fia: Michael 29
 Ulrich 293, 299; 15
 - ónkorsógyártó 178–180; 357
 - I. bécsi
 - I. Obendorfer
 - I. Pauser
 - I. Seidel
 - I. Weiss
 - I. Weihemperger
 - I. Wolfart Ulrik cillei és zagorjei gróf 132, 270, 273; 307, 312
 Urban I. Kaym
 Uri utca 68–71, 73, 80–82, 130, 156, 184–185, 191–192, 194–195, 197, 209, 212, 215, 274, 299

- Ursula (Philip Zeichner felesége) **423, 460**
 - (Hans Pemflinger, később Leonhard Gallinzer felesége) *192, 207; 421, 570*
 - (Hans Siebenlinder leánya, Heinrich Münich felesége) **225**

Ü

Ünnep Farkas I. Feiertag
 üveges I. ablakgyártó

V-W

- Vác (Pest vm.) **328, 336**
 -i magyarávárosi ház *173; 291–292*
 -i polgár I. Bornemissza Benedek, Nagy Antal
 -i püspök I. Ország János, Szalkai László, Szécsényi Mihály, Várdai Ferenc, Vince
 -i székeskáptalan *96, 221, 322; 206, 266, 271, 548*
 - - kanonok I. Gergely, *Mochmolna*-i Balázs
 - - prépost **9–10, I. Márton**
 Váci András (ó)budai kanonok **514**
 -i András **93**
 -i Antal **121**
 - - özvegye **245**
 -i Balázs **113**
 -i Benedek **118**
 -i György **298**
 -i György özvegye **636**
 -i Jákob budai zsidó *305; 704*
 -i Márton **93**
 -i Miklós **214**
 -i Simon (Miklós ötvös fia) *173, 261; 291–292*
 -i Tamás **206**
 Vadvágó Miklós pesti polgár **207**
 - Orbán **255**
 Vadianus, Joachim **75**
 Wagner fia Hans kármelita szerzetes **334**
 Vajdafia Péter I. Sirokai
 Valadi András felesége: Ilona (Olasz Riccardo özvegye) *253; 305*
 Valentin I. *Swynthayner*
 Váli Imre budai polgár *288, 300; 40*
 - I. Pükhelsperger
 Walter rektor, kamarispán *32, 149, 272*
 Vámos Balázs **47**
 - István **121**
 - Jakab **257**
 - Máté óbudai polgár **267**
 Várad (Bihar vm.), ma Oradea *Ro* k. h. **747–748, 750–751**

- i székeskáptalan *212, 213, 223, 322; 26, 309*
 -i püspök *222, 223, 322; 546, 557, 656* I. András, Bátor Miklós, Perényi Ferenc
 -i szőlő **192**
 váradelőhegyi Szent István protomártír premontrei monostor *178, 203; 680*
 Várad Máté (Péter kalocsai érsek testvére, másnéven: Érsek, adorjáni) *158, 220–221, 223; 354, 362, 414, 495, 500*
 - Pál (Péter kalocsai érsek testvére) *354, 362*
 - Péter erdélyi prépost, királyi titkár, kalocsai érsek, titkos kancellár *158–159, 220; 354, 362, 370, 495* (néhai), *500* (néhai), **622**
 Varasd vármegye **356**
 -i Gáspár (György patikáros familiárisa) **590**
 Várdai Aladár (Miklós fia) királyi kamarás *89; 380*
 - - testvérei: Miklós és Mátyás *89; 380*
 - Ambrus (Miklós fia) *214; 761*
 - Ferenc (Miklós fia) váci választott püspök, kincstartó **188; 529**
 - Fruzsina (János leánya) **761**
 - János (Miklós fia) *214; 590, 761* (néhai)
 - - özvegye: Krisztina *214; 761*
 - István (Pelbárt fia) bíboros, kalocsai érsek és főkancellár *214, 223; 325*
 - Mihály (Miklós fia) *214, 223; 744, 761*
 - Miklós özvegye *214; 325*
 - Pál esztergomi érsek **707**
Várfok utca **94, 105, 133**
 Varga Benedek **231**
 - Fülöp budai polgár özvegye: Ilona *145; 592*
 - Gergely **244**
 - Gergely **96**
 - Jakab **253, 262**
 - János özvegye **189**
 - László **284**
 - Márton **191**
 - Lőrinc **189**
 - Péter **72, 231**
 - Péter **231**
Várhegy I. Buda
 Varjas Máté **119**
 várkonyi I. Amadé
Városháza I. budai tanácsház
Városmajor **40**
 Várpalota (Veszprém vm.) k. h. **212**
 Varsányi György **244**
Varsányi Irén utca **93–94**

- Várszínház** 64, 139, 143, 148
- Vas János 113
- - özvegye 113
- Vasadi Miklós esztergomi kanonok, a Szt. László oltár rektora **213**
- Vasárus Lőrinc (pesti) felesége: Ilona 177, 633, **687**
- Vasas Imre 96
- Vasfázekgyártó Domonkos 113
- vaskai főesperes **631** l. Miklós
- vasvári káptalan **768**
- i Márton 113, 118
- Vattai Lőrinc **497**
- Veglai István goricaei főesperes, zágrábi kanonok **91**
- Végles, ma Viglaš *Szk k. h.* **157**
- Weidner (*Weydner*) fia: Bartolomäus **14**
- Weidner (*Veydner/Vedner/Wedner*) fia Nikolaus
fia: Hans (*Hannus*) comes, budai polgár
286–288, 299; **29, 32, 34**
- - felesége: Margaretha (Heinz [*Hench*] budai rektor fia Hans leánya) 287–288, 299, 329–330; **29**
- - leánya: Katherina 287; **29, 32**
- Weihemperger (*Weyhemperger*), Ulrich 202–203; **321, 360**
- Weinmann (*Weynmann*), Hans doktor 715, 725
- Weiss (*albus*), Ulrich 195, 209; **98–101** (néhai)
- Veit mészáros (másnéven: Mészáros Vid) 113, 116–117; 562, 584
- Velence (*Venezia*), Venezia *It* 69, 139
- Velence – Rialto k. h. **229**
- i Leonardo Desiderii (olasz - *Italicus*) budai polgár 226, 245–246; **298**
- - felesége: Tomasina (*de Desideriis*) **298**
- velikemelléki l. Glesan
- Velius, Caspar 75
- Vémeri János **435**
- Zsigmond leleszi komendátor, egri kanonok, alkincstartó **435**
- Vencel magyar király 32, 270–272, 318
- Wenczon*-i András (György patikáros familiárisa) **590**
- Verancsics Antal** 72–73
- Werböczy Imre 304; 755
- István (Kerepeci Osvát fia) országbírói ítélőmester, királyi személynök, nádor, kancellár 40, 143, 148–149, 208, 210, 290; **681, 685–686, 693, 750, 756–757, 767** (néhai)
- Verebélyi András (Péter fia) 226, 246; **156**
- Margit (Péter leánya) **156**
- Pál (Péter fia) 226, 246; **156**
- Péter (György fia) erdélyi alvajda felesége: Dorottya **156**
- Skolasztika (Péter leánya) **156**
- Veres (*Weres*) Ábrahám budai zsidó 205, 314; **420**
- - fiai: Izsák, Jákob és Márton 305; **709**
- (*rufus*) Albert (pesti) fia: Jeklin 292–293, 299; **21**
- (*rufus*) Bertalan nyíró 208, 222
- (*Veres*) Máté 114
- - özvegye 114
- (*rufus*) Miklós budai polgár **124**
- (*Verws*) Tamás 260
- Veresegyház (Pest vm.) 203; **306, 322**
- i l. Reichel
- Vereskép, budai szőlődűlő 50
- Vereskő, budai szőlődűlő 50
- veresmarti Szent Pál pálos kolostor 141, 323; **241, 245, 251**
- Veresséd (Szabolcs vm.) **49**
- Veres-torony l. Buda
- Vérmező utca** 30, 35, 105
- Werner (Peter fia, *Vernelius/Vernelus*) comes, budai rektor 139–141, 147–149; **7, 44** (néhai), **85**
- - fia: László 70, 86, 150; **9–10**
- - leánya: Klára (Gyula mester felesége) 140, 329–330; **44, 85** (néhai), **153**
- Wernher, Georg** 107, 241
- Wernitzer (*Werniczzer*), Andreas szabó (másnéven: András szabó) 174–175, 180; **368, 410, 422, 446**
- - felesége: Sophia (Georg Bogner leánya) 174–175; **368, 410, 422, 446**
- Wernztlin (*Wernczlinus*) budai polgár 174; **81**
- veronai (*Weronensis*) Angelo *de Rangonibus* (Gabriele *de Rangonibus* bíboros, egri püspök testvére) 269; **393**
- Gabriele *de Rangonibus* bíboros, egri püspök 269; **356, 393**
- Veronika (Onofrio budai polgár testvére, Ludányi Tamás özvegye) **389–390, 405**
- Verseci Fruzsina (Vetési Jakab özvegye) 289; **455**
- Veszprém k. h. **39, 106, 246**
- i püspök 21, 24, 28–29, 36–37, 45, 95, 98, 275–277, 281–282, 289, 322; **265, 299, 332, 449, 451, 454–455, 472, 674**, l. Benedek,

- Beriszló Péter, Gatalóci Mátyás, Szászi János, Vetési Albert, ifj. Vitéz János
- - budai tizedkerülete, „budai nagy kés” 36–37, 46–50
 - i székesegyház Keresztelő Szent János, Szent Péter és Szent Pál oltára 139
 - i székeskáptalan 28, 255, 257, 260–262, 322; 9–10, 106, 139, 202, 408
 - - éneklő kanonok I. György, János
 - - kanonok I. Jakab
 - - prépost 125: 9–10, 12, 123, I. János, Pál
 - Vetési Albert veszprémi püspök 275, 289–290; 332
 - Miklós (Albert testvére) 275, 289; 332
 - - fiai: Benedek, Gergely, Jakab és Máté 289; 332
 - Jakab (Miklós fia) 289; 332, 455
 - - özvegye: Verseci Fruzsina 289; 455
 - - fiai: Ferenc és Miklós 289; 455
 - de Vicedominis* I. piacenzai
 - Vico, Enea itáliai metsző 14
 - Vid mészáros I. Veit mészáros
 - (Bocskai Miklós mostohafia) 179
 - Vidfi János (mohorai) 131, 270: 312
 - Vidossa János 281
 - Wien I. Bécs
 - Wilhelm von Roggendorf és Mollenburg báró 766
 - Vilmos bélakúti apát 9–12
 - budai polgár felesége 193; 239
 - pécsi püspök, királyi kápolnaispán és titkos kancellár 53, 54
 - Vince váci püspök 166, 202–203; 271, 306, 308, 320
 - - testvére: Ilona (Szilasi Fábrián felesége) 271
 - Windecke, Eberhard mainzi polgár 86
 - Winman János ciszterci szerzetes 251; 376–378, 383
 - Vir János 244
 - Virág-völgy 42
 - Wirt (*Wirth, Wyrth*), Hans budai polgár 164; 365–366
 - - felesége: Elisabeth 365–366
 - Visegrád (Pilis vm.) 32, 300, 318, 320–321, 328, 335–336
 - Visegrád k. h. 23, 35, 50, 54, 60, 69, 73, 148, 164, 334
 - i apotéka 49
 - i ház 142: 31, 79
 - i királyi palota Szűz Mária kápolnája 271
 - i vár 27, 34, 45
 - Vitális I. Pintér
 - Vitéz János esztergomi érsek 159: 327–328
 - Vitéz János (ifjabb) veszprémi püspök 276; 454
 - Vitéz utca 109, 119
 - Vizi Balázs deák (Turzó Elek familiárisa) 235; 684, 686
 - Vizi kapu 57 l. Szent János kapu
 - Vizkeleti Miklós 119, 134; 242
 - Vogelweider (*Fogelhaider/Fogelbayder/Vogolbader/Vogelwaider*), Andreas budai polgár 191, 205–206, 209, 314, 327; 420–421, 478, 561, 665, 687 (néhai), 733–734
 - - felesége: Barbara 205–206: 420–421, 674 (özvegy), 687
 - Leonhard 205–206, 209, 314; 420
 - Sebastian budai polgár 205, 314: 420
 - Wolfgang budai bíró 553
 - budai esküdt 236–237, 246; 240
 - budai polgár 192; 238
 - budai polgár 176; 508
 - királyi kamarás 545
 - mészáros 116; 502
 - l. Feiertag
 - l. Fekete
 - l. Freiburger
 - l. Haimburger
 - l. Hintenaus
 - l. Nussbaum
 - l. Pfossenstetter
 - l. Romauer
 - l. Schreiber
 - l. Schuss
 - l. Tirnauer
 - Wolfurt, Ulrich 142
 - Vosk/Wosk fia: Gergely budai polgár 292–293, 299; 5, 15
 - - veje: János 293; 19
 - Vörös (bicskei) Mihály 54
 - - felesége: Kathlen 54
 - Wulving (*Wlvingus/Welvengus/Wilvengh/Viluengh/Vohungus/Vuliungus/Wuluingus*) Nagel comes, budai esküdt 64–65, 126, 211, 248; 27, 29, 256
 - - veje: I. Nikolaus
 - (Nikolaus fia) budai bíró 126, 248–249, 261, 330; 82, 86, 91, 93
 - fia: László 124, 256; 113
 - - felesége: Anna (Friedrich Krazer leánya) 124, 256; 113
 - Peter (hunfalvi) budai polgár 248; 132
 - - özvegye: Kunigunda 248; 132

ZZabláti György **549**- Jakab garamszentbenedeki apát 204; **669**Zabos János posztómető, budai polgár 147, 149; **723**- özvegye **723**

Zacharias I. Kromnauer

zagorjei gróf I. György, Hermann, Lackfi István, Ulrich

Zágráb (*Zagrabia*), Zagreb *Hr* k. h. **151**

- királyi városa 33–35, 335

-i főesperes I. *Pensauro*-i Lénárd

-i Greč hegy 33, 35

-i püspök 151, 297, 299–300, 322; **158, 220,****339, 341, 346, 391–392, 484, 521** ld. Albeni

János, István, Lukács, Túz Osvát

-i székesegyház déli oldalánál emelt új oltár 254, **262; 492**

-i székesegyházi főesperes I. András

-i székeskáptalan 230, 297; **220, 471, 487, 492**

- - kanonok I. András kemléki főesperes, András

székesegyházi főesperes, János goricai

főesperes, Miklós vaskai főesperes, Vegliai

István

- - örkanonok I. János

- - prépost I. Túz Alfonz

Zakariás kereskedő, budai polgár 160; **226**Zala vármegye 196, 323; **53**Zalánkeméni János pálos generális vikárius **586**Zalavár k. h. **250**-i Szent Adorján bencés monostor **250, 258**

Zámbó Miklós (Mezőlaki László fia) 68, 129,

215, 223; **73**- - testvére: István **73**

- Tamás 110

Zárai Jeromos 75

Zawer, Heinrich körmöcbányai polgár 252; **621, 623**Zay Mihály győri kanonok **637**

zdeneci I. meggyesi

Zeichner (*Czaychner*), Philip budai polgár264–266; **423, 460, 477**- - felesége: Ursula **423, 460**

Zeiselbühel I Buda

Zelina vár (Szlavónia), ma Zelingrad *Hr* **703, 708**Zemlyéni Gábor 264; **247–248**

Zenobii. Onofrio I. firenzei

Zenthe polgár I. Szentei/Szencsei

Zichy Imre a királyi speciális jelenlét jegyzője **313**Zoehus I. *de Nassis*Zollnecker (*Czolneker*), Nikolaus 174, 176; **81****Zolnay László** 16–17, 65, 103, 131, 148, 171, 270–273Zoltai Mihály **627**Zólyom Mihály óbudai polgár **267**Zólyomi Dávid (Albisi Márton fia) zólyomi ispán 226; **156–157**Zöld (*Zewld*) János ablakgyártó 263, 265 – 266, 276; **385–386, 402, 423, 460, 469, 477**Zubogyi Lukács az esztergomi Szent István protomártír káptalan kanonokja **300****Zs**Zsadány (Abaúj vm.), ma Ždana *Szk* **176**Zsámbék (Pilis vm.), ma Pest megye k. h. **380**zsámbéki prépost 219, 281; **221**Zsámboki Adorján (András fia, budai) 280; **499**- Albert budai polgár **349**- János mester (Gilét fia), budai polgár 292–293, 300, 320–321; **28, 38**

- Miklós mester (Gilét fia), budai polgár

292–293, 299–300, 320–321; **28**- Miklós (*Henard* fia) leánya: *Aglent* (Rátót nb, Porc István özvegye) 62; **22**- Simon 217; 228; **145**

Zsemlye utca, Zsemlyesütő utca I. Buda

Zsemlyesütő István 109; **548**- János budai polgár 259–260, 262; **688** (néhai)

Zsemlyeszék I. Buda

Zsibrik Gergely (Turzó Elek udvarmesterc, szarvaskendi) 304; **694, 706**zsidó (*Judeus*) **708** I. Ábrahám, Áron, Farkas,

Ferenc, Ferenc, Gazdag Jákob, Jákob,

Márton, Mendel Izsák, Nagy Izrael, Nagy

Mendel, Olasz Bona, Oroszlán, Salamon,

Sándor fia Izrael, Váci Jákob, Veres Ábrahám

- közösség (*communitas Iudeorum*) 11; **310**

- prefektus I. Mendel Izrael

- temető I. Buda Zsidó Ambrus **244** Zsidó utca I. BudaZsigmond király 43, 45, 68, 70, 74, 86–87, 98, 110, 120, 124, 129, 137–138, 165, 183, 215, 219, 225–226, 231–232, 237, 256, 258, 263, 295; **111, 122–125, 127, 131, 137, 140, 142, 146, 149–151, 154, 156–157, 161, 164–165, 168, 171, 175, 192, 201, 204, 216, 228, 236, 242, 314, 408**Zsigmond bazini és szentgyörgyi gróf 220, 223; **414**

- festő 665
- lengyel herceg (II. Ulászló magyar király öccse) 99, 102, 107, 132
- mester 265
- patikáros, budai polgár 162, 164–165; 96, 98–101, 154
- - özvegye 162; 128
- fia: Albert 121
- I. Ernuszth
- I. Hertel
- I. Kanzler
- I. Kapás
- I. Pálóci
- I. Pásztori
- I. Pogány
- I. Putnoki
- I. Zsigmond
- I. Vémeri
- zsinagóga I. Buda
- Zsófia mazóviai hercegnő 700
- Zsófia (Berki Imre leánya) 472
- (Himfi Imre özvegye) 242–243; 520
- (Horvát János özvegye) 304; 736
- (Lukács zágrábi püspök nővére, Erhard Mulner felesége) 198; 493, 527, 530
- (Móroc László özvegye) 290; 426
- (Nehéz Péter özvegye) 505
- (Tüz János leánya) 199; 464
- Zsupa Orbán János 226
- Zsuzsanna (Kökényesi Lőrinc felesége) 301; 302

AZ OKLEVELEK ŐRZÉSI HELYÉNEK MUTATÓJA

ARCHÍV HLAVNÉHO MESTA SR BRATISLAVY

(Pozsony város levéltára)

Magistrát mesta Bratislavy

(Pozsony város tanácsa)

Középkori oklevelek és levelek

5283 (DF 243327) – 538; 5288 (DF 243332) – 545:
6003 – 766**ARCHÍV MESTA KOŠICE**

(Kassa város levéltára)

Archivum Secretum

Familiae Diversae

A 58 – 758

Collectio Schwartzbachiana

1180 701

Stylus ab anno 1526

14 – 694; 67 – 706

ARHIVA ISTORICA A FILIALEI DIN CLUJ A**ACADEMIEI RR.**

(Erdélyi Múzeum Egyesület egykori levéltára)

Törzsgyűjtemény

Oklevelek és iratok

6 (DF 253634) – 6, 8; 95 (DF 253724) – 373

Bánffy család nemzetségi levéltára

Oklevelek

149 (DF 260728) – 192

Suky család felsőmagyarorsuki levéltára

Oklevelek

QR 1 (DF 255264) – 486

ARCHIVIO DI STATO DI MODENA**Camera Ducale Estense**

Amministrazione dei Principi

Vol. 715. 159r – 496; 163r – 497

Vol. 716. 142r – 516

Vol. 717. 107v – 523; 116v – 524; 119v – 513

ARCHIVIO DI STATO DI PADOVA**Notarile**

Tabulario

XXIV (=25) 52-54 (DF 290878) – 82

ARCHIVIO DI STATO DI PARMA**Corteggio Farnesiano**

1539. – 756

ARCHIVIO DI STATO DI VENEZIA(Notae archiv.) in fol. 1.: Nr. 463. Protocollo. Sedia
dell' Archivio 179/III. Protocollo Carta/48. – 229**ARCHIVIO SEGRETO VATICANO****Camera Apostolica**

Papi Avignonesi

Vol. I. fol. 5–10 – 13

Dataria Apostolica

Registra supplicationum

Liber 130. fol. 45v-47 – 184

Liber 182. fol. 118v – 197

Liber 208. fol. 51v – 206

Tab. Vat. Cod. saec. XIV. Rationes collect. N. 180.
fol. 70–71 – 27**BUDAPEST FŐVÁROS LEVÉLTÁRA****Gyűjtemények**

Mohács előtti oklevelek gyűjteménye

2 (DF 286049) – 320; 8, Mészáros céhkönyv
(DF 286055) 54v – 533, 74r – 567, 81r – 581, 84v –
583, 85r – 584, 89r – 587, 94v – 95r 593, 100v –
600, 105r – 607, 109v – 619, 112r, 114v – 629,
117v, 118r – 641, 121v – 648, 123r – 653, 124r –
655, 125r – 658, 130v – 677, 133r – 682, 138v –
722, 142v – 724; 10 (DF 286057) – 526, 576**BUDAPESTI TÖRTÉNETI MÚZEUM****Középkori Osztály**

65.111.1 – 400

ELTE EGYETEMI KÖNYVTÁR**Kézirattár**

Kódexgyűjtemény

Cod. Lat. 115. Inventarium Paulinorum conv.

(DF 286489) fol. 19v 304; 24r - 121; 24v – 186;
25v – 241. 245. 25: 36v 110. 221; 41v – 203,
227, 408, 437, 569; 42r – 482; 44r – 438. 463,
506, 586

Levélgyűjtemény

Diplomatarium autographum D 40 (DF 283430) –
404

**ERDŐDY CSALÁD MONYORÓKERÉKI LEVÉLTÁRA
egykor**

(RÖMER Flóris: Adalék a budai várnak a törökfoglalás
előtti helyszíneléséhez. AK 1877. 75. adata alapján)
? – **501**

**ERDŐDY CSALÁD VASVÖRÖSVÁRI LEVÉLTÁRA
egykor**

(Bártfai Szabó László regesztái alapján, OSZK
Kézirattár)
38-12-1 – **693**; 38-12-2 – **755**

**ESZTERGOMI FŐSZÉKESEGYHÁZI KÖNYVTÁR
Kézirattár**

Ms II. 507. (Nyási Demeter formuláskönyve)
(DF 281416) fol. 226v–227r – **534**; 334 – **622**;
401r–403r – **578**; 416v–417r – **628**
Ms. II. 521. (Werböczy István formuláskönyve)
(DF 281415) fol. 166v–167r – **307**

ESZTERGOM, PRÍMÁSI LEVÉLTÁR**Egyházi levéltár**

Archivum ecclesiasticum vetus
36/2 (DF 248998) – **133**; U 46 (DF 249009) – **242**,
243

Világi levéltár**Acta radicalia**

F 65/a. (DF 248248) – **330**, **331**; O 384. (DF
248496) – **10**, **11**; O 589/a. (DF 279026) – **10**, **11**; Q
53
(DF 248572) – **119**; Q 62 (DF 248580) – **226**; Q 63
(DF 248581) – **500**; U. 95 (DF 248754) – **338**; Y 50
(DF 248849) – **262**

ESZTERGOMI FŐKÁPTALAN LEVÉLTÁRA**Esztergomi főkáptalan hiteleshelyi levéltára**

2-9-7 (DF 208517) – **69**, **148**; 6-4-4 (DF 208572) –
403, **428**, **429**, **430**, **439**; 6-4-17 (DF 208573) – **55**;
6-5-16 (DF 208575) – **411**; 14-3-23 (DF 208689) –
422; 14-6-24 (DF 208714) – **480**; 14-8-23

(DF 208747) – **630**; 18-7-2 (DF 208831) – **420**; 18-
7-5 (DF 208830) – **410**; 18-8-15 (DF 208838) – **15**,
16; 34-1-10 (DF 208858) – **315**; 44-6-20 – **372**; 49-
11-29 (DF 209002) – **467**; 67-10-17 (DF 209056) **61**;
67-10-18 (DF 209057) – **63**; 68-7-8 (Pataki Vidor
regesztája) – **558**

Esztergomi főkáptalan magánlevéltára**Acta radicalia**

4-2-1 (DF 283910) – **475**; 10-8-6 (DF 238535) –
634; 24-3-30 (DF 236334) – **384**; 25-2-8
(DF 236367) – **296**; 25-3-21 (DF 236393) – **460**; 44-
6-20 (DF 208964) – **379**, 44-7-5 (DF 237366) – **606**;
45-2-10 (DF 237437) – **223**, **224**; 45-2-15
(DF 237442) – **221**; 45-8-9 p.2 (DF 237553) – **327**;
45-8-9 p. 112 (DF 237553) – **328**; 45-8-9 p. 113
(DF 237553) – **329**; 46-1-6 (DF 237647) – **118**; 46-
1-8 (DF 237649) – **120**; 46-2-5 (DF 237658) – **188**;
46-5-9 – **698**; 46-5-10 – **710**; 49-1-20 (DF 237887) –
72; 49-3-4 (DF 237918) – **317**; 52-3-8 – **726**; 53-1-1
(DF 238038) – **95**; 53-1-2 (DF 238039) – **95**; 53-1-3
(DF 238040) – **95**; 53-1-5 (DF 238042) – **105**, **117**;
53-1-7 (DF 238044) – **128**; 53-1-8 (DF 238045) –
135; 53-2-2 (DF 238053) – **105**, **117**; 53-2-3
(DF 238054) – **105**, **117**, **194**; 53-2-4 (DF 238055) –
199; 53-2-5 (DF 238056) – **199**; 53-2-6 (DF 238057)
– **199**; 53-2-7 (DF 238058) – **252**; 53-2-7.A
(DF 238059) – **200**; 53-2-31 (DF 238083) – **104**,
116, **200**; 53-3-1 (DF 238085) – **89**; 53-3-2
(DF 238086) – **96**; 53-3-3 (DF 238087) – **96**, **114**;
53-3-4 (DF 238088) – **183**; 53-3-5 (DF 238089) –
105; 53-3-6 (DF 238090) – **187**; 53-3-7 (DF 238091)
– **189**; 53-3-8 (DF 238092) – **292**; 53-3-9
(DF 238093) – **297**; 53-3-10 (DF 238094) – **295**; 53-
3-11 (DF 238095) – **300**, **298**; 53-3-12 (DF 238096)
– **294**; 53-3-14 (DF 238098) – **365**; 53-3-15
(DF 238099) – **366**; 53-3-17 (DF 238101) – **391**; 53-
3-18 (DF 238102) – **397**; 53-3-19 (DF 236103) –
457; 53-3-20 (DF 238104) – **468**; 53-3-21
(DF 238105) – **478**; 53-3-22 (DF 238106) – **478**,
530; 53-3-23 (DF 238107) – **470**; 53-3-24
(DF 238108) – **484**; 53-3-25 (DF 238109) – **503**; 53-
3-26 (DF 238110) – **483**; 53-3-27 (DF 238111) –
508; 53-3-28 (DF 238112) – **521**; 53-3-29
(DF 238113) – **529**; 53-3-30 (DF 238114) – **547**; 53-
3-32 (DF 238116) – **559**; 53-3-33 (DF 238117) –
561; 53-3-34 (DF 238118) – **610**; 53-3-35
(DF 238119) – **687**; 53-3-36 (DF 238120) – **633**; 53-
3-37 (DF 238121) – **668**; 53-3-38 (DF 238122) –
665; 53-3-39 (DF 238123) – **679**; 53-3-40

(DF 238124) **674**; 53-3-41 (DF 238125) - **689**;
 53-3-42 (DF 238126) **733**; 53-3-44 (DF 238127) -
734; 53-3-45 (DF 238128) **478, 530**; 64-1-2
 (DF 238149) - **62**; 64-1-3 (DF 238150) - **87**; 64-1-4
 (DF 238151) - **112**; 64-1-5 (DF 238152) - **120**; 64-
 1-6 (DF 238153) - **105, 117**; 64-1-7 (DF 238154) -
55, 87, 188, 212; 64-1-8 (DF 238155) - **222**; 64-1-
 9 (DF 238156) - **278, 279**; 64-1-10 (DF 238157) -
298; 64-1-13 (DF 238159) - **368**; 64-1-14
 (DF 238160) - **375**; 64-1-16 (DF 238161) - **376**;
 64-1-17 (DF 238162) - **392**; 64-1-18 (DF 238163) -
396; 64-1-19 (DF 238164) - **423**; 64-1-20
 (DF 238165) - **425**; 64-1-21 (DF 238166) - **446**;
 64-1-22 (DF 238167) - **460**; 64-1-23 (DF 238168) -
477; 64-1-24 (DF 238169) - **477**; 64-1-25
 (DF 238170) - **481**; 64-1-26 (DF 238171) - **488**;
 64-1-27 (DF 238172) - **495**; 64-1-28 (DF 238173) -
494; 64-1-29 (DF 238174) - **507**; 64-1-30
 (DF 238175) - **511**; 64-1-31 (DF 238176) - **515**;
 64-1-32 (DF 238177) - **550, 551**; 64-2-1
 (DF 238179) **104**; 64-2-2 (DF 238180) - **104**,
116; 64-2-3 (DF 238181) - **421**; 67-7-2
 (DF 238271) - **94**; 67-7-3 (DF 238272) - **343**; 71-1-
 8 (DF 238294) - **520**; 71-1-13 (DF 238299) - **453**;
 71-1-14 (DF 238300) - **452**; 71-1-15 (DF 238301) -
459; 71-2-12 (DF 238314) - **456**; 71-1-16
 (DF 238302) - **459, 491**; 71-1-17 (DF 238303) -
474; 71-1-18 (DF 238304) - **474**; 71-1-19
 (DF 238305) - **473**; 72-1-1 (DF 238315) - **180**; 72-
 1-2 (DF 238316) - **109, 213**; 72-1-5 - **716**; 72-2-2
 (DF 238320) - **80**; 72-2-3 (DF 238321) **311**; 71-2-
 4 (DF 238310) **485**; 72-2-5 (DF 238323) **77**; 72-
 2-6 (DF 238324) **76, 85-1-1-11 - 737**

Capsae ecclesiasticorum
 1-1-11., pp. 51, 59, 66. - **535**

Régi vizitációk és formuláskönyvek
 50. „Ad acta lectoralia Tit. XII. Nr. 4.” - 126.

GYŐR, EGYHÁZMEGYEI LEVÉLTÁR
Győri káptalan hiteleshelyi levéltára
 175, 236 (DF 274032) - **434**

Győri káptalan magánlevéltára
 Vegyes iratok

Liber Divisionis Proventuum (DF 279560) I. pp. 480 -
612; 481 - **617**; 514 - **625**; 515 - **626**; 537 - **635**;

545 - **637**; 546 - **638**; 548 - **639**; 548 - **640**; 564 -
644; 567 - **643**; 605 - **650**; 605 - **651**; 630 **670**;
 634 - **671**; 635 - **672**; II. pp. 14, 15 - **719**

HALÁSZ CSALÁD DABASI MAGÁNGYŰJTEMÉNYE
 (DF 286493) - **168**

HEVES MEGYEI LEVÉLTÁR
Egyházi szervek

Egri káptalan magánlevéltára

4-1-1-17 (DF 210022) - **289, 290**; 29-4-5-2
 (DF 210730) - **393**; 29-5-1 (DF 210729) - **353, 355**;
 29-5-3 (DF 210731) - **398, 399**; 29-5-6 (DF 210734)
 - **517**

HRVATSKI DRŽAVNI ARCHIV
Arhiv Zagrebačke nadbiskupije
 (Zágrábi érsekség levéltára)

Decimae

41 (DF 252071) - **356**; 50 (DF 252081) **370**; 63
 (DF 252094) **394**; 65 (DF 252096) **394**; 73
 (DF 252105) **413**

Privilegiales

39 (DF 252007) **339, 341**; 40 (DF 252008) **339**,
341, 346

Kaptolski arhiv Zagreb
 (Zágrábi káptalan levéltára)
 Acta antiqua

76-33 (DF 256760) - **464, 465**; 78-33 (DF 256760) -
458; 79-17 (DF 256767) - **471**; 101-10 (DF 256987)
 - **492**

INKEY CSALÁD BERÉNYI LEVÉLTÁRA egykor
 (Hazai Okmánytár III. kötet 180. szám alapján)
 1-15 **31, 46, 57, 79**

KAPITULSKY ARCHIV V NITRE
 (Nyitrai káptalan levéltára)
 44-42 (DF 273581) - **171**

Hiteleshelyi protokollumok
 Protocollum extraseriale I. 37 - **649**

MAGYAR ORSZÁGOS LEVÉLTÁR**Magyar Kancelláriai Levéltár**

Liber Regius

I. 3 – **704**; I. 9 – **705**; I. 71 – **708**; I. 120 – **73**; I. 120 – **714**; I. 135 – **720**; I. 148 – **717**; I. 149 – **721**; I. 274 – **736**; I. 293 – **744**; II. 8 – **762**; II. 16 – **763**

Magyar Kamara Archivuma

Neo-regestrata acta

3-7 – **761**; 198-19 (DL 13588.A) – **240**; 198-1788 (DL 7657) – **92, 115**; 215-39 (DL 15531) – **306, 308**; 216-7 (DL 16373) – **322**; 324-45 (DL 8756) – **142**; 336-6 (DL 19665) – **415, 417**; 336-15 (DL 18208) – **361**; 396-2 (DL 19662) – **414**; 386-19 (DL 14445) – **266**; 398-44 (DL 19567) – **406**; 399-12 (DL 19700) – **418**; 406-38 (DL 17323) – **333**; 406-51 (DL 17500) – **332**; 413-7 (DL 22908) – **594**; 413-38 (DL 23220) – **614**; 430-11 – **732**; 430-76 (DL 21369) – **505**; 431-6 (DL 19553) – **405**; 432-17 (DL 21618) – **497**; 434-29 (DL 4454) – **48**; 483-30 (DL 9512) – **171**; 497-92 (DL 10017) – **157**; 549-11 (DL 18469) – **396**; 534-60 (DL 24002) – **669**; 561-10 (DL 9066) – **151**; 564-41 (DL 22976) – **598**; 565-6 (DL 18202) – **360**; 569-50 (DL 16355) – **321**; 570-7 (DL 13830) – **264**; 577-15 (DL 13406) – **234**; 577-38 (DL 13531) – **235**; 581-4 (DL 22563) – **509, 539, 543, 544, 565, 568, 575**; 581-5 (DL 22637) – **577**; 586-22 (DL 9579) – **155**; 589-5 – **727**; 596-5 (DL 8618) – **109, 140**; 596-40 (DL 19161) – **390**; 600-50 – **764**; 603-28 (DL 2469) – **22**; 604-1 (DL 4307) – **44**; 604-10 (DL 15196) – **299**; 604-11 (DL 10547) – **177**; 604-12 (DL 5866) – **58, 166**; 604-13 (DL 23032) – **602**; 604-26 (DL 12320) – **214**; 604-48 (DL 8085) – **111**; 605-26 (DL 9625) – **156**; 605-28 (DL 9375) – **44, 85, 153**; 605-30 (DL 22655) – **582**; 606-12 (DL 24147) – **680**; 608-5 (DL 19651) – **412**; 635-6 (DL 23904) – **659, 660**; 1602-45 (DL 19072) – **385**; 649-3 (DL 19073) – **385, 386**; 669-24 (DL 7214) – **83**; 764-5 (DL 24205) – **685, 686**; 764-21 (24372) – **675**; 778-64 (DL 16509) – **323**; 792-19 (DL 11849) – **204**; 795-50 (DL 13150) – **230, 231, 232**; 796-26 (DL 14727) – **277**; 796-29 (DL 14785) – **284**; 797-36 (DL 23633) – **642**; 797-38 (DL 24077) – **676**; 860-22 (DL 4265) – **42**; 860-23 (DL 4262) – **41**; 860-26 (DL 8887) – **146**; 860-38 (DL 24678) – **40**; 912-23 (DL 4562) – **50**; 917-18 (DL 14284) – **263**; 917-21 (DL 20406) – **466**; 943-7 (DL 4969) – **51**; 953-2 (DL 2061) – **20**; 960-26 (DL 18468) – **367**; 1017-49 (DL 15623) – **309**; 1426-2 (DL 23112) –

662, 663; 1511-28 (DL 7089) – **78**; 1512-4 (DL 7158) – **81**; 1514-33 (DL 8864) – **145**; 1514-33 (DL 8865) – **145**; 1516-22 (DL 9937) – **167**; 1522-3 (DL 12439) – **216**; 1522-4 (DL 12461) – **218**; 1525-4 (DL 15153) – **293**; 1537-13 (DL 3953) – **38**; 1541-6 (DL 5865) – **58**; 1541-22 (DL 5919) – **59**; 1542-45 (DL 6767) – **71**; 1545-43 (DL 8952) – **147**; 1546-52 (DL 9821) – **163**; 1547-12 (DL 10359) – **173**; 1547-38 (DL 10160) – **162, 174**; 1549-107 (DL 11944) – **209**; 1552-84 (DL 13564) – **239**; 1561-6 (DL 21569) – **510**; 1562-47 (DL 34261) – **550**; 1563-45 (DL 22923) – **595**; 1564-37 (DL 23680) – **645**; 1603-46 (DL 21241) – **498**; 1604-9 (DL 23217) – **613**; 1604-25 (DL 26033) – **388**; 1604-40 – **747**; 1614-17 (DL 24172) – **674, 683**; 1618-17 (DL 21749) – **519**; 1684-20 (DL 22801) – **589**; 1689-15 (DL 14739) – **280**; 1703-16 – **697**; 1703-17 – **729**; 1711-22 (DL 7675) – **93**

Acta Transsylvanica

9-72 (DL 10063) – **169**

Acta ecclesiastica

1-1 (DL 34970) – **567**; 3-15 (DL 16826) – **326**; 3-16 (DL 17919) – **350**; 3-17 (DL 18366) – **363**; 3-18 (DL 18669) – **350, 372**; 17-2 (DL 20319) – **448**; 33-75 (DL 23227) – **616**; 33-76 (DL 23222) – **615**; 34-42 (DL 25308) – **631**; 40-8 (DL 22317) – **554**; 40-9 (DL 22331) – **555**; 41-76 (DL 25268) – **395**; 42-2 (DL 23910) – **661**; 44-20 (DL 403) – **2**; 55-30 (DL 10119) – **170, 172, 389**

Acta ecclesiastica ordinum et monialium

Poson 38-1, Poson 57-1 (DL 398) – **2**; Poson 38-2 (DL 402) – **1**; Poson 38-34 (DL 1030) – **1**; Poson 38-55 (DL 1245) – **2**; Poson 39-4 (DL 2023) – **2**; Poson 39-5 (DL 2343) – **2**; Poson 39-6 (DL 2344) – **1**; Poson 39-23 (DL 8059) – **107**; Poson 47-15 (DL 20631) – **458**; Poson 51-27 (DL 10680) – **178**; Poson 51-33 (DL 13678) – **244**; Poson 51-37 (DL 8062) – **107, 314**; Poson 53-37 (DL 17644) – **342**; Poson 54-10 (DL 3854) – **33**; Poson 60-2 (DL 399) – **1, 2**; Poson 68-16 (DL 14848) – **288**; VBuda 15-1 (DL 400) – **1**; VBuda 15-11 (DL 2712) – **24**; VBuda 18-23 (DL 6281) – **65**; VBuda 18-31 (DL 6296) – **64**; VBuda 18-33 (DL 6334) – **66**; VBuda 18-40 (DL 3750) – **90**; VBuda 18-45 (DL 8111) – **113**; VBuda 19-2 (DL 8662) – **138**; VBuda 19-9 (DL 9766) – **159**; VBuda 19-16 (DL 11689) – **198**; VBuda 19-17 (DL 11924) – **208**;

VBuda 19-20 (DL 14451) – **267**; VBuda 19-26 (DL 17675) – **344, 348**; VBuda 19-27 (DL 17683) – **345**; VBuda 19-28 (DL 20051) – **435**; VBuda 19-29 (DL 21632) – **512**; VBuda 19-30 (DL 21648) – **514**; VBuda 20-27 (DL 14452) – **268**; VBuda 22-2 (DL 401) – **2**; VBuda 22-7 (DL 1246) – **2**; VBuda 22-11 (DL 3632) – **1**; VBuda 22-23 (DL 8288) – **141**; VBuda 29-21 (DL 3609) – **49, 56**

Acta Jesuitica

Buda 19-3 (DL 1507) – **10, 11**; Neosol 4-11 (DL 12483) – **220**; Neosol 5-12 (DL 14054) – **255, 256**; Neosol 5-13 (DL 23228) – **616**

Acta Paulinorum

Buda 8-1 (DL 8857) – **143**; Buda 8-3 (DL 11384) – **190**; Buda 8-4 (DL 14833) – **286**; Buda 8-5 (DL 19604) – **407**; Buda 8-6 (DL 8842) – **119, 125, 138, 140, 175, 190, 202, 272, 274, 276, 288, 408**; Buda 8-8 (DL 8840) – **113, 123, 125, 138, 140, 175, 190, 191, 202, 272, 274, 276, 288, 408, 440, 441**; Buda (DL 8848) – **144, 151**; Csátka 3-2 (DL 8841) – **127, 137**; Csátka 3-3 (DL 8373) – **131**; Csátka 3-4 (DL 8850) – **136**; Kékes 4-3 (DL 20034) – **433**; Örményes 3-1 (DL 7818) – **102**; Örményes 3-2 (DL 7817) – **101**; Örményes 3-3 (DL 9544) – **100, 108, 154**; Örményes 3-4 (DL 9791) – **160**; Örményes 3-5 (DL 11562) – **195**; Örményes 3-6 (DL 13684) – **273**; Örményes 3-7 (DL 13821) – **250**; Örményes 3-8 (DL 8836) – **88, 103, 129, 130, 247, 248, 249**; Örményes 3-9 (DL 13972) – **254**; Örményes 3-10 (DL 14087) – **258**; Örményes 3-11 (DL 14091) – **259**; Örményes 3-12 (DL 14129) – **260**; Örményes 3-13 (DL 14074) – **257, 282**; Örményes 3-14 (DL 14162) – **261**; Örményes 3-15 (DL 14486) – **270**; Örményes 3-16 (DL 14784) – **283, 285**; Örményes 3-17 (DL 19445) – **402**; Örményes 9-1 (DL 15766) – **312**

Archivum familiae Berthóthy

F. 23 (DL 39059) – **579**

Archivum familiae Nádasdy

Oklevéllajstrom (DL 32263) – **158**; (DL 25556) – **570**; (DL 25716) – **684**; Missiles – **741**

Archivum familiae Thurzó

Irreg. 14. F. – **718**

Liber donationum

I. 1 – **703**; I. 6 – **704**; I. 63 – **708**; I. 107 – **713**; I.

107 – **714**; I. 121 – **720**; I. 129 – **717**; I. 131 – **721**; I. 223 – **744**; I. 240 – **736**; I. 296 – **762**; I. 300 – **763**

Erdélyi országos kormányhatósági levéltárak

Gyulafehérvári káptalan hiteleshelyi levéltára
Cista comitatum, Máramaros 5-4 (DL 29662) – **14**;
5-9 – **751**; 5-18 – **750**
Metales N 50 (DL 31055) – **3, 4**
Miscellanea I-5-22 – **702**; 3-4-41 (DL 30587) – **7**
Lymbus I (DL 32522) – **449, 451**

Kolozsmonostori konvent hiteleshelyi levéltára

Cista comitatum, Aiba V 14: DI 26530 – **579**
Protocolla, Extraxit (DL 36404). p. 12, 25. – **749**;
F 15. fol. 69v–71r – **769**; F 15. fol. 188v – **753**;
F 15. fol. 189r – **754**; Michael (DL 36405) p.222–225
– **486**; O 1503 (DL 36399) p.19 – **499**

Erdélyi kincstári levéltár

Erdélyi fiscalis levéltár 18-7-N (DL 37194) – **590**

Bécsi levéltárakból kiszolgáltató iratok

Bécsi levéltárakból kiszolgáltató iratok
(DL 39268) – **86**; (DL 39270) – **100**; I-36-4
(DL 39288) – **211**; 4-36-1 (DL 39287) – **210**

Családi levéltárak

Balassa család levéltára
223 B (DL 65975) – **424**; 266 F (DL 66042) – **627**;
? – **696**

Balpataky család. levéltára

3-19 (DL 39939) – **340**

Baranyay család levéltára

1-12-700 (DL 83116) – **647**

Bárczay család levéltára

2-47-13 (DL 84194) – **73**; 2-47-33 (DL 83454) –
122, 124; 22-27 (DL 84000) – **469**

Batthyány család körmendi levéltára

Miscellanea 102-82 (DL 106879) – **487**; 109-14
(DL 106815) – **98, 487, 479, 632**
Heimiana 246 – **60**; 633 – **455**; ? (Bártfai Szabó
László regesztája alapján, OSZK Kézirattár) – **67**
Acta Antiqua 5-5-93 – **47**, 5-5-97/b és l. – **504**,
540; Bennek 3-3-8 (DL 100250) – **100**; Bennek 3-3-
10 (DL 100255) – **99**; Kékcse 3-2-10 (DL 100238) –
84; Miscellanea 5-7-157 – **352**; Misc. Szécsi 2-9-3

- (DL 100189) – **74**; Misc. Szécsi 2-9-4 (DL 100190) – **75, 76**; Misc. Ugali 3-2-102 (DL 100032) – **35, 36, 37**
- Illésházy család levéltára 23-20-1 (DL 102984) – **313**; 23-20-2 (DL 105005) – **313**
- Beosztatlan középkori oklevelek (Mályusz Elemér regesztája alapján, BTM-KO) **527**
- ? (Bártfai Szabó László regesztái alapján, OSZK Kézirattár) **530, 706**
- Békássy család levéltára
301 (DL 58287) – **611**
- Bogyay család levéltára
10. (DL 70407) – **319**; 14 (DL 70408) – **318**
- Csicsery család levéltára
584 (DL 30878) – **597**
- Dessewffy család margonyai levéltára
343 (DL 67114) – **426**
- Eszterházy család hercegi ágának levéltára
Repositorium, 21-I-2 (DL 88697) – **380**; 21-I-21 (DL 88130) – **227**; 25-BA-5 (DL 87897) – **176**; 32-E-257 (DL 87265) – **43**; 35-B-30 (DL 87996) – **205**; 39-A-1 (DL 88061) – **215**; 44-F-52 (DL 89188) – **659, 660**; 45-D-19 (DL 89040) – **572**; 47-H-6 (DL 87195) – **29, 34**; 47-K-40 (DL 88620) – **359**; 47-P-30 (DL 89132) – **582, 609**; 53-H-142 (DL 87983) – **196, 197**; 80-B-18 (DL 87002) – **101, 117, 194, 200**; 80-B-19 (DL 87628) – **104, 105, 116, 475, 503, 521, 559, 679, 682**
- Festetich család keszthelyi levéltára
3-D-2 (DL 93954) – **134**; Pest 3 (DL 93040) – **253**; Pest 4 (DL 93303) – **305**; Pest 5 (DL 93370) – **324**; Pest 6 (DL 93548) – **371**; Zaladiensis C 230. – **646**
- Sallér család levéltára 82-13 (DL 94161) – **179**; 84-4 (DL 94143) – **179**
- Forgách család levéltára
1667 (DL 59991) – **536**
- Jeszenák család levéltára
55 (DL 56776) – **236**
- Kállay család levéltára
218. (DL 55972) – **337**; 1300-833 (DL 51419) – **161**
- Károlyi család nemzetségi levéltára
Károlyi család 8-13 – **757**; 33-2 (DL 99320) – **659, 660**
- Kapy család levéltára
207 (DL 64201) – **185**; 335 (DL 64344) – **233**; 348 (DL 64349) – **237**; 372 (DL 64373) – **185**; 385 (DL 64385) – **310**
- Kende család levéltára
1-1538 – **752**.
- Kisfaludy család levéltára
156 (DL 61266) – **53**.
- Khuen-Héderváry család levéltára
5-31 (elpusztult) – **740**
- Kubinyi család levéltára
46 (DL 69234) – **45**
- Máriássy család levéltára
Vegyes iratok 340 (DL 60482) – **132**
- Mérey család kaposmérői levéltára
? (Mályusz Elemér regesztája alapján, BTM-KO) – **728**.
- Mocsáry család levéltára
1-1-8 – **759**
- Perényi család levéltára
191 (DL 70798) – **165**; 299 (DL 70900) – **269, 275**; 393 (DL 71012) – **401**; 440 (DL 71057) – **450**; 517 (DL 71133) – **571**; 695 (DL 71201) – **689**
- Rudnyánszky család levéltára
88-1389 (DL 73618) – **472**
- Sándor-Metternich család levéltára
A-1-33 (DL 75805) – **656**
- Semsey család levéltára
4-28 (DL 85164) – **462**
- Szilassy család levéltára
1 (DL 72489) – **271**
- Szögyén-Marich család levéltára
1532 – **738**

Teleki család gyömrői levéltára
20-3-31 (DL 86745) – **571**

Újhelyi család levéltára
1-1-1532 – **739**; 1-1-1536 – **746**

Üchtritz-Amadé család levéltára
18-6-1873-B (DL 90430) – **652**; 22-14-2581
(DL 48993) – **657**

Zichy család zsélyi levéltára
3-1345 (DL 81665) – **325**; 64-63-6 – **731**; 205-1-D
(DL 82070) – **428, 429, 430, 439**; 211-A-258
(DL 76807) – **32**; 211-B-769 (DL 78084) – **97**; 213-
2693 (DL 81364) – **303**

Intézmények irataiból

Budai káptalan
1-5-3 (DL 106031) – **518**; 2-1-16 (DL 106026) – **490**;
2-2-10 (DL 106064) – **549**; 2-2-11 (DL 106063) – **548**;
2-2-17 (DL 106070) – **461, 542, 566**; Protocollum
(DL 106083) pp. 9/b-10/a – **537**; 29-31 – **541**; 107 108
– **553**; 125-127 – **552**; 135 136 – **556**; 169 – **559**; 189
– **562**; 227 228 – **563**; 228 229 – **564**; 276 – **573**; 280-
281 – **574**; 308 309 – **585**; 439 – **601**; 449-450 – **596**;
450 451 – **603**; 465-466 – **605**; 540-541 – **624**; 549-550
– **620**; 590. 590/a. 590/b. – **636**; 5. extrateriale 286 – **654**

Gyűjtemények

Csánky Dezső gyűjteménye
(DL 107530) – **242, 243**

Ernst gyűjtemény
2058 (DL 50311) – **347**

Ismeretlen provenienciájú iratok
(DL 38821) – **302**

Magyar Nemzeti Múzeum Törzssanyag
1925-65 (DL 50565) – **487**; Egerváry (DL 47550) –
659, 660; Horváth István (DL 46663) – **502**; Jankovich
(DL 45908) – **369**; Szily (DL 41500) – **52**; Véghely
(DL 42435) – **88**; Véghelyi (DL 45484) – **332**;
Véghely (DL 46618) – **489**; Wenzel (DL 46636) – **493**

Gyűjtemények, Állagtanal fondok

Halász család levéltára
(DL 73451) – **164**

Hunyadi család levéltára
272 (DL 37868) – **528**

Siráky család levéltára
13 (DL 95811) – **181**

Vay család berkeszi levéltára
1551 (DL 97642) – **560**

Gyűjteményekből, Gyűjtemény jellegű fondok
Vétel útján bekerült vegyes provenienciájú iratok
1908-1207 (DL 38912) – **664**; 1920-717 (DL 39213)
– **442**; 1920-717 (DL 39212) – **443**

ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

Kézirattár

Cod. Lat. 394 – **673**

ÖSTERREICHISCHE STAATSARCHIV, HAUS-, HOF- UND STAATSARCHIV

Archiv Erdődy (letét)

(egykor Erdődy család galgóczi levéltára)
(3-1-4) – **588**; D 10124 (37-1-1) – **31**; 10138 (37-
1-2) – **331**; 10142 (37-1-3) – **349**; 10150 (37-1-4)
– **362**; 771 (37-1-5) – **357, 358**; (37-1-6) – **374**;
37-1-7 – **376**; 10154[1] (37-1-8) – **377**, 10154[2]
(37-1-8) – **378**; 825 (37-1-9) – **381**; 826 (37-1-10)
– **376, 382**; 894 (37-1-11) – **383, 427**; 908 (37-1-
12) – **436**; 1205 (37-1-13) – **599**; (94-7-5) – **68**;
(94-7-13) – **419**; (97-11-23) – **416**; 451 (97-24-1)
– **182**

Reichshofkanzlei

Reichsregistraturbücher Ferdinandi
Bd.1. fől. 83r – **692**; fől. 99v-100r – **690, 699**;
fól. 101v – **700**; fől. 114r – **703**; fól. 167 – **723**;
fól. 168r – **730**

Handschriftenabteilung

Ungarische Akten
Allgemeine Akten 8-42 – **712**; 43 – **760**; 45 – **765**

Urkundenabteilung

Ungarische Urkundereihe 11.02.1541. – **764**

ÖSTERREICHISCHE STAATSARCHIV, FINANZ- UND HOFKAMMERARCHIV

Hoffinanz

Ungarn
r. 36. september. – **770**

PANNONHALMI FŐAPÁTSÁG LEVÉLTÁRA**Erdődy család vépi levéltára**2-60 – **767, 768**; 74-3436 (DF 261912) – **179****Hiteleshelyi levéltár**56 (DF 274148) – **207**; 86 (DF 274182) – **444**; 100 (DF 274197) – **525****Konventi levéltár****Capsarium**5122; nr. 774 (DF 207583) – **164**; 832., 51 A 3 (DF 207649) – **198**; 923., 51 B 3 (DF 207739) – **217**; 1073., 50 D (DF 207893) – **281**; 1165., 54 E (DF 207986) – **532**; 1282., 24. I (DF 208106) – **546**; 1330., 63 Y – (DF 208153) – **591**; 1332., 72 N (DF 208156) – **592**; 1379., 44 I (DF 208203) – **618**; 1436., 68 Y (DL 208261) – **667**; 2198 – **666****Tihanyi apátság****Birtokiratok**18-2 (DF 208415) – **301****PTE EGYETEMI KÖNYVTÁR****Klimó Gyűjtemény**Nyírkállói kódex (DF 283678) pp. 8–9 – **349**; 53 – **431**; 371–372 – **387**; 442 – **351****PEST MEGYEI LEVÉLTÁR****Oklevelek levéltári gyűjteménye****(Antemohácsiana)**74 (Váci káptalan gazdasági levéltára) (DF 280144) – **10, 11****RÁTÓTI CSALÁD LEVÉLTÁRA egykor**(a Codex Diplomaticus Hungariae IX/6. kötet 271. sz. alapján)
? – **70****RÉVAY CSALÁD SZTYAVNYICKAI LEVÉLTÁRA****egykor**(Bátfai Szabó László regesztája alapján, OSZK Kézirattár)
V. elenches 10. sz. – **707****SLOVENSKÝ NÁRODNÝ ARCHÍV****Garamszentbenedeki konvent hiteleshelyi levéltára****Oklevelek**1317 (DF 205375) – **522****Premonštráti v Jasove**

(Jászói konvent hiteleshelyi levéltára)

(a Codex Diplomaticus Hungariae VIII/3. kötet 665–668. oldalai alapján) – **23, 25****Fassionales**PP - I. - 25. (DF 251107) – **287****Premonštráti v Lelesi**

(Leleszi konvent hiteleshelyi levéltára)

Acta anni1406-29-19 (DF 220405) – **152****Spoločný archív rodu Révai**

(Révay család központi levéltára)

Diversae Familiae1-10 (DF 260321) – **30**; 5-3 (DF 260447) – **678**; 105-37 (DF 260479) – **476**; 105-97 (DF 260545) – **447****Blatnica**7-6 (DF 259412) – **549****Holics**1-6 (DF 260214) – **580****Jama**1-13 (DF 259699) – **681**III. elenches 6-2 – **736**V. elenches 10 – **701****Spišská kapitula**

(Szepesi káptalan hiteleshelyi levéltára)

Oklevelek2-2-32A (DF 262655) – **18**; 2-2-32B (DF 262656) – **17****STAATSARCHIV NÜRNBERG,****Brandenburgisches Archiv****Brandenburgische Litteralien**1226/25 – **711**; 1227/56 – **725**; 1228/2 – **715**

ŠTÁTNY ARCHÍV V NITRE
Komárom megye levéltára
 Acta iuridica antiqua
 63-2-2 (DF 261487) – **149, 150**

Uzovich család könyöki levéltára
 20 (DF 266368) – **26**

ŠTÁTNY ARCHÍV V PREŠOVE, POBOČKA PREŠOV
Magistrát mesta Prešova
 (Eperjes város levéltára)
 385 (DF 228873) – **334**; 547 (DF 229059) – **432**

ŠTÁTNY ARCHÍV V LEVOČI
Magistrát mesta Levoče
 (Lőcse város levéltára)
 6-3-1 (DF 258898) – **10, 11**

ŠTÁTNY OKRESNÝ ARCHÍV V ŽIARI NAD
HRONOM-KREMNICA
Körmöcbánya város levéltára
 Oklevelek és levelek
 1-47-1-16 (DF 250212) – **621, 623**

SZERDAHELYI CSALÁD NYITRASZERDAHELYI
LEVÉLTÁRA
 (Bártfai Szabó László regesztája alapján. OSZK
 Kézirattár)
 ? – **54**

TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLETI ÉS
KOLLÉGIUMI NAGYKÖNYVTÁR
 80 (DF 275871) – **599**; R-904. 16 – **709**; R-904. 17 –
695

VAS MEGYEI LEVÉLTÁR
Vasvár-Szombathelyi Székeskáptalan
Hiteleshelyi Levéltára
 Statut. nr. 101 (DF 262433) – **69, 148**

VASVÁR-SZOMBATHELYI SZÉKESKÁPTALAN
LEVÉLTÁRA
Káptalani magánlevéltár
 Rendezetlen iratok
 45-30 (DF 279365) – **608**

VESZPRÉMI ÉRSEKI ÉS FŐKÁPTALANI LEVÉLTÁR
Veszprémi Püspöki Levéltár
 Decimae Budenses
 9 (DF 200079) – **10**; 10 (DF 200081) – **10, 12**; (DF
 200080) – **9**; 25 (DF 283138) – **454**

Litterae adiunctae
 12 (DF 200452) – **246**

Litterae mancae
 28 (DF 283147) – **265**

Veszprémi Káptalan Magánlevéltára
 Eccl. et Capit.
 21 (DF 200906) – **39**

Endréd
 6 (DF 201104) – **103**

Epp. Dec.
 10 MOL (DF 200081) – **12**

Keszi
 15 (DF 201103) – **106**

Sárberény
 17 (DF 201132) – **139**

VESZPRÉM MEGYE LEVÉLTÁRA
Egyházi szervezetek, intézmények
 Veszprémi káptalan hiteleshelyi levéltára
 Instrumentum Regnicolarum Fam. B 30 (DF 229865)
21; B 35 (DF 229870) – **291**; P 236 (DF 229963) –
5; P 237 (DF 229964) – **19**; P 238 (DF 229965) – **28**

KÉPEK

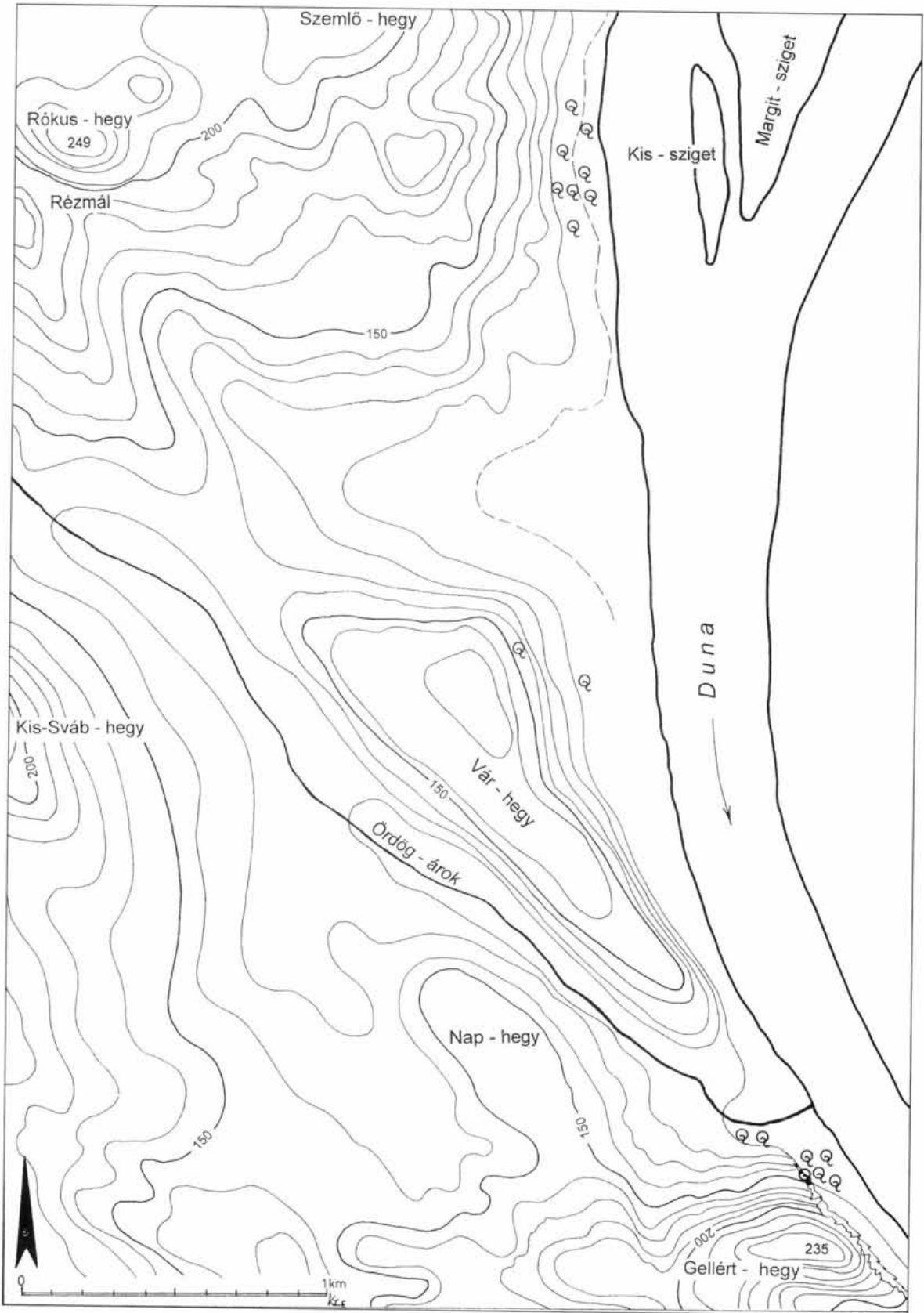
KÉPJEGYZÉK

1. A budai Vár-hegy és környezetének hegy- és vízrajza
2. A budai Vár-hegy északnyugat-délkeleti irányú geológiai keresztmetszévénye (HORUSITZKY Henrik: *Budapest dunajobbparti részének (Budának) hidrogeológiája*. Budapest 1939. nyomán)
1. Feltöltés, 2. Alluvium, 3. Édesvízi mészkő, 4. Vegyes kavics-, homok-hordalék, 5. Sárga homokos agyag, 6. Budai márga, 7. Dolomit, 8. Talajvíz szint
3. Buda város és környezete Nicolas Marcel de La Vigne térképén, 1686
4. Települések és úthálózat a tatárjárás előtt a budai Vár-hegy környezetében
Sötétszürke folt: római települések, világosszürke folt: tatárjárás előtti települések.
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Antal domonkos kolostor, C. Szent Gellért plébániatemplom, D. Szentháromság stefanita kereszties rendház, E. Szent Mihály premontrei kolostor
5. Szőlődézsma-kerületek Buda város környezetében
Sötétszürke folt: Felhévizi stefanita keresztiesek, közepes szürke folt: veszprémi püspök, világosszürke folt: bélakúti (pétervárad) apát dézsmakerülete.
A. Szent Gellért plébániatemplom, B. Szentháromság stefanita kereszties rendház, C. Boldogasszony plébániatemplom
6. Buda város és a környező települések a Duna jobb partján, a város határának kiterjedése
7. Nevegy falu határjárásának (1325) rekonstrukciója
8. Buda város látképe Michael Wolgemuth és Wilhelm Pleydenwurff fametszetén (Hartmann SCHEDEL: *Liber cronicarum*. Nürnberg, Anton Koberger, 1493. fols 138v–139r), keleti nézet, 1490 körül
9. Buda város képe Matrakcsi Nászuh történeti művében (Matrakçi Nasuh: *Tarih-i Feth-i Sikloş ve Estergon ve Istulnibelgrad*. fől. 90r), keleti nézet, 1546
10. Buda város látképe Enea Vico rézmetszetén, keleti nézet, 1542
11. Buda város látképe Virgil Solis fametszetén, keleti nézet, 1542
12. Buda város látképe Erhard Schön fametszetén, nyugati nézet, 1541
- 13.a-b. Buda város látképe Johann Sibmacher rézmetszetén, nyugati nézet (a.), keleti nézet (b.), 1598 ?
14. A budai Vár-hegy nyugat felől, a Nap-hegyről, 1990
15. A budai Vár-hegy kelet felől, a pesti Duna partról, 2008
16. A budai Vár-hegy dél felől, a Gellért-hegyről, 2008
17. A budai vár térképe a telkek legkorábbi ábrázolásával, Joseph Hauy, 1687
18. Buda város Nicolas Marcel de La Vigne térképén, 1686
19. A budai vár és környezete Buda belterületének kataszteri térképén, Marek János, 1871-1874 körül
20. A budai Várnegyed, Viziváros és Tabán a Kartográfiai Vállalat térképsorozatán, 1982/1987
21. Középkori utcák, épületek első említései a budai Várnegyed területén
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébániatemplom, C. Szent Miklós domonkos kolostor, D. Evangélista Szent János ferences kolostor, E. Ferences beginakolostor, F. Szent György kápolna, G. Szent László kápolna, H. Szent Márton kápolna, I. Mindenszentek kápolna, J. Zsinagóga, K. Régi királyi ház / Kammerhof, L. Királyi palota, M. Tanácsháza, N. Szombat kapu, O. Zsidó kapu, P. Szent János kapu, Q. Kreinfeld-i kapu
22. Középkori városfalak, erődítések és kapuk a budai Várnegyedben
1. Szombat kapu, 2. Zsidó kapu, 3. Szent János kapu, 4. Kreinfeld-i kapu, 5. Kisajtó, 6. Ismeretlen nevű kapu a Régi királyi ház és a Szécsényiek háza között, 7. Kis kapu a Mindenszentek kápolnánál, 8. Régi királyi ház / Kammerhof, 9. Királyi palota
- 23.a-b Buda város fontosabb középkori épületei a *castrum* (a mai Várnegyed) területén a Hauy-féle térképen (a.) és mai térképen (b.) ábrázolva
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébániatemplom, C. Szent Miklós

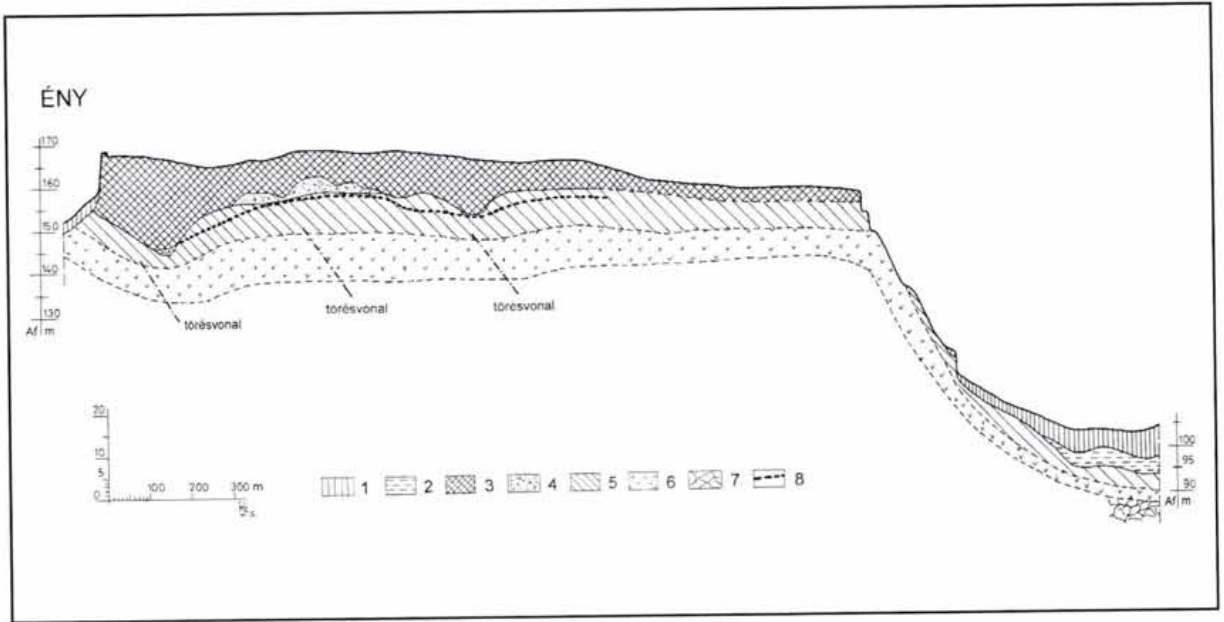
- domonkos kolostor, D. Evangélista Szent János ferences kolostor, E. Szent György kápolna, F. Kisebb Szűz Mária másnéven Szent Zsigmond káptalan, G. Ferences beginakolostor, H. Minden-szentek kápolna, I. Szent Pál kápolna, J. Szent Márton kápolna, K. Régi zsinagóga, L. Zsinagóga, M. Régi királyi ház / Kammerhof, N. Királyi palota, O. Tanácsháza, P. Friss palota
- 24.a-b Buda város fontosabb középkori épületei a *suburbium*-ok (a mai Viziváros és Tabán) területén a de La Vigne-féle térképen (a.) és mai térképen (b.) ábrázolva
A. Szent Péter mártír plébániatemplom, B. Szent Gellért plébániatemplom, C. Szent István protomártír ágostonos kolostor, D. Irgalmasság Anyja karmelita kolostor, E. Szent Anna kápolna, F. Krisztus Teste kápolna, G. Szent Mihály kápolna, H. Logodi kápolna, I. Felhévizi kapu, J. Kisajtó, K. Taschental kapu, L. Tótfalu kapu, M. Csűr, királyi magtárak
25. Az Árpád-kori városfal és helyreállított tornya a Budavári Palota Csikós udvarán, 1990
26. A középkori Boldogasszony plébániatemplom, a mai Nagyboldogasszony plébániatemplom (Mátyás-templom), 2008
27. A középkori Szent Mária Magdolna plébániatemplom, később Helyőrségi templom tornya (Magdolna torony), 2008
28. A középkori Szent Miklós domonkos kolostor tornya a Hilton szálló épületébe foglalva, 2008
29. A Várszínház és a Sándor-palota a középkori Szent János ferences kolostor helyén, 2008
30. A középkori Kisebb Szűz Mária másnéven Szent Zsigmond káptalan templomának helyreállított alapfalai a Szent György téren, 2005
31. A középkori Mindenszentek kápolna maradványa az Uri utca 29. számú telken, 2008
32. A középkori Szt. László kápolna maradványai a Halászbástyába foglalva, 2008
33. A Szt. György kápolna helye a Dísz téren, 2008
34. A korábbi középkori zsinagóga maradványai a Palota út torkolatánál, 2005
35. A középkori Szt. Péter mártír plébániatemplom helyreállított alapfalai a Csalogány utca 7. – Medve utca 1-3. számú házak udvarán, 1990
36. A Szalag utca 17-19. számú házak a középkori Szt. István protomártír ágostonos kolostor helyén, 2005
37. A középkori Irgalmasság Anyja karmelita kolostor maradványai az egykori Csapláros utca 4. számú telken (jelenleg Kapás utca 6-12.), 2002
38. Középkori Mindszent utcai lakóház helyreállított homlokzata az Uri utca 31. számú telken, 1990
39. Középkori Nyírő utcai lakóház és posztószület helyreállított homlokzatai az Uri utca 13. számú telken, 2008
40. Helyreállított középkori Tej utcai boltablakok a Fortuna utca 18. számú telek Kard utcai homlokzatán, 2008
- 41.a-b Az 1390-ik évi határjárás rekonstrukciója Joseph Hauy 1687-ben készített térképének másolatán (a.) és a Várnegyed mai térképén (b.) ábrázolva
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Szent Miklós domonkos kolostor, E. Kont Miklós nádor háza, F. Friedrich Krazer háza, G. Giovanni Leonardi háza, H. Francesco Bernardi háza
- 42.a-b Az 1441-ik évi határjárás rekonstrukciója Joseph Hauy 1687-ben készített térképének másolatán (a.) és a Várnegyed mai térképén (b.) ábrázolva
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Szent Miklós domonkos kolostor, E. Pénzverőház, F. Löväldi karthauzi kolostor háza, G. Kanzler Angelo háza, H. Paksi család háza, I. Mindenszentek kápolna
- 43.a-b. Az 1441-ik évi határjárás rekonstrukciója Nicolas Marcel de la Vigne 1686-ban készített térképén (a.) és a Viziváros mai térképén (b.) ábrázolva
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébániatemplom, C. Szent Péter mártír plébániatemplom, D. Szent István protomártír plébániatemplom, E. Irgalmasság Anyja karmelita kolostor, F. Logodi kápolna, G. Régi királyi ház / Kammerhof, H. Szécsényi Frank háza, J. Konrad Gündelwein majorsága, K. Krisztus Teste kápolna, L. Szent Lázár ispotály

44. Ismert háztulajdonok 1410 előtt
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
45. A királyi palota előtere a 13–14. században
A. István-torony és a környező épületek, B. Kreinfeld-i kapu, C. Evangélista Szent János ferences kolostor, D. Ferences beginakolostor, E. Zsinagóga, F. Szent János kapu, G. Zsidó kapu
46. A királyi palota előtere a 16. század elején
A. Királyi palota, B. Szárazárók, C. Elődvar / Samethof, D. Friss palota, E. Kisebb Szűz Mária másnéven Szent Zsigmond káptalan, F. Ferences beginakolostor, G. Evangélista Szent János ferences kolostor, H. Szent János kapu, I. Zsidó kapu, J. Szent György piac
47. Utcanevek a 14–15. században a piactér környezetében
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent György kápolna, C. Tanácsháza
48. A napi piac rekonstrukciós kísérlete a Budai Jogkönyv leírása alapján
49. A kereskedelem színterei, 15–16. század
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
1. Elevenhalszer / Fischmarkt, 2. Zsemlyeszékek / Brotbänken, 3. Tikszer, 4. Mészárszékek / Fleischbänken, 5. Városi konyha / Küche, 6. Káposztapiac / Krautmarkt, 7. Nyíró utca / Unter den Gewandlauben
50. Háztulajdonok a Szt. György piac déli részén
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent György kápolna, C. Tanácsháza, D. Szent János kapu, E. Zsidó kapu
51. Szt. Miklós utca a 14. században – 15. század elején
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Szt. Miklós domonkos kolostor, E. Régi királyi ház / Kammerhof, F. Szent Márton kápolna
52. Utcanevek és a Szombathely név elterjedése, 14–15. század
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga, E. Mindenszentek kápolna, F. Szent Pál kápolna, G. Szent Miklós domonkos kolostor, H. Pénzverőház
53. Bárók (ismert) háztulajdonai, 1241–1410
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
54. Bárók és udvar tisztségviselők (ismert) háztulajdonai, 1500–1526
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
55. Püspökségek és székeskáptalanok (ismert) háztulajdonai
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
E. Esztergomi érsek, K. Kalocsai érsek, P. Pécsi püspök, Sze. Szerémi püspök, Vá. Váci püspök, Ve. Veszprémi püspök, Z. Zágrábi püspök, eg. Egri káptalan gy. Györi káptalan, k. Kalocsai káptalan, ve. Veszprémi káptalan, z. Zágrábi káptalan
56. (Ismert) pálos háztulajdonok
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
Cs. Csatka, K. Kékes, L. Lád, Sz. Pilisi Szentkereszt és Szentlélek, Ö. Örményes, P. Buda feletti Szent Lőrinc, V. Veresmart
57. Az esztergomi Szent István protomártír káptalan háztulajdonai és bérleményei, 1526
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
58. Ismert lakóhelyű polgárok nemzetiség szerinti megoszlása, 14. század – 15. század eleje

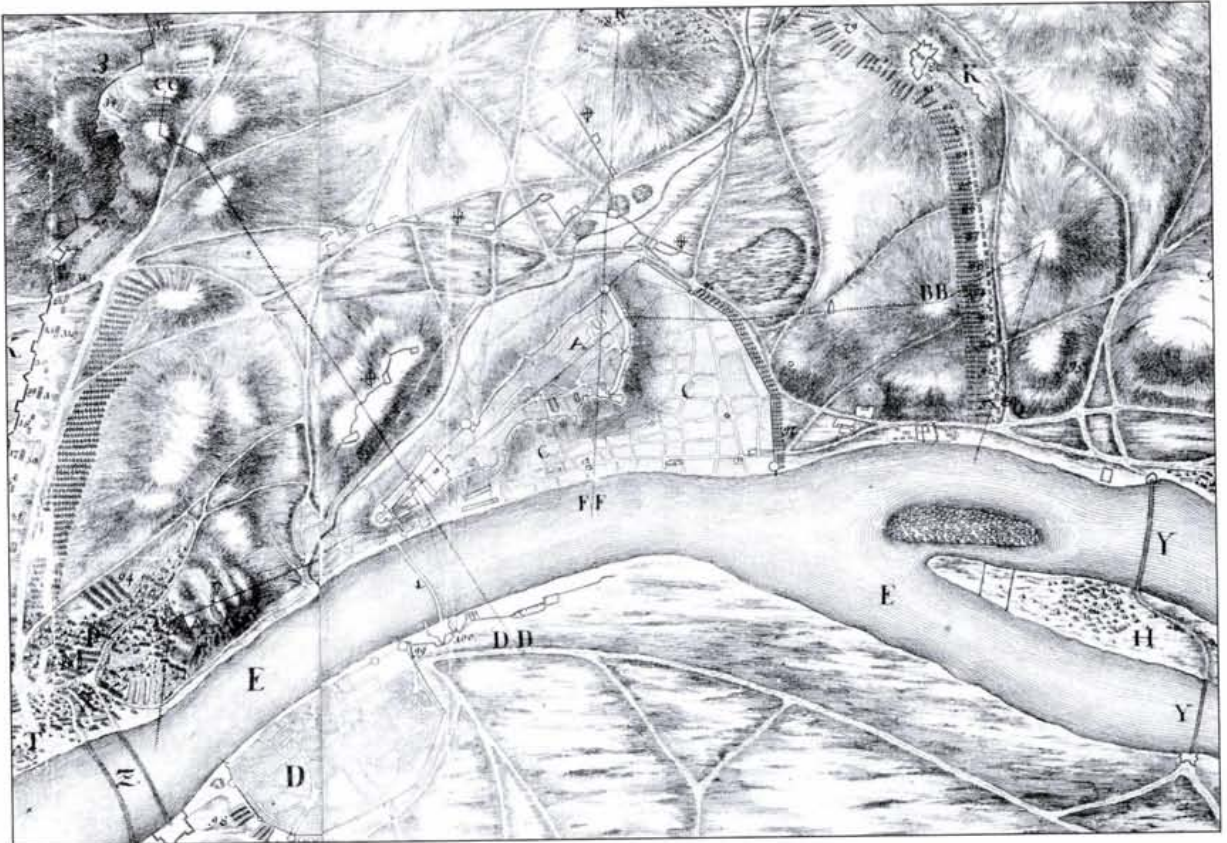
- A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga
59. Ismert lakóhelyű polgárok nemzetiség szerinti megoszlása, 15–16. század eleje
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza, D. Zsinagóga, E. Szt. Miklós domonkos kolostor
60. A városi vezetőréteg (ismert) lakóhelyei a 14. században
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza
61. Kézműves és kereskedő központok. 16. század eleje
A. Boldogasszony plébániatemplom, B. Szent Mária Magdolna plébánia templom, C. Tanácsháza
1. Nyíró utca, 2. Kalmár utca, 3. Patikáros sor, 4. Ötvös utca, 5. fegyvergyártók, ónkorsógyártók, ijgyártók, 6. szücsök, 7. szabók, 8. pintérek, kádárok, 9. Pénzverőház, 10. mészárszék
- 62.a. Garai János és Miklós Szt. György utcai házának megosztása, 1412
- 62.b. Garai János és Miklós Mindszent és Olasz utcai házának megosztása, 1412
63. Csiszár Demeter és Garai Antal házának megosztása, 1507
64. Buda város tanácsának ingatlanügyben kiállított legkorábbi oklevele, 1292. – 5. oklevélkivonat (Veszprém Megyei Levéltár. Veszprémi Káptalan Hiteleshelyi Levéltára Instr. Regnicol. Fam. P. 236. – MOL DF 229963.)
65. Buda város tanácsa előtt házeladás ügyében kiállított oklevél, 1504. március 17. – 501. oklevélkivonat (MOL DL 46663.)
66. Buda város tanácsa privilegialis formában kiállított oklevele háztulajdon birtokbaiktatásáról, 1475. május 30. – 346. oklevélkivonat (Zagreb, Hrvatski Državni Arhiv, Arhiv Zagrebačke nadbiskupije Priv. 40. – MOL DF 252008.)
67. Kivonat a város könyvéből zálogosítási ügyletről, 1523. – 657. oklevélkivonat (MOL DL 48993.)
68. Mihály bakonybéli apát kötelezettséget vállal Buda város támogatására, miután a tanács befogadta a város közösségébe és egy házat eladott neki, 1432. május 8. – 217. oklevélkivonat (Pannonhalma, Főapátsági Levéltár. Konventi levéltár Capsarium nr. 923., 51 B3. – MOL DF 207739.)
69. Mátyás király házadomány ügyében kiállított oklevele, 1488. augusztus 24. – 400. oklevélkivonat (BTM-KO 65.111.1.)
70. Wolfgang Freiburger kisbíró posztósüzlet bérbevételeéről szóló német nyelvű oklevele, 1514. február 25. – 570. oklevélkivonat (MOL DL 25556.)
71. Ambrus esztergomi örkanonok nyugtája budai ház után járó javadalom megfizetéséről, 1497. szeptember 29. – 457. oklevélkivonat (Esztergomi Főkáptalan Levéltára, Esztergomi főkáptalan magánlevéltára 53-3-19. – MOL DF 236103.)
72. Az esztergomi Szt. István protomártír káptalan jegyzéke budai javadalmas házairól, 1529. körül (Esztergomi Főkáptalan Levéltára, Esztergomi főkáptalan magánlevéltára 53-3-42. MOL DF 238126.)

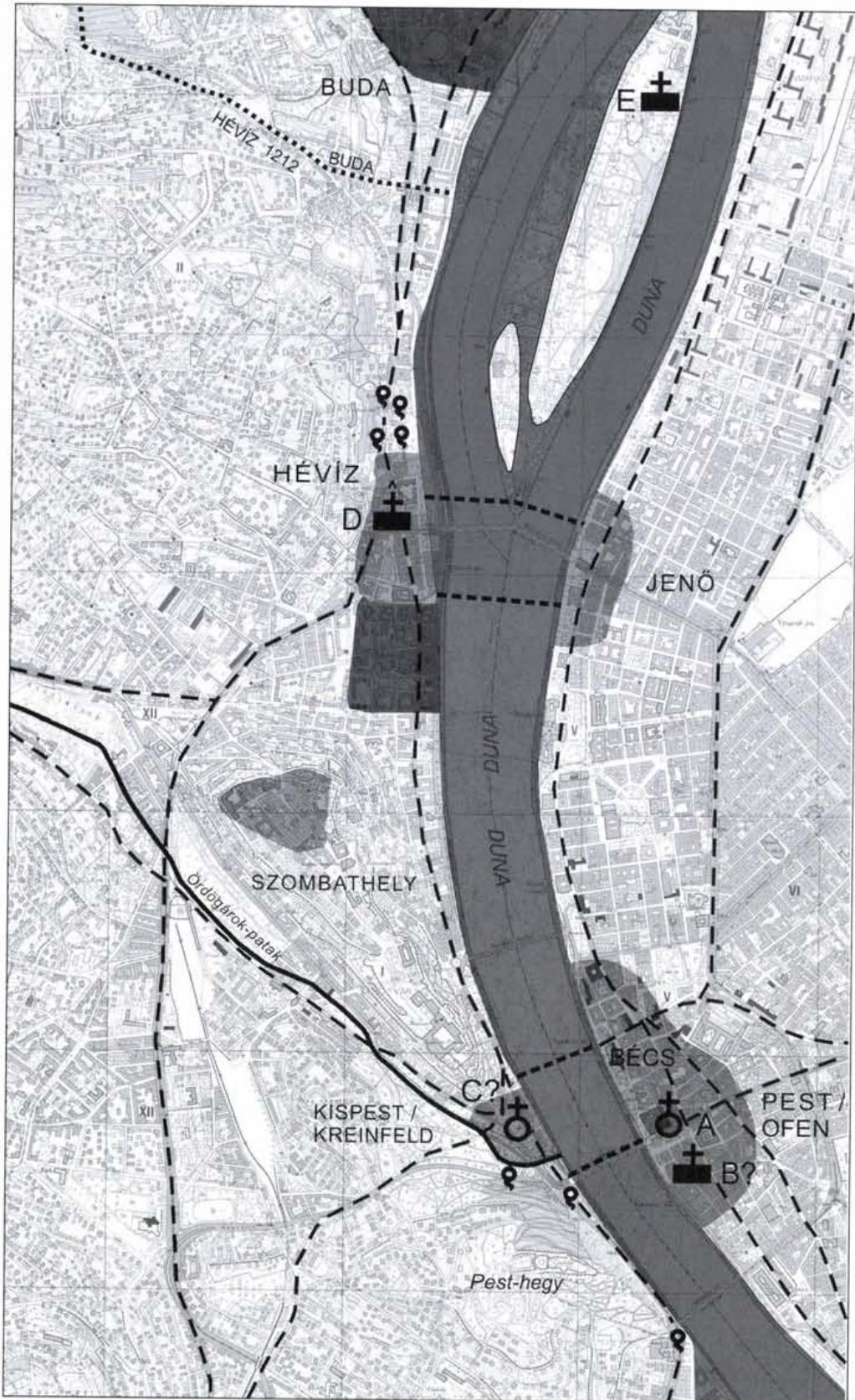
1.

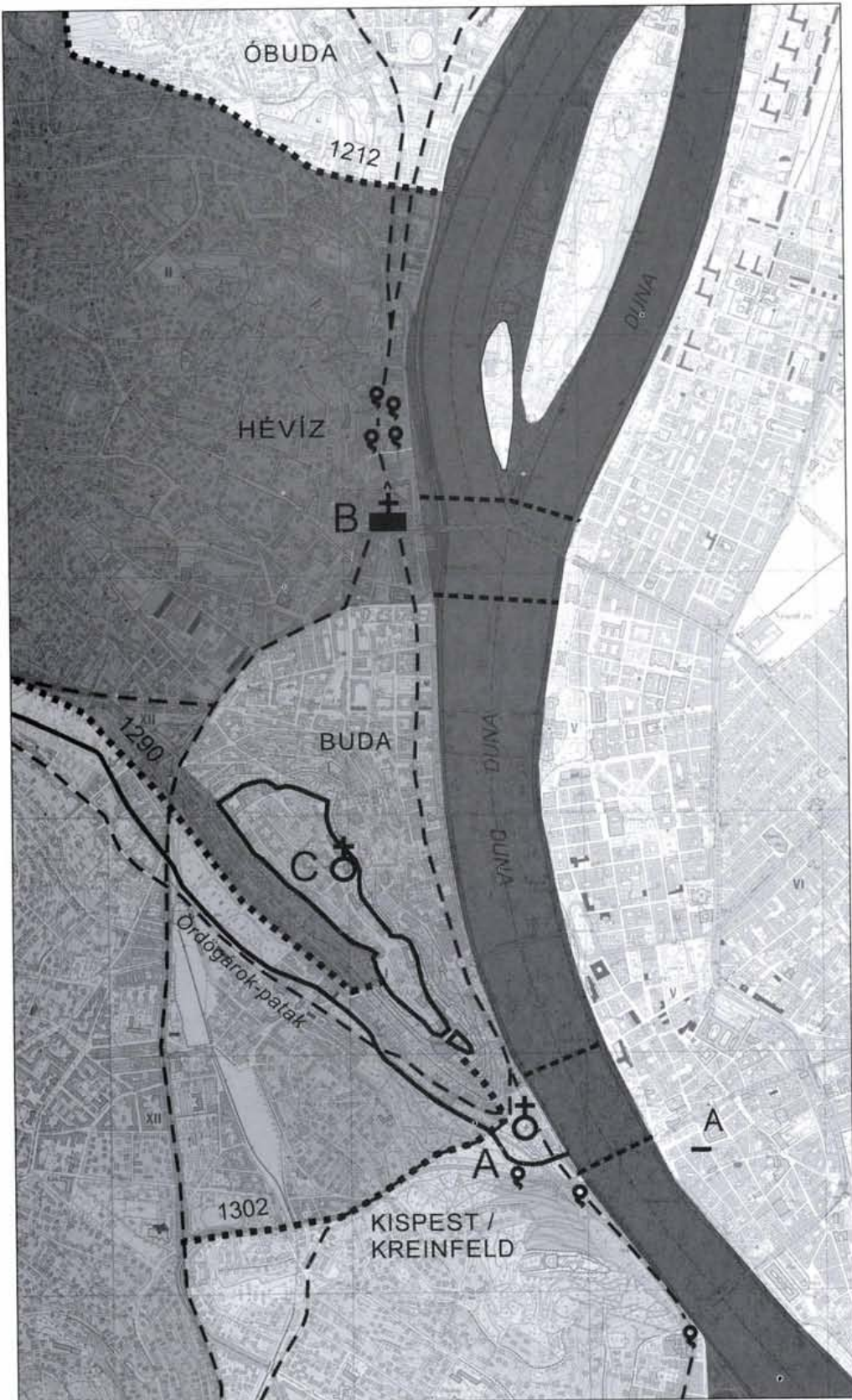

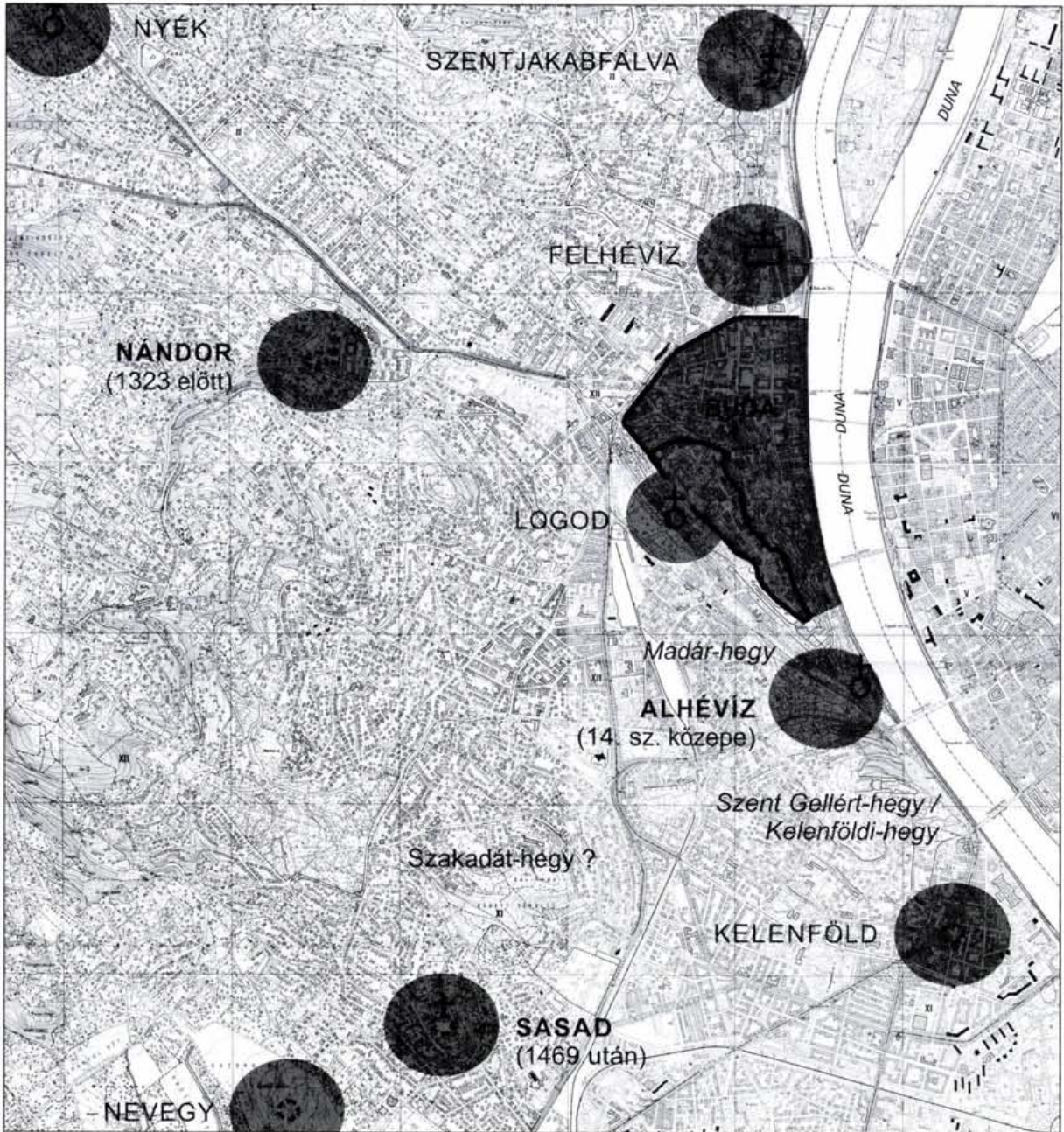
2.

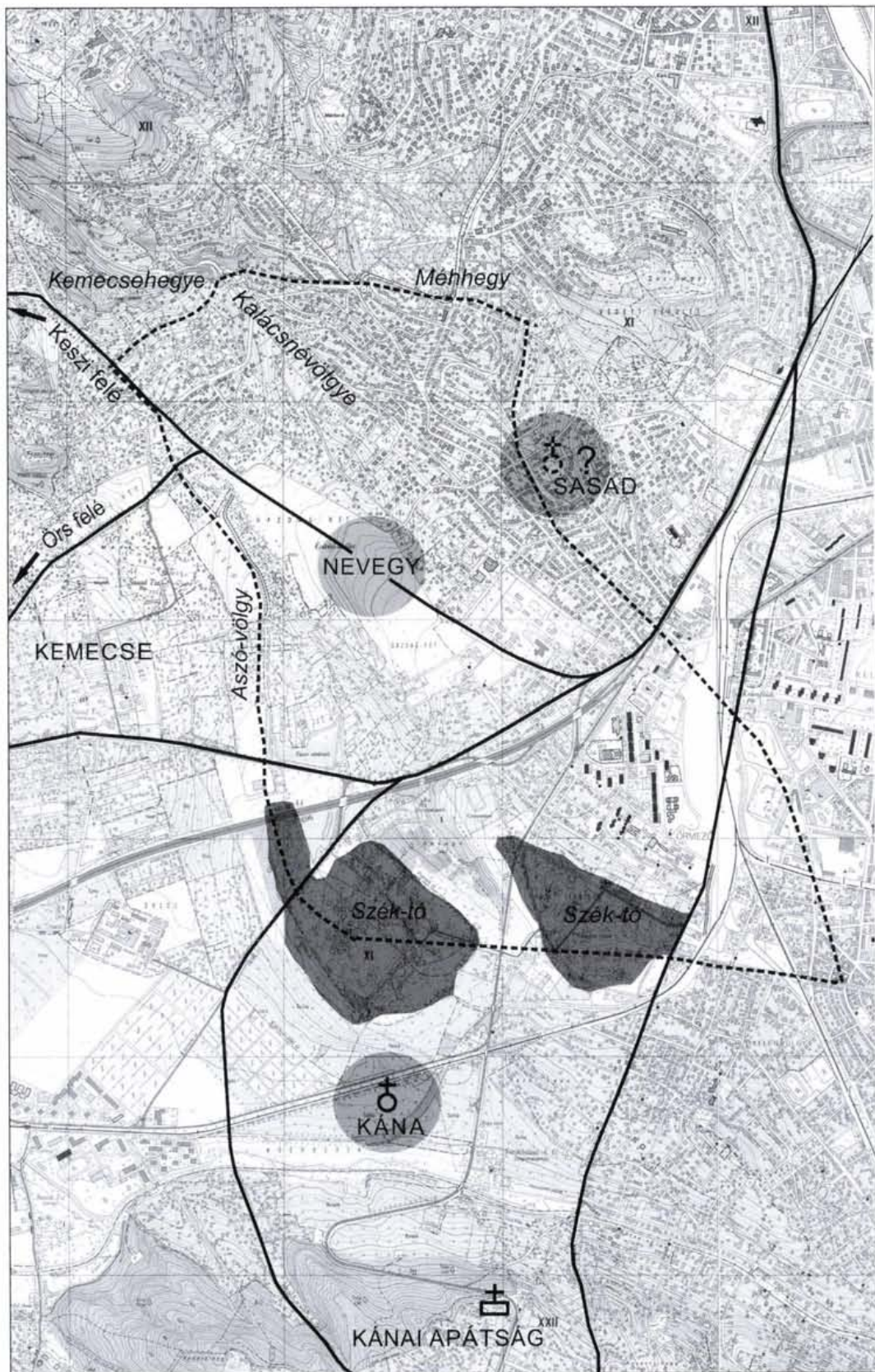

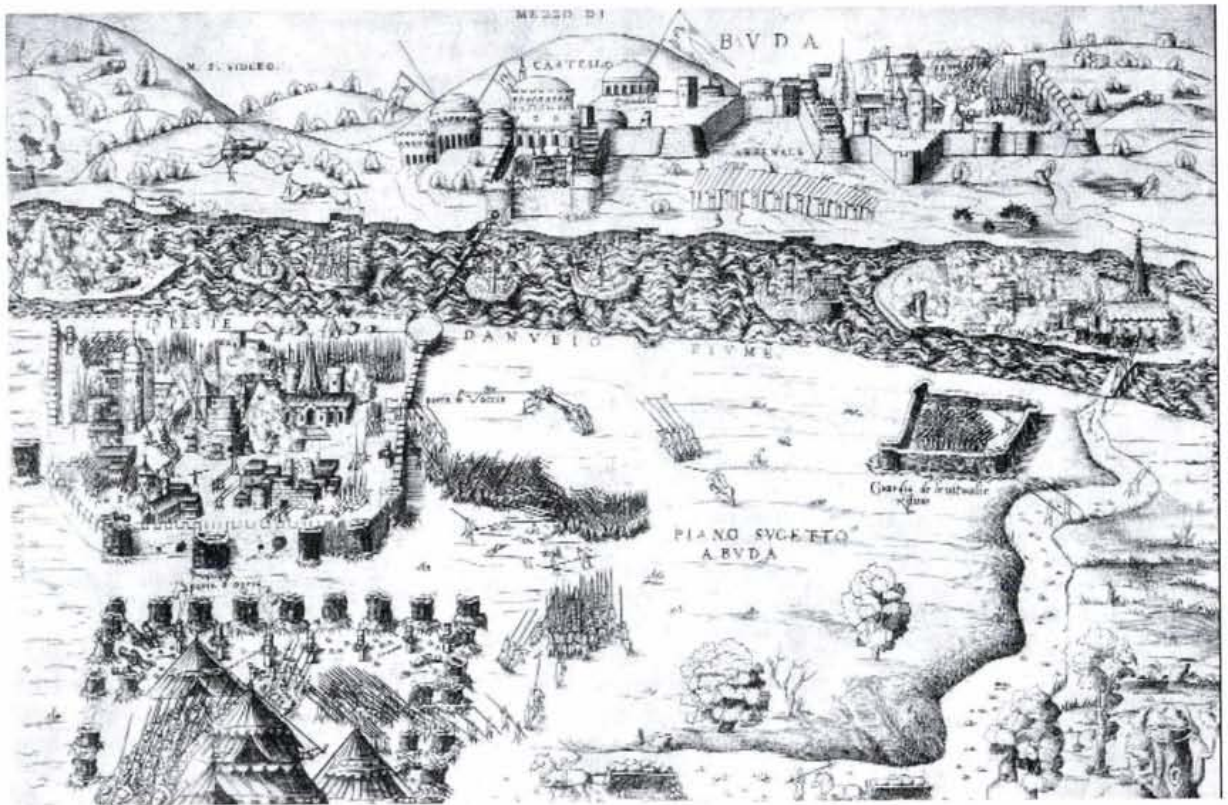
3.

10.

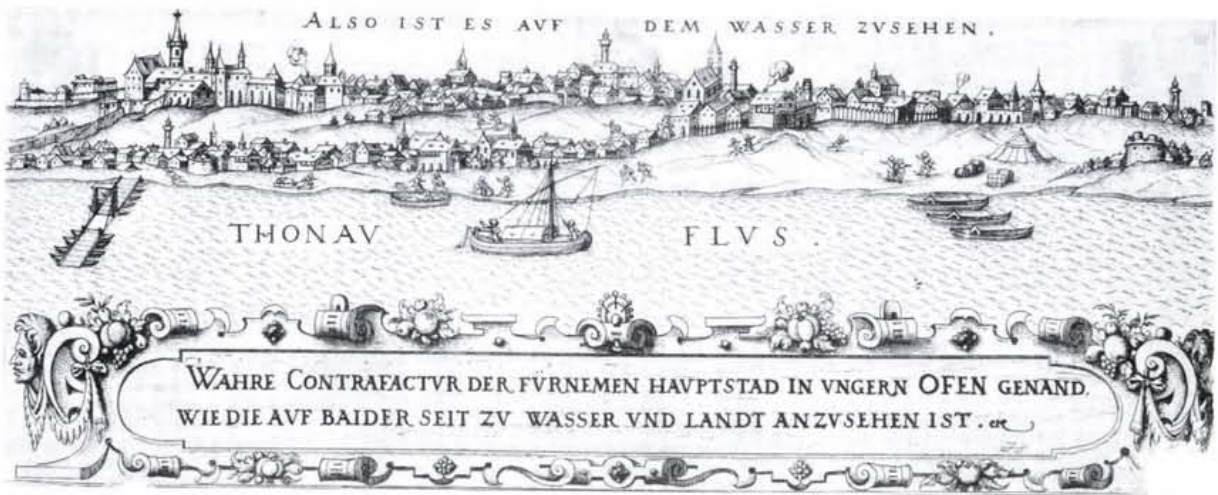

11.

13.a

13.b

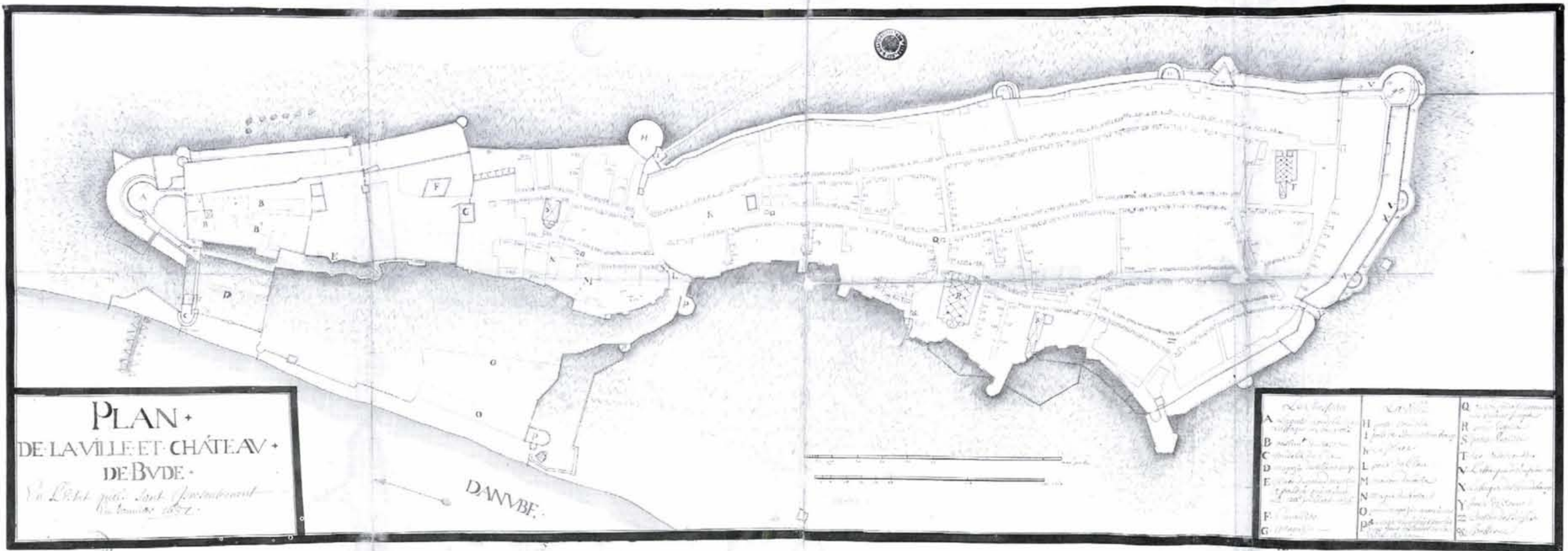
14.

15.

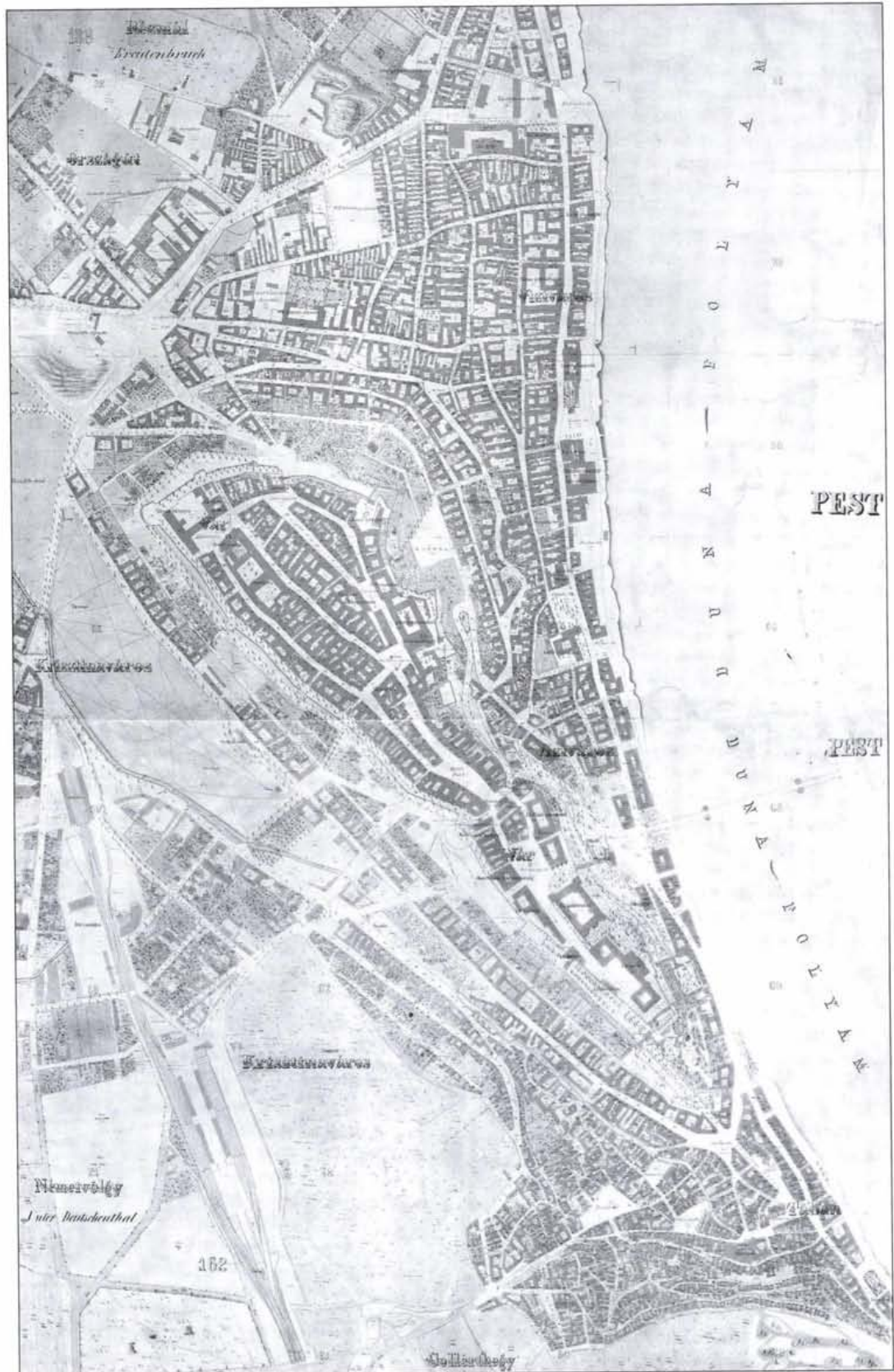

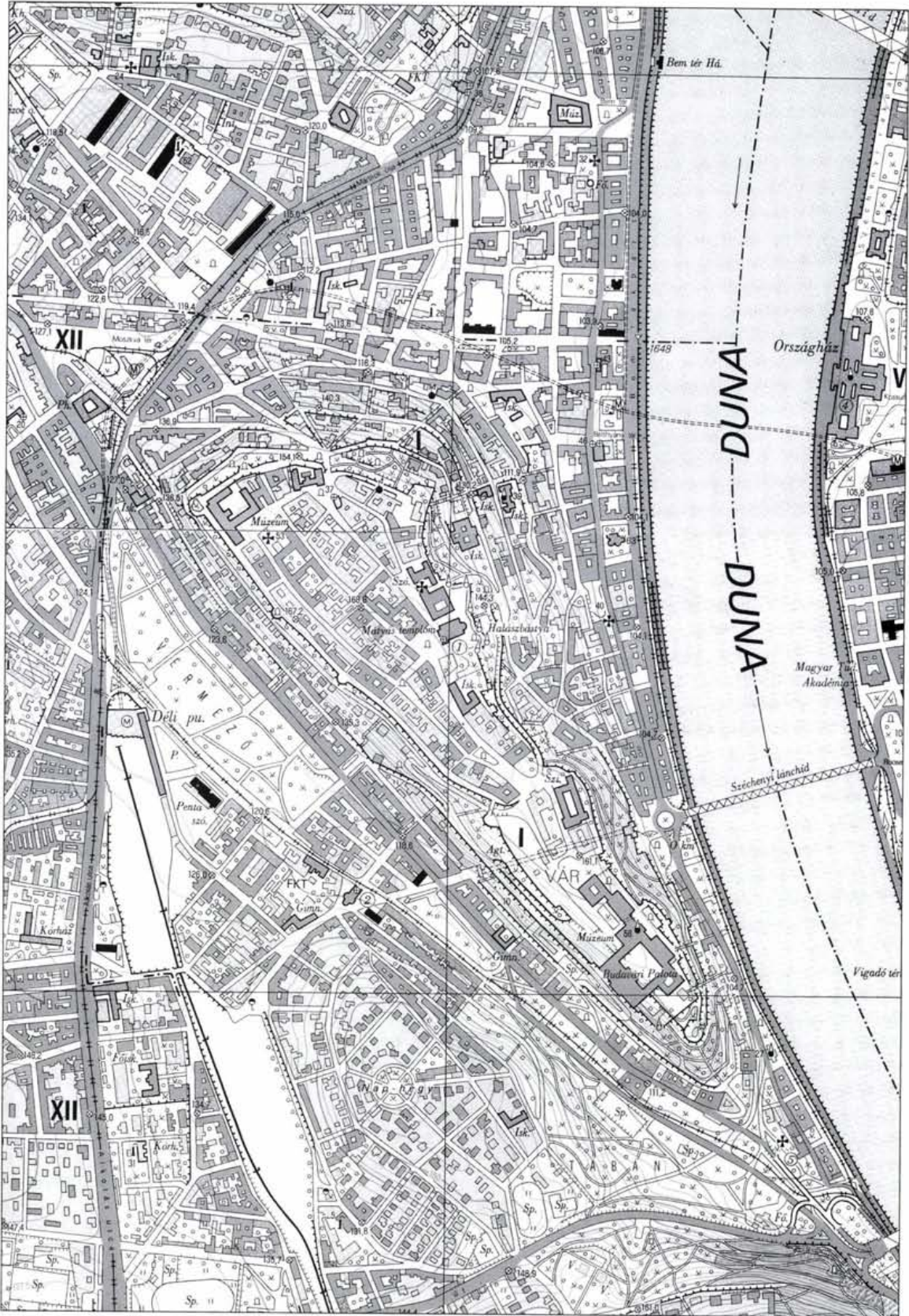
16.

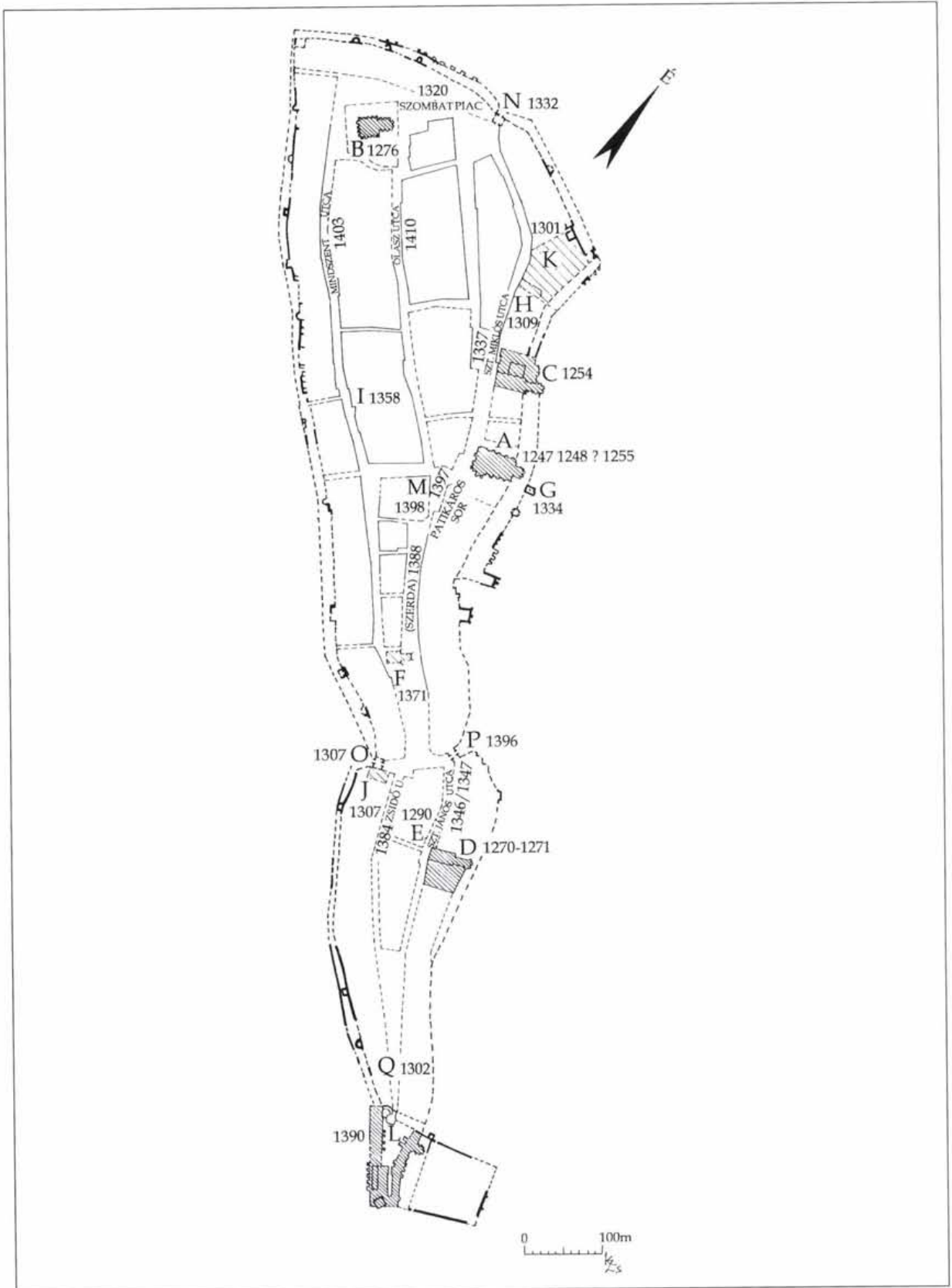

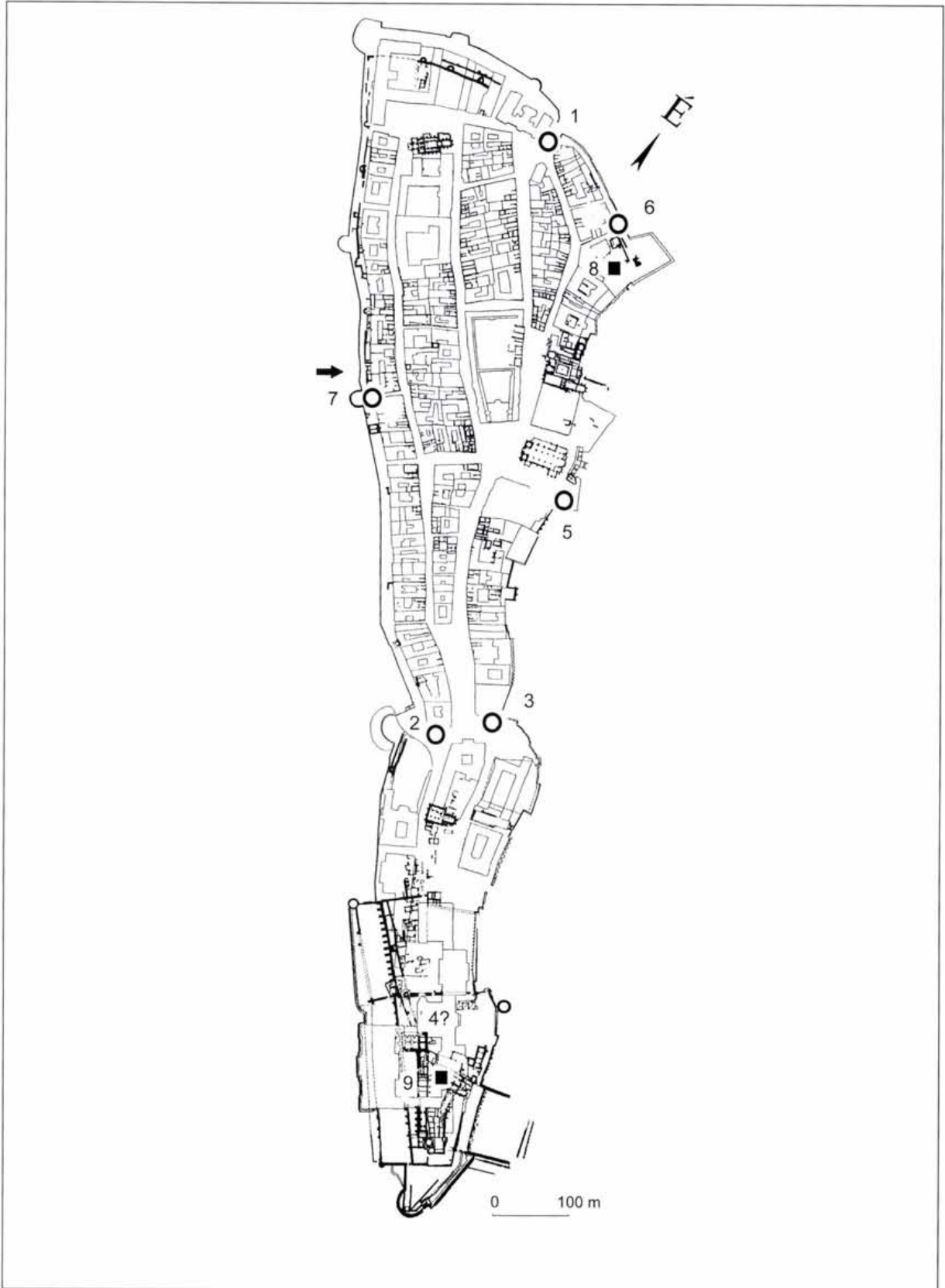
PLAN
DE LA VILLE ET CHATEAU
DE BUDE
*En l'Etat que l'on y trouvoit
l'an 1652.*

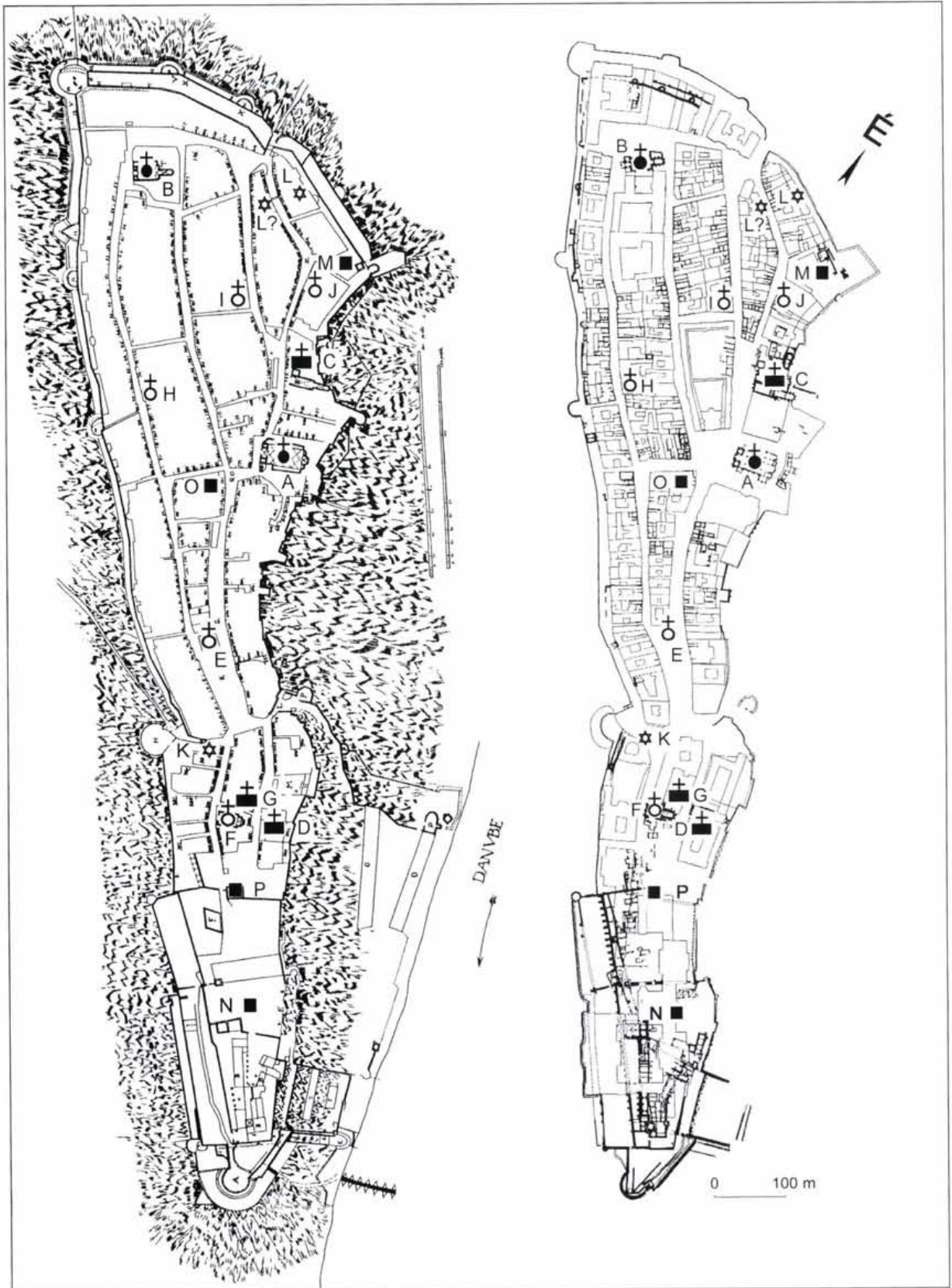
A	Le grand bastion	H	Le grand bastion	Q	Le grand bastion
B	Le bastion de la gauche	I	Le bastion de la gauche	R	Le bastion de la gauche
C	Le bastion de la droite	J	Le bastion de la droite	S	Le bastion de la droite
D	Le bastion de la gauche	K	Le bastion de la gauche	T	Le bastion de la gauche
E	Le bastion de la droite	L	Le bastion de la droite	V	Le bastion de la droite
F	Le bastion de la gauche	M	Le bastion de la gauche	X	Le bastion de la gauche
G	Le bastion de la droite	N	Le bastion de la droite	Y	Le bastion de la droite
		O	Le bastion de la gauche	Z	Le bastion de la gauche
		P	Le bastion de la droite		

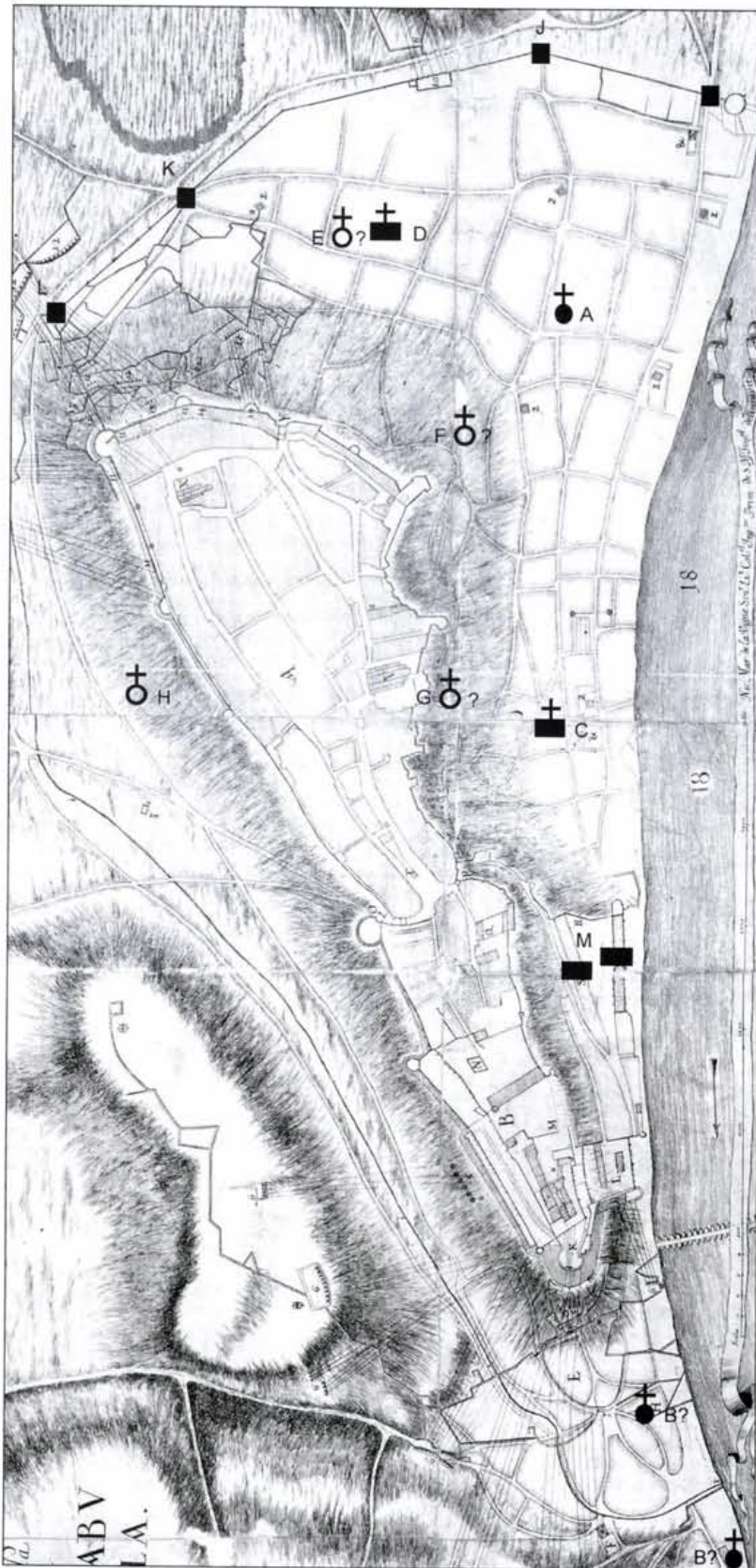

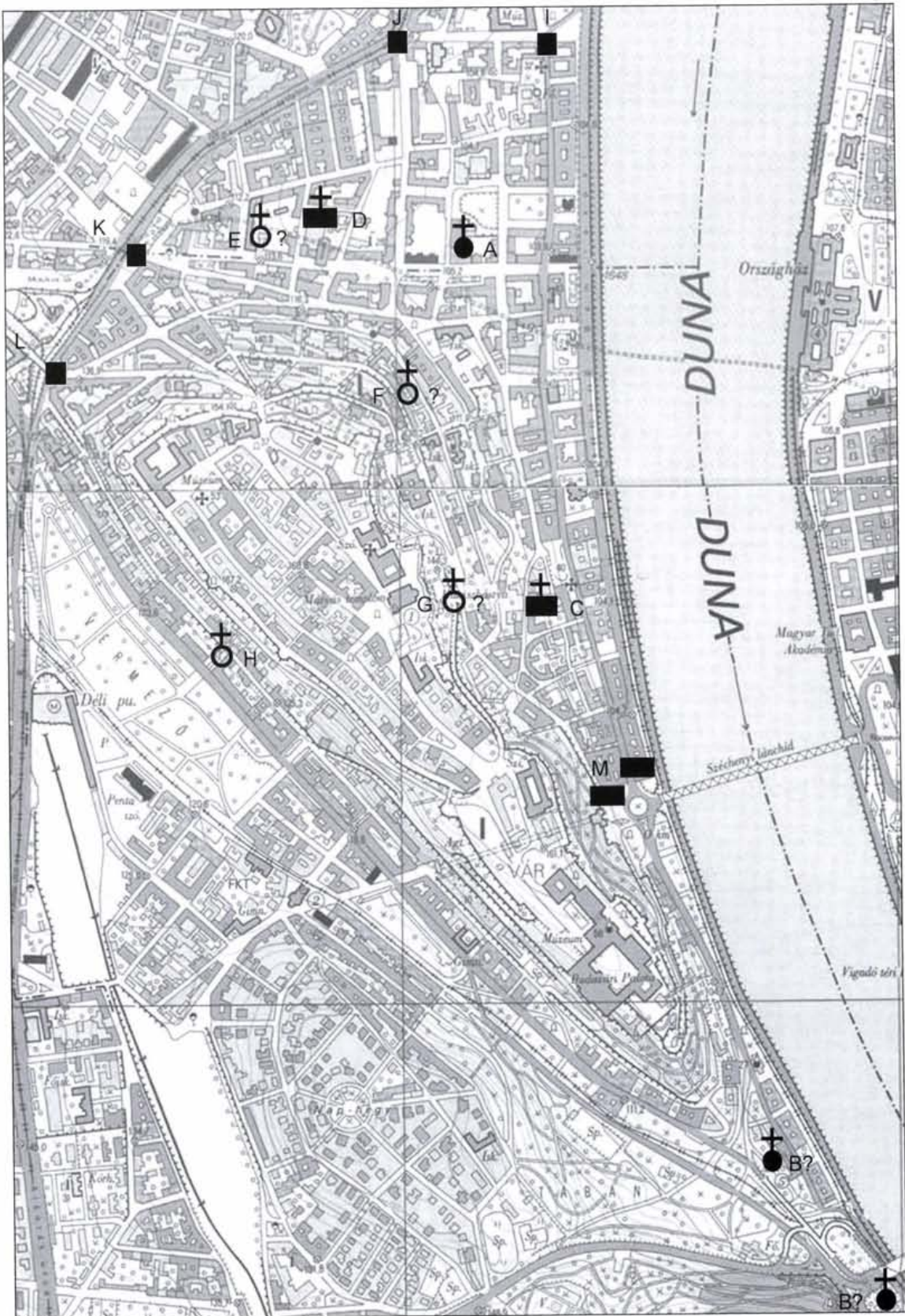

23.a

23.b

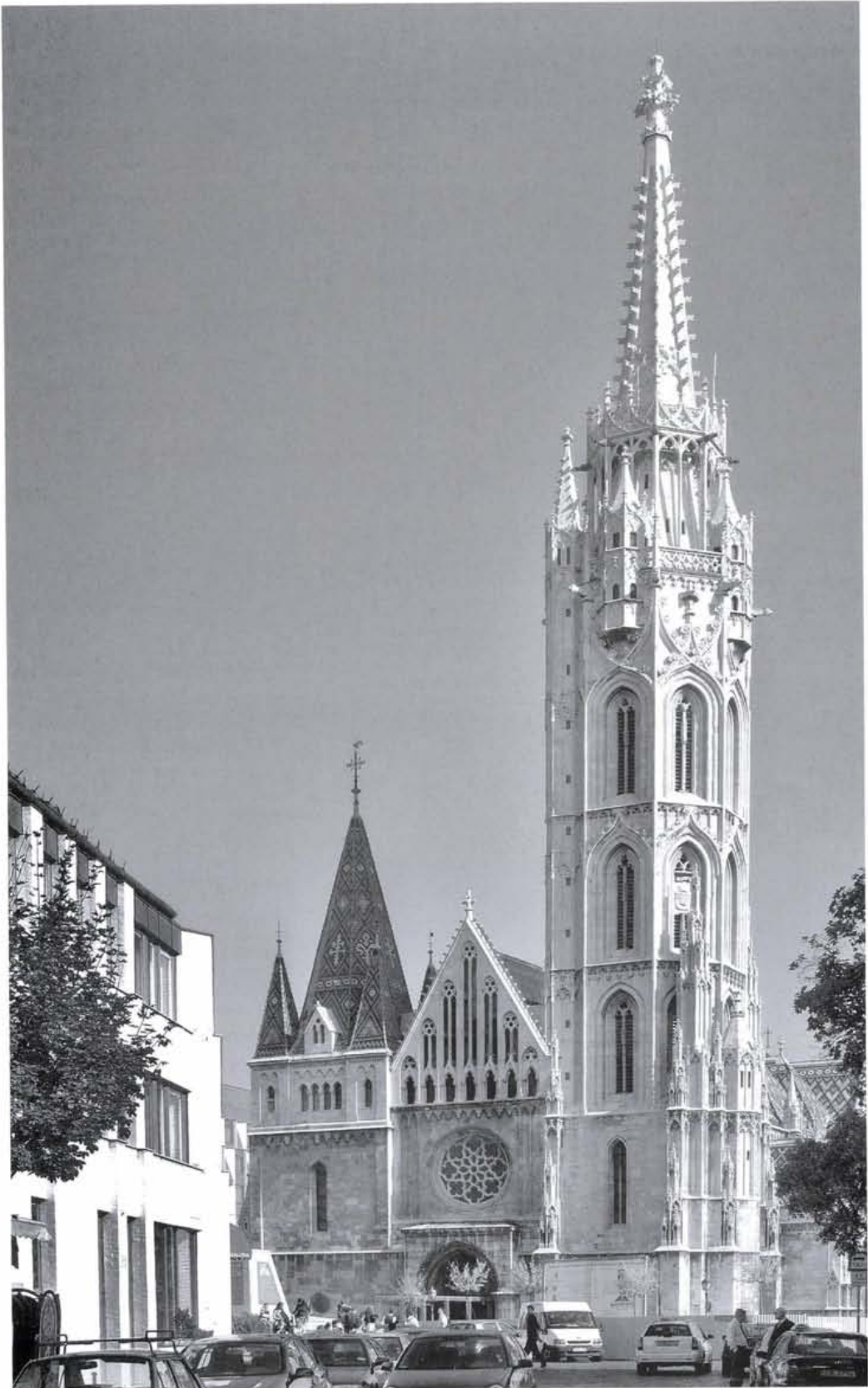

24.a

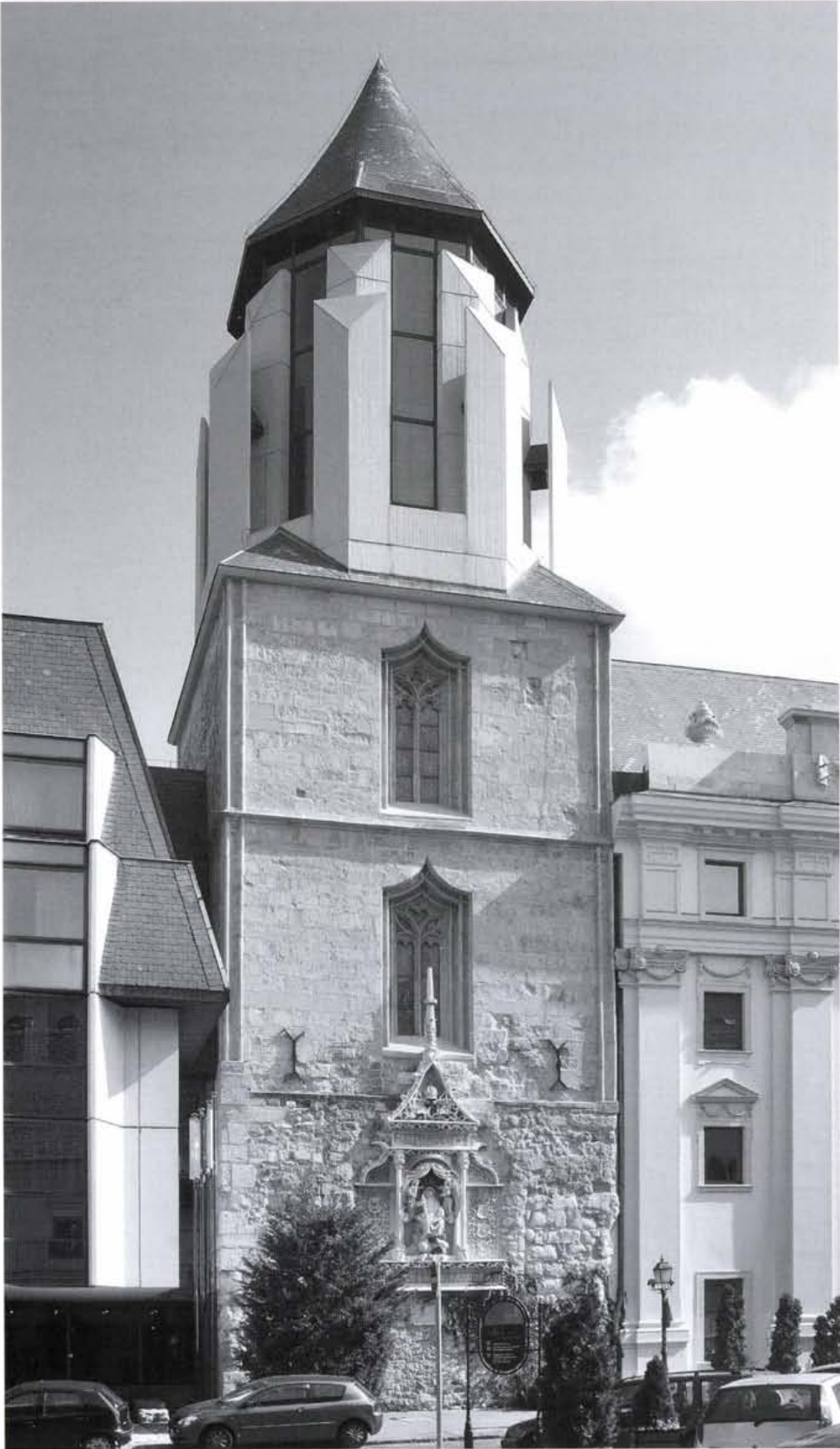

24.b

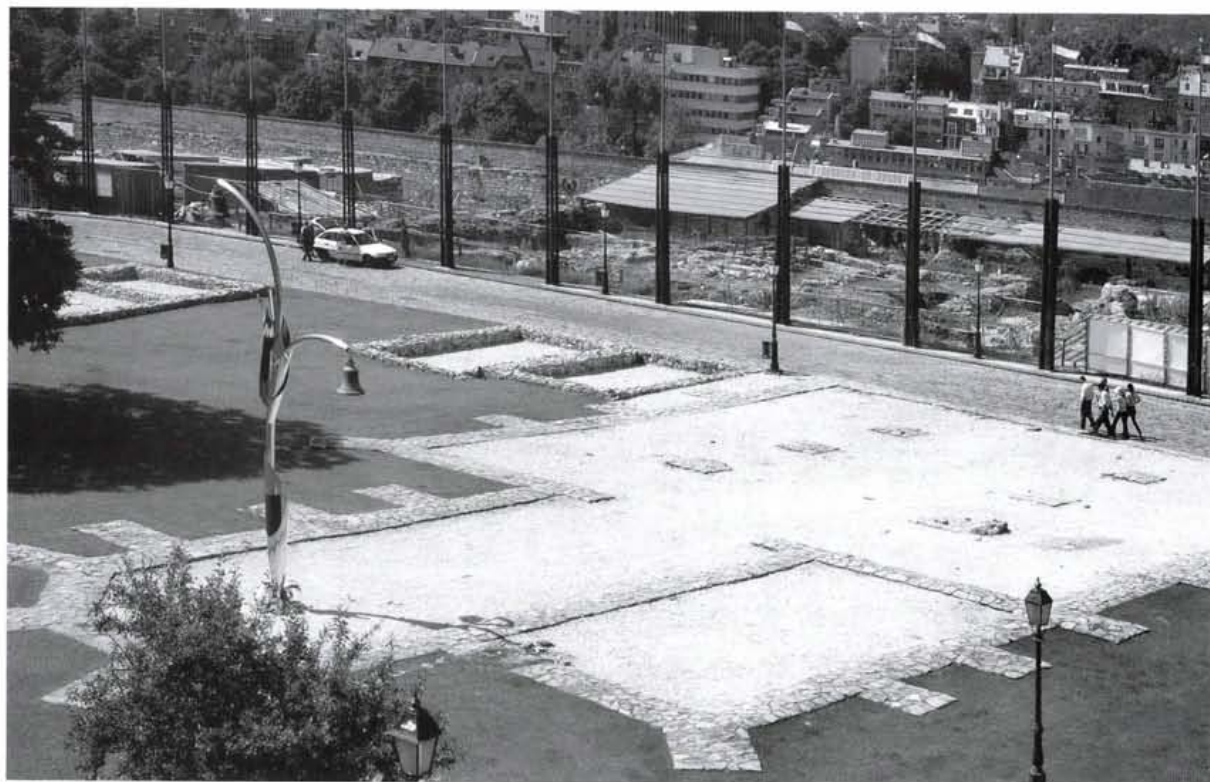

29.

30.

31.

32.

33.

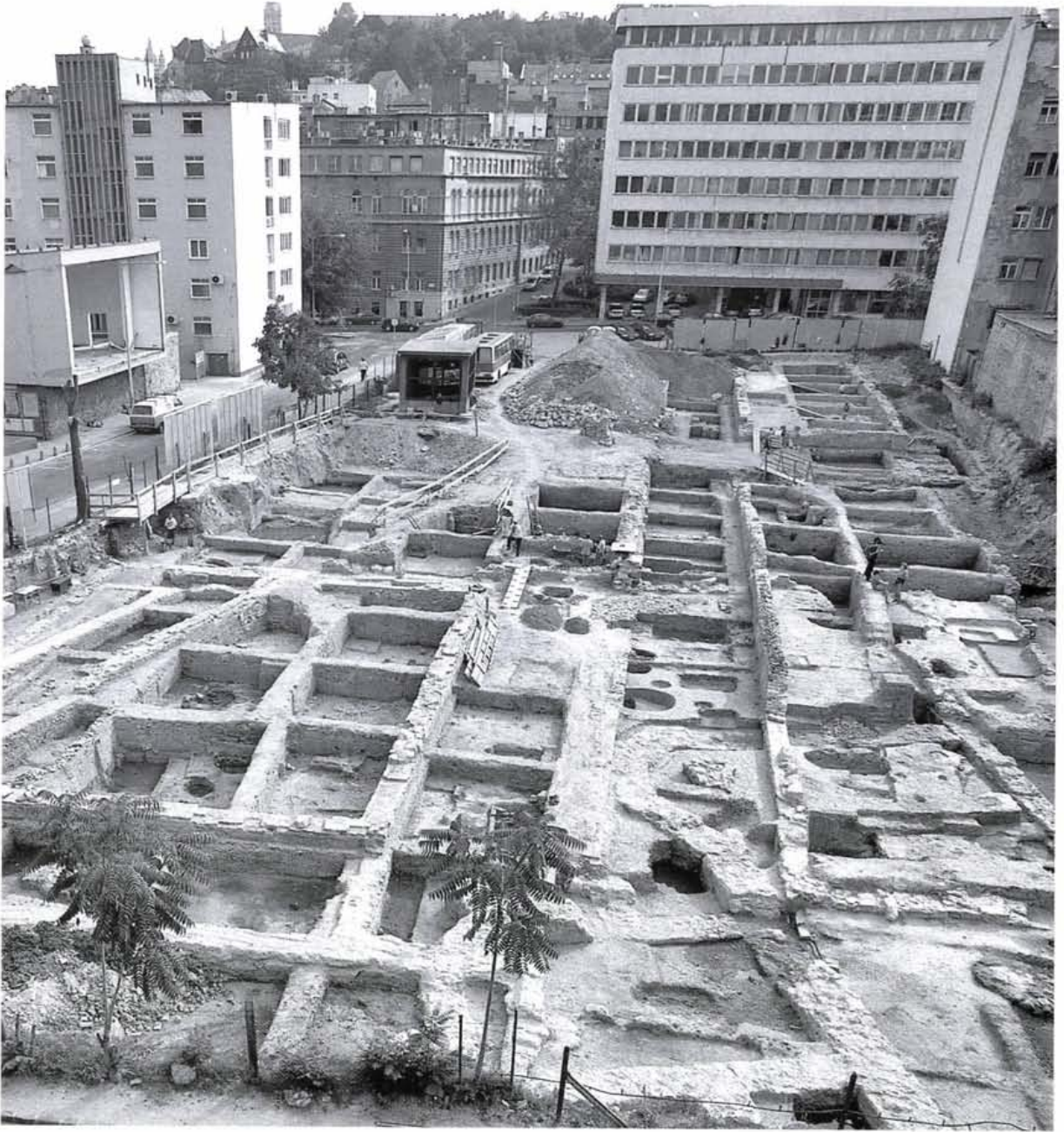
34.

35.

36.

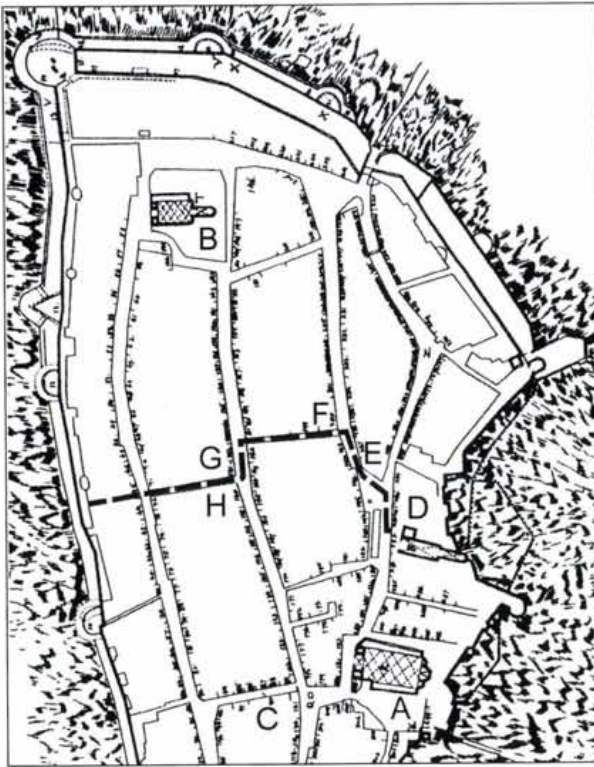

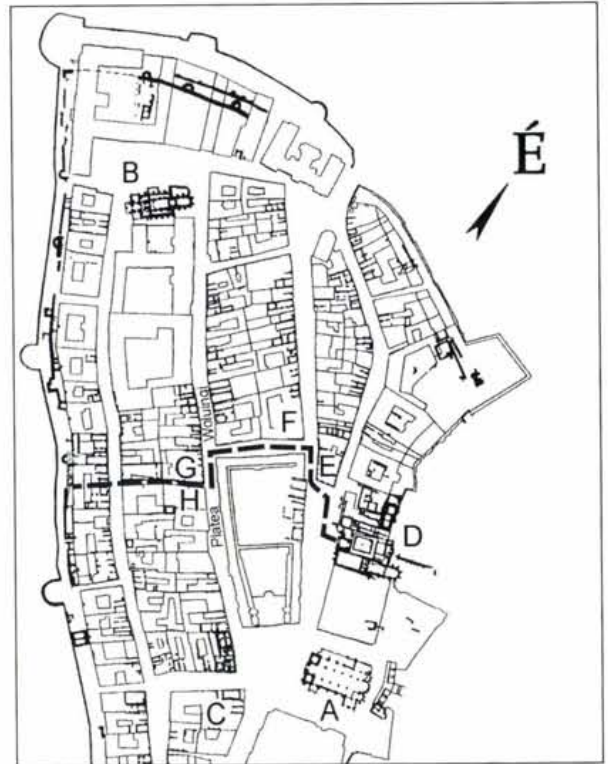
39.

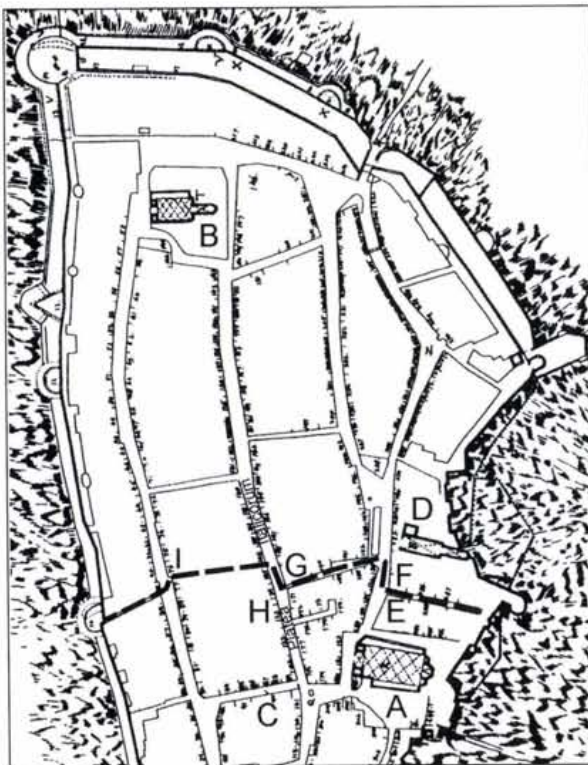
40.

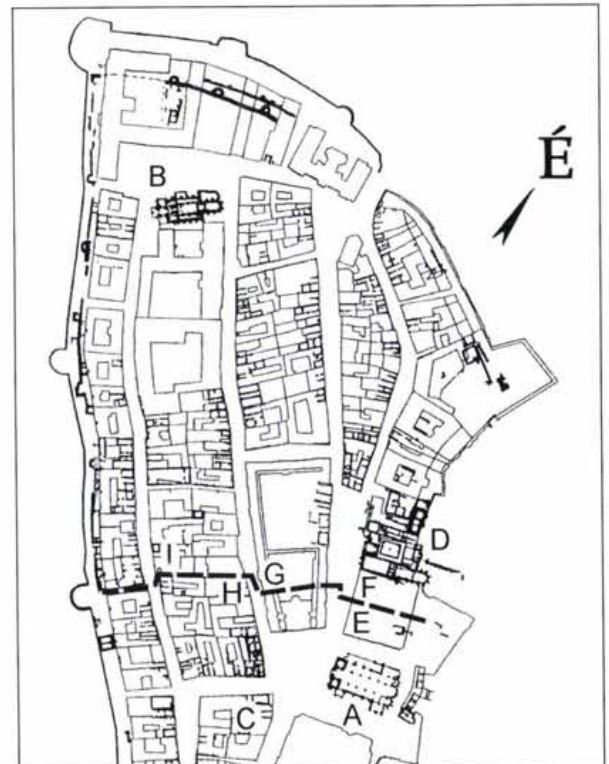
41.a

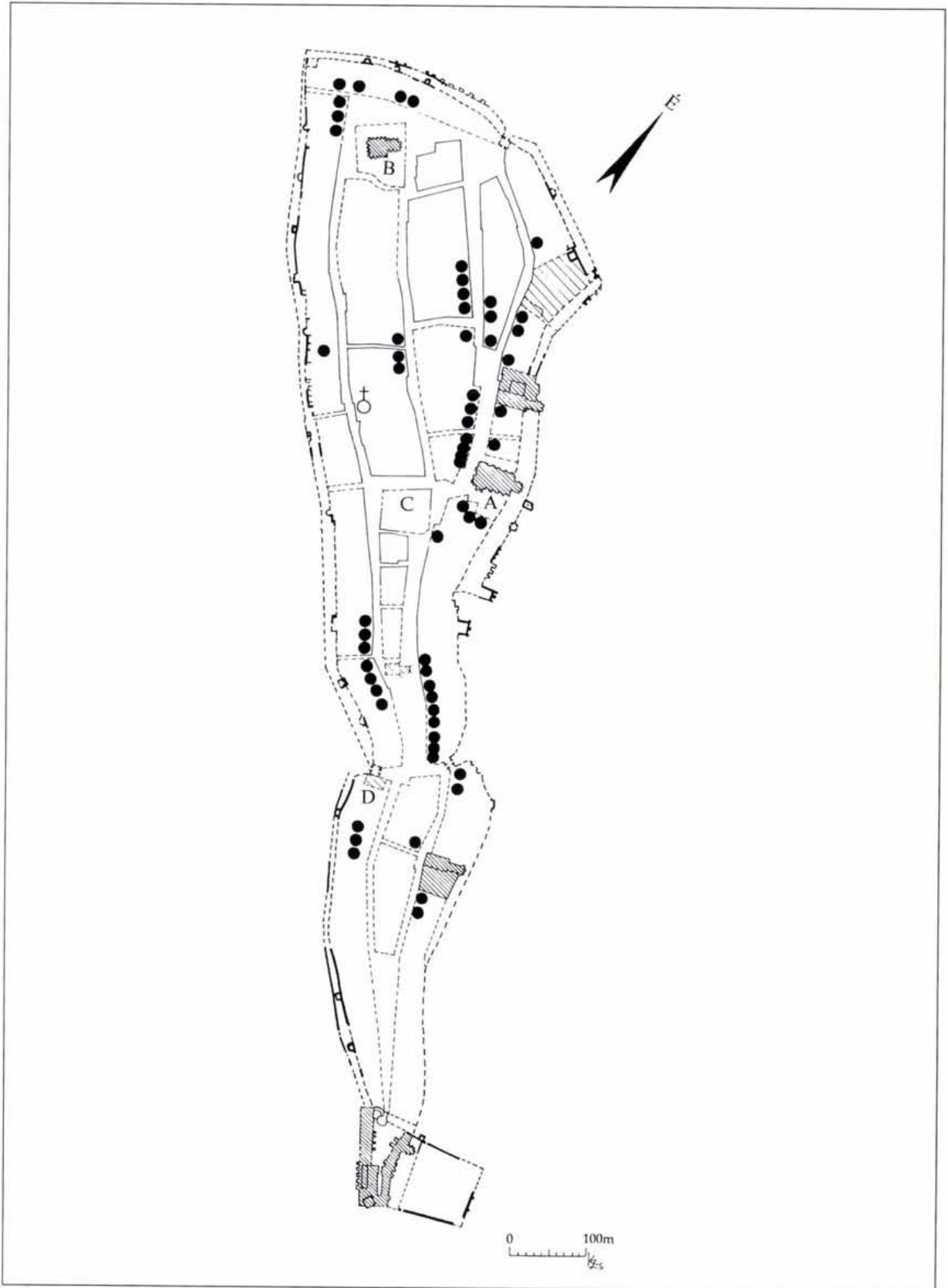
41.b

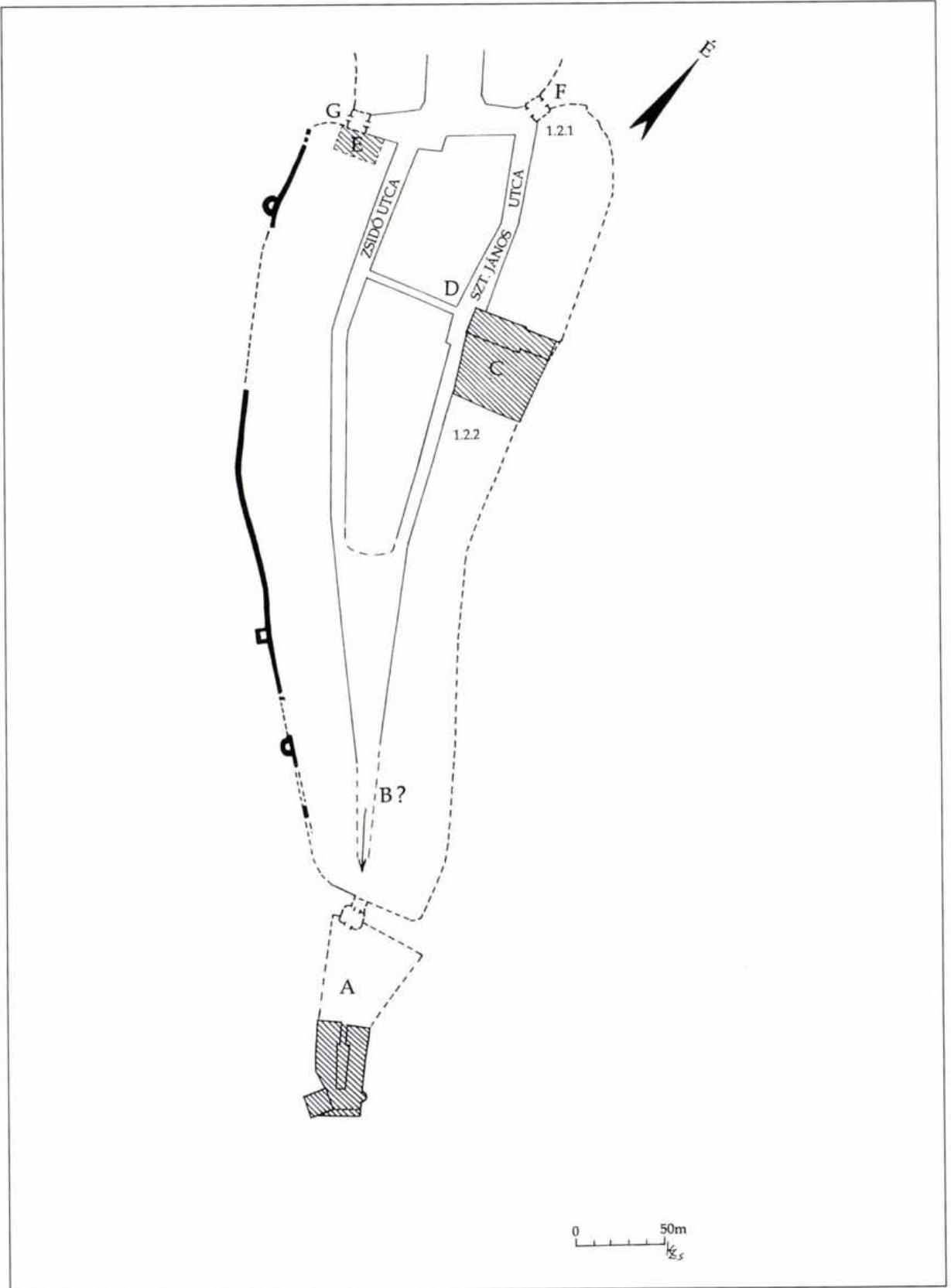

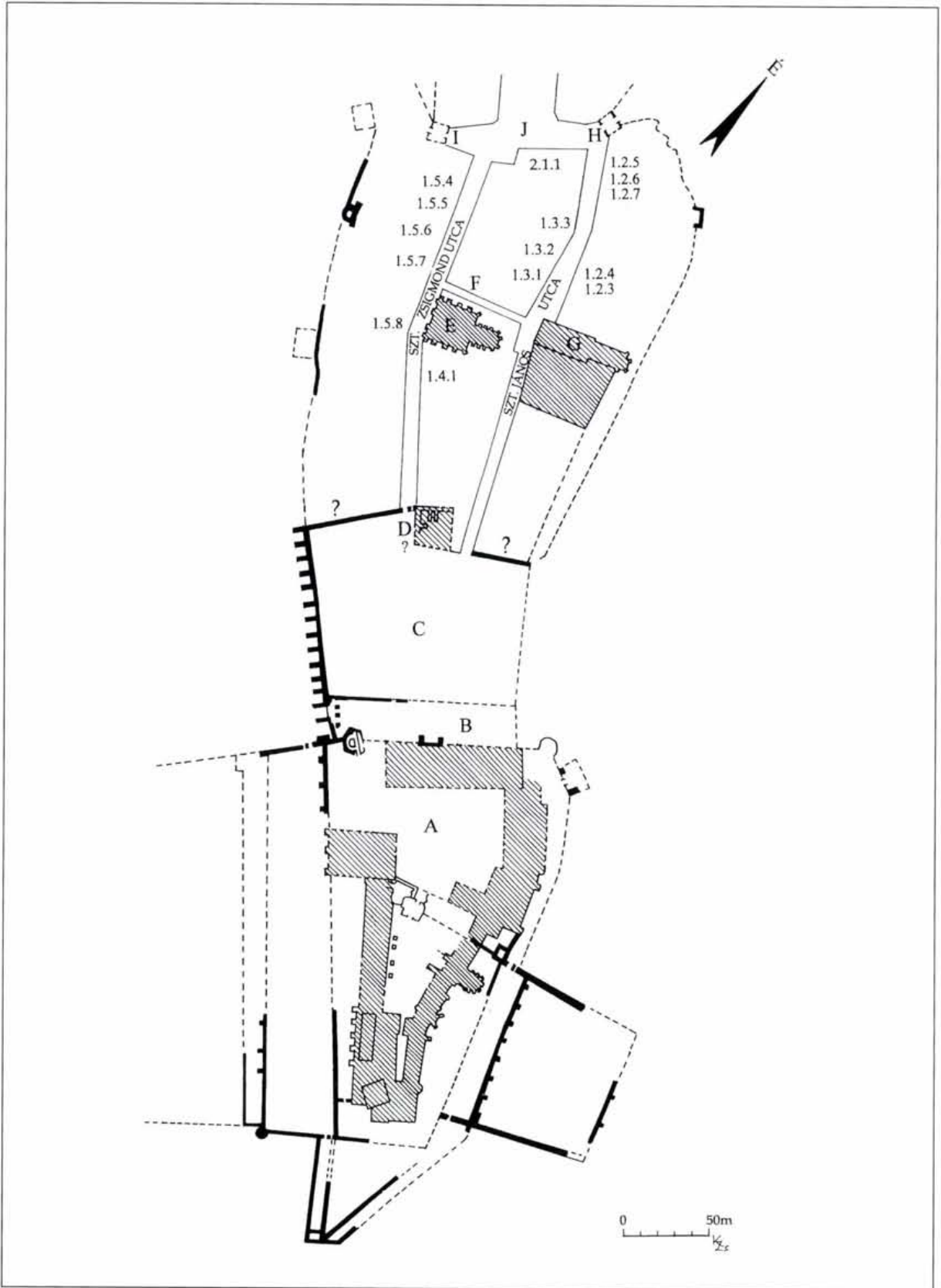
42.a

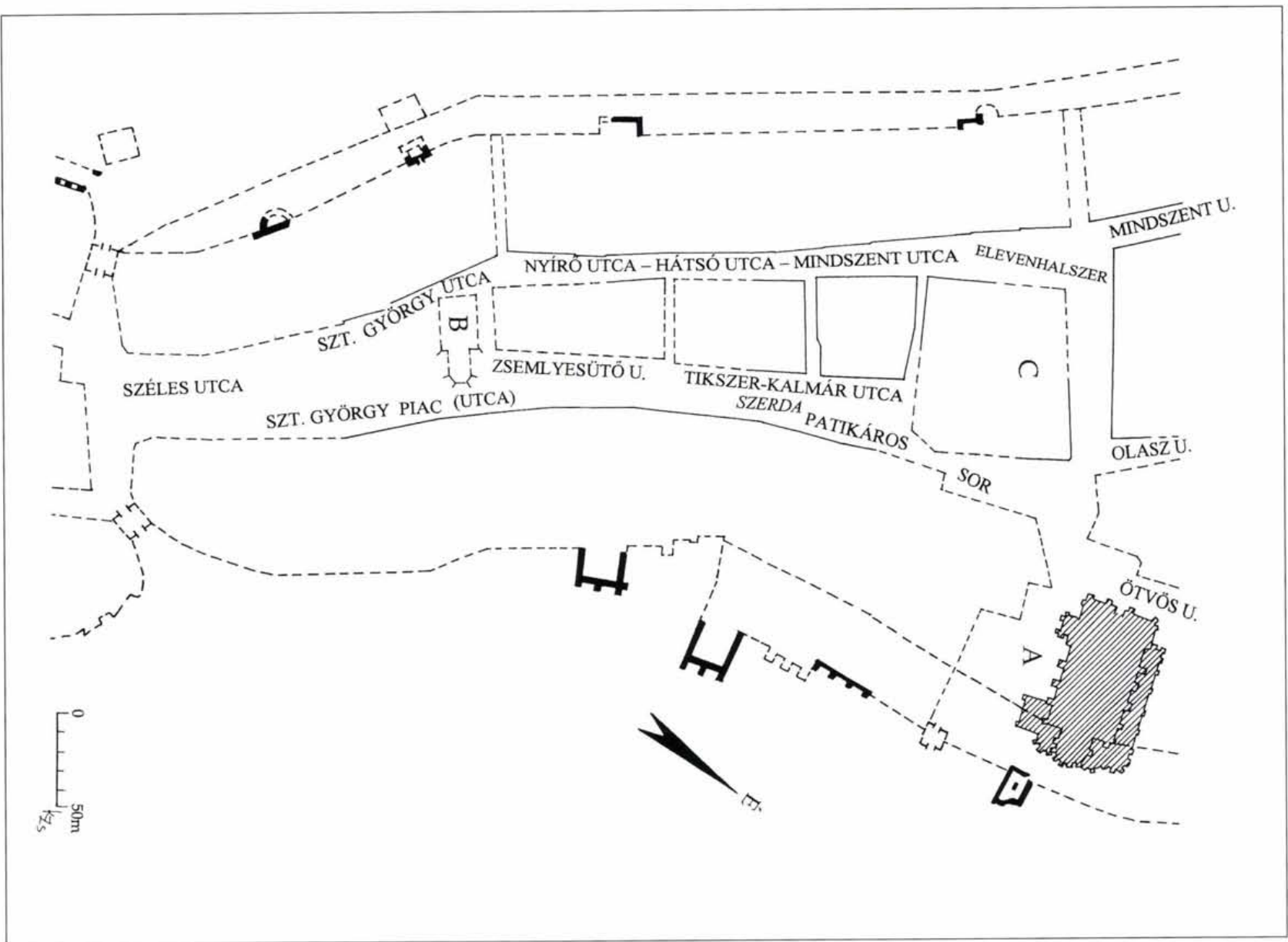

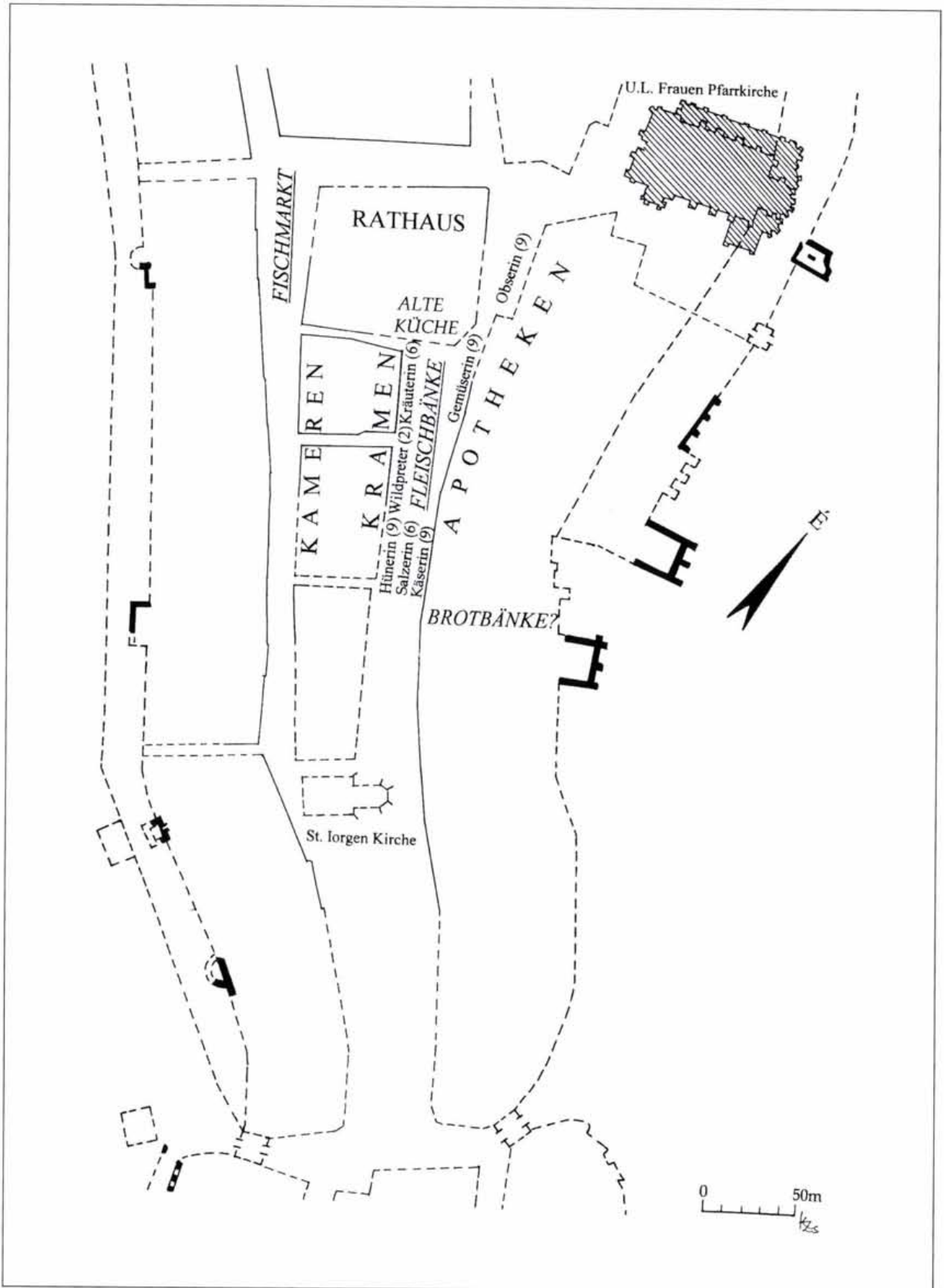
42.b

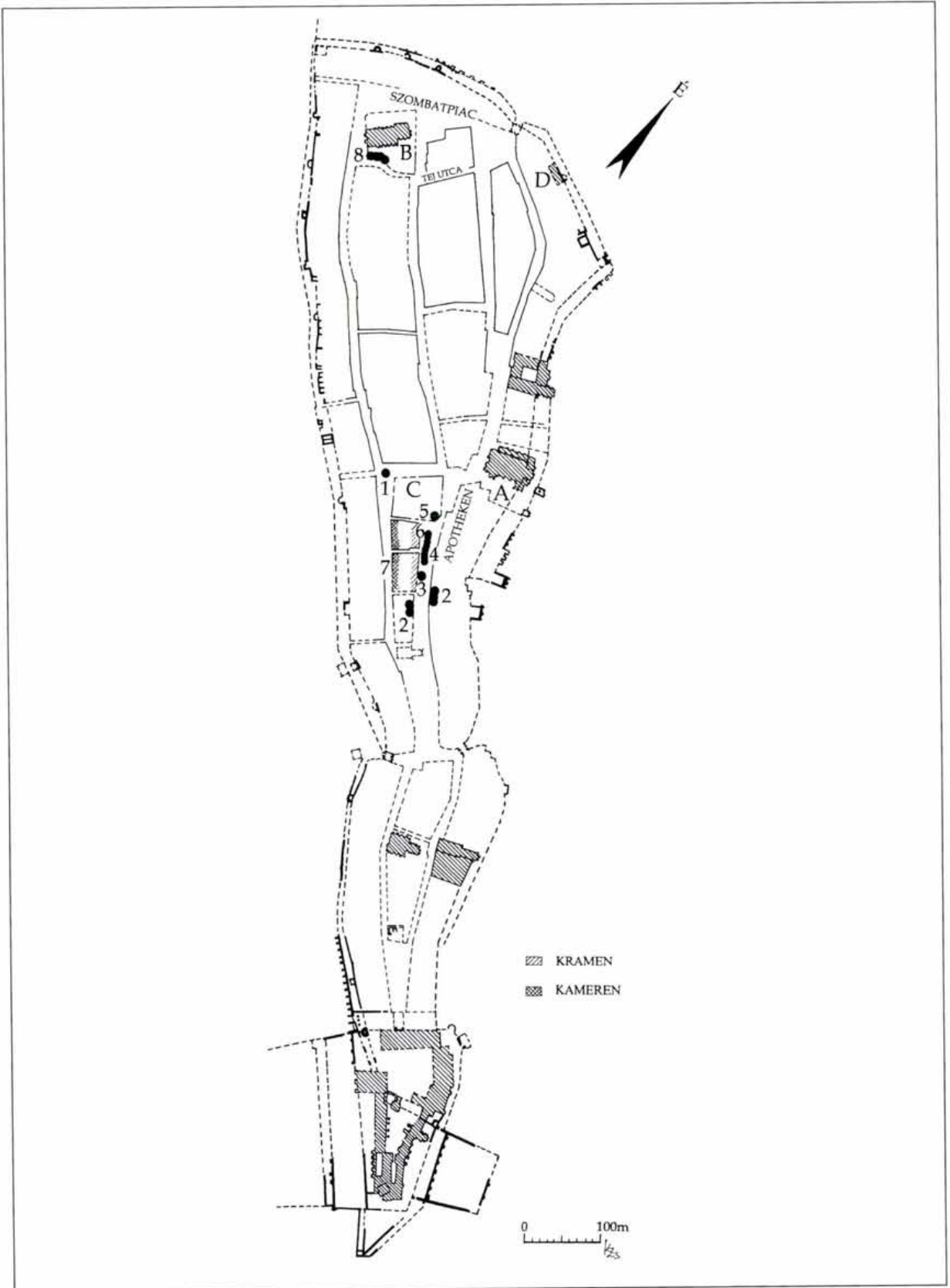

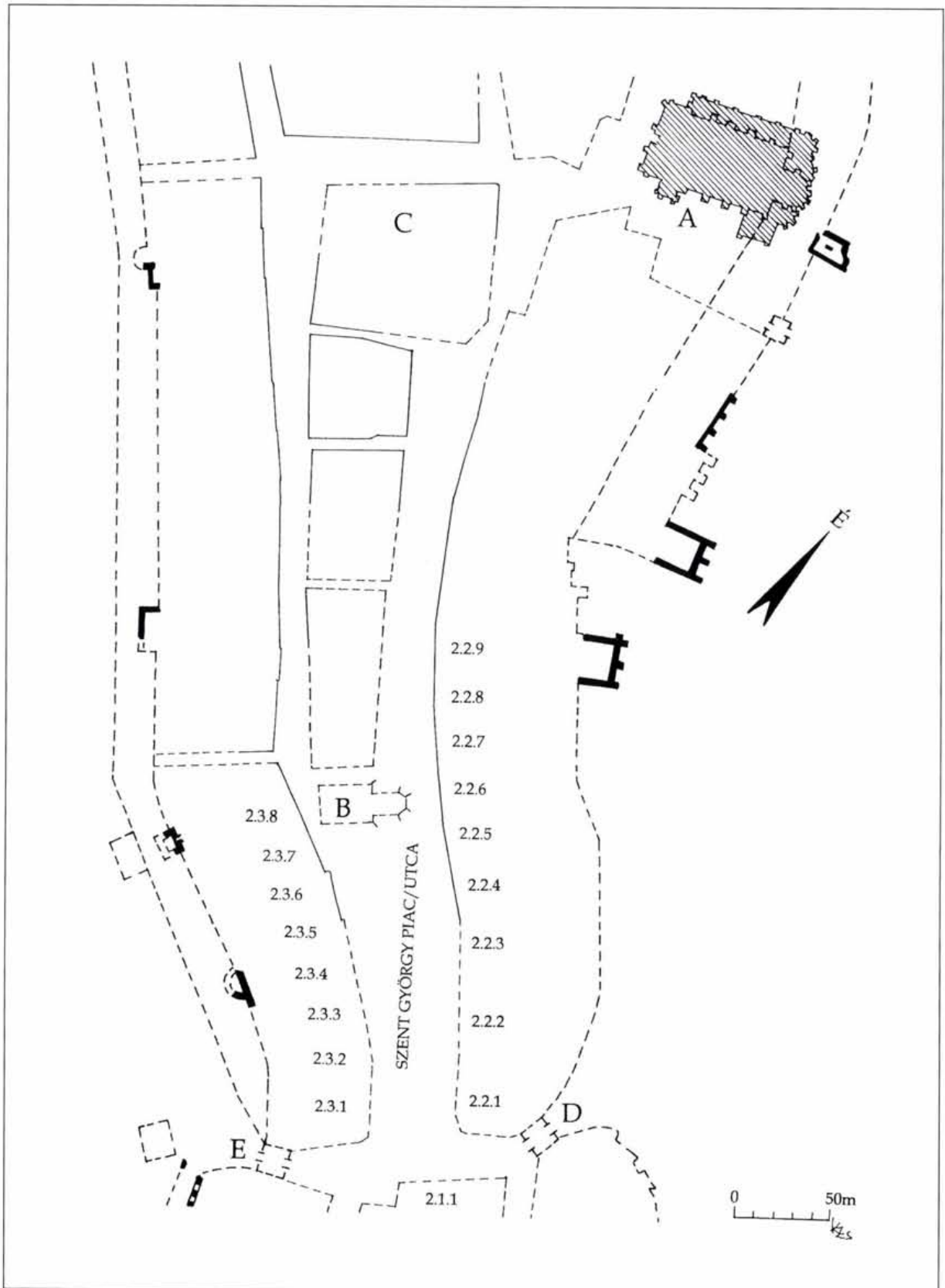

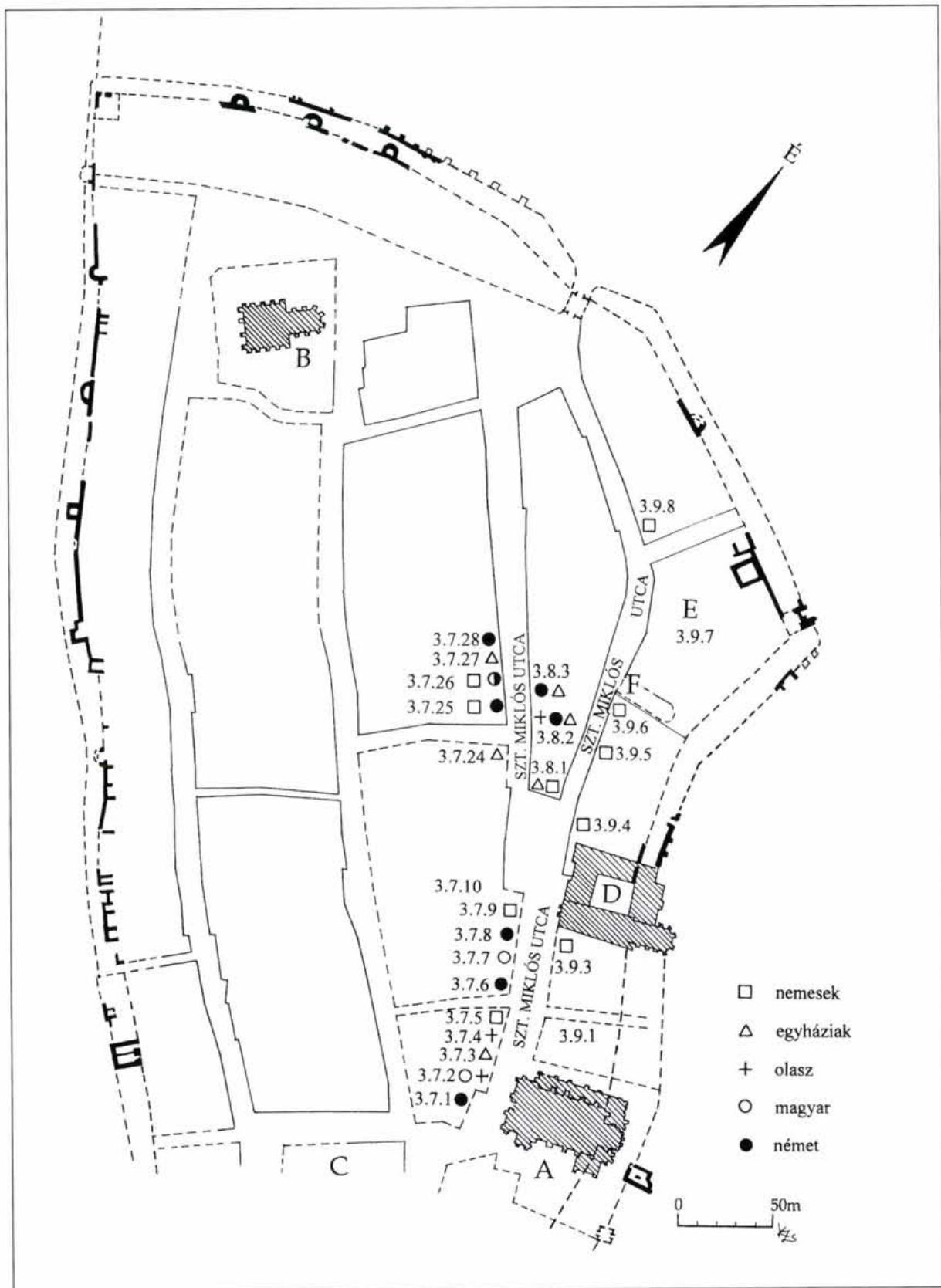

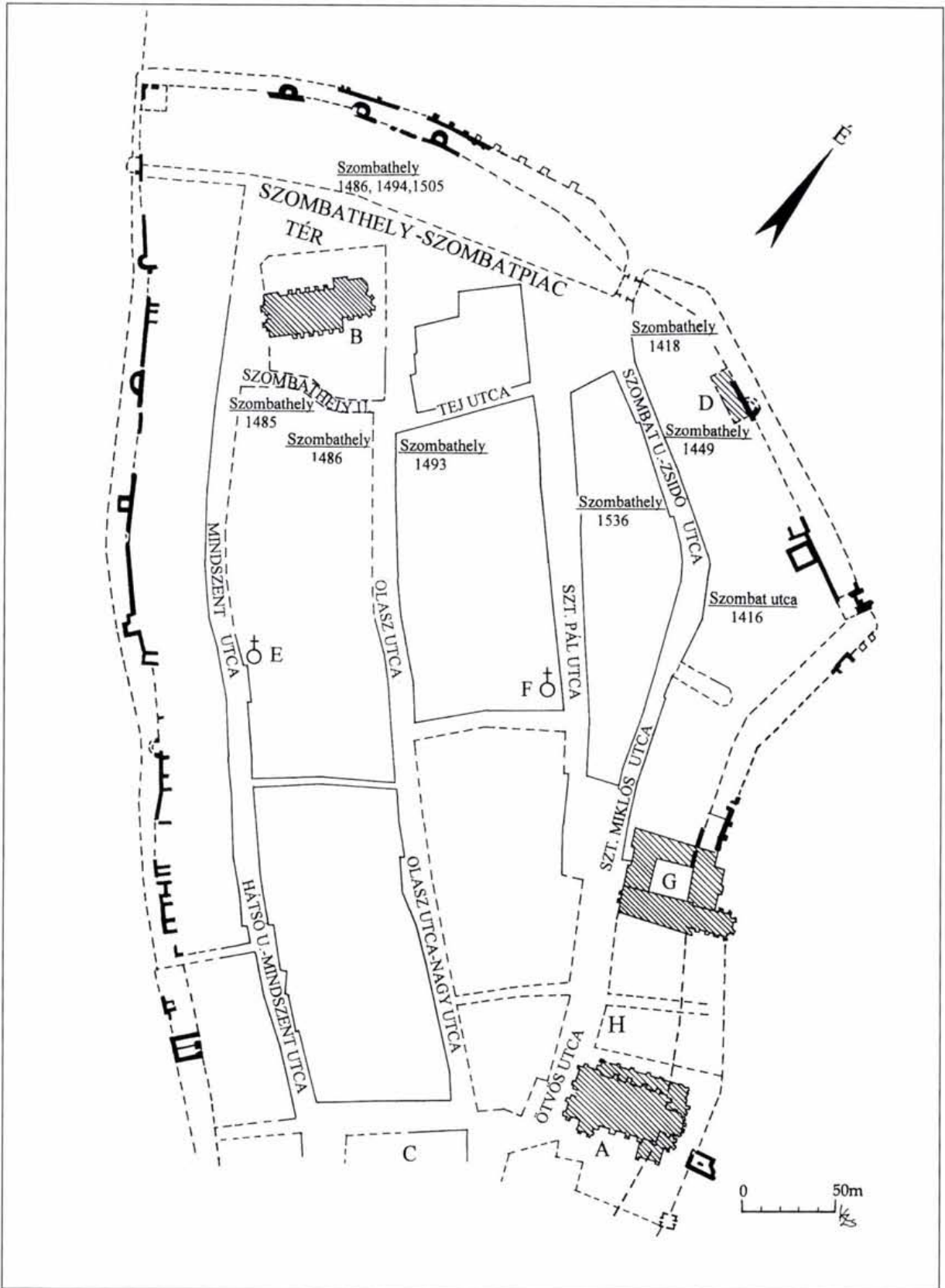

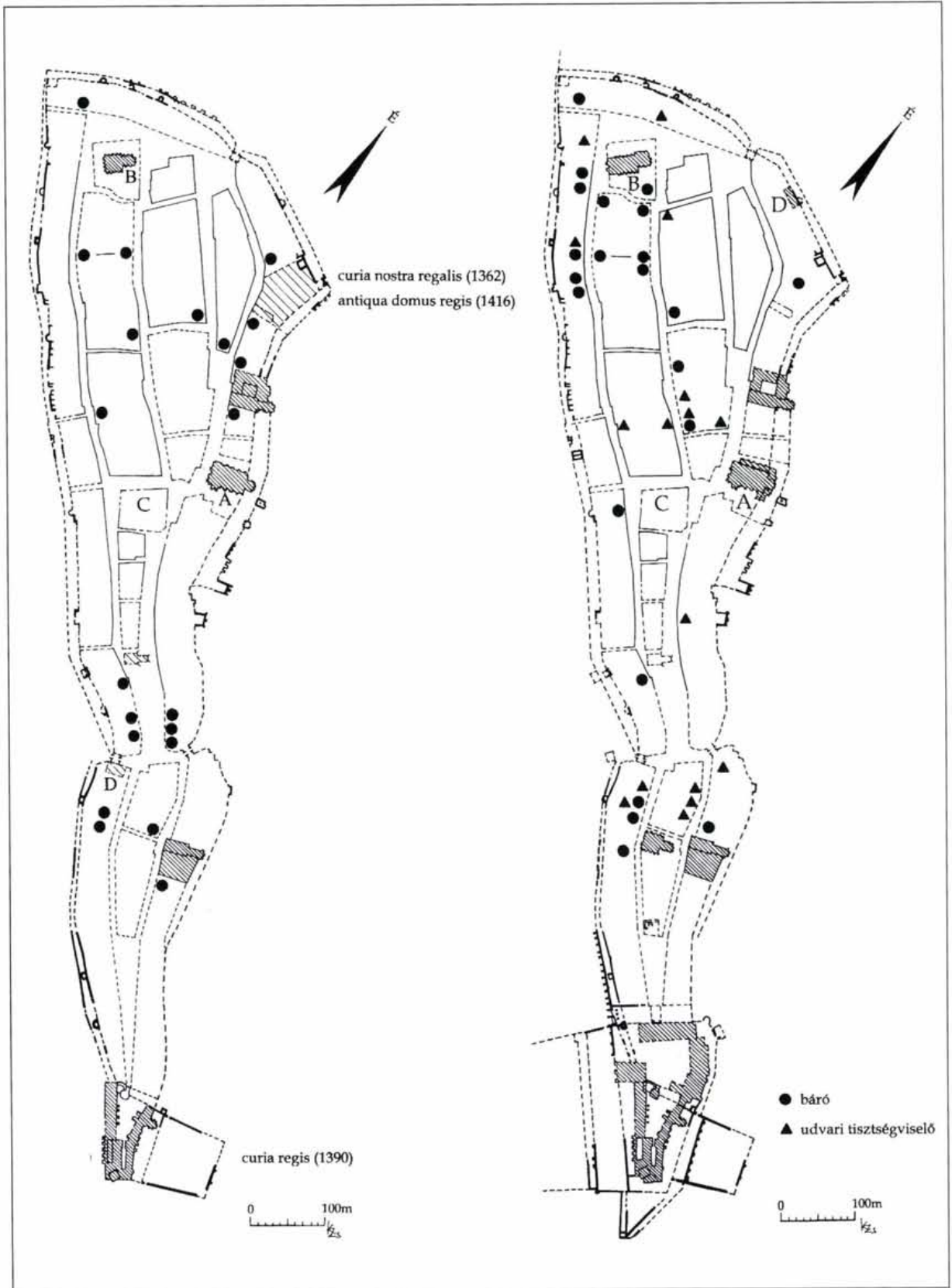

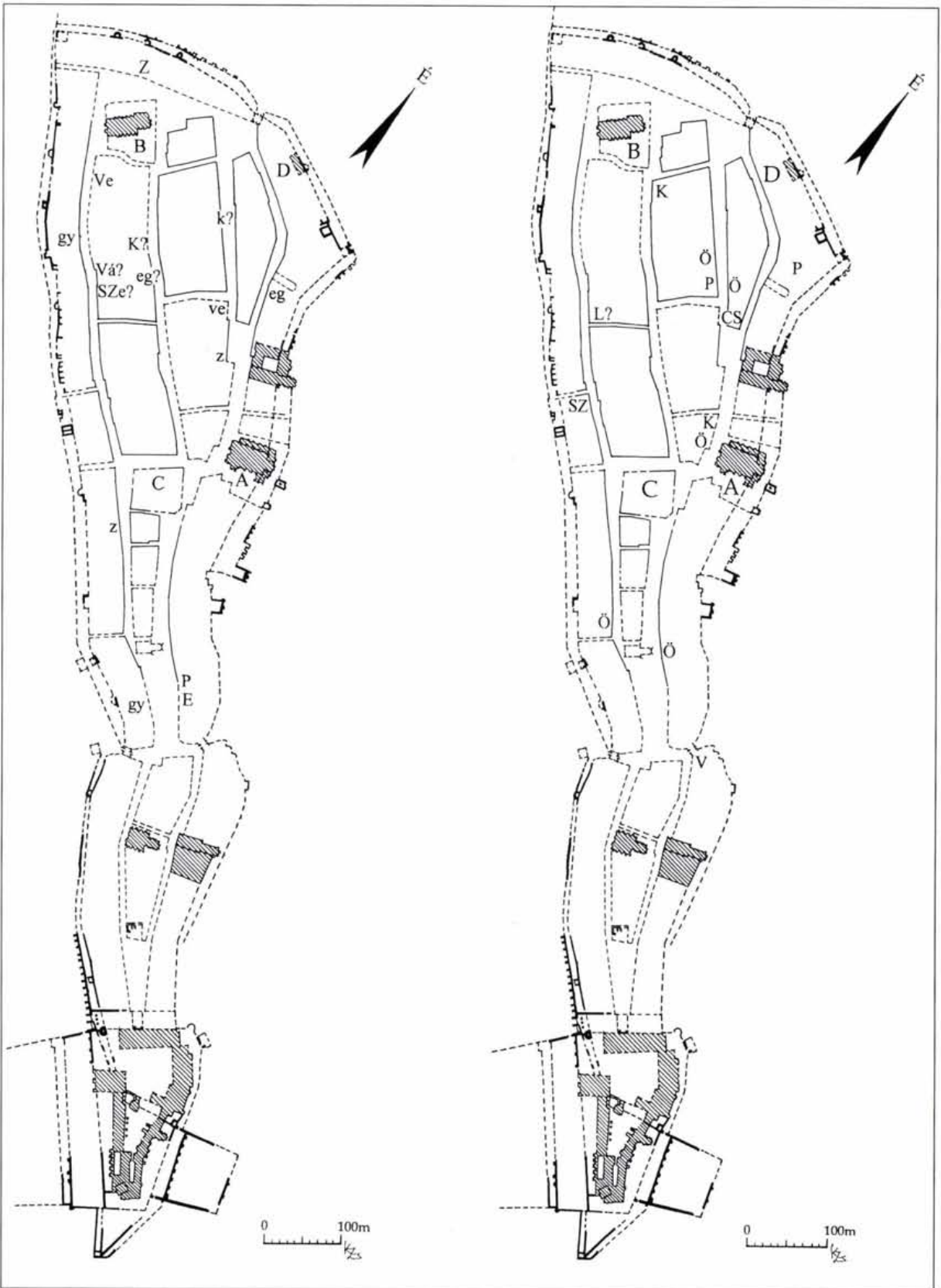

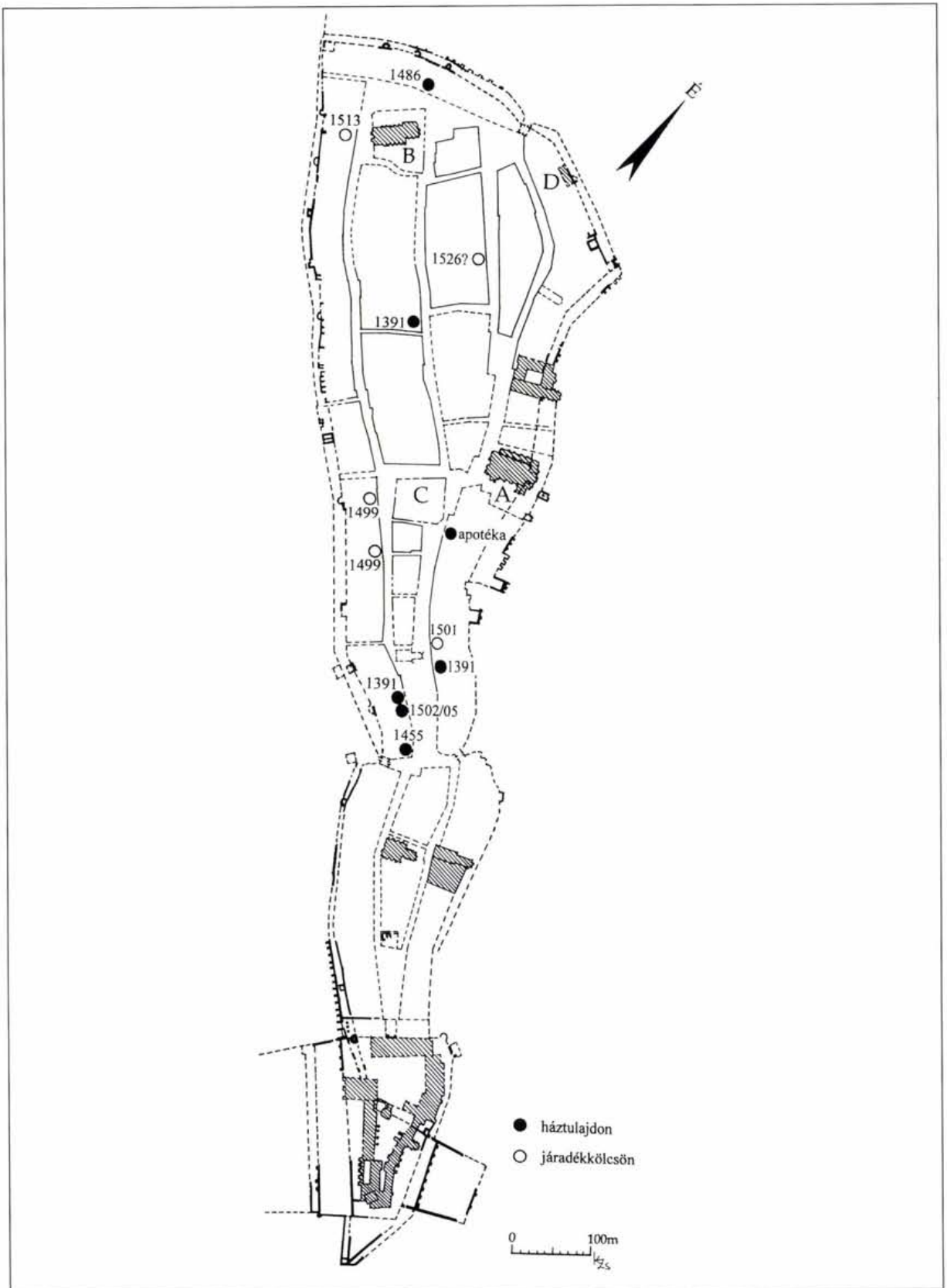
53.

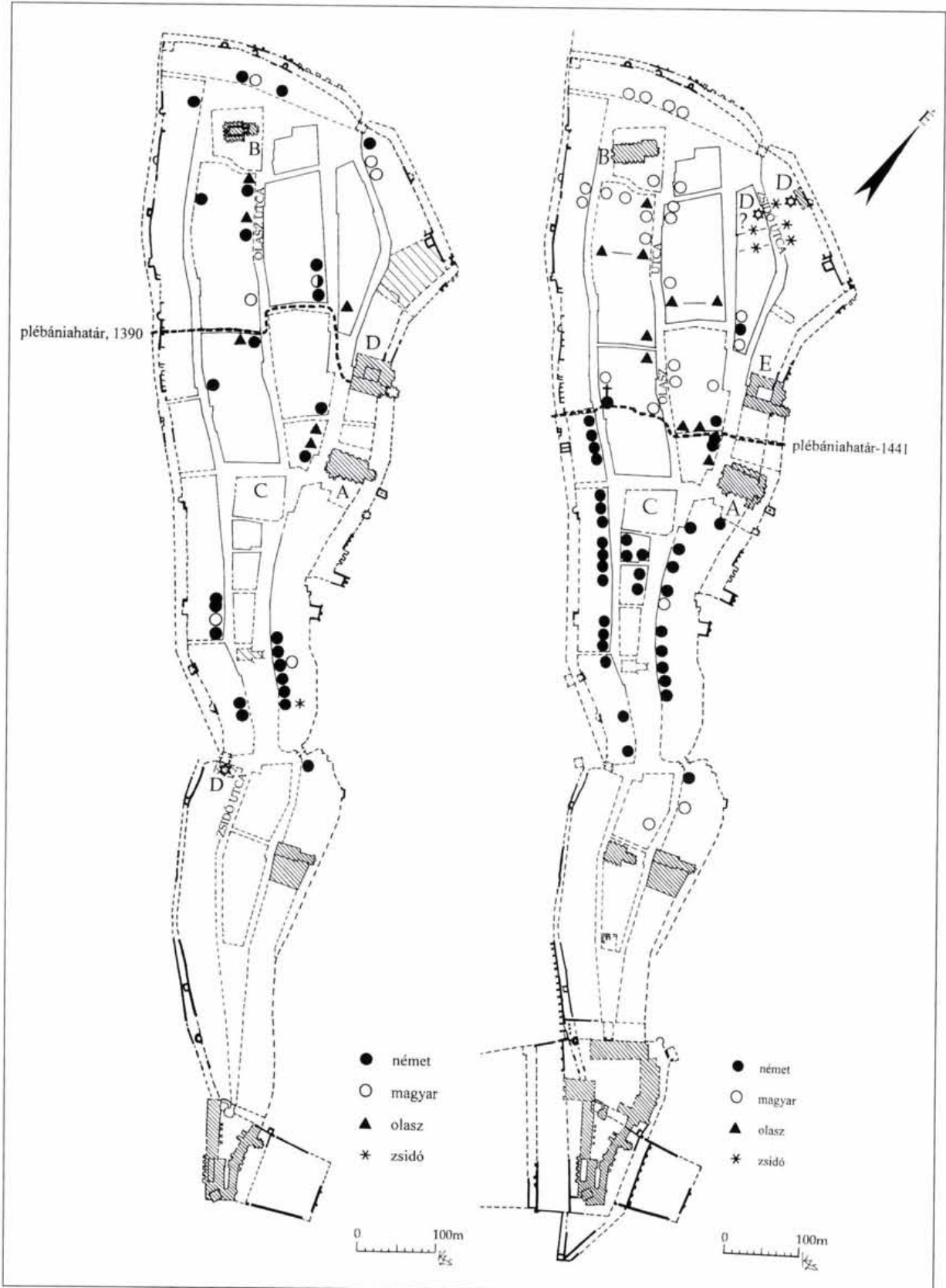
54.

55.

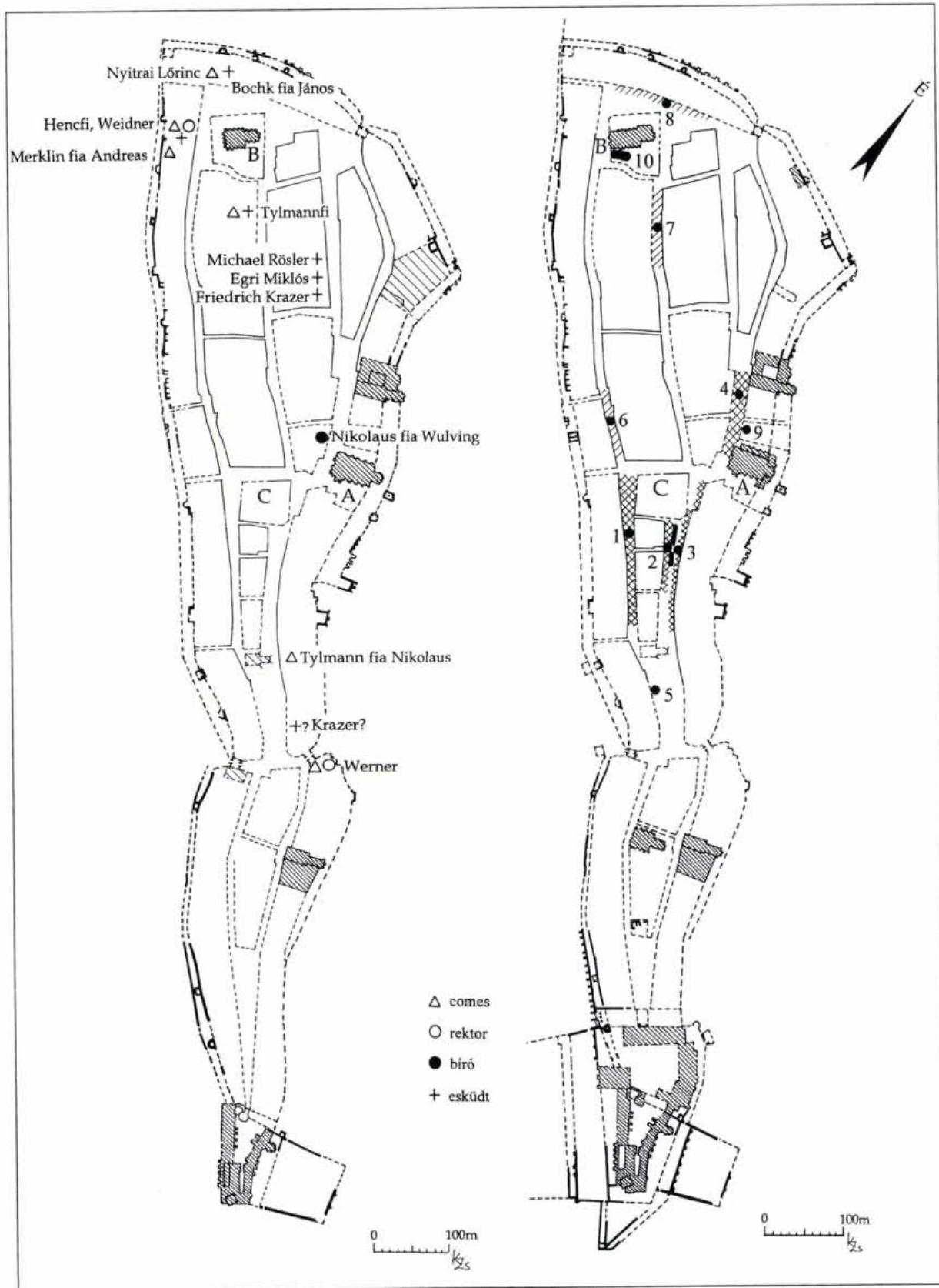
56.

58.

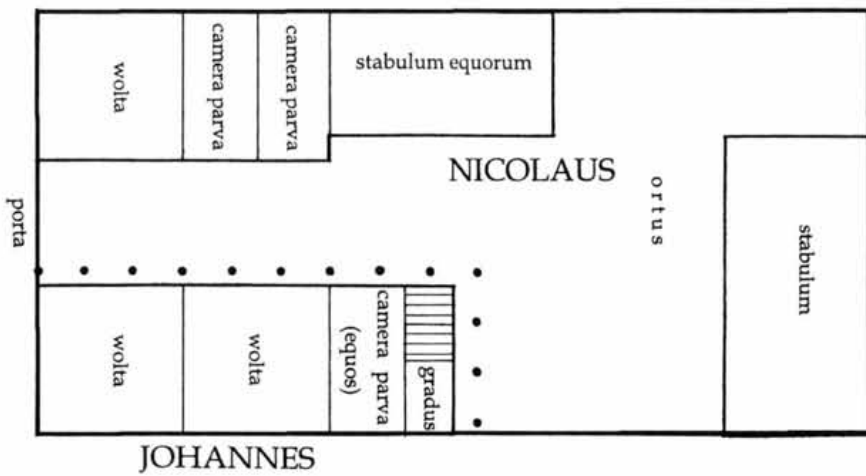
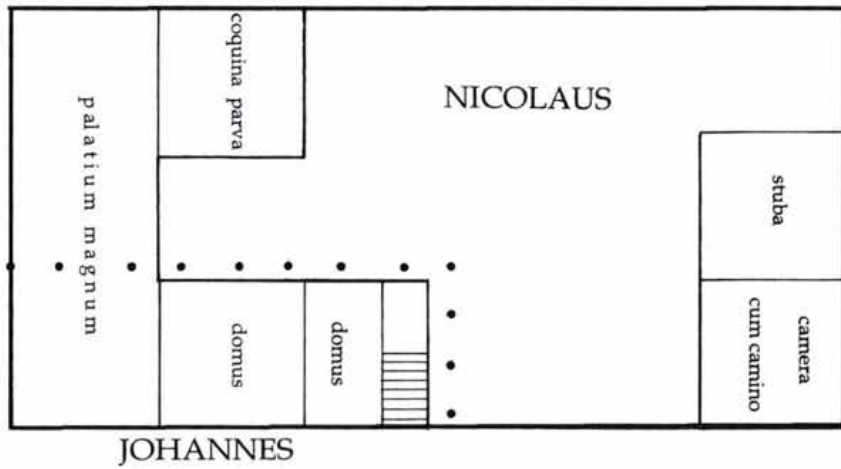
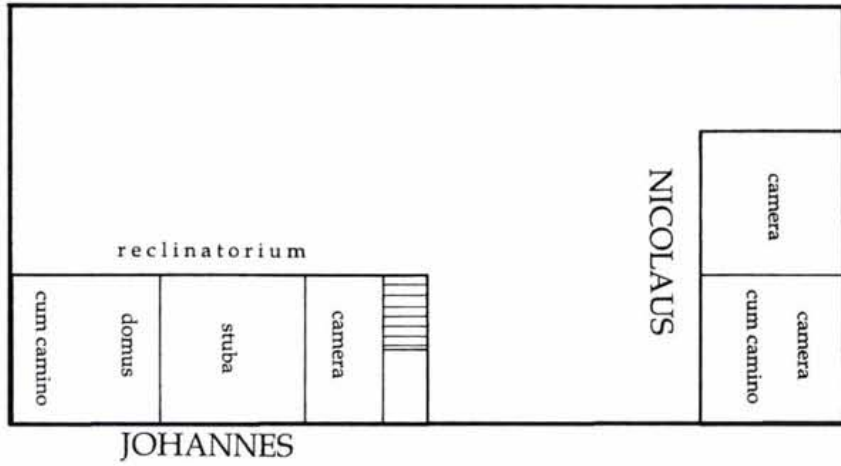
59.

60.

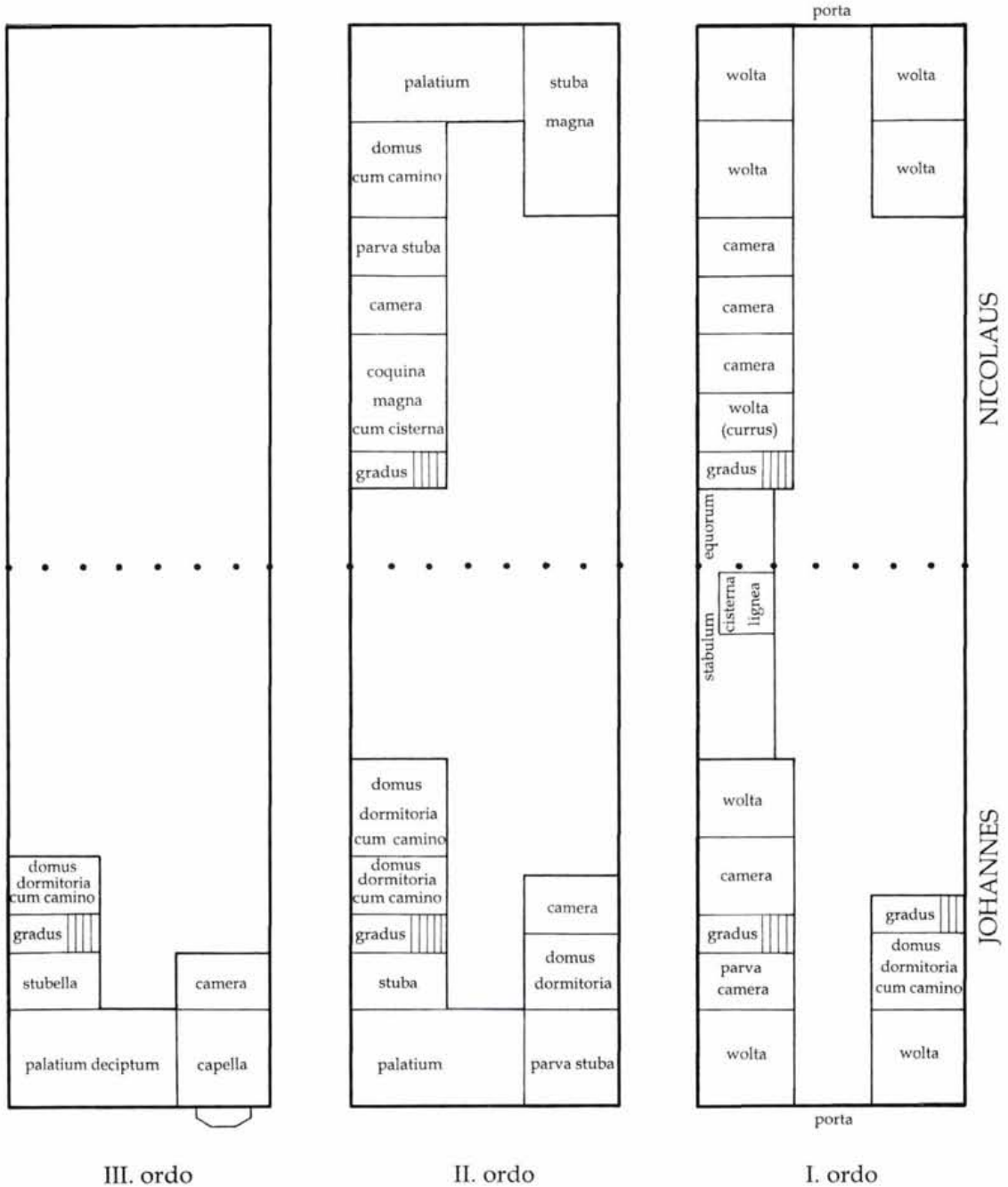
61.

VINEA

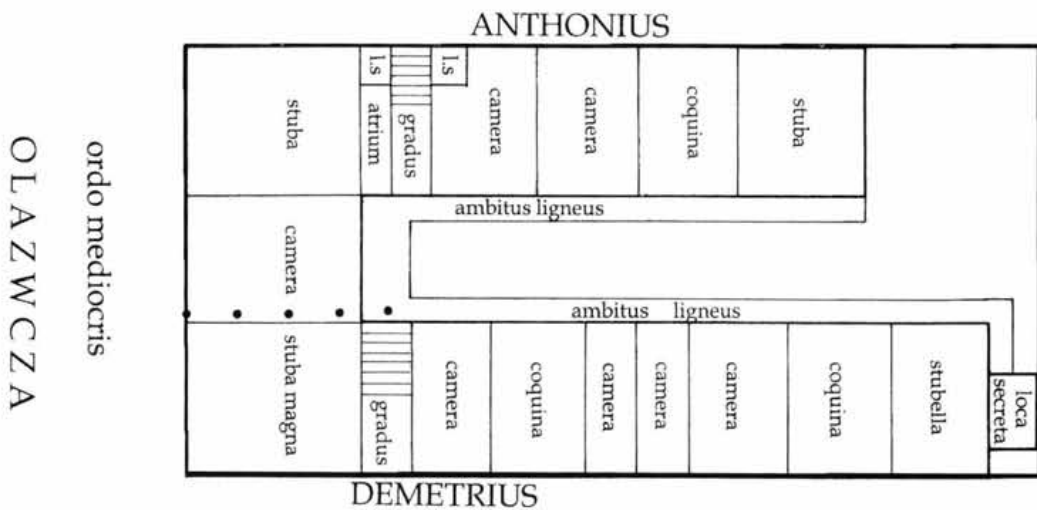
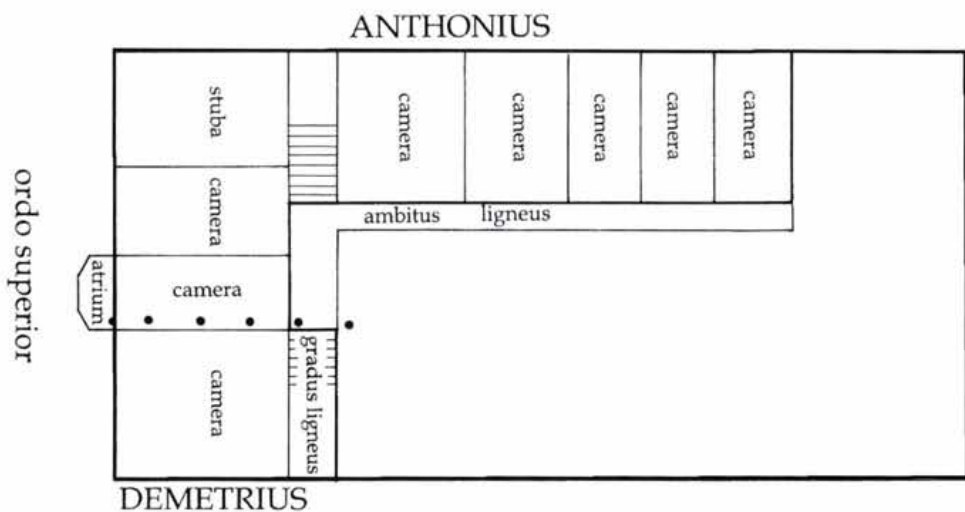

PLATEA ANTE CAPELLAM BEATI GEORGII MARTIRIS

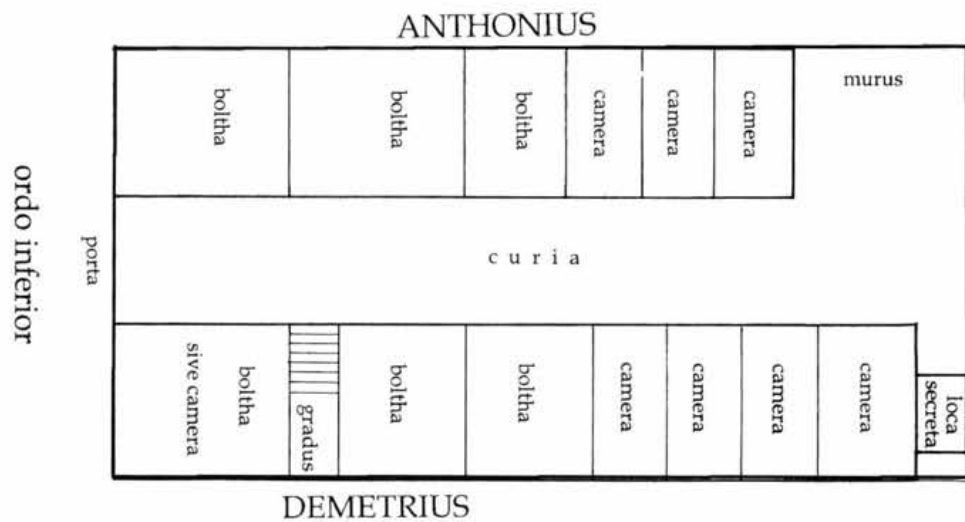
PLATEA ITALICORUM

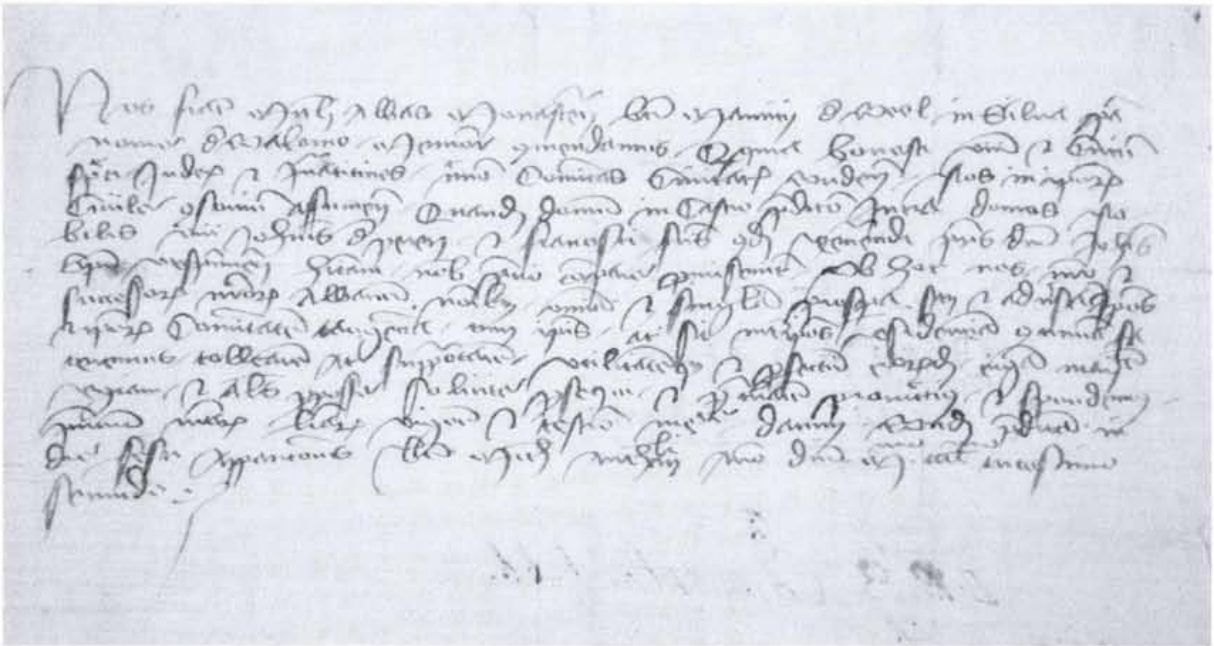
PLATEA OMNIUM SANCTORUM

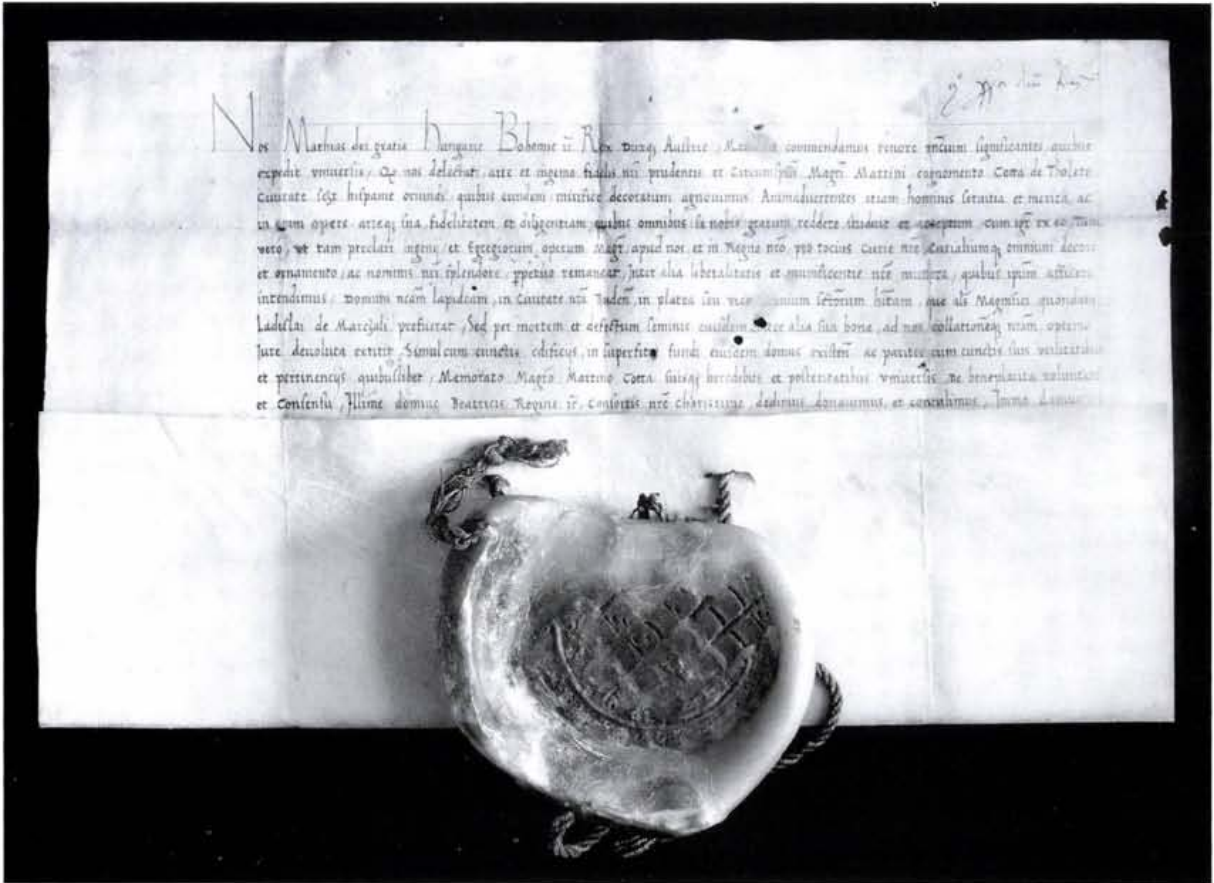
OLAZWCZA

68.

69.

KÉPEK FORRÁSAI

- Bakos Ágnes
10–13, 69
- Bakos Margit
25, 34–35, 37–38
- Budapesti Történeti Múzeum, Budapest
Fővárosi Képtár, Metszettár 3, 8, 10–13, 18
Középkori Osztály 20, 69
- Czikkelyné Nagy Erika
65, 67, 70
- Fővárosi Levéltár, Budapest
19
- Hrvatski Državni Arhiv, Zagreb
Arhiv Zagrebačke nadbiskupije
66
- Kuczogi Zsuzsanna
1–2, 21, 44–63
- Magyar Országos Levéltár, Budapest
65, 67, 70
- Magyar Nemzeti Múzeum, Budapest
Történelmi Képcsarnok
10
- Österreichisches Staatsarchiv, Haus-, Hof und
Staatsarchiv, Wien
Kartensammlung
17
- Prímási Levéltár, Esztergom
71–72
- Pannonhalmi Főapátság Levéltára, Pannonhalma
68
- Tihanyi Bence
3, 8, 14–16, 18, 26–33, 39–40
- The Topkapi Palace Museum, Istanbul
9
- Végh András
4–7, 22–24, 36, 41–43
- Veszprém Megyei Levéltár, Veszprém
64

HIBAJEGYZÉK

A második kötet szerkesztése alkalmat adott arra, hogy az első kötet hibái közül egyet-mást kigyomláljunk. A téves keltezesek és forint összegek mellett többnyire személyneveket találhatunk a jegyzékben. Ezek egy része keresztnevek elírásából származik, másik részük a tulajdonnevek olvasati nehézségeiből és azok értelmezéséből ered.

I. kötet

(hiba)

- 113, 134. o. – Szláv Kelemen
- 154. o. – 1513. XII. 15.
- 154. o. – 1517. X. 17.
- 160. o. Besenyő István
- 164. o. – 1458. XI. 6.
- 197. o. – 1511. VIII. 16.
- 204.o. – Michael Stenzel
- 206. o. – Amadé Tamás
- 206. o. – Wolfgang Hainburger
- 208, 222. o. – Vörös Bertalan
- 210. o. – Atyinai Simon budai várnagy
- 211. o. – Lindvai Mátyás
- 211. o. – 1346. VII. 27.
- 213. o. – 8 Ft
- 213. o. – Sigismund Peinizer
- 215. o. – Peter Lebinger, 223.o.
- 219.o. – ládi pálos kolstor
- 222. o. – Szűcs Pál
- 222.o. – esztergomi Szt. Margit kápolna
- 223.o – Peter Lebinger, 223.o.
- 223. o. – Sigismund Privizer
- 251. o. – Weinman János,
- 251–252. o. Karai László
- 253. o. – Heinrich Zaurer
- 254. o. – 600 Ft (zálog)
- 261. o. – Bernát ötvös
- 261. o. – Órszigeti Jakab
- 266. o. – Kanizsai János tárnokmester
- 267. o. – Pap János
- 285. o. – 1514. IV. 11.
- 286. o. – Csáky Pál
- 302. o. – Setétkúti Balázs
- 300. o. – Márk szabó
- 302. o. – Kapi János felesége: Anna
- 304. o. – Thurzó Elek
- 321. o. – Rakolcai
- 322. o. – csanádi káptalan
- 240–241. o. – segítségvölgyi
- 324. o. – Csiszár György

II. kötet

(helyesen)

- 242. regeszta és névmutató – Tót Kelemen
- 565. regeszta – 1513. XII. 14.
- 598. regeszta – 1517. X. 1.
- 55. regeszta – Besenyő Benedek
- 300.sz. regeszta – 1457. XI. 7.
- 537. regeszta – 1511. III. 20.
- névmutató – Michael Stänzel
- névmutató – Tommaso Amadeo
- névmutató – Wolfgang Haimburger
- névmutató – Veres Bertalan
- 737. regeszta és névmutató – budai udvarbíró
- névmutató – Lendvai Mátyás
- 33. regeszta – 1346. VII. 29.
- 409. regeszta – 10 Ft
- 569. regeszta és névmutató – Sigismund Priwizer (*Priuczer*)
- 73. regeszta és névmutató – *Celengere/Celungere* Péter
- 110, 221. regeszta és névmutató – sajládi pálos kolostor
- névmutató – Szűcs Pál özvegye
- névmutató – esztergomi Szt. Margit oltár
- 73. regeszta és névmutató – *Celengere/Celungere* Péter
- 569. regeszta és névmutató – Sigismund Priwizer (*Priuczer*)
- névmutató – *Winman* János
- névmutató – Karai László
- névmutató – Heinrich *Zawer*
- 324. regeszta – 60 Ft
- névmutató és I. kötet 206. o. – Bernhard ötvös
- névmutató és I. kötet 249. o. – Órszigeti Jakab
- helyesen: Kanizsai Miklós tárnokmester
- névmutató – Hans Pap
- 571. regeszta – 1514. IV. 13.
- 498. regeszta és névmutató – Csáky László
- 237. regeszta és névmutató – Setétkúti László
- névmutató és I. kötet 292–293. o. – Márk varga
- 233. regeszta és névmutató – Kapi János felesége: Erzsébet
- névmutató és I. kötet 200. o. – Turzó Elek
- névmutató és I. kötet 263. o. – raholcai
- névmutató és I. kötet 217. o. – csanádi püspök
- névmutató és I. kötet 247, 322. o. – segedelemvölgyi
- névmutató és I. köt. 242–243. 246–247. o. – Csiszár Demeter

A MONUMENTA HISTORICA BUDAPESTINENSIA

eddig megjelent kötetei:

1. Das Ofner Stadtrecht. Eine deutschsprachige Rechtsammlung des 15. Jahrhunderts in Ungarn.
Hrsg. Karl MOLLAY. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1959.
2. RÓZSA György: Budapest régi látképei (1493–1800).
Budapest: Akadémiai Kiadó, 1963.
3. GÁBORI-CSÁNK Vera: La station du paléolithique moyen d'Érd–Hongrie. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1968.
4. IRÁSNÉ MELIS Katalin: Adatok a pesti síkság Árpád-kori településtörténetéhez.
– Daten zur Siedlungsgeschichte der Pester Ebene zur Zeit der Árpáden. Budapest: BTM, 1983.
5. H. GYÜRKY Katalin: Az üveg. A BTM középkori gyűjteménye. Katalógus. – Glas. Katalog der Glasammlung des Historischen Museums der Stadt Budapest. Budapest: BTM, 1986.
6. GÁL Éva: A Budapesti Történeti Múzeum Várostitörténeti Osztályának kéziratós térképei.
– Handgezeichnete Karten aus der Kartensammlung der Abt. für Stadtgeschichte des BHM.
Budapest: BTM, 1989.
7. KABA Melinda: Thermae Maiores Legionis II. Adiutricis. Budapest: BTM, 1991.
8. BENCZE Zoltán–SZEKÉR György: A budaszentlőrinci pálos kolostor. – Das Paulinerkloster von Budaszentlőrinc. Budapest: BTM, 1993.
9. HANNY Erzsébet: Buda 1686. évi visszavívásának egykorú irodalmi emlékei a Budapesti Történeti Múzeum Könyvtárának gyűjteményében.
– Literarische Andenken der Wiedereroberung von Buda 1686 in der Bibliothek des Historisches Museums der Stadt Budapest. Budapest: BTM, 1998.
10. BENCZE Zoltán–GYULAI Ferenc–SABJÁN Tibor–TAKÁCS Miklós: Egy Árpád-kori veremház feltárása és rekonstrukciója – Ausgrabung und Rekonstruktion eines Grubenhauses aus der Árpádenzeit. Budapest: BTM, 1999.
11. K. VÉGH Katalin: A Budapesti Történeti Múzeum az alapítástól az ezredfordulóig. Budapest: BTM, 2003.
12. B. NYÉKHELYI Dorottya: Középkori kútletet a budavári Szent György téren. Budapest: BTM, 2004.
13. „Es tu scholaris”. Ünnepi tanulmányok Kubinyi András 75. születésnapjára. Szerk.: F. ROMHÁNYI Beatrix, GRYNÆUS András, MAGYAR Károly, VÉGH András. Budapest: BTM, 2004.
14. Változatok a történelemre. Tanulmányok Székely György tiszteletére. Szerk.: ERDEI Gyöngyi, NAGY Balázs. Budapest: BTM, 2005.
15. VÉGH András: Buda város középkori helyrajza I. Budapest: BTM, 2006.

